

Moeder's Agenda

1962

volume 3

Moeder's Agenda

III

1962

Vertaald uit het Engels

Institut de Recherches Evolutives

Dit boek werd gepubliceerd in Frans onder de titel L'Agenda de
Mère---1962
© 1979 Institut de Recherches Évolutives, Parijs
Geleverd in het Engels onder de aanwijzing van Satprem

*Deze agenda... is
mijn gift aan
degenen, die van me houden*

MOEDER

INHOUDSOPGAVE

Januari.....	10
Januari 9, 1962.....	10
Januari 12, 1962.....	22
Januari 12, 1962.....	23
Januari 15, 1962.....	32
Januari 21, 1962.....	34
Januari 24, 1962.....	41
Januari 27, 1962.....	42
Februari.....	48
Februari 3, 1962.....	48
Februari 6, 1962.....	56
Februari 9, 1962.....	62
Februari 13, 1962.....	63
Februari 17, 1962.....	69
Februari 24, 1962.....	70
Februari 27, 1962.....	78
Maart.....	87
Maart 3, 1962.....	87
Maart 6, 1962.....	88
Ongedateerd (Maart) 1962.....	94
Maart 11, 1962.....	96
Maart 13, 1962.....	102
April 3, 1962.....	107
April 13, 1962.....	109
April 20, 1962.....	111
April 28, 1962.....	111
Mei.....	112

Mei 8, 1962.....	112
Mei 13, 1962.....	113
Mei 15, 1962.....	115
Mei 18, 1962.....	123
Mei 22, 1962.....	128
Ongedateerd (eind Mei) 1962.....	129
Mei 22, 1962.....	130
Mei 27, 1962.....	136
Mei 29, 1962.....	143
Mei 29, 1962.....	149
Juni.....	158
Juni 2, 1962.....	158
Juni 6, 1962.....	164
Juni 9, 1962.....	171
Juni 12, 1962.....	174
Juni 16, 1962.....	184
Juni 20, 1962.....	184
Juni 23, 1962.....	186
Juni 27, 1962.....	189
Juni 30, 1962.....	197
Juli.....	205
Juli 4, 1962.....	205
Juli 7, 1962.....	212
Juli 11, 1962.....	216
Juli 14, 1962.....	221
Juli 18, 1962.....	228
Juli 21, 1962.....	232
Juli 25, 1962.....	242
Juli 28, 1962.....	254

Juli 31, 1962.....	255
Augustus.....	258
Augustus 4, 1962.....	258
Augustus 8, 1962.....	262
Augustus 11, 1962.....	267
Augustus 14, 1962.....	271
Augustus 18, 1962.....	275
Augustus 25, 1962.....	279
Augustus 28, 1962.....	280
Augustus 31, 1962.....	283
September.....	287
September 5, 1962.....	287
September 8, 1962.....	295
September 15, 1962.....	302
September 18, 1962.....	304
September 22, 1962.....	307
September 26, 1962.....	308
September 29, 1962.....	314
Oktober.....	316
Oktober 3, 1962.....	316
Oktober 6, 1962.....	316
Oktober 12, 1962.....	323
Oktober 16, 1962.....	334
Oktober 20, 1962.....	336
Oktober 24, 1962.....	338
Oktober 27, 1962.....	339
Oktober 30, 1962.....	343
November.....	353
November 3, 1962.....	353

November 7, 1962.....	356
November 10, 1962.....	358
November 14, 1962.....	359
November 17, 1962.....	361
November 20, 1962.....	371
November 23, 1962.....	376
November 27, 1962.....	377
November 30, 1962.....	385
December.....	389
December 4, 1962.....	389
December 8, 1962.....	392
December 12, 1962.....	393
December 15, 1962.....	395
December 19, 1962.....	401
December 22, 1962.....	406
December 25, 1962.....	410
December 28, 1962.....	412

Do not take my words
for a teaching. Always
they are a force in action,
uttered with a definite
purpose, and they lose
their true power when
separated from that
purpose.

Januari

Januari 9, 1962

(Moeder is niet lekker geweest gedurende de laatste dagen en ontvangt bijna niemand.)

Bent u beter?

Ik denk het! *(Moeder lacht)* Ik weet het niet.

Het is vreemd, deze aanvallen... bizar; zij lijken niets te maken te hebben met mijn gezondheidstoestand.

Het is een soort... decentralisatie. Zie je, om een lichaam te vormen, zijn alle cellen geconcentreerd door een soort centripetale kracht, die hen samenbindt. Wel, het is nu precies het tegenovergestelde! Een soort centrifugale kracht lijkt hen te verspreiden. Wanneer het een beetje teveel wordt, ga ik uit mijn lichaam, uitwendig lijk ik flauw te vallen --- maar ik val niet flauw, ik blijf volledig bewust. Dus dit creëert klaarblijkelijk een soort... bizarre desorganisatie.

En er is iets vreemds ermee, waar ik tot dusver niet achtergekomen ben: het gebeurt altijd (het is al drie keer gebeurd, en dat is veel voor me), wanneer X¹ komt, de avond voor hij arriveert.

Ja.

Ah! Verrast het je ook niet?

Nee, ik heb opgemerkt, dat zijn aankomst iets in werking stelt.

Iemand was hier toevallig de laatste keer, dus viel ik niet en verwondde ik mijzelf niet. Maar deze keer was ik alleen in de badkamer en... in feite ging

¹ De tantrische guru.

ik door een fenomeen van bewustzijn, waarin ik me uitspreidde over de wereld --- FYSIEK uitspreiden, dat is het vreemde! De gewaarwording is in de CELLEN. Er was een beweging van diffusie in me, die steeds sneller en intenser werd, en toen bevond ik me plotseling op de vloer.

Er is een zetel in mijn badkamer boven, en tussen de zetel en de muur zijn twee kleine tafels (geen tafels, maar smalle bankjes, waar enkele dingen bewaard worden), en een porseleinen handdoek staaf (gelukkig heeft alles afgeronde hoeken). Ik bevond mijzelf ingeklemd tussen de zetel en de twee smalle tafels (een ruimte, die zo wijd is!) En al die materie --- de materiële substantie van de tafel en de objecten op de tafel en de porseleinen zetel --- het leek allemaal zo onontvankelijk! Het gaf niet mee, zoals het zou moeten voor dingen om comfortabel te zijn --- er was geen lichaam! De hele opzet was bizar, alles was in een bizarre en absurde situatie, die ik niet werkelijk kom begrijpen, niet kon uitmaken: "Wat doet dat grote brok hier," Ik leek me af te vragen, "het neemt zoveel ruimte in, staat in de weg?"

Mijn elleboog was geëindigd met leunen op een kleine plastic schaal, waar ik mijn potloden, ballpoints, schrijfblokken enzovoort bewaarde. Het lichaam leunde op die schaal, probeerde evident om op te staan, en het begon helemaal luidruchtig te breken onder het gewicht. En in een diffuus, maar erg helder bewustzijn zei ik tegen mijzelf, "Maar waarom? Wat is al dit belachelijke lawaai? En wat doet dit zware ding? Wat een wanorde.... Er zou niet zo een wanorde moeten zijn." En het ging door met breek-breek-breken. Toen keerde plotseling het normale bewustzijn terug --- om exact te zijn, wat terugkeerde, was de normale RELATIE, die het heeft met dingen --- en ik zei, "Wel, werkelijk! Wat een belachelijke situatie! Wat doet deze elleboog op die schaal? Het zou moeten realiseren, dat het het breekt!" En toen dingen allemaal volledig terug naar normaal waren, vertelde ik mijn lichaam, "Wat ben je aan het doen, idioot! Kom op, pak jezelf op, kom in beweging!" Dociel als een klein kind maakte het zich onmiddellijk vrij, keerde zich om, en stond rechtop --- nogal recht. Ik had mijn knie geschramd, mijn elleboog geschramd, en drie klappen op de hoofd gekregen. Gelukkig waren er geen scherpe kanten --- het was al hard genoeg, maar geen scherpe kanten. Hoe dan ook, aan het eind was ik oké, geen schade aangedaan.

Helemaal geen schade, maar het was een bizarre gewaarwording. Dus probeerde ik te begrijpen, hoe het had kunnen gebeuren, hoe ik mijn besef van relatie met dingen zo had kunnen verliezen... Gedurende een lange tijd had mijn lichaam me verteld, "Ik moet gaan liggen, ik moet gaan liggen." En ik antwoordde dan erg streng, "Je hebt geen tijd!" (*Lachend*) Dus toen gebeurde dit. Had ik het gehoorzaamd en zijn gaan liggen, dan zou er klaarblijkelijk geen probleem geweest zijn. Maar ik was in mijn ervaring, ging door met mijn ervaring, en tegelijkertijd was ik me gereed aan het maken om naar beneden te gaan. Dus vertelde ik mijn lichaam, "Het is oké, het is oké, je zal later gaan liggen." Maar het had haar eigen manier om te gaan liggen! (*Lachend*) Het strekte zich gewoon uit, waar het was. In feite was het zelfs niet uitgestrekt, het was helemaal scheef.

Naderhand keek ik er een beetje naar. "Wat is er, hoe dan ook, met je aan de hand?" zei ik. "Wanneer je de sterkte niet hebt om de ervaring te dragen, zal je niet in staat zijn om het werk te doen!" Mijn lichaam antwoordde me erg helder, dat ik het te hard liet werken; en Sri Aurobindo's wil was er duidelijk achter, die zei, "Het is een te grote inspanning. Je kunt niet mensen blijven zien en gedurende uren aan een stuk praten en dan in deze soorten ervaringen gaan. Je kan niet beiden doen, je moet kiezen, of tenminste een betere balans treffen." Wel, ik was zeker niet gaan stoppen met mijn ervaringen, dus nam ik de gelegenheid van dit kleine incident om enige rust te nemen. Het was werkelijk niets! De dokters zeiden, "Wees voorzichtig, het hart werkt niet op de juiste manier," en dat alles. Ze wilden me medicijnen gaan geven! Alles, wat ik nodig heb, is vrede, geen medicijnen. Dus nam ik rust --- en omdat ik een excuus nodig had, zei ik, dat ik niet goed was en rust nodig had.

Maar daarop volgend, en door het overwerk, is een oud iets, waarvan ik dacht, dat ik het genezen had, teruggekomen. Het werd oorspronkelijk opgebracht door overwerk, toen ik naar de Playground ging en alleen twee uur rustte van de vierentwintig, wat niet genoeg was --- er vormde zich een soort zweer tussen mijn neus en mijn keel. Het is een oude klacht, die dateert van de verwijdering van de adenoïden (neusamandelen) in mijn kindertijd; de operatie heeft een kleine holte achtergelaten, wat niets was op zichzelf, behalve dat het me nu en dan een verkoudheid gaf. Maar als resultaat van het overwerk kwam het terug in de vorm van een zweer, en het gaf me kunstmatige verkoudheden; het was zo pijnlijk en bijtend, een verschrikkelijke irritatie in de keel en de neus. Het werd veel erger, toen ik lessen gaf op de Playground, en eenmaal liet ik het aan de dokter zien. "Waarom heeft u een zweer!" zei hij. Een grote ophef. Hij bood aan om me te behandelen. "Nee, dank u!" zei ik. "Maakt u zich geen zorgen, het zal voorbijgaan." En ik begon mijn eigen yogische behandeling. Het was in een week voorbij en gedurende drie jaar was er verder geen teken van. Recent (de laatste twee of drie maanden) had ik gevoeld, dat het probeerde om terug te komen, door exact dezelfde reden van overwerk. En met dat kleine avontuur 's anderdaags kwam het terug: het gaf me een van die stupide verkoudheden: niezen, hoesten. Het is nog niet helemaal over. Maar het is niets, het geeft me alleen een excuus (*lachend*) om mensen te vertellen, dat ik me nog niet helemaal goed voel!

Ik rust.

Het is een moeilijk probleem om op te lossen, omdat ik voor geen prijs de discipline (de *tapasya*,² om precies te zijn). Ik wil niet stoppen. En beide dingen tezamen zijn duidelijk teveel voor een dom klein lichaam --- hoofdzakelijk dom, omdat het in spanning leeft.

Deze enkele voorbije dagen heb ik enige interessante ervaringen gehad vanuit dit standpunt. Ik had, wat gewoonlijk koorts genoemd wordt,

² *Tapasya*: yogische discipline.

maar het was geen koorts --- het was een opnieuw aan de oppervlakte komen uit het onderbewuste van alle worstelingen, alle spanningen, die het lichaam gehad heeft gedurende... wat spoedig drieëntachtig jaar zal zijn. Ik ging door een periode in mijn leven, toen de spanning enorm was, omdat het psychologische en vitaal, zowel als fysiek was: een eeuwigdurende worsteling tegen tegenwerkende krachten; en in het bijzonder gedurende mijn verblijf in Japan... oh, was het verschrikkelijk! Dus 's nachts leek alles, dat deel was geweest van dat leven in Japan --- mensen, dingen, bewegingen, omstandigheden --- mijn lichaam te omgeven in de vorm van vitale³ vibraties, en de plaats in te nemen van mijn huidige toestand, die volledig verdwenen was. Gedurende uren van de nacht herleefde het lichaam alle verschrikkelijke spanningen, die het had gedurende die vier jaar in Japan. En ik realiseerde me (omdat in die tijd je er geen aandacht aan gaf; het bewustzijn is met iets anders bezig en niet geconcentreerd op het lichaam), hoeveel het lichaam weerstand biedt en gespannen is. En net toen ik me dit realiseerde, had ik een communicatie met Sri Aurobindo: "Maar je houdt het vast!" vertelde hij me. "Je lichaam heeft nog de gewoonte om gespannen te zijn." (Het is nu veel minder, natuurlijk; het is nogal verschillend, omdat het innerlijke bewustzijn in volmaakte vrede is, maar het LICHAAM houdt de gewoonte om gespannen te zijn.) Bijvoorbeeld in het korte interval tussen de tijd, dat ik opsta en de tijd, dat ik naar beneden kom naar het balkon,⁴ wanneer ik me gereed maak (Ik moet dit lichaam gereed maken om naar beneden te komen)... wel, het lichaam is gespannen om op tijd gereed te zijn. En daarom gebeuren ongelukken op dat moment. Dus de volgende morgen zei ik, "Oké, geen spanning meer," en ik was exclusief bezorgd om mijn lichaam volmaakt rustig te houden --- ik was niet later dan gewoonlijk! Dus het is waarschijnlijk alleen een van de lichaam's slechte gewoonten. Alles ging hetzelfde verder als gewoonlijk, en sinds toen zijn dingen beter. Maar het is een lastige gewoonte.

En dus keek ik. "Is het iets bijzonders voor dit lichaam?" vroeg ik me af. Voor iedereen, die er dichtbij mee geleefd heeft, geeft mijn lichaam de impressie van twee dingen: een erg geconcentreerde, erg koppige wil, en... zo een uithoudingsvermogen! Sri Aurobindo vertelde me gewoonlijk, dat hij nooit gedroomd had, dat een lichaam zo een uithoudingsvermogen zou kunnen hebben. En dat is waarschijnlijk, waarom.... Maar ik wil dit vermogen op geen enkele manier beperken, omdat het een CELLULAIRE wil is, en ook een cellulair uithoudingsvermogen --- wat nogal intrigerend is. Het is geen centrale wil en centraal uithoudingsvermogen (dat is totaal iets anders) --- het is cellulair. Daarom vertelde Sri Aurobindo me gewoonlijk, dat dit lichaam speciaal voorbereid was en gekozen voor het Werk --- door haar capaciteit van obstinaat uithoudingsvermogen en obstinate wil. Maar

³ Voor Sri Aurobindo en Moeder vertegenwoordigt het "vitale" de regionen of centra van bewustzijn beneden het denkvermogen, tussen de keel en het seks centrum, d.w.z. het hele gebied van emoties, gevoelens, passies, enz., die de verscheidene expressies van de Levensenergie samenstellen.

⁴ Tot Maart 1962 kwam Moeder iedere morgen naar buiten op het balkon op de eerste etage. De leerlingen waren verzameld op de straat beneden.

dat is geen reden om dit vermogen nutteloos uit te oefenen! Dus ik maak zeker, dat het nu ontspant; ik vertel het voortdurend, “Nu, nu! Laat het maar gaan! Ontspan, heb wat plezier, wat is er schadelijk aan?” Ik moet het vertellen om stil te zijn, erg stil. En het is erg verrast om dat te horen: “Ah! Kan ik op die manier leven? Hoef ik me niet te haasten? Kan ik op die manier leven?”

Dus daarom rust ik uit. Ben ik beter of niet? Dingen zijn altijd hetzelfde. Zou ik dingen beginnen te doen, die ik eerder aan het doen was, waarvan ik WIST, dat het absoluut de hele tijd onredelijk was.... Niet, dat ik het niet wist; ik wist het en ik was er niet gelukkig mee, omdat ik wist, dat ik iets deed, wat ik niet zou moeten doen. Ik heb geen intentie om weer te beginnen, maar als ik gezegd had, “Ik trek me voorgoed terug,” dan zou het... geweest zijn. Als je wist, hoe VEEL dingen verslapt zijn [in de Ashram]! En hoeveel mensen geef ik een standje: “Wel, je zou dat een week geleden niet gedaan hebben!” Oh, dat is een ervaring op zichzelf --- om te zien, waar mensen’s trouw vanaf hangt.

Je moet voortdurend een stevige greep op hen houden --- voortdurend, voortdurend.

Zo is het.

Welaan, mon petit,⁵ Er is mij iets erg goeds gegeven! (*Moeder lacht en geeft Satprem een blik met... misschien was het ganzenlever.*)

Ik ben ook verslapt.

Voor materiële substantie is het een noodzaak.

Het is precies, waar ik over klaagde: “Wanneer deze substantie niet door kan gaan zonder verslapping, wanneer het het niet kan nemen en absoluut moet ontspannen, wanneer het de beweging van het bewustzijn niet kan bijhouden en alleen moet verslappen van tijd tot tijd, wel... hoe kan het ooit gesupramentaliseerd worden?” Precies wat iedereen altijd gezegd heeft: “Het KAN de lading NIET behouden, het moet het laten gaan. Het kan de lading van Energie niet houden.” En speciaal DEZE Energie, die bijna abnormaal lijkt voor mensen --- een Energie, die zo werkt (*onwrikbaar gebaar*) en het oneindig vol kan houden.

En wanneer het lichaam het niet kan nemen, “zoals dit,” breekt het --- je vindt jezelf tussen een tafel en... en plotseling ben je plat op de vloer!

⁵ Moeder adresseerde Satprem frequent als “mon petit” of “petit,” termen van liefkozing, die zij gebruikte voor erg weinig andere mensen, die bij benadering gegeven kunnen worden als “mijn kleine” of “mijn kind.” Omdat geen Engelse frase de nuance kan vangen van Moeder’s eenvoudige “petit” en “mon petit,” hebben we besloten om hen in het Frans te laten, waar ook zij voorkomen.

Dat moet het zijn, omdat ik nogal veel flauwgevallen ben in mijn leven. Zelfs toen ik jong was, bleef ik bewust, en er was een hele periode, wanneer ik uit mijn lichaam placht te gaan, dat ik het altijd onmiddellijk zag in een of andere belachelijke positie (alleen waar het niet zou hoeven te zijn, natuurlijk!) Dus haastte ik me er in terug en zei: "Kom aan! Wat is er met je aan de hand!" Dan schudde het zichzelf en ging weer bewegen, als een ezel --- je geeft het een goed slag en het gaat aan het werk.

Deze behoefte aan ontspanning was nooit psychologisch met me. En ik heb gezien, dat de gewoonte, die mensen hebben van verslapping, dezelfde oorsprong heeft; het is niet noodzakelijkerwijze verwaarlozing of vitale zwakte, het lichaam raakt eenvoudig opgewonden. Het draagt omhoog onder de spanning van de vitale energie, maar uiteindelijk raakt het opgewonden, wordt moe en heeft rust nodig.

Gegeven de wereld's huidige opzet is dit "normaal" --- maar als de supramentale wereld gerealiseerd zou worden, zou het niet normaal moeten blijven. Er moet duidelijk een aanzienlijke verandering plaatsvinden in de fysieke substantie. Dat zal waarschijnlijk het essentiële verschil zijn tussen lichamen, die gevormd zijn door Natuur's methoden en diegene, die gevormd zullen worden door de supramentale kennis --- een nieuw element zal binnenkomen, en we zullen niet langer "natuurlijk" zijn. Maar zolang als dit natuurlijke element aanwezig is, wel, is een zekere hoeveelheid geduld waarschijnlijk noodzakelijk --- laat het lichaam op adem komen, anders maakt er iets plaats.

Het raakt veel minder opgewonden, natuurlijk, wanneer je de innerlijke gelijkmoedigheid hebt van de Goddelijke Aanwezigheid. Er is zo veel vermoeidheid als gevolg van spanning, die geproduceerd wordt door verlangen of inspanning of worsteling, door de constante strijd tegen alle tegengestelde krachten. Dat alles kan gaan.

We vermoeien onszelf nogal onnodig.

(stilte)

Gedurende die terugkeer naar het verleden in de laatste paar dagen kwam het leven, dat ik met Sri Aurobindo leidde, plotseling bij me terug.... Wat dit hielp gebeuren, was het lezen van passages uit zijn boek,⁶ brieven, die hij over me schreef, die ik nooit eerdere gelezen had. En het kwam allemaal terug, die volle dertig jaar, die ik met hem geleefd heb....

Psychologisch was er geen worsteling, geen spanning, geen inspanning --- niet EENMAAL; ik leefde in een totale en vertrouwde sereniteit. Op het materiële vlak waren er aanvallen, maar zelfs deze nam hij op zichzelf. Wel, ik zag het allemaal, deze hele dertig jaar van het leven; ik had nog niet gedurende een SECONDE het besef van verantwoordelijkheid, ondanks al het werk, dat ik deed, al het organiseren

⁶ Sri Aurobindo on Himself.

en alles. Hij had vermoedelijk de verantwoordelijkheid aan me overgedragen, zie je, maar hij stond erachter --- HIJ deed alles in feite! Ik was actief, maar met absoluut geen verantwoordelijkheid. Ik voelde me nooit voor een enkele minuut verantwoordelijk --- hij nam de volledige verantwoordelijkheid. Het was werkelijk....

Gedurende de eerste zeven jaar deed hij het werk, niet ik. Hij was degene, die de mensen zag; ik zorgde voor zijn persoonlijke zaken, zijn huishouden, zijn voedsel, zijn kleding, enzovoort. Ik hield mezelf nogal bezig daarmee, deed niets anders, zag geen mensen, zorgde eenvoudig voor zijn materiële leven --- als een kind in het spel. Het waren zeven jaren van integrale vrede.

Later, toen hij zich terugtrok en mij vooraan zette, was er natuurlijk wat meer activiteit, zowel als de gelijkenis van verantwoordelijkheid --- maar het was alleen een gelijkenis. Wat een veiligheid! Een besef van totale, totale veiligheid --- gedurende dertig jaar. Niet eenmaal.... Er was alleen een enkele schram, zogezegd, toen hij dat ongeluk had en zijn been brak. Er was een formatie aan het werk (een tegenwerkende kracht) en hij nam niet voldoende voorzorgsmaatregelen voor zichzelf, omdat het tegen ons beiden gericht was, en meer in het bijzonder tegen mij (het had een of twee keer geprobeerd om mijn schedel te breken, zulke dingen). Wel, hij was zo aandachtig om het weg te houden om mijn serieus mijn lichaam aan te raken, dat het in staat was om binnen te glippen en zijn been te breken. Dat was een schok. Maar hij trok alles bijna onmiddellijk recht --- het viel allemaal terug op zijn plaats en ging zo door tot het eind.

En het gevoel was zo sterk, dat zelfs gedurende zijn ziekte (die maanden duurde, weet je), ik het besef had van volmaakte veiligheid; in een dergelijke mate, dat het idee, dat zijn leven werkelijk in het minst beïnvloed werd door deze ziekte, zelfs niet bij me opkwam! Ik wilde het niet geloven, toen de dokter zei, "Het is voorbij." Ik wilde het niet geloven. En zolang als ik in de kamer bleef... met mij in de kamer kon hij zijn lichaam niet verlaten. En dus was er een verschrikkelijke spanning in hem --- aan de ene kant de innerlijke wil om te vertrekken, en dan dit, dat hem daar in zijn lichaam hield: het feit, dat ik wist, dat hij levend was en alleen levend kon zijn. Hij moest me het signaal geven om naar mijn kamer te gaan, vermoedelijk om te rusten (ik rustte niet); en niet eerder dan dat ik de kamer verlaten had, was hij weg.

Zij riepen me onmiddellijk terug.... Zo was het. Toen, toen hij naar me toe kwam, toen ik werkelijk zag, wat er gebeurd was, toen hij uit zijn lichaam ging en het mijne binnenging (het meest materiële deel van hem, het deel, dat verward is in uitwendige dingen) en ik begreep, dat ik de volledige verantwoordelijkheid had voor al het werk EN voor de *sadhana*⁷ --- wel, toen sloot ik een deel van me weg, een diep psychisch⁸ deel, dat

⁷ *Sadhana*: spirituele discipline.

⁸ De ziel of deel van het Allerhoogste in de mens, dat ontwikkelt van leven naar leven, totdat het een volledig bewust wezen wordt.

voorbij alle verantwoordelijkheid leefde, in de EXTASE van de realisatie: het Allerhoogste. Ik nam het en sloot het weg, ik verzegelde het en zei, "Je beweegt je niet, totdat... totdat de hele rest klaar is."

(stilte)

Dat was op zichzelf een wonder. Wanneer ik het niet gedaan had, was ik hem gevolgd --- en was er niemand geweest om het Werk te doen. Ik zou hem automatisch gevolgd hebben, zonder er zelfs over na te denken. Maar toen hij bij me binnenging, zei hij, "Je zal het werk doen; een van ons moest gaan, en ik ga, maar jij moet het werk doen."

En toen werd de deur tien jaar later geopend, in 1960. Zelfs toen werd het gedaan met grote zorg --- het was een van de laatste jaar's grootste moeilijkheden.

En alleen de laatste paar dagen is aan al deze herinneringen toegestaan om weer op te rijzen uit het onderbewuste, waar zij bewaard bleven; en daarmee is de toestand, waarin ik leefde gedurende veertig jaar, weer aan het oppervlak gekomen --- met dit enorme verschil.

En plotseling zei ik tegen mijzelf, "Hoe kon het zijn? Gedurende de hele tijd dat hij hier was, de tijd, dat we samen waren (nadat ik terug kwam uit Japan, toen we samen kwamen), leefde het leven, het leven op aarde, een zodanige wonderbaarlijke goddelijke mogelijkheid, dus... werkelijk zo uniek, iets, dat nooit leefde tot een zodanige mate en op een zodanige manier gedurende dertig jaar, en het merkte het niet eens!"

Dat....

Dat heb ik recentelijk ervaren.

Ja, op een punt vroeg ik me af (ik herinner me niet wanneer, enkele dagen geleden): "Hoe kunnen mensen hier geleefd hebben, zo dichtbij (maar hetzelfde gebeurt nog), hoe konden menselijke wezens op aarde, die een aspiratie hadden, die hun bewustzijn gekeerd hadden naar die dingen, die mogelijkheid geleefd hadden, die mogelijkheid aan hun vingertoppen gehad hadden, zonder in staat geweest te zijn om er voordeel uit te hebben! Hoe kon iets, dat zo prachtig en uniek hier plaats gevonden hebben, en toch hebben mensen een zo klein en kinderachtig en oppervlakkig beeld ervan hebben!"

Ik vroeg me waarlijk af, "Is de tijd werkelijk gekomen? Is het mogelijk?... Of zal het weer uitgesteld worden?"

(stilte)

Gisteravond las ik iets in het boek⁹ Sri Aurobindo schrijft aan iets aan iemand, die zei, "Hoe gelukkig zijn mensen, die dichtbij Moeder leven." Je weet niet, waar je over praat!" antwoordde hij. "Te leven in Moeder's fysieke aanwezigheid is een van de moeilijkste dingen." Herinner je deze passage? Ik wist niet, dat hij dat had geschreven. "Wel, wel..." dacht ik. Hij schrijft, "Het is moeilijk om dicht bij haar te blijven, omdat het verschil tussen het fysieke bewustzijn van al jullie mensen en haar fysieke bewustzijn zo enorm is...."¹⁰ Dat vermoeit me inderdaad. Dat vermoeit mijn lichaam, omdat het gewend is om in een zeker ritme te leven, een universeel ritme.

(stilte)

Niemand kan zich voorstellen, wat het was, de dertig jaar, die ik had... voorbij alle problemen en moeilijkheden; we gingen door elke mogelijke moeilijkheid --- en het was niets, NIETS. Het was niets, het was... als een groot harmonieus orkest.

(stilte)

Maar... het is helder, dat Materie rigoureuus gehamerd moet worden, wanneer het klaargemaakt moet worden en in staat tot Transformatie.

En niets, niets, dat voorstelbaar is in de eeuwige geschiedenis van het universum, kan vergeleken worden met die schok: een volmaakt goddelijk leven geleefd te hebben als iets, dat volkomen natuurlijk is en iedere dag, iets, dat VOOR DE HAND LIGT (het was zelfs nooit betwijfeld), en toen... plotseling, fysiek --- je basis wordt weggegrist. Wel, om daarna verder te blijven! Ja gaat gewoon, nogal natuurlijk: de basis gaat, jij gaat.

(stilte)

Ik kan mijn lichaam nergens de schuld voor geven. Het kan een beetje versleten zijn, maar het heeft het erg goed uitgehouden.

Het was een unieke soort genade, een absoluut wonderbaarlijk vermogen, dat deed, wat ik juist noemde, dat het deel van mijn bewustzijn opsloot, dat BEWUST dat wonder leefde, het helemaal vast opsloot, een hangslot gebruikte: "Je bent opgesloten, verroer je niet: geen manifestatie voor jou --- je gaat uit de Tijd en de Manifestatie, totdat alles klaar is om te volgen."

⁹ Sri Aurobindo on Himself.

¹⁰ Hier is de tekst van Sri Aurobindo's brief: "Er is hier een verwarring. De Moeder's genade is een ding, de roep om te veranderen een andere, de druk van de nabijheid bij haar is nog een andere. Degenen, die fysiek dicht bij haar zijn, zijn zo niet door enige speciale genade of gunst, maar door de noodzaak van hun werk --- dat weigert iedereen hier te begrijpen of te geloven, maar het is een feit, dat nabijheid automatisch als een druk handelt om, als het niet voor iets anders is, hun bewustzijn aan te passen aan het hare, dat verandering betekent, maar het is moeilijk voor hen, omdat het verschil tussen de twee bewustzijn enorm is, speciaal op het fysieke niveau en op het fysieke niveau ontmoeten ze haar in het werk." (Centenary Edition, Vol. XXV, p. 297)

Dat zou, meer dan wat dan ook, kunnen zijn, waarom ik een beetje eenzaamheid nodig had: om dat deel van het psychische wezen te reactiveren, dat het individuele intermediaire was tussen het ware Bewustzijn en het lichaamsbewustzijn: het deel, dat DAT geleefd had, gewaar was van DAT, DAT kende --- dat wonderbaarlijk mirakel kende.

(stilte)

Het is werkelijk bijna wonderbaarlijk, dat ik er nu zelfs over kan spreken.

* * *

Dus hier zijn we weer --- we zullen vandaag niet veel werk gedaan krijgen! Heb je enige vragen [over Sri Aurobindo's *Aphorisms*]?

(Satprem leest:)

67 --- Er is geen zonde in de mens, maar nogal wat ziekte, onwetendheid en verkeerde toepassing.

68 --- Het besef van zonde was noodzakelijk, zodat de mens zou walgen van zijn eigen onvolmaaktheden. Het was God's correctiemiddel voor egoïsme. Maar mensen's egoïsme ontmoet God's hulpmiddel door erg dof te leven voor zijn eigen zonden en erg scherp te leven voor de zonden van anderen.

69 --- Zonde en deugd zijn een spel van weerstand, dat we spelen met God in Zijn inspanningen om ons naar volmaaktheid te trekken. Het besef van deugd helpt ons om onze zonden in het geheim te koesteren.

Wel?

Heeft u enig commentaar?

Nee, voor mij is hetgeen, waar in het bijzonder naar gekeken moet worden, het besef van deugd, dat...

"... ons helpt om onze zonden in het geheim te koesteren."

Dat is niet iets, dat het gewone menselijke denken gemakkelijk kan bevatten.

Ons helpt om in het geheim het besef van zonde te koesteren....

Maar denk je over een vraag?

Het is er niet direct me verbonden. Als u iets te zeggen heeft....

Het draait altijd om hetzelfde, maar hier wordt het op een erg subtiële manier gepresenteerd.

Om in het geheim het besef van zonden te koesteren.... Nee, ik kan niet zeggen, dat ik die ervaring gehad heb, in de zin, dat ik nooit een erg uitgesproken liefde voor deugd gehad heb.

Dat is iets anders, dat ik opgemerkt heb: zelfs in mijn kindertijd was ik al bewust van wat Sri Aurobindo "goddelijk leven" noemt, dat is, buiten het besef van Goed en Kwaad.

Dat werd in evenwicht gehouden door een verschrikkelijke censor, die me nooit verlaten heeft.¹¹ Het had Sri Aurobindo nodig om het van mijn pad te verwijderen. Maar ik had het besef niet van zonde, van Goed en Kwaad, zonde en deugd --- beslist niet! Mijn bewustzijn was gecentreerd rond *juiste actie en verkeerde actie*¹² --- "dit zou gedaan moeten zijn, dat zou het niet"--- zonder vraag van Goed of Kwaad, vanuit het standpunt van werk, van actie alleen. Mijn bewustzijn is altijd gecentreerd geweest rond actie. Het was een visie, een perceptie van de lijn, die gevolgd moest worden --- van de vele lijnen om te volgen --- voor de actie, die tot stand gebracht moest worden. En enige afwijking van wat voor mij een lumineuze lijn leek, de rechte lijn (niet geometrisch recht: de lumineuze lijn, die de goddelijke Wil uitdrukte), de minste afwijking ervan, en... oh, het was het enige, dat me kwelde.

En de kwelling kwam niet van mij, het kwam van het karakter, dat vastzat aan mijn bewustzijn en me voortdurend sloeg, achtervolgde, verkeerd behandelde --- wat mensen hun "geweten" noemen, wat niets, hoe dan ook, met bewustzijn te maken heeft!¹³ Het is een tegenwerkend wezen, en wat het ook kan veranderen, verandert het naar het slechtste; wat ook vatbaar is om veranderd te worden in iets, dat tegen het goddelijke is, verandert het. En het herhaalt voortdurend hetzelfde: "Dit is verkeerd, dat is verkeerd, dit is verkeerd...."

Maar dit was het enige; er was nooit, nooit het idee van deugdzaam of zondig zijn --- nooit. Het was een kwestie van het juiste doen of niet het juiste doen. Dat is alles. Geen besef van deugdzaam of zondig zijn, helemaal niet! Ik had nooit, ooit het besef. Het is dus een beetje moeilijk voor me om me met het gevoel te identificeren, dat Sri Aurobindo hier beschrijft; het correspondeert met niets in me. Ik begrijp het natuurlijk! Ik begrijp erg goed, wat hij bedoelt. Maar met dat sentiment identificeren....

Maar vertel me, wat je wilde zeggen.

¹¹ Zie *Agenda I*, p. 143.

¹² Door de hele *Agenda* zijn de woorden, die Moeder in het Engels sprak, schuingedrukt.

¹³ *Conscience* in het Frans betekent "geweten," zowel als "bewustzijn."

Alles bij elkaar probeert Sri Aurobindo in deze paar laatste aforismen duidelijk aan ons te laten zien, dat we voorbij het besef moeten gaan van zonde en deugd. Het herinnert me aan een passage van een van uw ervaringen, die me in de tijd erg raakte. In die ervaring ging u naar de supramentale wereld: u zag een "schip" landen op de kust van de supramentale werelden mensen moesten zekere testen ondergaan --- sommige mensen werden geweigerd, anderen werden gehouden. Er is een opvallende passage in uw beschrijving, en het draagt een relatie met deze aforismen.... Mag ik lezen, wat u zei?¹⁴

Ja --- Ik herinner het me niet meer.

Na het beschrijven van het schip en de ontschepping zegt u:

“Het criterium of de beoordeling [voor het slagen voor de testen] was EXCLUSIEF gebaseerd op de substantie, die de mensen samenstelde --- of zij nu volledig tot de supramentale wereld behoorden of niet, of zij van deze zeer speciale substantie gemaakt waren. Het toegepaste criterium was noch moreel, noch psychologisch. Het is waarschijnlijk, dat hun lichamelijke substantie het resultaat was van een innerlijke wet of een innerlijke beweging , die in de tijd geen twijfel had. Het is tenminste nogal helder, dat de waarden verschillend zijn....”

En toen voegde u toe:

“In die tijd was mijn indruk (een indruk, die nogal lang bleef, bijna de hele dag) er een van een extreme relativiteit --- nee, niet precies dat, maar een indruk, dat de relatie tussen deze wereld en de andere het criterium volledig verandert, waarmee dingen geëvalueerd of beoordeeld moeten worden....”

Ja!

“Dit criterium heeft niets mentaals over zich en het gaf het vreemde innerlijke gevoel, dat dingen, die we beschouwen als goed of slecht, niet werkelijk zo zijn. Het was erg duidelijk, dat alles afhing van de CAPACITEIT van dingen en op hun VERMOGEN om de supramentale wereld uit te drukken of in relatie te zijn ermee. Het was zo volledig verschillend, bij tijden zelfs zo tegengesteld voor onze gewone manier van naar dingen kijken!”

Ja.

Je gaat door:

“Ik zag ook met mensen, dat wat hen helpt of voorkomt om supramentaal te worden erg verschillend is van wat onze gewone morele noties zich voorstellen.”

Ja. Ja, inderdaad.

¹⁴Zie de ervaring van Februari 3, 1958: *Agenda I*, p. 137. ff.

Dus, wat ik u wilde vragen, was: wanneer het niet materie is of morele noties, welke capaciteit of kwaliteit HELPT ons dan op de weg naar het Supramentale? Wat is dit volledig verschillende criterium?

Dit is allemaal precies, wat ik geobserveerd heb en bestudeerd deze paar voorbije dagen. Ik zal je er volgende keer over vertellen.

Ik was in het bijzonder getroffen in die tijd.

En het heeft me nooit verlaten. Ik heb sinds die tijd diezelfde visie van dingen gehouden. Maar ik moet het begrijpelijk maken. Ik zie je op de 12e.

Of op de 12e zal ik je het vertellen --- ik zal een manier proberen te vinden om het uit te drukken.

(Lachend) Heb je genoeg kaas, petit? Heb je alles, wat je nodig hebt? Je moet voor jezelf zorgen!

Januari 12, 1962

(Notitie van Moeder aan Satprem, betreffende zijn vraag van Januari 9, over de capaciteiten, die nodig zijn om toegang te krijgen tot de supramentale wereld:)

Capaciteit	voor	oneindige
Expansie	van	bewustzijn
op	alle	vlakken
het materiële inbegrepen.		
Eindeloze		
plasticiteit,		
om in staat te zijn om de beweging van		
worden te volgen.		
Volmaakte		gelijkheid,
die	alle	mogelijkheid
vernietigt van ego reactie.		

Januari 12, 1962

(Betreffende Satprem's vraag over de ervaring van het "Supramentale schip":)

Heb je mijn notitie gekregen, mon petit?

Ik heb ergens iets over het onderwerp gezegd.... Herinner je je de heer uit Madras, die een vraag stelde?¹⁵ Er was daar een aanwijzing....

Omdat ik de draad volgde, heb ik mezelf weer in contact gebracht met het supramentale schip, en ik heb opgemerkt, dat het een BESLISSENDE invloed had op mijn positie: de benodigde condities werden erg helder, precies en definitief tot stand gebracht door die ervaring. In dat respect was het interessant.

Het heeft eens en voor altijd alle noties weggeveegd --- niet hoofdzakelijk gewone morele noties, maar alles, wat mensen hier in India noodzakelijk achten voor een spiritueel leven. In dat respect was het erg instructief. En eerst en vooral deze zogenaamde ascetische zuiverheid.... Ascetische zuiverheid is hoofdzakelijk een weigering van alle vitale bewegingen. In plaats van deze bewegingen op te pakken en hen naar het Goddelijke te keren, in plaats van te zien, dat is, de allerhoogste Aanwezigheid in hen (en zo de Allerhoogste vrij met hen om te laten gaan), wordt Hem verteld (*lachend*): "Nee --- het is Uw zaak niet! U heeft er niets in te zeggen."

Wat het fysieke betreft, is het een oud welbekend verhaal --- asceten hebben het altijd geweigerd; maar zij weigeren het vitale ook. En zij allemaal zo, zelfs hier... X zou tegen deze tijd iets veranderd kunnen zijn, maar in het begin was hij ook niet anders. Alleen dingen, die klassiek erkend zijn als heilig of toegelaten door de religieuze traditie, werden geaccepteerd --- de onschendbaarheid van het huwelijk, bijvoorbeeld en zulke dingen.... Maar een vrij leven? Geen kans! Het was volledig onverenigbaar met het religieuze leven.

Wel, dat alles is eens en voor altijd volledig weggevaagd.

Dit betekent niet, dat wat van ons gevraagd wordt, gemakkelijker is! Het is waarschijnlijk veel moeilijker.

¹⁵ Een Amerikaan, een vriend van President Kennedy, die een analogie maakte tussen een hert opsporen in het woud en het Supramentale opsporen: "Hoe kan het Supramentale gedetecteerd worden, op de manier, zoals een jager een hert in het woud zou detecteren? Door welke tekenen kan het herkend worden?" Zie Agenda II, Februari 25, 1961, p. 96 ff.

Ik noemde het hoofdzakelijk psychologische vereiste als antwoord op die Amerikaan: een toestand van volmaakte gelijkheid. Dit is een ABSOLUTE voorwaarde. Over de jaren, sinds die ervaring, heb ik geobserveerd, dat hoe dan ook geen supramentale vibratie uitgezonden kan worden zonder deze volmaakte gelijkheid. De geringste contradictie van die gelijkheid --- met andere woorden, de minste beweging van het ego, van egoïstische voorkeur --- en alles is geblokkeerd, de transmissie stopt. Dit is al een groot struikelblok.

En daarboven zijn er om deze realisatie volledig te laten zijn, twee andere voorwaarden, die ook niet gemakkelijk zijn. Intellectueel zijn zij niet te moeilijk; in feite zijn zij voor iemand, die yoga beoefend heeft, een discipline gevolgd heeft (ik spreek hier niet over welke dan ook), relatief gemakkelijk. Ook psychologisch, gegeven deze gelijkheid, is er geen grote moeilijkheid. Maar zo gauw als je op het materiële vlak komt --- het fysieke vlak --- en dan naar het lichaam, is het niet gemakkelijk. Deze twee voorwaarden zijn eerst, het vermogen om uit te breiden, om bijna oneindig uit te breiden, dat je in staat stelt om de dimensies te verwijden van het supramentale bewustzijn --- dat volledig is. Het supramentale bewustzijn is het bewustzijn van de Allerhoogste in zijn totaliteit. Met "totaliteit" bedoel ik de Allerhoogste in zijn aspect van Manifestatie. Natuurlijk is er vanuit een hoger gezichtspunt, vanuit het gezichtspunt van de essentie --- de essentie van dat, wat in de manifestatie het Supramentale wordt --- een capaciteit noodzakelijk voor totale identificatie met de Allerhoogste, niet alleen in zijn aspect van Manifestatie, maar in zijn statische of nirvanische aspect, buiten de Manifestatie: Niet-Wezen. Maar bovendien moet men in staat zijn om zich met de Allerhoogste te identificeren in het Worden. Je hoeft niet hoofdzakelijk zo uitgestrekt te zijn als het universum op een punt in de tijd, maar oneindig in het Worden. Dit zijn de twee voorwaarden. Zij moeten potentieel aanwezig zijn.

Tot in het vitale zijn we nog in de werkelijkheid van dingen, die haalbaarder zijn --- zij worden gedaan. Maar op het materiële niveau resulteerde het in mijn rampen van de andere dag.¹⁶

Maar zelfs als we al deze rampen a priori accepteren, blijven dingen moeilijk, omdat er een dubbele beweging is: zowel een cellulaire transformatie als een capaciteit voor "iets," dat uitbreiding kon vervangen door correctie, een voortdurende intercellulaire reorganisatie.¹⁷

¹⁶ De flauwte: Moeder spreidt zich fysiek over de wereld.

¹⁷ Moeder verhelderde later de betekenis van deze zin: "Ik zag, dat om de Allerhoogste te volgen in het Worden, men in staat moet zijn om uit te breiden, omdat het universum uitbreidt in het Worden --- de hoeveelheid uitbreiding in het universum komt niet overeen met een gelijke hoeveelheid van oplossing. Het is dus werkelijk noodzakelijk om in staat te zijn om te groeien, zoals een kind groeit, om uit te breiden; maar tegelijkertijd vereist dit proces om dingen vooruit te laten gaan een voortdurende innerlijke reorganisatie. Zoals de hoeveelheid vergroot wordt (als we hier van hoeveelheid kunnen spreken), zo moet de kwaliteit tegelijkertijd onderhouden worden door een voortgaande interne reorganisatie van intercellulaire relaties."

Zoals ze nu zijn, zijn onze lichamen natuurlijk rigide en zwaar --- het is in feite afschuwelijk; wanneer dat er niet zou zijn, zouden we nooit oud worden. Mijn vitale wezen is bijvoorbeeld voller van energie, en dus vol jeugd en vermogen om te groeien, dan toen ik twintig was. Er is werkelijk geen vergelijking. Het vermogen is ONEINDIG groter... toch valt het lichaam uit elkaar --- het is werkelijk iets afschuwelijks. Dus moet er een manier gevonden worden om deze kloof te overbruggen tussen het vitale en het materiële wezen.

Niet, dat het probleem niet gedeeltelijk opgelost is: hatha yogis hebben het gedeeltelijk opgelost --- onder de voorwaarde, dat je niets anders doet (dat is de moeilijkheid). Toch zouden we, omdat we de kennis hebben, het vermogen moeten hebben om te doen, wat noodzakelijk is zonder het onze exclusieve bezigheid te maken. In ieder geval is deze mogelijkheid zeker niet helemaal onbekend; gedurende de paar eerste maanden, dat ik me terugtrok in mijn kamer,¹⁸ toen ik alle verbindingen met buiten afgesneden had, werkte het erg goed... zelfs buitengewoon zo. Veel kwalen in mijn lichaam werden overwonnen, en ik had veel aardig precieze indicaties, dat, wanneer ik zo lang genoeg door zou gaan, ik alles terug zou winnen, dat verloren was, en zelfs met een beter evenwicht. Ik bedoel, dat het functionele evenwicht ver superieur was. Alleen, toen ik weer in contact met de wereld kwam, stopte alles en begon achteruit te gaan --- het werd bovendien verergerd door de discipline van uitbreiding, die me voortdurend --- VOORTDUREND --- bergen moeilijkheden liet absorberen, die opgelost moesten worden. En dus....

Met het denkvermogen is het nogal gemakkelijk --- je kunt dingen in vijf minuten op orde brengen, het is niet moeilijk. Met het vitale is het al wat lastiger, het duurt een beetje langer. Maar, wanneer het bij het materiële niveau komt, wel.... Er is een BESMETTING van verkeerde cellulaire functionering en een soort interne desorganisatie --- dingen, die niet op hun juiste plaatsen blijven. Iedere vibratie, die van buiten geabsorbeerd wordt, creëert onmiddellijk een wanorde, misplaatst alles, creëert verkeerde contacten en onderbreekt de organisatie; het duurt soms UREN om alles weer in orde te brengen. . Bijgevolg zou ik, als ik werkelijk gebruik wil maken van deze lichaam's mogelijkheid zonder het hoofd te bieden aan de noodzaak om het te veranderen, omdat het niet kan volgen, materieel werkelijk, zo veel mogelijk, moeten stoppen, dat ik allerlei soorten dingen achterover sla, die me jaren naar achteren trekken.

Het is moeilijk... moeilijk.

Zo lang als er geen kwestie is van fysieke transformatie, is het psychologische en in een groot deel het subjectieve gezichtspunt voldoende --- en dat is relatief gemakkelijk. Maar wanneer het er op aankomt om materie in het werk op te nemen, materie, zoals het in deze wereld is, waar juist het startpunt vals is (we beginnen in de onbewustheid en de de onwetendheid), wel, dan is het erg moeilijk. Omdat Materie om

¹⁸ In December 1958.

het bewustzijn te herstellen, dat het verloren heeft, zich moet individualiseren, en daarvoor --- om de vorm te laten voortduren en deze mogelijkheid van individualiteit te behouden --- is het geschapen met een zekere onmisbare mate van rigiditeit. En die rigiditeit is het belangrijkste obstakel voor de uitbreiding, voor de plasticiteit en de soepelheid, die nodig zijn om het Supramentale te ontvangen. Ik vind voortdurend, dat ikzelf dit probleem het hoofd bied, dat volkomen concreet is, absoluut materieel, wanneer je omgaat met cellen, die cellen moeten blijven en niet verdampen in een of andere niet fysieke werkelijkheid, en tegelijkertijd de soepelheid moet hebben, een gebrek aan rigiditeit, die hen in staat stelt om oneindig te verwijden.

Er zijn tijden geweest, toen ik, terwijl ik werkte in het meest materiële denkvermogen (het denkvermogen, dat ingeworteld is in de materiële substantie), mijn brein voelde opzwellen en zwellen en zwellen, en mijn hoofd zo groot werd, dat het leek te barsten! In twee gevallen werd ik gedwongen om te stoppen, omdat het ... was (was het alleen een impressie, of was het een feit?) het leek in ieder geval gevaarlijk, alsof het hoofd zou barsten, omdat dat, wat vanbinnen was, te enorm werd (het was het vermogen in de Materie, dat erg krachtige diepblauwe licht, dat zulke krachtige vibraties heeft; het is in staat om bijvoorbeeld het functioneren van de organen te helen en te veranderen --- werkelijk materieel iets erg krachtigs). Wel dan, dat vulde mijn hoofd steeds meer, steeds meer, en ik had het gevoel, dat mijn schedel... was (het was pijnlijk, weet je)... dat er een druk in mijn schedel was, die naar buiten drukte, alles eruit drukte.... ik vroeg me af, wat er ging gebeuren. Toen werd ik, in plaats van de beweging te volgen, het verder te helpen en mee te gaan, immobiel, passief, om te zien, wat zou gebeuren. En beide keren stopte het. Ik hielp de beweging niet langer verder, zie je, ik bleef eenvoudig passief --- en het stopte, er was een soort stabilisatie.

(stilte)

Maar Sri Aurobindo moet de ervaring gehad hebben [van cellulaire expansie], omdat hij positief zei, dat het gedaan KON worden.

De kwestie is natuurlijk de supramentalisatie van de MATERIE --- het bewustzijn, dat is helemaal niets. De meeste mensen, die die ervaring gehad hebben, hadden het op het mentale niveau, dat relatief gemakkelijk is. Het is erg gemakkelijk: vernietiging van de grenzen, die gezet zijn door het ego, oneindige expansie met een beweging, die het ritme volgt van het Worden. Mentaal is alles erg gemakkelijk. Vitaal.... Enkele maanden, nadat ik me terugtrok naar mijn kamer, had ik de ervaring in het mentale --- prachtig, magnifiek! Natuurlijk moet het denkvermogen, om daar de ervaring te hebben, een verandering ondergaan, men moet in volledige gemeenschap zijn; zonder uitzondering zou enig individueel vitaal wezen, die niet voorbereid is door wat een voldoende mentale fundatie genoemd zou kunnen worden, door paniek bevangen zijn. Al die arme mensen, die bang worden bij de minst kleine ervaring, hadden er beter niet mee kunnen ploeteren --- zij zouden in paniek raken! Maar zoals het gebeurt --- door

goddelijke genade, zou men kunnen zeggen --- was mijn vitale, het vitale wezen van deze huidige incarnatie, vrij geboren en victorieus. Het is nooit bang geweest van iets in de vitale wereld; de meest fantastische ervaringen waren praktisch kinderspel. Maar toen ik die ervaring had, was het zo interessant, dat ik gedurende enkele weken geneigd was om er in te blijven; het was... Ik heb je eens een beetje verteld over die ervaring (het was nogal even geleden, tenminste twee jaar).¹⁹ Ik vertelde je, dat zelfs gedurende de dag ik leek te zitten op de top van de Aarde --- dat was de realisatie in de vitale wereld. En wat een fantastische nachten gaf het me! Nachten, die ik nooit in staat geweest ben om te omschrijven aan wie dan ook en nooit genoemd heb --- maar ik zou vooruitkijken naar de nachten als een wonderbaarlijk avontuur.

Ik heb vrijwillig van alles afstand gedaan om verder te gaan. En toen ik het deed, begreep ik, wat mensen hier in India bedoelen, wanneer zij zeggen: *hij heeft zijn ervaring overgegeven*. Ik begreep nooit werkelijk, wat zij bedoelden. Toen ik het deed, begreep ik het. "Nee," zei ik, "ik wil daar niet stoppen; ik geef het allemaal aan U, zodat ik tot het einde kan gaan." Toen begreep ik, wat het betekende.

Had ik het gehouden, oh --- ik zou een van die wereld-vernieuwde fenomenen zijn, die de loop van de aarde's geschiedenis overhoop haalt! Een enorm vermogen! Enorm, ongehoord.... Maar het betekende daar stoppen, die ervaring als laatste accepteren --- ik ging door.

Wel. Dus wat kan ik je nu vertellen, dat interessant is --- alles, dat ik net gezegd heb, is een soort mengeling en driekwart onbruikbaar.

Maar, Moeder....

Ik zei het niet met het idee om een artikel te schrijven!

Toen ik die notitie²⁰ las, die je me gezonden hebt, werd ik onmiddellijk weer verbonden met de ervaring, en werden dingen helder. Ik heb ze zo goed aan je verteld, als ze verteld kunnen worden....

(stilte)

De mensen op dat schip hadden deze twee capaciteiten: een, de capaciteit van oneindige expansie van het bewustzijn op alle vlakken, het materiële inbegrepen; en twee, onbepaalde plasticiteit om de beweging van het Worden te volgen.

¹⁹ Dit is een deel van de verloren schat, die nooit opgeschreven is, omdat Satprem indertijd niet gewaar was, dat de ervaringen, die Moeder aan hem relateerde, al deel van de *Agenda* waren.

²⁰ Deze brief is verdwenen met de andere.

Het vond plaats in het subtiele fysieke. De mensen, die plekken op hun lichaam hadden en teruggezonden moesten worden, waren altijd degenen, die de plasticiteit misten, die deze twee bewegingen nodig hadden. Maar het belangrijkste was de beweging van uitbreiding; de progressieve beweging, de beweging van het Worden volgen leek een volgende bezigheid te zijn --- voor diegenen, die geland waren. De voorbereiding op de boot had betrekking op die capaciteit van uitbreiding.

Iets anders, dat ik je genoemd heb, toen ik aan de ervaring relateerde, was, dat het schip geen machine had. Alles werd in beweging gezet door wil vermogen --- mensen, dingen (zelfs de kleren, die mensen droegen, waren het resultaat van hun wil). En dit gaf alle dingen en iedere persoon's vorm een grote soepelheid, omdat er een gewaarzijn was van deze wil --- die geen mentale wil is, maar de wil van het Zelf, die een spirituele wil genoemd zou kunnen worden of een zielwil (om het woord ziel die bijzondere betekenis te geven). Ik heb die ervaring precies hier, wanneer er een absolute spontaniteit in actie is, ik bedoel, wanneer de actie --- bijvoorbeeld een uiting of een beweging --- niet bepaald wordt door het denkvermogen, en zelfs niet (om niet te spreken over het denken of het intellect), zelfs niet door het denkvermogen, dat ons gewoonlijk in beweging zet. Wanneer we in het algemeen iets doen, dan kunnen we in onszelf een wil waarnemen om het te doen; wanneer je naar jezelf kijkt, zie je dit: er is altijd (het kan in een flits gebeuren) de wil om het te doen. Wanneer je bewust ben en naar jezelf kijkt, zie je in jezelf de wil om het te doen --- hier komt het denkvermogen tussenbeide, zijn normale interventie, de gevestigde orde, waarin dingen gebeuren. Maar de supramentale actie wordt bepaald door een sprong over het denkvermogen. De actie is direct, zonder noodzaak om door het denkvermogen te gaan --- maar toch in vol bewustzijn. Het bewustzijn functioneert niet in de gebruikelijke volgorde, het functioneert vanuit het centrum van de spirituele wil direct naar de materie.

En zolang als je die absolute immobiliteit kan behouden in het denkvermogen, is de inspiratie absoluut zuiver --- het wordt zuiver. Wanneer je dit kan opvangen en vasthouden, terwijl je spreekt, dan is, wat naar je toekomt, ook onvermengd, het blijft zuiver.

Dit is een extreem delicate werking, waarschijnlijk, omdat we er niet aan gewend zijn --- de geringste beweging, de geringste mentale vibratie onderbreekt alles. Maar zolang als het duurt, is het volmaakt zuiver. En in een gesupramentaliseerd leven moet dit de CONSTATE toestand zijn. De gementaliseerde wil zou niet langer tussenbeide moeten komen; omdat je heel goed een spirituele wil zou kunnen hebben, zou je leven een constante uitdrukking kunnen zijn van de spirituele wil (dat gebeurt met iedereen, die zichzelf geleid voelen door het Goddelijke vanbinnen), maar het komt nog door een mentale transcriptie. Wel, zolang als het op die manier is, is het geen supramentaal leven. Het supramentale leven gaat NIET LANGER door het denkvermogen --- het denkvermogen is een immobiele zone van transmissie. De geringste kleine zenuwtrek is voldoende om alles in de war te brengen.

(stilte)

We kunnen dus zeggen, dat het Supramentale zich alleen door het aardse bewustzijn uit kan drukken, waar er een constante toestand van volmaakte gelijkheid is --- gelijkheid, die opkomt uit spirituele identificatie met de Allerhoogste: alles wordt de Allerhoogste in volmaakte gelijkheid. En het moet automatisch zijn, geen gelijkheid, die verkregen wordt door bewuste wil of intellectuele inspanning of een begrip, dat voorafgaat aan de toestand zelf --- niets van dat. Het moet spontaan en automatisch zijn; men moet niet langer reageren op wat van buiten komt, alsof het van buiten kwam. Dat patroon van ontvangst en reactie moet vervangen worden door een toestand van voortdurende perceptie en (Ik bedoel niet identiek in alle gevallen, omdat ieder ding noodzakelijkerwijze zijn eigen bijzondere reactie naar voren roept)... maar praktisch vrij van alle weeromstuit, zou je kunnen zeggen. Het is het verschil tussen iets, dat van buiten komt en je raakt, je laat reageren, en iets, dat vrij circuleert en nogal natuurlijk de vibraties genereert, die nodig zijn voor de algehele actie. Ik weet niet, of ik mijzelf duidelijk maak.... Het is het verschil tussen een trillende beweging, die circuleert binnen een IDENTIEK gebied van actie, en een beweging uit een bron buiten, die je raakt en een reactie krijgt (dit is de gebruikelijke toestand van het menselijke bewustzijn). Maar als het bewustzijn eenmaal geïdentificeerd is met de Allerhoogste zijn alle bewegingen, zagezegd, innerlijk --- innerlijk in de zin, dat er niets van buiten komt; er zijn alleen dingen, die circuleren, die, door overeenkomst en noodzaak, natuurlijk de vibraties genereren of veranderen binnen het circulerende milieu.

Ik ben hier erg familiair mee, omdat ik voortdurend in die toestand ben. Ik heb nooit het gevoel van iets, dat van buiten komt en tegen me aanbotst; er is eerder het besef van veelvuldige en soms tegengestelde innerlijke bewegingen, en van een constante circulatie, die de innerlijke veranderingen genereert, die nodig zijn voor de beweging.

Dit is een onmisbare fundering.

Ik heb de ervaring gedurende een zeer lange tijd gehad en nu is het volledig tot stand gebracht. Het was gewoonlijk overgankelijk, maar nu is het constant.

Het is een onmisbare fundering.

En in die toestand volgt expansie bijna automatisch, die enige aanpassingen noodzaakt in het lichaam, die moeilijk uit te werken zijn. Ik ben nog volledig ondergedompeld in dit probleem.

Dan die soepelheid.... Het betekent een capaciteit om zichzelf te dekrystalliseren; de hele spanwijdte van het leven, die overgegeven wordt aan zelf-individualisatie, is een periode van bewuste, gewilde kristallisatie, die dan ongedaan gemaakt moet worden. Om een bewust, geïndividualiseerd wezen te worden moet er een constante, constante,

gewilde kristallisatie zijn in alles; en naderhand moet, weer constant, de tegengestelde beweging gemaakt worden --- met zelfs een grotere wil. Maar tegelijkertijd moet het bewustzijn het voordeel niet verliezen van wat verkregen is door individualisatie.

Het is moeilijk moet ik zeggen.

Voor het denken is het elementair, erg eenvoudig. Het is voor de gevoelens ook niet moeilijk; voor het hart, het emotionele wezen om te expanderen naar de dimensies van de Allerhoogste relatief eenvoudig. Maar dit lichaam! Het is erg moeilijk erg moeilijk te doen zonder dat het lichaam haar centrum verliest (hoe kan ik het neerzetten?)... haar centrum van stolling --- zonder dat het oplost in de omgevende massa. Ofschoon, als men in een natuurlijke omgeving zou zijn, met bergen en wouden en rivieren, met veel ruimte en veel natuurlijke schoonheid, dan zou het nogal plezierig zijn! Maar het is fysiek onmogelijk om een enkele stap buiten zijn lichaam te nemen zonder onplezierige, pijnlijke dingen te ontmoeten. Bij tijden kom je in contact met een plezierige substantie, iets, dat harmonieus, warm, vibrerend is met een hoger licht; het gebeurt. Maar het is zeldzaam. Bloemen, ja, soms bloemen --- soms, niet altijd. Maar deze materiële wereld, oh! Het beukt aan alle kanten op je; het klauwt je, het takelt je toe --- je wordt geklauwd en geschraamd en gebeukt door allerlei soorten dingen, die... die gewoon niet bloesemen. Hoe moeilijk is het allemaal! Oh, hoe afgesloten is het menselijke leven! Hoe verschrompeld, verhard, zonder licht, zonder warmte... laat staan vreugde.

Terwijl soms, wanneer je water langs ziet stromen, of een straal zonlicht in de bomen --- oh, hoe zingt het! De cellen zingen, zij zijn blij.

Wel, mon petit, dat is alles, wat ik je kan vertellen. Als je er iets van kunt maken... Maar het is een nieuwe ervaring. Is het niet interessant? Ik moet het in een vorm van ervaring zetten --- Er is geen andere manier ervoor om te bestaan.

Maar houd het zo onpersoonlijk als mogelijk!

Heb je dit nodig [Moeder's notitie aan Satprem]?

Hier, neem je stuk papier --- het is niets anders dan een intellectuele notatie.

(Later, wanneer Moeder weggaat)

Wanneer we langs dit pad doorgaan, zullen we zeker in staat zijn om waardevol werk te doen, omdat het allemaal nieuw is. Het is nogal nieuw --- ik sprak er nooit over met Sri Aurobindo, omdat in die tijd ik deze ervaringen niet had. Ik had alle psychologische ervaringen, ervaringen in het denkvermogen, zelfs het meest materiële denkvermogen, of in het vitale of in het fysieke bewustzijn --- het fysieke BEWUSTZIJN --- maar niet in het lichaam. Dat is iets nieuws, het begon drie of vier jaar geleden.

De hele rest is gemakkelijk. Alles tot op dat punt is gesetteld --- heel aardig gesetteld.

Omdat de fysieke transformatie zo moeilijk is, is men geneigd om zich af te vragen, of het niet voordelig zou zijn om iets te “materialiseren,” om occult te werken --- om een nieuw lichaam te creëren met occulte middelen....

Dat was het idee: voor enkele wezens om hier in de fysieke wereld een niveau van realisatie te verkrijgen, dat hen het vermogen geeft om een supramentaal wezen te materialiseren.

Ik heb je eens verteld, dat ik een lichaam gezet heb op een vitaal wezen²¹ --- maar ik kon dat lichaam niet materiaal gemaakt hebben; het zou onmogelijk geweest zijn: er ontbreekt iets. Er ontbreekt iets. Zelfs, als het zichtbaar gemaakt zou worden, dan zou het waarschijnlijk niet mogelijk zijn om het permanent te maken --- bij de geringste gelegenheid zou het dematerialiseren. We kunnen geen duurzaamheid krijgen.

Het is iets, dat Sri Aurobindo en ik besproken hebben (“besproken” is een manier om het neer te zetten), iets, waarover we gesproken hebben, en zijn inzicht was hetzelfde als het mijne: er is een vermogen, ja, om de vorm hier op aarde te FIXEREN, een vermogen, dat we niet hebben. Zelfs mensen met het vermogen om dingen te materialiseren (zoals Madame Théon, bijvoorbeeld) kunnen hun materialisaties niet laten voortduren; het kan niet gedaan worden, zij duren niet voort --- zij hebben de kwaliteit niet van fysieke dingen.

En zonder deze kwaliteit, wel... zou de schepping's continuïteit niet verzekerd kunnen worden.

Ja, dat is een interessant punt. Men zou het zich inderdaad af kunnen vragen.

Ik kende de hele occulte procedure in detail, maar ik zou nooit in staat zijn geweest om dat wezen materiëler te maken, zelfs als ik het geprobeerd had --- zichtbaar, ja, maar niet permanent en progressief.

En let wel (dit is mijn persoonlijke geval), ik denk niet, dat ik enige tijd verspild heb. Omdat je zou kunnen zeggen, dat als ik veertig jaar geleden geweten had, wat ik nu weet --- op de leeftijd van veertig, in plaats van tachtig --- wel, dan zou er het besef geweest zijn van veel meer tijd om mee te werken. Maar ik heb mijn tijd niet verspild. Ik heb geen enkele tijd verspild. Al die tijd was nodig om me te krijgen, waar ik nu ben.

Ik denk niet, dat ik langzaam gegaan ben. Zoals ik je de laatste keer vertelde, had ik de meest prachtige condities, die dertig jaar met Sri

²¹ Dit verhaal is ook deel van de verloren schatten van 1957 of 1958.

Aurobindo --- zo prachtig als het kan zijn. Ik heb mijn tijd niet verspild. Oh, het was uur na uur!

Het is een lang, langdurig werk.

Hij zei gewoonlijk, dat het tenminste driehonderd jaar zou duren --- dus is er geen tijd verloren.

Om mee te beginnen heeft dit lichaam iets nodig, dat het zal toestaan om driehonderd jaar te blijven.

Januari 15, 1962

U sprak de laatste keer over een lichaam plaatsen op een vitaal wezen. Is dat wezen nog levend? Wie was het?

Ik heb hier eerder over gesproken. Ik vertelde het verhaal van de Chinese revolutie, en hoe dit wezen me verliet, terwijl het zei.... Het was net vijf jaar voor de Chinese revolutie. Ik heb je het verhaal verteld.

Ik weet, dat ik het verteld heb, maar ik heb het nooit opgeschreven.

Ik dicteerde gewoonlijk. Théon leerde me om te spreken, terwijl ik in trance was (dat is, hij had mijn LICHAAM geleerd om zich uit te drukken), en ik vertelde hem alles, wat ik deed, terwijl ik het deed. En hij schreef er nooit iets van op --- ik verdenk, dat hij het expres deed: hij was niet geïnteresseerd om openbaringen te maken. Dus is alles verloren. Maar als het opgeschreven was, uur na uur, minuut na minuut, dan zou het een buitengewoon wetenschappelijk document over het occulte gemaakt hebben --- buitengewoon! Hij schreef het nooit op.

Maar dat vitale wezen, die een lichaam gegeven was --- leefde hij op aarde gedurende enige lengte van tijd?

Nee, nooit

Nooit?

Hij stopte bij het subtiel fysieke --- hij weigerde om verder te gaan. Het was Satan, de *Asura*²² van het Licht, die, door zichzelf af te snijden van de Allerhoogste, tot Onbewustheid en Duisternis verviel (ik heb je het verhaal veel keer verteld). Maar hoe dan ook, toen ik bij Théon was, ontbood ik dat wezen en vroeg hem of hij in contact wilde komen met de aarde. Het is waard om te noemen, dat Théon zelf een incarnatie was van de Heer van de Dood --- ik heb goed gezelschap gehad in mijn leven! En de andere [Richard] was een incarnatie van de Heer van Valsheid --- maar het was alleen gedeeltelijk. Ook met Théon was het gedeeltelijk. Maar met Satan was het het centrale wezen; natuurlijk had hij miljoenen emanaties in de wereld, maar dit was zijn centrale wezen in persoon. De anderen... laten we dat voor een andere keer houden.

Hij stemde toe om een lichaam aan te nemen. Théon wilde hem daar houden: "Laat hem niet gaan," vertelde hij mij. Ik antwoordde hem niet. Dit wezen vertelde me, dat hij niet materiëler wilde zijn dan dat, het was voldoende --- je kon hem voelen bewegen op de manier, zoals je een tocht voelt, het was zo concreet.

En hij zei, dat hij de Chinese revolutie ging opzetten. "Ik ga een geheime gemeenschap organiseren om de revolutie op te zetten in China," vertelde hij me. "En let op mijn woorden: het gaat over precies vijf jaar beginnen." Hij gaf me de datum en ik schreef het op.

En PRECIES vijf jaar later gebeurde het. Later ontmoette ik mensen, die me vertelden, dat het allemaal het werk was geweest van een geheim genootschap. Zij vertelden me erover, omdat dat genootschap een zeker teken gebruikte en ik had instinctief, onwetend, dat teken gemaakt, terwijl een van hen tegen me sprak (*Moeder plaatst een vuist bovenop de andere*). En de persoon zei, "Ah, dus u bent een van ons!" Ik antwoordde niet. Toen vertelde hij me alles.

Maar het is werkelijk interessant, omdat de exacte datum gegeven was. "De revolutie zal plaats vinden over precies vijf jaar," vertelde hij me. Hij wist het, voordat hij wegging. "En dat," ging hij door, "zal het begin zijn, de eerste aardse beweging, die de transformatie aankondigt van..." (Théon gebruikte het woord "supramentaal" niet; hij was gewoon om te praten over "de nieuwe wereld op aarde.")²³

Maar dat heb ik opgeschreven.

²² Asura: demon van het mentale vlak, die de krachten van verdeling en duisternis belichaamt.

²³ De lezer zal de formatie herinneren van de Kuo-ming-tang en de moeilijkheden in de Yangtze Vallei, die plaats vond op Oktober 1911 en leidde tot de val van de Manchu Dynasty in 1912. Aldus had Moeder in Oktober 1906, in Tlemcen, de ontmoeting, waaraan zij hier relateert. Het was ook in 1906, dat Mao Tse-tung, op de leeftijd van veertien, in conflict kwam met zijn vader, een prelude voor zijn revolutionaire carrière.

Ik had het hele verhaal vergeten, omdat ik nu voortdurend leef in het Worden. Maar het kwam terug naar me.

En al het ongeloof in de wereld kan dat stuk bewijs niet tegenspreken.

De notitie zelf werd gestolen van me, terwijl ik verhuisde naar een nieuw huis.

Twee dingen werden gestolen: die notitie en de mantra van het leven (Ik heb je daarover verteld). En ik heb de verdenking, dat het een occulte diefstal was, geen gewone, omdat niemand de waarde vermoedde van die papieren --- want de meeste mensen hadden zij helemaal geen belang.

Wel, au revoir, mon petit.

Januari 21, 1962

(Het vertrekpunt van deze conversaties was een van Sri Aurobindo's aforismen:)

70 --- Onderzoek uzelf zonder medelijden, dan zult gij liefdadiger en medelijdend zijn naar anderen.

Erg goed! (*Moeder lacht*) Dat is erg goed.

Het is erg goed voor iedereen, is het niet?

Speciaal voor diegenen, die denken, dat zij zo superieur zijn.

Maar het correspondeert werkelijk met iets, dat erg diep is.

Dit is precies de ervaring, waar ik doorheen gegaan ben gedurende deze laatste paar enkele dagen; sinds de dag voor gisteren lijkt het zijn piek bereikt te hebben, en deze morgen ontwikkelde het zich in een veelomvattend visioen, een aarde omvattend visioen.

Het is bijna als een omkering van de attitude.

In feite hebben mensen zich altijd genomen als slachtoffers, die achtervolgd worden door tegengestelde krachten --- de moedigen vechten terug, de rest klaagt. Maar in toenemende mate is er een concrete visie geweest van de rol, die de tegenwerkende krachten spelen in de schepping, van hun bijna absolute noodzaak als prikkels om de schepping vooruit te laten gaan en weer haar Oorsprong te worden. En was een zo

heldere visie, dat men zijn eigen transformatie tot stand moest brengen --- daar moeten we voor bidden, dat moeten we uitwerken --- eerder dan de omvorming of vernietiging van de tegenwerkende krachten te eisen.

En dit is allemaal vanuit het aardse, niet vanuit het individuele standpunt (voor het individuele standpunt is het nogal helder ik spreek vanuit het aardse standpunt).

En er was het plotselinge visioen van alle verschrikking, al het onbegrip, alle onwetendheid, alle duisternis en --- nog slechter --- alle slechte wil in het aarde's bewustzijn, die zich verantwoordelijk voelden voor de prolongatie van die tegenwerkende krachten en wezens en hen opofferde in een grote ... het was meer dan een aspiratie, het was een soort holocaust, zodat de tegenwerkende krachten zouden kunnen verdwijnen, niet langer enige reden zouden hebben om te bestaan, er niet langer hoeven te zijn om alles aan te wijzen, dat moet veranderen.

De tegenwerkende krachten waren noodzakelijk gemaakt door al deze negaties van het goddelijke leven. En deze beweging van het aarde-bewustzijn naar de Allerhoogste, de opoffering van al deze dingen met zo een buitengewone intensiteit, was een soort reparatie, zodat die tegenwerkende krachten zouden kunnen verdwijnen.

De ervaring was erg intens. Het kristalliseerde rond een kleine kern van ervaringen, die te persoonlijk zijn om te noemen (omdat ik niet de enige was, die erin verwickeld was), die zich zo vertaalde: "Neem alle dingen, die ik verkeerd gedaan heb, neem hen allemaal, accepteer hen, wis hen uit, en laat deze krachten verdwijnen."

Dat zegt dit aforisme in essentie, van het andere einde gezien. Zo lang als een enkel menselijk bewustzijn de mogelijkheid draagt van voelen, handelen, denken of in oppositie zijn tegen het grote goddelijke Worden, is het onmogelijk om iemand anders de schuld ervoor te geven, het is onmogelijk om de tegenwerkende krachten de schuld te geven, die in de schepping gehouden worden als een middel om je te laten zien en voelen, hoe ver je nog moet gaan.

(stilte)

Het was als een herinnering,²⁴ een eeuwig aanwezige herinnering van dat bewustzijn van de allerhoogste Liefde, die geëmaneerd werd door de Heer op de aarde --- OP de aarde --- om het weer naar Hem terug te trekken. En het was waarlijk de neerdaling van juist de essentie van de goddelijke natuur in de meest volledige goddelijke ontkenning, en dus de achterlating van goddelijke conditie om de aardse duisternis op te nemen, om zo de Aarde terug te brengen in de goddelijke toestand. En tenzij Dat, die

²⁴ Ondervraagd over de betekenis van deze woorden, zei Moeder, "De toestand, waar ik in was, was als een herinnering."

allerhoogste Liefde, hier op Aarde al-krachtig wordt, kan de terugkeer nooit definitief zijn.

Het kwam na het visioen van het grote goddelijke Worden.²⁵ “Omdat deze wereld progressief is,” vroeg ik me af, “omdat het in toenemende mate het Goddelijke wordt, zal er dan niet altijd dit diepe pijnlijke besef zijn van het niet goddelijke, van de toestand, die, vergeleken met degene, die gaat komen, niet goddelijk is? Zullen er niet altijd zijn, wat we ‘tegenwerkende krachten’ noemen, met andere woorden, dingen, die niet harmonieus de beweging volgen? Toen kwam het antwoord, het visioen van Dat: “Nee, het moment van juist deze Mogelijkheid komt naderbij, het moment van de manifestatie van de essentie van volmaakte Liefde, die deze onbewustheid kan transformeren, deze onwetendheid en deze verkeerde wil, die erbij hoort in een lumineuze en vreugdevolle progressie, geheel progressief, geheel veelomvattend, dorstend naar perfectie.

Het was erg concreet.

En het correspondeert met een toestand, waar je zo VOLMAAKT geïdentificeerd bent met alles, wat er is, dat je concreet alles wordt, dat niet tegen het goddelijke is --- en je het zo kan offeren. Het kan geofferd worden en werkelijk getransformeerd door dit offeren.

Deze soort wil in mensen voor zuiverheid, voor het Goede (die in de gewone geestesgesteldheid uitgedrukt wordt door een behoefte om deugdzaam te zijn) is in feite het GROTE OBSTAKEL voor ware zelf-gave. Het is de wortel van Valsheid, juist de bron van hypocrisie: de weigering om zijn deel op te nemen van de last van moeilijkheden. En dat heeft Sri Aurobindo direct en erg eenvoudig aangeraakt in dit aforisme.

Probeer niet deugdzaam te zijn. Zie in welke mate je verenigd bent, EEN met alles, dat tegen het goddelijke is. Neem je deel op van de last; accepteer om zelf onzuiver en vals te zijn, en door zo te doen, zal je in staat zijn om de Schaduw op te nemen en het te offeren. En in zover als je in staat bent om het op te nemen en het te offeren, zullen dingen veranderen.²⁶

Probeer niet om onder de zuiveren te zijn. Accepteer om om met diegenen te zijn, die in duisternis zijn, en offer het allemaal in totale liefde.

²⁵ Zie de conversatie van Januari 12, 1962.

²⁶ Toen Satprem uittreksels publiceerde van deze conversatie in het Ashram Bulletin van April 1962 had Moeder deze passage veranderd (over zijn protest). In plaats van “Probeer niet deugdzaam te zijn,” zette zij “Probeer niet deugdzaam te lijken”; en zij voegde toe: “Er is een terugslag hier. Mensen begrijpen nooit iets, of zij begrijpen alles eerder op hun eigen manier. Zij nemen deze zin als een aanmoediging om in ondeugd te gaan, zich te misdragen, verkeerde gevoelens te onderhouden en dan te verklaren, ‘Wijn de Heer’s favorieten’... Er was zoiets in Sri Aurobindo’s brieven, herinner je het --- een brief aan mensen, die alle onzuiverheden in zichzelf aan de oppervlakte wilden brengen; hij vertelde hen, dat dat definitief niet de manier was!” (Zie Sri Aurobindo’s twee brieven over psychoanalyse in het Addendum.)

(stilte)

Vanaf het moment, dat dit gezien werd en GEDAAN, kwam het volle vermogen terug --- het grote creatieve Vermogen.

(stilte)

Het meest waarschijnlijk zou de ervaring alleen plaats vinden, omdat de tijd gekomen is om dit alles te offeren.

Het punt is om deze dingen niet te bestendigen, maar hen op te offeren.

Omdat de tijd gekomen is om dit Vermogen te manifesteren, dat een vermogen van Liefde is ---- van LIEFDE, niet hoofdzakelijk van identiteit --- van Liefde, van volmaakte Liefde, want alleen volmaakte Liefde kan offeren.

Het gebeurde deze morgen met grote eenvoud, maar tegelijkertijd had het iets, dat zo uitgestrekt en almachtig was er in, alsof de Universele Moeder zich naar de Heer keerde en zei, "Eindelijk! We zijn klaar."

Dat was mijn ervaring deze morgen.

Bedoelt u te zeggen, dat er vooruitgang geweest is op Aarde?

Ja, op Aarde; de Aarde's geschiedenis, waar het over gaat.

Nu?

Weet je, in deze werkelijkheden strekt "nu" zich uit over vele jaren. Ik zeg niet, dat het onmiddellijk zal zijn; dat weet ik niet --- ik weet het niet. Ik zal het waarschijnlijk over een paar dagen weten.

Het is als een deur alleen op een kiertje openen en een glimp opvangen van wat er voorbij is....

Het was dezelfde ervaring, toen ik Sri Aurobindo vertelde, dat India vrij was; het was de Universele Moeder, die sprak vanuit wat Haar oorsprong genoemd zou kunnen worden --- het was van dat niveau --- en het nam vijfendertig jaar om op de Aarde neer te komen.

Toen ik de ervaring had, dat de tijd gekomen was voor de supramentale Kracht om op de Aarde neer te dalen, volgde ik de effecten van die neerdaling, ik volgde de effecten en de consequenties in mijn bewustzijn. Maar voor gewone ogen was het iets, zoals wat gebeurde met India's bevrijding --- het is natuurlijk mogelijk, dat het Supramentale naar beneden kwam, maar op het moment zijn zijn effecten meer dan gesluierd.

De eerste nogal tastbare manifestatie was dit visioen van de boot; daarmee werden dingen concreter, het veranderde iets radicaal in de attitude.

We zijn nu in een ander stadium.

(stilte)

Deze recente periode is erg moeilijk geweest. Ik zie duidelijk, dat het een voorbereiding was --- om de weg van die ervaring voor te bereiden. Het kwam om de attitude om te keren, de attitude van worstelen om alles te overwinnen, onderdrukken of vernietigen, dat nu tegen het goddelijke is in de schepping.

Tot nu toe was deze attitude waarschijnlijk (niet waarschijnlijk --- zeker) noodzakelijk om dingen voor te bereiden. Maar nu is er een soort plotselinge omkering, alsof het moment gekomen was voor het creatieve principe, de kracht, de universele creatieve Kracht om te zeggen, "Dit ben IK ook. Want het is tijd, dat het gaat verdwijnen. Dit ben Ik ook: ik behandel het niet langer als een vijand om kwijt te raken; ik accepteer het als Mijzelf, zodat het waarlijk Mij wordt."

En het werd voorafgegaan door een soort angst: "Zal er altijd iets zijn, dat vergeleken met de toestand, die komen gaat, tegen het goddelijke lijkt?" Nee: na een lange voorbereiding wordt het capabel om goddelijk te voelen --- en dus om goddelijk te zijn.

Wanneer dingen van buitenaf bekeken worden, in termen van de huidige materiële werkelijkheid, dan is er nog veel te doen, voordat de nieuwe manifestatie een werkelijk feit wordt. We hebben nu waarschijnlijk het zaad ervan --- zoals het zaad van India's vrijheid, dat later opbloeide.

* * *

ADDENDUM

(Twee brieven van Sri Aurobindo over psychoanalyse)

Je uitoefening van psychoanalyse was een fout. Het heeft, gedurende de tijd tenminste, het werk van de zuivering gecompliceerder gemaakt, niet gemakkelijker. De psychoanalyse van Freud is het laatste, dat men zou moeten associëren met yoga. Het neemt een zeker deel op, het donkerste, het gevaarlijkste, het ongezondste deel van de natuur, de lagere vitale onderbewuste laag, isoleert enige van haar meest morbide fenomenen en kent aan het en hen een actie toe, die buiten alle proportie is met haar ware rol in de natuur. Moderne psychologie is een kinderlijke wetenschap, tegelijk onbezonnen, geklungel en ruw. Zoals in alle kinderlijke wetenschappen slaat de universele gewoonte van het menselijke denkvermogen --- om een partiële of lokale waarheid te nemen, het bovenmatig te generaliseren en het hele gebied van de Natuur in zijn

nauwe termen te verklaren --- hier op hol. Bovendien is de overdrijving van het belang van onderdrukte seksuele complexen een gevaarlijke valsheid en het kan een lastige invloed hebben en neigen om het denkvermogen en het vitale meer of minder fundamenteel onzuiver te maken dan ervoor.

Het is waar, dat het subliminale in de mens het grootste deel is van zijn natuur en het heeft in zich het geheim van de ongeziene dynamiek, die zijn oppervlakte activiteiten verklaart. Maar het lagere vitale onderbewuste, dat alles is, dat deze psychoanalyse van Freud lijkt te kennen, --- en zelfs daarvan kent het alleen enkele slecht verlichte hoeken, --- is niet meer dan een beperkt en erg inferieur deel van het subliminale geheel. Het subliminale zelf staat erachter en ondersteunt de hele oppervlakkige mens; het heeft in zich een groter en efficiënter denkvermogen achter het oppervlakte denkvermogen, een groter en krachtiger vitaal achter het oppervlakkige vitale, een subtieler en vrijer fysiek bewustzijn achter het oppervlakte lichamelijke bestaan. En boven hen opent het naar een hoger superbewuste, zowel als onder hen naar lagere onderbewuste gebieden. Wanneer men de natuur wil zuiveren en transformeren, moet men zich openen naar het vermogen van deze hogere gebieden en naar hen zowel het subliminale als het oppervlakte wezen verheffen als door hen veranderen. Zelfs dit zou met zorg gedaan moeten worden, niet prematuur of haastig, een hogere leiding volgend, en altijd een juiste attitude houdend; want anders zou de kracht, die naar beneden getrokken wordt, te sterk kunnen zijn voor een obscuur en zwak raamwerk van de natuur. Maar om te beginnen met het openen van het lagere onderbewuste, te riskeren om alles naar boven te brengen, dat er vals of obscuur in is, is om buiten zijn weg te gaan om moeilijkheden uit te nodigen. Men moet eerst het hogere denkvermogen en vitale sterk en ferm maken en vol van licht en vrede van vanboven; naderhand kan men zich openen voor of zelfs duiken in het onderbewuste met meer veiligheid en enige kans op een snelle en succesvolle verandering.

Het systeem om van dingen af te komen door *anubhava* [ervaring] kan ook een gevaarlijke zijn; want op die manier kan men gemakkelijk meer verstrengeld raken in plaats van vrijheid te bereiken. Deze methode heeft achter zich twee welbekende motieven. Een, het motief van doelmatige uitputting, is alleen geldig in sommige gevallen, speciaal wanneer een of andere natuurlijke tendens een te sterke greep heeft of een sterke aandrang erin om er af te komen door *vicāra* [interne reflectie] of door het proces van weigering en de vervanging door de ware beweging in de plaats ervan; wanneer dat in excès gebeurt, moet de sadhak soms zelfs teruggaan naar de gewone actie, de ware ervaring ervan verkrijgen met een nieuw denkvermogen en wil erachter en dan terugkeren naar het spirituele leven met het obstakel geëlimineerd of anders klaar voor eliminatie. Maar deze methode van opzettelijk genot is altijd gevaarlijk, ofschoon soms onvermijdelijk. Het slaagt alleen, wanneer er een erg sterke wil is in een wezen naar realisatie; want dan brengt genot een sterke ontevredenheid en reactie, *vairagya*, en de wil naar beneden gedragen kan worden in het recalcitrante deel van de natuur.

Het andere motief voor *anubhava* is van een meer algemene toepasbaarheid; want om iets van het wezen te weigeren, moet men er eerst bewust van worden, een heldere innerlijke ervaring hebben van de actie ervan en de plaats ervan in de werkingen van de natuur. Men kan er dan aan werken om het te elimineren, wanneer het een volledig verkeerde werking is, of het te transformeren, wanneer het alleen een degradatie is van een hogere en ware beweging. Dit of iets als dit wordt ruw en onjuist geprobeerd met een rudimentaire en onvoldoende kennis in het systeem van psychoanalyse. Het proces van het verheffen van lagere bewegingen in het volle licht van het bewustzijn om hen te kennen en er mee om te gaan, is onvermijdelijk; want er kan geen zonder het kan er geen volledige verandering zijn. Maar het kan alleen waarlijk slagen, wanneer een hoger licht en kracht voldoende aan het werk zijn om, vroeger of later, de kracht van de tendens te boven te komen, die hoog gehouden wordt voor verandering. Velen verheffen onder het voorwendsel van *anubhava* niet alleen de tegenwerkende beweging, maar ondersteunen het met hun instemming of weigeren het, vinden rechtvaardigen om ermee door te gaan of het te herhalen en gaan zo door om ermee te spelen, zich overgeven aan de terugkeer ervan, het vereeuwigen; naderhand, wanneer zij er vanaf willen komen, heeft het een zodanige greep op hen, dat zij zich hulpeloos bevinden in de greep ervan en alleen een verschrikkelijk worsteling of de interventie van de goddelijke genade kan hen bevrijden.

Sommigen doen dit uit een vitale twist of perversiteit, anderen uit loutere onwetendheid; maar in yoga, zoals in het leven, wordt onwetendheid niet geaccepteerd door de Natuur als een rechtvaardigend excuus. Dit gevaar is er in alle onjuiste handelingen met de onwetende delen van de natuur; maar niets is onwetender, gevaarlijker, onredelijker en obstinaat in wederkeer dat het lagere onderbewuste en haar bewegingen. Het prematuur opheffen of onjuist voor *anubhava* is riskeren om de bewuste delen ook te bedekken met haar duistere en vuile substantie en zo het hele vitale te vergiftigen en zelfs de mentale natuur. Men zou daarom altijd moeten beginnen met een positieve, geen negatieve ervaring, door het naar beneden brengen van iets van de goddelijke natuur, kalmte, licht, gelijkmoedigheid, zuiverheid, goddelijke sterkte in de delen van het bewuste wezen, die veranderd moeten worden; alleen, wanneer dat voldoende gedaan is en er een ferme positieve basis is, is het veilig om de besloten onderbewuste tegenwerkende elementen te verheffen om het te vernietigen en elimineren door de sterkte van de goddelijke kalmte, licht kracht en kennis. Evenzo zal er genoeg van de lagere substantie uit zichzelf oprijzen om je zoveel van de *anubhava* te geven als je nodig zult hebben om van de obstakels af te komen; maar dan kan met hen omgegaan worden met veel minder gevaar en onder een hogere interne begeleiding.

* * *

Ik vind het moeilijk om deze psychoanalyse helemaal serieus te nemen, wanneer zij proberen om spirituele ervaring te onderzoeken bij het flakkeren van hum toortslichten, --- toch zou men het misschien moeten,

want halve kennis is een machtig ding en kan een groot obstakel zijn voor het naar voren komen van de ware Waarheid. Deze nieuwe psychologie lijkt me zeer veel als kinderen, die enige sommen leren en een niet erg adequaat alfabet, jubelend bij het samenbrengen van hun a-b-c-d van het onderbewuste en het mysterieuze ondergrondse superego en zich voor te stellen, dat het eerste boek van duister beginnen (k-a-t kat, b-o-o-m boom) juist het hart is van de werkelijke kennis. Zij kijken van beneden omhoog en verklaren de hogere lichten door de lagere obscuriteiten; maar de fundatie van deze dingen is boven en niet beneden, *upari budhna esam*. Het superbewuste, niet het onderbewuste, is de ware fundatie van dingen. De betekenis van de lotus kan niet gevonden te worden door de analyse van de geheimen van de modder, waaruit het hier groeit; zijn geheim moet gevonden worden in het hemelse archetype van de lotus, die voor altijd bloeit in het Licht boven. Het zelfgekozen gebied van deze is bovendien armzalig, duister en beperkt; je moet het geheel kennen, voordat je een deel kan kennen en het hoogste, voordat je waarlijk het laagste kan begrijpen. Dat is de belofte van de grotere psychologie, die op zijn uur wacht, voor welke dit armzalige tasten zal verdwijnen en tot niets komen.²⁷

Januari 24, 1962

(In connectie met de voorgaande conversatie over krachten tegen het goddelijke.)

Ik las een passage in Savitri, die precies lijkt te verbinden, wat u zei....

Ah, lees het aan me voor!

Ik zou liever hebben, dat u het zelf leest, omdat mijn Engels.... Ik vond het werkelijk treffend --- deze vier zinnen hier....

(Moeder leest:)

“Er is niet alleen hoop voor zuivere
godheden;
De gewelddadige en verduisterende
godheden
Sprongen woedend omlaag van de ene borst om te
vinden,
Wat de witte goden hadden gemist, ook zij zijn
veilig;

²⁷ *Letters on Yoga*, Cent. Ed. XXIV.1605 ff.

Moeder's ogen rusten op hen en haar
armen
Uitgestrekt in liefde, verlangen naar haar rebelse zonen.”²⁸

“Wat de witte goden gemist hadden....”

Ik herinnerde me het niet. Maar dat is het exact. Het is vreemd; wanneer ik het lees, zie ik alleen, wat er op het moment nodig is. De rest lijkt onopgemerkt voorbij te gaan. En dan komt het, zo gauw als het nodig is, terug --- zoals gebeurde met wat je me net liet zien.

Ja, dat is het --- dat gebeurde net.

Het is precies als het openen van een gordijn: alles wacht erachter.

Het is moeilijk voor me om te spreken gedurende deze ervaringen, omdat Frans spontaner tot me komt, en alle ervaringen in het Engels gebeuren --- Sri Aurobindo's vermogen is zoveel met hen....

Oké, mon petit --- wanneer zie ik je weer?

Januari 27, 1962

Ik zou je een vraag willen stellen over deze zinnen van Savitri, die ik u de 's anderdaags liet zien. Ik weet niet, of het zich herinnert --- de passage over de “witte goden.”

Wat wilde je vragen? Wat hadden “de witte goden gemist”? Maar Sri Aurobindo heeft het allemaal volledig opgeschreven, juist hier in de *Aphorisms*. Hij benoemde alles, nam het ene na het andere op: “Zonder dit zou dat er niet zijn; zonder dit zou dat er niet zijn...” enzovoort.²⁹

²⁸ *Savitri*, Boek X, Canto 2 (Cent. Ed. XXIX, 613).

²⁹ 88 --- Deze wereld werd gebouwd door de Dood, opdat hij zou kunnen leven. Zult gij de dood vernietigen? Dan zal leven ook verdwijnen. Gij kunt de dood niet vernietigen, maar gij zoudt het kunnen transformeren in een groter leven.

89 --- De wereld werd gebouwd door Wreedheid, zodat zij zou kunnen liefhebben. Zult gij wreedheid vernietigen? Dan zal liefde ook verdwijnen. Gij kunt wreedheid niet vernietigen, maar gij zoudt het kunnen transformeren in haar tegengestelde, in heftige Liefde en Heerlijkheid.

90 --- Deze wereld werd gebouwd door Onwetendheid en Dwaling, opdat zij zouden kunnen weten. Wilt gij onwetendheid en dwaling vernietigen? Dan zal kennis ook verdwijnen. Zij kunt onwetendheid en dwaling niet vernietigen, maar gij zoudt hen kunnen omvormen in de volkomen en stralende rede.

Maar ik herinner me ook *The Tradition*, voordat ik Sri Aurobindo ontmoette (het was als een roman, een gesimaliseerde romance van de wereld's schepping, maar het was erg evocatief; Théon noemde het *The Tradition*). Daar leerde ik het eerst over de universele Moeder's eerste vier emanaties, toen de Heer zijn creatieve vermogen aan de Moeder delegerde. En het was identiek aan de oude Indiase traditie, maar verteld als een kinderverhaal; iedereen kon het begrijpen --- het was een beeld, als een film, en erg levendig.

So maakte Zij haar eerste vier emanaties. De eerste was Bewustzijn en Licht (opkomend uit Sachchidananda); de tweede was Ananda en Liefde; de derde was Leven; En Waarheid was de vierde. Toen werden zij, zo gaat het verhaal, terwijl zij bewust werden van hun oneindige vermogen, in plaats van hun verbinding te houden met de allerhoogste Moeder en door Haar, met de Allerhoogste, in plaats van aanwijzingen te krijgen van Hem en dingen te doen in de juiste volgorde, bewust van hun eigen vermogen en in ieder ging onafhankelijk weg om te doen, wat hij wilde --- zij hadden vermogen en zij gebruikten het. Zij vergaten hun Oorsprong. En door deze initiële vergeetachtigheid werd Bewustzijn onbewustheid, en Licht werd duisternis; Ananda werd lijden, Liefde werd haat; Leven werd Dood; en Waarheid werd Valsheid. En zij werden ogenblikkelijk hals over kop in wat Materie werd. Volgens Théon is de wereld, zoals we het kennen, daar het resultaat van is. En dat was de Allerhoogste zelf in zijn eerste manifestatie.

Maar het verhaal is makkelijk te begrijpen, en nogal evocatief. Aan de oppervlakte is het voor intellectuelen erg kinderachtig; maar als je de ervaring eenmaal hebt, begrijp je het erg goed --- ik begreep en voelde het onmiddellijk.

En als de wereld eenmaal zo geworden is, de vitale wereld geworden is in al haar duisternis en zij, van de vitale wereld, Materie geschapen hebben, ziet (*lachend*) de allerhoogste Moeder het resultaat van haar eerste vier emanaties en Zij keert terug naar de Allerhoogste in een grote smeekbede: "Nu dat deze wereld in een zo slechte staat is, moet het gered worden! We kunnen het op deze manier niet achterlaten, kunnen we? Wat te doen? En de Allerhoogste zegt, "Duw jezelf in een nieuwe emanatie, een emanatie van de ESSENTIE van Liefde, helemaal in de meest materiële Materie." Dat betekende onderdompelen in de aarde (de aarde was een symbool geworden en een vertegenwoordiging van het hele drama). "Dompel je onder in de Materie." Dus Zij dompelde Zich in de

91 --- Als er alleen Leven was en geen dood, dan zou er geen onsterfelijkheid zijn, wanneer er alleen liefde was en geen wreedheid, dan zou vreugde alleen een lauwe en efemere verrukking zijn; wanneer er alleen rede was en geen onwetendheid, dan zou onze hoogste verwerving niet uitkomen boven een beperkte rationaliteit en wereldse wijsheid.

92 --- Getransformeerde Dood wordt Leven, dat Onsterfelijkheid is. Getransfigureerde Wreedheid wordt Liefde, die onverdraaglijke extase is; getransmuteerde Onwetendheid wordt Licht, dat voorbij wijsheid en kennis springt.

Materie, en dat werd de oerbron van het Goddelijke binnen de materiële substantie. En van daar (zoals zo goed beschreven is in Savitri), begint Zij te handelen als een zuurdesem in de Materie, verheft het van vanbinnen.

En terwijl Zij zich in de aarde, werd een tweede serie emanaties uitgestuurd --- de goden --- om de intermediaire zones te bevolken tussen Sachchidananda en de aarde. En deze goden (lachend)... wel, grote zorg werd genomen om hen perfect te maken, zodat zij geen moeilijkheden zouden geven! Maar zij zijn een beetje... een beetje te perfect, is het niet? Ja, een beetje te perfect; zij maken nooit fouten, zij doen altijd precies, wat hen verteld wordt.... In het kort, zij missen nogal het initiatief. Zij hebben iets, maar....

In feite hebben zij zich niet *overgeven* op de manier, zoals een psychisch wezen het kan zijn, omdat zij geen psychisch wezen in zich hadden. Het psychische wezen is het resultaat van die neerdaling. Alleen menselijke wezens hebben het. En dat maakt de mensheid zo superieur aan de goden. Théon drong hier erg op aan: gedurende zijn verhaal zijn de mensen ver superieur aan de goden en zouden hen niet moeten gehoorzamen --- zij zouden alleen in contact moeten zijn met de Allerhoogste in zijn aspect van volmaakte Liefde.

Ik weet niet, hoe het neer te zetten.... Voor mij leken deze goden altijd... (niet diegenen, die beschreven zijn in de Puranas, zij zijn verschillend... wel, niet zo erg verschillend!), maar op de manier, waarop Théon ze presenteerde, leken ze alleen een stelletje marshmallows! Niet, dat zij geen vermogen hadden --- zij hadden veel vermogen, maar zij misten die psychische vlam.

En voor Théon was de God van de Joden en Christenen een Asura. Deze Asura wilde uniek zijn; en zo werd hij de meest verschrikkelijke despoot, die voorstelbaar is. Anatole France zei hetzelfde (ik weet, dat Anatole France nooit Théon's verhaal had gelezen, maar ik kan me niet voorstellen, waar hij dit opgepikt heeft). Het is in *The Revolt of the Angels*. Hij zegt, dat Satan de ware God is en dat Jehovah, de "enige God," het monster is. En toen de engelen wilden, dat Satan de ene en enige God zou worden, realiseerde Satan zich, dat hij onmiddellijk al Jehovah's falen overnam! Dus hij weigerde: "Oh, nee --- dank u zeer!" Het is een prachtig verhaal, en in precies dezelfde geest als wat Théon gewoonlijk zei. Het eerste, dat ik Anatole France vroeg (ik vertelde je, dat ik hem eenmaal ontmoet had --- wederzijdse vrienden introduceerden ons), het eerste, dat ik hem vroeg, was, "Heb je ooit *The Tradition* gelezen?" Hij zei nee. Ik verklaarde, waarom ik het gevraagd had, en hij was geïnteresseerd. Hij zei, dat zijn bron zijn eigen voorstellingsvermogen was. Hij had dat idee intuïtief opgevangen.

Wel, wanneer je op deze manier met filosofen en metafysica spreekt, kijken ze naar je, alsof zij zeggen willen, "Je moet een werkelijke onnozele zijn om al die kletspraat te geloven!" Maar deze dingen moeten niet als concrete waarheden genomen worden --- zij zijn eenvoudig prachtige

beelden. Door hen kwam werkelijk in contact, erg concreet, met de waarheid, van wat de wereld's vervorming veroorzaakte, veel beter dan met alle Hindi verhalen, veel gemakkelijker.

Boeddhisme en alle overeenkomstige lijnen van denken namen het kortste pad: "Het verlangen om te bestaan veroorzaakte alle moeilijkheden." Wanneer de Heer zich onthouden had om dit verlangen, dan zou er geen wereld geweest zijn! Het is kinderachtig, zeer kinderachtig, werkelijk een veel te menselijke manier om naar het probleem te kijken.

Om het te bezien vanuit de hoek van heerlijkheid van het bestaan is kwalitatief ver superieur, maar dan is er nog het probleem van waarom het allemaal werd, zoals het is. Het gebruikelijke antwoord is: omdat alles mogelijk was, en dit is EEN mogelijkheid. Maar het is geen erg bevredigend gevoel: "Ja, oké, dat is alleen maar, hoe het is, het is een feit." Mensen vroegen gewoonlijk ook aan Théon, "Waarom is het allemaal zo gebeurd? Waarom...?" Wacht tot je aan de andere kant komt, dan zal je het weten. En doe ondertussen, wat nodig is om daar te komen --- dat is het meest urgente."

Maar er is een voordeel: zonder deze wezens, zonder de wereld's vervorming, zouden er veel dingen ontbreken. Deze wezens belichaamden potentieel zekere absoluut unieke elementen --- wat begrijpelijk is, omdat zij de eerste golf waren. En precies, omdat zij nog de Allerhoogste WAREN in een zodanig grote mate, dat ieder voelde, dat hij de Allerhoogste was, en zo was het. Het was alleen niet nogal voldoende om de eenvoudige reden, dat zij al in vieren gedeeld waren, en een enkele verdeling is genoeg om alles verkeerd te laten gaan. Het is werkelijk begrijpelijk: het is niet iets, dat essentieel kwaad is, maar een kwestie van verkeerd FUNCTIONEREN; het is niet de substantie, niet de essentie. De essentie is niet het kwaad, maar de functionering is foutief.

Maar wanneer je het begrijpt....

De woorden zijn zo kinderachtig, dat, wanneer je dit verhaal aan intelligente mensen vertelt, zij met medelijden naar je kijken --- maar het geeft zo een concrete greep op het probleem! Het heeft me veel geholpen.

Het was geschreven in het Engels en ik ben degene, die het in het Frans vertaalde --- in verschrikkelijk Frans, volmaakt afgrijselijk, omdat ik het allemaal in nieuwe woorden plaatste, die Théon had verzonnen. Hij had een gedetailleerde beschrijving gemaakt van alle faculteiten, die latent in de mens aanwezig zijn, en het was opmerkelijk --- maar met zodanige barbaarse woorden! Je kan in het Engels nieuwe woorden opmaken en er mee weggomen, maar in het Frans is het volkomen ridicul. En daar was ik, ik zette ze er allemaal erg consciëntieus in! Toch was het in termen van ervaring prachtig. Het was werkelijk een ervaring --- het kwam van Madam Théon's ervaringen in uittredingen. Zij had geleerd, wat Théon ook mij geleerd had, om te spreken, terwijl je in de zevende hemel was (het lichaam gaat door met spreken, nogal langzaam, met een nogal lage stem,

maar het werkt nogal goed). Zij sprak en een vriend van haar, een andere Engels vrouw, die hun secretaresse was, schreef het allemaal op, terwijl ze doorging (ik denk, dat ze steno kende). En naderhand werden er verhalen van gemaakt, verteld als verhalen. Het werd allemaal aan Sri Aurobindo getoond en het interesseerde hem zeer. Hij nam zelfs enige van de woorden aan in zijn eigen terminologie.

De verdelingen en onderverdelingen van het wezen werden beschreven tot in het kleinste detail en met perfecte precisie. Ik ging weer zelf door de ervaring, zonder enige vooropgestelde ideeën, gewoon zo: ik liet het ene lichaam na het andere achter, enzovoort twaalf keer.... En mijn ervaring --- apart van zekere nogal verwaarloosbare verschillen, ongetwijfeld door verschillen in het ontvangende brein --- was exact hetzelfde.

(de klok slaat)

Ik moet gaan....

Ik weet niet of die ervaringen beschreven zijn in traditionele geschriften. Ik heb er geen een gelezen --- ik weet niets van de Indiase literatuur, helemaal niets. Ik weet alleen, wat Sri Aurobindo gezegd heeft, plus een paar losse dingen van hier en daar. En iedere keer bevind ik mijzelf tegenover hun vocabulaire... oh, het geeft je werkelijk tegenzin!

U spreekt over uittrekking --- kunt u me geen eenvoudige manier leren om het te doen?

Je kunt het niet alleen doen, het is gevaarlijk.

Sommige mensen doen het spontaan, dus ga je hen natuurlijk niet vertellen, dat het gevaarlijk is. Maar het is gevaarlijk, omdat, als ze het niet precies zo doen, zonder bewaakt te worden, en iets of iemand hen abrupt terugroept --- een of andere gebeurtenis, een of andere omstandigheid of iets anders --- zij afgesneden kunnen worden (gebaar van een koord, dat doorgesneden wordt). Ik zou nooit iemand zonder kennis het alleen laten doen. Wanneer het spontaan is, betekent het, dat het uit het voorgaande bestaan komt, dus zij hebben de handigheid. Maar niettemin is het een beetje riskant, er zou altijd iemand moten zijn om over je lichaam te waken. En om het zomaar aan iemand te leren --- nee.

Ik heb het in Frankrijk geprobeerd --- met Hohlenberg, die schilder, die hier kwam gedurende de oorlog -[WW I] en toen terug moest gaan.³⁰

Hij kwam naar Frankrijk en vroeg het me. Hij drong absoluut aan. Hij had alles van Théon gelezen en was goed bekend met alles en erg gretig om het te proberen. Dus leerde ik hem, hoe het te doen; en bovendien was ik daar, hij deed het in mijn aanwezigheid. En, mon petit, op het moment,

³⁰ Hij deed een portret van Sri Aurobindo, die naar de toekomst keek.

dat hij uit zijn lichaam ging, werd hij in paniek geworpen! De man was geen lafaard --- hij was erg moedig --- maar het jaagde hem absoluut schrik aan! Loutere paniek.... Dus zei ik nee, nee, nee.

Maar ik treed bijvoorbeeld 's nachts uit.

Niet op dezelfde manier.

Niet op dezelfde manier? ... En oh, hoe ik vecht!

Waar ga je naar toe?

Ik ga naar allerlei soorten plaatsen --- ik heb, bijvoorbeeld, ervaringen met P gehad....³¹

... Wanneer je gaat liggen om te slapen, roep me dan maar.

³¹Omdat hij het niet van belang vond, heeft Satprem jammer genoeg geen verslag gehouden van zijn antwoord. De P. in kwestie stierf krankzinnig, in een zogenaamd "Japans ziekenhuis," en op een avond (dit is waarschijnlijk het verhaal, dat hij hier aan Moeder vertelde) vond Satprem hem, terwijl hij gevangen gehouden werd in een soort hel. Zijn lichaam was bedekt met wonden, die Satprem met balsem behandelde. Hij vertelde P. toen, "Maar ga door, zeg Moeder's mantra!" En op het moment, dat Satprem de mantra begon te reciteren, explodeerde de hele plaats --- in gruzelementen geblazen. Een ogenblikkelijke verlossing. Enkele maanden later (of het zou enkele jaren geweest kunnen zijn), kwam P. om Satprem 's nachts te zien met een boeket bloemen en een glimlach, alsof om aan te kondigen, dat hij een nieuw lichaam ging nemen.

Februari

Februari 3, 1962

(Een bezoeker heeft aan Moeder geschreven over haar moeilijkheden, dat zegt, dat zij het slachtoffer is van een "collectief" karma.)

Deze karma verhalen....

Ik vraag me vaak af, erg vaak, of het mensen helpt om hun karma te weten. Ik denk niet, dat het dat doet.

Ik bedoel, dat, wanneer zij zelf de ervaringen ontdekken, die zij hadden in hun vorige leven, het dan deel is van een geheel innerlijk, psychisch ontwaken, en erg nuttig. Maar wanneer een of andere guru of een ander langskomt en je vertelt, "Hier, dit was je karma...." Ik denk niet dat het nuttig is, om het zacht uit te drukken!

Wanneer je de lijn ontdekt van een eerder leven, is dat verschillend; het is deel van een innerlijk, psychisch ontwaken, en dat is erg goed. Maar ik denk niet, dat het behulpzaam is, wanneer iemand iets ziet en je komt vertellen, "Weet je, je ben dit geweest, je hebt dat gedaan...." Ik voel, dat het dingen erger maakt, in plaats van beter --- het brengt je weer in aanraking met dingen, waarvan je in het proces was om te elimineren.

(stilte)

Deze vrouw... een "collectief karma"! Wat een onzin --- absolute humbug.

Het kan voor sommige mensen waar zijn, maar niet voor haar. Als ik haar niet gezien had, zou ik geïntrigeerd geweest kunnen zijn en geprobeerd hebben om het uit te vinden, maar.... Een collectief karma.... Er zijn natuurlijk allerlei verbindingen, die je hebt met mensen, die je gekend hebt in voorbije levens; in die zij, ja, is er een collectief karma! Maar mensen gebruiken werkelijk zulke grote woorden en grote ideeën voor dingen, die in feite nogal natuurlijk zijn.

Toch vond ik het behulpzaam om enig begrip te hebben van wat er gebeurde in mijn andere levens.

Omdat je hier was.

Omdat, voordat je verteld werd over je karma, ik al enige dingen over je gezien had en probeerde om je vrij te maken --- niet van datgene zelf, maar van de tendens, die bleef in je natuur. Dat, ja.

Maar Sujata, bijvoorbeeld, was volledig, VOLLEDIG vrij van het gehele... (wat zal ik zeggen?), wat het ongelukkige aspect van haar karma genoemd zou kunnen worden --- volledig vrij. Want ik ken de mensen om

me heen en wat zij dragen erg goed, en er was niets --- alleen een ding bleef, het ene deel, dat nogal constructief was, dus heb ik dat volledig intact gelaten. En toen de gebeurtenissen van haar voorbije leven aan haar geopenbaard werden, heb ik de grootste zorg genomen om de openbaring te vernietigen, terwijl het gegeven werd. En ik deed het meedogenloos. Zie je, het was als het dumpen van een lading modder, op iemand, die volledig besmeurd was, en ik liet het niet gebeuren (ik kon niet stoppen, wat binnenkwam door haar fysieke brein, maar innerlijk... ik vernietigde het volkomen). Het enige, dat ik onaangeraakt liet, was het constructieve deel van de binding, die bestaan had tussen jullie twee, en dus, toen ze je ontmoette, zij... Dat is alles, wat ik achterliet, omdat het goed, puur, lieflijk was --- het was goed. Maar de hele rest... En je zag, hoe sterk ik protesteerde, toen me verteld werd, dat zij zelfmoord had gepleegd. "Nee, nee, nee!" zei ik; zelfs, wanneer iemand met perfecte kennis me zo zou vertellen, zou ik nog steeds NEE zeggen.

Zij is onbesmet door dat alles --- zuiver --- en ik zal het niet toelaten, dat een zuiver iemand besmeurd wordt. Zij was zozeer mijn kind, dat na haar dood alles zorgvuldig gereinigd werd, gearrangeerd, weer op zijn plaats gezet, georganiseerd, gezuiverd. Dus keerde zij smetteloos en zuiver terug, en ik wil niet, dat zij besmeurd wordt.

Zie je, er werkt werkelijk een genade om die karma's te verdrijven --- soms ver, ver weg --- en het is niet goed om hen terug te roepen.

Ik heb dozijnen gehad van overeenkomende voorbeelden.

Bij sommige gevallen is mijn werk grondig bedorven, en daar houd ik niet van.

Het gebeurde recent weer: K.'s zuster kwam, omdat zij haar zoon verloren had --- het was net gebeurd en hij was er nog (hij had haar nog niet verlaten). Dus arrangeerde ik alles, zorgde voor de moeder's conditie enzovoort; ik arrangeerde het allemaal netjes, hield erg zorgvuldig de zoon hier en vertelde zijn moeder, dat hij spoedig in een of ander familielid zou terugkeren. Alles was goed georganiseerd.

Maar natuurlijk was dat tegen "de regels" --- Ik maak er een gewoonte van om alles tegen de regels te doen, anders zou er geen punt zijn, waarom ik hier ben; de regels zouden steeds door kunnen gaan! Dus gingen zij X ontmoeten Zij hadden niets moeten zeggen, maar zij deden het. En dat was dat --- en mijn werk werd volledig bedorven.

Dus nu gaat alles volgens de "regel," omdat dat de manier is, zoals het moet zijn.... Ik bemoei me er niet meer mee.

Ikzelf heb veel regels geleerd, die ik nog niet eerder kende (Goddank!) --- de goddelijke Genade redde me van die hele mengelmoes van regels over hoe dit gebeurt en hoe het niet kan gebeuren en hoe het moet gebeuren en hoe.... Oh, goede God!... Ik zag dingen erg eenvoudig,

zonder een enkele regel in mijn brein, en dus deed ik ze net zo eenvoudig, zonder regels in mijn hoofd --- het werkte erg, erg goed, ik kwam niet in moeilijkheden. Dingen werkten zich nogal natuurlijk en eenvoudig uit. En als me verteld werd, "Dan kan niet zo zijn"--- "Wel, sorry" zou ik zeggen, " maar het is al gedaan."

Dat "kan niet zijn".... Soms kan het!

(*stilte*)

Bovendien, wanneer je het begin van *Savitri* herinnert (ik las het alleen recent, ik wist het niet), in het tweede canto zegt hij, terwijl hij over Savitri spreekt, dat zij gekomen is (hij zet het natuurlijk poëtisch neer!) om (lachend) alle regels eruit te schoppen --- alle taboes, de regels, de vaste wetten, alle gesloten deuren, alle onmogelijkheden --- om het allemaal ongedaan te maken.

Ik ging er een beter; ik kende zelfs de regels niet, dus hoefde ik ze niet te bevechten! Alles wat ik moest doen, was ze negeren, zodat zij niet bestonden --- dat was zelfs beter.

Maar nu moet ik alles eerst ongedaan maken en opnieuw doen --- een loutere verspilling van de tijd.

In het lagere denkvermogen was er een hele wereld van moeilijkheden, waar ik niet gewaar van was. In het vitale wist ik het, omdat ik daar moest strijden --- wat goed voor me was! Stel je alleen voor, deze keer is mij een strijder gegeven als mijn vitale wezen. Een magnifieke strijder, noch man, noch vrouw, en zo groot als deze kamer³² --- hij is prachtig. Ik was zo gelukkig, toen ik hem de eerste keer zag. "Wel," dacht ik, "dat is mij wat waard!"

Ja, er zijn daar gevechten in overvloed!

Oh, trouwens, hoe zijn je nachten, mon petit? Omdat ik je in mijn strijder's handen geplaatst heb, zie je.

Beter. Bewuster, hoe dan ook.

Goed!

`Binnenwaarts heb ik me niet al te goed gevoeld, dus daar krijg ik niet het volle voordeel, maar mijn nachten zijn bewuster.

Hij liet het me herinneren; ik heb je in zijn zorg geplaatst.

³² Ongeveer 4,5 meter hoog.

Ik ben blij. Ik kan zien, dat mijn bewustzijn standvastiger is. Ik voel duidelijk, dat iets me helpt om bewust te zijn....³³ Waar ik ga, is niet zo interessant, maar dat zal veranderen, verwacht ik.

Het punt is om bewust te worden van zijn activiteiten en zijn acties te beheersen.

Dat is het.

Dus, mon petit, heb je iets meegebracht? Ik ben zo lui! Heb je een vraag meegebracht?

Ik heb niet werkelijk een vraag gevonden....

(Satprem leest de volgende aforisme.)

71 --- Een gedachte is een pijl, die op de waarheid wordt geschoten; het kan een punt raken, maar niet het hele doel dekken. Maar de boogschutter is te goed tevreden met zijn succes om iets verder te vragen.

Maar dat ligt voor de hand! Zo voor de hand (voor ons).

Ja, maar hoe dek je het hele doel?

Stop een boogschutter te zijn!

Het beeld is prachtig. Het is perfect voor mensen, die zich voorstellen, dat zij de Waarheid gevonden hebben. Het is iets goeds om diegenen te vertellen, die denken dat zij de waarheid gevonden hebben... eenvoudig omdat zij in staat geweest zijn om een punt aan te raken.

Hoeveel keer hebben we toch gezegd, dat dat niet genoeg is!

Men zou dit kunnen vragen: op de dag, dat men in staat is om het hele doel te nemen, om in andere woorden alle gezichtspunten te kennen en de nuttigheid van ieder ding, dan, wanneer men ziet, dat alles nuttig is en zijn plaats heeft, hoe kan men handelen? Vereist actie niet, dat men op de een af andere manier exclusief of strijdlustig zijn?

Wel, zo lang als er conflicterende gedachten zijn....

Heb je ooit het verhaal gehoord van de filosoof, die leefde in het Zuiden van Frankrijk? Ik kan zijn naam niet herinneren, een welbekende man.

³³ In feite had Satprem, zonder iets te weten, een soort krijger gevoeld, erg lumineus en wit, die hem herinnerde aan de god *Kartik*, de zoon van de Universele Moeder, gewapend met een speer. Later zei Moeder, dat haar vitale wezen een "diamantstrijder" was.

Hij was een professor aan de Montpellier Universiteit en woonde er dichtbij. En er waren verscheidene wegen, die naar zijn huis leidden. Deze man verliet de universiteit en kwam bij de kruising, waar al deze wegen opsplitsten, die allemaal uiteindelijk naar zijn huis leidden, de ene naar deze kant, de andere naar die kant, een van deze kant.... Dus verklaarde hij gewoonlijk, hoe hij iedere dag daar stopte bij de kruisingen en delibereerde, "Welke zal ik nemen?" Ieder had zijn voordelen en nadelen. Dus ging dit alles door zijn hoofd, de voordelen en de nadelen en dit en dat, en hij verspilde een half uur om te kiezen, welke weg hij naar huis moest nemen!

Hij gaf dit voorbeeld van een denken's onbekwaamheid voor actie: wanneer je begint te denken, kan je niet handelen.

Deze analogie is erg geschikt hier beneden op dit vlak, maar voor de hogere werkelijkheden is het niet van toepassing --- daarboven is het juist het tegengestelde! Zolang als je de boogschutter blijft, een punt aanraakt, is dat, hoe het is; alle intelligentie beneden is zo, ziet allerlei soorten mogelijkheden, dus kan het een keuze maken en handelen. Om het hele doel te zien, de allesomvattende Waarheid, moet je oversteken naar de andere kant. En wanneer je het doet, is, wat je ziet, niet de som van ontelbare waarheden, een talloze hoeveelheid van waarheden samengevoegd en de een na de ander bekeken, dat het onmogelijk maakt om het geheel in een oogopslag te grijpen; wanneer je naar boven gaat, zie je eerst het geheel, IN EEN OOGOPSLAG, in zijn totaliteit, zonder verdeling. Dus hoeft er niet langer een keuze gemaakt te worden; het is een visioen: DAT moet gedaan worden. De keuze is niet langer tussen dit en dat, het werkt niet meer op die manier. Dingen worden niet langer in volgorde gezien, de een na de ander; er is eerder een simultane visie van een geheel, dat als een eenheid bestaat. De keuze is eenvoudig een visie.

Zolang je niet in die toestand bent, kan je het geheel niet zien. Het geheel kan niet achtereenvolgend gezien worden, door de ene waarheid aan een andere toe te voegen; dit is precies, wat het denkvermogen doet, en waarom het niet in staat is om het geheel te zien. Het kan het niet doen. Het denkvermogen zal altijd dingen in successie zien, door toevoeging, maar dat is HET niet, er zal je altijd iets ontgaan --- juist het besef van de waarheid zal je ontgaan.

Alleen, wanneer je een simultane, globale perceptie van het geheel als een eenheid hebt, kan je de waarheid zien in zijn geheel. Dan is actie niet langer een keuze, die onderworpen is aan dwaling, correctie, discussie, maar de heldere visie van wat gedaan moet worden, en deze visie is onfeilbaar.

(stilte)

Maar je vraag leidt ons ergens anders naartoe....

Is dit genoeg voor je! *(Moeder lacht.)*

Ja, Ja!

* * *

Ik zou u iets willen vragen over mijn japa³⁴.... Voelt u, dat het me iets oplevert? Is er enige zin voor?

Dat heb ik deze laatste paar dagen bestudeerd --- niet voor jou in het bijzonder, maar het algemene effect van japa, de reden ervoor in de organisatie van iemand's leven.... Ik kan niet zeggen, dat ik enige ontdekkingen gedaan heb (misschien voor mijzelf, ik weet het niet); maar mijn studie is niet op hogere niveaus, het is juist hier.

Het zou te lang duren om details te geven; ik kan het samenvatten, maar ik wil geen doctrine maken, en om levend te zijn, kan het niet anders dan te lang zijn.

Gedurende enige tijd ben ik nu in moeilijkheden gekomen met mijn ochtend japa. Het is complex. Ik zal niet in details gaan, maar zekere dingen leken te proberen in tussenbeide te komen, ofwel te voorkomen, dat ik naar het einde zou gaan, of me onder te dompelen in een soort trance, die alles tot een stop brachten. Dus begon ik me af te vragen, wat het was en waarom. Een erg, erg lange curve was erbij betrokken, maar het resultaat van mijn observaties is het volgende. (En dit is zuiver vanuit het lichaam's standpunt; ik bedoel, dat het niet het levende, onafhankelijke wezen betreft, dat zelfs hetzelfde zou blijven zonder het lichaam --- om precies te zijn, het wezen, wiens leven, bewustzijn, vrijheid en actie niet afhangen van het lichaam. Ik spreek hier over datgene, dat het lichaam nodig heeft voor haar manifestatie; alleen dat was de kwestie.)

Er is een soort perceptie geweest van een variëteit van lichamelijke activiteiten, een hele serie van hen, hebben exclusief te maken (of zo lijkt het) met het onderhoud van het lichaam. Sommigen zijn op de grens --- slaap, bijvoorbeeld: een deel ervan is noodzakelijk voor goed onderhoud van het lichaam, en een ander deel brengt het in contact met andere delen en activiteiten van het wezen; maar een deel van de slaap is exclusief voor het onderhoud van de lichaam's balans. Dan is er voedsel, schoonhouden, een hele reeks van dingen. En volgens Sri Aurobindo zou het spirituele leven deze dingen niet moeten onderdrukking; wat ook onmisbaar is voor het lichaam's welzijn, moet behouden worden. Voor gewone mensen worden zijn alle lichamelijke activiteiten gebruikt voor persoonlijk plezier en voordeel. De spirituele mens, aan de andere kant, heeft zijn lichaam gegeven om het Goddelijke te dienen, zodat het Goddelijke het zou kunnen gebruiken voor Zijn werk en misschien, zoals Sri Aurobindo zei, voor Zijn vreugde --- ofschoon dat, gegeven de huidige toestand van de Materie en het lichaam, onwaarschijnlijk lijkt, of op zijn best erg periodiek en partieel, omdat het lichaam veel meer een gebied is van misère dan

³⁴ *Japa*: de voortdurende herhaling van een mantra.

een gebied van vreugde. (Niets van dit is gebaseerd op speculatie, maar op persoonlijke ervaring --- ik relateer naar mijn persoonlijke ervaring.) Maar met werk is het verschillend: wanneer het lichaam aan het werk is, is het in volle vaart. Dat is haar vreugde, haar behoefte --- alleen te bestaan om Hem te dienen. Om alleen te bestaan om te dienen. En natuurlijk om onderhoud tot een absoluut minimum te beperken, terwijl geprobeerd wordt een weg te vinden om het Goddelijke te laten deelnemen in de erg begrensde, beperkte en magere mogelijkheden van vreugde, die dit onderhoud geeft. Om het Goddelijke te associëren met al die bewegingen en dingen, zoals schoonmaken, slapen (ofschoon slaap verschillend is is het al veel interessanter); maar speciaal; met persoonlijke hygiëne, eten en andere absoluut onmisbare dingen, de poging is om hen te associëren met de Goddelijke Aanwezigheid, zodat zij zoveel kunnen zijn als een uitdrukking van goddelijke vreugde als mogelijk. (Dit is tot op zekere hoogte gerealiseerd.)

Waar past nu japa in dit alles?

Japa is, zoals meditatie een procedure --- klaarblijkelijk de meest actieve en effectieve procedure --- om zoveel mogelijk de Goddelijke Tegenwoordigheid te verbinden met de lichamelijke substantie. Het is de magie van het geluid, zie je.

Natuurlijk worden, wanneer er ook een gewaarzijn is van het idee erachter, wanneer men japa doet als een erg actieve BEWUSTE invocatie, dan de effecten ervan zeer vermenigvuldigd. Maar de basis is de magie van het geluid. Dit is een feit van ervaring, en het is absoluut waar. Het geluid OM, bijvoorbeeld, erg speciale vibraties (er zijn ook andere zodanige geluiden, maar natuurlijk is die de krachtigste van alle).

Het is een poging om de materiële substantie.

Vanuit een ander, bijna identiek gezichtspunt vult het de fysieke atmosfeer met de Goddelijke Aanwezigheid. Dus tijd, die besteed wordt in japa, is tijd, die opgeofferd wordt om de materiële substantie te helpen binnengaan in meer intiem rapport met het Goddelijke.

En wanneer men, zoals ik doe, hieraan een mantrisch programma toevoegt, dat is een soort gebed of invocatie, een programma voor zowel persoonlijke ontwikkeling als het collectieve helpen, dan wordt het een waarlijk actief werk. Dan is er ook, wat ik "extern" werk noem: contact met anderen, lezen en brieven beantwoorden, mensen zien en spreken, en uiteindelijk alle activiteiten, die te maken hebben met de organisatie en besturen van de Ashram (in meditatie wordt dit werk wereldwijd, maar fysiek, materieel, is het voor het moment beperkt tot de Ashram).

In de loop van mijn observatie zag ik ook de positie van X en mensen, zoals hij, die hun leven praktisch besteden met japa doen, plus meditatie,

puja,³⁵ceremonies, ik praat alleen over oprechte mensen, geen bedriegers). Wel, dat is hun manier van werken voor de wereld, van het Goddelijke dienen en het lijkt de beste manier voor hen --- misschien zelfs de enige manier --- maar het is een kwestie van mentaal geloof. In ieder geval ligt het voor de hand, dat zelfs een beetje van... niet precies puja, maar een of andere soort ceremonie, die je jezelf laat doen --- gewoontegebaren, die een bijzondere innerlijke toestand symboliseren of uitdrukken --- ook een hulp kunnen zijn en een manier van jezelf offeren en relateren aan het Goddelijke en zo het Goddelijke dienen. Ik voel, dat het belangrijk is om er op deze manier naar te kijken --- niet van het traditionele gezichtspunt, ik kan dat traditionele gezichtspunt niet uitstaan; ik begrijp het, maar het lijkt me als een rem zetten op de ware zelfgave aan het Goddelijke. Ik spreek over ZELF-OPGELEGDE japa en regels (of, wanneer iemand de japa, regels geeft, accepteer je ze met heel je hart en houd je er aan). Deze zelf-opgelegde regels zouden gevolgd moeten worden als een gebaar van liefde, een manier om tegen het Goddelijke te zeggen, "Ik houd van U." Zie je, wat ik bedoel? Zoals bloemen schikken op een bepaalde manier, wierook branden, dozijnen zulke kleine dingen, mooi gemaakt door wat in hem geplaatst is --- het is een vorm van zelfgave.

Nu denk ik, dat japa doen met de wil en het idee om er iets uit te krijgen, het een beetje bederft. Je bederft het. Ik vind het niet erg leuk, wanneer iemand zegt, "Doe dit en je zult dat krijgen." Het is waar --- het is waar, maar het is zoiets als een vis lokken. Ik hou er niet zo van.

Aat het je eigen manier zijn van het Goddelijke dienen zijn, van relateren aan Hem, van Hem liefhebben, Van Hem met je fysieke leven verbinden, dichtbij Hem zijn en Hem dicht naar je toe trekken --- op die manier is het mooi. Iedere keer, dat het je het Woord zegt, laat het dan een invocatie zijn, laat het zijn als de recitatie van een woord van liefde; dan is het mooi.

Zo zie ik het.

En dus moet je, overeenkomstig je missie in de wereld, moet je voor jezelf de juiste proportie vinden tussen dit werk en het externe, intellectuele en organisatorische werk; en dan zijn er de lichaam's behoeften, die op dezelfde manier tegemoet gekomen kunnen worden, proberen om het mogelijk te maken, dat de Heer in hen heerlijkheid neemt. Ik heb dit gezien voor triviale dingen: bijvoorbeeld je bad een plezierige ervaring maken, of zorgen voor je haar, of wat dan ook (natuurlijk is het een lange tijd geweest, sinds er enige van die stupide, kleinzielige ideeën geweest zijn van persoonlijk plezier), zodat deze dingen niet onverschillig gedaan worden, uit gewoonte of noodzaak, maar... met een aanraking van schoonheid, een aanraking van charme en heerlijkheid voor de Heer.

Daar, dat is alles....

³⁵ *Puja*: een ritueel of ceremonie om een godheid aan te roepen of op te roepen.

Mon petit... (*Moeder staart een lange tijd naar Satprem*).

Voor mij, weet je, betekent japa een moment, wanneer al het fysieke leven EXCLUSIEF voor het Goddelijke is. Een moment, wanneer niets dan het Goddelijke bestaat --- iedere enkele cel van het lichaam, iedere seconde, is EXCLUSIEF voor het Goddelijke, er is niets dan het Goddelijke.

Wanneer je daar in slaagt, is het goed.

Japa zou niet zo exclusief moeten worden, dat het vierentwintig uur uit vierentwintig gedaan wordt, omdat het dan equivalent was aan ascetisme --- maar er zou een goede dosis van moeten zijn.

Het is bijna de ene luxe van het leven --- zo voelt het voor me. De luxe van dat alleen, niets dan de goddelijke vibratie om je heen, binnen je, overal. Niets dan de goddelijke vibratie.

Nu, dat is luxe.

Voilà, mon petit....

Februari 6, 1962

De enkele voorbije dagen heb ik *Perseus*³⁶ gelezen --- het werd hier opgevoerd, dus wist ik er een beetje van, maar het interesseerde me nooit. Maar op de manier, zoals ik het nu lees, heb ik het ERG interessant gevonden, ik heb allerlei soorten dingen ontdekt, allerlei soorten.

Ja, ik heb opgemerkt, dat in de ruimte van (ik herinner me niet, wanneer we het uitgevoerd hebben,³⁷ je was al hier)... tussen toen en nu is er tenminste een goede vijftig jaar's --- een vijftig jaar verandering in bewustzijn.

Maar in de praktijk sta ik altijd tegenover hetzelfde probleem.

Wanneer we er naar kijken als een verschil in attitude, is de kwestie opgehelderd. Maar, wanneer ik de waarheid wil --- de ware waarheid achter dit verschil, wordt het erg moeilijk.

³⁶ *Perseus the Deliverer*, een spel in vijf delen door Sri Aurobindo.

³⁷ Het spel werd bijna acht jaar geleden opgevoerd, in December 1954.

En dit is precies, wat ik gezien heb in het licht van de gebeurtenissen, die beschreven worden in Perseus. Wanneer je het probleem niet algemeen neemt, maar specifiek, tot in het laatste detail.... Maar het verdampst, zodra als je het formuleert. Alleen, wanneer je het concreet voelt, wanneer je er een greep op krijgt, kan je beide dingen vatten....

(stilte)

Het probleem is ruwweg dit: er bestaat niets, dat niet het resultaat is van de goddelijke Wil.

Altijd hetzelfde probleem. Altijd hetzelfde probleem.

Over het algemeen gesproken wordt het anti-goddelijke gemakkelijk begrepen, maar hoe kies je in de .nietige details van het dagelijkse leven tussen dit en dat?... Wat is de waarheid achter dat, wat je gekozen hebt en dat, wat je niet gekozen hebt. En weet je, mijn standpunt is volledig voorbij enige vraag van egoïstische, individuele wil --- dat is het probleem hier niet. Dat is het niet.

Zo gauw als je het probeert te zeggen, verdampst het.

Toch is het iets, dat erg, erg acuut is.

Natuurlijk is de verklaring universele vooruitgang, het Worden: wat er zijn moet en wat ophoudt te bestaan --- dat is allemaal erg goed; het is makkelijk in algemene termen te begrijpen.

Misschien is het probleem de oppositie (wanneer het een oppositie is) tussen twee attitudes, welke beiden onze relatie zouden moeten uitdrukken met de Allerhoogste. De ene is Aanvaarding --- niet alleen vrijwillig, maar volmaakt tevreden --- van alles, zelfs de "ergste calamiteiten"(wat conventioneel de "ergste calamiteiten" genoemd worden). Ik zal dit verhaal niet als een voorbeeld gebruiken omdat het zelf-verklarend is, maar als Andromeda een yogi was (met "als"kan je kastelen in de lucht bouwen, maar ik probeer uit te leggen, wat ik bedoel), zou zij het idee van de dood dadelijk gemakkelijk accepteren (ik praat niet over wat er gebeurt in het verhaal zelf, maar geef hoofdzakelijk een voorbeeld, om mijzelf duidelijk te maken), omdat het de goddelijke Wil is, alleen om deze reden --- het is de goddelijke Wil, dus is het best goed; omdat het zo is, is het best goed --- en tegelijkertijd de liefde van het Leven. Deze liefde van het Leven.³⁸ Volgend het verhaal zou je zeggen: zij leefde,

³⁸In Sri Aurobindo's spel wordt Andromeda, de dochter van de Koning van Syrië, veroordeeld door haar eigen mensen op verslonden te worden door Poseidon, de Zeegod, door een of andere oneerbiedigheid, die zij tegen hem had begaan. Het verhaal gaat werkelijk over de passage van een half primitieve stam, die leeft in de verschrikking van de oude duistere en wrede goden, naar een meer ontwikkeld en zonverlicht stadium. Perseus, zoon van Diana en Zeus, en beschermd door Pallas Athene, godin van wijsheid en intelligentie, komt om Andromeda te bevrijden van de rots, waar zij aan geketend is (de rots symboliseert het Onbewuste voor de Rishis), en sticht de religie van Athene,"... de Almachtige / Gemaakt van Zijn wezen om

omdat zij moest leven --- en alles is verklaard. Maar dat bedoel ik niet. Ik kijk hiernaar buiten de context van het verhaal. Omdat dergelijke dingen gebeuren in het bewustzijn van.... Het stoort me altijd om in grote ideeën en grote woorden te gaan, maar om me wekelijks te verklaren, zou ik moeten zeggen: de Universele Moeder.

(stilte)

Automatisch is alles, dat bestaat, een natuurlijke expressie van goddelijke Vreugde, zelfs de dingen, die het menselijke bewustzijn hoogst gruwelijk vindt --- dit is begrijpelijk. Maar tegelijkertijd is er deze aspiratie, die zo intens is, dat het bijna angst is, om een vervolmaking van de schepping te laten komen. En het lijkt er op, dat deze intense aspiratie en angst in de materiële wereld een noodzakelijke voorbereiding is om deze perfectie te laten komen. Toch is alles, wat er ook bestaat, tegelijkertijd volmaakt op ieder moment, omdat het VOLLEDIG het Goddelijke is. Er is niets anders dan het Goddelijke. Dus is er simultaan deze overvloed van Goddelijke Vreugde in iedere seconde, in wat dan ook, dat bestaat, en de aspiratie, de angst --- en de moeilijkheid ligt in verbinden van de twee, daar is het.

Je gaat praktisch van de een na de ander, of een is vooraan en de andere achter, een actief en de andere passief. Met het gevoel van perfecte vreugde komt een bijna statische toestand (de vreugde van de beweging is er ook zeker, maar alle verwachting van het doel blijft op de achtergrond). Wanneer dan de aspiratie van het Worden er is, trekt de goddelijke perfectie op ieder moment zich terug in een statische toestand.

En juist dit terug en vooruitgaan is het probleem.

Misschien moet het zo zijn, maar het is onbevredigend --- erg onbevredigend.

In mijn volste en meest intense momenten --- momenten, wanneer wat werkelijk bestaat het universum is (met universum bedoel ik het Worden van het Allerhoogste) met het opperste actieve gewaarzijn van de Allerhoogste --- in zulke momenten word ik plotseling gevangen door dat [het statische, nirvanische aspect]. Het is geen zaak van kiezen tussen de twee, maar eerder een kwestie van prioriteiten vanuit het standpunt van actie op het laagste niveau. Instinctief (het instinct van dit lichaam, deze materiële basis) is de keuze aspiratie, omdat dit wezen gebouwd was voor actie; maar dit kan niet als een absolute regel genomen worden, het is bijna als een toevallige preferentie. Men voelt, dat het leven deze aspiratie

te leiden en te disciplineren / De onsterfelijke geest van de mens, tot het verkrijgt / Om meesterschap te ordenen en vergroten / Van al zijn uitwendige wereld”(in de woorden van Sri Aurobindo). Het is de kracht van vooruitgang, die opgezet is tegen de oude priesters van de oude religies, gesymboliseerd door de wrede en ambitieuze Polydaon. Hier onderzoekt Moeder nauwkeurig een oud probleem --- “Altijd hetzelfde probleem” ---, dat zij tegengekomen moet zijn in veel bestaansvormen (Egypte inbegrepen) en elf jaar later weer tegen zou komen: de aanvaarding van de dood, waartoe zij wordt gedwongen als de allerhoogste Wil, en dan deze “liefde van het Leven,” die zij hier tweemaal noemt.

Is, deze angst, terwijl zaligheid meest natuurlijk naar de nirvanische kant leidt --- ik weet het niet....

Maar hoe dan mensen helpen?... Je kan noch de een, noch de ander aanbevelen. En wanneer je beiden zegt, wordt je ondergedompeld in ditzelfde dilemma.

Een zodanig probleem bereikt een punt van zulke acute spanning, dat je voelt, dat je niets weet, niets begrijpt, dat je nooit iets zult begrijpen, het is hopeloos. Wanneer ik dat punt bereik, neig ik altijd naar dezelfde richting: "Oké, ik aanbid de Heer, wat de rest betreft, maakt het me niet uit!" Ik ga binnen in een... wonderbaarlijke adoratie... en laat Hem doen, wat Hij wil! Zo eindigt het allemaal voor mij.

Maar dit zou alleen geschikt zijn voor diegenen, die met denken gestopt zijn.

Is het een probleem voor actie hier in de materie?

Ja, daar komt alles op neer.

Maar maakt het verschil voor actie of je de ene attitude neemt of de andere?

Ik weet het niet, ik weet het niet.

Omdat ik een dag of twee geleden (ik herinner me het niet precies, het was nogal vluchtig, maar erg interessant), door zo een moment ging, terwijl ik in mijn kamer liep (het duurde ook, terwijl ik buiten op het balkon was): plotseling een soort absolute zekerheid, dat ik niets wist (er was helemaal geen "ik")... dat men niets wist ("men," er was geen "men," er was alleen...); men kon niet weten (ik moet woorden gebruiken), men kon niet weten, er was niets te weten, het was volledig hopeloos, het was volledig ONMOGELIJK om iets te begrijpen, zelfs, zelfs voorbij het denkvermogen te gaan, en er was geen formulering mogelijk, er was geen mogelijkheid van begrip. Het was werkelijk zo absoluut, dat anderen helpen, de wereld vooruit laten gaan, het spirituele leven, het Goddelijke zoeken, dat alles kletspraat leek, lege woorden! Er was niets in, het was niets, en er was niets om te begrijpen, het was onmogelijk om te begrijpen --- het was onmogelijk om te ZIJN. Het gevoel van een totaal onvermogen. De ervaring was als een oplosmiddel --- alles leek op te lossen: de wereld, de aarde, de mensen, het leven, de intelligentie, alles, alles werd opgelost. Een absoluut negatieve toestand. En mijn oplossing was altijd hetzelfde, zoals altijd: als de ervaring totaal en compleet was, wanneer niets achtergebleven was, dan : "Wie kan het schelen!" (het kon werkelijk in de gewoonste woorden gezet worden), "Ik aanbid U!" En het "ik" was iets, dat volkomen onstoffelijk was: er was geen vorm, geen wezen, geen kwaliteit --- alleen "Ik aanbid U." Dit "ik" was "Ik aanbid U," er was juist genoeg "ik" om U mee te aanbidden.

Vanaf dat moment was er een onuitsprekelijke Lieflijkheid, en binnen die Lieflijkheid een Stem... zo lieflijk en ook harmonieus! Er was een geluid, maar geen woorden --- toch hield het een volmaakt heldere betekenis voor me, als zeer precieze woorden: "Je hebt zojuist je meest creatieve moment gehad"!

Oh werkelijk! Wel, dat is goed!

Daarna (*lachend*) deed ik het gordijn open!

En het eindigde in een onuitsprekelijke glimlach, zoals... misschien juist de oorsprong van humor. Een soort vernietiging, een vernietiging van alles, en toen: "Je hebt zojuist je meest creatieve moment gehad." Dus lachte ik, dat is alles --- er was niets anders te doen!

(*stilte*)

Deze dingen zouden interessant zijn om te behouden.

Maar het is onmogelijk om het niet bestaan van een wezen uit te drukken, een individueel wezen. Wanneer ik "ik" zeg, is er geen weten, wat het betekent. Het is ook niet de totaliteit. Niet de totaliteit, niet het volledige universum, speciaal niet de aarde, de arme, kleine aarde, die ik altijd zie als een erg klein ding, dat op drift is in het universum. Dus wat is het?...

(*stilte*)

Ik kan die ervaring op welk moment dan ook hebben: een seconde van concentratie, weg stappen van de actie, en het is Zaligheid. En wanneer ik niet terug stap, dan is het als een eeuwige almacht, gericht op actie en volledig gehandhaafd en omhuld door... Dat. Dit vermogen, dat gericht is op actie, is de eerste manifestatie van Dat --- dat manifesteert zich eerst, wanneer Dat bewust begint te bestaan. (*Moeder plaatst haar palmen samen en draait haar handen, zonder ze te scheiden, van kant naar kant, alsof om twee gezichten te laten zien van hetzelfde.*) Dus het is onoplosbaar: het zijn geen twee dingen, zelfs geen twee aspecten, omdat het helemaal geen aspect is (woorden zijn idioot, imbeciel, zonder betekenis). De ervaring is naar believen hernieuwbaar: een eenvoudig iets in zijn essentie, ontelbaar in zijn uitdrukking, en klaarblijkelijk toenemend in vermogen. Ik heb dit naar believen ervaren, in iedere mogelijke omstandigheid, fysiek flauwvallen inbegrepen (Ik vertelde je het 's anderdaags). Het wordt flauwvallen genoemd, maar ik verloor het bewustzijn niet gedurende een minuut! Ik verloor FYSIEK het bewustzijn niet gedurende een minuut --- en achter alles, getuige van alles, was deze ervaring

(*Pavitra komt de kamer binnen om Moeder een "urgente" vraag te stellen*)

Ik kan niet horen, ik ben ergens anders.

(Pavitra gaat weg)

Zo is het: ik was niet hier, toch zag ik, hoe dan ook, fysiek --- FYSIEK --- iets voorbijgaan. Mijn ogen waren gesloten, is het niet?

Ja, u moet iets gevoeld hebben.

Ja, ik zag het.

Het maakt nu erg weinig verschil --- mijn fysieke zicht is nogal slecht geworden.

(stilte)

Begrijp je, wat ik zeg of is het zoveel koeterwaals.

Nee, nee! Zover als ik kan, vat ik het.

Het is moeilijk.

Het laatste deel van wat u zei, lijkt het meest...

Ah, voor mij is het het helderste!

Het is zo duidelijk! Kristalhelder... maar onuitsprekelijk.

Ik moet nu gaan... En we hebben niets gedaan!

De woorden zijn er, maar zij zijn niet logisch.

Ja, dat doen ze, maar toen u probeerde het "ik" uit te leggen op de achtergrond met de twee aspecten, vatte ik het niet helemaal.

Dat is moeilijk.

Zijn zij niet hetzelfde? Zijn zij geen aspecten?

Intellectueel gesproken is het het Allerhoogste en...

De Shakti

De Universele Moeder.

Maar ik probeerde om de GEWAARWORDING over te brengen (omdat het werkelijk een kwestie van gewaarwording is --- het is geen sentiment, geen idee.... Zie je, dingen zijn concreet voor me, zij beginnen te bestaan, wanneer zij concreet zijn). Wel, ik probeerde het concrete gevoel van de ervaring uit te drukken en... het wordt automatisch gereproduceerd, onmiddellijk. Mijn hoofd is blanco, stil, immobiel, er is niets --- leeg, volledig leeg, immobiel, niets, geen gedachte, geen... niets, niets, eenvoudig een

soort supergewaarwording. En er mee samen, grenzend aan een gewaarwording, een soort intieme combinatie (geen mengsel) van almacht en intense vreugde --- het is zo vol!

Almacht en intense vreugde.

En als er iets is als een vibratie van woorden, dan zou het alleen "U, U" zijn --- dat is alles.

En waarom "U," sinds er geen verschil is? Maar er is net genoeg verschil om U te laten zijn, voor de vreugde van "U" --- dat is het. Toch is er geen verschil.

Dit lijkt het allerhoogste Mysterie voor me (oh, een andere keer zou iets anders op een allerhoogst Mysterie lijken!), maar dit is werkelijk....

Uiteindelijk, wanneer men er naar kijkt als enige idioot, die zichzelf intelligent vindt, zou men kunnen zeggen: hiervoor moet de Heer het universum geschapen hebben.

Voor de vreugde van dit U.

Wanneer je iets begrijpt, gefeliciteerd!

Au revoir, mon petit.

Februari 9, 1962

(Betreffende een Europese leerling, die de merites prijst van een zeker pseudo-spiritueel boek, dat de Moeder "spirituele romantiek" noemt:)

Het is erg Europees --- zij zijn zo.

Zij willen vergelijken --- zij willen leringen vergelijken: je moet niet vast komen te zitten aan een ding; je moet "ruimdenkend" zijn, eclectisch. En dus....

Dat willen zij, genoeg vitaal, genoeg verbeelding, en net genoeg valsheid om bij hun eigen gemoedsrust te passen!

Neem Z, bijvoorbeeld --- zij vertelde me, dat Maharishi³⁹ in zijn boek schreef, dat als ik een Hindoe was en elke dag asanas deed, heel India aan mijn voeten zou liggen. Dit is zeker Z's grootste moeilijkheid geweest: het was gemakkelijk om hier te komen, zij kon volledig vrij met mij spreken, ik gedroeg me niet mysterieus.... Dus was het natuurlijk te eenvoudig!

*Een beetje later, betreffende
Sri Aurobindo's spel, Rodogune:*

De mensheid lijkt zo miserabel voor me, zo miserabel! Waarom voel ik me altijd zo?

Ik wenste, dat ik een meer geruststellende visie had.

Ja, het is miserabel. Ik moet zeggen, dat, hoe verder ik ga, hoe meer ik....

Maar ik wist het helemaal vanaf het begin! Mon petit, op de leeftijd van vijf wist ik al, dat het miserabel was, het leek al op die manier voor me. Maar ik maakte het beste ervan, en de hele tijd, dat ik met Sri Aurobindo werkte, was het oké: ik dacht er niet eenmaal aan, ik nam mensen, zoals zij waren, voor wat zij waren, en het leven ook --- het was best goed, dingen gingen erg gelukkig hun gang. Maar nu... het lijkt zo arm, zo arm.

Ik zou beter weg kunnen gaan.

Ik zou liever terugkomen in een ander stadium.

Ik kan niet. Ik heb werk te doen.

Februari 13, 1962

(Na het luisteren naar Satprem, die verscheidene Evening Talks⁴⁰ leest om te publiceren in het Ashram Bulletin .)

Het is gemakkelijk lezen, het zal hun brein niet belasten.

Toch is het het waard om gezegd te worden.

³⁹Maharishi, een beroemde Zuid-Indiase yogi, die nu overleden is.

⁴⁰Van 1951 tot 1958 gaf Moeder regelmatig gesprekken op de Ashram Playground. Deze gesprekken werden later gepubliceerd onder de titel *Questions and Answers*.

Ik heb in feite een ding opgemerkt: wanneer ik heden ten dage iets zeg, zoals ik het zie, zonder te proberen om mijzelf aan mensen aan te passen, dan begrijpen ze me niet --- het is moeilijk te begrijpen. En ik spreek niet over mensen, die niets weten, maar diegenen, die met me geleefd en gedacht hebben.

Mijn visie van dingen --- DEZELFDE dingen --- is erg, erg verschillend geworden. Wanneer je deze Talks aan me voorleest, is het precies, alsof ik naar iemand anders aan het luisteren was, die dingen zegt --- ik wordt terug getransporteerd in een verschillende persoon's bewustzijn. Maar het is tenminste toegankelijk, terwijl nu...

In die tijd had ik een besef van een "hogere manier van leven": ik maakte gewoonlijk een onderscheid tussen verschillende manieren van leven. Nu lijkt deze zogenaamde hogere manier zo miserabel voor me --- zo kleinzielig, gemiddeld, nauw --- dat ik me vaak in dezelfde positie bevind, als diegenen, die vragen, "Maar is er werkelijk iets mee?" En ik begrijp hen (zelfs ofschoon ik een verschillende wil en visie heb van iets, dat zal komen, maar nog niet hier is), ik begrijp het gevoel van diegenen, die in contact kwamen met het spirituele leven en vroegen, "Waar is het goed voor --- waar is het goed voor? Is er iets in, dat waard is om voor te leven?" We worden NOODZAKELIJKERWIJZE omzoomd door, gebonden aan het leven in nauwheid en kleinzieligheid om eenvoudig in leven te blijven, ter wille van alle lichaam's behoeften.

Het vraagt zo een inspanning om Licht te brengen in deze armzaligheid, om een Kracht te brengen, een Vermogen, iets, goede Heer, iets, dat WAAR is! Door constante inspanning en wil, constante spanning, krijg ik, ah!, plotseling twee of drie seconden... en dan ebt het allemaal weer weg. In die eerdere illusie waren er nobele acties, genereuze acties, grote, heroïsche acties, die allemaal kleur aan het leven toevoegden en in staat waren om je enige interessante uren te geven. Nu is dat ook weg: ik zie het allemaal als kinderachtigheid.

Ik begrijp erg goed, dat deze huidige toestand noodzakelijk is om eruit te komen. Want zolang als iets normaal, natuurlijk, acceptabel lijkt, is er geen ontsnappen aan. Je hebt een leven ernaast en dan "dit" [het leven in het lichaam], op die manier hebben mensen met een spiritueel leven altijd geleefd hebben: zij hadden hun spirituele leven en lieten "dit" automatisch doorgaan, zonder er enig belang aan te hechten --- het is erg gemakkelijk.

Maar wat een bevrijding om de Waarheid te leven op ieder moment.

Ik heb de manier nog niet gevonden.

Het zal komen.

Voilà, petit.

Maar zal deze huidige periode tussen de oude en de andere een lange tijd duren? Is er niets tussenin....

Niet op het moment.

Er is niets, het is als niemandsland. Je bent niet langer aan deze kant en....

... En je bent nog niet aan de andere. Ja, dat is het.

Dus de tendens is altijd om achteruit te stappen en naar binnen te gaan. Maar dat is niet de manier! Het is een natuurlijke beweging, maar ik zie duidelijk, dat het vals is.

Beiden waren er deze morgen.

Klaarblijkelijk is een grote, grote hoeveelheid stabiliteit en innerlijke kalmte nodig.... Er was een intens besef van de absolute kleinzieligheid, stupiditeit en saaiheid van alle uiterlijke omstandigheden, van dit hele lichamelijke leven in haar externe vorm, en TEGELIJKERTIJD een grote symfonie van goddelijke vreugde. En beide toestanden waren samen als pulsaties.

Maar het laat je hoofd duizelen. Je moet erg voorzichtig zijn, het... *het maakt je duizelig!*

Ik kan het niet uitdrukken --- de minuut, dat je het wil uitdrukken, verdampt het meeste ervan. En zelfs als ik zou vertellen, hoe weinig ik kon, zouden zeker negen en half van de tien mensen zeggen, "Zij is gek!" Wanneer ik hier op die manier tegen de mensen zou spreken, zouden zij waarschijnlijk zeggen, "Zij is zacht in haar hoofd!"

Vreemd. Deze morgen was het vreemd, want beiden waren er: het gevoel van fysieke zwakheid --- bijna een fysieke decompositie --- en TEGELIJKERTIJD, SIMULTAAN (zelfs niet achter de ander, maar beiden samen), een glorie van goddelijke pracht.

Beiden samen.

Ik heb altijd de meest acute ervaringen, wanneer ik me gereed maak om naar beneden te gaan voor het balkon [darshan]. dan komen zij, gedurende het meest prozaïsche deel van het dagelijkse leven. Wanneer ik mediteer of loop of zelfs iemand zie, is het verschillend: fysieke dingen vervagen, zij verliezen hun betekenis. Maar in dit geval is het, wanneer ik juist in het midden ben van het fysieke leven. Het was vreemd deze morgen, omdat ik aan de ene kant voelde ("een kant" --- het is zelfs geen kant; ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen, zij zijn beiden samen), dat het lichaam onwel was, hoogst conflictueus (iemand in een gewoon bewustzijn zou gezegd hebben, dat het lichaam ziek was, of in ieder geval erg zwak, erg... helemaal niet in een goede conditie), en simultaan, in DEZELFDE

FYSIEKE GEWAARWORDING: een glorie! Een wonderbaarlijke glorie van zaligheid, vreugde, pracht!... Maar hoe konden de twee samen zijn?

Je moet werkelijk perfect, perfect kalm blijven van binnen; Extern doe je dingen, je tanden poetsen, enzovoort, maar vanbinnen moet je erg kalm blijven, als je niet onderuit wil gaan.⁴¹

Maar wat voorkomt, dat de twee zich samenvoegen?

Het is geen samenvoegen. Het is geen samenvoegen: de een moet de ander vervangen.

Maar de andere....

Zie je, het is als proberen om de werking van de organen te veranderen. Wat is het proces? De twee beginnen al gelijktijdig te bestaan.... Wat is er nodig om de ene te laten verdwijnen en de ander om op zichzelf te blijven, veranderd?... Veranderd, omdat zoals het nu is, niet genoeg zou zijn om het lichaam te laten functioneren; het lichaam zou niet alle dingen uitvoeren, die het uit moet voeren, het zou in een zaligvolle toestand blijven, zich verheerlijken in haar conditie, maar niet voor lang --- het heeft nog steeds veel behoeften! Dat is de moeilijkheid. Het zal erg gemakkelijk zijn voor diegenen, die over honderd of tweehonderd jaar komen; zij zullen alleen hoeven te kiezen: niet te behoren bij het oude systeem, of anders bij het nieuwe te behoren.⁴² Maar nu.... Een maag moet boven alles verteren! Wel, dat zal een nieuwe manier betekenen van aanpassen aan de krachten van de Natuur, een nieuw functioneren.

Maar om dat te laten gebeuren zouden sommige wezens dit nieuwe functioneren moeten voorbereiden.

Soms vraag ik me af, of het geen loutere dwaasheid is om het te proberen.... Zou dit lichaam niet eenvoudig alleen gelaten moeten worden om op te lossen en anderen, die beter geschikt zijn voor het nieuwe functioneren, voorbereid laten zijn? Ik weet het niet.

Ik weet het niet. Niemand heeft het ooit eerder gedaan, dus is er niemand om me het te vertellen.

Dus is mijn oplossing altijd hetzelfde: ik ben zo (gebaar van overgave), terwijl het lichaam zegt, "Ik ben best gewillig om het te proberen, ik doe mijn best."

Is het dwaasheid, of is het werkelijk mogelijk?... Ik weet het niet.

⁴¹ Dit is precies een maand voor het eerste radicale omkeerpunt in Moeder's yoga.

⁴² Moeder kon beslist alleen een mogelijke kans voorstellen!

Maar lang geleden was er zo een kennis --- alle oude geschriften noemen het.

Ik geloof het. Ik geloof het.

Ik voel een sterke behoefte voor iemand, die het weet.

Ja, ik heb ook nogal vaak gedacht, dat iemand hier zou komen, die....

... wie weet.

*Die iets weet.*⁴³

Dat verwachtte ik van Sri Aurobindo.

Maar hij was zelf aan het zoeken. Was hij doorgestaan, dan had hij het waarschijnlijk gevonden... Maar klaarblijkelijk was het niet mogelijk.⁴⁴

Want hij zei nooit, dat hij het niet wist.

Hij zei nooit, dat hij het niet wist.⁴⁵

Hij vertelde me altijd, "Ieder ding op zijn eigen tijd."

Maar als hij het wist, zou hij in staat geweest zijn om het me te vertellen. Dus dat betekent, dat het nog geen tijd is. Omdat ik iedere nacht gedurende uren bewust, mon petit, met hem ben --- tenminste twee uren van mijn nacht --- niet met hem verenigd met hem, met hem, zoals iemand, die ik zie, en ermee praat en die met mij praat.

Weer vannacht....

En hij wil met opzet niet, dat ik opschrijf, wat hij zegt. Want ik zou (als ik tijd had) zo erg vroeg in de morgen kunnen doen; ik herinner het me erg, erg helder en precies. Later vervaagt het, het wordt gewist... alleen de impressie of invloed blijft en het is de hele dag erg sterk, totdat het

⁴³ In feite noemde Moeder in de Agenda conversaties van 1958 en '59 (nooit genoteerd door Satprem, omdat hij geloofde, dat ze te "persoonlijk" waren), dit als een van de hoofdredenen om zijn tantrische discipline aan te moedigen. Hij ging zelfs op weg naar de Himalayas, als een ridder van weleer, met het idee om naar Moeder de geheimen van de transformatie terug te brengen; en Moeder wees hem de locatie aan, waar een van haar eerdere lichamen lag in een Himalaya grot, versteend door een minerale bron. Maar het geheim van de nieuwe soort kan manifest niet gevonden worden door een "truc," tantrisch of op een andere manier --- juist iemand's natuur moet veranderen. Niemand kon Moeder helpen, omdat als iemand het "wist," zou het al gedaan zijn.

⁴⁴ Moeder bedoelt, dat het voor Sri Aurobindo niet mogelijk was om door te gaan.

⁴⁵ In een brief, gedateerd Augustus 16, 1935, schreef Sri Aurobindo: "Nu heb ik het hele opgehangen ding onder de knie --- juist als een Einstein heb ik de mathematische formule gekregen van de hele affaire (onbegrijpelijk als in zijn eigen geval voor iemand anders dan mijzelf) en ik werk het beeld voor beeld uit."

vervangen wordt door een andere. Dit creëert een soort atmosfeer, waarin ik leef, een atmosfeer van kennis.

Maar hij wil niet, dat ik het opschrijf. Het is niet eenvoudig, dat ik geen tijd heb, hij wil niet, dat ik het doe. Wanneer ik wakker wordt (niet “wakker wordt,” wanneer ik uit die toestand kom), zijn er geen sprongen van bewustzijn. Dat is iets, dat ik verworven heb door levenslange discipline --- ik heb geen sprongen. Dingen gaan niet plotseling weg, poef! Zij blijven erg helder --- ik ga van de ene toestand naar een andere met geen impressie van een opening. Maar ik zie zijn actie: hij vervangt de precieze herinnering van wat gezegd is en gedaan door een soort atmosfeer, een gewaarwording, die de hele dag lang bij me blijft.

Soms blijft een bijzonder beeld hangen, als een sleutel tot de atmosfeer.

Het was zo heerlijk vannacht!... We waren in een gebied gekomen, die helemaal door sneeuw bedekt was, zuiver wit, en alles arctische dieren waren er. Hij droeg een witte mantel. Ik liep naast hem, en hij begon mijn mantra te herhalen, terwijl hij zei, “Zie, hoe het is....” Glorieus!

En de dieren --- de dieren en alle dingen ontvingen de Invloed [van de mantra] en veranderden....⁴⁶

Wat blijft is een impressie, niet de precieze kennis.

(stilte)

Het zou kunnen komen... wanneer mij de tijd gegeven wordt.

Oh, het zijn mensen's gedachten, die zo vervelend zijn! Iedereen, iedereen denkt voortdurend over ouderdom en dood, en dood en ouderdom en ziekte... oh, zijn zijn zo een overlast! Ik, ik denk er nooit over. Dat is de kwestie niet. De moeilijkheid ligt in het Werk zelf; het hangt niet af van een zeker aantal jaren, wat bovendien volledig... is, het is niets, een seconde in de eeuwigheid, hoofdzakelijk een niets!

Maar wanneer iemand waarlijk (ik weet niet wie, of wat, deze “Iemand” is)...wanneer mij de tijd gegeven wordt, zal ik het weten --- ik ben er van overtuigd.

Want ondanks alle groeiende moeilijkheden is er ook een groeiende kennis, een constante vooruitgang. Dus van dat standpunt, KAN ik NIET fout zijn; het is onmogelijk. Deze Aanwezigheid wordt zo concreet en zo (wat zal ik zeggen?)... zo behulpzaam, zo concreet in zijn hulp. Maar het neemt klaarblijkelijk een lange tijd.

⁴⁶ Nogmaals is het interessant om op te merken, dat dieren en planten, zelfs “dingen,” gemakkelijker te reageren op de invloed.

Februari 17, 1962

Ben je nu bewuster in je dromen, of niet?

Soms.... Ja, gisteren was er iets, maar mijn herinnering ervan is nogal wazig.

Ik ontmoet je van tijd tot tijd... op erg verschillende plaatsen. Daarom vraag ik het.

Wat doe ik daar?

Allerlei dingen. Maar nogal vaak zoeken we naar... dingen, die gerelateerd zijn aan uitdrukking --- soms beelden, soms zinnen, soms... ik heb je verteld, dat ik je frequent ontmoet in een soort bibliotheek zonder boeken. Het is erg interessant. Het is boven open, beneden ook, en geen muren; het is extreem ruimtelijk, zeker bijna zo uitgestrekt als de aarde. En er zijn duivengaten, die in de lucht lijken te hangen, met allerlei dingen, die in hen opgeslagen zijn. We zijn vaak aan het sorteren door deze duivengaten om zekere teksten te vinden --- ideeën bedoel ik. Ideeën, verklaringen, soms herinneringen, allerlei dingen. Deze wereld is mentaal, maar erg lumineus en helder; vol helderheid, volmaakt geordend, zonder verwarring, en helemaal open. Wijd open.

Ik vind je daar regelmatig.

Er zijn niet veel mensen, het is niet *druk*: enigen van hier, enigen van daar, als een studieplaats.

Maar er is waarschijnlijk geen verbinding hiermee in je bewustzijn; er moeten openingen zijn op de weg terug, zodat je het je niet herinnert. Je ontvangt het alleen als een inspiratie, niet door je reguliere continue bewustzijn.

Dat zal komen, omdat ik altijd.... Door eenvoudig zo terug en vooruit te gaan, wordt een pad gecreëerd.

De gedachte blijft naar me komen, dat ik een nieuw boek moet schrijven over Sri Aurobindo....⁴⁷

⁴⁷ Ongelukkigerwijze heeft Satprem Moeder's antwoord niet behouden, noch het lange verhaal over het gekibbel onder zekere Ashram mensen. Alleen het eind van de conversatie bestaat nog.

* * *

.....

Ah, wel.

Nogal harde dagen....

Een zin uit *Savitri* jaagt me na en achtervolgt me --- het is, wanneer de Heer veronderstelt, dat zij komt om een zaligvol leven boven te leven, en zij antwoordt, "Nee, er zijn teveel veldslagen te voeren op aarde."⁴⁸

Dat ging diep in me, en het keert iedere keer terug als moeilijkheden opkomen, alsof om te zeggen, "Klaag niet."

En er zijn er genoeg!...

Februari 24, 1962

Er lijkt iets veranderd te zijn.

Gedurende een lange tijd, verscheidene maanden, waren dingen voortdurend op de grens, en zo gevaarlijk; ik voelde, dat ze ofwel op deze manier konden gaan of die. Toen kantelde er op mijn verjaardag⁴⁹ plotseling iets. Ineens leek een formatie te zijn opgetild, een formatie, die verschrikkelijk woog op... Ik zal niet zeggen op wat, omdat het op alles leek te zijn... het werd opgetild met de veeg van een hand, precies dezelfde beweging, die Sri Aurobindo gewoonlijk gebruikte om ziekten weg te nemen.⁵⁰

⁴⁸ Ik klim niet naar uw eeuwigdurende Dag...

De aarde is de uitverkoren plaats voor de machtigste zielen;

De aarde is het heroïsche geest's strijdperk...,

Uw dienstbaarheden op de aarde zijn groter, Koning,

Dan alle glorieuze vrijheden van de hemel...

O, om verder te verspreiden, O om meer harten te omcirkelen

En pakken, tot liefde in ons uw wereld heeft vervuld! ...

Zijn er nog niet een miljoen gevechten te leveren?

Savitri, XI, 1 (Cent. Ed. XXIX. 686).

⁴⁹ Moeder was 84 op Februari 21.

⁵⁰ Moeder zei gewoonlijk, dat, wanneer Sri Aurobindo iemand genas, men vaak een subtiele hand zag komen met een stroom van blauwe kracht en, als het ware, de vibratie grijpen van de ziekte tussen de vingertoppen.

Het heeft een enorme verandering voor dit lichaam gemaakt, alsof ik abrupt uit een zeer nauwe hoek gekomen was.

En in de middag had ik een grappige ervaring op de Playground.⁵¹ Toen ik uit de wagen kwam om naar binnen te gaan, voelde ik.... Voor bijna een jaar ben ik nu opgezadeld met (ik bedoel, dat het aan me opgelegd werd) een waardeloos paar benen: zwak, onhandig, oud, versleten --- waardeloos. Ik moest constant willen om hen te laten lopen en zelfs dan waren zij meer dan onhandig. En het werd allemaal weggeveegd op dezelfde manier (*veeggebaar*). Ik danste letterlijk bijna! Stel je voor, zo van een paar benen afkomen! ONMIDDELIJK voelden mijn benen, zoals zij gewoonlijk voelden (ik heb altijd sterke benen gehad) --- die alerte, solide, behendige sterkte --- en ik moest mijzelf in de hand houden om niet rond te springen! "Ah, nu kunnen we lopen!" "Blijf kalm," moest ik hen vertellen, of zij waren gaan springen en steigeren!

En zij bleven op die manier, er was geen terugval. Ik wachtte om te zien of het zou duren --- dat deed het. Er lijkt iets voorbij te zijn.

Maar wat was die formatie?

Ik weet het niet.

Omdat... ik heb opgemerkt, dat er verscheidene manieren zijn om dingen te verklaren. Maar een algemene verklaring zou zeker zijn, dat het een soort toverspreuk was --- ook voor mijn gezondheid.

De laatste keer, dat X kwam, was ik erg ziek op de dag, dat hij arriveerde, en hij werd naar mijn kamer boven geroepen --- ik wilde in feite, dat hij boven kwam om verscheidene redenen, zodat hij zekere dingen kon zien.... Maar hij zag niets, of als hij het zag, was hij onwillig om het te zeggen. "Oh, het is een fysieke kwaal," zei hij (het is niet waar, ik had geen fysieke kwaal --- misschien wilde hij het niet zeggen), "het is een fysieke kwaal, er kan iets van buiten handelen, maar het heeft niet veel te betekenen." Maar het leek me, dat de formatie een lange tijd geleden gemaakt was --- ik voelde me altijd aangevallen --- en het moet vakkundig gemaakt zijn!⁵²

Het was dat of anders, zoals ik vaak dacht, een of andere noodzakelijke voorbereiding voor het werk --- er moest iets gedaan worden.

Het raakte alle delen aan van mijn lichaam en alle werkingen van de organen in successie --- erg, erg methodisch.

⁵¹ In de middag van de 21ste ging Moeder naar een uitvoering kijken, die gegeven werd door kinderen.

⁵² Sinds de zwarte magie aanval in December 1958.

Maar is het nodig? Is al deze desorganisatie nodig? Misschien noem ik het desorganisatie, wanneer het dat niet is... Weet je, we zijn volledig onwetend in die werkelijkheid. We hebben onze oude manieren van zien, maar als het op de lichaam's functionering aankomt, weten we niets over wat goed is of niet. Of zelfs wat pijnlijk is of niet: de lichaam's initiële impuls is om pijn te voelen, maar na reflectie en aandachtige observatie zien we, dat het eenvoudig een intensiteit is van gewaarwording, waar we niet aan gewend zijn. Dus zou het heel goed dat geweest kunnen zijn. En als we er aan gewend waren (en speciaal, wanneer we er niet over dachten als iets, dat lastig is), zouden we er nogal verschillend voelen. In ieder geval is het niet iets, dat ondraaglijk is --- we kunnen veel dingen verdragen, veel meer dan we ons kunnen voorstellen.

Ik ben niet zeker, zie je. We blijven doorgaan met oude noties, oude routines en oude gewoonten --- wat kunnen we mogelijk weten!

Hoe dan ook, deze dingen moeten hun koers volgen en ergens terechtkomen.

Ik zou moeten noemen, dat drie of vier dagen voor mijn verjaardag iets ogenschijnlijk erg lastig gebeurde⁵³ (het kon hoe dan ook lastig geweest zijn), en het maakte, dat ik me afvroeg: "Zal ik in staat zijn om te doen, wat ik moet doen, op de 21ste?" Ik was er niet gelukkig over. "Nee," zei ik, "ik kan deze mensen niet teleurstellen, wanneer zij zoveel van deze dag verwachten, dat klopt niet." Dus gedurende de 20ste bleef ik exclusief geconcentreerd in een erg, erg diepe verinnerlijkte invocatie, niet in het minst oppervlakkig, ver van alle emoties en sentimenten --- iets dat werkelijk op het hoogtepunt van het wezen is. En ik bleef met Dat in contact, om alles werkelijk voor het beste te laten zijn, vrij van iedere valse beweging in de materie, hoe dan ook. En die nacht werd ik DUIDELIJK genezen; ik bedoel, dat ik de actie volgde en mijzelf werkelijk en waarlijk genezen. Toen ik in de morgen opstond, stond ik genezen op. Alle dingen, die ik voortdurend had moeten doen, alle tapasya om alleen maar *door te kunnen gaan*, waren niet langer nodig --- iemand had alles overgenomen, en het was voorbij en afgedaan. En op de morgen van de 21ste, met een menigte van tweeduizend en enkele honderden mensen, verliep het volmaakt gladjes, zonder de minste hapering. Toen had ik in de middag juist die erg speciale ervaring voor mijn benen.

Dus op de 21ste morgen kon ik nogal spontaan en zonder te aarzelen zeggen, "Vandaag heeft de Heer me de gave van heling gegeven." (ik sprak in het Engels over dingen, die mensen me gegeven hadden, en ik zei, "... en de Heer heeft me de gave van heling gegeven.")

Deze verklaring is helder; en de heling was het resultaat van tapasya. Het verklaart zichzelf. Iets zei zelfs tegen mijn lichaam, tegen de lichaam's SUBSTANTIE, "O ongelovige substantie, nu zal je niet in staat zijn om te zeggen, dat er geen wonderen zijn." Gedurende het hele werk, dat gedaan

⁵³ Een hartaanval.

werd op de 20ste, was er iets, dat zei (ik weet niet, wie, omdat het niet meer naar me toe als iets, dat vreemd voor me is, het is als een Wijsheid, het lijkt op een Wijsheid, iets, dat weet: niet iemand in het bijzonder, maar "dat, wat weet," wat ook de vorm ervan is), iets, dat wist, drong er bij het lichaam op aan, door het zekere dingen te laten zien, vibraties, bewegingen, "Van nu af aan, O ongelovige substantie, kun je niet zeggen, dat er geen wonderen zijn." Omdat de substantie zelf gebruikt wordt om ieder ding zijn effect te laten hebben, voor ziekten, die een bijzondere koers volgen, en zelfs voor dingen, die nodig zijn om het te helen. Dit proces is erg subtiel en het komt niet van het intellect, dat er een volledige verschillende interpretatie van kan hebben; het is eerder een soort bewustzijn, dat ingeworteld is in de fysieke substantie, en dat werd geadresseerd en zekere bewegingen getoond, zekere vibraties, enzovoort: "Zie je, Van nu af aan kun je niet zeggen, dat er geen wonderen zijn." Met andere woorden, een directe interventie van de Heer, die niet het platgetreden pad volgt, maar dingen doet... op Zijn eigen manier.

Er was ook die aanval (het was nogal serieus en wierp de dokter in een faalangst), die plaatsvond, denk ik, de dag voor de sari verdeling.⁵⁴ De volgende morgen, gedurende de hele distributie, leek iemand anders bezit genomen te hebben van mijn lichaam en te doen, wat gedaan moest worden, te zorgen voor alle moeilijkheden; ik was comfortabel, sereen, eenvoudig een zorgeloze toeschouwer. Ik hoefde me nergens zorgen over te maken, iemand was.... (Welke "iemand"? Iemand, iets, ik weet het niet, er is geen verschil meer, het is niet meer zo afgebakend; maar hoe dan ook, het was een wezen, een kracht, een bewustzijn --- misschien een deel van mijzelf, ik weet het niet; niets hiervan is scherp omlijnd; het is nogal precies, maar niet verdeeld, erg *gladjes* --- *Moeder maakt een afgerond gebaar* --- geen onderbrekingen.) Iets dan, een wil of een kracht of een bewustzijn --- duidelijk een vermogen --- had bezit genomen van het lichaam en deed al het werk, zorgde voor alles. Ik was van alles getuige, glimlachend. Maar het is nu weg.

Het kwam specifiek voor dat werk (ik was in een nogal slechte vorm); toen het werk voorbij was, loste het op --- het ging niet abrupt weg, maar werd inactief. Naderhand voelde ik me nogal tevreden. "Wel, in ieder geval," dacht ik, "iets soortgelijks zou kunnen gebeuren op de 21ste, omdat het net gebeurd is"

De 19de was zozo, en op de 20ste was ik de hele dag lang geconcentreerd: geen contact met iemand, niets uitwendig, alleen een intense invocatie... zo intens en geconcentreerd als wanneer je probeert in de Heer te versmelten bij de dood. Zo was het. Dezelfde beweging van identificatie, maar in zijn kern een wil voor alles om hier uit te werken op een goede manier [op het materiële vlak]. "Op een goede manier"... Ik bedoel, dat ik tegen de Heer zei, "Uw Goede, het ware Goede, niet.... Het ware Goede, een victorieus Goede, een werkelijke vooruitgang over de manier, waarop het leven gewoonlijk geleefd wordt." En ik bleef de hele

⁵⁴ Op Februari deelde Moeder sari's en zakdoeken uit.

dag in deze onwrikbare concentratie, de hele tijd, de hele tijd: zelfs toen ik sprak, was het iets, dat erg uitwendig, dat sprak. En toen, 's avonds, toen ik naar bed ging, voelde ik, dat er iets veranderd was --- het lichaam voelde volledig verschillend. Toen ik opstond in de morgen, waren alle pijnen en kwalen en gevaren... verdwenen. "Heer," zei ik, "U hebt me een gave gegeven van gezondheid...."

En met deze verandering werd de lichamelijke substantie, juist de substantie, voortdurend verteld, "Vergeet het niet, nu zie je dat wonderen KUNNEN gebeuren." Met andere woorden zou de manier, waarop dingen uitwerken in de fysieke substantie helemaal niet kunnen conformeren met de wetten van de Natuur. "Vergeet het nu niet!" Het bleef terugkomen als een refrein: "Vergeet het nu niet! Dit is, hoe het is." en ik zag, hoe noodzakelijk deze herhaling was voor de cellen: zij vergeten onmiddellijk en proberen verklaringen te vinden (oh, hoe stupide kun je zijn!). Het is een soort gevoel (helemaal geen individuele manier van denken), het is Materie's manier van denken. Materie is zo gebouwd, het is deel van haar opmaak. We noemen het "denken" door het gemis van een beter woord, maar het is geen "denken": het is een materiële manier van dingen begrijpen, die manier, waarop Materie in staat is om te begrijpen.

Oh, dat is nu genoeg gepraat!

* * *

Later:

Heeft u er bezwaar tegen, dat ik enige pranayama⁵⁵ doe, voordat ik ga werken?

Ik denk, dat het je goed zou doen, mon petit.

Ik begon drie dagen geleden, maar ik blijf verward raken met de traditionele formatie er omheen: "Oh, het is gevaarlijk, het is gevaarlijk, wees voorzichtig." Dus deze morgen dacht ik, dat het beter zou zijn om er met u over te bespreken.

Die je het zonder instructies?

Er is een traditionele manier om het te doen, ik ken de formule.

Hoe gaat het?

De tijd varieert. Je ademt in door het linkerneusgat voor, laten we zeggen 4 seconden, dan houd je je adem in gedurende 16 seconden, terwijl je het middenrif optilt en alle openingen afsluit; na 16 seconden adem je uit door het andere neusgat.

⁵⁵ *Pranayama*: ademhalingsoefeningen.

Zijn dit de “officiële” getallen?

Ja; ik bedoel dat dat de verhouding is: inademen 4, vasthouden 16, uitademen 8.

Zestien?

Het moet de uitademing verdubbelen. Wanneer je 8 doet, dan is het 8-32-16.

Ik deed het zelf gedurende jaren, terwijl ik hetzelfde systeem gebruikte: inademen, vasthouden, uitademen, leeg blijven. Maar van leeg houden van de longen wordt gezegd, dat het gevaarlijk is, dus adviseer ik het niet. Ik deed het gedurende jaren. Zonder het te weten deden Sri Aurobindo en ik het bijna op dezelfde manier, samen met allerlei andere dingen, die verondersteld worden om niet gedaan te worden! Dit is om je te vertellen, dat het gevaar hoofdzakelijk is in wat je denkt. In de loop van zekere bewegingen, wij beiden lieten de lucht naar buiten gaan door de kruin van het hoofd --- klaarblijkelijk moet dat alleen gedaan worden, wanneer je dood wil gaan! (*Moeder lacht*) Het doodde ons niet.

Nee, het “gevaar” is HOOFDZAKELIJK een gedachteformatie.

Je kan excellente controle verkrijgen over het hart. Maar ik heb het nooit gewelddadig uitgevoerd, mijzelf nooit ingespannen. Ik denk, dat vasthouden gedurende 16 te lang is. Ik doe het eenvoudig zo: adem langzaam in tot de tel 4, houd het dan zo 4 in (ik heb er nog de slag van!), terwijl je het middenrif optilt en het hoofd buigt⁵⁶ (*Moeder buigt haar nek*), alles afsluit en druk aanwenden (dit is bijna een ogenblikkelijke kuur voor de hik --- het is handig!) Dan, terwijl ik de lucht vasthield, liet ik het circuleren met de kracht (omdat het kracht bevatte, zie je) en ook met de vrede; en ik concentreerde het, waar er ook een fysieke kwaal was (een pijn of iets verkeerd ergens). Het is erg effectief. De manier, waarop ik het deed, was: inademen, vasthouden, uitademen en leegmaken --- je bent volledig leeg. Het is erg nuttig; erg handig voor onderwaterzwemmers, bijvoorbeeld!

Ik had moeite met langzaam genoeg inademen --- dat is een beetje moeilijk. Ik begon met 4 en was uiteindelijk in staat om 12 te doen. Ik deed 12-12-12. Het nam me maanden om dat te bereiken, het kan niet snel gedaan worden. Erg langzaam inademen en al die lucht vasthouden is niet gemakkelijk.

Nu heb ik de slag verloren, ik kan nauwelijks meer dan 6 doen (*Moeder demonstreert*). Ik tel: 1-2-3-4... niet sneller.

En langzaam uitademen --- dat is erg moeilijk --- voorzichtig zijn om de bovenste delen van de longen leeg te maken, omdat de lucht daar vaak

⁵⁶ *Uddiyana-bandha en jalandhara-bandha.*

stagneert, Dit schijnt een van de meest frequente oorzaken te zijn van Hoesten of verkoudheden. Toen ik bronchitis had, leerde ik om de lucht volledig weg te halen. En ik kon zingen, dus was ik bekend met de methode: je leert om de lucht vast te houden en het dan langzaam te laten gaan, langzaam, om zo nonstop te blijven zingen.

Ik adviseer je om het te beoefenen.

Hoeveel tijd besteed je eraan?

Acht tot tien minuten, drie keer per dag voor mijn japa.

Oh, dat is erg goed.

Ik weet niet waarom, maar ik ben verward geraakt met die traditionele formatie, die zegt, dat het gevaarlijk is.

Iemand heeft het je opgelegd, mon petit!

Het verontrustte me.

Nee, het is helemaal niet gevaarlijk, tenminste als je het niet overdrijft. Wanneer je het eenvoudig doet... Ik denk, dat sommige mensen pranayama beoefenen met het idee om "vermogens" te verwerven." Het idee van vermogens verwerven, maakt het verkeerder dan wat dan ook. Maar wanneer je het eenvoudig doet als een hulp voor je vooruitgang, dan is er geen gevaar.

In ieder geval deden Sri Aurobindo en ik beiden veel dingen, die als gevaarlijk beschouwd werden, en er gebeurde absoluut niets met ons. Niet, dat het nodig is om gevaarlijke dingen te doen, maar er gebeurde niets met ons, dus het hangt helemaal af, hoe je hen doet.

Ik denk, dat je deze formatie veilig kunt vergeten.

Maar in plaats van gelijke hoeveelheden tijd te doen, zou het beter kunnen zijn om minder te doen voor het inademen en meer voor de adem vasthouden. Het vasthouden gedeelte is extreem interessant! Wanneer de lucht binnen is, laten we zeggen, dat je een hoofdpijn hebt of pijn in je arm, wat dan ook --- dan neem je de lucht... (Moeder demonstreert) en richt het op het niet goede gedeelte'... erg, erg behulpzaam en plezierig en interessant. Je ziet de kracht naar de plaats gaan, zich settelen en daar blijven, allerlei soorten dingen.

Ah, het is grappig, omdat juist deze morgen... Kwam je voor het balkon?

De laatste tijd ben ik gekomen, maar niet deze morgen.

Ja, ik dacht, dat ik je niet zag! Maar toen ik van het balkon afging, begon iets me plotseling pranayama te laten doen! Ik begon het te doen en het was grappig --- ik had veel plezier. Het was alsof de Heer bij me binnenkwam als lucht, en toen ik het zo binnen hield (ik deed het tegelijkertijd fysiek), alle lucht begon naar buiten te vloeien in iedereen en zijn werk doen in iedereen --- met een zodanige gewaarwording van gemak, van kalm vermogen, en zo zeker van zichzelf! Zo comfortabel vredevol.

De balkon darshans zijn interessant.

Wel, doe het... in overstemming met je innerlijke stemmingen.

Op welke tijd?

Ik doe mijn japa in de morgen, de middag en in de avond.

* * *

(De Moeder luistert naar Satprem, die de Playground Talk leest van Maart 28, 1956, waarin een kind vraagt: "Hoe kan begrip vergroot worden?" Moeder had geantwoord: "Door het bewustzijn te vergroten, door voorbij het denkvermogen te gaan, door zijn bewustzijn te vergroten, door zijn bewustzijn te verdiepen, door regionen aan te raken voorbij het denkvermogen.")

No zou ik een ding toevoegen: door ervaring. Door kennis te veranderen in ervaring. En de ene ervaring leidt automatisch naar de andere.

Wat ik bedoel met "ervaring" is iets, dat volledig verschillend is van wat mensen normaal begrijpen. Het is iets, dat bijna... niet nieuw als zodanig, maar dat een nieuwe werkelijkheid aanneemt. Het is niet "ervaren, wat men weet" --- dat is vanzelfsprekend, het is banaal --- maar.... We hebben een ander woord nodig. In plaats van iets te weten (zelfs kennis, die ver superieur is aan mentale kennis, zelfs een zeer integrale kennis), Wordt je... het vermogen, dat het laat ZIJN.

In essentie wordt het de *tapas* [energie] van dingen --- de *tapas* van het universum.

Er wordt van de Manifestatie altijd gezegd, dat het begint met *Sachchidananda*: eerst *Sat*, zuiver Bestaan; dan *Chit*, het gewaarszijn van dit Bestaan; en dan *Ananda*, de Heerlijkheid van het bestaan, die het door laat gaan. Maar tussen *Chit* en *Ananda* is er *Tapas* --- dat is *Chit*, die zichzelf realiseert. En wanneer je deze *tapas* wordt, deze *tapas* van dingen, dan heb je de kennis, die het vermogen geeft om te veranderen.⁵⁷ De

⁵⁷ *Tapas*: letterlijk warmte. Het is de geconcentreerde energie, die alles samenstelt --- niet gegenereerd door een of ander mechanisme, maar juist door de concentratie van het vermogen van Bewustzijn (*chit*). In de Indiase traditie werd de wereld geschapen door *Tapas* in de vorm van een ei --- het primordiale ei --- dat

tapas van dingen bestuurt hun bestaan in de Manifestatie.

Zie je, ik druk dit voor de eerste keer uit, maar ik begon het een tijd terug te beleven. Wanneer je ER bent, heb je het gevoel van (wat zak ik zeggen?) van een zodanig formidabel vermogen! Werkelijk, het universele vermogen. Je hebt het besef van een volledig meesterschap over het universum.

Maar je kunt dat er niet inzetten.

Waarom niet?

Zet het er dan in!

Februari 27, 1962

72 --- Het teken van dagende Kennis is te voelen, dat ik vooralsnog weinig of niets weet; en toch, wanneer ik ik mijn kennis zou kennen, bezat ik alles al.

Dus, wat is je vraag?

Heeft u niets speciaals te zeggen?...

(Moeder schudt haar hoofd)

Ik heb iets voorbereid, het gaat zo: in de slaap kan men een erg exacte kennis hebben van wat er gaat gebeuren, soms met verbazingwekkend nauwkeurige materiële details; het is, alsof alles al uitgewerkt zou zijn tot het laatste detail op het occulte vlak. Is dit correct? Wat is het vlak van kennis? Is er meer dan een? Hoe kan men

openbrak door de koesterende hitte van de bewustzijnskracht en geboorte gaf aan de wereld. Om "de tapas van dingen te worden" is om die zelfde formidabele, supramentale zetel van energie te ontdekken in zijn eigen materiële, lichamelijke substantie (die de natuurkundigen, die Einstein volgen, atomische energie noemen: $E = mc^2$), de energie, die de steen en de vogel en het universum bezielt --- want dan kan gelijke op gelijke handelen. Moeder was dat punt aan het bereiken.

er bewust toegang tot krijgen in de wakende staat? En hoe komt het, dat serieuze mensen, die een goddelijke realisatie hebben, zich zo enorm vergissen in hun voorspellingen?

Ooh, maar het is een hele wereld! (Moeder lacht) Het is niet een vraag, het zijn er twintig!

Als er iets in is, wat de moeite waard voor u lijkt

Het is erg interessant, maar het betekent tenminste acht pagina's Waarschuwendes dromen....

Er zijn verschillende soorten waarschuwendes dromen. Sommigen worden onmiddellijk gerealiseerd --- je droom in de nacht van wat de volgende dag zal gebeuren --- terwijl de realisaties van anderen gespreid zijn over variërende tijdoverschansingen; zulke dromen worden gezien in verschillende werkelijkheden, die corresponderen met de tijd, die zij nemen om gerealiseerd te worden.

Hoe dichter je absolute zekerheid benaderd, hoe groter de tijdschans is, omdat de werkelijkheid van zodanige visies nogal dicht bij de Oorsprong is, en een lange tijd voorbij kan gaan tussen de openbaring van wat er zal zijn en de realisatie ervan. Maar omdat het zo dicht bij de oorsprong is, is de openbaring erg zeker.

Wanneer men geïdentificeerd is met de Allerhoogste, dan is er een plaats, waar alles ondubbelzinnig gekend wordt: in het verleden, in het heden, in de toekomst en overal. Maar, wanneer zij terugkeren, vergeten diegenen, die daar naar toegaan, gewoonlijk, wat zij gezien hebben. Er is een bijzonder strikte discipline nodig om het te herinneren. Dat is de enige werkelijkheid, waar je geen fout kan maken.

Maar de verbindingen van communicatie zijn er zelden allemaal, dus herinnert men het zeldzaam.

Hoe dan ook, om terug te gaan naar wat ik zei, afhankelijk van het vlak van zijn visie kan men bij benadering beoordelen, hoeveel tijd het zal duren, voordat het gerealiseerd is. Onmiddellijke dingen worden al gerealiseerd, zij zijn zelf-bestaand en kunnen gezien worden in het subtiele fysieke --- zij bestaan daar al, en de reflectie (zelfs geen transcriptie) of de projectie van dit beeld is, wat de volgende of enkele uren later plaats zal vinden in de materiële wereld. In dit geval kun je het accuraat zien, in alle details, omdat het er al is. Alles hangt af van de precisie en het vermogen van je visie: wanneer je visie objectief is en oprecht, zal je dingen zien, zoals het is; wanneer je persoonlijke sentimenten en impressies toevoegt, wordt het gekleurd. Nauwkeurigheid in het subtiele fysieke hangt exclusief af van het instrument, degene, die ziet.

Maar zo gauw als je gaat naar een subtielere werkelijkheid, zoals het vitale (en het mentale zelfs nog meer), is er nauwe marge van mogelijkheden. Je kunt de ruwe omtrekken zien van wat er plaats gaat vinden, maar in de details kan het op deze manier of op die manier zijn: het is mogelijk voor zekere willen of invloeden om tussenbeide te komen en tegenstrijdigheden te creëren.

Dit is zo, omdat de oorspronkelijke Will als het ware gereflecteerd wordt in verschillende werkelijkheden, en in iedere werkelijkheid worden de organisatie en de relatie van de relatie van de beelden veranderd. De wereld, waarin we leven, is een wereld van beelden --- niet HET ding zelf in zijn essentie, maar zijn reflectie. We zouden kunnen zeggen, dat we in ons materiële bestaan hoofdzakelijk een reflectie zijn, een beeld van wat we zijn in onze essentiële werkelijkheid. En de modaliteiten van deze reflecties introduceren alle dwalingen en alle falsificaties (wat in zijn essentie gezien wordt, is volmaakt waar en zuiver, dat bestaat in alle eeuwigheid, terwijl de beelden in essentie variabel zijn). En in overeenstemming met de hoeveelheid valsheid, die in de vibraties geïntroduceerd wordt, neemt de hoeveelheid vervorming en verandering toe. Van iedere omstandigheid, iedere gebeurtenis en ieder ding kan gezegd worden, dat het een zuiver bestaan heeft --- zijn ware bestaan --- en een aanzienlijk aantal onzuivere of vervormde bestaansvormen in verscheidene werkelijkheden van het bestaan. Er is een substantieel begin van vervorming, bijvoorbeeld, in de intellectuele werkelijkheid (de mentale werkelijkheid bevat inderdaad een aanzienlijke hoeveelheid vervorming), en het neemt toe, wanneer alle emotionele en zintuiglijke werkelijkheden tussenbeide komen. Op het materiële vlak aangekomen is de visie heel vaak onherkenbaar. Volledig vervormd. Tot een zodanig punt, dat het soms erg moeilijk te realiseren is, dat "dit" de materiële expressie is van "dat" --- er is niet langer veel overeenkomst!

Deze benadering tot het probleem is nogal nieuw en kan de sleutel leveren tot veel dingen.

Neem het geval van iemand, die je goed kent en gewoon bent om materieel te zien: wanneer je hem ziet in het subtiel fysieke, worden sommige aspecten prominenter, zichtbaarder, meer gemarkeerd; Zekere karaktereigenschappen, die nooit fysiek naar voren kwamen, worden nu zo gemarkeerd, dat ze nogal zichtbaar zijn. Wanneer je iemand fysiek ziet, zie je de kleur van zijn tint, de vorm van zijn kenmerken, zijn uitdrukking... Wanneer je hem op het zelfde moment in het subtiele fysieke ziet, bemerk je plotseling verschillende kleuren op verschillende delen van zijn gezicht, in de ogen een uitdrukking of een bijzonder licht, dat je niet eerder gezien had --- een sterke impressie van een erg verschillende algehele verschijning, die voor onze fysieke ogen nogal buitenlands zou lijken. Maar voor de subtiele visie is het allemaal erg expressief en openbarend over het persoon's karakter, of zelfs van de invloeden, waar hij zich onder bevindt (waar ik over spreek, is iets, dat ik enige dagen geleden observeerde).

Dus, in overeenstemming met het vlak, waar je je bewust van bent en kan zien, neem je beelden waar en zie je gebeurtenissen van variërende afstanden, en met variërende graden van nauwkeurigheid. De enige ware en zekere visie is de visie van het Goddelijke Bewustzijn. Het probleem is daarom om bewust te worden van het Goddelijke Bewustzijn en het constant te onderhouden in alle leven's details.

Ondertussen zijn er allerlei soorten manieren om aanwijzingen te ontvangen. Die exacte, precieze en... (wat is het woord?) gewone visie, die sommige mensen hebben, stammen uit verscheidene bronnen. Het zou een visie kunnen zijn door identiteit met de omstandigheden en dingen, toen je geleerd hebt om je bewustzijn uit te breiden. Het zou een aanwijzing kunnen zijn uit een of andere kletskaus van de onzichtbare wereld, die het in zijn hoofd gekregen heeft om je te laten weten, wat er gaat gebeuren --- dit is vaak het geval. Dan hangt alles af van je "voorbode's" moraal: als hij plezier heeft ten koste van jou, verzint hij verhalen voor je --- dit gebeurt bijna altijd met diegenen, die hun informatie van entiteiten ontvangen. Zij lokken je, zij zouden je herhaaldelijk kunnen vertellen, hoe dingen zullen gaan (want zij hebben een universele visie in een of andere vitale of mentale werkelijkheid); dan zouden zij, wanneer ze er zeker van zijn, dat je hen vertrouwt, beginnen om je leugentjes te vertellen, en zoals ze in het Engels zeggen, je maakt een *fool of yourself* (je zet jezelf voor schut). Dit gebeurt regelmatig! Je moet in een hoger bewustzijn zijn dan deze kerels, deze entiteiten (of deze mindere goden, zoals sommigen hen noemen) en in staat zijn om de waarde van hun verklaringen van vanboven te checken.

Met een universele mentale visie kun je zien (en dit is erg interessant), hoe de mentale wereld werkt om gerealiseerd te worden op het fysieke vlak. Je ziet de verscheidene mentale formaties, hoe zij convergeren, conflicteren, combineren en met elkaar relateren, die de overhand krijgen, een sterkere invloed uitoefenen en een vollediger realisatie bereiken. Nu moet je, wanneer je werkelijk een hogere visie wil, uit de mentale wereld gaan en de oorspronkelijke willen zien, zoals zij neerdalen om expressie te nemen. In dit geval zou je niet alle details kunnen hebben, maar het centrale FEIT, het feit in zijn centrale waarheid, is onbetwistbaar, ontegenzeggelijk, absoluut correct.

Sommige mensen hebben ook de faculteit van voorspellen van dingen, die al op aarde bestaan, maar op een afstand, ver van de fysieke ogen --- zij zijn over het algemeen diegenen, die de capaciteit hebben om hun bewustzijn uit te breiden en te verlengen. Hun visie is iets subtieler dan de fysieke visie, en hangt af van een orgaan, dat subtieler is dan haar zuivere materiële tegenhanger (Wat het "leven" van dit orgaan genoemd zou kunnen worden). Dus door hun bewustzijn te projecteren en de wil te hebben om te zien, kunnen zij helder dingen zien, die al bestaan, maar die voorbij ons gewone gebied zijn van visie. Diegenen, die deze capaciteit hebben --- oprechte mensen, die vertellen, wat zij zien, geen bluffers --- zien met perfecte precisie en exactheid.

Uiteindelijk is absolute oprechtheid de grote beslissende factor voor diegenen, die voorspellen of voorzien. Helaas komt, door mensen's nieuwsgierigheid, hun hardnekkigheid en de druk, die zij uitoefenen (die erg weinig kunnen weerstaan), een bijna onvrijwillig een mechanisme van innerlijke verbeelding om juist dat kleine missende element toe te voegen aan iets, dat niet gezien is met precisie en exactheid. Dat veroorzaakt fouten in de voorspelling. Zeer weinigen zullen de moed hebben om te zeggen, "Ah nee, dit weet ik niet, dat zie ik niet, dit ontgaat me." Zij hebben zelfs de moed niet om het tegen zichzelf te zeggen! Dus dan wordt, met een klein druppeltje verbeelding, dat bijna onderbewust handelt, de visie of informatie afgerond --- het kan blijken om wat dan ook te zijn! Zeer weinig mensen kunnen deze neiging weerstaan. Ik heb vele, vele helderzienden gekend, veel buitengewoon begaafde mensen, en alleen een handvol waren in staat om precies te stoppen op het punt, waar hun kennis stopte. Of anders verfraaien ze het. Dat geeft deze faculteiten hun licht dubieuze kwaliteit. Men zou een grote heilige moeten zijn, een grote wijze, en volledig vrij van andere mensen's invloeden (ik spreek niet over diegenen, die roem zoeken: zij vallen in de meest flagrante vallen); omdat zelfs goede wil --- mensen willen bevredigen, hen plezieren, hen helpen --- is genoeg om de visie te vervormen.

(Lachend) Ben je tevreden? Heb ik alles beantwoord?

Ik ben geneigd om een vraag te stellen... Als gebeurtenissen eenmaal voorbereid zijn in het subtiele fysieke en men ziet hen, is het dan te laat om hun loop te veranderen? Kan men nog handelen?

Er is een interessant voorbeeld, dat ik altijd geef. De betrokken man vertelde het me zelf. Een lange tijd geleden (je moet een baby geweest zijn), publiceerde de krant *Le Matin* een kleine cartoon van een jongen, die gekleed was als een *lift* bediende (hij vertelde me het verhaal in het Engels), of een soort loopjongen, die met zijn vinger wees naar de datum of wat dan ook. Deze man was op reis en verbleef in een groot hotel in een of andere stad (ik herinner me niet welke), een grote stad. En hij vertelde me, dat hij op een nacht of in de vroege morgen een droom had: hij zag deze loopjongen, die hem een lijkwagen liet zien (weet je, wat zij in Europa gebruiken om mensen naar de begraafplaats te nemen) en nodigde hem uit om in te stappen! Hij zag dat. En toen hij die morgen klaar was en zijn kamer verliet (die op de bovenste verdieping was), was daar op de overloop ... dezelfde jongen, identiek gekleed, die hem uitnodigde om in de lift naar beneden te gaan. Het gaf hem een schok. Hij weigerde: "Nee, bedankt!" De lift viel naar de grond. Het werd in stukken gesmeten, en de mensen erin werden allemaal gedood.

Hierna zei hij, dat hij in dromen geloofde!

Het was een visioen. Hij zag de loopjongen, maar in plaats van de lift, liet de jongen hem zijn lijkwagen zien. Toen, toen hij dezelfde jongen juist hetzelfde gebaar zag maken (werkelijk precies als het cartoon), zei hij,

“Nee, bedankt! Ik zal naar beneden lopen.” En de lift (een hydraulische) brak. Het stortte naar beneden, terwijl het iedereen erin verpletterde.

Hij vroeg me erover en mijn verklaren was, dat een entiteit hem vooraf gewaarschuwd had. Het beeld van de loopjongen toont een intelligente, bewuste tussenpersoon --- het lijkt niet uit man's onderbewuste te komen.⁵⁸ Of anders had hij het gezien in het subtiele fysieke en wist zijn onderbewuste het --- maar waarom presenteerde het hem dan een zodanig beeld? Ik weet het niet. Misschien wist iets in zijn onderbewuste het, omdat het ongeluk al bestond in het subtiele fysieke. Voordat het hier gebeurde, bestond het ongeluk --- “de wet van het ongeluk.”

Natuurlijk is er in ieder geval onveranderlijk een tijdvertraging, soms enige uren (dat is het maximum), soms enkele seconden. Nogal frequent kondigen dingen hun aanwezigheid aan, maar om in contact te komen met je bewustzijn kan het hen enkele minuten of alleen seconden nemen. Ik ben constant, constant gewaar van wat er gaat gebeuren --- volkomen oninteressante dingen, eigenlijk; hen van tevoren kennen verandert niets. Maar zij bestaan overal om ons heen, en met een wijd genoeg bewustzijn kunnen we het allemaal weten. Ik weet, bijvoorbeeld, dat die en die me een pakket komt brengen, die iemand op het punt staat om te komen, enzovoort. En zo is het iedere dag. Omdat mijn bewustzijn ver uitgespreid is en wijd --- het komt in contact met dingen.

Maar de dingen bestaan al, dus kan het geen voorgevoel genoemd worden; het is alleen, dat om voor ons door te komen, het enige seconden nodig heeft om contact te maken met onze zintuigen, omdat een deur of een muur of iets voorkomt, dat wij het zien.

Ik heb veel zodanige ervaringen gehad. Ik liep eens langs een bergpad, dat alleen breed genoeg was voor een: aan de ene kant een afgrond, aan de andere louter rots. Drie kinderen waren achter me en een vierde persoon bracht de achterkant op. Ik had de leiding. Het pad omzoomde de rots, zodat je niet kon zien, wat er vooruit was. Het was nogal gevaarlijk bovendien: een uitglijder en je viel van de klif. Ik liep van voren, toen ik plotseling, met andere ogen dan deze (ik lette toch zorgvuldig op mijn stappen), een slang zag, die op de rotsen lag om de hoek. Wachtend. Ik nam een zachte stap en de slang was er werkelijk! Dit bespaarde me de schok van de verrassing (omdat ik het gezien had, ging ik voorzichtig vooruit), en omdat er geen schok van verrassing, kon ik tegen de kinderen zeggen zonder hen bang te maken, “Stop, wees stil, beweeg je niet.” Een schok zou een ongeluk veroorzaakt kunnen hebben --- de slang had ons gehoord en was al in de verdediging, opgerold voor zijn hol, zijn hoofd ging heen en weer --- een adder. Het was in Frankrijk. Er gebeurde niets, maar wie weet met verwarring en commotie?...

⁵⁸ Moeder weidde uit, “Wat me laat denken, dat het een entiteit was, is het beeld, het onderbewustzijn zou hem eenvoudig vooraf gewaarschuwd hebben over het feit zelf.”

Dit soort dingen is heel, heel vaak met me gebeurd --- vier keer met slangen. Er was een voorval hier, dichtbij het vissersdorp van Ariankuppam, een plaats, waar de rivier uitstroomt in de zee. De nacht was snel gevallen, het was stikdonker, en ik liep langs de weg, toen precies in het midden van een stap (ik had mijn voet al opgetild en zette het bijna neer), hoorde ik duidelijk een stem in mijn oor: "Kijk uit!" Toch had niemand gesproken. Dus keek ik, en net toen mijn voet de grond zou raken, zag ik een grote zwarte cobra, precies waar ik mijn voet toevallig neer wilde gaan zetten. Deze jongens houden niet van dat soort dingen! Het gleed weg en zwom over het water --- wat een schoonheid, mon petit! Bek wijd open, hoofd omhoog gehouden, zwom hij over als een koning. Ik zou zeker gestraft zijn voor mijn brutaliteit!

Ik heb honderden en honderden van die ervaringen gehad --- juist op het laatste moment geïnformeerd (geen seconde te vroeg) --- en in erg verschillende omstandigheden. Op een keek stak ik in Parijs de Boulevard Saint Michel over (ik had het opgelost om vereniging met de psychische aanwezigheid te verkrijgen, het innerlijke Goddelijke, binnen een zeker aantal maanden, en dit waren de laatste weken --- ik dacht aan niets anders, alleen in dat verdiept). Ik woonde nabij de Luxembourg Garden en ging daar naartoe voor een wandeling, om die avond in de tuinen te zitten --- nog ingetrokken. Ik kwam bij een soort intersectie --- geen erg verstandige plaats om over te steken, wanneer je naar binnen gekeerd ben! Dus in die toestand begon ik over te steken, toe ik plotseling een schok had, alsof iets me geraakt had, ik sprong instinctief terug. Terwijl ik terugsprong, raasde een straatkar voorbij. Ik had de straatkar gevoeld op een beetje meer als een armlengte. Het raakte mijn aura, de beschermende aura (die aura was in die tijd erg sterk --- ik was diep in het occultisme en wist hoe het te onderhouden). Mijn beschermende aura werd aangeraakt het gooide me letterlijk achterwaarts, juist zoals een fysieke schok. Vergezeld door de berijder's beledigingen.

Ik sprong net op tijd terug en de straatkar ging voorbij.

Er zijn bergen verhalen, die ik zou kunnen vertellen --- maar ik herinner er nu niet meer.

Het kan op verschillende manieren gebeuren. Nogal vaak werd ik geïnformeerd door een kleine entiteit of een of ander wezen of een anders. Soms beschermde de aura me --- allerlei soorten dingen. Mijn leven was zeldzaam beperkt tot het fysieke lichaam. En het is nuttig, het is goed. Ook noodzakelijk --- het vergroot je capaciteiten. Théon vertelde me helemaal vanaf het begin: "Jullie mensen beroven jezelf van de meest nuttige soort zintuigen, ZELFS VOOR HET GEWONE LEVEN." Wanneer je je innerlijke zintuigen ontwikkelt (hij gaf ze fabelachtige namen), dan kan je... En het is waar, absoluut waar, we kunnen oneindig meer weten dan we normaal doen, hoofdzakelijk door onze eigen zintuigen te gebruiken. En niet alleen mentaal, maar ook vitaal en zelfs fysiek.

Maar wat is de methode?

Oh, de methode is nogal gemakkelijk! Er zijn verscheidene disciplines. Het hangt af, wat je wil bereiken.

Het hangt er vanaf. Ieder ding heeft zijn methode. Maar de primaire methode is het te wensen, een beslissing te nemen. Dan wordt je een beschrijving gegeven van al deze zintuigen en hoe zij functioneren --- dat is een langdurig proces. Je kiest een zintuig (of verscheidene), misschien degene, waarvoor je de grootste initiële bekwaamheid, en je beslist. Dan volg je de discipline. Het komt overeen met oefeningen doen om spieren te ontwikkelen. Je kan zelfs in staat zijn om wil-vermogen in jezelf te creëren.

Voor de subtielere zintuigen is de methode om een beeld te creëren van wat je wil, contact maken met de corresponderende vibratie en dan concentreren en beoefenen. Je beoefent, bijvoorbeeld, dat je door een voorwerp kijkt, of door een geluid hoort,⁵⁹ of op een afstand ziet. Als een voorbeeld was ik eens bedlegerig gedurende verscheidene maanden, dat ik nogal saai vond --- ik wilde zien. Ik verbleef in een kamer en voorbij de kamer was een ander klein kamertje en daarna een soort brug; in het midden van de tuin veranderde de brug in een trap, die naar beneden ging in een erg ruimtelijke en mooie studio, die gebouwd was in het midden van de tuin.⁶⁰ Ik wilde gaan zien, wat er in de studio gebeurde --- ik verveelde me dood in mijn kamer! Dus bleef ik erg stil, sloot mijn ogen en stuurde geleidelijk, geleidelijk mijn bewustzijn uit. Ik deed de oefening regelmatig, dag na dag, op een vastgesteld uur. Je begint met je verbeelding, en dan wordt het een feit. Na een tijd voelde ik duidelijk, dat mijn visie fysiek bewoog: ik volgde het en zag dingen, die beneden gebeurden, waar ik absoluut niets van wist. Ik verifieerde het in de avond, terwijl ik vroeg, "Gebeurde het zo? Was het zo?"

Maar ieder van deze dingen moet gedurende maanden geduldig, bijna koppig, beoefend worden. Je neemt de zintuigen de een na de ander: gehoor, zicht en uiteindelijk zelfs de subtiele aspecten van smaak, reuk en aanraking.

Het is gemakkelijker met het denkvermogen, omdat we er meer aan gewend zijn om daar te concentreren. Wanneer je wilt reflecteren en een oplossing voor iets vinden, dan stop je, in plaats van mentale deductie te gebruiken, alles, focus op het idee of probleem, en concentreer, concentreer dan, terwijl je de crux van het probleem intensiveert. Je stopt alles en wacht, totdat, door de loutere intensiteit van concentratie, er een antwoord komt. Dat leren vraagt ook een beetje tijd; maar als je altijd een

⁵⁹ "Horen achter een geluid," Verklaarde Moeder, "betekent om contact te maken met de subtiële werkelijkheid achter het materiële feit: achter het woord of het fysieke geluid, of achter muziek, bijvoorbeeld. Je concentreert en hoort dan wat er achter is. Het betekent de vitale werkelijkheid contacteren achter verschijningen (er kan ook een mentale werkelijkheid zijn, maar wat gewoonlijk achter het fysiek lawaai is, is een vitale werkelijkheid)."

⁶⁰ De studio op Rue Lemerrier in Parijs in 1898.

goede student was, dan heb je iets van de bekwaamheid --- het is niet zo erg moeilijk.

Er is een soort extensie van de fysieke zintuigen. Bij Amerikaanse Indianen, bijvoorbeeld, zijn de zintuigen van gehoor en reuk veel uitgebreider dan de onze (bij honden ook!). Toen ik acht of tien jaar oud was, had ik een Indiaanse vriend, die kwam met Buffalo Bill in de dagen van de Hippodrome --- dat was lang geleden, ik was ongeveer acht. Hij was zo scherp, dat hij zijn oor op de grond kon leggen en vertellen door de intensiteit van de vibraties, van hoever het geluid van de voetstappen kwam. Alle kinderen zeiden onmiddellijk, "Ik zou werkelijk willen weten, hoe dat te doen!" En dus probeer je het...

Zo bereid je jezelf voor. Je denkt, dat je alleen plezier hebt, maar je bereidt jezelf voor voor later.

Voilà

Maart

Maart 3, 1962

Hier is een vreemd aforisme....

Ah!... Lees het aan me voor.

76 --- Europa is trots op zichzelf vanwege haar praktische en wetenschappelijke organisatie en efficiency. Ik wacht tot haar organisatie volmaakt is; dan zal een kind haar vernietigen. Dat is beschamend....

Het is verschrikkelijk beschamend.

Laten we er in stilte aan voorbijgaan.

Ik ben er nieuwsgierig naar, wat Sri Aurobindo ermee bedoelde.

Ik wist het, maar haastte me om het te vergeten.

Ik wist het, toen hij nog in zijn lichaam was.

Een of tweemaal kwam het terug en iedere keer sloot ik (*gebaar*) het op als in een kast.

We zullen zien

Het is beter om het onbesproken te laten.

Ik wist eens, wat hij bedoelde --- nu direct herinner ik het me niet.⁶¹

* * *

Na het werk, betreffende een notitie, geschreven door Satprem:

Ik wil uw ogen niet vermoeien met mijn abominabele handschrift.

Ik kan je handschrift gemakkelijk lezen.

Er is een groot verschil tussen mensen, die denken over wat zij schrijven en diegenen, die schrijven zonder te denken. Met de laatste is er, zelfs wanneer hun handschrift ogenschijnlijk helder is, een zwakke wolk, en ik begrijp niets --- de woorden lijken te dansen. Het is hetzelfde voor de spraak; mensen, die spreken zonder te denken, maken eenvoudig een zoemend geluid --- de woorden stromen eruit, maar ik begrijp niets.

⁶¹ Negen jaar later zal Moeder het herinneren en op December 11, 1971 het, aan de andere kant, erg goed vinden om het te zeggen --- want de tijd was gekomen.

Maart 6, 1962

Zo, hoe gaat het met je?

Ik weet helemaal niet, waar ik sta.

Je bent neutraal.

Ja, ik begrijp helemaal niets.

Je bent neutraal --- saai. Dat (lachend) maakt het moeilijk voor je om niet geïrriteerd te raken!

Waarom? Wat is er gebeurd?

Oh, niets (*Moeder lacht*), niets in het bijzonder. Alleen het gevoel, dat je op zou springen, als iemand je zou aanraken!

Ik begrijp werkelijk niets meer. Ik begrijp het niet. Ik heb absoluut vertrouwen in iets Anders --- dat is er altijd geweest, het wankelt niet. Maar... er lijkt geen vooruitgang te zijn. Ik zie niets voor me, niets achter me, niets. Ik weet het niet. Ik ben hier hier al een goed aantal jaren geweest en ik voel niet, dat ik een millimeter vooruitgang gemaakt heb, niets --- ik zie niets. Niet, dat ik het vertrouwen verlies, dat is mijn enige reden om te leven; zonder deze zekerheid van iets Anders zou ik mezelf ombrengen. Maar praktisch gesproken...

Er zijn zodanige perioden.

Maar er is niets om te laten zien, dat je vooruitgaat, om je vertrouwen te geven: "Ah, ja, ik ben onderweg." Niets.

Dat op zichzelf moet veroverd worden; ik bedoel, de toestand op zichzelf vertegenwoordigt iets om veroverd te worden. Omdat... herinner je, dat ik je 's anderdaags vertelde over het hebben van een zodanige enorme ervaring in het lichaamsbewustzijn⁶² --- dit... dit saaië bewustzijn in de materiële wereld, dat je werkelijk het gevoel geeft van iets, dat inert is,

⁶² De genezing van Moeder's benen: "Nu, ongelovige substantie, je kunt niet zeggen, dat er geen wonderen zijn." (Zie de conversatie van Februari 24.)

onveranderlijk, niet in staat om te antwoorden; je zou miljoenen en miljoenen jaren kunnen wachten en niets zou toegeven. En die ervaring kwam aan het eind vaneen nogal kritieke passage --- het heeft catastrofes nodig om in beweging te komen, dat is zo vreemd! En niet alleen dat, maar de sliert van verbeelding, die het heeft (wanneer je het verbeelding kan noemen) is onveranderbaar catastrofaal. Wat het ook anticipeert is altijd voor het slechtste --- het kleinzieligste, gemeenste, smerigste slechtste --- altijd het slechtste. Het is... werkelijk, het is de meest verziende conditie, waarin het menselijke bewustzijn en de materie kunnen zijn. Wel, ik heb er gedurende maanden in gezwoommen, en mijn manier van zijn is om door elke mogelijke ziekte te gaan en om elke mogelijke verzwaaring te hebben, de een na de ander.

Juist recent, zoals ik je vertelde, werden dingen werkelijk een beetje... walgelijk, gevaarlijk, en gedurende een uur of anderhalf uur deed ik de sadhana zo (*Moeder klemde haar vuisten*), vasthouden van dit lichaam en lichaamsbewustzijn. En de hele tijd wad de Kracht daar aan het werk (het was als kneden van erg weerspanning deeg), iets zei tegen mij, "Kijk, je kunt niet langer wonderen ontkennen." Het werd gezegd tegen dit bewustzijn (niet tegen mij, natuurlijk), dit lichaamsbewustzijn: "Nu kan je het niet ontkennen, wonderen gebeuren." Het werd gedwongen om te zien; daar was het, gapend als een idioot, die de lucht getoond wordt --- "Ah!" En het is zo stupide, dat het zelfs de vreugde van ontdekking niet had! Maar het werd gedwongen om het te zien, het was precies onder haar neus --- er was geen ontsnappen aan, het moest toegegeven worden. Maar weet je wat, mon petit, zo gauw als ik de druk laat gaan --- vergeten!

Ik herinner de hele ervaring, natuurlijk, maar het lichaamsbewustzijn vergat. De geringste moeilijkheid, zelfs de schaduw of de herinnering van een moeilijkheid, was genoeg ervoor om helemaal opnieuw te beginnen: "Oh... oh! Wat gaat er nu gebeuren?" Dezelfde oude angsten en stupiditeiten.

Dus realiseer ik me, dat we het moeten blijven gebeuren.

Het is echter vervelend, dat om alles op te schudden, ik fysiek nogal door enige nogal slechte momenten moet gaan. Dus maak je geen zorgen, ik begrijp nu, hoe het is voor anderen! Ikzelf verlies nooit het bewustzijn of contact met... niet met Kennis, maar met de totale ERVARING van identificatie. Alleen hier in de Materie heeft het werk deze bijzondere natuur. Dus begrijp ik, hoe het is voor mensen, die achteloos leven van dag tot dag, van minuut tot minuut, voor wie het geen constant, permanent werk is van iedere seconde, volledig bewust en opzettelijk... En bovendien is het lichaam zo gewillig --- het arme ding, soms heb ik het huilend gevonden als een kind, terwijl het smeekte, "Hoe kom ik uit deze knoeiboel?" Dat is precies, waarom alle mensen, die innerlijke realisatie bereikt hebben, dit werk "onmogelijk" genoemd hebben. Het is hun eigen onmogelijkheid! Ik weet, dat het niet onmogelijk is., ik weet, dat het zal komen, maar... hoe lang zal het duren? Dat weet ik niet.

Mijn gevoel is, dat wanneer je probeert te haasten, te snellen, dingen een beetje te versnellen, het vastloopt, het wordt als een steen --- het wordt weer steen. Het nam voor de steen veel tijd om een mens te worden.... Dus dat wil ik niet. Je kan niet te ongeduldig worden, het is zelfs geen ongeduld, maar druk. Voorbij een zekere druk wordt het steen. Dus ij begrijp de mensen, die realisatie verkrijgen en, terwijl zij het zaligvol genieten, het er helemaal uitschoppen: "Fijn, ik doe er zonder !"

Dat is altijd gebeurd.

Maar ik kan dat niet doen.

Wat ik altijd doe, is zeggen, "Wel, oké..." (Ik zeg dit tegen de Heer met een glimlach), "wanneer U nu beslist heeft, dat ik moet gaan, dan ga ik vrijwillig."

Wanneer Hij me ooit een klap zou geven, dan zal ik er een krijgen! Ik kan het zelfs voelen, wanneer ik dit zeg.

Het is eenvoudig om te verzekeren, dat het bewustzijn in een toestand van volmaakte gelijkmoedigheid is; ik bedoel, of dingen zo of zo blijken te zijn, laat me volledig onverschillig: wat U wilt --- spontaan en integraal en exclusief --- Mijn Wil. Ik zeg "Mijn" met opzet om volledige adhesie te tonen. Het is geen onderwerping, het heeft niets te maken met onderwerping; het is zo (*gebaar van volledige achterlating*). Wel, ondanks dat is er niet veel vooruitgang.

Ofschoon soms, ja, plotseling... Neem dit voorbeeld (het kan hoofdzakelijk een futiliteit lijken, maar wanneer je dit punt bereikt hebt...): de eerste plotselinge glinstering van bewuste controle over een lichamelijke werking geeft je een glimp van de tijd, wanneer alles zal functioneren door de actie van een bewuste wil. Dat is begonnen --- Maar het is een miniem, miniem, miniem begin. En de minste mentale intrusie van de oude beweging bederft het allemaal --- ik bedoel de oude manier van gedragen met je lichaam: je wil dit en je wilt dat en je wil het dit laten doen en je wil het laten... De minuut, dat dat opkomt, stopt alles. Voortgang komt tot een stilstand. Men moet in een toestand zijn van zaligvolle vereniging... dan kan men voelen, dat de nieuwe functionering begint.

Maar het is een zodanig delicaat spel geworden! Een MINUTIEUS ding kan alles in de war sturen --- een eenvoudige gewone beweging. Wanneer je door gewoonte terug slipt in de gewone functionering (dit zijn oneindig kleine dingen, die niet gemakkelijk te zien zijn, subtiel, vaag; men moet zeer, zeer, ZEER alert zijn), wanneer dit gebeurt, stopt het hele nieuwe. Dan moet je wachten. Wachten, totdat de gewoner functionering instemt om te stoppen, en dat betekent mediteren, contemplatie binnengaan --- weer over het hele pad gaan. Dan, wanneer je Dat weer vastgepakt hebt en daar enige seconden kan blijven, soms enige minuten (het is wonderbaarlijk, wanneer het enige minuten duurt)... En dan komt het weer vast te zitten en moet alles weer overgedaan worden. Ik zeg dit niet om je

te ontmoedigen, maar om je te vertellen, dat je werkelijk en waarlijk geduldig moet zijn. De enige mogelijke manier om het te doen, is in een soort passiviteit: niet het resultaat WILLEN --- het resultaat WILLEN brengt een ego beweging binnen, die alles bederft.

Ik heb je gedurende een lange tijd verteld, dat we ERG dichtbij zijn --- gedurende een lange tijd.

Dus, wanneer mensen het aan me vragen, zeg ik (om hen iets te vertellen, "We zullen zien." Het is zeker niet, dat ik het niet weet; ik weet volmaakt goed, hoe het zal zijn. Maar (*lachend*) ik weet niet, wanneer! Dat weet ik niet. Zelfs op dit punt weet ik niet, wanneer.

In feite is, wanneer iets wil weten, wanneer, het nog steeds haast hebben.

Nee, je moet een heilige zijn, mon petit! (*Moeder lacht en lacht.*)

(*Satprem maakt een grimas*)

Ja, ik weet het --- ik ben het ook niet!

Ik zei gewoonlijk hetzelfde. Toen Sri Aurobindo hier was, zei ik gewoonlijk tegen iedereen, "Ik ben geen heilige en ik wil geen heilige zijn!" En zie, wat er met me gebeurd is!

Je moet een onheilige heilige zijn.

Zonder een ons heiligheid.

Weet je, al die kleine regels, die ons bevolen worden om te volgen: "Doe dit bovenal niet; en wees er zeker van om dit te doen, vergeet dat niet..." Zoals reinigingen, bijvoorbeeld, of attitudes, of wat te eten --- er is geen gebrek aan hen. Een berg van doen en niet doen --- alles volledig weggevaagd! En weggevaagd tot een punt, waar soms een regel, iets dat hogelijk aanbevolen wordt ("Wees zeker om dit te doen, wees voorzichtig omdat te doen"--- een attitude of een actie) een obstakel wordt. Ik durf het bijna niet te zeggen, maar een voorbeeld is een regelmatig schema te hebben --- altijd reinigingen doen op hetzelfde uur, altijd japa doen op dezelfde manier, enzovoort. En ik ben me er volmaakt bewust van, dat Sri Aurobindo zelf allerlei soorten triviale obstakels op mijn weg zet --- obstakels, waar ik overheen kon springen binnen een seconde van reflectie; hij zet ze neer, alsof in een spel. Herinner je het aforisme, waar hij zegt, dat hij ruzie maakte met de Heer en de Heer hem liet vallen in de modder?⁶³ Dat is precies, wat ik voel. Hij steekt een stok in mijn spaken en lacht. Dus zeg ik, "Oké, dat is genoeg, het kan me niet schelen! Ik doe, wat

⁶³ Aforisme 463 --- Eerst, toen ik wanneer dan ook, terugviel in zonde, huilde ik gewoonlijk en ontstak in woede tegen mijzelf en tegen God, omdat ik eronder geleden had. Naderhand was het veel alsof ik durfde vragen, "Waarom hebt gij mij weer in de modder laten rollen, O mijn speelkameraad?..."

U ook wil, het is mijn probleem niet; ik kan het doen of het niet doen, het op deze manier doen of die....” Het is nu allemaal in rook opgegaan.

Wat nu echter constant is geworden... Ik zou het niet moeten zeggen, omdat het me weer in moeilijkheden gaat brengen! Maar hoe dan ook, wat probeert constant te zijn, is ONDERSCHEIDING: alle omstandigheden, vibraties, relaties nemen, die komen van de mensen om me heen, wat antwoordt, en ze op hun geschikte plaats zetten. Een per seconde onderscheiding. Ik weet, waar dingen vandaan komen, waarom zij komen, hun effect, waar zij mij heen gaan leiden, enzovoort. Het wordt frequenter, constanter, automatischer --- als een toestand van zijn.

Dat is ongeveer de enige plaats, waar voortgang werkelijk zichtbaar is. Ik hoop, dat het feit van gesproken te hebben mij niet weer in moeilijkheden zal brengen!

Maar ongeduld en irritatie... Wel, wanneer het je beter laat voelen... Sommige mensen hebben het nodig als veiligheidsklep --- maar het laat je veel tijd verliezen.

Op een dag was alles gespannen geworden; dingen waren zo “ondraaglijk” geworden, zoals mensen zeggen, dat iets in het meest materiële vitale ging in wat gewoonlijk beschouwd wordt als een vlaag van woede (het was volledig onder controle --- ik bedoel, dat het werkte als een veiligheidsklep en als zodanig beschouwd wordt in al haar vibraties). Ik was alleen in de badkamer, niemand om me te zien; ik greep iets, ik herinner me niet wat en gooide het kapot op de vloer!

Aah, wat een opluchting!

Dus daar is het.

Maar wat wordt verondersteld, dat we intussen doen? Wat?

Ik zal je vertellen, wat ik doe: ik zeg tegen de Heer, “Oké, als het zo is, wel, dan doe ik niets meer, ik rust in Uw armen en wacht.” Ik doe het feitelijk, concreet (ik ging bijna “materieel” zeggen) --- en dan verroer ik niet. “U zal het allemaal doen, ik doe niets.” En ik blijf werkelijk zo. Er is natuurlijk onmiddellijk een grote vreugde en ik verroer niet.

Ik word, bijvoorbeeld, volledig ondergesneeuwd met materieel werk, brieven, mensen, zaken om te regelen en beslissen, grote dingen om te organiseren, alles ervan, dat op me valt van alle kanten en probeert om al mijn tijd en energie op te nemen. Bij tijden wordt het werkelijk teveel. Dus, wanneer het teveel is, zeg ik, “Oké, Heer, nu nestel ik in Uw armen.” En daar ben ik, niet langer denken, niet langer me ergens mee bemoeien, en... ik ga in Zaligheid. Gewoonlijk is alles na tien minuten goed!

De moeilijkheid is, dat het mentale mechanisme er niet meer is. Eerder, met het denkvermogen werkend, zou ik dit opnemen of dat, maar nu

laat ik het niet meer functioneren; dus is er niets om me te laten bewegen!

Absoluut. Het is een grote vooruitgang.

Niet noodzakelijkerwijze! Misschien zijn er dingen, die ik zou moeten doen.

Nee.

Nee, het is een grote vooruitgang, een immense vooruitgang.

Oké dan; maar ik voel, alsof ik niets doe...

Ja.

...behalve het absolute minimum, dat ik doe, omdat het gedaan moet worden; anders.... ik heb geen verlangen om het denkvermogen te beroeren, ik wil iets anders.

Natuurlijk! Goddank, ik vertel je, dat het een immense vooruitgang is. Je zou verrukt moeten zijn.

Ja, maar op een materieel niveau doe ik niets.

Wat maakt het uit!

Je kunt op een mat gaan liggen, naar een bloem kijken of een lapje lucht, wanneer er enige is te zien; wanneer het nodig is (plagend), een sigaret roken om jezelf bezig te houden, en gewoon zo blijven, *relaxed*. En wanneer je je pranayama doet, samen met deze "ontspanning," dan zal je bemerken, dat je extreem sterk wordt --- terwijl je steeds energie opslaat. En wanneer je dan een inspanning doet, is er niets aan --- het is heel makkelijk.

Het is die oude gewoonte, de oude angst om lui te zijn. Het nam me.... Maar Sri Aurobindo genas me daar nogal snel van. Het was zo, voordat ik hem ontmoette. En dat is het eerste, wat hij deed: hij gaf me een tik op het hoofd en alle activiteit hield op --- totale stilte, alle mentale constructies en gewoonten weggeveegd... in een oogopslag.

Ik was erg voorzichtig om het niet terug te laten komen.

Toen, naderhand, wel....

Hij noemt het, wanneer hij mentale gelijkmoedigheid⁶⁴ uitlegt --- dat een toestand bereikt wordt, waar men niet in staat is om enige activiteit te initiëren; alleen de stimulans of een impuls van boven kan je bewegen.

⁶⁴ In *The Synthesis of Yoga*.

Dus je doet niets, je blijft gewoon zo, volmaakt immobiel in je denkvermogen (niet alleen fysiek --- speciaal in je denkvermogen): je initieert niets.

Eerder was het denkvermogen altijd aan het creëren, acties, willen en bewegingen in beweging aan het zetten, consequenties aan het produceren; en het is erg beangstigend, wanneer dat stopt --- je voelt, dat je een idioot wordt. Maar het is nogal het tegengestelde! Geen ideeën meer, geen wil meer, geen impulsen meer, niets. Je handelt alleen, wanneer iemand je laat handelen. Zonder te weten waarom en hoe.

Dit "iets" komt niet van beneden, natuurlijk, het moet niet van beneden komen. Maar die conditie kan alleen werkelijk bereikt worden, wanneer al het werk beneden voltooid is.

Ongedateerd (Maart) 1962

(Aan het begin van deze conversatie heeft Moeder Pavitra binnen geroepen om zekere brieven en controversen te bestreken aangaande een leerling op de Ashram School)

Je weet, hoe kinderen bij elkaar komen en rechtbank of school of leger spelen... je weet, hoe serieus ze kunnen zijn, is het niet?

(Pavitra:) Ja, Moeder.

En als iemand een fout maakt, hoe hij wordt gestraft!... Wel, dat is precies, hoe jullie allemaal voor me lijken --- kinderen aan het spelen! Dat is de moeilijkheid. Dus begin ik gewoon te lachen, ik kan het niet serieus nemen. Jullie zijn allemaal te serieus om serieus te nemen! Dat is de moeilijkheid. Ik nam jullie papieren heel serieus; ik wilde er helemaal me klaar zijn en ik probeerde.... Maar zou gauw als ik jullie brieven, jullie rapporten begon te lezen, verbeelde ik onmiddellijk kinderen op een speelplaats. (Moeder slaat een plechtige toon aan): "Nu gaan we rechtbank spelen... nu gaan we schooltje spelen...." Dat zag ik. "Het is, zoals dit en NIET als dat en wees er zeker van, dat je geen fouten maakt. Dit is een serieuze zaak!"

(Pavitra:) Maar Moeder, ik had geen intentie om een beslissing te nemen; maar toen S. een brief, twee brieven stuurde, en dan om Moeder's antwoord vraagt, heb ik geen andere optie dan me tot u te keren.

Maar Moeder WIL geen besluit nemen, omdat... omdat de oplossing niet afhangt van enig besluit van mij. Ik kan je vertellen, hoe het is (je vroeg het me niet, maar het maakt niet uit --- ik zal het je sowieso vertellen): S.'s interesses liggen ergens anders; hij is geïnteresseerd in iets anders en dat is zijn eigen zaak --- ik weet het, we weten het allemaal. Hij houdt zijn klas in de school als een soort plicht, om iets "voor de Ashram" te doen; hij doet het in alle serieusheid, terwijl hij gebruikt, wat hij weet (hij heeft kennis), maar rigide --- werk is werk, geen getreuzel. Bovendien geeft hij niet veel om de studenten of enige interesse of zij het begrijpen of vooruitgang maken of niet. Zo is het. Hij overdondert ze in de klas, en de studenten vervelen zich.

(Pavitra:) Ja, Moeder, het is waar.

Het probleem is niet, wat hij onderwijst, maar hoe hij onderwijst --- en wat ga je daaraan doen?

(Pavitra:) Ik ga het zo laten, als het is en hem eenvoudig vertellen, dat u zei, dat we zoals eerder door zouden moeten gaan.

Nee, ik vind zijn voorstel redelijk, omdat, als we zeggen, dat "de cursus optioneel is, niemand aanwezig zal zijn.

(Moeder verklaart zekere dingen)

Wanneer je hem dat vertelt, zal het waarschijnlijk uitwerken. Dus ga en houd je vertrouwen (met een ironische glimlach): moge God je zegenen!

Ja, Moeder (Pavitra gaat weg.)

(Tegen Satprem:) Het is een schande. Ik kan ze gewoon niet serieus nemen!

Hier (Moeder geeft een bloem): deze is magnifiek.... En hoe zijn je duiven (enige witte duiven]?... Ik ben nu geïnteresseerd in je duiven!

Ze zijn prachtig.

Wel, mon petit, X zal niet komen tot na April 14. Ja, hij heeft zijn plannen gewijzigd. Hij is ziek, nogal serieus lijkt het.

Ja, gedurende een lange tijd nu.

En natuurlijk wordt het erger --- hij doet uren puja. Veel te veel. Het zou gebalanceerd moeten worden door tenminste een uur hardlopen.

Oh, laten we aan het werk gaan.

Maart 11, 1962

(Satprem suggereert, dat hij zekere Agenda conversaties voorleest aan Moeder. Zij weigert:)

Weet je, ik voelde er bijna voor om je te vertellen, dat al dit Agenda materiaal niet bedoeld is voor circulatie. Het is alleen voor wanneer ik aan het einde gekomen ben --- en dan maakt het helemaal niet uit, wat er in is. Of anders zal ik weg zijn, terwijl ik een notitie achterlaat, dat ik het niet gepubliceerd wil hebben...

Waarom!

... en dat ik het alleen aan jou geef... ik zal zeggen aan wie. Dus het maakt niet uit. Je zou het uit kunnen typen, zoals het op de band staat. Je wil het hoofdzakelijk aan me voorlezen om *(lachend)* enige toevoegingen te krijgen, hmm?

Er zouden toevoegingen kunnen zijn, maar er zijn ook vragen.

Ik zou enige dingen moeten verwijderen, is het niet?

Nee, nee, niet verwijderen! Maar soms heb ik iets niet helemaal begrepen, of anders moest ik het interpreteren, omdat u een gebaar maakte of....

Omdat het incompleet was, niet uitgedrukt.

Er zijn zo enkele punten in al deze teksten. Het is aan u of ik alleen die punten lees of....

Ja, er zal een tijd komen, denk ik... er zal een tijd komen, wanneer dingen interessant zullen zijn. Dus is het beter om de tapes niet te verspillen.

Nee, ik ben het er werkelijk niet mee eens! Objectief gesproken is het extreem instructief om de moeilijkheden te zien, waar u doorheen gegaan bent.

Het zou instructief kunnen zijn, maar het kan niet gepubliceerd worden; het is veel te persoonlijk.

Om nu gepubliceerd te worden, ja --- maar hoe is het over vijftig jaar vanaf nu?...

Oh, over vijftig jaar zal het niet meer interessant zijn.

Komaan!

Denk je dat?

Natuurlijk doe ik dat! Het hele pad is er....

Wel, laten we een datum maken voor over vijftig jaar vanaf nu en zien, hoeveel het ons dan interesseert.

Maar dat zal het, Moeder!

Denk je, dat je wit haar zal hebben?... Ik heb geen wit haar, ik verf het niet, het is natuurlijk! Nee, je haar heeft een kleur, die nooit wit wordt.

Luister, ik ben al helemaal wit aan de slapen!

Zal je een baard hebben over vijftig jaar?

Nee, ik hou niet van baarden.

Ah, goed, zo veel te beter!

Ik zou liever alles afscheren!

Dan zal je als een *Bhikku*⁶⁵zijn.

Wel, we zullen de Agenda bezien over vijftig jaar dan.

Maar werkelijk Moeder, er is objectief een enorm aantal interessante dingen in....

Ja, mon petit, maar de volgende keer, niet vandaag.

* * *

(Moeder luistert naar Satprem, die het Juli 11, 1956 Gesprek leest over de vitale wereld. Zij weigert om het gepubliceerd te hebben in het "Bulletin".)

Om te beginnen zei ik, dat het vitale bevolkt is met kleine entiteiten, kleine formaties, de overblijfselen van menselijke wezens, die gestorven zijn. Maar er is een hele vitale wereld, die niets te maken heeft met die, een wereld, die bevolkt is door wezens van juist het vitale, wezens van groot vermogen en zelfs van grote schoonheid. De meeste mensen, die ploeteren in het occultisme zonder een diep genoeg spiritueel leven te hebben, worden onmiddellijk door hen misleid --- sommigen nemen hen zelfs als de allerhoogste God en aanbidden hen. Zo worden over het algemeen religies

⁶⁵*Bhikku*: Boeddhistische monnik.

gecreëerd. Zij zijn een groot succes. Zij zijn de allerhoogste God van menige religie --- er zijn wezens van de vitale wereld, en kunnen een verschijning aannemen van een overweldigende schoonheid. Zij zijn de grootste bedriegers in de wereld, en gevaarlijk daarmee; het vereist het spirituele instinct, het instinct van ware spirituele zuiverheid, om niet door hen bedrogen te worden.

Veel religies en sekten zijn gebaseerd op openbaringen en mirakels, en ieder deel ervan komt van vitale wezens.

Het is een van de grootste problemen in het menselijke leven; ik bedoel niet het spirituele leven, maar het leven van mensen, die omgaan met het verdere.

Er zijn uitspansels (geen hemels) in de vitale wereld, die werkelijk paradijzen zijn. Natuurlijk ontbreekt het werkelijke goddelijke element, maar alleen spirituele zuiverheid en het ware spirituele besef je het verschil kan laten zien. Allen, die blijven binnen de vitale en mentale werelden wordt volledig misleid. Zijn zien wonderbaarlijke dingen, mirakels in overvloed (daar vind je de meeste mirakels!).

Door te verwaarlozen om dit aspect te verklaren [in dit Gesprek], ging ik in stilte voorbij aan een groot deel van het onderwerp. Ik spreek gewoonlijk niet over deze dingen, of anders noem ik ze alleen terloops --- het beangstigt mensen en zij beginnen zich onmiddellijk af te vragen, "Oh, is het werkelijk een god? Is het dit... is het dat? Kan het een duivel in vermomming zijn?" Zij raken in paniek.

Het is alleen volmaakt waar, dat men, om met die werkelijkheden om te gaan, ofwel volledig beschermd moet zijn door een guru, een man met kennis, of anders de zuiverheid hebben (geen heiligheid), een onvermengde vitale en mentale zuiverheid. Zeer, zeer vaak hebben *bhakta's* [toegewijden] van Sri Aurobindo of mij --- wanneer zij oprecht zijn, waarkijk oprecht, dat is, mensen van een grote spirituele zuiverheid --- dozijnen wezens, die aan hen verschijnen, terwijl zij zeggen, "Ik ben Sri Aurobindo." Het gebeurt de hele tijd, met alle juist externe verschijningen --- het is erg gemakkelijk voor zodanige wezens om een vermomming op te zetten. Het vereist innerlijke psychische zuiverheid om niet misleid te worden --- je VOELT onveranderlijk iets, dat het onmogelijk maakt, dat je bedrogen wordt. Maar anders worden veel, veel mensen beetgenomen.

Ik hou er niet van om erover te praten, omdat mensen hier geen onderscheiding hebben; zij zouden achtergelaten worden met niets dan angst en zouden niet langer ergens in geloven, terwijl zij voor altijd aan me vragen, "Oh, is het geen truc?"... Wat alles verlamt. Daarom sprak ik hier niet over in dit Gesprek.

U zegt er een paar woorden over.

Het zou tenminste genoemd moeten worden, dat sommige wezens willens en wetens volledig bedrieglijke verschijningen aan kunnen nemen --- alle meest verblindende lichten worden gevonden in het vitale, maar met een bijzondere kwaliteit. Dus diegenen, die werkelijk HET Licht benaderd hebben, kunnen niet bedrogen worden. Omdat... het ondefinieerbaar is, iets, dat alleen het spirituele besef kan voelen: volmaakte veiligheid, volmaakte vrede, volmaakte zuiverheid (ofschoon ik aarzel om het woord "zuiverheid" te gebruiken, dat zo een idiote betekenis heeft aangenomen); wat ik bedoel is de afwezigheid van alle onderlinge vermenging.

Voor diegenen met het spirituele besef lijkt de meest verblindende vitale lichten iets kunstmatig over hen te hebben --- zij VOELEN kunstmatig en koud, hard, agressief, bedrieglijk. Maar dat is het punt, je moet zelf voorbij dit alles zijn. Om niet voor de gek gehouden te worden, moet je jezelf niet voor de gek houden!

In feite is dat de hoofdreden, dat ik niet graag over occultisme spreek. Het brengt mensen in aanraking met een extreem gevaarlijke wereld, die niet veilig binnengegaan kan worden, tenzij men een (ik kan zelfs geen heilige zeggen, omdat het niet waar is; sommige heiligen gaan de vitale wereld binnen en komen er precies in!)... tenzij men getransformeerd is, tenzij men het spirituele bewustzijn heeft. Alleen op deze voorwaarde ben je volmaakt veilig. Dus waar zijn de mensen met het spirituele bewustzijn? Er zijn er werkelijk weinig van hen, erg weinig. En boven alles zijn er in diegenen, die deze occulte nieuwsgierigheid hebben, ook allerlei soorten vitale bewegingen, die het gevaarlijk maken voor hen om die wereld binnen te gaan. Tenzij zij natuurlijk afgeschermd door de guru's aanwezigheid gaan; daarmee kunnen zij overal gaan, het is hetzelfde als met hem daar naar toe gaan. En als je met hem gaat, is alles goed; hij heeft de kennis en hij beschermt je. Maar helemaal op jezelf daar naar toe gaan is... je hebt de Goddelijke Bescherming zelf nodig! Of de bescherming van de guru, die het Goddelijke vertegenwoordigt. Met de guru's bescherming ben je veilig.

Maar is het niet mogelijk om een vruchtbare samenwerking te hebben met die wezens? Zouden zij helemaal gemedan moeten worden, of wat?

Samenwerking? Niet met hen, zoals ze zijn, en niet in de wereld, zoals het is --- nee.

Ik heb je verteld over mijn omgang met de Heer van de Naties bij verscheidene gevallen --- het is zoiets. Het kan nauwelijks samenwerking genoemd worden!

De groten weten (ik spreek niet over de veelvoud van mindere wezens, maar de anderen; er zijn miljoenen emanaties --- emanaties met truckladingen! --- maar alleen enkelen zijn groten), zij weten genoeg om gewaar te zijn van hun positie in het universum en dat zij tot een eind zullen komen. Zij weten, dat er zoiets is als het Allerhoogste (ofschoon zij het ontkennen), en dat zij afgesneden zijn van het Allerhoogste, en dat zij tot

een eind gekomen zijn. Maar zij zijn tegen het Werk, de Actie, de Vooruitgang opgestaan en hebben de intentie om zoveel te vernietigen als zij kunnen.

Sommigen van hen worden omgevormd. Hun omvorming betekent, dat een grote entiteit aan het goddelijke Werk wordt toegevoegd --- maar dat gebeurt zelden.

Ja, maar hoe zit het met de mindere goden? U spreekt vaak over een "kleine Kali" of een "kleine Durga"; zijn deze wezens weldadig?

Ah, zij zijn helemaal niet van het vitale! Helemaal niet! Zij zijn manifestaties van Bovenmentale⁶⁶ wezens, die geprojecteerd zijn in de vitale wereld voor een specifieke actie. Maar zij zijn geen vitale wezens: zij hebben een Oorsprong, zij zijn nog verbonden met een wezen van een andere wereld. Oh, nee, helemaal niet!

Hetzelfde gaat op voor al die wezens, waar de Tantrikas me omgaan --- hun oorsprong is niet vitaal, zij behoren tot de Natuur. Met andere woorden, zij komen voort van beneden, niet uit de vitale, maar uit de fysieke wereld. Zij zijn krachten in het fysieke, maar niet van vitale oorsprong.

Heb ik je 's anderdaags het verhaal niet verteld van die entiteiten, die voor me werken?... (Was jij het niet? Ik had een visioen.) In feite zie ik erg vaak entiteiten als Natuurgeesten, wanneer ik het subtiele fysieke en daar werk (gewoonlijk voor mensen in de Ashram en voor de wereld als geheel), ik heb hen erg, erg vaak bij me of anders in de loop van mijn werk. Zij zijn krachten, over het algemeen vrouwelijk in verschijning, die wat werk doen en heel wat vermogen hebben. Zij zijn gewoonlijk degenen, die reageren op Tantrische invocaties (ik bedoel niet de Tantrikas, die Kali of Durga aanroepen, dat is alles bij elkaar iets anders, die behoren bij een totaal verschillende wereld). De meeste tijd zijn deze Natuurkrachten erg gewillig om te helpen --- in ieder geval zijn zij wonderbaarlijk bereidwillig voor me! Maar zij zijn beperkte wezens, met hun eigen ideeën en wetten, hun eigen wil, en wanneer verstoord, kunnen zij onplezierige dingen doen. Toch zijn zij geen vijandige wezens, noch zijn zij vitale wezens: zij zijn gepersonifieerde krachten van de fysieke Natuur in het subtiele fysieke.

Een wereld van dingen zou gezegd kunnen worden....

(stilte)

Nee, ik weet niet of het wijd is om dit Gesprek te publiceren; wanneer het te onvolledig is, ziet het er uit als onwetend geklets. En ik heb altijd opzettelijk geweigerd om dingen volledig te zeggen, omdat het zo zeer verontrustend is voor mensen, erg verontrustend.

⁶⁶ In Sri Aurobindo's terminologie vertegenwoordigt het Bovenmentale het hoogste niveau van het denkvermogen, de wereld van de goden en oorsprong van alle openbaringen en hoogste artistieke creaties --- de wereld, die de mentale mens tot nu toe geregeerd heeft.

Maar zou, wat u net gezegd heeft, niet toegevoegd kunnen worden aan het Gesprek?

Ik kan je het resultaat vertellen: veel mensen zullen al het vertrouwen verliezen in wat zij zien. Dan wordt het onmogelijk om met hen te werken. Ik kan hen zelfs niet meer leren om te ontvangen, wat ik hen in stilte vertel; zij vragen zich ogenblikkelijk af, "Oh, is het Moeder of een geest van valsheid?" Zij hebben werkelijk geen besef van onderscheiding, zie je, zij WETEN het niet! Dus als zij iedere keer moeten komen, terwijl zij zich afvragen "Was u het of was het...?" En wanneer zij in die toestand zijn, luisteren zij niet naar behoren. Er is een heel gebied van werk, dat ik niet meer kan doen, omdat het hen aan de nodige onderscheiding ontbreekt. Dus normaal zeg ik niets.

Ik prefereer werkelijk om niets te zeggen.

In feite werden deze dingen daarom geheim gehouden: men zou ALLEEN kennis moeten krijgen, wanneer het vergezeld wordt door onderscheiding, die iemand in staat stelt om de oorsprong te onderscheiden van wat gezien of ontvangen wordt. De een zonder de ander maakt het een gevaarlijk wapen.

Sommige mensen zijn gek geworden door hun eigen constante angst --- uit angst weigerden zij alle bescherming. Ik vertel je, dat alleen diegenen met een grote devotie en een grote liefde niet worden bedrogen --- een grote devotie geeft je een onmiddellijk besef van dingen; wanneer je devotie zo gaat (krimpand gebaar), dan weet je, wat het betekent. Maar je devotie moet oprecht zijn en erg sterk; het is de enige bescherming.

Geschreven dingen kunnen in allerlei soorten handen vallen erg gevaarlijk wapens worden.

Nee, ik heb de voorkeur om deze dingen niet in het Bulletin te zetten; ik spreek liever niet over occulte zaken. Ik begrijp steeds meer, nu dat ik materiële moeilijkheden aanpak, die niet bestaand waren (in de materiële wereld, bedoel ik), zij bestonden eerder niet voor me. Het materiële domein was iets, dat ver beneden gebeurde, ik hield me er helemaal niet mee bezig. Zelfs toen ik occultisme beoefende in de meest materiële wereld, keek ik er naar van vanboven; er was dit soort innerlijke licht, deze Aanwezigheid --- ik was ermee geboren, dus had ik natuurlijk geen problemen. Maar nu dat ik in het midden van dit werk zit, wil ik daar niet over spreken, het is te gevaarlijk.

Dat onderwijs zou werkelijk gegeven moeten worden onder het zegel van heimelijkheid, en samen gegeven met het noodzakelijke vermogen en onderscheid om zonder gevaar door de ervaringen te gaan. En dat betekent de guru's constante persoonlijke zorg en aandacht.

Zekere stadia van je ontwikkeling vereisen zelfs de guru's fysieke aanwezigheid: je moet niet langer in trance gaan, tenzij hij daar is, terwijl hij naast je zit. Uit den boze! Kun je me alleen opgezadeld voorstellen met

ladingen mensen!... Het is onmogelijk; ik zou het werk niet naar behoren kunnen doen. Nee, het is onmogelijk, het zou eenvoudig betekenen, dat veel mensen blootgesteld worden aan voortdurend gevaar --- en dat wil ik niet doen. Dus zullen we dit Gesprek opzijleggen.

Maar zelfs zonder dat, wat u nu gezegd hebt...

Dan worden het onzinnigheden --- het is te onvolledig. Ik zou liever mensen's aandacht niet teveel willen trekken naar deze onderwerpen. Er moeten andere dingen zijn om te publiceren. Omdat je het volledige beeld niet kan geven, wordt het loutere onzinnigheid. Wanneer je volmaakt volledig zou willen zijn, zou je volumes kunnen schrijven (het is een enorme wereld van ervaringen!) En alleen een of twee dingen zeggen laat je lijken op een van die uilskuikens, die een paar ervaringen hebben en denken, dat zij de wereld ontdekt hebben.

Maart 13, 1962

Je bent in een slechte stemming; oh, ja, ik kon het van ver weg zien.

(Satprem vertolkt verscheidene klachten, en voegt dan toe) En dan, om het te overtreffen, vertelt u me 's anderdaags, dat deze Agenda ook niet interessant is, dat het niet waard is om het te behouden. Dus wat doe ik hier?

Wat? Wat is niet waard om te behouden?

Uw Agenda.

Mijn agenda? Ik koester het!

Oh, u zei, dat het u niet interesseerde....

Ik? Ik zei dat!

Ja. U deed het zeker!

Dan loog ik.

Nee, Klaarblijkelijk niet. Maar u zei, dat het u niet interesseerde en het opgeborgen zou moeten worden in een hoek of ik weet niet wat. Dus wat doe ik hier?

Je hebt me zeker verkeerd begrepen. Ik zei, dat het voorlopig niet publiceerbaar was; dat is nogal verschillend.

Ja, het is zeker nu niet publiceerbaar.

En ik maakte een datum met je voor over vijftig jaar vanaf nu. Ik was erg serieus: ik lachte. Wanneer ik lach, ben ik serieus.

Nee, nee, mon petit, het is eenvoudig, dat... je wat vergif verzwolgen hebt.

Nee, u heeft me zelfs verteld, dat wanneer u weg zou gaan, u een notitie achter zou laten, die zei, dat het niet gepubliceerd zou moeten worden.

Gepubliceerd? Zeker niet in de kranten. Het zal voor degenen zijn, die geïnteresseerd zijn in de yoga.

Wel, dat is verschillend.

Ik sprak over kranten en magazines en de buitenwereld. Ik zei, "Ik wil niet, dat de buitenwereld spot met iets, dat heilig is." Dat is alles.

Natuurlijk.

En dat is alles, wat ik gezegd heb. Misschien heb ik het niet in exact die worden gezet, maar ik zei, dat het voor diegenen was, die van me houden. Dat is het punt. Voor degenen, doe van me gehouden hebben, is het oké, ik geef het aan hen; zelfs, als ze me vergeten, zal het hen laten herinneren. Maar het is mijn gift aan hen, die van me blijven houden. En ik ben niet van plan om hen een waardeloze gift te geven.

Nee, nee, ik moet me werkelijk erg armzalig uitgedrukt hebben, omdat het nogal het tegengestelde was. Ik acht deze Agenda als veel te intiem, veel te dicht bij me en te dierbaar voor me om als diervoeder naar een stel idioten gegooid te worden!

Ik ben het er volledig mee eens! Maar u zei, (ik dacht tenminste, dat u dat deed), dat u deze Agenda systematisch op zou bergen, dat het nooit tot de beschikking zou staan van diegenen, die geïnteresseerd zijn in het Werk.

Nee, niet dat. Ik zei twee dingen. Een, als ik het tot het eind afmaak, zal ik het zelfs aan het publiek laten zien, want het levende bewijs zal er zijn: "Je hoeft niet te spotten --- kijk alleen, waartoe het leidt --- HIER!" En, wanneer de Heer beslist, dat het niet voor deze keer is, wel, dan zal ik het geven aan diegenen, die van me gehouden hebben, die met me geleefd hebben, met me geprobeerd hebben, en die respecteren, wat er gepoogd was. Het zal mijn afscheidsgift zijn... wanneer ik ga. En het is niet mijn bedoeling.

Dat hoop ik zeker niet!

Wel dan, is dat oké? Ben je tevreden? Dat bedoelde ik te zeggen. Misschien maakte ik mijzelf niet duidelijk.

Nee, maar u zegt zo vaak: "Oh, ik ben niet geïnteresseerd."

Nee, ik ben nooit zo. Het is alleen, dat... (het zij kunnen lijken, dat ik lach om dingen, dat is verschillend), maar het is precies, wanneer... Luister, ik kan je vertellen: wanneer ik zo ben, wanneer ik om dingen lijk te lachen, is het, omdat het bij tijden werkelijk gevaarlijk is, werkelijk gevaarlijk.⁶⁷

Ik kan niet tegen drama.

Ik wil niet tragisch zijn Ik lach liever om alles, dan tragisch te zijn.

In plaats van grote houdingen aan te nemen en zeggen, dat het moeilijk is, maak ik grappen. Maar het is volledig iets anders. Ik houd niet van drama --- ik hou er gewoon niet van. De grootste, verhevenste, nobelste, meest sublieme dingen kunnen met eenvoud gezegd worden. Het is niet nodig om dramatisch te zijn, om dingen tragisch te zien. Ik wil geen slachtoffer zijn of een held of... of een martelaar, of iets van die soort!

Hoe goed begrijp ik het!

Weet je, ik hou niet van het verhaal van Christus.

Ja, dat is....

Dat is precies het punt.

De gekruisigde god --- nee bedankt.

Wanneer hij zijn huid verliest, verliest hij het --- en dan, het maakt niet uit.

Begrijp je?

Oh, ja!

Wel, dat is het.

Dat is precies de situatie.

(stilte)

Kom nu, mon petit....

⁶⁷ Dit zou de laatste conversatie zijn voor Moeder's grote beproeving.

Nee, wanneer het soms lijkt, dat ik er helemaal niets om geef (is dat, wat je bedoelde?), is het eenvoudig om te voorkomen om op een martelaar of een slachtoffer te lijken; ik ben noch een slachtoffer, noch een martelaar --- ik verafschuw dat.

Ik begrijp het.

Oké dan.

Luister, ik heb het je eenmaal verteld --- het waren niet alleen woorden --- en ik dacht, dat je het begreep en zou herinneren: alles, wat ik schrijf is absoluut afhankelijk van je werk, in de zin, dat, wanneer je niet hier zou zijn, ik geen ander woord zou schrijven --- alleen brieven met "Ik stuur je mijn zegen." Punt. Niet, dat ik de tijd niet heb of het niet kan doen, maar ik heb er geen plezier in. Wanneer we iets samen doen, wanneer we schrijven, krijg ik het gevoel, dat het compleet is en een zekere kwaliteit heeft, die het nuttig maakt. Wanneer je niet hier bent om het te schrijven, voel ik, dat er iets ontbreekt. Dus als je denkt, dat het nutteloos is om dit voor me te doen, dan spijt het me --- dat doet pijn!

Nee, natuurlijk niet!

Begrijp je het?

Omdat het van erg hoog komt --- het is niet van hier, helemaal niet; het was vanaf hoog besloten en een lange, LANGE tijd geleden. Voordat je hier kwam, voelde ik voortdurend.... Bovendien was ik niet zolang zonder Sri Aurobindo geweest; toen Sri Aurobindo hier was, had ik niets te zeggen, en als ik sprak, was het bijna bij toeval. Dat is alles. Wat er gezegd moest worden, werd door hem gezegd. En toen hij wegging en ik zijn boeken begon te lezen (die ik niet eerder gelezen had), vertelde ik mijzelf, "Wel, weet je wat! Er was absoluut geen behoefte, dat ik iets zou zeggen." En ik had steeds minder verlangen om te spreken. Op het moment, dat ik jou ontmoette, begon ik geïnteresseerd te raken. "Ah, dacht is, "samenwerking! ... Er kan iets interessants gedaan worden."

Niets hiervan is random toeval. We nemen geen voordeel van de omstandigheden, helemaal niet; het was VERORDEND.

Mijn hele leven heb ik altijd, altijd gevoeld, dat ik iets te zeggen had, maar dat er een ander instrument moest zijn om het te zeggen, om het een soort perfectie te geven van de vorm, die ik er zelf niet aan kon geven. Want dat is mijn werk niet. Het is niet mijn werk.

Wat ik naar de wereld kan brengen, zijn flitsen --- iets, dat verder, boven of door alles gaat, wat momenteel gemanifesteerd is. Maar ik heb niet het geduld voor de concrete, gefixeerde, materiële vorm. Ik had een geleerde kunnen zijn, ik had een schrijver kunnen zijn, net als dat ik een schilder

had kunnen zijn --- en ik had nooit enig geduld voor wat dan ook ervan. Er was altijd "iets," dat te snel, te hoog en te ver doorging.

Dus ik apprecieer hogelijk mooi geschreven vorm. Ik vind het prachtig. Er waren perioden in mijn leven, toen ik altijd zoveel las --- ik ben nogal een bibliotheek! Maar het is niet mijn werk.

Natuurlijk niet! U kwam niet daarvoor....

Ik vind de vorm van je uitdrukking erg, erg leuk. Het bevat iets, dat tegelijkertijd diep, erg soepel en gepolijst is --- zoals een prachtig, fijn gebeiteld standbeeld. Er is een diepzinnige inspiratie en een ritme, een harmonie, die ik erg leuk vind. Ik heb erg genoten van het lezen van je eerste boek⁶⁸ --- het soort genieten, dat komt van het ontdekken van mooie vormen, een originele manier om naar dingen te kijken en hen uit te drukken. Ik apprecieerde het enorm. Onmiddellijk, spontaan heb ik je gerangschikt als een ware schrijver.

Daar is het. Ik dacht niet, dat het nodig was, om je deze dingen te blijven vertellen. Maar het is waar.

Bovendien ben je volledig verkeerd --- het is niet, WAT JE BENT, dat je laat mopperen; het is juist het tegengestelde: je ziet jezelf op die manier, OMDAT je moppert!

Daar, genoeg gescheld, laten we aan het werk gaan.

Ik heb mijn trots, en ik wil, dat de mensen, die met mij werken, tevreden zijn; dit geeft me meer plezier dan wat dan ook. Ideaal natuurlijk... Maar men is nooit waarlijk tevreden, men zal nooit waarlijk tevreden zijn; men zal altijd van aspiratie naar inspiratie gaan. Maar als een basis zou men tenminste een besef voelen van doel in het leven. Je zei juist het ding, dat het meeste pijn doet!

(Moeder staart naar Satprem gedurende een lange tijd)

Petit....

⁶⁸ *L'orpailleur* (De goudzoeker).

April

April 3, 1962

(Sinds Maart 16 is Moeder door een ernstige beproeving gegaan, die haar fysieke bestaan bedreigde. Toch ging zij naar het balkon op de 18de en 21ste Maart, die de laatste keren zouden zijn. Zij heeft haar kamer sinds toen niet verlaten. Al haar conversaties met Satprem zullen voortaan plaatsvinden in haar kamer boven. De laatste aanval gebeurde de vorige nacht, April 2-3, en namen de vorm aan van een volledige hartaanval. Ondanks haar conditie heeft Moeder de sterkte gevonden om te spreken. Zij spreekt in het Engels. Haar woorden zijn opgeschreven vanuit het geheugen.)

Juist tussen elf en twaalf [vannacht] had ik een ervaring, waardoor ik ontdekte, dat er een groep mensen is --- hun identiteit werd met opzet niet aan me geopenbaard --- die een soort religie willen creëren, die gebaseerd is op de openbaring van Sri Aurobindo. Maar zij hebben alleen een kant van het vermogen en de kracht genomen, een zekere soort kennis en alles, wat gebruikt zou kunnen worden door Asurische krachten. Er is een groot Asurisch wezen, dat er in geslaagd is om de verschijning aan te nemen van Sri Aurobindo. Het is alleen een verschijning. Deze verschijning van Sri Aurobindo heeft aan me verklaard, dat het werk, dat ik doe, niet het zijne is. Het heeft verklaard, dat ik een bedrieger voor hem ben en voor zijn werk en heeft geweigerd om wat dan ook met me te doen.

Er is in die groep een man, die ik een of tweemaal gezien moet hebben, die niet met hen in de geest is, maar alleen in verschijning, maar zonder kennis. Hij weet niet welk soort wezen het is. En hij hoopt altijd om hem mij te laten accepteren, omdat hij gelooft, dat het waarlijk Sri Aurobindo is. Ik zag dit wezen vannacht. Ik zal niet alle details vertellen van dit visioen. Het is niet noodzakelijk. Maar ik moet zeggen, dat ik volledig bewust was, gewaar van alles, terwijl ik wist, dat er een Asurische kracht was, maar het niet weigerde, door de oneindigheid van Sri Aurobindo. Ik wist, dat alles deel van hem is en ik wil niets weigeren. Ik ontmoette dit wezen vannacht drie keer, verontschuldigde me zelfs voor zonden, die ik niet had begaan en in volle liefde en overgave.

Ik werd om twaalf uur wakker, terwijl ik alles herinnerde.

Tussen 12:15 en twee was ik met de werkelijke Sri Aurobindo in de volste en lieflijkste relatie --- er is ook volmaakt bewustzijn, gewaarzijn, kalmte, en gelijkmoedigheid. Om twee uur werd ik wakker en merkte op, dat Sri Aurobindo net iets eerder me zelf had laten zien, dat hij nog niet volledig meester was van de fysieke werkelijkheid.

Ik werd om twee uur wakker en merkte op, dat het hart was aangedaan door de aanval van deze groep, die mijn leven weg wil nemen uit dit

lichaam, omdat zij weten, dat zolang als ik in een lichaam op aarde ben, hun doeleinde niet kan slagen. Hun eerste aanval was veel jaar geleden in een visioen en actie. Het gebeurde gedurende de nacht en ik sprak er met niemand over. Ik noteerde de datum, en als ik uit deze crisis kan komen, zal ik het vinden en het uitgeven. Zij wilden me jaren geleden dood hebben. Zij zijn het, die verantwoordelijk zijn voor deze aanvallen op mijn leven. Ik ben tot nu toe in leven, omdat de Heer wil, dat ik levend ben, anders was ik lang geleden gegaan.

Ik ben niet meer in mijn lichaam. Ik heb het aan de Heer overgelaten om er voor te zorgen, of het het Supramentale zak hebben of niet. Ik weet, en ik heb het ook gezegd, dat nu het laatste gevecht is. Wanneer het doeleinde, waarvoor dit lichaam levend is, vervuld moet worden, dat is te zeggen, de eerste stappen naar de Supramentale transformatie, dan zal het vandaag doorgaan. Het is de Heer's beslissing. Ik vraag zelfs niet, wat Hij beslist heeft. Wanneer het lichaam niet in staat is om het gevecht te dragen, wanneer het opgelost moet worden, dan zal de mensheid door een kritische tijd gaan.

De Asurische Kracht, die geslaagd is om de verschijning van Sri Aurobindo aan te nemen, zal een nieuwe religie of denken creëren, misschien wreed of genadeloos, in de naam van de Supramentale Realisatie. Maar iedereen moet weten, dat het niet waar is, het is niet Sri Aurobindo's leer, niet de waarheid van zijn leer. De waarheid van Sri Aurobindo is een waarheid van liefde en licht en genade. Hij is goed en groot en gecompasseerd en goddelijk... *Et c'est Lui, qui aura la victoire finale...*⁶⁹

Wanneer je nu, individueel, wil helpen, hoef je alleen maar te bidden. Wat de Heer wil, zal gedaan worden. Wat hij ook wil, zal Hij met dit lichaam doen, wat een arm ding is.

(Enige tijd later, toen de communicatie aan haar voorgelezen was.)

Het gevecht is binnen het lichaam.

Het kan niet doorgaan. Zij moeten verslagen worden of anders wordt dit lichaam verslagen.... Alles hangt af, wat de Heer beslist....

Het is een slagveld. Hoe veer het weerstand kan bieden, weet ik niet. Het hangt uiteindelijk van Hem af. Hij weet, of de tijd gekomen is of niet, de tijd voor het begin van de Victorie --- dan zal het lichaam overleven. Wanneer niet, dan zal in ieder geval mijn liefde en bewustzijn er zijn.

⁶⁹ En hij zal de uiteindelijke Victorie hebben.

April 13, 1962

(Na een gevaarlijke maand heeft Moeder plotseling de formidabele, beslissende ervaring gehad, en zij geeft haar eerste boodschap. Zij ligt op haar bed in de kamer boven en is nogal dun geworden. Het is ongeveer tien uur in de morgen. Haar stem is grotendeels veranderd. Kinderen, die spelen, kunnen op een afstand gehoord worden.)

Nacht van April 12-13.⁷⁰

Plotseling werd ik in de nacht wakker met het volle gewaarzijn van wat we de Yoga van de wereld zouden kunnen noemen. De Allerhoogste Liefde was zich aan het manifesteren door grote pulsaties, en iedere pulsatie bracht we wereld verder in haar manifestatie. Het waren de formidabele pulsaties van de eeuwige, enorme Liefde, de enige Liefde: iedere pulsatie van de Liefde droegen het universum verder in haar manifestatie.

En de zekerheid, dat wat gedaan moet worden, gedaan wordt en de Supramentale Manifestatie gerealiseerd wordt.

Alles was Persoonlijk, niets was individueel.

Dit ging door en door en door en door....

De zekerheid, dat wat gedaan moet worden, GEDAAN wordt.

Alle resultaten van de Valsheid zijn verdwenen: de Dood was een illusie, Ziekte was een illusie, Onwetendheid was een illusie --- iets, dat geen werkelijkheid had, geen bestaan.... Alleen Liefde, en Liefde, en Liefde en Liefde --- immens, formidabel, enorm, die alles draagt.

En hoe, hoe het uit te drukken in de wereld? Het was als een onmogelijkheid, door de tegenstelling.... Maar toen kwam het: "Je hebt geaccepteerd, dat deze wereld de Supramentale Wereld zou moeten kennen... en het zal totaal, integraal uitgedrukt worden." Ja, ja....

En het wordt GEDAAN.

(lange stilte)

⁷⁰ Hier begint Moeder Frans te spreken.

Het individuele bewustzijn kwam terug, alleen het besef van beperking, beperking van pijn; zonder dat geen individu. ⁷¹

En we worden weer op de weg gezet, zeker van de Victorie.

De hemelen rinkelen met liederen van Victorie!

Alleen de Waarheid bestaat; alleen de Waarheid zal zich manifesteren. Voorwaarts!... Voorwaarts!

Gloire à Toi, Seigneur, Triomphateur suprême!⁷²

(stilte)

En nu, aan het werk.

Geduld... doorzettingsvermogen... volmaakte gelijkmoedigheid. En absoluut vertrouwen.

(stilte)

En ons bewustzijn is hetzelfde, absoluut hetzelfde als de Heer's. Er was geen verschil, helemaal geen verschil....

We zijn Dat, we zijn Dat, we zijn dat.

(stilte)

Later zal ik duidelijker uitleggen. Het instrument is nog niet klaar.

Het is alleen het begin.⁷³

* * *

Moeder voegde later toe:

De ervaring duurde tenminste vier uur.

Er zijn veel dingen, waar ik later over zal spreken.

⁷¹ Moeder geeft het eerste deel van deze boodschap in het Engels.

⁷² Glorie aan U, Heer, Triomferende allerhoogste Ene.

⁷³Een cassetteband van deze boodschap is beschikbaar.

April 20, 1962

(Brief aan Moeder van Satprem)

April 20, 1962

Lieve Moeder,

1) Ik heb een brief ontvangen van de uitgever, die zijn verzoeken om veranderingen herhaalt. Ik zal hen juist vandaag antwoorden, dat ik een ander boek zal schrijven. Ik heb geen idee, hoe ik het boek zal schrijven!

2) Ik heb het werk afgemaakt, dat u me gegeven hebt. k zal het naar u toebrengen, als u het wilt, maar er is helemaal geen haast --- rust uit.

Uw kind,
Getekend: Satprem

April 28, 1962

(Brief van Moeder aan Satprem)

April 28, 1962

Satprem, mijn geliefd kind,

Het zou goed zijn om weer door te gaan met het boek.

De paar voorbije dagen ben ik begonnen met denken over het Augustus Bulletin. In enkele dagen zal ik waarschijnlijk in staat zijn om met werk te beginnen. In dat geval zou ik je kunnen vragen om in de morgen te komen en zou je me kunnen voorlezen, wat je ook klaar hebt.

We zullen de aforismen in Juni doen; het zal dan waarschijnlijk gemakkelijker zijn. Vertel me, of je enige plannen hebt voor werk (je werk); we zullen dingen overeenkomstig regelen.

Je kan me het werk brengen , dat je af hebt op de eerste dag, dat je komt.

Met u altijd.

Getekend: Moeder

Later zullen er veel dingen zijn om te vertellen voor de Agenda.

Mei

Mei 8, 1962

Notitie aan Moeder van Satprem)

Onder andere dingen schrijft X:

1) Dat hij een speciale vier dagen puja hier doen, om te helpen.

2) Dat hij “begrepen” heeft: het is tot zijn [innerlijke kennis] gekomen, dat “de huidige periode verschrikkelijk” is.

Wat zal ik hem vertellen of hem geven om te begrijpen, wanneer ik hem ontmoet op het station?

(Moeder's antwoord aan ommezijde)

Wanneer hij er niet gewaar van is, zou hij waarschijnlijk geïnformeerd moeten worden van de boodschap, die opgenomen was.

Je kunt hem vertellen, dat het lichaam veel beter is, maar dat ik nog veel zorg en voorzorg moet nemen. Ik kom niet naar beneden uit mijn kamer, die getransformeerd is in een ziekenkamer, en zal onmogelijk voor hem zijn om me te zien.

Nadat je hem gezien hebt, lat me zien, wat er gebeurd is. Wanneer het mogelijk is, zal ik je vragen om om tien uur te komen om me details te geven.

Getekend: Moeder

Mei 13, 1962

(Dit is de eerste conversatie met Moeder binnen twee maanden. Moeder ligt nog steeds achterover op haar chaise longue. Ze ziet er bleek en fragiel uit, bijna doorzichtig. Zij weidt uit over de ervaring, die zij een maand eerder had, op April 13. De volgende tekst werd niet opgenomen, maar uit het geheugen opgeschreven en dan voorgelezen aan Moeder.)

Ik was aan de Oorsprong --- ik WAS de Oorsprong. Gedurende meer dan twee uur was ik hier in bed bewust de Oorsprong. En het was als vlagen --- als grote vlagen, die eindigen in explosies. En ieder van deze vlagen was een spanne van het universum.

Het was Liefde in haar allerhoogste essentie --- die niets te maken heeft met wat mensen normaal begrijpen door dat woord.

En iedere vlag van deze essentie van Liefde was verdelend en verspreidend... maar zij waren geen krachten, het was ver voorbij de werkelijkheid van krachten. Het universum, zoals we het kennen, bestond niet langer; het was een soort bizarre illusie, die geen relatie droeg met Dat. Er was alleen de waarheid van het universum, met die grote vlagen van kleur --- zij waren gekleurd --- grote vlagen, gekleurd met iets, dat de essentie is van kleur.

Het was enorm. Ik leefde zo bewust meer dan twee uur.

En dan verklaarde een Stem alles aan me (niet exact een stem, maar iets, dat Sri Aurobindo's oorsprong was, zoals de meest recente vlag van de Oorsprong). Terwijl de Ervaring zich ontvouwde, verklaarde deze Stem iedere vlag aan me, iedere spanne van het universum; en toen verklaarde het, hoe alles zo werd (*Moeder maakte een gebaar van ommekeer*): de verstoring van het universum. En ik vroeg me af, hoe het mogelijk was, met dat Bewustzijn, dat allerhoogste Bewustzijn, om te relateren aan het huidige, verstoorte universum. Hoe de verbinding te maken zonder dat Bewustzijn te verliezen? Een relatie tussen de twee leek onmogelijk. En dat was, toen die soort Stem me herinnerde aan mijn belofte, dat ik beloofd had om het Werk te doen op aarde en het zou gedaan worden. "Ik beloofde om het Werk te doen en het zal gedaan worden."

Toen begon het proces van neerdaling,⁷⁴ en de Stem verklaarde het aan me --- ik beleefde alles in detail, en het was plezierig. Het duurde

⁷⁴ Zoals we zullen zien, is "neerdaling" niet het juiste woord.

anderhalf uur om te veranderen van dat ware Bewustzijn naar het individuele bewustzijn. Omdat door de ervaring deze huidige individualiteit niet langer bestond, het lichaam niet langer bestond, er geen limieten meer bestonden, ik was er niet langer --- wat hier was, was DE PERSOON. Er was anderhalf uur nodig om naar het lichaamsbewustzijn terug te keren (niet het fysieke bewustzijn, maar het lichaamsbewustzijn), naar het individuele lichaamsbewustzijn.

Het eerste teken van terugkeer naar individualiteit was een prik van pijn, een heel klein punt (Moeder houdt tussen haar vingers een minuscuul punt van haar wezen). Ja, omdat ik een zere plek heb, een zere plek op een nogal lastige plaats, en het doet pijn.⁷⁵ (Moeder lacht). Dus ik voelde de pijn: het was een teken, dat de individualiteit terug kwam. Anders dan dat, was er niets meer --- geen lichaam, geen individu, geen beperkingen. Maar het is vreemd, ik heb een vreemde ontdekking gedaan⁷⁶ Ik dacht gewoonlijk, dat het individu (Moeder raakt haar lichaam aan) de pijn en onvermogens ervoer en alle tegenslagen van het menselijke leven; wel, ik nam waar, dat wat de tegenslag ervaart, niet het individu is, niet mijn lichaam, maar dat iedere tegenslag, iedere pijn, ieder onvermogen als het ware zijn eigen individualiteit heeft, ieder vertegenwoordigt een veldslag.

En mijn lichaam is een wereld van veldslagen.

Het is het slagveld.

* * *

(Toen deze tekst voor Moeder gelezen werd, gaf zij de volgende modificatie:)

Ik zou een ander woord prefereren dan “neerdaling,” omdat er geen gewaarwording of notie was van neerdaling --- helemaal geen. Het zou het proces genoemd kunnen worden van materialisatie of individualisatie --- “transformatie van bewustzijn zou exacter zijn. Het is het proces van verandering van het ware Bewustzijn naar het vervormde bewustzijn --- dat is het exact.

U zegt het zelf: de transitie van het ware Bewustzijn naar het gewone bewustzijn.

Dat is het exact. “Neerdaling” brengt de actuele situatie niet over --- er was geen gewaarwording van neerdaling. Geen. Noch van opstijging, noch van neerdaling. Helemaal geen. Die creatieve vlagen hadden geen POSITIE in relatie met de schepping; het was.... Er was ALLEEN DAT. DAT ALLEEN bestond. Niets anders.

⁷⁵ Moeder zal lijden door dezelfde zere plek gedurende bijna twaalf jaar.

⁷⁶ Later benadrukte Moeder: “Ik bedoel geen algemene ontdekking; het betreft alleen mijn lichaam. Ik zeg niet, dat alle lichamen zo zijn, maar MIJN lichaam --- wat geworden is van mijn lichaam --- is zoals dit.”

En alles gebeurde binnen Dat.

Werkelijk, het was.... Er was nog hoog, noch laag, noch binnen, noch buiten --- niets van deze bestonden nog. Er was alleen DAT.

Het was... "iets," dat zichzelf uitdrukte, zichzelf manifesteerde door deze vlagen. Iets, dat ALLES was. Er was niets anders, er was werkelijk niets anders dan DAT. Dus om van hoog, laag, neerdaling te spreken, zal het helemaal niet weergeven.

Wanneer U het wil, zouden we "het proces van terugkeer" kunnen neerzetten....

Of de terugkeer naar het lichaamsbewustzijn. Of van materialisatie.

* * *

(Een weinig later, betreffende de Talk van Augustus 22, 1956, om gepubliceerd te worden in het volgende Bulletin, waarin Moeder zegt: "Wanneer je in staat bent om het te ontvangen, ontvang je van het Goddelijke de TOTALITEIT van de relatie, waartoe je IN STAAT bent om te hebben; het is nog een aandeel, noch een deel, noch een herhaling, maar exclusief en uniek de relatie, waartoe ieder in staat is om te hebben met het Goddelijke. Dus, vanuit psychologisch standpunt, heb JIJ ALLEEN deze relatie met het Goddelijke." Moeder voegt dan toe, met een stem, die van ver, ver weg lijkt te komen:)

Men is alleen met de Allerhoogste.

Mei 15, 1962

(Gedurende de nacht van April 3 was Moeder een asurisch wezen tegengekomen, dat in staat was geweest om Sri Aurobindo's verschijning aan te nemen, zowel als een groep mensen, die een Nietzscheaans type religie wilde stichten. Volgend op deze ontmoeting had een hartaanval Moeder's leven zwaar in gevaar gebracht. Maar dit was niet de eerste dergelijke ontmoeting.)

Ik had gezegd [op April 3], dat ik de datum zou vinden van mijn eerste ontmoeting met die namaak Sri Aurobindo. Wat ik gevonden heb, was de datum van een andere ervaring, die op die ontmoeting volgde met

ongeveer drie of vier weken, dus dat zet het vast. Moeder houdt een oude tafelkalender omhoog, waarop zij geschreven had:)

“Nacht van Juli 24-25, '59: eerste binnendringen van de supramentale kracht in het lichaam. Sri Aurobindo levend in een concreet en permanent subtiel fysiek lichaam.”

Ik heb je verteld over die ervaring van het ontmoeten van Sri Aurobindo (de ware Sri Aurobindo) in het subtiële fysieke. Dit is de exacte datum --- vroeg in die morgen noteerde ik het op dit papier. En het geeft me bij benadering de datum van het andere visioen: dat is, ik moet mijn eerste ontmoeting met die mensen ergens rond het eind van Juni of het begin van Juli, gehad hebben.

Heb ik je erover verteld?... Het was een soort visioen, dat ik nam voor een begin van het werk aan het onderbewuste. Ik was naar een plaats gekomen, waar Sri Aurobindo verbleef en vond hem afgesloten op zijn kamer. Er was een soort grote hal, een immense hal, met deuren, die er in openden , en zijn appartement was naar een kant gelegen (gebaar). Ik vroeg om hem te zien. Er werd mij verteld, dat het onmogelijk was en dat ik moest wachten. Ik was verbaasd. Toen gebeurden er in de hal zekere dingen betreffende A. en M. (nogal interessante dingen, maar het betrof hen persoonlijk). En tegelijkertijd wachtte ik. Toen het allemaal voorbij was, vroeg ik nogmaals om de kamer binnen te mogen gaan. Toen zag ik door de deuropening... ik zag een lange Sri Aurobindo --- veel langer dan hij in feite was --- sterk, maar nogal dun, dun op een manier, dat... niet op de manier, zoals hij werkelijk was --- het was eerder een onuitputtelijkheid, erg hard, erg koud; hij was iets donkerder, dan hij gewoonlijk was. Ik zag hem daar, op een neer lopend, en toen hem verteld werd, dat ik vroeg om hem te zien, zag ik hem in de verte zeggen, “Nee, ik wil haar niet zien. Ik zal haar niet erkennen en ik wil niets met haar doen --- zij heeft me verraden.” Iets als dat (ik kon de feitelijke woorden niet horen, maar de gebaren waren duidelijk genoeg). Wel, dat was de allereerste keer --- niets van dien aard was ooit eerder gebeurd.

En ik voelde onmiddellijk, dat het de uitdrukking was van zekere mensen's gedachten. Gedurende de oorlog was er een hele kliek (ik ken de namen en de details), die zeiden, dat ik Sri Aurobindo beïnvloed had, hem liet afwijken van zijn nationalistische pad en zich naar de Geallieerden keren; zij beschouwden, dat ik zijn leven, zijn bewustzijn, zijn werk geruïneerd had --- alles, begrijp je.⁷⁷

⁷⁷ Er was in feite een hele groep Ashram mensen (zij zouden de Ashram “intelligentsia” genoemd kunnen worden), die, beïnvloed door Subhas Bose, die sterk voor de Nazi's en de Japanners waren tegen de Britten. (Het zou herinnerd moeten worden, dat de Britten indringers waren van India en dus beschouwden veel mensen Brittannië's vijanden automatisch als India's vrienden.) Het bereikte een punt, waarop Sri Aurobindo krachtig tussenbeide moest komen en schrijven: “Ik bevestig weer heel sterk tegen jullie, dat dit de Moeder's oorlog is.... De victorie van de ene kant (de Geallieerden) zou het pad open houden voor de evolutionaire krachten: de victorie van de andere kant zou de mensheid terugtrekken, het verschrikkelijk degraderen en zou zelfs, op zijn slechtst, kunnen leiden tot haar uiteindelijke mislukking als een ras, zoals anderen in de voorbije evolutie mislukten en verdwenen.... De Geallieerden hebben tenminste

En ik zag juist het BEELD daarvan in de kamer. Een persoon, die ik niet zal noemen (maar ik heb hem naderhand gesproken; hij is hier nog), kwam uit de kamer om me dit allemaal te vertellen. In mijn visioen vertelde ik hem twee dingen (het lijkt nu erg op een afstand --- het was terug in '59 --- en ik herinner me niet langer of ik hem het ene na het andere vertelde of beide dingen samen). Ten eerste protesteerde ik tegen alles, wat de namaak Sri Aurobindo over me zei, en tegelijkertijd ging ik naar de persoon, die uit de kamer kwam (het is iemand, die hier leeft, weet je, die nogal nabij Sri Aurobindo is. Klaarblijkelijk was hij onder de invloed van zekere twijfelende gedachten, zekere twijfels, dat is, waarom hij daar was). Ik riep hem bij naam en sprak tot hem in het Engels: "Maar wij hebben zeker een spirituele relatie gehad, een ware vereniging!..." Hij smolt onmiddellijk en zei ja, en haastte zich hals over kop in mijn armen. Met andere woorden, dat was zijn conversie, en daarom sprak ik er naderhand met hem over; ik vertelde hem niet over de ervaring, maar ik sprak over de twijfel, die in hem was. Het was waarlijk een begin van conversie in een deel van zijn wezen, en om die reden zal ik zijn naam niet vertellen. En hiermee samen, in antwoord op wat de namaak Sri Aurobindo zei, zei ik krachtig (ook in het Engels): "Dit betekent de negatie van alle spirituele ervaring!" En de hele scene, de hele constructie, alles, onmiddellijk --- poef! Verdwenen, opgelost. De Kracht vaagde het allemaal weg.

Later, toen ik dat tweede visioen had [April 3, 1962], zag ik, dat het zelfde wezen achter deze zogenaamde Sri Aurobindo was (en met een hele groep rond hem georganiseerd --- mensen, ceremonieën, enzovoort). Dus concludeerde ik daaruit, dat het aan het ontwikkelen was geweest. Maar toen ik die mensen eerst tegenkwam [in 1959], was het hoofdzakelijk iets in het Onderbewuste en het effect was alleen psychologisch (en uur of twee was genoeg om dingen uit te zoeken en hen in orde te zetten). Het beïnvloedde mijn gezondheid niet. Maar deze keer....

Ik zag hen dus de eerste keer in '59, en het moet eind van Juni of het begin van Juli geweest zijn. Deze notitie [de tafelkalender pagina] gaf me de clou, omdat ik weet, dat de andere ervaring [van Sri Aurobindo in het subtiele fysieke] enkele weken later kwam.

voormenselijke waarden gestaan, ofschoon zij vaak tegen hun eigen beste idealen zouden kunnen handelen (menselijke wezens doen dat altijd); Hitler staat voor diabolische waarden of voor menselijke waarden, die op de verkeerde manier overdreven zijn, totdat zij diabolisch worden.... Dat maakt de Engelse of Amerikaanse naties geen smetteloze engelen, noch de Duitsers een slecht en zondig ras, maar...." (Juli 29, 1942 en Sept. 3, 1943, Cent. Ed., Vol. XXVI. 394 ff.) En van haar kant moest Moeder ook publiek verklaren: "Het is noodzakelijk geworden om empathisch en duidelijk uiteen te zetten, dat allen, die door hun gedachten en wensen de victorie van de Nazi's ondersteunen en oproepen juist door dat feit samenwerken met de Asura tegen het Goddelijke en helpen om de victorie van de Asura tot stand te brengen.... Diegenen, daarom, die de victorie van de Nazi's en hun handlangers wensen, zouden nu moeten begrijpen, dat het een wens is voor de destructie van ons werk en een handeling van verraad tegen Sri Aurobindo." (Mei 6, 1941, oorspronkelijk Engels.)

U zegt, dat er een hele groep was, die georganiseerd was rond dat asurische wezen --- mensen, ceremonieën....

Ceremonieën?

Je kunt dat weghalen --- het is niet zoiets, het was een hele ORGANISATIE.

Maar wat ik zou willen vragen, is, of deze mensen bestaan in het subtiele fysieke of in onze fysieke wereld....

Nee, nee --- mijn visioenen zijn in het subtiele fysieke, maar deze mensen bestaan hier op aarde, ofschoon ik niet weet, wie zij zijn.... Zoals ik zei, kende ik alleen een van hen. Maar het is zeker, dat een fysieke organisatie, die overeenkomt met deze visioenen, bestaat. Ik ken de details niet --- zij zijn eenvoudig niet aan me gegeven. Maar het correspondeert met een groep van FYSIEKE mensen.

Krachtig?

Ik weet het niet. Ik ken hen niet.

Er is zeker een Tantrika onder hen --- een hoog bekwame Tantrika, iemand, die zijn zaken kent. Dat, ja --- alle tekens zijn er!

Maar hoe krachtig zij uitwendig zijn? De mensen rond die kerel [de namaak Sri Aurobindo], die alle verwijten naar me genivelleerd hebben, waren gewoonlijk in de Ashram --- zij zijn sinds die tijd weggegaan. Zij waren nogal werkelijk. Maar degenen in de laatste groep [in het meest recente visioen], ik weet het niet --- ik ken hen niet fysiek, dus kan ik het niet zeggen.

Op een dag zal ik het misschien uitvinden.

* * *

(Satprem leest dan aan Moeder zijn notities voor van de Mei 13 conversatie en vraagt naar verdere details van de April 13 ervaring:)

Over die belofte, die u ontvangen hebt....

Ik heb geen belofte ontvangen --- de Stem liet me een belofte herinneren, die ik gemaakt had. Ik zei tegen mijzelf, "Hoe dit ware Bewustzijn te verbinden met de andere --- het is onmogelijk!" En precies toen leek ik te horen ... niet Sri Aurobindo precies, omdat je dan onmiddellijk aan een bijzonder lichaam denkt, maar dat soort Stem, die tegen mij zei, "Je belofte. Je zei, dat je het Werk zou doen." Dus toen zei ik, "Ja, ik zal het Werk doen." En vanaf dat moment begon het proces van materialisatie, de volledige transitie van het ware Bewustzijn naar het gewone bewustzijn.

Ik ontving geen belofte, maar een herinnering aan een belofte, die ik gedaan had.

En was dat , wat u toestond om te zeggen, “Het is gedaan”?

Nee --- het was de ervaring.

De ervaring. Toen... ik heb je dit deel niet verteld.

(lange stilte)

Toen ik die vlagen was, die vlagen van Liefde.... Toen ik bewust was van de laatste, degene, die uitwendig georganiseerd was, als het ware, door Sri Aurobindo --- materialiserend als de avatar Sri Aurobindo --- toen kwam de absolute zekerheid, dat het gedaan was, dat het verordend was.

En op het moment, dat ik gewaar werd, dat het verordend was, dacht ik, “Maar hoe kan DAT vertaald worden in dat? Hoe kunnen de twee samengevoegd worden?” Dat was, toen de woorden kwamen: “Je beloofde het te doen, daarom zal je het doen: ; en langzaam begon de transitie, alsof ik weer teruggezonden werd om het te doen. Ja, alsof... “Je beloofde het te doen, en je zal het doen: ; wel, dat bedoelde ik met een belofte. En ik kwam terug naar dit lichaam om het te doen.

Ik zei [op April 3], dat het lichaam het slagveld was, dat de veldslag gevoerd werd IN dit lichaam. En toen werd ik in die ervaring [van April 13] teruggestuurd in het lichaam, omdat het --- deze laatste creatieve vlaag --- gerealiseerd moest worden door dit lichaam.

(stilte)

De ervaringen gaan door....

Ik loop nu, bijvoorbeeld, een beetje, met iemand's assistentie, om het lichaam er weer aan te laten wennen. En toen ik begon te lopen, werd ik gewaar van een nogal eigenaardige toestand.... Ik zou het kunnen omschrijven als: wat geeft me de illusie van een lichaam (*Moeder lacht*).... Ik vertrouw het toe aan de persoon, waarmee ik loop. Met andere woorden, het is niet mijn verantwoordelijkheid: de andere persoon moet zeker maken, dat het niet valt, niet tegen iets stoot --- je ziet, wat ik bedoel. En het bewustzijn is een grenzeloos bewustzijn, zoals een materieel equivalent of uitdrukking van deze vlagen --- het is als golven, maar golven met geen.... Geen gescheiden golven, maar een BEWEGING van golven; een beweging van wat materiële, lichamelijke golven genoemd zou kunnen worden, zo uitgestrekt als de aarde, maar niet... niet rond, niet plat.... Iets, dat een groot besef van oneindigheid geeft, maar bewegend in golven. En deze golfbeweging is een beweging van het leven. En het bewustzijn (het lichaamsbewustzijn veronderstel ik) drijft voort hierin, met een gewaarwording van eeuwige vrede.... Maar het is geen expansie --- dat is het woord er niet voor. Het is een grenzeloze beweging, met een zeer

harmonies en erg kalm ritme, erg uitgestrekt, erg kalm. En deze beweging is het leven zelf.

Ik loop rond in de kamer, en dat is aan het lopen.

En het is erg stil --- er is geen denken; er is nauwelijks, nauwelijks de bekwaamheid om te observeren.... En alle soorten bewegingen, een oneindigheid van bewegingen en vibraties van iets, dat de essentie zou kunnen zijn van gedachten, bewegen daar, ritmisch, in een beweging van golven zonder begin of eind, met een condensatie, zoals dit (*gebaar van boven naar beneden*), met een condensatie, zoals dat (*horizontaal gebaar*), en een beweging van uitbreiding (*gebaar als een pulserende oceaan*). Dat is, een soort contractie, concentratie, en dan een expansie, diffusie.⁷⁸

Gisteren had ik een totale ervaring --- ik liet mezelf volledig gaan. Het duurde zoiets als veertig minuten, terwijl ik rond de kamer liep.

En in feite is, apart van het feit van lijden (weet je, een pijn hier, een pijn daar, een kwaaltje hier, een kwaaltje daar, die het besef geven van lichamelijke individualiteit), apart van die, die grote golvende beweging van het leven mijn normale bewustzijn. Wat betekent, dat ik... wat ik Mij noem (*gebaar hoog boven*), mijn bewustzijn, volledig buiten het lichaam is. Dat is, wat het bewustzijn van het lichaam is (wat ik zojuist beschreven heb), met alleen punten van pijn als herinneringen van wat het lichaam gewoonlijk is: een pijn hier, een pijn daar, een andere pijn hier.... Dat is, hoe het is. En deze pijn heeft een klein en extreem beperkt leven; het is niet algemeen, het is geen lichaam, dat lijdt: het is lijden, dat lijdt. Het is een punt, een punt van pijn --- een schram hier, een pijnlijke plek daar, zodanige dingen. Dat is wat individueel is en lijdt --- het is niet het lichaam, dat een pijnlijke plek heeft, begrijp je.

Het is moeilijk uit te drukken.

Maar dat is mijn ervaring. Gisteren observeerde ik het met een speciale zorg, om in staat te zijn om je het te vertellen.

Maar maakt u een onderscheid tussen het lichaamsbewustzijn en het fysieke bewustzijn?...

Oh, ja! Het fysiek bewustzijn is iets, dat erg complex is; het omvat de hele fysieke, bewuste wereld.

Mijn fysieke bewustzijn is geuniversaliseerd gedurende een lange, lange tijd, het houdt alle aardse bewegingen in⁷⁹; maar het lichaam is

⁷⁸ Zie de notitie aan het eind van deze conversatie.

⁷⁹ Om dit te illustreren, voegde Moeder toe: "Ik werd altijd GEBAAD in de atmosfeer van mensen om me heen --- hun gedachten, hun manieren van voelen en zien en begrijpen."

enkel beperkt tot deze kleine concentratie van substantie (Moeder raakt haat lichaam aan) --- dat noem ik het lichaamsbewustzijn.

En toen ik zei, "Ik heb het lichaam verlaten,⁸⁰ betekende het zeker niet dat ik het fysieke bewustzijn verlaten heb --- mijn algemene contact met de aardse wereld is hetzelfde gebleven. Het betreft alleen het zuiver lichamelijke aspect, de specifieke concretisering of concentratie van substantie, die ieder van ons een verschillend lichaam geeft --- een verschillende VERSCHIJNING.

En bovendien een nogal illusoire verschijning. Zo gauw als je naar een bepaalde hoogte oprijst (Ik zag het nogal helder gedurende die progressieve nieuwe concretisering⁸¹), deze verschijning verliest snel zijn werkelijkheid. Onze uiterlijke verschijning is erg, erg illusoir. Onze bijzondere vorm (de vorm van deze, de vorm van die), de vorm, die we zien met onze fysieke ogen, is erg oppervlakkig, weet je. Vanaf het vitale verder, is het volledig verschillend.

Wel.... Ik denk, dat het alles is, wat ik voor vandaag kan zeggen.

* * *

(Iets later geeft Moeder aan Satprem de oude tafelkalenderpagina, waarop zij de ervaring genoteerd had van Juli 24-25, 1959 --- de eerste ontmoeting met Sri Aurobindo in het subtiele fysieke --- samen met een ander blad papier, "Ik realiseer alleen, wat Hij ontvangen heeft. Ik ben alleen de hoofdrolspeler en de voortzetter van Zijn werk."⁸² Moeder verklaart.)

Sommige mensen wilden me genomineerd krijgen voor de Nobel vredesprijs; mij werd gevraagd om een verklaring en dat schreef ik. Ik wilde zeggen, dat het niet deze persoon was, die dingen deed --- het was allemaal Sri Aurobindo.

Zij wilden de Nobel prijs aan Sri Aurobindo geven, maar hij ging het jaar voor de beslissing gemaakt moest worden weg. En, omdat zij de prijs niet aan "dode" mensen geven, heeft hij het nooit gehad. Toen wilden zij het overdragen op mij, en schreef ik deze notitie, want het laatste, wat ik wil, is naam en faam. Dat is alles, wat er mee was. Ze gaven dat jaar geen vredesprijs.

Ik geloof, dat de hele affaire nu begraven en vergeten is.

* * *

⁸⁰ Op April 3 zei Moeder: "Ik ben niet meer in mijn lichaam."

⁸¹ De ervaring van April 13, die Satprem foutief de "neerdaling" had genoemd naar het lichaamsbewustzijn.

⁸² Oorspronkelijk Engels. De notitie dateert van 1951

(Moeder begint dan te werken aan het volgende Bulletin. Zij vraagt Satprem om langzaam en duidelijk te spreken:)

Er is een soort universele wolk tussen mij en andere mensen --- ik lijk door een sluier te kijken en dingen te horen door een soort wolk. Daarom vraag ik mensen om erg duidelijk te zijn.

* * *

NOTITIE

(Over de golfbeweging, die Moeder beleefde in haar lichaam:)

Nogmaals bevinden we ons met Moeder diep in de moderne natuurkunde. Alle theorieën van natuurkunde, die pogen om de structuur van ons universum te beschrijven en de samenstelling van de materie, of zij nu emaneren van “officiële” wetenschappelijke laboratoria of van het werk van onafhankelijke onderzoekers, wijzen naar de op golven lijkende of sinusoïde beweging als de samenstellende en dynamische fundatie van de fysieke werkelijkheid. Inderdaad beweegt alles, of het nu in elektrische of zwaartekracht velden is, of in atomaire interacties, van het hart van het atoom tot de verste bereiken van het universum, als “golven.” Met treffende bondigheid zegt Moeder, “De golfbeweging is de beweging van het leven.”

“... Een beweging van golven zonder begin en einde, met een condensatie als dit (*gebaar van boven naar beneden*), met een condensatie als dat (*horizontaal gebaar*)....” We kunnen niet falen om herinnerd te worden aan de elektromagnetische veld met zijn twee loodrechte componenten, de elektrische en magnetische velden, die gepropageerd worden langs een oneindige sinusoïde golf. En dan weer: “Een beweging van uitbreiding... een soort contractie, concentratie, en dan expansie, diffusie.” Dit is onmiskenbaar een exacte omschrijving van de propagatie in de ruimte van een sinusoïde golf.

Treffend, ofschoon de parallel zou kunnen zijn, dat er nog een fundamenteel verschil is tussen deze mathematische concepten en Moeder’s ervaring. In het eerste geval hebben we te maken met conceptuele instrumenten, die gebruikt worden door het menselijke denkvermogen om de wereld beter te verklaren en beheersen: niemand heeft ooit elektromagnetische golven *gezien* --- niet te spreken over zwaartekracht golven! Er zijn beelden, geschikte “modellen,” in zichzelf onzichtbaar en niet bestaand. Zij bestaan alleen door hun effecten: een straal van zonlicht, die een elektromagnetische golf is, treft je retina en stelt ons in staat om een bloem te onderscheiden; door middel van zwaartekrachtgolven viel Newton’s appel van de boom --- maar niemand heeft de werkelijkheid *beleefd* van deze golven. De manier, waarop Moeder de werkelijkheid grijpt, aan de andere kant, is eerst en bovenal door een geleefde ervaring. Zij is de beweging, zij is de golf: “Ik loop rond in de kamer en dat loopt.” Hier raken we een enorm mysterie aan en een

formidabele vraag: Hoe is het mogelijk voor een materieel en cellulair lichaam om de golf te zijn, die tegelijkertijd de wereld samenstelt en verder draagt in zijn oneindige golvende beweging en het bestaan bestuurt van atomen en melkwegen? Hoe is het mogelijk om een oneindige en alomtegenwoordige elektromagnetische golf te zijn, terwijl het verblijft binnen de nauwe beperkingen van een menselijk lichaam?

Door DAT te zijn, zou gezegd kunnen worden, dat Moeder aldus de beroemde kwestie oplost van de “unificatie theorie,” de theorie, waaraan Einstein de laatste jaren van zijn leven vergeefs wijdde, die de beweging zou beschrijven van beide planeten en atomen in een enkele mathematische vergelijking. Moeder’s lichaamsbewustzijn is een met de beweging van het universum, Moeder leeft deze “unificatie theorie” in haar lichaam. Terwijl ze zo doet, opent ze voor ons niet hoofdzakelijk nog een fysieke theorie, maar juist het pad naar een nieuwe soort op aarde, een soort, die fysiek en materieel zal leven op de schaal van het universum. De soort na de mens zou er niet eenvoudig een kunnen zijn met een paar organen meer of minder, maar eerder een, die in staat is om op ieder punt in het universum te *zijn*. Een soort materiële alomtegenwoordigheid. Het zou niet zoveel kunnen zijn als “nieuw” dan als een alomtegenwoordige soort, een soort, die alles omarmt, van het grassprietje onder onze voeten tot de “verre” melkwegen. Een veelsoortig, golvend bestaan. Werkelijk een resumé of samenvatting van de evolutie, die aan het eind van zijn loop weer ieder punt wordt en iedere soort en iedere beweging van zijn eigen evolutie.

Mei 18, 1962

‘s Anderdaags zei u, “Wat ik Mij noem hoog boven, mijn bewustzijn, is volledig buiten mijn lichaam.” En op April 3 zei u ook iets, dat me een soort schok gaf: “Ik ben niet meer in dit lichaam.” Waarom?... Heeft u werkelijk dit lichaam verlaten?

(erg lange stilte)

Hoe kan ik het uitleggen?

(lange stilte)

Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen....

Ik zou het bijna als een grap kunnen vertellen: gedurende jaren en jaren voelde ik, dat mijn bewustzijn buiten mijn lichaam was --- ik was altijd

gewoon om te zeggen, dat het daar was (*gebaar boven het hoofd*), en niet in mijn lichaam. Maar van de tijd van die eerste ervaring [April 13], toen de dokter zei, dat het hart fysiek was aangedaan en zou stoppen met werken, als ik niet voorzichtig was, vanaf dat moment voelde ik ... Ik voelde, dat het lichaam buiten mij was! Het klinkt als een grap, maar zo is het.

Dus om begrepen te worden, zei ik, "Ik ben niet meer in mijn lichaam." Maar dat is het niet. Ik was niet in mijn lichaam geweest, mijn bewustzijn was buiten mijn lichaam geweest gedurende een nogal lange tijd! Maar er was een soort verbinding, weet je, iets, dat me het liet voelen als "mijn lichaam." (Wanneer ik zorgeloos sprak, zou ik nu kunnen zeggen "wat mijn lichaam was," ofschoon ik goed genoeg weet, dat het nog levend is!). Wel, vanaf April 3, toen iedereen claimde, dat ik zo ziek was, en me verboden werd om uit bed te komen, had ik de indruk, dat wat mijn lichaam genoemd werd, nu buiten me was.

Er was een relatie, ik hield de verbinding ermee, maar het duurde dagen om tot stand gebracht te worden (ik weet niet hoeveel, omdat gedurende een lange tijd ik niets bij kon houden.) Na enige dagen (zeg tien dagen, twintig dagen, ik weet het niet), begon de wil te functioneren, het lichaam was weer onder de controle van de wil. Maar dat gebeurde niet onmiddellijk --- gedurende enige dagen was die wil, die omgaat met het lichaam, vernietigd (ik was volledig bewust en levend, maar niet in mijn lichaam). Het lichaam was hoofdzakelijk iets, dat rond bewogen werd door de mensen, die voor me zorgden. Niet, dat het afgescheiden was, maar ik kon zelfs niet zeggen, "het is een lichaam" --- het was niets meer! Iets... Nadat het zoveel voorbereiding had ondergaan, de universalisatie van het lichaamsbewustzijn en dat alles, leek de ervaring zelfs niet vreemd voor me (in feite was het zeker het resultaat van al die voorbereiding). Het lichaam was... "iets" als een massa substantie, gedreven door de wil van drie mensen, die ervoor zorgden. Niet, dat ik er niet gewaar van was, maar... ik was er niet erg mee bezig, om de waarheid te vertellen; maar zover als mijn aandacht erop gericht was, was het een lichamelijke massa, die rond bewogen werd door een paar willen. De allerhoogste Wil het er helemaal mee eens; het lichaam was toevertrouwd, op een bepaalde manier (ik weet niet, hoe ik dit uit moet drukken)... ja, het was als iets, dat toevertrouwd is, en ik keek gewoon verder --- ik keer er allemaal naar gedurende ik weet niet hoeveel dagen met bijna geen enkele interesse.

De enige werkelijk concrete verbinding was... pijn. Zo werd het contact onderhouden.

Toen u zei, "Ik ben niet meer in dit lichaam, "Ik dacht, dat door de behoeften van het Werk een of ander deel van u zich had teruggetrokken.

Oh, nee! Niets trok zich terug --- het had zich al lang geleden teruggetrokken. Het bewustzijn was helemaal niet gecentreerd in het lichaam. Toen ik "ik" zei, bijvoorbeeld, kwam het NOOIT bij me op, dat "ik" dit was (Moeder wijst naar haar lichaam). ik, die ik, die sprak, was altijd

een wil, die VOLLEDID afhankelijk was van het lichaam, volledig onafhankelijk.

Maar er is een vreemd fenomeen geweest [sinds April 3].... Eerder was ik gewoon om te zeggen, "ik ben buiten mijn lichaam." Het was altijd "Ik ben buiten mijn lichaam." Maar deze keer, leek het lichaam geconsigneerd of toevertrouwd te zijn --- meer zoals toevertrouwd....

Het is geleidelijk teruggekomen, in de zin, dat actief.... Nee, dat kan ik zelfs niet zeggen --- het is niet waar. Wat teruggekomen is, is de toenemend precieze herinnering van hoe ik het leven van dit lichaam georganiseerd had, de hele formatie, die ik gemaakt had, tot in de kleinste details --- voor de dingen, die ik gebruikte, hoe ik gebruik van hen maakte, hoe ik alle objecten rond het lichaam organiseerde, dat alles. Wat teruggekomen is, is de herinnering --- is het herinnering? Het gewaarzijn van alles, dat teruggekeerd is, alsof ik de twee weer in contact bracht. En dus, in plaats van dat het lichaam volledig overgelaten is aan de handen van degenen om me heen, komt de formatie, die ik gemaakt heb terug, met zekere veranderingen, zekere verbeteringen en vereenvoudigingen (maat let wel, ik had noch de intentie, noch de wil om iets te veranderen --- deze dingen komen eenvoudig zo terug in het bewustzijn met zekere gemaakte veranderingen). In het kort, het is een soort bewuste formatie, die opnieuw kristalliseert rond het lichaam.

En ik heb de perceptie... een gewaarwording, werkelijk de gewaarwording van... iets, dat helemaal niet mij is, maar aan me toevertrouwd. Er is nu steeds meer het gevoel van iets, dat aan me toevertrouwd is in de universele organisatie voor een definitief doeleinde. Dat is werkelijk de gewaarwording, die ik nu heb (het denkvermogen is erg kalm, dus is het moeilijk uit te drukken --- ik "denk" al deze dingen niet, zij zijn meer als percepties). en het is niet de gewone soort gewaarwording: de ENIGE (is sta hier op), de ENIGE gewaarwording, die blijft op de oude manier, is de fysieke pijn. En deze punten van pijn... zij lijken werkelijk op de SYMBOLISCHE PUNTEN van wat overblijft van het oude bewustzijn.

Pijn is het enige, dat ik gewaarword op de manier, die ik gewoon was. Voedsel, bijvoorbeeld, smaak, reuk, zicht, gehoor --- dat alles is volledig veranderd. Zij behoren tot een ander ritme. En deze conditie is progressief gekomen, als een kristallisatie van iets achter de zintuigen, dat niet van hier komt --- in de smaak, reuk, zicht, gehoor, aanraking.... Behalve dit ene punt.... Zelfs het zintuig van aanraking is nu verschillend --- maar PIJN....

Pijn is de oude wereld.

Het is nogal vreemd, weet je; pijn is als het symbolische (en eerde te concrete!) teken van het leven in de Onwetendheid.

En zelfs daar heb ik een ogenblik (maar het was als een flits --- de flits van een nieuwe ervaring), een ogenblik, waarin de pijn verdween in iets anders. Het gebeurde drie of vier keer. De pijn werd plotseling... iets, dat

volledig verschillend was (geen plezierige ervaring, helemaal niet): een andere toestand van bewustzijn.

Wanneer die toestand zou blijven, dan zou ik werkelijk vrij van de wereld zijn, zoals het is.

Desalniettemin kunnen de mensen mij nog steeds zien, is het niet? En ik kan nog zien, maar op een eigenaardige manier --- een erg eigenaardige manier. Bij tijden zie ik met een grotere precisie dan ooit tevoren (over het algemeen, zoals ik je de andere dag vertelde, lijkt ik te zien van achter een sluier; dat is constant). Ik hoor dingen ook op die manier. Zekere geluiden.... Bij een gelegenheid merkte ik een geluid op, een ogenschijnlijk onwaarneembaar geluid, dat van honderd meter afkwam, en het leek precies hier te zijn. Dit alles is veranderd --- ik bedoel de hele manier, waarop de organen functioneren. Zijn de organen zelf veranderd, of is het hun functioneren? Ik weet het niet. Maar zij allen gehoorzamen een andere wet --- absoluut.

En ik heb de definitieve indruk, dat die zogenaamde ziekte de uiterlijke en ILLUSOIRE vorm was van een onmisbaar proces van transformatie; zonder die zogenaamde ziekte zou er geen transformatie kunnen zijn --- het is geen ziekte, ik WEET het: wanneer mensen spreken over "ziekte," lacht iets in me en zegt, "Wat een stelletje ganzen!"

Het is geen ziekte.

Een ontkoppeling?

Misschien.

Misschien.

Het was een beetje gewelddadig! (Moeder lacht)... En toch niet zo gewelddadig, omdat.... Er is iets, dat ik nooit aan iemand verteld heb, maar toen de dokter geroepen werd Ik viel voortdurend flauw, weet je: ik nam een stap en --- plof! Dus werd de dokter geroepen en begonnen ze me in de gaten te houden (alles ging vermoedelijk fout, alle organen, alles stopte met werken), en hij verklaarde, dat ik ziek was en zou niet van mijn bed beroerd moeten worden (gedurende een tijd werd ik zelfs verondersteld om niet te praten!).... Wel, op dat punt zei iets (niet precies, wat ik mijn bewustzijn zou noemen; het was veel veel eeuwigder dan mijn bewustzijn --- mijn bewustzijn is het bewustzijn van een vorm van de Manifestatie --- wel, het was veel meer dan dat, voorbij dat)... zei iets JA. En, wanneer "Dat" er niet mee akkoord gegaan was, had ik waarschijnlijk door kunnen gaan met te leven zoals gebruikelijk. "Dat" verordende, "Dat"nam de beslissing --- ik heb er nooit iets over gezegd.

Anders, weet je, zou ik er niet me ingestemd hebben. Wanneer "Dat" er niet akkoord mee gegaan was, zou ik tegen mijn lichaam gezegd hebben, "Ga door, blijf doorgaan, beweeg" --- en het zou doorgaan zijn.

Het stopte, omdat "Dat" ja zei. En toen begreep ik, dat die hele zogenaamde ziekte noodzakelijk was voor het Werk. Dus liet ik mijzelf gaan. En toen gebeurde dat, waarover ik je vertelde: het lichaam werd geconsigneerd aan de zorg van drie mensen --- een onzelfzuchtigheid, een zorg... oh, het was wonderbaarlijk! Ik zei de hele tijd tegen de Heer, "Waarlijk Heer, U heeft alle materiële condities op een absoluut wonderbaarlijke, ongelooflijk manier gearrangeerd, bijeengebracht, wat ook noodzakelijk is, en mensen om me heen geplaatst voorbij alle lof." Gedurende tenminste drie weken hadden zij er een zware tijd mee --- nogal zwaar. Het lichaam was een wrak, weet je! (Moeder lacht) Zij moesten aan alles denken, alles beslissen, voor alles zorgen. En zij zorgden er erg goed voor, erg goed --- werkelijk erg goed.

Het is een wonderbaarlijk verhaal, gezien, zoals ik het zie. En ik heb het erg zorgvuldig geobserveerd: het is geen gewoon verhaal, gezien met een buitengewone kennis, maar een ware Kennis en een waar Bewustzijn, dat getuige is van een buitengewoon verhaal. Deze drie mensen zouden niet gewaar kunnen zijn van hoe volkomen buitengewoon het is, maar dat is eenvoudig, omdat hun bewustzijn niet voldoende ontwaakt is. Maar ook zij zijn buitengewoon, en gaan door het te zijn.

Het hele verhaal is een sprookje.

En het enige concrete, dat overgebleven is in deze wereld --- deze wereld van illusie --- is pijn. Het lijkt voor mij juist de essentie van Valsheid.

Maar wat het voelt, voelt het erg concreet!... Ik zie duidelijk, dat het vals is, maar het stopt mijn lichaam niet om het te voelen --- en er is een reden: het is het slagveld.

Het werd mij zelfs verboden om mijn kennis, vermogen en kracht toe te passen om de pijn te vernietigen op de manier, die ik gewend was (en ik deed het gewoonlijk erg goed). Dat werd volledig verboden. Maar ik heb gezien, dat iets anders in zicht is. Iets anders is in de maak Het kan geen mirakel genoemd worden, omdat het geen mirakel is, maar het is iets, dat wonderbaarlijk is --- het onbekende.... Wanneer zal het komen? Hoe zal het komen? Ik weet het niet.

Maar het is interessant.

(stilte)

Er is iets gebeurd, dat werkelijk radicaal is, in de zin, dat... Ik probeerde het een keer om alleen te zien of ik het kon doen (er was me wijselijk verteld om het niet te proberen) en ik slaagde er niet in: ik kan niet teruggaan naar de oude manier van relateren aan mijn lichaam. Het is onmogelijk.

Wat terugkomt is de manier, waarop "objecten" --- de hele massa van materiële substantie, doe deze lichaam's omgeving opmaakt ---

georganiseerd waren; dat komt terug, met enige kleine veranderingen (niets hiervan komt door het hoofd; het hoofd heeft er niets mee te maken). Het is een soort formatie, die zich opnieuw concretiseert voor leven's uiterlijke organisatie.

De oude manier van relateren bestaan helemaal niet langer.

(stilte)

Er kan waarlijk gezegd worden, dat gedurende een korte tijd het lichaam volledig uit mijn bewustzijn ging. Ik verliet mijn lichaam niet; het lichaam verliet het bewustzijn.

Daar is het.

Ik hoop, dat je hiermee om kunt gaan --- het is de eerste keer, dat ik geprobeerd heb om het uit te leggen. In feite is het de eerste keer, dat ik er naar kijk. En het is interessant. Een interessant fenomeen.

Mei 22, 1962

(Het begin van deze conversatie, die jammer genoeg niet behouden is, handelde over zekere ogenblikken van menselijke lelijkheid. Het onderwerp was in feite Satprem's breuk met X, die zijn guru geweest was, gedurende de laatste voorbije jaren. De redenen voor deze scheuring zouden op een dag verteld kunnen worden, maar het zou nu benadrukt moeten worden, dat de fout niet werkelijk bij X lag, die Satprem bleef respecteren, maar bij een groep intriganten in de Ashram, die zich met X verbonden in de hoop voor god weet welke "vermogens." Het is misschien net zo goed, dat de menselijke "lelijkheid, hier in kwestie, verdwenen is van Satprem's verslagen, want --- ofschoon het weer tevoorschijn kwam onmiddellijk na Moeder's vertrek --- het betrof alleen de Ashram leerlingen. Alle details en al Moeder's reflecties over het onderwerp zijn zo verloren, met uitzondering van dit laatste fragment:)

Wat een wereld!

Oh, je kunt je de ontdekkingen niet voorstellen, die ik gedaan heb, sinds ik me teruggetrokken heb en vermoedelijk geen omgang meer heb met de buitenkant....

Ik was al meer dan tachtig, en ik bijna ieder land in de wereld gezien en bijna ieder soort persoon --- en, wel, ik deed enige ontdekkingen, en ik maak er nog meer.

Er is een zodanige wonderbaarlijke passage in The Synthesis of Yoga ("De Yoga van Zelf-Perfectie"), waar hij vier dingen noemt (je herinnert je dit zeker), vier dingen, die de leerling nodig heeft (ik heb het net vertaald). Ik wist dit, natuurlijk, maar de passage is speciaal tijdig nu --- in het bijzonder na die laatste ervaring, die een schok is voor een psychisch wezen. Het vierde ding is wonderbaarlijk. De eerste drie kennen we: gelijkheid, vrede en (een moeilijke) *een spiritueel gemak in alle omstandigheden*. Hij voegde het woord "spiritueel" toe, zodat mensen niet alleen zouden denken aan materieelgemak --- het is een gemak in gevoelens, in gewaarwordingen, in alles. Maar wanneer je veel pijn hebt, is het klaarblijkelijk niet zo eenvoudig! Wanneer fysieke pijn je afhoudt van slapen en eten, wanneer je geplaagd wordt door constante fysieke pijnen! --- wel, dat lichamelijke "gemak" wordt moeilijk. Het is het enige, dat moeilijk voor me leek; maar hoe dan ook, het wordt onderzocht --- ik denk, dat het naar me toegezonden werd om het te onderzoeken.

Maar het laatste, dat hij noemt, is een wonder --- de vreugde en het gelach van de ziel. En het is zo waar, zo waar! Altijd is, de hele tijd, het maakt niet uit, wat er gebeurt, zelfs, wanneer dit lichaam in een verschrikkelijke pijn is, de ziel lachend vreugdevol vanbinnen. Altijd, altijd, altijd.

En plotseling, wanneer ik mezelf laat gaan.... Weet je, ik ben geadviseerd (door de Heer!) om te *relaxen, relaxen, relaxen*. Maar, wanneer je "relax"en je dan plotseling een verschrikkelijke pijn krijgt, zeg je "Hey!" --- maar tegelijkertijd lach ik! Wat moeten de mensen om me heen denken.... Ik huil en ik lach! (*Moeder lacht.*)

Wel....

Ongedateerd (eind Mei) 1962

(Brief van Moeder aan Satprem met betrekking tot zijn moeilijkheden met X)

Woensdag

Satprem, mon cher petit,

.....

Stijg naar boven, in het Licht, waar alles gezien kan worden met een kalme, eeuwige glimlach --- daar zal je zijn in mijn constant en teder gezelschap.

Getekend: Moeder

Mei 22, 1962

73 --- Wanneer Wijsheid komt, is haar eerste les, "Er is niet zoiets als kennis; er zijn alleen *aperçu's* van de Oneindige Godheid."

Erg goed

Geen behoefte aan vragen.

74 --- Praktische kennis is iets, dat verschillend is; dat is werkelijk en bruikbaar, maar het is nooit compleet. Het daarom systematiseren en codificeren is noodzakelijk, maar fataal.

Het is werkelijk binnen haar eigen werkelijkheid --- alleen binnen haar eigen werkelijkheid.

Ik heb hier erg, erg vaak naar gekeken. Er was zelfs een tijd, toen ik dacht, dat, wanneer iemand een totale, volledige en perfecte kennis kom krijgen van de hele werking van de fysieke Natuur, zoals wij het waarnemen in de wereld van Onwetendheid, dat dit dan een middel zou kunnen zijn om de Waarheid van dingen te herontdekken en opnieuw te verwerven. Na mijn laatste ervaring [van April 3] kan ik niet langer op deze manier denken.

Ik weet niet, of ik mijzelf duidelijk maak.... Ik dacht gedurende een tijd, een erg lange tijd, dat, wanneer de Wetenschap naar haar verste limieten zou gaan (wanneer dit denkbaar is), zou het zich verbinden met de ware Kennis. In de studie van de compositie van de materie, bijvoorbeeld --- door het onderzoek steeds verder door te drukken --- zou een punt bereikt worden, waar de twee zouden ontmoeten. Maar, toen ik die ervaring had van overgaan van het eeuwige Waarheidsbewustzijn naar het bewustzijn van de geïndividualiseerde wereld,⁸³ wel... het scheen onmogelijk voor me. En, wanneer je me het nu vraagt, denk ik, dat deze mogelijkheid van de Wetenschap, die tot haar uiterste limieten geduwd wordt, om zich te verbinden met de ware Kennis en deze onmogelijkheid van enige ware

⁸³ Zie de conversatie van Mei 13.

bewuste connectie met de materiële wereld, zijn beide incorrect. Er is iets anders.

En ik bevind me zelf deze dagen veel meer het hoofd bieden aan het hele probleem, alsof ik het nooit eerder gezien had.

Beide paden zouden naar een derde punt kunnen leiden, en dat derde punt is, wat ik heden... niet precies bestudeer; ik ben eerder in een queeste ernaar --- het punt, waar de twee paden, die samensmelten in een derde, dat het WARE zou zijn.

Maar in ieder geval zou wetenschappelijke kennis, wanneer het absoluut volledig (er is een "wanneer" hier), objectief, tot haar absolute limieten gedreven werd, je zeker tot de drempel brengen. Dat bedoelt Sri Aurobindo. Maar hij zegt ook, dat het fataal is, omdat al diegenen, die achter deze kennis aangingen, er in geloofden als een absolute waarheid, en zo de deur sloten voor een andere benadering. In dit opzicht is het fataal.

Vanuit mijn eigen ervaring, echter, zou ik tegen al diegenen, die EXCLUSIEF geloven in de spirituele benadering, kunnen zeggen, dat de benadering door innerlijke ervaring --- tenminste als het exclusief is --- op gelijke wijze fataal is. Want het openbaart aan hen EEN aspect, EEN waarheid van het Geheel --- maar niet HET Geheel. De andere kant lijkt net zo onmisbaar voor me, want toen ik zo volkomen in die Allerhoogste Realisatie was, was deze andere vervalste, uiterlijke realisatie onmiskenbaar alleen een vervorming (en waarschijnlijk bij toeval) van iets, dat GELIJKELIJK WAAR was.

Dit "iets" zoeken we. En misschien niet hoofdzakelijk zoeken --- we zouden deel kunnen nemen in het MAKEN ervan.

Van ons wordt gebruik gemaakt in de manifestatie van dit "iets."

Ites, dat niemand zich nog kan voorstellen, want tot dusver is het nog niet tot bestaan gekomen. Het is een uitdrukking, die nog moet komen.

Dat is alles, wat ik kan zeggen.

(stilte)

Dit is exact de toestand van het bewustzijn, waarin ik nu leef. Het is, alsof we tegenover hetzelfde eeuwige probleem staan, maar... vanuit een MIEUWE POSITIE.

Deze posities --- de spirituele en de "materialistische" (als je het zo kan noemen) posities ---die zichzelf als exclusief beschouwen (exclusief en uniek, en aldus ontkent ieder de ander's waarde in de naam van de Waarheid) zijn inadequaar, niet alleen omdat geen van beiden de andere wil accepteren, maar, omdat zelfs accepteren en hen beiden verenigen,

het probleem niet zou oplossen. Er is iets anders nodig, een derde positie, die niet het resultaat is van deze twee, maar iets, dat nog ontdekt moet worden, dat waarschijnlijk de deur zal openen naar totale Kennis.

Wel, daar sta ik.

Meer kan ik niet zeggen --- zover ben ik gekomen.

Men zou zich kunnen afvragen, hoe hier praktisch in deel te nemen....

Deze ontdekking?

Dat.... Uiteindelijk is het altijd hetzelfde. Het is altijd hetzelfde: realiseer je eigen wezen, ga in bewust contact met de allerhoogste Waarheid van je eigen wezen, in WELKE vorm OOK, door WELK pad OOK (dat is totaal irrelevant); het is de enige manier. Wij dragen ieder een waarheid in onszelf, en we moeten ons verenigen met die waarheid; we moeten die waarheid leven. En het pad, dat we moeten volgen om deze waarheid te realiseren en verenigen, is juist het pad, dat ons zo dicht als we mogelijk kunnen komen zal leiden naar de Kennis. Ik bedoel, dat de twee absoluut één zijn: de persoonlijke realisatie en de Kennis.

Wie weet? Misschien zal de veelvuldigheid van benaderingen het Geheim voortbrengen --- het Geheim, dat de deur zal openen.

Ik denk niet, dat enig enkel individu op aarde (zoals het nu is), het maakt niet uit, hoe groot hij zou kunnen zijn, het maakt niet uit, hoe eeuwig zijn bewustzijn en oorsprong is, helemaal door zichzelf alles kan veranderen en realiseren.... De wereld veranderen, de schepping veranderen, zoals het is, en die hogere Waarheid realiseren, de Waarheid, die een nieuwe wereld zal zijn --- een meer ware, wanneer niet absoluut ware, wereld. Een zeker aantal individuen (tot nu lijken ze in successie gekomen te zijn, op tijd, maar zij zouden ook kunnen komen als een collectiviteit, in de ruimte) zou onmisbaar lijken om de Waarheid te concretiseren en te realiseren.

Op praktisch niveau ben ik er zeker van.

Met andere woorden, het maakt niet uit, hoe groot hij zou kunnen zijn, hoe bewust, hoe krachtig, EEN avatar alleen kan het supramentale leven op aarde niet realiseren. Ofwel een groep in de tijd, een aantal van individuen, versprongen over een zekere periode in de tijd, of een groep, uitgespreid over een zekere ruimte --- of misschien beide --- is onmisbaar voor deze Realisatie. Ik ben er van overtuigd.

Het individu kan de initiële impuls geven, het pad aanwijzen, zelf het pad BEWANDELEN (ik bedoel, het pad laten zien door het te realiseren)...., maar hij kan het werk niet tot vervulling brengen. De vervulling van het werk hangt af van zekere collectieve wetten, die de uitdrukking zijn van een bijzonder aspect van het Eeuwige en Oneindige --- natuurlijk is het

allemaal een en hetzelfde Wezen! Er zijn geen verschillende individuen en persoonlijkheden, het is allemaal een en hetzelfde Wezen. Maar hetzelfde Wezen, dat zichzelf uitdrukt op een bijzondere manier, dat zich voor ons vertaalt als een groep of een collectiviteit.

Wel, dan --- een andere vraag hierover?

Ik zou je willen vragen, op welke manier uw visie veranderd is sinds de ervaring van April 13 --- wat is exact het verschil?

Ik herhaal.

Gedurende een erg lange tijd leek het me, dat een perfecte vereniging tussen de wetenschappelijke benadering, die naar zijn extreem gedreven wordt, en de spirituele benadering, die naar zijn extreem gedreven wordt, naar zijn volkomen realisatie, een samensmelten van de twee, natuurlijk naar de Waarheid zou leiden, die we zoeken, de totale Waarheid. Maar met de twee ervaringen, die ik gehad heb, de ervaring van het uiterlijke leven (met universalisatie, depersonalisatie --- alle yogische ervaringen, die je in het lichaam kan hebben) en de ervaring van totale en perfecte vereniging met de Oorsprong... nu ik deze twee ervaringen gehad heb en er iets gebeurd is --- iets, dat ik nog niet kan beschrijven --- weet ik, dat de twee benaderingen kennen en verenigen niet genoeg is; zij openen naar buiten naar een derde ding, en dat derde ding is, wat *in de maak is*. Het derde ding is, wat kan leiden naar de Realisatie, naar de Waarheid, die we zoeken.

Is het deze keer helder?

Ik had in feite iets anders in mijn gedachten....

Oh! Wat?

Op welke manier is uw visie van de FYSIEKE wereld veranderd sinds die ervaring [van April 13]?

Ik kan je niet meer geven dan een benadering van dat gewaarzijn.

(stilte)

Door yoga ben ik gekomen tot een soort relatie met de materiële wereld, gebaseerd op de notie van de vierde dimensie (van de ontelbare innerlijke dimensies, die geopend worden door yoga) en op de gebruikmaking van deze attitude en toestand van bewustzijn. Door gebruik van dit besef van innerlijke dimensies en door vervolmaking van het bewustzijn van de innerlijke dimensies, observeerde ik gewoonlijk de relatie tussen de materiële en spirituele werelden --- dit ging vooraf aan mijn laatste ervaring.

Het is natuurlijk een lange tijd geweest, sinds er enige vraag is geweest over de drie dimensies --- dat alles behoort ABSOLUUT tot de wereld van illusie en valsheid. Maar nu lijkt het hele gebruik van het besef van de vierde dimensie --- samen met alles, wat het inhoudt --- oppervlakkig voor me! En in zo'n mate, dat ik het niet opnieuw kan bevatten. De andere wereld, de driedimensionale wereld, is volledig onwerkelijk; Maar nu lijkt die... (wat kan ik zeggen?) conventioneel voor me. Zoals een conventionele transcriptie, die een bijzonder type van benadering voor je opent.

En wat betreft het uitdrukken, hoe de andere, de ware positie is.... Het is zover voorbij welke intellectuele toestand dan ook, dat ik niet in staat ben om het in woorden te zetten.

Ik weet, dat de woorden zullen komen, maar zij zullen komen door een serie van beleefde ervaringen, ervaringen, die ik nog niet gehad heb.

(stilte)

Het daagde me, dat die benadering, die zo nuttig voor me was, zo doelmatig, die me hielp om mijn yoga te doen en me greep gaf op de Materie, eenvoudig een methode is, een middel, een procedure --- het is niet DAT.

Wel, in die toestand ben ik.

Ik kan niet meer zeggen.

Ik zou prefereren om enige vooruitgang te boeken voor iets anders te zeggen.

* * *

Een weinig later:

Dat is genoeg, is het niet?

Het is moeilijk om te verwerken.

Het is belangrijk.

Ik zou prefereren om enige vooruitgang te boeken.... tenzij het volgende onderwerp volledig verschillend is.

Ja, het is volledig verschillend --- maar u bent vermoeid....

Lees.

76 --- Europa prijst zichzelf over haar praktische en wetenschappelijke organisatie en efficiency. Ik wacht tot haar organisatie volmaakt is; dan zal een kind haar vernietigen.

Ik zal daar niets over zeggen, mon petit. Laten we het vergeten. Wat kun je zeggen! In feite kwam het bij me op, dat we alleen zekere aforismen⁸⁴ zouden moeten overslaan, of weglaten of vergeten, speciaal die over doktoren en geneeskunde. (Niet, dat ik aan de waarheid twijfel in hen --- helemaal niet! Maar ik vraag me af, of het geschikt is om nu over hen te spreken.) En ook deze... het is beter om het niet te publiceren.

Ik denk niet, dat al deze aforismen geschreven waren voor publicatie --- ik geloof niet, dat hij dacht om ze te publiceren. Hij zei zekere dingen, die nogal privé waren.

Dus laten we deze als privé classificeren!

En de volgende?

77 --- Genie ontdekt een systeem; gemiddeld talent maakt er stereotypen van, totdat het verbrijzeld wordt door nieuwe genie. Het is gevaarlijk om een leger te laten leiden door veteranen; want aan de andere kant zou God Napoleon kunnen neerzetten.

Ik denk niet, dat we ook over deze kunnen spreken. Nee, ik denk het niet. Wat we feitelijk zouden moeten doen, is een selectie maken en alleen over de aforismen praten, die ons een gelegenheid geven om enkele dingen te verklaren. Maar deze twee.... Mensen zijn nog niet klaar om het te begrijpen. En bovendien passen zij niet in de stijl van het Bulletin. Wat we nodig hebben is een "strijdmagazine," een jaarnaal, dat alle gewone ideeën bestrijdt; dan zouden al deze aforismen (degene over dokters, bijvoorbeeld) zijn als... ja, als bevelhebbers in de strijd. Een jaarnaal met het doel om "oude idolen te vernietigen." Iets langs deze lijnen. Het zou erg interessant zijn om een dergelijk magazine te maken --- een strijdmagazine.

Maar het kan geen Ashram orgaan zijn.... Het zou er uit moeten zien als een literaire beschouwing (het kan niet politiek zijn --- je zou de dag nadat het uitkwam in de gevangenis gegooid worden!). Het zou niet gepresenteerd moeten als iets praktisch, maar hoofdzakelijk als een literaire of filosofische speculatie; dat zou helemaal niets uitmaken, maar het zou het jaarnaal een zekere veiligheidsschakelaar geven, die het, als een strijdmagazine, nodig zou hebben.

Het is iets, dat heel goed gepland en voorbereid zou kunnen worden voor '65 of '67. Het zou waarschijnlijk gedaan kunnen worden in '67. En dan zouden we voor iedere uitgave (Ik weet niet, hoeveel uitgaven er in een jaar zouden zijn) een van deze aforismen kunnen zijn (zoals degene over Europa, bijvoorbeeld) en er helemaal op ingaan.

⁸⁴ Moeder veranderde later haar opinie hierover.

Het zou interessant zijn. Het is waard om het te onderzoeken.

Het *Bulletin* zou kalm en vredig moeten zijn --- niet gewelddadig. We willen niemand vernietigen. We zijn hoofdzakelijk de weg een soort aan het gladstrijken om het voor mensen gemakkelijker te maken om te reizen, niets anders. We hoeven geen lawines over mensen te brengen!

Mei 27, 1962

(Betreffende de "golfbeweging" in de ervaring van April 13.)

Wat ik daar zeg, is nogal waar. Wanneer ik niet observeer, formuleer of verklaar, is de toestand absoluut kalm, vredig, tevreden, voldoende naar zichzelf. En ik kan zien, dat eruit definitief iets zal verschijnen.

Maar zo gauw als ik probeer om het tevoorschijn te laten komen, vervaagt het allemaal --- wat betekent, dat het nog niet rijp is.

Het is een erg onpersoonlijke soort toestand, waarin de hele gewoonte van reiken naar uiterlijke dingen, de dingen om me heen, volledig verdwenen is. Maar er is niets gekomen om het te vervangen. Het is... een golfbeweging.

Dat is alles.

Wanneer zal het in iets anders veranderen? Ik weet het niet.

Je kunt het niet, je kunt het gewoon niet proberen. Je kunt geen inspanning doen, je kunt niet proberen om het uit te zoeken, omdat er onmiddellijk intellectuele activiteit binnenkomt, en dat heeft er niets mee te maken.

Dus ik heb geconcludeerd, dat het iets is, dat men moet worden, iets, dat men moet zijn en leven.... Maar hoe? Op welke manier? Ik weet het niet.

Wel....

Dus --- hoe is het met je boek?

(Het onderwerp hier is een brief, die niet langer bestaat, waarin Satprem zijn verlangen uitdrukt om zijn nieuwe boek⁸⁵ te gaan schrijven in de Himalayas, ver van de huidige omstandigheden. Deze omstandigheden omvatten slechte gezondheid, maar hoofdzakelijk school erachter de gewelddadige en bijna fysieke innerlijke wond, die veroorzaakt werd door zijn breuk met X. Het idee was om weg te gaan voor "een verandering van sfeer.")

(Met een ironische glimlach) Op het kronkelige pad van de wereld ziet deze trip er niet te slecht uit! Voor jou persoonlijk is het een ervaring, die... ja, die je een concreet besef zou geven van de ijdelheid van een aantal dingen, die nog.... Zie je, door al iemand's levens en alle leven's omstandigheden is er het een na het andere (*zigzag gebaar*)... om de schellen van je ogen te verwijderen.

(stilte)

Voor Sujata is het niet zo eenvoudig. Vanuit een strikt extern standpunt heb ik geen twijfel, dat het zowel plezierig als instructief zou zijn. Maar Sujata is in een nogal speciale relatie [met mij] --- in feite doet zij de yoga zonder het te doen. Ik bedoel, dat zij automatisch voordeel heeft van de yoga, die Sri Aurobindo en ik doen. En dit zou riskeren, dat het beschadigd wordt.

Ik weet het niet zeker; ik weet het niet. Maar er is een risico. Hoe dan ook... zoals ik zei, vanuit een externe hoek zou het wezen zeker verrijkt worden.

Vanuit het collectieve gezichtspunt zou het werk natuurlijk op grote wijze gehinderd worden; zelfs, als we alleen in staat zouden zijn om het *Bulletin* voor Augustus af te maken, het *November Bulletin* zou in werkelijk gevaar zijn.

Wat betreft de Agenda, wel... het zou eenvoudig stoppen, dat is alles, gedurende de hele tijd, dat je weg bent. Ik zou ook niets te zeggen kunnen hebben, ik weet het niet. Het zou kunnen, dat ik niets te zeggen heb gedurende twee of drie maanden, of zelfs langer. Ik kan het niet zeggen. Ik weet niet, wat er met me gaat gebeuren --- ik bedoel gebeuren met deze hele collectie (*Moeder wijst haar lichaam aan*), deze collectie van lichamelijke ervaringen en onderzoek. Er is me niets verteld --- ik probeer het niet te weten en ik weet het niet. Dus ik heb waarschijnlijk niets te zeggen. Zo ziet het er in het geheel voor me uit.

Er is geen definitief antwoord in het bewustzijn.

Ik heb recentelijk --- deze enkele laatste dagen in het bijzonder door deze business met X --- de twee personen gezien, die in je zijn. Een van

⁸⁵ Het boek dat *Sri Aurobindo of het Avontuur van bewustzijn* werd.

hen is veel werkelijker voor je dan de andere, omdat er meer uitdrukking aan gegeven is, het is meer gerealiseerd, bewuster van zichzelf, en het is iets, dat je goed kent. De andere heeft het vermogen nog niet om richting te geven (hoe zal ik het neerzetten?)... om openlijk en bewust je bestemming richting te geven. Daarom zou je jezelf nog dwalend kunnen terugvinden in labyrinten.

Op het moment ben ik in een ogenschijnlijk neutrale toestand --- alles, dat ik kan zeggen, is, "We zullen zien." Er is geen definitief "nee" en geen definitief "ja" --- er is geen definitieve goedkeuring geweest, maar er is niet de "nee" geweest, die zegt, "Het is onmogelijk." Dus ziet het eruit als dat eeuwige "We zullen zien." Hoe lang zal het zijn, tot we het zien. Ik weet het niet. Het kan enkele uren zijn, enkele dagen, enkele minuten --- ik weet het niet.

Deze trip zou geen opwaartse opening zijn, een vlucht naar een hogere realisatie --- dat, nee. Categorisch nee.

Maar dat was niet, waar ik naar zocht!

Het is het labyrint pad door de omstandigheden van het fysieke leven.

Dat is juist zo helder als het kan zijn.

Maar de reden achter het idee was mijn fysieke conditie. Ik had eerst niet aan Sujata gedacht; ik zag eenvoudig... Ik weet het niet. Ik ben de hele tijd vermoeid, het is waar. Mijn reserves zijn allemaal opgebruikt. Wat dan ook extra put me uit. En bovendien is er een ontmoedigende psychologische toestand.... Wat een ding betreft, mijn nachten zijn volledig onbewust --- het denkvermogen keert en keert zich en ik kan niet slapen. Mijn meditaties zijn altijd hetzelfde.... Weet u, het gevoel van niets, niets, niets. Dus ik denk, dat de oorzaak van dit alles ligt aan het soort fysieke leven, dat ik leidt.⁸⁶

Een gebrek aan vitaliteit.

Een gebrek aan vitaliteit, teveel spanning; ik weet het niet --- misschien ondermijnt het klimaat me. Een zekere aantal fysieke dingen maken het.... Hoe dan ook, dat is er achter het idee.

Wat u van Sujata vraagt is niets minder dan een offer. Niet uitwendig, misschien, maar het zou een offer voor haar zijn. Zij zou iets aan u offeren, iets erg kostbaars.... Om u te helpen zou zij haar eigen realisatie opofferen. Wel,
Dat heeft op zichzelf een plaats in het spectrum van realisaties

⁸⁶ Met het werk aan het Bulletin en andere Ashram publicaties, Sri Aurobindo vertalen, werken aan deze Agenda, zijn eigen boeken schrijven en veel uren van japa doen, plus bovendien andere taken, had Satprem zoiets als vijftien uur per dag gewerkt (behalve als hij ergens naar toe wegrende --- en zelfs toen ...) gedurende acht jaar non-stop.

Ik begrijp het.

Zij zou onvermijdelijk in contact komen met andere mensen.

Wanneer ik ergens naar toega, ben ik vastbesloten om absoluut geen contact met wie dan ook te hebben. Ik wil niet sociaal zijn.

(Moeder blijft stil)

Ik kan het niet zeggen.

Maar wat is er achter mijn volledig onbewuste nachten? Achter de volledige afwezigheid van iets, wat dan ook, in al mijn meditaties?

(Na een stilte) Dat is iets, dat je voor je zelf moet aanvoelen, is het niet?

Ik ken de reden, maar....

Maar, tenzij je het zelf ervaart, zal het je werkelijk treffen als een... sprookje. En geen erg plezierig sprookje!

Als u me alleen maar een hint kon geven....

(Na een stilte) Onder diegenen, die voorbij het stadium gegaan zijn om successieve reïncarnaties nodig te hebben om hun psychische wezens te ontwikkelen, onder diegenen, wiens zielen bewust zijn, volledig ontwikkeld, zijn er sommigen, die (wat zal ik zeggen?)... ie. die gekozen zijn of bestemd om deel te nemen in de aardse actie. En in het proces van reïncarnatie is er altijd... altijd enige graad van verwarring en wanorde, zie je. Ik kan spreken over mijn eigen geval, wanneer je wilt; ondanks iedere voorzorg konden zekere soorten verwarring niet vermeden worden... en dit compliceerde natuurlijk het werk. Het was hetzelfde voor Sri Aurobindo. En al deze verwarring ontwricht soms in hevige mate het werk.

Maar er zijn een zeker aantal wezens --- niet veel --- die ALLEEN op aarde teruggekomen zijn om deel te nemen in een bijzonder werk, op een bijzondere manier. En uiterlijke dingen, persoonlijke en individuele dingen worden daar praktisch aan opgeofferd. Zekere faculteiten, bijvoorbeeld, waarvan de bron een hogere entiteit is, faculteiten, die in een gewoon leven zouden resulteren in een mate van vermogen of roem of succes of realisatie, worden geplaatst onder condities, waar hun uiterlijke effect onderworpen is aan de behoeften van een bijzonder werk.

Laat me het helderder voor je neerzetten: je fysieke lichaam, bijvoorbeeld, zou ofwel sterker moeten zijn, of soepeler, of voorzien van zekere sterke vitale compensaties, zodat je niet zou lijden onder je werkcondities... Natuurlijk zijn voor iemand, die een yogische opstijging volgt, wiens ziel in het proces is van een formatie, de externe condities van het level normaal wat het beste is voor de innerlijke ontwikkeling, wat dat

ook mag zijn --- zelfs als aan de oppervlakte deze condities niet goed zijn. Dus het enige advies, dat ik aan een dergelijke persoon kan geven, is, "Wel, geef ofwel het spirituele leven op, of verdraag het anders." Maar dat is jouw geval niet. Er is een Missie, een werk, een soort opening tussen een zekere fysieke formatie en die Missie. Dus als je me ronduit vraagt, wat ik zie, kan ik je ronduit vertellen, in plaats van te zeggen, zoals ik zou doen tegen zekere sadhaks of iedereen, doe oprecht yoga wil doen, "Graag of niet; je moet leren om jezelf inwendig te transformeren tot het punt, waar je het lichaam en haar behoeften kan beheersen." Ik kan je dat niet vertellen, omdat het niet zo is voor je. Ik bedoel, dat het kan zijn --- het kan zijn --- dat zelfs een innerlijke transformatie (een volledige conversie van het vitale wezen, bijvoorbeeld) niet noodzakelijk een verbetering zou brengen in je gezondheid. Het is hier, waar.... Het is niet iets, dat ik imperatief zie. En om terug te gaan naar het gewone leven zou het eind van alles zijn --- van je fysieke leven en ook van je innerlijke leven.

Ik heb absoluut geen verlangen om dat te doen!

Dat ligt nogal voor de hand --- je hebt de ervaring gehad.

Maar het zou niet onbelangrijk kunnen zijn om enkele voorzorgen te nemen en gebruik te maken van zekere externe hulpmiddelen. Daarom kan ik niet zeggen, "Let niet op je lichaam --- blijf gewoon doorgaan en alles zal goed zijn." Nee. Twee of drie maanden doorbrengen in de bergen, bijvoorbeeld, zou je kunnen helpen. Het zou kunnen. Maar ik zie niets, let wel; ik weet het niet.

En deze verstopping in mijn meditatie --- is het ook het gevolg van dit speciale "werk"? --- ... Ik heb een soort gevoel, dat ik deze yogische realisaties al gehad heb, ziet u...

Ja, natuurlijk!

... en dat het nu allemaal voor me afgesloten is. Ik voel, dat er een kennis is, die ik al gehad heb, een visioen, dat ik al gehad heb...

Zeker.

... en dat is alles.... Wel, ik voel, dat ik verbannen ben --- ziet u, wat ik bedoel?

Er ontbreekt een VERBINDING.

Dus, wanneer ik iedere morgen wakker wordt met een zwart gat, waar mijn nacht was, wordt ik ontmoedigd wakker. "Wat is er met me!" vraag ik me af.

Ja.

Dat is waar de fysieke kant....

Het is in het vitale, mon petit. Er is iets gebeurd, toen je gevormd werd --- je vitale is niet sterk genoeg.

Weet je, ik ben absoluut overtuigd, dat, wanneer ik gevonden heb, wat ik zoek [de derde positie], alles ogenblikkelijk voor je zal veranderen, zoals dat (*gebaar van ondersteboven keren*): snap! Je hoeft niet de kleinste inspanning te doen --- het zal gewoon zo gedaan worden, in een flits. Maar ondertussen.... Ondertussen wil ik, dat je gezond bent. Wanneer naar de bergen gaan gedurende enkele maanden je veel goed doet.... Merk op, dat ik "als" zeg --- ik ben er niet zeker van.

Ik ben zeker, dat het enige, dat je werkelijk goed zou doen, precies is, wat je het "deblokkeren" zou kunnen noemen --- je problemen zouden over zijn.

Oh, ja. Ik ben er ook van overtuigd.

Je zou volmaakt gelukkig zijn, en bovendien gezond.

Maar het komt door deze blokkade, dat het lichaam zich afvraagt, "Wat is er met me?"

Misschien niet. Misschien is het iets in het lichaam zelf. Dat "misschien" maakt, dat ik aarzel.

*Over het boek, bijvoorbeeld --- ik weet niet, of het *tamas* [inertie] is, maar ik voel constant om te zitten en niets te doen! Of het minimum aan werk doen om erbij betrokken te blijven --- een beetje werk voor u, dat is alles, en de rest van de tijd....*

Ja, dat zou niet zo slecht zijn! Dat is iets, dat ik nogal goed begrijp!

Extern, met dit boek, dat ik verondersteld wordt te schrijven, zou ik zeggen, dat ik geen verlangen heb om zo te doen.... Desalniettemin ben ik op het punt gekomen, waar ik niet langer aandacht geef aan mijn "verlangens" of "geen verlangens"; maar hoe dan ook, ik kan niet zeggen, dat ik er enthousiast over ben.

Nee, het is niet interessant voor je. En dat kan ik begrijpen!

Hoe dan ook... hoe dan ook, er is een soort constante communicatie tot stand gebracht [tussen jou en mij], en daardoor ben je, zonder het zelfs te weten, in overleg met de ervaringen. En wel... mijn ervaringen zetten duidelijk iemand niet aan tot actie --- niet op het moment.

Nee, dat is het niet. Nee, het enige, dat ik niet fijn vind, is je fysieke uitputting.

Ik ben snel vermoeid, ik heb geen reserves, wanneer er alleen klein ding is, ben ik onmiddellijk... En dan andere mensen --- contact met andere mensen put me uit. Naar X's plaats gaan was een marteling voor me.

Oké.

Ik zal "kijken," wanneer je wil.

Ik heb je verteld, wat ik onmiddellijk zag.

Ik ga kijken, en ondertussen zouden we zoveel van het *Bulletin* af moeten maken, als we kunnen.

Wat ik in feite voor je neer wilde zetten, is dit gebrek aan verlangen om het boek te schrijven.

Het maakt niet uit, mon petit!

Het enige, dat ik werkelijk niet wil...

Hoe dan ook, geef me een paar dagen en laat ons zien, of ik een aanwijzing krijg.

Ik neem veel van uw tijd...

Nee, niets is bindend voor me --- ik heb niet meer verplichtingen!

Maar het is waar, wat u zei --- ik ben er nogal gewaar van. Er zullen geen problemen meer zijn als het eenmaal gedeblokkeerd is.

Dat klopt!

Ik voel een soort ongeduld, omdat er geen brug is tussen iets, dat ik voel, dat ik KEN en het fysieke leven.... Dus ga ik rond in cirkels. Het is altijd hetzelfde.

Er ontbreekt een verbinding. Daar (*gebaar boven*) weet men het niet, en er is altijd het gevoel, dat een verandering van plaats of een verandering van fysieke condities het contact tot stand zal brengen.... Het gebeurt --- waar, het gebeurt: plotseling, flits! Maar het gebeurt onder WELKE omstandigheden DAN OOK. Het hangt niet af van uiterlijke veranderingen. Ik weet erg goed, dat niets in ofwel het klimaat of de levenscondities hier absoluut ondraaglijk is --- het zijn alleen onze ideeën erover, onze mentale reacties (mentaal en vitaal). Maar als er alleen die vreugde was, de vreugde van volledige opening, zou de hele rest oké zijn.

Toch zou het ook daar omhoog in de bergen kunnen zijn, helemaal alleen met de bergen zou het plotseling komen. Het is mogelijk --- alles is mogelijk. Er is niets, dat geen mogelijkheid van waarheid inhoudt.

Hoe dan ook, geef me tenminste tot Dinsdag om te kijken --- ik zal je vertellen, wat ik zie.

Au revoir, mon petit.

Mei 29, 1962

... Maar is dit tweede boek over Sri Aurobindo niet iets, dat opgelegd wordt door de omstandigheden? Is het werkelijk iets, dat gedaan moet worden, dat al bestaat en verordend is?

Persoonlijk zie ik er geen. Ik zie Sri Aurobindo.

(stilte)

Bijna geen filosofie, niets, dat intellectueel is --- bijna een verhaal. Zijn werk gepresenteerd op in een volledig praktische en feitelijke manier, zoals de gesprekken, die ik gewoonlijk gaf voor de kinderen hier. Wanneer ik tegen de kinderen zei, "Dit, weet je, is waarom je hier bent," vertelde ik het hen op een manier, die zij konden begrijpen, is het niet? Wel, het boek zou zo moeten zijn. Als ik het zou schrijven (ik zal nooit een boek over Sri Aurobindo schrijven! Nooit, nooit, nooit --- ik weet het), maar als ik ooit een boek zou schrijven over Sri Aurobindo, dan is dat het boek, dat ik zou schrijven, iets als een sprookje.... "Stel je eens voor.... Je ziet het leven, je ziet, hoe het is, je bent gewend aan dit soort bestaan; en het is somber en het is verdrietig (sommige mensen vinden het onderhoudend --- omdat het niet veel nodig heeft om hen te vermaken!).... Wel, achter alles is er een sprookje. Iets in de maak, iets, dat mooi, mooi, niet uitdrukbaar mooi gaat worden. En we zullen er aan deelnemen.... Je hebt geen idee, je denkt, dat je alles zal vergeten, wanneer je doodgaat, alles achter je laat --- maar dat is niet waar! En allen, die de roep voelen tot een mooi, lumineus, vreugdevol, progressief leven, wel... zij nemen er aan deel, op de ene manier of de andere. Je weet het nu niet, maar je zult het na een tijd.... Daar is het."

Een sprookje.

Maar voel je je geneigd om een sprookje te vertellen?... Het hoeft niet erg lang te zijn.

En met plaatjes, mon petit! Plaatjes van alle uiterlijke activiteiten, als een film.... Een prachtig magazine, vol plaatjes. Dit lijkt me het enige, dat

werkelijk gezegd zou kunnen worden, omdat dat alles is, wat gezien kan worden. Dus laat je dit alles zien, terwijl je zegt: "Ja... maar iemand probeert iets te doen met dit alles. Kijk erachter, kijk naar het mooie beeld, het mooie verhaal erachter.... En hij probeerde dat verhaal naar de beneden naar de aarde te trekken, en het zal zeker komen.

"En wanneer je wilt, kun je ook helpen om dat verhaal naar beneden naar de aarde te laten komen."

Wanneer het zo gedaan wordt, mon petit, zou het boek heerlijk kunnen zijn!

Je eerste boek is profetisch en heel mooi, maar ik moet zeggen, dat het voorbij het bereik is van de meeste mensen --- het is werkelijk een boek voor ons, om ons in contact te brengen met alles, die geïnteresseerd zijn in yoga, in het spirituele leven: een elite. Het is een boek voor een elite, niet voor het algemene publiek.

Wat ik zie, is bijna een kinderboek, voor een hele generatie met de leeftijd van tien tot achttien, duizenden kinderen.... Met mooie plaatjes.

(stilte)

Nee, alleen een ding baart me zorgen, alleen een ding: je fysieke gezondheid. Maar om je de waarheid te vertellen (de waarheid van wat ik WEET), denk ik niet, dat er enig klimaat is, waaraan een lichaam zich niet kan aanpassen.

Maar ik denk zo ook niet!

Menselijke wezens zijn ten slotte niet zo beperkt! Het is eerder... ja, het is een zaak van atavisme, van onderwijs, van allerlei dingen; en bovenal denk ik, dat de hoofdreden is, dat je er geen verlangen naar hebt --- het is niet leuk voor je!

(Satprem lacht in volledige overeenstemming)

Ik werd grootgebracht door een asceet, een stoïcijn; mijn moeder was als een ijzeren staaf, weet je. Toen mijn broer en ik klein waren, bracht zij haar tijd door met ons steeds weer te vertellen, dat we niet op aarde waren om plezier te hebben; dat is voortdurend de hel, maar je moet het ondergaan, en de enig mogelijke bevrediging ligt in je plicht doen!

Een prachtige opvoeding, mon petit!

Prachtig. Ik ben haar oneindig dankbaar. Mijn lichaam heeft nooit gevraagd voor plezier of welzijn of iets anders. "Dat is het leven," zij het, "en je moet het nemen, zoals het is." En daarom zei ik, toen ik voor het eerst iemand ontmoette, die me vertelde, dat het anders kon zijn (ik was al voorbij twintig), "Oh, werkelijk? Is dat zo?" *(Moeder lacht)* En toen hij me

alles vertelde over Théon's leringen en The Cosmic Life en over de innerlijke God en een nieuwe wereld, die een wereld van schoonheid en (tenminste) van vrede en licht... wel, ik haastte me er hals over kop in.

Maar zelfs, toen me verteld werd: "Het hangt alleen van JOU af, niet van de omstandigheden --- geef bovenal de omstandigheden niet de schuld; je moet het in jezelf vinden, het transformerende element is binnenin je. En je kunt het doen, waar je ook bent, zelfs in een cel op de bodem van een gat." Het grondwerk was al gedaan, zie je, omdat het lichaam nooit voor iets vroeg.

Wel, ik denk, dat dat de beste opvoeding is. Aan de kinderen hier geven we exact het tegengestelde! Maar dat is, hoe het is: het is een principe --- het is niet praktisch.

Niet praktisch?

(Moeder lacht) Ik denk niet, dat het hoe dan ook praktisch is om hen te onderwijzen, dat het leven is om jezelf te ontwikkelen, jezelf uit te drukken, gelukkig te zijn --- zij zijn onuitstaanbaar, zoals het *is!* *(Moeder lacht.)*

We hebben enige werkelijke kleine duivels hier in de maak. Interessant, waar genoeg --- oh, het vitale is definitief niet onderdrukt! Maar werkelijk....

Er is een kleine Amerikaanse jongen hier (Ik weet niet, of zijn moeder volledig hulpeloos is of hem alleen verafgoedt, maar hoe dan ook, zij laat hem verwilderd opgroeien --- zij verdedigt hem altijd, zij laat niemand hem een standje geven of straffen), en het kind volgt geen enkele klas of accepteert geen enkele leraar, maar rent alleen door de school van het ene leslokaal naar het andere --- terwijl hij lawaai maakt, mensen slaat, de leraren uitscheldt --- als een wervelwind; en dan gaat hij weg! En op een dag ging hij op de Playground; hij is zo een maniak, dat hij er niet toegestaan is, maar hij sloop naar binnen, en er waren enige meisjes en vrouwen oefeningen aan het doen op de grond --- hij begon rond te rennen over hun buiken! *(Gelach)* Het was een schandaal.

Oh, wat een circus! Maar dat is de atmosfeer.

Hoe dan ook, we dwalen af....

Ik weet, dat de oplossing voor je is om enige ervaring te hebben.

Ik voel, dat er een verandering geweest is sinds X wegging.

Ah!

Ik weet het niet, ik kan het niet erg helder definiëren.... In plaats van te proberen om muren naar beneden te duwen, voel ik, dat ik passiever zou kunnen blijven. Het is dat soort beweging nu, eerder een beweging van overgave dan van concentratie.

Ja, precies! Daar vind ik een fout in het Tantrische systeem --- zij hebben geen geloof in de mogelijkheid, dat iets je vanaf boven helpt. Zij geloven in lopen over het strakke koord. Het is niet goed.

Ja, ik voelde het... Het is erg subtiel, maar ik voelde een verandering ten goede.

Voor mijn smaak (heb ik nog smaken?... Ik heb zeker geen voorkeuren, maar sommige dingen komen spontaner dan anderen)... Mijn spontane beweging, weet je, zou dit zijn (*alles omarmend gebaar, open naar alle horizonten*) --- en dan alleen maar laten gaan). Als ik je kon onderdompelen in zekere vibraties, zou je geen bergen nodig hebben.

Ik weet, hoe het is in de bergen --- het lichaam voelt een tijdje goed, maar Z, weet je, had hetzelfde gevoel (zij komt uit de bergen); zij voelde, dat zij zonder berglucht altijd ziek zou zijn. Ik wist, dat het dat niet was, dat het zekere innerlijke moeilijkheden waren, maar ik liet haar naar de bergen gaan. Haar lichaam was weelderig. Maar zij kwam zieker terug dan toen zij wegging. En toch was haar lichaam weelderig. Het is erg oppervlakkig....

Nee, ik voel niet werkelijk enige behoefte aan de bergen. Het idee kwam bij me op door dit boek.

Ik geloof ronduit niet, dat dat het probleem is, mon petit. Omdat ik dit boek zie, ik voel het. En, omdat ik het zo levendig voel, denk je dan niet, dat het gemakkelijker zou zijn om het hier te schrijven dan daarboven?

Nee, het is enkel een kwestie van gezondheid. Wanneer ik kon.... Luister, ik had ook een verlangen om naar de Himalayas te gaan, ik had er een groot verlangen naar, toen ik in Frankrijk was. Toen ik hier de eerste keer kwam, was het goed, ik was erg gelukkig, alles was mooi, alles was perfect, maar... oh, om een tijdje naar de Himalayas te gaan! (ik heb altijd van de bergen gehouden.) Ik woonde daarginds in het Duplex huis, en ik mediteerde gewoonlijk, terwijl ik heen en weer liep. Er was een kleine binnenplaats met een scheidingsmuur en scherven glas waren vastgezet bovenop de muur om de dieven buiten te houden. En ik mediteerde --- mediteerde over het spirituele leven --- toen plotseling mijn oog iets opving: een straal zonlicht op een scherp stuk blauw glas bovenop de muur. En positief, spontaan zonder denken of reflecteren of wat dan ook... zag ik de toppen van de Himalayas: ik was op de toppen van de Himalayas.

Het duurde meer dan een half uur. Het was een wonderbaarlijke berg scenery, met berglucht en de lichtheid van de bergen --- het was er allemaal. De pracht van het zonlicht op de Himalaya toppen.

Na dat half uur had in niet de minste wens om te gaan!

Ik had de VOLLE spirituele ervaring gehad van de Himalayas.

Het was een genade, die me gegeven werd --- een gift.

Als ik je zo een gift kon geven.... Ik probeer het, maar tot dusver kan ik het niet doen --- ik weet niet, waarom. Ik heb veel dingen gedaan voor veel mensen, zoals je goed weet. Dus waarom dit niet?... Heb de weg nog niet gevonden.

Maar wanneer je de ervaring hebt, weet je, is het volledig --- volledig, totaal, fysiek, concreet.

(stilte)

Er werd mij een overeenkomstige ervaring gegeven met de zee.... In het huis, waar ik "prosperity" uitdeel,⁸⁷ is er een veranda met een klein hoekje en in dat hoekje is er een ram gezet (niet feitelijk een ram --- een opening), en door de opening kun je een stukje zee zien, niet groter dan dit (*gebaar*). En in die tijd voelde het lichaam ingesloten, een beetje vermoeid en beperkt. Ik gaf gewoonlijk meditaties aan ongeveer twintig mensen op de veranda (naderhand vertelde ik aan Sri Aurobindo wat er gebeurde). En op een dag, terwijl ik over de veranda liep om de meditatie te geven, keerde ik mijn oog en... ik zie de zee. En plotseling was het een oceanische immensiteit --- en met een gevoel van vrij zeilen van de ene plaats naar een andere.... De zeebries, de smaak van de zee, en het besef van immensiteit, uitgestrektheid, vrijheid... iets zonder grenzen. Het duurde een kwartier, twintig minuten. Mijn lichaam kwam er opgefrist uit, alsof ik een lange zeiltocht gemaakt had.

Ik wil benadrukken, dat het effect FYSIEK is: de ervaring is concreet en heeft een fysiek effect. Dat zou ik je willen geven.

Ik ben erg gewillig om het te doen, maar....

Hoe dan ook, laten we deze trip vergeten. Wanneer het boek naar me toe begint te komen, wel, dan ga ik er mee aan de gang en dat zal het zijn.

Ja. Maar er is geen haast, is het niet?

Er is geen haast. Ik zou willen, dat het spontaan tot je komt, en bijna een tijdverdrijf is --- stel jezelf alleen voor, dat je met kinderen praat en hen het mooiste verhaal van de wereld vertelt.

En het is waar! Het is het mooiste sprookje in de wereld. Er is er geen, dat mooier is.

Ik ga je het mooiste verhaal van de wereld vertellen....

⁸⁷ Library House, waar Sri Aurobindo en Moeder gedurende verscheidene jaren leefden (van 1922 tot Februari 1927).

Ik zal mijn best doen. Ik probeer het.

* * *

(Moeder stelt Satprem dan verscheidene vragen over zijn japa, en na een erg lange stilte, waarin zij ergens anders lijkt te zijn of in de verte lijkt te "kijken", gaat zij door:)

Het is erg interessant, mon petit... Terwijl je me erover aan het vertellen was, ging ik automatisch in die toestand. En er was een soort --- hoe zal ik het neerzetten? Ik weet niet, hoe het te noemen.... Het is een beweging, die verwant is aan de wil, maar het heeft niets te maken met denken, het is een voelen: ik wilde je in mijn ervaring meenemen. En het was aan me getoond --- letterlijk getoond --- dat je hele relatie met de innerlijke en uiterlijke werelden hier gesitueerd is (*gebaar boven het hoofd*); daarom wordt het zo goed uitgedrukt door intellectuele activiteit. Maar hier (*gebaar naar de zonnevlecht*) is er niet veel. En ik zag dit, weet je, ik raakte het aan. Het komt alleen indirect als een consequentie. En dan hier beneden (*gebaar lager naar beneden*): NIETS. Het blijft juist op de manier zoals het gevormd werd, toen je naar de aarde kwam!

En hier (*het navelgebied*) werd mij getoond dat er een soort verwijding van het wezen nodig is, een verwijding van vibraties --- een vrede, een kalmte binnen de immensiteit. HIER --- de *prana*, dat is --- is, waar er een verwijding zou moeten zijn in vrede, vrede, vrede en kalmte. Maar binnen de immensiteit.

En dat zal je lossen maken.

Hier (*gebaar naar het hoofd en erboven*) is het werk gedaan en zal niet ongedaan gemaakt worden; er is geen gevaar, de verbinding is vrij goed tot stand gebracht. Alles, wat je moet doen is dit (*Moeder neemt een ademhaling*) en daar is het.

Om hier te openen (*gebaar naar het hart*) is de methode... een beetje te klassiek, in zoverre, dat je onvermijdelijk terug zou vallen in klassiek leren, alle klassieke methoden en middelen --- het zal door zichzelf gebeuren, nogal natuurlijk.

Eh hier (*navelgebied*): iets als een stil gemak (er is geen equivalent in het Frans). Een kalm gemak. Het is allemaal verkramp en nu moet het verwijden. Het innerlijk leven van de prana moet verwijden worden (het innerlijke vitale, het ware vitale, het wezen, dat de ervaringen heeft, waarover ik je verteld heb --- het stuk glas, de glimp van de zee); Dat moet zich verwijden. En uitgestrekt, uitgestrekt.... Het is allemaal verkramp en het lijdt. Het moet inwaarts ontspannen worden, door de Kracht naar binnen te brengen, de Kracht van die nieuwe ervaring [April 13]: pas het

hier toe. En je... laat jezelf eenvoudig gaan; wanneer je greep kon krijgen op de golfbeweging, dan zou dat perfect zijn.

Zoals dit: relax, relax, relax.... Je drijft op een oneindige golvende beweging --- drijvend, drijvend, drijvend. Zullen we het proberen?

Maar ga niet in de meditatiehouding! En wordt niet gespannen; laat jezelf alleen maar gaan. Alsof je eenvoudig wilde rusten --- maar niet in een leeg gat. Om te rusten in een massa oneindige kracht een soepele soliditeit.

(meditatie)

Een hoogst lumineuze atmosfeer....

Mei 29, 1962

Dus, hoe was je nacht? Hetzelfde?

Niet zo goed.

Hetzelfde.

Ik had een symbolische droom (nogal symbolisch!) --- dat is alles, dat ik me deze morgen kon herinneren.... ik droeg een erg hinderlijke soort kledingstuk, vol grote doornen...

Oh, verschrikkelijk!

... dus ik kon geen comfortabele positie vinden.

Zo ontwaakte je....

Er is iets vreemds, dat de hele tijd met me gebeurt ,tenminste vijftig keer per dag (en het is in het bijzonder helder 's nachts). In de meest externe vorm ervan is het als gaan van de ene kamer naar de andere, of van een huis naar een andere, en je gaat door de deur of de muur zonder het bijna te merken, automatisch.... In een kamer zijn wordt buitenwaarts gereflecteerd door een nogal comfortabele conditie, een toestand, waar er helemaal geen pijn is, nergens pijn, en een grote vrede --- een vreugdevolle vrede, een toestand van perfecte kalmte... een ideale conditie, in ieder geval, die soms een lange, lange tijd duurt. Het is hoofdzakelijk 's nachts, in feite, gedurende de dag onderbreken mensen met allerlei soort dingen, maar gedurende een zeker aantal uren 's nachts

is deze toestand praktisch constant. En dan lijkt je plotseling, met geen waarneembare of klaarblijkelijke reden (ik heb nog niet het waarom of waarvoor ervan ontdekt),... te VALLEN in de andere kamer, of in het andere huis, alsof je een valse stap gemaakt had --- en dan heb je een pijn hier, een kwaal daar, je bent niet comfortabel.

Klaarblijkelijk is het de voortzetting van dezelfde ervaring, waarover ik je verteld heb,⁸⁸ maar nu is het tot dit gekomen. Ik bedoel, dat de twee toestanden nu onderscheiden zijn --- merkbaar onderscheiden; maar tot dusver heb ik noch het waarom of het waarvoor gevonden.... Het is iets, dat van buiten komt of alleen een oude sleur: ja, het voelt werkelijk een oude sleur, , zoals een kreukel in een stuk kleding; weet je, je strijkt het er steeds weer uit, en de kreukel komt terug. Dat is meer het gevoel, dat het me geeft --- helemaal geen bewuste gewoonte, alleen een oude sleur. Maar zou iets van buitenaf het kunnen provoceren...?

En de dromen, die het me geeft! Oh, het is een hele serie van hen, met bijzondere stijlen en categorieën.... Je begint een vlucht van trappen naar beneden --- geen trappen; je wil een zekere weg nemen --- de weg sluit; je wil iemand inhalen --- je kunt het niet. Allerlei dingen. En ofschoon deze dromen (ik heb een hele collectie van hen, in feite) opnieuw gebeuren met zekere kleine uitwendige verschillen, zijn zij allemaal van hetzelfde type. Het is een welbekend type, dat ik nu classificeer als zelf-opgelegde moeilijkheden. Wanneer ik er uitkom en kijk, dan zie ik erg helder, dat het alleen deze lastige gewoonte is, die we hebben, van over niets te piekeren! (Lachend) Oh, wat we ook willen doen, er is onmiddellijk een complicatie, een moeilijkheid....

Ja, deze dromen rijzen uit het onderbewuste; zij zijn hoofdzakelijk onderbewuste gewoonten.... Maar de pijn, de doornen in het kledingstuk --- het is zo helder! (*Moeder lacht*) En geen manier om comfortabel te worden.

In het verleden zou een zodanige droom me gedurende uren treiteren, ik maakte me zorgen, terwijl ik me afvroeg, welke calamiteiten over me heen zouden komen (dit was lang, lang geleden --- eeuwen geleden). Maar dat was idioot, zoals ik later begreep; het is een zeker iets in het onderbewuste, een symbolische vorm van... wel, van zekere slechte psychologische gewoonten, die we hebben, dat is alles. En ik kwelde me gewoonlijk: "Hoe kan ik hier van afkomen?" (We zijn allemaal beladen met een veelvuldigheid van zodanige zwakheden, die in het lichaam ingebouwd zijn.) En toen begreep ik door ervaring --- ik zag, dat het hoofdzakelijk slechte gewoonten waren.

Het enige, dat je niet moet doen, is jezelf kwellen en tegen de Heer zeggen (in alle oprechtheid, natuurlijk), "Het is aan U. Bevrijd me hier van." En het is erg effectief. Erg effectief. Bij tijden heb ik gehad, dat oude dingen in een flits oplossen; zekere onverbetelijke kleine gewoonten --- zo

⁸⁸ Mei 18: Pijn, het symbool van het leven in de Onwetendheid.

stupide, maar zo ingeworteld, dat je niet van hen kunt afkomen. Toen vlamden, terwijl ik japa deed of liep of mediteerde of wat dan ook, de vlammen omhoog en... (je hebt er werkelijk genoeg van gehad; het laat je walgen, je wil, dat het verandert, je wilt werkelijk de verandering) en je zegt tegen de Heer, "Ik kan het niet alleen doen." (Je weet werkelijk oprecht, dat je het niet kunt doen, je hebt het geprobeerd en geprobeerd en geprobeerd en precies niets voor elkaar gekregen --- je kunt het niet doen.) "Wel dan, ik bied het aan U aan --- doet U het." Gewoon zo. En ogenblikkelijk zie je het vervagen. Het is eenvoudig wonderbaarlijk. Je weet, hoe Sri Aurobindo gewoonlijk iemand's pijn wegnam? Het is exact hetzelfde. Zekere gewoonten verbinden zich met de lichaam's formatie.

Op een dag zal ik zeker dezelfde methode gebruiken op die "kamer veranderingen," maar daarvoor moet het erg helder en onderscheiden worden, goed gedefinieerd in het bewustzijn. Omdat die verandering van kamer (intellectueel zou je het een "verandering van bewustzijn" noemen, maar dat betekent helemaal niets; we handelen hier met iets, dat erg, erg materieel is)... Ik ben er soms doorheen gegaan zonder ENIGE VERANDERING VAN EFFECT te ervaren, wat waarschijnlijk betekent, dat ik niet in het materiële bewustzijn gecentreerd was, maar in een hoger bewustzijn, dat ergens anders verbleef en er vooruit keek --- een getuigend bewustzijn --- en ik was in een toestand, waarin alles stroomt... stroomt als een rivier van kalme vrede.... Het is werkelijk wonderbaarlijk --- de hele schepping, het hele leven, alle bewegingen, alle dingen en alles als een enkele massa, met het lichaam in het midden van alles, dat zich homogeen met het geheel vermengt... en alles stroomt door als een rivier van vrede, vredig en glimlachend, door naar de oneindigheid. En dan oeps! Je valt (*gebaar van inversie*⁸⁹) en je vindt jezelf nogmaals GESITUEERD --- je BENT ergens, op een specifiek moment in de tijd; en dan is er een pijn hier, een pijn daar, een pijn.... En soms heb ik gezien, ik ben getuige geweest van de verandering van de een naar de ander ZONDER de pijnen te voelen of het concreet te ervaren, wat betekent, dat ik helemaal niet in het lichaam was, ik was niet GEBONDEN aan het lichaam --- ik zag het alleen, zag het alleen, juist zoals een getuige. En het wordt altijd vergezeld door een observatie, die een toegeeflijke (maar geen blinde) vriend zou kunnen maken: "Maar waarom? Waarom dat weer?" Zo komt het. "Wat is het nut daarvan?" En ik kan geen greep krijgen op wat het laat gebeuren....

Het zal komen.

Het zal erg interessant zijn, omdat het erg nieuw is.

Wat gebeurt er? Wat gebeurt er, wat is er gaande?!

(*stilte*)

Ik heb verscheidene keren (omdat ik bijna nooit alleen in mijn kamer ben, ofschoon er veel andere redenen kunnen zijn) een kleine verandering

⁸⁹ Later specificieerde Moeder: "Het is als het omdraaien van een prisma."

opgemerkt, een kleine beweging in het bewustzijn van de persoon of personen in de kamer. Maar ik aarzel altijd om de verantwoordelijkheid op iets uitwendigs te gooien, omdat dat driekwart van van de mogelijkheid van controle van je wegneemt.

Wanneer alleen het mechanisme maar gevonden kon worden!...

Het is duidelijk iets, dat aangesloten is op andere mensen en op hen reageert. Maar deze aansluiting is iets, dat ik niet ongedaan kan maken --- het is het product van jaren werk, jaren van universalisatie, en ik ga mijn tijd nu niet besteden om het ongedaan te maken! Ik wil het niet. Ik wil niet iets vinden, dat alleen voor mezelf is; ik heb geen enkele persoonlijke interesse, hoe dan ook. Ik ben daar niet voor gebleven. Ik moet het mechanisme vinden. Bovendien heb ik juist het tegenovergestelde gedaan: ieder keer, dat ik in die toestand ben, verspreid ik het, ik geef het door. Maar daarom komen deze oude gewoonten misschien naar binnen.

* * *

(Het gesprek keert zich weer naar het boek "als een sprookje" over Sri Aurobindo:)

Had je meditatie enig effect?

Voelde je iets?

(negatief gebaar)

Niets

Oké.

We zullen het proberen.

Oh, gedurende een lange tijd, nadat je 's anderdaags wegging, bleef ik gedurende meer dan een uur dat verhaal vertellen. Ik zag mijzelf staan in het midden van een grote menigte kinderen. Er kwam iets naar beneden naar me toe (niet dat ik eraan trok of erover dacht --- ik dacht helemaal niet); ik stond daar alleen het verhaal te vertellen, praatte verder en verder en verder en het bleef komen --- het was heerlijk!

En ik gaf het aan je door (lachend), ik ben er niet zeker van, dat je het ontvangen hebt. Iets, dat gedaan wordt met een erg lichte aanraking, met geen belang eraan gehecht, maar dat komt van een nieuwe wereld --- oh, heden ten dage maak in constant het onderscheid tussen (wat zal ik zeggen?)... de rechte lijn, rechtgeaard leven en het golvende leven. Een leven zou ik zo kunnen beschrijven (Moeder maakt hakkende gebaren, die elkaar kruisende lijnen laten zien): alles heeft scherpe kanten, hard, hoekig, en je stoot constant tegen dingen; en er is een golvend leven, erg lieflijk, met een grote charme --- ERG betoverend --- maar niet... niet te stabiel.

Vreemd, het is een volledig verschillend soort leven. Wel, mijn verhaal behoorde bij die wereld... er was hier niets (*Moeder raakt haar voorhoofd aan*), en zelfs niets hier (*boven het hoofd*); het was iets als... als golven. En het was erg vreugdevol, erg vreugdevol en zorgeloos.

(*stilte*)

Zou je willen, dat we een tijdje stil zijn? Als je het fijn vindt. Of, wanneer je me iets wil vertellen, doe het dan.

Nee.

Wanneer je een vraag wil stellen, vraag het dan gewoon. Wanneer je stil wil zijn, kunnen we stil zijn. Wat dan ook, dat je leuk vindt --- tot elf uur sta ik tot je beschikking!

Niets? Heb je me niets te vertellen? Is er niets, dat je wil zeggen?

Wel --- alles is en beetje verward.... Ik voel, dat alles een beetje van me afgesneden is, aan alle kanten; het gevoel om op een pad geduwd te worden, waarop ik zal eindigen om de wereld als een illusie te zien.

Dat is je doornige kleding weer!

Wat mij betreft, wel... Wat ik voor je zag, wat ik heb gezien sinds eergisteren, is juist het tegenovergestelde: het is iets, dat losgemaakt wordt. Ik zie alleen duidelijk, dat... er ook een waardeloos pad is, dat niet gevolgd moet worden; en beide wegen zijn erg dicht bij elkaar. Waarom zo dichtbij! Het is als deze twee kamers: waarom zijn ze zo dicht bij elkaar? Als er alleen maar enige afstand zou zijn! Maar nee, het is allemaal onderling vervlochten.

En het is hetzelfde: er is een pad nodig van uitgestrektheid, verwijding, ontspanning, gemak, van OPBLOEI in het vitale --- niet zozeer het zintuiglijke vitale als... een tederheid, een zekere lieflijkheid. De vitale opbloei in schoonheid: lieflijkheid en schoonheid. Ik wil niet spreken over "sentimenten," omdat... oh, dat landt ons precies in een moeras! Nee, maar... een lieflijkheid en charme en schoonheid --- maar niet daar (*in het hoofd*): hier. En rust dan --- geen stijve en steenachtige en stilstaande rust, een rust binnen de golfbeweging.... Je laat jezelf drijven.⁹⁰

(*stilte*)

De kunst om zichzelf te laten dragen door de Allerhoogste, binnen de Oneindigheid.

⁹⁰ Moeder gaat een soort trance binnen, en zal, bijna aan het eind van deze conversatie, langzaam spreken, alsof van ver weg.

(*stilte*)

Maar het is binnen de Oneindigheid van het Worden. En met niets van de hardheid, niets van de schokken, die normaal in het leven ervaren worden.

De kunst van zichzelf gedragen laten worden door de Allerhoogste (*Moeder klemt haar handen samen*) binnen het Oneindige Worden.

(*lange stilte*)

Wat er ook van hier komt (*Moeder raakt haar voorhoofd, haar gezicht aan*)... van hier verder is het allemaal hard, droog, verkrumeld --- het is gewelddadig, het is agressief. Zelfs goodwill is agressief, zelfs affectie, tederheid, gehechtheid --- dat alles is verschrikkelijk agressief. Zoals stokslagen.

Al het mentale leven is in feite hard.

(*stilte*)

Dat is het, daar moeten we greep op krijgen --- een soort cadans, een golfbeweging, en heeft zo een uitgestrektheid, zo een vermogen! Het is werkelijk enorm. En het verstoort niet alles. Het verplaatst niets, het botst met niets.⁹¹ En het draagt het universum in haar golvende beweging --- zo gladjes!

(*stilte*)

Ik weet niet, of het hetzelfde is voor anderen (het is het waarschijnlijk niet), maar voor mij is het onweerlegbaar het ene ware effectieve: dit besef van niet bestaan en dat het enige, dat bestaat --- ik bedoel, wat men gewoonlijk zichzelf noemt --- iets is, dat schuurt en weerstand biedt.

Maar met een erg simpele beweging kan je dat eenvoudig elimineren uit het bewustzijn; deze beweging kan op een bijna kinderlijke manier geformuleerd worden: "Alleen U, Heer, alleen U kan handelen." En dan wordt dat wordt dat gemakkelijker (het is in feite ontspanning): je kan jezelf gewoon laten versmelten, jezelf laten versmelten. En... met een besef van grenzeloosheid.

En geen onderscheidingen meer.

⁹¹ Interessant genoeg zeggen natuurkundigen ook, dat de golfbeweging materie niet *verplaatst*.

Bijvoorbeeld de concentrische rimpelingen, die veroorzaakt worden aan het oppervlak van een vijver door de val van een kiezel, dragen de water moleculen niet met zich mee: een kurk, die op het water drijft, rijst en daalt met het golvende ritme zonder door de vijver te gaan.

Geen onderscheidingen meer. En ook, zelfs fysiek, iets zonder begin; er is geen besef van “vanaf dit moment, vanaf dat punt”--- dat bestaat niet langer. Het is als... als ontspannen naar een oneindig verleden.

Ik spreek nu over LICHAMELIJKE gewaarwording.

Dat is in ieder geval, hoe dat, wat hier nu spreekt, in staat is om in ... de ware kamer te komen.

En het lijkt tijd te nemen op de manier, waarop ik het nu vertel, maar in feite... een minuut of twee stilte en het is gedaan.

(stilte)

Het lichaam wordt gewiegd door drie Woorden....

Woorden, die zichzelf automatisch herhalen, zonder inspanning van de wil (maar het lichaam zelf is nogal gewaar, dat ofschoon deze drie bijzondere Woorden toevallig aan haar gegeven zijn, het ook iets anders zou kunnen zijn --- het was oorspronkelijk de keuze van een hogere Intelligentie). Dit is een automatisch gezelschap geworden. Het is niet zozeer de woorden op zichzelf, als wat zij zullen vertegenwoordigen en met zich zullen brengen in hun vibratie... Ik bedoel, dat het nogal onnauwkeurig zou zijn om te zeggen, “Alleen deze Woorden zijn behulpzaam,” nee, niet dat. Maar zij leveren een gezelschap, een gezelschap van subtiele, fysieke vibraties, die een zekere staat van ervaring opgebouwd hebben, een soort associatie tussen de aanwezigheid van die woorden en deze beweging van eeuwig Leven, die golvende vibratie.

Klaarblijkelijk zou een ander centrum van bewustzijn een andere (hoe zal ik het neerzetten?)... een andere concretisering, een ander amalgaam --- zou natuurlijk --- andere vibratie kunnen hebben.

In gewone taal helpt de vibratie van de mantra het lichaam om een zekere toestand binnen te gaan --- maar het is niet in het bijzonder DEZE mantra: het is de bijzondere relatie, die tot stand gebracht is tussen een mantra (het moet een ware zijn, een mantra, voorzien van vermogen) en het lichaam. Het stroomt spontaan omhoog: zo gauw als het lichaam begint te lopen, loopt het in het ritme van die Woorden. En het ritme van de Woorden brengt nogal natuurlijk een zekere vibratie, die op zijn beurt de toestand brengt.

Maar om te zeggen, dat het deze bijzondere Woorden exclusief deze woorden zijn, zou ridicuul zijn. Wat telt, is de oprechtheid van de aspiratie, de exactheid van de uitdrukking en het vermogen; dat is, dat het vermogen, dat van de mantra komt, geaccepteerd wordt. Dit is iets, dat erg interessant is: de mantra is GEACCEPTEERD door het allerhoogste Vermogen als een effectief gereedschap, en dus bevat het automatisch

een zekere kracht en vermogen.⁹² Maar het is een zuiver persoonlijk fenomeen (de uitdrukking is hetzelfde, maar de vibraties zijn persoonlijk). Een mantra, die een persoon leidt naar goddelijke realisatie, zal een andere persoon koud en vlak laten.

Wat is je ervaring, wanneer je je mantra zegt? Je vertelde me eens, dat je je goed voelde terwijl je het zei....

Ik vind het over het algemeen rustgevend.

Ja, dat is het; dat is erg goed.

Maar ik weet niet, wat het vertegenwoordigt.

Het vertegenwoordigt, wat je er instopt --- je aspiratie, mon petit. Nee, voor mij kan het alleen EEN ding vertegenwoordigen.... ik noem het het "Allerhoogste," omdat je het iets moet noemen, maar dat iets is de verste limiet van onze aspiratie, onze aspiratie in iedere zin, in alle richtingen, in alle gevallen. Iets, dat het allerhoogste toppunt is van onze aspiratie, WAT OOK deze aspiratie zou kunnen zijn, in welke richting ook, in welke werkelijkheid ook --- voorbij, werkelijk voorbij, iets voorbij enige vorm van activiteit.

Voor mij is de meest concrete benadering hiernaar de vibratie van zuivere Liefde; geen liefde voor iets, een liefde, die je geeft of ontvangt, maar Liefde op zichzelf: Liefde. Het is iets, dat zelf-bestaand is. En het is zeker de meest concrete benadering voor me. (Maar het is niet exclusief --- het bevat al het andere binnen zichzelf; het sluit alle andere benaderingen niet uit, alle andere contacten.)

Zie je, gedurende mijn kindertijd en jeugd en het hele begin van mijn yoga was er een soort weigering in mijn wezen om het woord "God" te gebruiken, door alle valsheid achter dat woord (Sri Aurobindo nam dat van me weg; op dezelfde manier dat hij alle beperkingen wegnam, hij nam die ook van me weg). Maar het is geen woord, dat spontaan tot me komt.

Maar Liefde.... Op het moment van contact, wanneer het zo gaat (*gebaar*) --- op dat moment stroomt iets naar boven....

Maar de woorden maken niet uit, zij zijn erg onbelangrijk.

En toch heb ik opgemerkt, dat een zekere toestand en een zekere aspiratie met een zeker geluid associëren, het lichaam helpt. Niemand

⁹² Moeder spreekt hier niet over alleen haar mantra, maar over alle mantra's. En zij voegde later toe: "Geen mantra heeft enig effect, tenzij het GEACCEPTTEERD wordt door het Vermogen, dat geadresseerd wordt. Wanneer je (zoals de Tantrikas, bijvoorbeeld) een mantra doet voor een zekere godheid, wanneer deze godheid de mantra accepteert, geeft dat het vermogen; maar wanneer de godheid je mantra niet accepteert, heeft het helemaal geen vermogen. Dit is niet iets, dat ik uit een boek heb gekregen, ik weet het uit mijn eigen ervaring --- maar ik geloof, dat het in de tantrische teksten verklaard is."

vertelde me de mantra; ik was begonnen om japa te doen, voordat we X ontmoetten (het kwam naar me toe, toen ik probeerde om een middel te vinden om het lichaam deel te laten nemen in de ervaring --- het lichaam zelf, weet je: DIT). En deze hulp werd zeker aan me gegeven, omdat de opgelegde methode zelf erg, erg heerszuchtig is --- toen ik zekere Woorden hoorde, was het als een elektrische schok. En dan, terwijl ik alle Sanskriet regels in de wind sloeg, maakte ik voor mezelf een Sanskriet zijn: het is niet werkelijk een Sanskriet zin, of welke zin dan ook --- een frase, die opgemaakt is uit drie Woorden. En deze drie Woorden zijn vol betekenis voor me. (Ik zou het niet noemen aan een Sanskritist!) Zij hebben een volle, levende betekenis. En zij zijn letterlijk miljoenen en miljoenen keren herhaald, ik overdrijf niet --- zij stromen spontaan uit het lichaam omhoog.

Het was het eerste geluid, dat uit het lichaam omhoog kwam, toen ik die laatste ervaring had [April 13]. Samen met de eerste pijn kwam dat eerste geluid --- het moet dus nogal goed geworteld zijn.⁹³ En het brengt precies de ervaring binnen van het eeuwige Leven: het eerste, dat ik plotseling voelde was een soort sterke kalmte, zelfverzekerd en glimlachend.

Oh, ik ben er zeker van, dat het erg goed is, erg behulpzaam.

Voilà, mom petit. Heden ten dage heb ik niets te zeggen. Ik klets nogal nutteloos voor de voet weg. Maar... ik wil je graag zien. En ik denk, dat het de moeite waard is.

Goed.

Ik heb gevraagd, dat je goed voedsel gegeven wordt om te eten, maar ik weet niet, of het gedaan wordt. Ik wil, dat je van het eten geniet. Wanneer niemand anders het doet, zal ik het zelf beginnen te doen....

⁹³ In de substantie van het lichaam.

Juni

Juni 2, 1962

(Moeder refereert naar een voorgaande conversatie, waarin zij naar de redenen zocht achter de overgang van de ene kamer naar de andere, van de kamer van pijn naar de ware kamer: "Ik kan geen greep krijgen op wat het laat gebeuren. Wat gebeurt er? Wat is er gaande?!")

Ik had gisteren een ervaring, die ons op het spoor zou kunnen zetten.

Het was een erg interessante ervaring --- speciaal interessant voor sommige mensen, omdat ik gewaar werd van zekere reïncarnaties. Ik was in een toestand, die een "toestand van kennis" genoemd zou kunnen worden, waar ik dingen met zekerheid wist, zonder enige twijfel.

Maar, wat treffend was --- het is verbonden met wat ik je 's anderdaags vertelde --- is, dat ik enige mensen ging ontmoeten, die aan de andere kant van een rivier waren. Gewoonlijk was het rivierwater niet schoon en je had een boot nodig of iets om over te steken, maar gisteren was ik in een speciale toestand --- ik ging gewoon op het water zitten en zei, "Ik ga daar naar toe." En toe nam, nogal natuurlijk, een stroom van zuiver, helder water me eenvoudig, waar ik wilde gaan. Het was een erg plezierige gewaarwording --- ik zat op het water, helemaal glimlachend, en... prrt! Ik werd meegenomen naar de andere kant. "Oh, erg goed!" dacht ik. "Zal het doorgaan?..." En dus zei ik weer, "Ik ga daar naar toe" (dat is terug naar deze kant) en... prrt! Terug kwam ik.

Toen kwam er iemand.... Er zijn symbolische mensen in deze "dromen"; zij lijken gemaakt te zijn van verscheidene delen van de wezens van diegenen om me heen, mensen, die een bijzondere relatie met me hebben en een bijzonder hulp voor het Werk meebrengen. Zij zijn symbolische karakters en altijd dezelfde: een van hen is lang en dun, sommigen zijn klein, er zijn jonge, oude.... Ik kan niet zeggen, dat het deze of die persoon is, maar eerder iets, dat iets IN deze of die persoon vertegenwoordigd is in deze karakters. En een van het is als een "grote broer" --- hij helpt in zekere omstandigheden; wanneer er bijvoorbeeld een boot is, stuurt de groet broer het. Dus hij kwam naar me toe en zei, "Ja, ik ken de methode," en begon het te proberen. "Stop, in hemelsnaam!" zei ik. "Je bederft alles; om het te laten werken, moet ik zeggen: IK WIL DAAR NAARTOE GAAN. Toen hij probeerde om me naar de overkant te brengen met zijn eigen methode, werd het water weer modderig en ik begon te zinken!" Nee nee nee!" protesteerde ik. "Doe dat niet, dat is niet het helemaal niet! DAT moet..." (ofschoon ik het niet voor mijzelf formuleerde, was wat ik bedoelde, het besef van een zekere hogere Wil) "DAT moet zeggen: IK WIL DAAR NAARTOE GAAN; dan werkt het."

Daarna veranderde de ervaring, andere dingen veranderden. Maar waaraan ik net gerelateerd ben, is zeker een essentieel deel van die

ervaring van de andere dag [de twee kamers, de ene binnen de andere], omdat de twee co-existent waren.⁹⁴

En het water was zo werkelijk! De ervaring was zo werkelijk, dat ik de koelte van het water voelen kon; ik had de plezierige sensatie van het zitten op iets, dat erg zacht en koel en snel was, dat me verder droeg.

Het moet deel geweest zijn van dezelfde serie ervaringen.

En ik weet, dat ik in een toestand van kennis was, omdat ik plotseling wist, van wie zekere mensen hier --- mensen, die ik een erg, erg lange tijd gekend heb --- de reïncarnaties waren (ik heb nooit geprobeerd om dat uit te vinden, het kwam gewoon). Ik noemde hen bijna bij hun vorige namen.... Ja, een speciale toestand, een toestand van kennis --- maar geen spirituele kennis: een kennis, die gerelateerd is aan de materiële wereld. In zulke visioenen vertegenwoordigt water altijd het vitale. Wanneer alles harmonieus met het water is, betekent het, dat het vitale harmonieus is.

Het was heerlijk (het gebeurde rond 1:30 in de namiddag): zittend op het water, zoals je op een stoel zou zitten! En het water was zo helder, kristalhelder, transparant, rimpelig met kleine golven; de diepten waren donkerblauw, maar de oppervlakte was volmaakt helder, transparant, bijna kleurloos. Dan, toen de "grote broer" kwam, die opschepte, dat hij wist, hoe het gedaan moest worden, en me naar de overkant zou brengen, begon het water modderig te worden, zoals rivierwater altijd is --- een smerig grijs geel.

Het moet de voortzetting zijn van de ervaring van de andere dag. Ik begon de sleutel te vinden.

Wat vertegenwoordigt deze "grote broer"?

Materiële kennis, denk ik --- ik bedoel het hogere gebruik van het fysieke denkvermogen, dat je tegenhoudt om de ware kamer binnen te gaan.⁹⁵ Omdat ik eenvoudig bleef herhalen, "Ik moet zeggen: IK MOET DAAR NAARTOE GAAN..." (met andere woorden, het was een kristalheldere wil, die van het hoogste niveau kwam)... "Ik moet zeggen: IK WIL GAAN --- niet dat, niet jouw methoden!" (*Moeder lacht.*)

* * *

(Een weinig later, betreffende Moeder's uitroep: "Wanneer alleen het mechanisme gevonden zou kunnen worden!")

⁹⁴ D.w.z., de kristallijne rivier en de modderige rivier, de kamer van pijn en de ware kamer. Moeder verklaarde later, "Op een gegeven moment was het water op de ene manier of de andere; ik veranderde niet van plaats, de TOESTAND veranderde."

⁹⁵ Moeder benadrukte nogmaals: "Diegenen, die het denkvermogen gebruiken om kennis te zoeken, kunnen de ware kamer niet binnengaan --- dat is nogal duidelijk."

Het is noch een “truc,” noch een draai, maar iets ergens ertussen.

Er zijn dozen, die alleen op een bepaalde manier geopend kunnen worden, en als je de manier niet weet.... Sommige kasten zijn ook zo. Het ligt niet voor de hand. Het is werkelijk een truc, maar zelfs meer dan een truc, een soort erg subtiel klein mechanisme. Zoals net op de grens om iets te verwerven en plotseling --- ah! Je weet, dat je het verkregen hebt!

* * *

(Moeder refereert dan naar een passage van de voorgaande conversatie, waarin zij zei: “Ik wil niet alleen iets voor mezelf vinden... iedere keer als ik in die toestand ben, verspreid ik het in het rond.”)

Onmiddellijk, zo gauw als ik in die toestand ben, is er een ogenblikkelijke wil om het zoveel mogelijk rond te verspreiden, zodat allen, die op een of andere manier dicht bij me zijn, materieel of spiritueel, er voordeel van zouden kunnen hebben. Dat is juist mijn eerste beweging. En het is waarschijnlijk ook, hoe ik de besmetting vat van de verkeerde kamer!

Zeer waarschijnlijk. Maar tenslotte is het noodzakelijk.

Maar zijn we tenminste een beetje ontvankelijk voor uw werk?

Ik heb voorbeelden gezien van mensen, die nogal onverwachte ervaringen hebben, ervaringen buiten alle proportie tot hun normale toestand van het bewustzijn, en die duidelijk resulteerden uit die beweging. Het zou niet aardig zijn om hen te noemen, omdat... werkelijk, je nooit zou verwachten, dat zij zulke ervaringen zouden hebben! En het komt zeker daardoor.

Ja, het heeft effecten --- ver en dichtbij. De mensen, die het dichtst bij me zijn, lijken niet het meest ontvankelijk te zijn; maar met hen is de actie veel complexer en SOLIDE --- ik bedoel, dat in plaats van een plotselinge ervaring, die bijna, zoals ik zei, buiten proportie is voor hun normale conditie, er iets progressief wordt GEBOUWD.... ik bevind mij voortdurend in het midden van constructies, immense constructies in de maak. Het was zo vannacht. Ik moest rondploeteren in iets als cement, een soort beslag. En toen ontmoette ik allerlei soorten mensen, die ook meer of minder symbolisch zijn, die soms kenmerken hebben van een specifiek persoon. Het is een hele WERELD van omstandigheden, symbolisch tot in de kleinste details. Ik herinner alles, maar ik zou een hele wereld moeten beschrijven... een een klaarblijkelijk oninteressante wereld, wat dat betreft (uitwendig oninteressant, bedoel ik); maar het geeft me de sleutel, vanuit ieder gezichtspunt, voor de huidige toestand van dingen, voor de wereld, die nu in de maak is.

Vannacht bracht ik bijna mijn hele tijd door in een dergelijk gebouw. En alle mensen, die het werk helpen, waren daar gesymboliseerd --- maar het is altijd een materiële hulp, ofwel geld of werk of.... Ik herinner me, dat ij in het bijzonder getroffen werd door een karakter vannacht. (Er waren weer

veel ergernissen, maar er was altijd iemand of iets op de scene, toen ik aankwam en het zocht zichzelf uit --- het was precies het tegenovergestelde van de dromen, waar ik 's anderdaags over sprak: alle moeilijkheden zochten zichzelf uit, toen ik aankwam.) Toen kwam ik bij een nogal moeilijke plaats om over te steken (je moest rondploeteren op een glibberige stelling) en plotseling, tegenover me, was er een man (het was natuurlijk waarschijnlijk eerder een symbool dan een man, maar het zou werkelijk een fysiek iemand kunnen zijn). Hij was een van de werkers, een meester metselaar (toen ik vanmorgen wakker werd, dat ik aan de symboliek van de Vrijmetselarij en ik vroeg me af, of het een clou zou geven voor de ervaring). Dichtbij kwamen mensen om toezicht te houden, te observeren, aanwijzing te geven, mensen, die zichzelf hogelijk superieur vonden... maar zij waren nooit enige hulp bij het oplossen van praktische problemen! Zij creëerden meer problemen, dan zij hielpen oplossen. Hoe dan ook, deze meester metselaar leek rond de vijftig te zijn, met een mooi gezicht --- een werker's gezicht, mooi en geconcentreerd. Er was een moeilijke plaats om over te steken, en hij had het erg efficiënt uitgewerkt, met veel zorg. Dan, toen het allemaal gedaan was, en ik in staat was om mijn weg te vervolgen, voelde ik een grote stroom van liefde naar hem uitgaan, zonder gebaar of woord --- en hij ontving het, hij voelde het en ontving het. Zijn gezicht lichtte op en hij smeekte me met een wonderbaarlijke nederigheid, "Laat me dit moment nooit vergeten, het mooiste moment van mijn leven."(Ik weet niet, welke taal hij gebruikte, omdat het niet in woorden naar me kwam.) Het was zo een intense ervaring. Zijn nederigheid, zijn ontvankelijkheid, zijn respons waren allemaal zo mooi en zuiver, dat, toen ik wakker werd --- toen ik in ieder geval uit de ervaring kwam --- bleef ik achter met de heerlijkste impressie.

Wat hij vertegenwoordigt, zou gedeeltelijk gemanifesteerd kunnen worden door iemand hier. Een mooi gezicht... een man rond de vijftig. Of het zou symbolisch kunnen zijn: zulke karakters worden soms samengesteld met kenmerken van verscheidene mensen om erg helder te maken, dat zij een toestand van bewustzijn vertegenwoordigen en geen individu. Het is veel vaker een toestand van bewustzijn dan een individu.

Maar deze ervaring liet me achter met een waar besef van bevrediging, van volheid: zijn werk was perfect geweest en zijn respons op de goddelijke Kracht, op de Genade, die naar hem kwam, was magnifiek.... Het zouden verscheidene mensen kunnen zijn,⁹⁶ het zou een bijzondere persoon kunnen zijn --- ik weet het niet. Het gebeurde net vannacht.

Je herinnert je alle moeilijkheden, die ik 's nachts tegenkwam in die andere visioenen. Wel, dit was erg interessant, omdat het juist het tegenovergestelde was: ik was op een erg gecompliceerde plaats, vol obstakels en moeilijkheden, maar er was altijd iemand of iets als ik er aankwam --- alles werd uitgezocht en ik ging mijn weg. Alles zocht zichzelf automatisch uit... het gevoel van vermogen, dat alles in orde zette. En ik herinner me, toen de metselaar arriveerde, juist toen ik het hoofd bood aan

⁹⁶ Verscheidene mensen, gecombineerd in dit enkele individuele wezen.

dat nogal grote obstakel, was er iemand aan mijn rechterkant (iemand, die erg "officieel" was, en een donkere jas droeg), die dacht (het contact was eerder door denken dan door woorden),"Oh! Zij roept altijd de werkers voor hulp, in plaats van...." En ik antwoordde, "De werkers zijn efficiënter en hun goede wil..."(al die business van "kaste," weet je, of van de "maatschappij"of "sociale positie"). "De werkers hebben eenvoudige harten,"zei ik, "zij zijn efficiënt in hun werk en hebben meer goede wil dan de mensen, die denken dat ze zo slim zijn! "Het was grappig. Dus dit maakte twee interessante ervaringen gisteren, de een na de andere.

De middagervaring was erg intrigerend; ik was bezig met werken (dingen organiseren voor een van de afdelingen, ik herinner me niet langer, welke) en toen zei ik tegen de persoon, waar ik me samen was, "Nu ga ik naar mijn neef's plaats!..."Toen ik erg jong was, had ik een neef, de oudste zoon van een van mijn vader's broers (hij had een grote familie, zo als je zelden ziet in Frankrijk). Deze neef werd een soort ingenieur, een bouwkundig ingenieur, misschien, of een werktuigbouwkundig ingenieur (hij was een uitstekend chemicus). Hoe dan ook, deze jongen was erg tot me aangetrokken. Hij ging naar de oorlog als een officier en vatte een of andere ziekte (ik vergat, wat) en hij stierf rond 1915, in de tijd, dat ik naar Frankrijk terugkeerde. Wel, In mijn ervaringen gisterenmiddag gaf een zekere familie, die HIER woont, me exact dezelfde gewaarwording, die ik gehad had naar die mensen, toen ik erg jong was. En speciaal voor deze neef (voor de rest van de familie was het vager, zoals een *achtergrond* voor de ervaring). "Ik ga naar hun plaats," zei ik. Zij hebben een prachtig landgoed hier, net zoals zij een prachtig landgoed hadden eerder in Frankrijk (zij hadden Madame de Sevigne's kasteel bij Sucy, nabij Parijs --- een mooi eigendom). En het was allemaal zo concreet! Het kwam niet door het hoofd; het was geen gedachte, maar een gewaarwording. Ik moet hem nu gaan ontmoeten,"zei ik. En zelfs, toen ik mijn visioen had, zei ik tegen mijzelf, "Je moet gek aan het worden zijn! Kunnen zij werkelijk hier in Pondicherry zijn?" Deze oom, met wie ik alleen een afstandelijke relatie gehad had en deze neef, die ik nooit veel zag, maar die ik kende als erg aardig en erg loyaal --- "Zijn zij werkelijk hier?!" De gewaarwording was hoogst vreemd (het hoofd functioneerde helemaal niet; het was een GEWAARWORDING). Dus ik ging weg om deze "neef" te zien, en op de weg om hem te zien, had ik de ervaring van de rivier oversteken. En op de terugweg, na de discussie met de "spirituele broeder" (die ik werkelijk verteld heb: "Ga hier weg! Ik heb je niet nodig!"), begon ik daarna, toen ik mezelf weer teruggevonden had op de bank, mijn bewustzijn weer te verzamelen, terwijl ik tegen mijzelf vertelde, "Kijk nu hier! Lat ons proberen om het helder te zien." En toen realiseerde ik me, dat de neef, doe prematuur stierf gedurende de oorlog, in iemand hier gereïncarneerd was. "Hoe vreemd,"dacht ik.... En de datums vielen samen.

Maar dat is een zeldzame toestand: er is helemaal geen mentale interventie; je beleeft de dingen POSITIEF, net zoals je hen fysiek ervaart, op dezelfde manier als dit (Moeder klopt op de tafel naast haar) fysiek een tafel is. Het is dat soort perceptie --- iets positiefs. Ik zei positief, "Ik ga naar mijn neef's plaats," en de relatie had een absoluut positieve vibratie --- het

was helemaal niet iets, dat bedacht was, of zelfs "herinnerd": er is niet iets "herinneren," het is er eenvoudig, levend. Een vreemde toestand. Ik heb het gehad gedurende verscheidene gelegenheden, en wanneer ik het heb, ben ik gewaar, dat dit de toestand is, waarin mensen weten wat er gebeurt en er voorspellingen in maken --- in deze toestand is er geen mogelijkheid van twijfel. Geen gedachten komen tussenbeide --- helemaal geen, niet een. Absoluut niet intellectueel: eenvoudig enkele vitaal-fysieke vibraties en dan weet je het. En je vraagt je zelfs niet af, hoe je het weet; het is niet zoiets --- het is zelf-evident. En sinds ik in die toestand was, toen ik de reïncarnatie zag van de neef, ben ik volmaakt zeker van wat ik zag. En god weet (Moeder lacht), toen ik er uitkwam en ernaar begon te kijken met mijn gebruikelijke bewustzijn, zie ik tegen mijzelf, "Mijn woord! Ik zou nooit aan zoiets gedacht hebben!" Het was miljoenen kilometers verwijderd van enige gedachte van mij. Bovendien dacht ik gewoonlijk nooit aan die neef; hij was een goede jongen, maar ik besteedde nooit veel aandacht aan hem, hij had geen plaats in mijn actieve bewustzijn.

Het is grappig.

Wel, mon petit. Wanneer je dergelijke nachten kon hebben --- het is zoveel plezier!

Er moet ergens een kloof zijn.

Dat is er --- ik weet, dat het er is . Er is eenvoudig een leegte tussen twee delen van je bewustzijn, en wanneer je bewustzijn erdoor gaat, verliest het het contact met de andere kant.... Het is alsof je in een gat gevallen bent, en dan, ooh!

Het neemt een erg lange tijd om op te bouwen, maar er moet een manier zijn om een brug te maken --- daar jaag ik nu op.

Maar is er geen praktische methode?

Een praktische methode... ja.

Ten eerste moet je, materieel gesproken, wanneer je wakker wordt, ALTIJD STIL BLIJVEN. Je moet je lichaam leren.... Weet je, je moet zelfs (*gebaar*) je hoofd niet bewegen. Blijf volledig stil. En blijf zo, uitgesteld tussen slaap en ontwaken, met een erg RUSTIGE wil om te herinneren.

Je zou onmiddellijk kunnen slagen, maar het zou ook tijd kunnen nemen.

Maar vanuit het zuivere materiële standpunt is het elementair: wanneer je zoveel doet als je hoofd omkeren bij het ontwaken, dan vervaagt alles. Je moet absoluut stil blijven, in een soort vredevolle concentratie. En dan wacht je.

Wanneer je soms een woord of een gebaar herinnert, een kleur of een beeld, dan houd je het vast en beweegt niet.

Sommige mensen slagen direct; voor anderen duurt het langer. Maar het slaagt tenslotte altijd. Je moet een brug bouwen, dat is alles.

En heb dan geen haast om op te staan, zeg bovenal niet, "Oh, ik zal laat zijn...." Blijf daar alleen, alsof je de eeuwigheid voor je had.

Juni 6, 1962

Heb je vannacht iets gezien? Iets gevoeld?

??

Ik vraag het, omdat ik vannacht probeerde... het was rond vier uur in de morgen en ik concentreerde om te proberen die brug te bouwen [tussen je waakbewustzijn en het andere bewustzijn]. Voelde je niets?

Het is erg vaag.

Het is een andere manier van herinneren, daarom is het.

Het moet een soort wollig effect geven aan iemand, die er niet aan gewend is.... Weet je, wanneer je je bewustzijn naar binnen wil trekken --- wat mensen "concentreren" noemen --- voor meditatie, bijvoorbeeld, of japa, wel, voor het scherp gerande oppervlaktebewustzijn is de beweging van verinnerlijking als binnengaan in iets... niet exact "rokerig," omdat het niet donker is, maar wollig: het gevoel van iets zonder hoeken, geen precieze demarcaties. Heb je die indruk niet, wanneer je concentreert?

Ik zie niets, wanneer ik concentreer.

Niet zien: voelen.

Dit alles hoort bij een ander soort besef. Geen fysiek besef, maar een soort gewaarwording. Het is alles gewaarwording.

Bijvoorbeeld net zat ik en wachtte op je. Wanneer ik niets te doen heb, kan ik geen moment blijven zonder onmiddellijk naar binnen te keren --- in plaats dat het bewustzijn naar buiten gekeerd is, is het naar binnen

gekeerd --- en wel, ik merkte op, dat het lichaam, dat zat en wachtte, het gevoel had om in iets wolligs te gaan, afgerond, *zacht*. En in beide gevallen was ik bewegingsloos. Ik zat eenvoudig hier te wachten. Het is als gaan van iets, dat knapperig, helder, precies (vergeet over denken of visioen: dit is pure gewaarwording), van iets, dat knapperig, precies, gedefinieerd is, naar iets, dat zacht, rijp is... zoals een lichte witte rook --- geen melkachtig wit, maar zacht, transparant en oh, zo een vrede.... Alsof niets in de wereld die vrede kon weerstaan.

Het gebeurde in een fractie van een seconde: ik zat en wachtte op je, dat dat je bijna kwam; maar de deur ging niet open, dus ging het lichaam automatisch zo (*binnenwaarts kerend gebaar*). En omdat het zo plotseling gebeurde, merkte ik het verschil in de manier, waarop het lichaam zich voelde.... Het voelt normaal een formidabele wil --- erg kalm, erg vredevol, vrij van spanning van agitatie, maar toch direct en helder, geconcentreerd (niet geconcentreerd: gestold), dat het bijna hard is. En dat controleert het lichaam, dat gehoorzaamt het lichaam. En wanneer dat er niet is, is het de andere toestand: glad, rijp, *zacht*, wollig... en wat een vrede! Alsof niets in de wereld het kon verstoren.

Het nam misschien een seconde of een fractie van een seconde --- daarom was ik in staat om beide toestanden te observeren.

En zover als ik me herinner (omdat ik het nooit volledig herinner), dit soort "vaagheid" was, als het ware, mijn constante toestand aan de start van mijn zogenaamde ziekte; alles was op die manier --- mensen, dingen, het leven, het universum. Zo was het, met alleen die speciale vibratie, zo zacht, zo omhullend. En het bleef, het is nog hier.

Het neemt me geen enkele tijd, de tijdfactor komt er helemaal niet binnen --- het is een soort innerlijke resolutie: deze manier of die manier (*Moeder keert de palmen van haar handen naar binnen en naar buiten*). Mensen zeggen, "Oh, u was aan het wachten!" Nee, ik wacht nooit; het is of actie of een soort zaligvolle vrede (zelfde naar binnen en buiten gebaar). En ik praat over het lichaam, niet de geest --- de geest is ergens anders. Ergens anders. Het LICHAAM voelt dat.

En wat een nachten heb ik!... Nachten, zoals die, waarover ik je 's anderdaags verteld heb, met visioenen en acties, en dan heb ik nachten.... Vannacht verloor ik de hele nacht mijn bewustzijn niet, ik voel niet, dat ik een minuut geslapen heb; en het was alsof ik in een soort tijdelijke Oneindigheid was (*beide handen boven het hoofd*). Van tijd tot tijd kijk ik naar de klok (ogenblikkelijk voel ik, dat iets aan me trekt en ik kijk naar de klok): twee of twee en een half uur zijn voorbijgegaan --- Viel het bewustzijn in slaap? Nee, niet gedurende een seconde. Maar het besef van tijd verdwijnt volledig in... in een innerlijke immobiliteit. Maar een immobiliteit in beweging!

Wanneer het zo door blijft gaan, zetten ze me in een gestoffeerde cel!

Vreemd.

Ik had besloten om je niets te vertellen, omdat ik werkelijk niets te zeggen heb --- het is iets, dat enige tijd nodig heeft om helder te worden. Maar toen gebeurde dit net, toen ik op je wachtte. Dus keek ik, iets boven keek naar wat er gebeurde in het lichaam, alsof het vroeg, "Laten we zien, hoe voelt dit voor je?" En ik heb je verteld, hoe het voelt.

(*stilte*)

Ik ben "The Yoga of Self-Perfection" aan het vertalen: wat en lichaam moet zijn en moet worden om te dienen als een instrument. Het is aandoenlijk....

Maar een ding is praktisch gebeurd zonder dat ik het opmerkte. In het verleden, voor die ervaring [April 13] was het lichaam gewend om de worsteling te voelen tegen krachten van slijtage (verscheidene organen slijten, verliezen hun doorzettingsvermogen, hun vermogen van reactie en zekere bewegingen, bijvoorbeeld, worden moeilijker om te maken). Dat voelde het lichaam, ofschoon het lichaamsbewustzijn nooit enige veroudering waarnam, nooit, geen --- dat bestond eenvoudig niet. Maar in het actuele materiële geval was er enige moeilijkheid.... En je zou nu, terwijl je ernaar kijkt op de gewone manier, extern, oppervlakkig, kunnen zeggen, dat er een grote achteruitgang geweest is; wel, het lichaam voelt helemaal niet zo! Het voelt, dat een bijzondere beweging, inspanning, gebaar of actie bij de wereld hoort --- deze wereld van onwetendheid --- en niet op de ware manier uitgevoerd wordt: het is niet de ware beweging, die op de ware manier gedaan wordt. En haar gewaarwording of perceptie is, dat de toestand, waarover ik sprak, zacht, zonder hoeken, zich moet ontwikkelen langs een zekere lijn en effecten moet produceren op het lichaam, die de ware actie mogelijk maken, actie, die de ware wil uitdrukt. Met misschien geen verschil aan de oppervlakte (Daarover weet ik nog niets)... maar gedaan op een andere manier. En ik praat niet over grandioze dingen, let wel, maar over alledaagse activiteiten: opstaan, wandelen, een bad nemen. Ik heb niet langer het gevoel van onvermogen, maar een gevoel van (wat is het woord ervoor?)... een *onwilligheid* --- een lichamelijke *onwilligheid* --- om dingen op de oude manier te doen.

Er is een andere manier om gevonden te worden.

Maar niet "gevonden" met het hoofd, zo is het niet. Een manier, die ergens IN DE MAAK is.

Ik spreek over de kleinste dingen --- neem tanden poetsen; er is een verschil tussen hoe ik nu mijn tanden poets en de manier, waarop ik het gewoonlijk deed. (In verschijning is het waarschijnlijk hetzelfde.)

En ik heb een moeilijkheid (het is bijna ook onwilligheid) om dingen te zien, zoals anderen hen zien. Het is moeilijk voor me, niet spontaan: het zou een inspanning vragen, die ik niet wil doen.

Wat het hoofd betreft, heeft het geleerd om stil te zijn.... ik loop in de morgens en de middagen, terwijl ik de mantra zeg, zoals eerder; maar terwijl ik eerder gedachten moest verdrijven, concentreren en een inspanning doen, komt nu deze toestand en neemt alles over --- het hoofd, het lichaam, alles --- en ik loop in een wollige droom (wollig is niet het juiste woord, maar het is alles, dat ik kan vinden!). Het is glad, zacht, zonder hoeken en soepel! Geen weerstand, geen weerstand... Oh, die vrede!

Welaan, mon petit.

(Moeder kijkt naar Satprem) Ik vraag me af, of ik de "besmetting" een beetje kan verspreiden!

Ik probeerde het vannacht. Ik zal het weer proberen.

Wat deed je om vier uur in de morgen? Slapen?

Ja.

Hoe laat wordt je wakker?

Rond zes uur.

We zullen zien....

Maar, wanneer ik naar binnen ga, krijg ik dat vage, wollige gevoel helemaal niet.

Heb je helemaal geen gewaarwordingen?

Helemaal niets. In feite is alles wat ik krijg, een soort kristallijne gewaarwording. U vertelde me eens, dat ik omsloten was in een glazen standbeeld, herinnert u? Wel, dat is precies mijn indruk. Iets, dat helder, erg helder is, maar met niets er in.

Het is een mentale verinnerlijking.

Oh, ja --- het is helder, erg helder, erg lumineus... een beetje hard. Maar alles lijkt nu hard voor me! Als je eens wist.... Het is tot het punt gekomen, waar ik, zo gauw als ik van toestand verander, het gevoel krijg, dat het lichaam op gekartelde stukken hout zit... en toch is het erg comfortabel opgesteld op veren kussens!

(stilte)

Ik weet het niet, maar ik had de indruk, dat het eerder een VERMOGEN zou behoren te zijn dan een toestand van bewustzijn --- een vermogen, dat in staat is om dingen te VERANDEREN. Eerder

dan zijn attitude te veranderen, zou er een vermogen moeten zijn, dat de Materie zou kunnen veranderen, het meer.... maken.⁹⁷

Alles is een vermogen, mon petit! Heven is een vermogen --- geen vermogen, geen leven.

Ja, maar ik bedoel, dat het eerder dan iets te zijn, dat subjectief is, iets, dat je "ervaart," het een vermogen zou moeten zijn, dat bijvoorbeeld deze materiële hardheid zou kunnen veranderen in zachtheid.

Ik ben niet veranderd.

Ik ben niet veranderd, dat is het --- ik ben niet veranderd. Want, als het veranderd zou zijn, zou het niet terugkomen; maar zij bestaan naast elkaar. Zij bestaan naast elkaar.⁹⁸

Wanneer materie veranderbaar zou zijn, zou het LANG geleden veranderd zijn.

(stilte)

Ik herinner me, dat ik iets las bij Sri Aurobindo, tik, over zekere filosofische of spirituele theorieën, die inhielden, dat er alleen een Ziel was, of een Purusha (ik herinner me niet, hoe hij het noemde); deze Ziel had de volledige ervaring van de vervorming van het universum, en deze zelfde Ziel ervoer ook de Terugkeer. En het werd aangetoond met onmiskenbare logica, dat, wanneer er werkelijk maar EEN ziel is, dan is, vanaf het moment, dat meesterschap verkregen is --- onverschillig of het is door een individu of een wereld, een god of een mier --- het moment, dat het vermogen bestaat om de vervorming te veranderen in de Waarheid, allemaal voorbij is en gedaan! De verandering wordt automatisch van kracht.

Maar toen was opgemerkt, dat sommige mensen deze Terugkeer tot stand brachten --- omdat zij het beleefden en het beschreven --- maar hoe dan ook, al het andere gaat door met te bestaan, samen te bestaan. Daarom....

Het is iets anders.

(lange stilte)

Zal er altijd een wereld zijn, zoals degene, die we kennen?

⁹⁷ Bij het stellen van deze vraag dacht Satprem in het bijzonder over Madame Théon, die eerder dan haar sandalen te gaan halen, hen naar haar toe liet komen.

⁹⁸ Wat Moeder lijkt te bedoelen, is, dat de harde toestand en de toestand zonder hoeken samen bestaan, zoals de twee kamers of de twee rivieren.

Omdat alles veranderd, maar niets verdwijnt. Weet je, als we denken op de manier, zoals we over het algemeen doen, lijkt het voor ons, dat de huidige toestand van de wereld zal veranderen en vervangen zal worden door iets anders. En aan de andere kant weten we uit er, dat wat bestaat, eeuwig bestaat.... Dus wat dan?

(lange stilte)

We kunnen ons gemakkelijk een wereld voorstellen, waarin je in die toestand zou leven, waar ik over gesproken heb, en die volgens haar eigen wetten zou ontwikkelen. Maar zou het bestaan van een dergelijke wereld, deze annuleren?...

Zo zie je, dat we hier het hoofd bieden aan een probleem, dat nog opgelost moet worden.

Ja, maar die verschillende wereld, die u waarneemt, zal het subjectief verschillend zijn, of in haar materiële eigenschappen?... Zal die wereld alleen subjectief verschillend zijn van de onze, op de manier, waarop we er over denken, of....

Vermogen... logisch, men heeft vermogen over dingen.

Ik ben (hoe zal ik het neerzetten?) onderweg, op de grens. Maar we zouden wat bewijs nodig hebben, is het niet? Enig bewijs. Voor ZICHZELF veranderen dingen ongetwijfeld; ik heb twee of drie of vier FLITSEN gehad van objectieve verandering --- niet alleen een verandering van mijn bewustzijn, maar ook waarneembaar van andere bewustzijnen. Maar het is als een flits: "Ah!" En het verdwijnt in de tijd, die het neemt om "Ah!" te zeggen. Dus het is niets, waarover je kunt spreken.

Gebeurtenissen kunnen veranderd worden: waar ook de toestand van het bewustzijn in het spel komt, kun je gebeurtenissen veranderen. Ik heb daar honderden en honderden en honderden voorbeelden van, zoals ik de ervaring gehad heb van het veranderen van een persoon's toestand van bewustzijn⁹⁹ en de resulterende omstandigheden van die toestand van bewustzijn. Dat alles behoort tot de werkelijkheid van het psychologische leven; maar waar ik over spreek, is dit (*Moeder slaat krachtig op de tafel*).

Er is inderdaad het geval van n Théon's sandalen, die kwamen en zichzelf aan haar voeten plaatste, in plaats dat haar voeten zichzelf in de sandalen gingen plaatsen, maar dat... dat behoort tot nog een andere werkelijkheid, Het was niet, wat je een "natuurlijk" fenomeen zou noemen: zij paste haar wil toe en haar actie, en de substantie van de sandalen werd

⁹⁹ Dit noemt Moeder "het verschuiven van de naald van het bewustzijn": "Wanneer mensen, die depressief zijn of wanhopig, me komen ontmoeten," vertelde ze eens tegen Satprem, "is alles, wat ik moet doen, de naald van het bewustzijn een beetje verschuiven, en zij gaan gelukkig weg. Uit gewoonte keert hun toestand jammer genoeg terug." (Zie Agenda I, Februari 25, 1958, p. 148.)

ontvankelijk. Maar betekent dat, dat de wereld zo zal zijn?... Ik weet het niet.

Twee of drie minuten, als een flits, heb ik iets zien... manifesteren, van plaats veranderen. Maar het was voorbij in minder tijd, dat het duurt om het te vertellen, dus het zou volledig subjectief kunnen zijn. Om het zeker te stellen, zou ik het met iemand anders moeten checken, is het niet?

We zullen zien. Geduld.

Welaan.

Dus, mon petit, waar ben je mee bezig? Het is allemaal geklets en geen werk voor je vandaag.

Maar dit is interessant!

Ben je met je boek begonnen?

Nee. Ik moet er over nadenken, concentreren. Dat vraagt tijd.

* * *

(Een beetje later, naar het eind van de conversatie:)

Petit, voordat je gaat slapen, wanneer je in bed gaat, denk dan eenvoudig aan me, met de wil om te ontvangen, wat ik je stuur --- alleen voor de ruimte van een paar seconden, voordat je gaat slapen, dat is alles. Probeer niet te concentreren en jezelf wakker te houden, formuleer het alleen, en ga dan slapen. Omdat ik het werkelijk probeer!

Natuurlijk weet ik, dat u het probeert! Ik beschuldig niemand. Ik ben degene, die geblokkeerd is.

Maar het is noch jij, noch ik, noch Tom, Dick of Harry, noch de Heer --- dat is gewoon, hoe het is. Er is een reden erachter, maar we zijn te stompzinnig om het te begrijpen.

Ja, maar het begint een aardig lange reden te worden. Ik heb het gevoel, dat het allemaal op een dag gaat breken.

Nee, dat is alleen het obstakel, die verharding in je. Oh, mon petit, als je wist, hoe hard sommige dingen worden in het wezen! Oh, hoe hard heb ik moeten worstelen en worstelen en worstelen.... Deze ervaring [van April 13] deed de taak, maar anders was het een worsteling van minuut tot minuut. Het leven verandert je in iets, dat zo hard als ijzer is (*Moeder maakt een vuist*).

En dat is gebeurd. Dat is gebeurd. Hoe dan ook, we kunnen het nog proberen! (*Moeder lacht.*)

Tot ziens, mon petit.

Juni 9, 1962

(In de loop van de voorgaande conversatie had Satprem gedacht, dat er eerder dan een subjectieve verandering, een verandering in iemand's attitude naar dingen, een objectieve verandering zou moeten zijn, een vermogen, dat in staat is om juist de substantie van dingen te veranderen: hun eigenschap van hardheid, bijvoorbeeld. Hier verheldert Moeder haar voorgaande verklaring, dat, "wanneer materie veranderbaar was, het lang geleden veranderd zou zijn," een verklaring, dat, op het eerste gezicht, alle hoop leek te verbrijzelen van transformatie.)

Er is niets te veranderen! Alleen de relaties tussen dingen veranderen....

Kijk, als een analogie, naar wat de wetenschap ontdekt heeft over de zogenaamde compositie van materie op atomair niveau --- er is niets te veranderen. Niets te veranderen! Het samenstellende element verandert niet, de relatie tussen dingen veranderen.

Alles heeft een en hetzelfde samenstellende element, zie je; en alles ligt IN de onderlinge relaties.¹⁰⁰ Wel, het is exact hetzelfde voor de transformatie.

Dus je spreekt over "vermogen," maar in feite....

(lange stilte)

De notie van "subjectief" en "objectief" behoort NOG tot de oude wereld en tot de drie, of op zijn hoogst vier dimensies.... Het is een en hetzelfde Vermogen, dat de onderlinge relaties verandert binnen een en hetzelfde element; om dingen eenvoudig neer te zetten, is het Vermogen, dat de

¹⁰⁰ In feite geven natuurkundigen unaniem toe, dat de mathematische "modellen," die de atoomstructuur van de materie verklaren, excessief complex geworden zijn: "Er zijn teveel soorten quarks [theoretische elementaire deeltjes en "ultieme" samenstellers van materie] en veel te veel van hun aspecten zijn niet waarneembaar." Er is een roep om een eenvoudige werkende hypothese, een nieuw idee, dat vereenvoudigt en verenigt, die de materie zouden verklaren zonder toevlucht tot "niet-waarneembaren."

En het zou goed kunnen, dat het zaad van dit "idee" besloten is in Moeder's eenvoudige enigmatische woorden: "Alles heeft een en hetzelfde samenstellende element, en alles ligt IN de wederzijdse relaties."

subjectieve ervaring EN de objectieve realisatie geeft, hetzelfde; het is alleen een zaak van een grotere of mindere totaliteit van ervaring, als het ware. En als de ervaring volledig zou zijn, zou het de ervaring zijn van het Allerhoogste, en het zou universeel zijn.

Is, wat ik zeg, enigszins logisch?...

Het komt praktisch neer op een capaciteit om de ervaring te verspreiden, of om dingen IN TE SLUITEN in de ervaring (het is hetzelfde). Je moet werkelijk deze business vergeten van de ene persoon en dan de andere, het ene ding en dan een andere.... Zelfs als je het niet concreet kan realiseren, stel je dan tenminste voor, dat er maar EEN ding is, excessief complex, en (afhankelijk van het geval) een ervaring, die op een plaats plaatsvindt, of zich uitspreidt, zoals olie op water, of die alles omarmt. Dit is allemaal erg bij benadering, maar het is de enige manier, dat het begrepen kan worden. En de enkele verklaring voor "besmetting" is in die Eenheid.

En vermogen maakt het het verschil. Hoe groter het vermogen, zou je kunnen zeggen (deze woorden zijn erg onhandig), hoe verder de ervaring zich verspreidt. Wanneer zijn startpunt de Oorsprong is, is het vermogen... laat ons zeggen, universeel (we zullen op het moment niet meer dan een universum in ogenschouw nemen); het is universeel. Terwijl dit Vermogen zich manifesteert van vlak tot vlak, wordt het concreter en beperkter; op ieder vlak wordt het gebied van actie beperkter. Wanneer je vermogen vitaal is (of "pranisch," zoals het hier in India genoemd wordt), dan is het gebied van actie aards, en soms beperkt tot een paar individuen, soms is het een vermogen, dat in staat is om te handelen op alleen een klein wezen. Maar oorspronkelijk is het HETZELFDE vermogen, dat handelt op DEZELFDE substantie... ik kan het niet uitdrukken, woorden zijn onmogelijk; maar ik voel heel duidelijk aan, wat ik bedoel.

Ik kan affirmeren, dat deze notie van "subjectief" en "objectief" nog bij de wereld van illusie behoren. De INHOUD van de ervaring zou ofwel microscopisch of universeel kunnen zijn, afhankelijk van het de specifieke kwaliteit van het vermogen, dat uitgedrukt wordt, of zijn gebied van actie. De beperking van het vermogen kan vrijwillig zijn of opzettelijk; het kan een gewilde en geen opgelegde beperking zijn, wat betekent, dat de Wil-Kracht van de Oorsprong zou kunnen komen, maar zichzelf opzettelijk beperkt, zijn gebied van actie beperkt. Maar het is hetzelfde vermogen en dezelfde substantie.

Uiteindelijk is er maar een vermogen en een substantie. Er zijn variërende modaliteiten --- talloze modaliteiten --- van vermogen en substantie, maar er is maar EEN vermogen en EEN substantie, zoals er maar EEN bewustzijn en EEN waarheid is.

Ja, maar als u zegt, dat, wat verandert, alleen "de relatie tussen dingen" is, is het nog een zaak van subjectiviteit (ik gebruik het woord bij gebrek aan een beter). Maar als we komen bij spijkers met koppen

slaan van de transformatie --- fysieke onsterfelijkheid in het lichaam, bijvoorbeeld --- houdt dat niet meer in dan een eenvoudige innerlijke verandering van relaties? Moet MATERIE zelf niet getransformeerd worden? Zodat er een vermogen over materie moet zijn. Niet hoofdzakelijk een verandering van relaties... niet?

Nee, je kan niet vatten, wat ik bedoel met het woord "relatie," tenzij je het wetenschappelijk opvat. Je lichaam, en mijn lichaam, deze tafel, dit kleed, zijn allemaal gemaakt van atomen; en deze atomen zijn samengesteld uit hetzelfde. De verschillen, die we zien --- verschillende lichamen, verschillende vormen --- zijn het gevolg van de bewegingen of de wederzijdse relaties binnen dit zelfde.

Ja, dus moeten de wederzijdse relaties veranderen.

Maar dit moet erg concreet opgevat worden. Wel, ik zeg, dat het vermogen deze intra-atomische beweging moet veranderen. Dan zal, in plaats van te desintegreren, je lichamelijke substantie de beweging van de Transformatie gehoorzamen, volg je? Maar het is allemaal HETZELFDE! De relaties tussen dingen moet veranderen.

En zo wordt het EVIDENT, dat onsterfelijkheid bereikt kan worden! Dingen worden eenvoudig vernietigt door hun eigen rigiditeit --- en zelfs dan is het alleen een gelijkenis van destructie; het essentiële element blijft overal, in alles, hetzelfde, in achteruitgang net zoveel als in het leven.

Het is extreem interessant!

Uiteindelijk is het allemaal de construerende Wil. De construerende Wil is eeuwig, onsterfelijk en oneindig --- het ligt voor de hand --- dus, wanneer het overgelaten wordt aan deze Wil, is er geen reden, waarom Zijn schepping niet deel zou nemen aan onsterfelijkheid en oneindigheid --- dingen hoeven niet noodzakelijkerwijze door de gelijkenis van desintegratie te gaan om van vorm te veranderen, het is niet onmisbaar. Het is op die manier geworden om een of andere reden (waar we waarschijnlijk niets mee te maken hebben), maar het is niet onmisbaar, het zou anders kunnen zijn.

(stilte)

Het probleem is om eruit te gaan: we zien, we raken aan, en we worden verslaafd. Maar wanneer je DAAR boven kijkt (*gebaar boven het hoofd*), lijkt het allemaal nogal eenvoudig!

En wanneer ik DAAR boven kijk, vertel ik je, dat er geen verschil is tussen "subjectief" en "objectief" --- behalve als je je individualiteit en je individuele bewustzijn een onafhankelijke werkelijkheid geeft; dat is, wanneer alles in kleine stukjes snijdt met je voorstellingsvermogen.... Dan, natuurlijk....

Juni 12, 1962

(Onverwacht leidde deze conversatie naar het onderwerp van Satprem's breuk met X, die zijn guru was geweest gedurende de paar laatste jaren. Hier is dan kort het verhaal achter de scheuring: Zo gauw Satprem X naar de Ashram had gebracht, wierp een zwerm leerlingen zich op hem. Verdacht onder hen waren de geldmensen, dezelfde scharrelaars, die, elf jaar later, na Moeder's vertrek hun ambities zouden openbaren in Auroville, zowel als in Pondicherry. Satprem's ietwat recht voor zijn raap manier kwam spoedig in de weg van hun plannen. Hij had een diepe affectie voor X en toen hij herhaaldelijk zag, dat deze mensen --- spirituele schelmen is het enige woord voor hen --- in de hoop om verwarring te zaaien (want zij dijen altijd het best in verwarring), valse rapporten naar Moeder brachten van dingen, die X verondersteld was gezegd te hebben, probeerde hij in alle onschuld om X waakzaam te maken tegen de valse rapporten en oneerlijke mensen, die hem onrecht aandeden. Maar in plaats van naar Satprem te luisteren en te begrijpen, dat hij uit liefde sprak, ontstak X --- met al zijn Tantrische vermogen erachter --- in een gewelddadige woede tegen hem, alsof hij een smet geworpen had op X's prestige. Satprem brak toen met X, maar niet zonder verdriet.)

Iets nieuws?

Ahem!...

Voor mij ook niets nieuws.

Helemaal niets

Maar je hebt een brief daar (*Moeder ziet een envelop op de vloer naast Satprem*).

Ik weet niet, wat het is; het kwam net deze morgen en ik heb het niet geopend.

Is het niet van je uitgever?

Oh, u weet, wat de uitgever zegt: stuur ons een boek, wanneer je er een klaar hebt .

Oh! Zeiden ze dat?

Ja.

Oké. We stoppen al het andere werk.

Maar het boek moet tot me komen!

Oh, het komt --- het komt. Ik heb daar geen twijfel over. Alles, wat je moet doen, is je hierop richten (*gebaar boven het hoofd*).

Sommige mensen zijn tevreden met wat ze schrijven; ik heb dat gevoel niet, moet ik zeggen.

Zij zijn over het algemeen dwazen.

Maar weet je, wanneer je denkt, dat het alleen zal komen als je ergens anders naar toegaat... is er altijd die mogelijkheid.

Nee, ik wilde niet naar de Himalayas gaan voor inspiratie --- ik ben nogal gewaar, dat inspiratie overal kan komen! Nee, daar was het niet voor, maar voor...

Je gezondheid?

Ja, onder andere dingen. Ik ben verwond door die episode. U weet niet alle details, maar het was lelijk.

Maar, mon petit... Ik heb je niet alles verteld, wat er gebeurd is! Nu verteld hij iedereen, dat hij met de Ashram moest breken, omdat hij slecht behandeld was.

Oh, dus dat zegt hij...

Hij zegt, dat hij nooit de woorden uitgesproken had, die hij verondersteld wordt gezegd te hebben, terwijl ik aan mijn kant N. ¹⁰¹ praktisch een eed heb laten zweren, dat hij de waarheid vertelde.... X zegt, dat hij nooit gezegd heeft, dat ik niet meer dan twee maanden over had om te leven (en hij heeft het ook zeker nooit zo gezegd).

Natuurlijk niet!

Niet de minste twijfel erover. En hij zegt, dat hem een onrechtvaardigheid aangedaan was (hij noemt je naam niet --- hij noemt hoe dan ook geen namen, of tenminste geen, die voor me herhaald zijn); hij zei, dat hij beledigd was en misbruikt en nu gedwongen is om met de Ashram te breken.

Toen ik met hem sprak, weet je, toen ik naar hem toe ging, was het net na mijn japa en ik was in een toestand van absolute innerlijke kalmte ---

¹⁰¹ Een van deze scharrelaars, die geruchten verspreide over X's beweerde verklaringen.

absoluut, met geen.... ik voelde eenvoudig, dat hij geholpen moest worden, omdat hij dingen zei, die tegen hem ingingen. Dus had ik dit gevoel, een zeer sterk gevoel van affectie, maar een affectie, die dingen helder en zonder emotie verklaart. Ik was erg kalm, toen ik dat alles zei. Ik werd naderhand niet boos, maar ik werd hoofdzakelijk boos, omdat hij onmiddellijk zo een ongelooflijke reactie had! Dus toen was ik aan de verliezende kant. Maar de manier, waarop ik dingen bij hem gebracht heb.... Werkelijk, als hij het minste.... had. Maar zelfs een man, die nooit enige yoga gedaan had, zou gevoeld hebben, dat ik openhartig uit mijn hart sprak. Zelfs een man zonder spirituele cultuur zou dat gevoeld hebben. Dus hoe kon hij het op zo een manier opnemen!

Ik ben niet zeker, dat hij het deed.

Oh, kijk! Het was zo....

Nee, ik geloof niet, dat hij dacht, dat je hem beledigde of wat dan ook --- ik denk, dat het allemaal politiek is, mon petit!

Toen Z eerst met hem sprak, weet je, ontkende hij niets; alles, wat hij zei, was, "Oh, laten we geen enkele aandacht besteden aan deze wereldse dingen." En toen sprak hij over Z's arm, die hij wilde helen. De tweede keer ontkende hij een deel --- hij ontkende, dat hij over mijn gezondheid gesproken had, terwijl hij in feite.... De derde keer.... Volg je, hoe meer het nodig was om een helder standpunt in te nemen, hoe meer hij ontkende, terwijl hij eenvoudig zei, "Nee, ik heb dat nooit gezegd."

Dus heeft hij alle relaties afgesneden met de Ashram?

Hij zegt, dat het heeft --- hij heeft het niet feitelijk gedaan.

Natuurlijk zegt hij, dat hij alles gehouden heeft, dat hij voelde en zag voor me. Hij zei, dat hij zijn *yantram*¹⁰² wilde verwijderen van de Ashram, maar tenslotte liet hij het. Hij schrijft aan Z en vertelt hem, dat hij werkt aan zijn arm. Hij had een bezoek van A. en van die kerel M. --- dat was komisch! M. moest natuurlijk naar de Ashram komen om te blijven, maar hoe dan ook... hij zoekt een of ander vermogen, ik voel dat goed genoeg. Hij had regelmatig een of ander karakter bezocht, die vermogen had, maar het niet erg goed benutte, en hij voelde iets, dat overeen kwam, bij X --- hij zoekt instinctief op zoek naar vermogen. Toen hij naar X ging om hem te zien, kan hij een vermogen gevoeld hebben, dat bij hem binnenkwam --- dus hij gaat weg!... Ik denk ook niet, dat hij enige soort verbinding heeft, ofwel met India of met de Ashram: hij zoekt naar vermogen.

¹⁰² *Yantram*: "Tantrisch symbool, dat gebruikt wordt om goden, godinnen aan te roepen of op te roepen, of wezens van werelden in het verschiet.

Zo staan de dingen ervoor.

Weet je, voor mij is dit alles niets dan een oppervlakte drama, de hele zaak betekent niets. Het enige, dat ik helder zie, was meer of minder, wat je voelde: dat is, wanneer X dicht met ons verbonden zal blijven, kan hij beter leren om geen verhaaltjes te vertellen... of, om het zo voordelig als mogelijk neer te zetten, geen stem te geven aan een zeker onbewust deel van zijn wezen.

Dat is het exact! Ik verafschuw roddel, weet u, dus ik heb er nooit enige verspreid, maar hij heeft enige mensen ongelooflijke dingen verteld. Ik "vertel niet over hem" aan u, omdat ik het een soort... vind, het is iets, waar ik niet van hou. Daarom sprak ik met hem --- in een zodanig geval refereer ik altijd naar iets vanbinnen, naar de diepe affectie, die ik voor hem had. Ik bedoel, dat ik probeerde te helpen. Ik had GEEN ANDERE soort reactie. Ik zag hem op een slechte plaats en probeerde hem eruit te helpen, dat is alles.

Ja, met het soort mensen, die hij om hem heen had, begrijp je....

Oh!

Het was ontoelaatbaar --- hij moest zijn positie ophouden.

Oh, die mensen! Ik heb werkelijk mijn ogen geopend, weet u....

Hij moest zijn positie ophouden

(stilte)

... Zie je, de moeilijkheid is, dat hij een man is, waarvan zijn principes en educatie hem verhinderen om te geloven in progressie en transformatie. Hij gelooft, dat wanneer je de condities vervult, je de *siddhi*,¹⁰³ krijgt en dat is het einde ervan --- het doel is bereikt. Hij had zijn doel al bereikt, voordat hij ons ontmoette, en dan... hij had zijn afstand kunnen houden. Hij had zijn doel al verworven, voordat hij ons ontmoette, en toen... hij had zijn afstand kunnen houden, maar hij werd intiem verbonden met iets, dat vol was met allerlei moeilijkheden (die we noch negeren, noch oproepen), maar... het is essentieel een Vermogen voor progressie --- een ontzaglijke kracht voor progressie. Wel, toen ik dat zag, vroeg ik me af, "Hoe kan hij dat mogelijk dragen?" Ik dacht, dat hij zijn afstand zou houden en niet de sfeer binnengaan, maar hij probeerde binnen te gaan --- hij verbond zich met zekere mensen en in het bijzonder, toen hij met mij begon te mediteren (hij vroeg ernaar, niet ik), antwoordde iets plotseling.... En dat veroorzaakte het conflict in hem. Een deel van zijn wezen was met de Beweging meegegaan, terwijl de andere gestrand gelaten is --- zich niet verroert. Dat creëerde een kloof.

¹⁰³ *Siddhi*: realisatie (soms ook occult vermogen).

Natuurlijk moet men in een verschrikkelijk oppervlakkig bewustzijn zijn om te reageren op de manier, zoals hij deed. Hij had een nogal diep contact met jou, en er waren momenten, toen hij erg goed begreep, wie je bent --- hij weet het, hij heeft het me verteld. Bijgevolg had hij, wanneer hij werkelijk in een yogische staat was geweest, dan zelfs, wanneer je iets tactloos en verkeerd gedaan had, alleen maar geglimlacht! Hij zou gezegd hebben, "Oh, hij is alleen onstuimig, maar ik geef er niet om."

Maar zo was het niet, Moeder! Ik ben zelfkritisch, god weet het, en ik heb mezelf hierover onderzocht --- ik was niet gedurende een SECONDE tactloos, ik sprak erg kalm. Erg kalm. En niet met het idee om hem te beschuldigen. Integendeel, ik probeerde hem eenvoudig te vertellen, "Kijk, zie wat er gebeurt...." Ik heb werkelijk niets verkeerd gedaan, om je de waarheid te vertellen.

Nee, je deed iets verkeerd.

Wel, ja --- u vertelde me om niets te zeggen!

Ja. Omdat ik gezien had... je kon het niet zien, maar ik zag, dat als je met hem zou spreken, het catastrofaal zou zijn! (*Moeder lacht*). En zo gauw als ik dit zag, vertelde ik je, "Zeg niets."

Maar ik deed het WILLENS EN WETENS, omdat ik zag, dat hij hulp nodig had.

Een man in zijn positie, met zo een rudimentaire graad van cultuur, KAN NIET geholpen worden. Speciaal, omdat al zijn leren gebaseerd is op een kennis, die progressie ontkent. Dus hoe kan hij geholpen worden om vooruit te gaan?

Hoe dan ook, wat gebeuren zal, zal gebeuren, en het zal zeker zijn, wat het beste is voor iedereen, hem inbegrepen!¹⁰⁴

Maar door die gebeurtenis ben ik in contact gebracht met een zekere werkelijkheid van mentale verstoring, die een beetje... *verbijsterend* is. Ik heb gerealiseerd, dat ik iets zeg, iets, dat helder als kristal is voor me, en dan....

(stilte)

Nee, de Genade heeft hem een object gemaakt van speciale attentie, hem in een wereld duwend, die extern niet zijn eigen was. In enkele van een

¹⁰⁴ De uiteindelijke afrekening voor de anderen is niet bekend, maar voor Satprem resulteerde dit incident in een definitief en exclusief hem binden aan de Moeder en maakte hem in het bijzonder de futiliteit begrijpen van de tonnen discipline, die je eenvoudig meer solide gevangen zetten binnen een "realisatie" --- want alle realisaties zijn gevangenissen, behalve het Supramentale, die zo licht is als lucht. Wat betreft de scharrelaars, die om door te gaan met konkelen in vrede, X apart wilde houden van Moeder en Satprem... zij lijken geslaagd te zijn in hun achterbakse intentie.

paar jaar heeft hij een reis gemaakt van verscheidene levens, dus is het een beetje moeilijk geweest. Waarlijk, in enkele jaren heeft hij innerlijk vele levens gereisd. En hij moest de noodzaak het hoofd bieden van een enorme progressie, helemaal moeilijker, omdat hij het mentaal niet geaccepteerd had of het voorzien. Dus hij begrijpt het niet meer, arme man! Wanneer ik hem alleen maar in mijn armen kon nemen als een baby en tegen hem zeggen, "Mijn arme kleine lief, mijn lieve kleine kind..." en hem goed laten voelen, dan zou alles goed zijn. Maar het is niet mogelijk --- er is een hele spirituele constructie. Dus doe ik het vanaf afstand, woordloos, in stilte. Maar wat gaat er door al die korst? Ik weet het niet!... Steeds weer blijf ik een ding zeggen: "Voor goddelijke Liefde zijn alle menselijke verwarringen en misverstanden onbekend." Daar. Wel, we zullen zien. "Waar goddelijke Liefde aanwezig is, kunnen menselijke verwarringen en misverstanden niet bestaan, niet binnenkomen."

Dat is de enige oplossing.

Maar geen ATOOM van het denkvermogen moet toegevoegd worden --- de minste intellectuele activiteit bederft alles.

En dan kijk ik naar alles met een kristallijne glimlach.

(*stilte*)

Hij is in contact gebracht met een gevaarlijke Genade --- sommige genaden zijn gevaarlijk --- ik wist het vanaf het begin. We zullen zien.... Het kan allemaal afhangen van een enkele... een enkele flits van licht: wanneer iets zo kan gaan, de korst doorboren, dan zal het goed zijn. Hij zal een nogal fijne persoon worden.

Het zal zijn zoals de Heer beslist.

(*stilte*)

Er is een manier van kijken naar dingen --- een al te menselijke manier --- die me ziet als ERG gevaarlijk, erg gevaarlijk. Het is steeds weer gezegd....Er was een Engelse vrouw, die hier kwam na een ongelukkige liefdesaffaire. Zij was naar India gekomen om "troost" te zoeken, en struikelde over Pondicherry. Het was helemaal aan het begin (die Engelse *Conversations*¹⁰⁵ zijn dingen, die ik tegen haar zei; ik sprak in het Engels en vertaalde het dan --- of zei het eerder allemaal weer in het Frans). En aan het eind van een jaar's verblijf zei deze vrouw tegen mij (met veel wanhoop!), "Toen ik hier kwam, was ik nog in staat om lief te hebben en goede wil naar mensen te voelen; maar nu dat ik bewust geworden ben, ben ik vol minachting en haat!" Dus antwoordde ik haar, "Ga een beetje verder." "Oh, nee!" antwoordde ze. "Het is genoeg voor me, zoals het is!" En zij voegde toe, "U bent een erg gevaarlijk persoon." Omdat ik mensen bewust maakte! (*Moeder lacht*) Maar het is waar! Wanneer je eenmaal

¹⁰⁵ *Conversations with the Mother*, 1929.

begint, moet je helemaal tot het einde gaan; je moet niet stoppen op de weg --- op de weg wordt het hard gaan.

Ik doe het niet opzettelijk.

In feite doe ik niets opzettelijk. Het is, zoals dit (*Moeder opent haar handen*): Heer, U heeft gewild.... Ik kan er niets aan doen Voilà.

* * *

(*iets later*)

Wat ik zeg, wordt steeds moeilijker....

Misschien dat vijftig jaar vanaf nu mensen het zullen begrijpen!

(*stilte*)

Ik voel als een ei, dat nog uitgebroed moet worden --- ik bedoel, dat er een zekere periode van incubatie nodig is, is het niet?

En ik ben steeds meer gewaar, dat mensen deze keer werkelijk in paniek raakten; ze stelden zich voor, dat ik ging sterven --- ik zou gestorven kunnen zijn, als de Heer het gewild had. Maar.... het is een soort dood geweest, dat is zeker --- zeker, zeker, zeker --- ofschoon ik het niet zeg, omdat.... Alles welbeschouwd moet men enige achting hebben voor mensen's gezonde verstand!

Maar wanneer ik mij werkelijk een stap verder laat gaan, zou ik zeggen, dat ik dood was en... tot leven terug gekomen ben. Maar ik zeg het niet.

Veel mensen hebben voor me gebeden en en zelfs geloftes afgelegd, dat als ik niet zou sterven, zij hier en daar zouden gaan op een pelgrimstocht --- het is aandoenlijk.

Dit objectieveert mijn situatie groots, wat niets te maken heeft met een ziekte, die genezen moet worden! Ik kan niet genezen worden! Het is een werk van transformatie. Wanneer op ieder moment de Heer beslist, dat het *hopeloos* is, zal het *hopeloos* zijn, beëindigd; en het maakt niet uit, wat er gebeurt, wanneer de Heer beslist heeft, dat ik helemaal tot het einde van de ervaring zal gaan, dan zal het helemaal tot het einde gaan.

Die hele manier van zien, voelen en reageren behoort werkelijk bij een andere wereld. Werkelijk een andere wereld... tot een zodanige mate, dat als ik geen achting zou hebben voor mensen's gemoedsrust, ik zou zeggen, "Ik weet niet of ik dood of levend ben." Omdat er een leven is, een type van leven vibratie, die volledig afhankelijk is van.... Nee, ik zal het op een andere manier neerzetten: de manier, waarop mensen gewoonlijk het leven voelen, voelen, dat zij levend zijn, is intiem verbonden met een zekere gewaarwording, die zij hebben van hun lichamen en van zichzelf.

Wanneer je die gewaarwording helemaal elimineert, het type relatie, die mensen toestaat om te zeggen "Ik ben levend"... wel, elimineer dat, maar hoe kan je dan zeggen, "Ik ben levend," of "Ik ben niet levend"? Het onderscheid BESTAAT NIET LANGER. Wel, voor mij is het volledig geëlimineerd. Die nacht [April 12-13] werd het definitief uit me geveegd. Het is nooit teruggekomen. Het is iets, dat nu onmogelijk lijkt. Dus wat ze bedoelen met "Ik ben levend", is... ik kan niet zeggen "Ik ben levend" op de manier, dat zij het doen --- het is volledig iets anders.

Beter om dit niet te behouden --- uiteindelijk zullen zij zich zorgen maken over mijn gezonde verstand! (*Moeder lacht.*)

Maar dat maakt ook niets uit!

(*stilte*)

Je krijgt een gevoel van vermogen, zo enorm, zo VRIJ, zo onafhankelijk van alle omstandigheden, alle reacties, alle gebeurtenissen --- en het hangt niet af van of het lichaam op deze manier is of op die. Iets anders.... iets anders....

Alleen een ding hangt af van het lichaam: spraak, uitdrukking... wie weet?... (*Moeder staart naar Satprem gedurende een lange tijd, alsof zij een onbekende mogelijkheid in ogenschouw nam.*)

Ah, dat is genoeg voor vandaag!

Zullen we vijf minuten stil zijn?

Vertel me ronduit, erg ronduit: helpt het je of niet [te mediteren]? Je kan me alles vertellen, wat je wil --- dat het je niet helpt, dat het je schaadt; je kan me alles vertellen, wat je wil! Het maakt niet uit, ik ben niet gevoelig.

Nee, Moeder....

Voel je niets?... Niets.

Het is altijd hetzelfde. Het is erg... het is kalm, helder, maar er gebeurt niets.

Je denkt, dat er iets moet gebeuren? (*Moeder lacht*) Ik heb juist jaren achter elkaar gewerkt, zodat er niets zou gebeuren!

Het is zo moeilijk om niets te laten gebeuren.

Ja, maar als ik het mag zeggen, dat is precies, waar ik al deze jaren naartoe gewerkt heb. Ik had in Sri Aurobindo gelezen: mentale stilte, kalmte, vrede... en dus heb ik daar naar gestreefd. Ik bedoel, ik geloof, dat ik het nu heb --- wanneer ik mediteer, is het kalm.

Oh, ja! Zeker.

Het roert zich niet --- maar er is niets!

Maar waarom zou er iets moeten zijn?

Maar wat dan!...

Wanneer er iets is, is het niet langer kalm!

Maar er zou iets anders moeten zijn! Ik dacht, dat....

Ohhh! Iets anders?

Deze kalmte is eenvoudig het startpunt voor me. Iets zou zich moeten manifesteren binnen deze stilte, is het niet?

Mijn voortdurende klacht is, dat iets zich manifesteert --- het onderbreekt de kalmte.

Wanneer ik, bijvoorbeeld, in die onbeweeglijkheid was, dan had ik een visioen van de Moeder --- een visioen van de Moeder ---wanneer Zij hier zou zij... wel, ja alsof Zij me kende, dichtbij me was, gewaar was van mijn bestaan! Een relatie, iets.... Wel, dat zou alles veranderen! Wanneer ik tegen mijzelf kon zeggen: sluit je ogen en je zal Haar zien --- zoals Ramakrishna, bijvoorbeeld, hij had dat soort relatie. Ik weet het niet, mijn hele leven zou veranderd worden, ik zou me verbonden voelen met IETS. Het zou niet alleen stilte, stilte, stilte zijn....

Maar dat alles behoort tot een lager stadium. Wat je nodig hebt, is....

Een lager stadium?

Wanneer het contact door beelden is, concreet en tastbaar, is het niet in een bewustzijn, dat is... . Ik zeg niet "lager" op een kleinerende manier, maar ik bedoel in een materiëler bewustzijn. Het is in het vitale. In het vitale. Ramakrishna's ervaringen waren in het vitale.

Maar het geeft tenminste een betekenis aan het leven, het leven wordt vol!

Ja, natuurlijk... Maar in het vitale.... Daarvoor heeft je vitale veel voorbereiding nodig --- het zal gebeuren, maar... Ik geloof niet, dat je de bevrediging zult krijgen, waarop je hoopt. Ik zou willen zien, dat je plotseling tevoorschijn komt in het supramentale licht, met dat BESEF van eeuwige overvloed; en dan, ja voel je iets! Maar niet noodzakelijkerwijze een vorm. Sommige mensen zien vormen --- niet noodzakelijkerwijze een vorm.

(stilte)

Er zou hier een of ander misverstand kunnen zijn! (*Moeder lacht*) Ik dacht, dat je wilde...

(*stilte*)

Wel, mon petit, wanneer je dat wil, dan heb je veel werk te doen --- je zal in je vitale en emotionele wezen een grote kalmte en vrede moeten brengen. Dingen, zoals die [met X] moeten niet in staat zijn om je te verstoren, je ziek te maken, enzovoort. Alleen op die voorwaarde kun je krijgen, wat je wilt.

Een flits, ja... (je had het eenmaal in Brindaban,¹⁰⁶ je had daar een ervaring); een flits is mogelijk. Maar je wil iets, dat permanent is.

Oké.

Dat, weet je, was, waarnaar ik streefde: een plotselinge stroming in het allerhoogste Licht, in het Eeuwige en het Oneindige en dan in verblindende verwondering. En dan wordt het, in plaats van erdoor verblind te zijn, je normale staat.

Dat is werkelijk iets. En dat wilde ik je geven.

Oké.

Wel, ik weet het niet...

Stel je alleen maar voor --- het is gemakkelijker voor me om je het andere te geven!

Oké, we gaan het proberen. We zullen het proberen.

(*stilte*)

Oh, je wil, dat Zij je vertelt, dat Ze je kent? Maat Zij vertelt het je! Zij heeft je het veel keer verteld!

Je wil, dat Ze zegt: "Je bent van mij, juist van mij?"

Wil je haar ZIEN?

Ja.

(*meditatie*)

¹⁰⁶ *Brindaban*: bekend als de stad van Krishna, waar hij opgroeide en met de Gopis speelde. (Herders en melkmeisjes)

Juni 16, 1962

Het zal lang duren, deze zaak.¹⁰⁷

Wanneer ik vooruit kijk, zie ik geen radicale verandering (dat is, een verandering van organisatie, van leven, enzovoort) gedurende een ERG lange tijd, een erg lange tijd. We moeten veel geduld hebben

Nee, het is geen zaak van geduld --- het is zoals dit (*Moeder houdt haar handen boven het hoofd, open voor het Eeuwige*).

(*stilte*)

Het geeft me een gevoel van een bel, die niemand laat rinkelen! Het is hier op de tafel (weet je, deze kleine dinerbellen)... en niemand rinkelt het.

Wel.

Juni 20, 1962

Pavitra vertelde me de andere dag, dat, volgens de laatste wetenschappelijke ontdekkingen, de materie in haar huidige staat onsterfelijk kan zijn. Er is geen reden, dat het niet genoeg zou kunnen veranderen (want het verandert de hele tijd) om achteruitgang te voorkomen. Niets in materie's compositie staat in de weg van haar onsterfelijkheid --- onsterfelijkheid van vorm, bedoel ik. Wanneer de wetenschap eenvoudig haar eigen koers volgt (en zichzelf niet plotseling geconfronteerd ziet met iets voorbij haar greep), dan is er geen reden, dat het mensen niet zou voorzien, die geen mystieke of occulte wending van hun denkvermogen hebben, van een manier om de huidige substantie in onvergankelijke vormen te gebruiken, zonder toevlucht tot iets uit andere werkelijkheden.

¹⁰⁷ De transformatie.

Dit is een grote ondersteuning voor mensen met een praktisch denkvermogen.

Vanuit het standpunt van spirituele kennis resulteren achteruitgang, oplossing en desintegratie ongetwijfeld uit een verkeerde attitude.

Een verkeerde attitude?

Ja, een verkeerde attitude.

Mijn eigen ervaring gebeurt in de kleinste details, details, die onwaarneembaar zijn op zichzelf, maar die wijzen in een zekere richting, dat in toenemende mate dit is: wanneer je een verkeerde attitude aanneemt, zet het onmiddellijk alle wanordes aan de gang. Bijna, alsof je in een verkeerde versnelling zet --- het beeld is te rigide, natuurlijk, het is dat niet werkelijk... maar we kunnen zeggen, dat het hele universum rustig verder rolt en alleen wanneer je zus of zo gaat (*Moeder toont een veranderen van versnelling*), verrijst de wanorde. Je kan een verkeerde attitude hebben op een aantal manieren. Het is als een kleine verandering van de versnelling: dingen werken nog (aannemend, dat het mechanisme bijzonder soepel is), maar zij knarsen --- zij knarsen en daarom verslijten zij en gaan achteruit en gaan kapot. Maar als zij in de juiste positie zouden zijn, dan zou er geen frictie zijn.

Het besef van frictie bestaat niet --- het verdwijnt, er is geen frictie. Frictie resulteert alleen uit de verkeerde hoek... van iets, een soort verschuiving.

Natuurlijk wordt dit veel gemakkelijker uitgedrukt in psychologische termen --- psychologisch is het erg eenvoudig, kristalhelder --- maar zelfs MATERIEEL is het zo.

* * *

Later:

Ik had gedacht, dat ik in staat zou zijn om X te zien voor zijn verjaardag in December, maar ik weet niet of ik dan mijn actieve leven weer hervat heb --- het zou een grootse verrassing voor me zijn. Omdat, om de waarheid te vertellen, als dingen zijn, zoals ik ze gezien heb (op de manier, zoals ik ze gezien en gevoeld heb), er dan tenminste een erg serieus begin van transformatie plaats zou moeten vinden --- en wel, daarvoor, weet je... zijn jaren niets! Jaren zijn helemaal geen tijd. Iedereen heeft haast, dat ik absoluut mijn leven hervat; op het moment zie ik geen mogelijkheid ervoor

Maar ik weet niets.

Ik probeer het niet te weten, ik kijk niet, ik weet het niet. Ik heb alleen de gewaarwording, dat het ERG langzaam gaat, erg langzaam, en als we

onvoorzichtig genoeg waren om te proberen snel te gaan, dan zou het waarschijnlijk resulteren in serieuze tegenslagen of catastrofes.

Vanuit dit standpunt --- het standpunt van dit lichaam en haar activiteiten --- wordt ik gehouden in een staat van volkomen onverschilligheid. Alles, dat mensen willen doen, al hun programma's en projecten, enzovoort... dat alles is ver, ver verwijderd van me (*gebaar van een verre kust*); het is allemaal een verre vlek. Ik kijk er zelfs niet naar. Het komt alleen naar me toe, wanneer iemand me iets vertelt (*gebaar van een gedachte, die momentaan voorbij drijft*), en dan gaat het.

Het lichaam zelf beseft, dat het moet leren om in de eeuwigheid te leven.

Dat lijkt nogal onmisbaar.

En het eerste, dat daarvoor weg moet gaan, is zeker haast, ongeduld --- zoveel is helder.

Wel, mon petit... schrijf je boek.

Juni 23, 1962

Een of twee dagen geleden, ik ben niet zeker, wanneer, maar hoe dan ook na onze laatste ontmoeting, werd ik plotseling of zag ik, zonder erover te denken of het te wensen of iets (ik liep of deed het een of ander), een lang wezen, helemaal wit, met een soort hellebaard in zijn hand en een uitdrukking van een ijzeren wil. En het leek alsof de wereld verteld werd: "Genoeg besluiteloosheid, genoeg wankeling, nu is het tijd: het moet gedaan worden."

En de lichaam's activiteiten hadden niet het minste belang; wat ik ook deed, dat bleef. Ik zag het lange wezen van bovenaf, als een groot transformerend vermogen in het vitale. Een enorm wezen, erg kalm en krachtig --- zonder geweld erin natuurlijk, maar volkomen ontembaar, en: "Genoeg gewacht, genoeg besluiteloosheid, genoeg wankelmoedigheid: HET IS TIJD."

Het duurde meer dan een uur --- oh, tenminste twee uur. Het lichaam was in die ervaring, maar ik ging door, zoals altijd, met wat ik moest doen, terwijl dat wezen er was. Ik vertel je dit, omdat ik plotseling, midden tussen

alles, jou herinnerde: "Waarom, hij wil zien!" Dus vertelde ik dat wezen, "Ga jezelf aan Satprem laten zien, laat hem zien, dat je hier bent."

Ik vroeg me af, of je iets gezien had....

Het duurde een lange tijd, maar ik herinner me niet precies, wanneer het was. Een deel ervan gebeurde, terwijl ik liep (ik loop om vijf uur in de morgen en om vijf uur in de avond). Toen ik begon te lopen, was het er en het duurde een lange tijd naderhand --- of het 's morgens of 's avonds was, herinner ik me niet.

In de morgen --- iedere morgen, als ik loop --- concentreer ik me op jou in de hoop, dat je je nachten zal herinneren en een ervaring zal hebben.

En het bleef op zijn plaats, in de zin, dat allerlei soorten dingen konden doorgaan, maar het bleef daar, bij de grenzen van de aardse wereld, als een declaratie van het Allerhoogste --- een erg lang wezen.

Helemaal wit, lumineus, lumineus --- luisterrijk! En met een soort hellebaard en, oh, een erg vastbesloten houding: "Genoeg besluiteloosheid, geen wankelmoedigheid meer, het is tijd."

"Ga Satprem zoeken," zei ik. "Laat jezelf aan hem zien."

Zag je niets?

Nee.¹⁰⁸

Allerlei dingen gebeuren...

Oké.

Sujata had vannacht een droom.

Ah!

Wanneer U het wil, dan zal ik lezen, wat zij opgeschreven heeft: "Ik ben in Pavrita's kantoor, ik sta op het tapijt bij zijn tafel. Ik verhef mijn ogen en kijk in de gang. Het is leeg. Dan zie ik, helemaal aan het andere eind, vlakbij haar badkamer, Moeder verschijnen. Zij is zo klein, mijn lieve kleine Moeder! Zij gaat naar het kantoor, waar ik ben. Zij laat het boudoir achter zich aan haar rechterkant, blijft naar voren komen, gaat het grote raam voorbij met de vogels en de roze vazen aan haar linkerkant. En ze groeit. En met iedere stap groeit ze. Met iedere stap wordt ze groter. Zij gaat de een na de andere voorbij, haar stoel, de deur naar de trap, mijn lab, en Moeder gaat door met groeien. Dan de

¹⁰⁸ Satprem had niets "gezien," maar gedurende zijn japa had hij plotseling de "indruk" van een lange strijder, die naast hem stond; omdat het alleen een "indruk" was, hechtte hij er geen belang aan. Wat hij wilde, was te zien, net zoals men een tafel ziet of een stoel.

deur naar Pavrita's kamer, de deur naar het terras, en Moeder komt naar het kantoor. Ze komt over de drempel: haar hoofd raakt bijna de top van de deur. Moeder komt binnen. Ze is zo lang! Haar hoofd raakt nu het plafond aan.¹⁰⁹ Terwijl ik stond, kwam ik nauwelijks tot haar knieën! Iets in me wankelt voor die sublieme hoogte. Ik ga op de grond liggen.”

(Na een stilte) Ik zie haar regelmatig 's nachts....

(stilte)

Er is een heel gebied van dingen uit het onderbewuste (het vitale en fysieke onderbewuste)... nogal nieuw, dingen, die ik niet eerder had. Het is niet mijn onderbewuste, het is veel algemener, en het komt met wat praktisch openbaringen zijn; ik bedoel, dat ik plotseling zekere dingen zie betreffende mensen (mensen, die ik extreem goed ken, wiens innerlijke wezens ik erg goed ken) en ik krijg veel verrassingen: “Wel! Dus dat was daar. Mensen, mensen... veel mensen. Ik kan niet zeggen, dat ik het verschrikkelijk interessant (!) vind, maar ik ben duidelijk bedoeld om het te weten. Niet dat ik zoek om te zien of te weten (mijn focus is eerder op het voorbereiden van het lichaam en het ontvankelijk maken; dat doe ik actief), maar het gebeurt waarschijnlijk in mijn contemplatie, dat ik plotseling uittreedt (of iets van dien aard) en dan zie ik allerlei dingen. Maar ik slaap NIET, zie je (ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen)... Ik ga van een toestand van bewuste concentratie naar een meer passieve toestand, waarin ik gedreven wordt om deel te nemen in allerlei soorten scènes en visioenen, die veel mensen en veel dingen omvatten, alsof om mijn kennis te completeren. Sommige van deze visioenen zijn amusant, nieuw en interessant, en ik weet het niet, maar ik vermoed, dat Sri Aurobindo er iets mee te maken heeft, want er een zodanig gevoel van humor, die door alles loopt! (*Moeder lacht*) Dingen, die me laten lachen, komische dingen... hoofdzakelijk ten gevolge van de enorme eerlijkheid, waarmee mensen de meest onbelangrijke dingen nemen; ja, het onevenredige belang, dat mensen geven aan absoluut onbelangrijke gebeurtenissen.

(stilte)

Vannacht werd iets als een groot festival voorbereid, ik weet niet waar... misschien in de Ashram (er waren veel Ashram mensen daar), maar misschien niet --- het festival was van de hele aarde en iedereen was gekleed in witte kant! Natuurlijk was het diepzinnig ridicuul! Maar het werd allemaal erg serieus genomen, het was erg belangrijk.

Wat vertegenwoordigde die witte kant?... Het was erg belangrijk! En oh, de details! Zij waren erg grappig.

(stilte)

¹⁰⁹ Ongeveer 4 meter hoog.

Maar ook vannacht merkte ik op, dat ik erg lang was --- ik ben over het algemeen erg lang. Lang en sterk.

Voilà

Juni 27, 1962

... Persoonlijk heb ik niets te zeggen.

Dit is een periode van studie en observatie. Er is absoluut niets te zeggen. Het is een hele wereld van minutieuze observaties, die, hoop ik, me zullen leiden naar iets... positiever. Meer exact is het een demonstratie van ontoereikendheid van de gebruikelijke methoden, wanneer het erop aankomt om te handelen volgens de Waarheid --- en het gaat dag en nacht door.

Twee nachten geleden had ik een ervaring, die ik misschien gedurende meer dan een jaar niet had gehad. Een soort concentratie en accumulatie van goddelijke Energie in de cellen van het lichaam. Gedurende een zekere periode (ik herinner me niet, wanneer), had ik iedere nacht een soort opladen van batterijen door contact met universele krachten; ik had het weer spontaan twee nachten geleden. Toen werd mij vannacht, toen ik wilde kijken om te studeren, te begrijpen, hoe het werkte, een kwistige demonstratie gegeven van de ontoereikendheid en volkomen nutteloosheid van alle processen van bewustzijn, die door het denkvermogen werken. Zij zijn nutteloos, zij bederven eenvoudig de ervaring.

Eerder, toen ik de ervaring had, zorgde ik er erg goed voor om alles kalm te houden en stil, zodat het niet onderbroken zou worden, maar naderhand werd er altijd gebruik van gemaakt door het denkvermogen op zijn typische manier (niet exact "typisch," maar typisch voor het denkvermogen), en dit bleek onvermijdelijk te zijn. Maar nu werkt het niet op dezelfde manier: het is beperkt tot enkele onvermijdelijke interventies; ik bedoel, dat mensen met me spreken of ik met hen (ik blijf zo stil als ik kan, maar zij babbelen maar door over ieder mogelijk onderwerp en ik ben verplicht om te antwoorden), en het is tot dat beperkt. Maar zo als het is, lijkt zelfs dat... zo gauw als ik een beetje geconcentreerd ben, zelfs dat zo... niet verkeerd en vervormd, niet dat, maar ONTOEREIKEND. Het drukt absoluut niets uit, dat is alles, wat ik kan zeggen.

Het WARE ontsnapt volledig.

Dus ik ben in een overgangspositie --- het is allemaal zeer goed om te zien, wat fout is, maar er zou tenminste iets moeten zijn, dat goed is!

Ik heb zekere beloften gekregen --- grote beloften. Geen “beloften,” maart wat komt, is: “Dit is, hoe het zal zijn.” Grote dingen --- concrete manifestaties van het goddelijke Vermogen, het goddelijke Bewustzijn, de goddelijke Actie. En spontaan, natuurlijk, onvermijdelijk....

Dit wordt klaarblijkelijk voorbereid (*Moeder raakt haar lichaam aan*), zodat het niet de gebruikelijke obstakels neerzet in de weg van de uitdrukking.

Maar ik zou eerder veel meer prefereren, dat het er zou ZIJN, dan er alleen over te praten. Dat zou interessanter zijn. Dus op het moment prefereer ik om niets te zeggen.

(*stilte*)

Er zouden veel dingen kunnen gebeuren.... Maar hoe lang zal het duren? Ik weet het niet.

(*stilte*)

Vannacht zei ik tegen mijzelf, “Kijk nu, dat is niet zo briljant --- wanneer we nog niet verder dan dat zijn....” Zie je, ik had een ervaring van (het was niet werkelijk een ervaring, maar een nogal normale toestand, die doorging en, zo ver als ik het kon zien, praktisch continue was)... een oplading van batterijen. Maar er was ook een soort ontvangend en observerend hulpmiddel --- afschuwelijk! En ik dacht gewoonlijk, dat het excellent was! Gedurende jaren, voor de laatste April, was alles erg kalm, het denkvermogen was altijd zo gericht (*gebaar boven*), stil, en er was een soort functionering --- ik dacht, dat het erg goed was. Wel, ik heb gerealiseerd, dat het waardeloos is. Let wel, ik wilde, dat iedereen kon hebben, wat ik had! Het was extreem handig, ver voorbij de gewone mentale methoden --- maar in feite is het niet waar. Het is nog een... een truc. Niet iets, dat WAAR is. Het is nog een van de dingen, die het leven afhoudt van goddelijk zijn, dus is het waardeloos!

Maar wat houdt in ons huidige bestaan het leven niet af van goddelijk zijn?... Niets, waarvan ik het weet! (*Moeder lacht*) Gelukkig waren Sri Aurobindo en ik hetzelfde op dit punt [een gevoel van humor]. Zonder inspanning heeft er vanaf mijn jonge leeftijd altijd iets in me gelachen. Het ziet alle catastrofes, ziet al het lijden, ziet het allemaal, en kan niet helpen om te lachen --- op de manier, dat men lacht naar iets, dat pretendeert er te zijn, maar er niet is.

Uiteindelijk is dat, hoe je in staat bent om het vol te houden. Het is iets groots.

* * *

(Later spreekt Moeder weer over haar visioen van het lange witte wezen, dat gewapend is met een soort hellebaard.)

Wat daar stond, was een manifestatie van een van mijn toestanden van zijn, een deel van mijn vitale wezen, of eerder een van mijn ontelbare vitale wezens --- omdat ik er nogal wat heb! En deze is in het bijzonder geïnteresseerd in dingen op aarde.

Een projectie van de uwe --- een emanatie?

Weet je, mon petit, ik zei, dat op een dag in de geschiedenis van de aarde, waar er ook een mogelijkheid was voor het Bewustzijn om zich te manifesteren, ik er was¹¹⁰; dat is een feit. Het is als het verhaal van *Savitri*: altijd daar, altijd daar, altijd daar, in deze, in die --- op zekere tijden waren er vier emanaties gelijktijdig! Ten tijde van de Italiaanse en Franse Renaissance. En weer ten tijde van Christus, toen ook.... Oh, weet je, ik heb zoveel, veel dingen herinnerd! Het zou volumes nodig hebben om alles te vertellen. En dan, vaker dan niet (niet altijd, maar vaker dan niet), was, wat deelnam in dit of dat leven, een bijzondere yogische formatie van het vitale wezen --- met andere woorden, iets, dat onsterfelijk is.¹¹¹ En toen ik deze keer kwam, kwamen zij, zo gauw als ik de yoga opnam, weer terug van alle kanten, zij waren aan het wachten. Sommigen waren eenvoudig aan het wachten, anderen werkten (zij leidden hun eigen onafhankelijke levens) en zij verzamelden zich allen weer. Zo heb ik deze herinneringen gekregen. De een na de ander kwamen deze vitale wezens --- een stortvloed! Ik had nauwelijks genoeg tijd om een te assimileren, te zien, situeren en integreren, en een ander kwam er al aan. Zij zijn nogal onafhankelijk natuurlijk, zij doen hun eigen werk, maar zij zijn niettemin erg gecentraliseerd. En er zijn allerlei soorten --- allerlei soorten, alles, dat je je voor kan stellen! Sommigen zijn zelfs in mannen geweest: zij zijn niet exclusief vrouwelijk.

Eerst dacht ik gewoonlijk, dat zij fantasieën waren.

Voordat ik Sri Aurobindo ontmoette, kwamen en kwamen en kwamen ze naar me toe, nacht na nacht en soms gedurende de dag --- een massa dingen! Naderhand verteld ik Sri Aurobindo erover, en hij verklaarde me, dat het nogal natuurlijk was. En het is inderdaad nogal natuurlijk: wat in de huidige incarnatie van de Mahashakti (zoals hij het beschreef in *Savitri*) meer of minder aan Haar gebonden is, wil deelnemen, dat is nogal natuurlijk. En het is in het bijzonder waar voor het vitale: er is altijd een hoofdbezigheid geweest om de vitale krachten te organiseren, centraliseren, ontwikkelen en verenigen, en hen te controleren. Dus er is een aanzienlijk aantal vitale wezens, ieder met zijn eigen bijzondere

¹¹⁰ "Sinds het begin van de aarde was ik er, waar er ook en wanneer er ook een mogelijkheid was om een straal van het bewustzijn te manifesteren." Maart 14, 1952.

¹¹¹Iedere van deze formaties had een onafhankelijk, onsterfelijk bestaan.

bekwaamheid, die hun rol gespeeld hebben in de geschiedenis en nu terugkeren.

Maar deze [het lange witte Wezen] is niet van menselijke oorsprong; het was niet gevormd in een menselijk leven: het is een wezen, dat al geïncarneerd was, en is een van diegenen, die presideerden over de formatie van dit huidige wezen [Moeder]. Maar, zoals ik zei, zag ik het: het was seksloos, noch mannelijk, noch vrouwelijk, en zo onverschrokken als het vitale kan zijn, met een kalm maar absoluut vermogen... Ah, ik vond een erg goede beschrijving ervan in een van Sri Aurobindo's spelen, wanneer hij spreekt over de godin Athene (ik denk, dat het in *Perseus* is, maar ik ben niet zeker); zij heeft die soort van ... het is een almachtige kalmte, en met een zodanige autoriteit! Ja, het is in *Perseus* --- wanneer zij verschijnt voor de Zeegod en hem dwingt zich in zijn eigen domein terug te trekken. Er is daar een beschrijving, die dit Wezen nogal goed past.¹¹²

Bovendien zijn alle Griekse goden verscheidene aspecten van een enkel iets: je ziet het op deze manier, die manier, die manier, deze manier (*terwijl zij haar hand draait, lijkt Moeder verscheidene facetten te laten zien van een enkel prisma*).... Maar het is eenvoudig een en hetzelfde iets.¹¹³

Sri Aurobindo's beschrijving past dit Wezen precies. En enkele dagen geleden kwam dit Wezen, zonder dat ik het riep of erover dacht of wenste, dat het kwam. En het leek te zeggen, dat het tijd ervoor was om tussenbeide te komen.

Dus liet ik het toe!

Gedurende de hele tijd was Sri Aurobindo hier, de vier entiteiten, waarover hij spreekt, de vier Aspecten van de Moeder,¹¹⁴ waren altijd aanwezig. En ik was voortdurend verplicht om de een of de ander van hen te vertellen, "Blijf nu kalm, nu, nu, wordt kalm" --- zij waren altijd geneigd om tussenbeide te komen!

¹¹² Een witheid en een sterkte is in de hemelen...

Formidabele Maagd

In schoonheid, verstoorder van de oude wereld! ...

Hoe wit zijt gij en mooi en kalm,

Toch gekleed in tumult! De hemel boven u schudt

Gewond met weerlichten, godin, en de zee

Vlucht van uw verschrikkelijk kalme voet.

¹¹³ "Zij zijn verschillende aspecten van een zelf-bestaand iets," verklaarde Moeder. "Deze wezens hebben hoofdzakelijk verschillende aspecten aangenomen, die afhangen van het land of de cultuur."

¹¹⁴ Zie *De Moeder* door Sri Aurobindo.

Heb ik je het ooit verteld? De laatste keer kwam ik naar beneden voor de pujas (was het het laatste jaar of het jaar ervoor? Ik herinnerde niets meer, weet je, het wordt allemaal weggevaagd, brrt!)... Ja, het was het jaar voor het laatste, in '60. na die verjaardag.¹¹⁵ (Durga placht ieder jaar te komen, twee of drie dagen voor de Durga puja.) Ik liep als gewoonlijk en zij kwam; toen maakte zij haar overgave aan het Allerhoogste.... Die godheden hebben geen besef van overgave. Godheden, zoals Durga en de Griekse goden (ofschoon de Griekse goden nu een beetje gedateerd zijn; maar de goden van India zijn nog erg levend!). Wel, zij zijn belichamingen --- wat je bijna localisaties zou kunnen noemen --- van iets, dat eeuwig is, maar zij missen het besef van overgave aan het Allerhoogste. En terwijl ik liep, was Durga er --- werkelijk, het was mooi! Durga, met dat machtige vermogen van haar, dat voor altijd bracht, dat de tegenwerkende krachten heelden --- en zij gaf zich over aan de Allerhoogste, tot het punt, dat zij zelfs de tegenwerkende krachten niet langer herkende: ALLES is het Allerhoogste. Het was als een verwijding van haar bewustzijn.

Enige interessante dingen zijn gebeurd in die wereld [sinds de supramentale neerdaling].... Hoe kan ik het uitleggen? Die wezens hebben een onafhankelijkheid, een absolute vrijheid van beweging (ofschoon zij tegelijkertijd allen een enkel Wezen zijn), maar zij hadden het ware besef van volmaakte Eenheid alleen met het allerhoogste Bewustzijn. En nu met deze huidige interventie [Moeder's], met deze incarnatie en de vestiging van het Bewustzijn hier, zoals dit (*Moeder maakt een vuist in een gebaar van onveranderbare vastigheid*), op een zodanige absolute manier (ik bedoel, dat er geen fluctuaties zijn)... HIER op aarde in de aardse atmosfeer, heeft deze incarnatie een stralende actie door alle werelden, al die universa, al die Entiteiten. En het resulteert in kleine gebeurtenissen,¹¹⁶ incidenten, die geschaald zijn tot de afmeting van aarde --- die op zichzelf nogal interessant zijn.

(lange stilte)

Alles, dat gebeurde voor de ervaring van April 13, is verdwenen, als het ware, en de gebruikelijke functionering van het bewustzijn is totaal vernietigd; het probeert beetje bij beetje om een nieuwe modus van werking te creëren --- niet hoofdzakelijk proberen: het is in het PROCES van zo doen op een meer ware fundatie; een meer ware fundatie, of meer ware relaties, of vibraties, of functionering... (ik weet het juiste woord niet: al deze dingen tegelijk). Die aanwezigheid de andere dag [het lange witte Wezen] was niets, dat essentieel nieuw was --- het was al nogal veel keer tussenbeide gekomen; en toch was het nieuw, omdat de hele functionering nieuw was. Het is als mijn ervaring twee nachten geleden [de oplading van de batterijen], ik had het gedurende maanden aan een stuk; wel, het was nieuw, omdat het gebaseerd was op een nieuwe functionering. En ieder

¹¹⁵Eerste verjaardag van de supramentale neerdaling: Februari 29, 1960.
(*Perseus de Verlosser*, Cent. Ed, VI.6.)

¹¹⁶Zoals degene, die Moeder net noemde: Durga's overgave.

keer (is het uit gewoonte, of me te laten begrijpen, om me het verschil te laten zien?), iedere keer begint het oude functioneren weer, ten eerste voel ik werkelijk, dat ik het ware contact verlies, dat het WARE ontsnapt, en dan vraag ik me af, hoe wie dan ook zo kan functioneren zonder gek te worden! Dat raakt me nu --- dit gevoel van gek worden! Ik bedoel, dat het knarst, het schraapt, het slaat nergens op --- *het mist het punt*. Het is niet het WARE, het zit ernaast. Het probeert iets te imiteren, dat niet te imiteren is. En dus vraag ik mezelf, "Wat is dit? Wordt ik gek? Verlies ik mijn faculteiten?" En dan realiseer ik, dat het dat helemaal niet is. Boven is er een staat van onveranderbare en ONWRIKBARE concentratie, constant en almachtig, en met een druppel van Dat, een vonk van Dat, worden alle problemen opgelost. Dan zie ik helder, dat het alleen een demonstratie is om me de *ontoereikendheid* te laten zien van het oude, gewoonlijke functioneren --- om me werkelijk en waarlijk te overtuigen, dat het ontoereikend is. Het is in feite nogal moeilijk te dragen. Vannacht had ik het, ik heb het weer gezien in recente dagen: het duurt een paar seconden --- net genoeg voor een bevredigende les! Het zou ook kunnen gebeuren om me te laten begrijpen, maar naderhand vraag ik me af, "Wel, als iedereen in deze toestand is... zij weten het niet, maar het is alleen verschrikkelijk!" En ik realiseer me, dat het MINSTE, de geringste omstandigheid VOLLEDIG vervormd is, ogenblikkelijk vervormd door de manier, waarop mensen... *het uitwerken*, de manier, dat zij gebeurtenissen veroorzaken om hen te laten ontwikkelen.

Dat is een altijd aanwezige ervaring.

Maar dit is nog een periode van voorbereiding; het beste om nu te doen, is te kijken en weer te kijken en te kijken, te observeren en weer te observeren en te observeren; en ervaringen te hebben, veel ervaringen, omdat dat alles niets is --- het ding ZELF moet gegrepen worden. We moeten de staart vangen van het ware functioneren, zodat het de plaats in kan nemen van het andere door de wil. Dat is het precies.

En dat heeft observatie nodig van minuut tot minuut.

Iemand leest me een brief voor, bijvoorbeeld, en ik moet het beantwoorden; en daar zijn beide functioneringen gesuperponeerd: de gewone reactie, die van boven komt (niets van hier: het komt van boven, maar het is de gewone reactie)... en wanneer ik dat volg en ik begin te schrijven, dan komt er na een moment een soort gewaarwording, dat het ontoereikend is; en dan is er de andere functionering, die nog niet (wat is het woord? Ik zou in het Engels moeten spreken!)... *doelmatig* is, nog niet tot mijn beschikking. Ik moet mezelf stil houden, dan begint het te werken [het nieuwe functioneren]. Maar, wanneer er iets gedaan moet worden, zijn de twee gesuperponeerd en ik moet de oude stil houden om de andere te laten komen. En de andere... ohh, het heeft enige onverwachte wegen! Ik beantwoord, bijvoorbeeld, een brief, of ik wil tegen iemand iets zeggen: mijn oude manier is een uitdrukking van wat van boven komt (het is lumineus genoeg, maar AANGEPAST)... maar dan is er die gewaarwording van ontoereikendheid --- het zal niet genoeg zijn. Oké. Ik

stap terug en er komt iets anders; en wat komt, moet ik toelaten... het is genoeg om mensen gek te maken. Het is ZO IETS ANDERS!

Ik schreef gisteren zo een brief; ik nam een stuk papier en schreef op mijn gebruikelijke manier, mijn oude manier. Terwijl ik schreef, kwam het gevoel, dat het niet goed was, onmiddellijk binnen; toen voegde ik een commentaar toe, geschreven op dezelfde manier, met de visie van vanboven (een commentaar op een brief, geschreven door een persoon, waarnaar ik schreef). Toen dat gedaan was, bleef het gevoel van ontoereikendheid hangen, dus nam ik een ander stuk papier --- het was blauw --- en schreef iets... en dat was het nog niet. Uiteindelijk nam ik nog een stuk papier op en schreef opnieuw iets... toen deed ik ze alle drie in een envelop! Ik hoop, dat die persoon een sterk hoofd heeft!... Maar tegelijkertijd vertelde me iets, "Het zal hem goed doen;" dus liet ik het gaan.

Het gebeurde gisteren --- ik weet de uitkomst nog niet!

Dus zo zijn dingen voor me. Het kan je ook op een dag gebeuren, dus (*lachend*) je kunt beter voorzichtig zijn!

Het is klaarblijkelijk een erg goed test van mensen's vertrouwen, omdat zij zonder vertrouwen zouden.... Voor iemand, die mijn ervaring niet heeft, lijkt het allemaal op een eerste klas incoherentie! Oh, het kan verklaard worden (alles kan verklaard worden! Het is niet voorbij alle verklaring), maar het is een beetje verontrustend op het eerste gezicht.

Hoe dan ook...

Precies.

Maar verspil je tijd niet om dit alles op te schrijven.

Waarom niet! Het is het goed waard om het te doen --- dit zijn de stadia.

Dus tot Zaterdag --- of is dat te snel?

Zoals u wilt.

Luister, na alles, dat ik je net verteld heb, waar is de "ik vind het leuk" in dit alles? (*Moeder lacht.*)

Nee, ik bedoel, dat u degene bent, die het moet bekijken en beslissen.

Ik zou willen, dat je je boek schreef.

Het gaat vooruit... niet snel.

Wanneer ik je deze dingen niet vertelde, zouden zij allemaal verdwijnen, en dat is een feit. Omdat ik geen gelegenheid heb om ze aan iemand anders te vertellen --- zoals je je goed kan voorstellen! Morgen zal er iets anders zijn en weer iets anders de dag erna, en het trekt zich allemaal terug in het verleden en heeft niets van de relevantie, die het heden voor me heeft.

Ja, voor U heeft het geen relevantie --- maar wat voor de rest van ons!

Wel dan, om het te laten behouden, moet ik je zien.

Ja, precies!

Wanneer ik je niet zie, zal het niet behouden worden. De resultaten blijven, maar de ervaring zelf verdwijnt.

Dat zou zonde zijn. Maar ik kan gemakkelijk meer komen, wanneer het voor u niet... is.

(Moeder neemt Satprem's handen)

* * *

Wanneer Satprem op het punt staat om weg te gaan:

Ik wil iets curieus noemen. Sinds u boven kwam in Maart, zegt Sujata, dat wanneer ze u ook ziet in de nacht, ze u langer ziet, dan u eerder was!

Iedereen zegt dat --- iedereen!

Zelfs ik, als ik mezelf zie, ben ik erg lang --- wat is er gebeurd?... Het is het nieuwe wezen. Ik vertel je, sinds de 12e [van April] is er... Wanneer gaat het zich manifesteren in het fysieke? Ik weet het niet.

Het is een subtiel-fysiek wezen --- geen vitaal, maar een subtiel-fysiek wezen, en ik ben lang en sterk.

Vertel haar, dat zij niet de enige is, die me zo ziet --- veel zien het. Wanneer ik mezelf 's nachts zie, is dat, hoe ik mezelf zie. Misschien... wel, dit (*Moeder raakt haar lichaam aan*) zou moeten toegeven. Maar wanneer? Ik weet het niet.

Leeftijdsloos --- iets, dat noch jong, noch oud is... iets totaal verschillend. En lang, sterk.

Zo zie ik mezelf.

En het is subtiel-fysiek. Je kunt het haar vertellen.

“Het is bijzonder,” zegt zij, “sinds Maart heb ik Moeder langer gezien.”

Ja, er is iets gekomen en wil zich hier manifesteren, dus ben ik voorbereid, ik zie duidelijk, dat ik.... ben. Hoe dit aan te passen (*het lichaam*)? Dat is de kwestie.

Zij zijn aan het experimenteren! We zullen zien, wat er gaat gebeuren. Dit werk is redelijk nieuw! (*Moeder lacht.*)

Dus, Zaterdag dan.

(stilte)

Dit is juist het soort, dat me verteld wordt (“verteld” is een manier van spreken --- het is een kennis; het is onbetwistbaar, veel meer onbetwistbaar dan woorden en alles van dien aard): op een dag zal het concreet zichtbaar zijn, mensen zullen het zien. Ik wacht erop! (*Moeder lacht*) Ik wacht daar op.

Maar ik moet daar op wachten om mezelf te laten zien, wel dan... het zal nogal lang duren.

Logisch, natuurlijk, ik zou onzichtbaar moeten blijven tot de dag, dat ik in mijn nieuwe vorm zal verschijnen. Maar het lijkt niet erg snel te gaan. Op het moment verandert het niet... behalve een soort gewaarwording van een kracht, die het lichaam binnengaat --- een gewaarwording, alsof het nieuwe aan het DUWEN was.¹¹⁷ Iets, dat erg concreet is.

We zullen zien! We moeten geduldig zijn.

Au revoir, mon petit.

Heb je niets nodig?

Juni 30, 1962

(Moeder geeft Satprem een oude notitie om te houden --- jammer genoeg herinnert hij zich niet precies, wat het was --- een van deze kleine stukjes papier, die bijna overal verspreid liggen, waarop Moeder notities optekende van haar ervaringen; of, om exacter te zijn, waarop zij in

¹¹⁷ Zoals een kuiken tegen zijn schaal drukt.

materiële woorden de Kracht concretiseerde, die toen manifesteerde; Als een commentaar op deze notitie voegt Moeder toe:)

Ik heb dit honderden en honderden keer ervaren: men heeft een diepe, ware ervaring, maar het denkvermogen, zelfs het hogere denkvermogen, houdt zich er onmiddellijk aan vast (het is gewoonlijk het hogere denkvermogen) en maakt erg actief zijn EIGEN ding uit de ervaring, en brengt zo zijn eigen vervorming binnen.

Het komt hoofdzakelijk als een toevoeging, de vervorming is niet totaal, er is nog iets achter, dat nogal waar is.

Al deze dingen zijn barrières, die het denkvermogen tegenover de Waarheid zet.... Ik schreef dat niet om het aan je te geven. Soms schrijf ik dingen en houd hen dan gedurende jaren aan een stuk, zodat.... Zij zijn een materiële focus voor de actie. Als ik het niet geschreven had, dan zou ik niet in staat geweest zijn om zo effectief te werken --- dit zijn occulte documenten.¹¹⁸

* * *

(Wat betreft de laatste conversatie en Moeder's "ontelbare vitale wezens," die deze keer "in een stortvloed" incarneerden":)

Als een kind had ik, toen ik rond tien of twaalf jaar oud was, sommige nogal interessante ervaringen, die ik helemaal niet begreep. Ik had sommige geschiedenisboeken --- weet je, de tekstboeken, die ze je geven om geschiedenis te leren. Wel, ik las en plotseling zou het boek transparant lijken te worden, of de gedrukte woorden zouden transparant worden, en ik zou andere woorden zien of zelfs beelden. Ik had niet het flauwste idee, wat er met me gebeurde! En het leek zo natuurlijk voor me, dat ik dacht, dat het hetzelfde voor iedereen was. Maar mijn broer en ik waren grote kameraden (hij was alleen anderhalf jaar ouder), dus ik zou hem vertellen: "Zij praten nonsens in de geschiedenis, weet je --- het is ZOALS DIT; het is niet zoals dat: het is ZOALS DIT!" En verscheidene keren bleken de correcties, die ik kreeg over de ene persoon of de andere nogal exact en gedetailleerd te zijn. En (ik zie het nu --- ik begreep het later) zij waren zeker herinneringen. Over sommige passages zou ik zelfs zeggen, "Hoe stupide! Het was dat nooit; DIT is, wat gezegd werd. Het gebeurde nooit zo; DIT is, hoe het gebeurde." En het boek lag eenvoudig open voor me; ik was gewoon door aan het lezen, zoals ieder ander kind en... plotseling zou er iets gebeuren. Het was iets in me natuurlijk, maar ik dacht gewoonlijk, dat het in het boek was!

¹¹⁸ iets op de manier van Tantrische *yantrams*, maar woorden gebruiken, die met kracht geladen zijn, in plaats van geometrische symbolen. Moeder vertelde Satprem eens, dat zij van tot tijd deze stukjes papier "opnieuw oplaadde" door naar hen te kijken of hen eenvoudig op de tafel naast haar te houden.

Ik vond veel, veel dingen uit over Joan d'Arc --- veel dingen. En met verbazende precisie, die het extreem interessant maken. Ik zal hen niet herhalen, omdat ik het niet herinner met exactheid, en deze dingen hebben geen waarde, tenzij zij exact zijn. En dan, voor de Italiaanse Renaissance: Leonardo da Vinci, Mona Lisa; en voor de Franse Renaissance: François I, Marguerite de Valois,¹¹⁹ enzovoort.

Tweemaal wist ik, dat het niet alleen beelden waren, maar iets, dat met ME gebeurd was, maar het nam een andere vorm aan. Eenmaal (toen ik ouder was, rond de twintig) gebeurde het in Versailles. Ik werd uitgenodigd voor een diner bij een nicht, die me zonder waarschuwing droge champagne serveerde gedurende het diner --- en ik dronk het niets vermoedend (ik, die nooit iets dronk, noch wijn, noch likeur!)... Toen ik op moest staan en de drukke kamer over moest steken, oh, hoe moeilijk werd het, zo moeilijk! Toen gingen we naar een plaats dichtbij het kasteel, met zicht over het hele park. En ik staarde naar het park, toen ik... zag, ik zag, dat het park zich vulde met lichten (de elektrische lichten waren verdwenen), met allerlei soorten lichten, toortsen, lantaarns... en dan menigten mensen, die rondliepen... in Louis XIV kledij! Ik staarde hiernaar met mijn ogen wijd open, terwijl ik me vasthield aan de balustrade om te voorkomen, dat ik viel (ik was niet te zeker van mijzelf!). Ik zag het allemaal, toen zag ik mijzelf daar, verdiept in conversatie met enige mensen (ik herinner het me nu niet, maar er waren hier ook enige "correcties")... Ik bedoel, dat ik een zekere persoon was (ik herinner me niet, wie) en er waren deze twee broers, die beeldhouwers waren (*Moeder probeert vergeefs om de namen te herinneren*¹²⁰)... hoe dan ook, er waren allerlei soorten mensen en ik zag mijzelf praten, kletsen. En ik lijk voldoende controle over mijzelf te hebben, omdat toen ik alles relateerde, dat ik gezien had, er enige nogal interessante details en correcties waren. Dat was een keer.

Er was een andere keer in Blois. Ze maken Anjou wijn in Blois. Het was hetzelfde verhaal: Ik dronk nooit iets anders dan water en kruidenthee, maar er was een lunch en zij dienden ons sprankelende Anjou wijn op... het leek zo licht! Naderhand (ik was met een kunstenaarsvriend, we waren allemaal kunstenaars) gingen we naar het museum en het bleek, dat ik sprankelde van wijsheid! En plotseling stopte ik voor een schilderij van... laten we eens zien, wie was het? Coué?... Nee, Clouet! Clouet: de

¹¹⁹Van wie Clement Marot zei: "Lichaam van een vrouw, hart van een man, en gezicht van een engel."

¹²⁰Moeder probeerde zich later de namen weer te herinneren, zonder succes: "Deze beeldhouwer broers deden veel werk aan het paleis van Versailles... En ik ben niet zeker of het niet Mme de Montespan was. Ik herinner het me niet meer. Over deze dingen zou niet vaag gepraat moeten worden. In die tijd was het precies, exact: ik wist alle namen, alle details, alle woorden --- maar ik schreef het nooit op en nu is het weg. En deze dingen zouden niet bij benadering verteld moeten worden."

Ik zal enig onderzoek doen naar deze beeldhouwer broers.

Nee, laat het maar, zoals het is: enkele 'vaagheden' (Moeder lacht)."

prinses... een van de prinsessen.¹²¹ En ik begon luid enige opmerkingen te maken (het duurde me een tijdje om op te merken, dat mensen aan het luisteren waren). “kijk hiernaar!” zei ik. “Kijk hier alleen maar naar! Kijk wat deze kerel met me gedaan heeft! Kijk wat hij met me gedaan heeft --- het was helemaal niet zo!” Het was in feite een prachtig schilderij, maar ik was er nogal ongelukkig over: “Kijk wat hij met me gedaan heeft! Kijk --- hij heeft me zo gemaakt, maar dat is helemaal niet, hoe het was, het was ZOALS DIT!” Details... En toen werd ik gewaar (ik was fysiek niet te bewust)... Ik realiseerde me, dat mensen om me heen stonden en luisterden, dus herpakte ik mezelf en ging weg zonder een woord. Maar ik vertelde mijn vrienden, “Luister, ik was het definitief! Het was MIJN portret, IK was het!

Bijna al mijn herinneringen over voorbije levens kwamen zo; het bijzondere wezen, dat in me geïncarneerd is, rijst naar de oppervlakte en begint te handelen, alsof het helemaal op zichzelf was! Eenmaal in Italië, toen ik vijftien was, gebeurde het op een buitengewone manier. Maar die keer deed ik wat onderzoek. Ik was in Venetië met mijn moeder en ik deed onderzoek in musea en archieven, en ik ontdekte mijn naam, en de namen van andere mensen, die er bij betrokken waren. Ik had een scene herleefd in het Hertogelijke Paleis, maar ik herleefde het op een zodanige ... zodanige absoluut intense manier (*lachend* --- een scene, waar ik gewurgd werd en in een kanaal gegooid!), dat mijn moeder mij daar haastig vandaan moest halen, zo snel als zij kon! Maar die ervaring schreef ik op, zodat de exacte herinnering behouden gebleven is (ik heb de andere ervaringen niet opgeschreven, dus zijn de details vervaagd, maar deze werd opgeschreven, ofschoon ik er geen namen in besloten heb). De volgende morgen deed ik enig onderzoek en ontdekte het hele verhaal. Ik vertelde het allemaal aan Théon en Mevrouw Théon, en hij had ook een herinnering aan een voorbij leven daar, gedurende dezelfde periode. En in feite had ik daar een portret gezien, dat de sprekende gelijkenis was van Théon! Het portret van een van de magistraten. Het was absoluut (het was een Titiaan)...absoluut Théon! ZIJN portret, weet je, alsof het net gedaan was.¹²²

Al die soort dingen kwamen gewoon zo naar me toe, zonder dat ik naar hen zocht, hen wenste, of hen begreep, zonder enige soort discipline te doen, niets --- het was absoluut spontaan. En zij bleven gewoon komen en komen en komen.

Vanaf de tijd, dat ik Théon ontmoette, werd het opgehelderd: ik zag het allemaal helder, ik begreep het en organiseerde het. Maar een groot

¹²¹ Heeft Moeder Clouet verward met Corneille de Lyon? Omdat het blijkt, dat er geen Clouet is in Blois, maar er is een portret van Madeleine van Schotland, de dochter van Francois I, geschilderd door Corneille de Lyon. Tenzij Moeder Blois verwarde met een andere stad of kasteel?

¹²²Hier hebben we de keuze tussen verscheidene afschrikkende gezichten. Van de vijf portretten van magistraten door Titiaan, is die van de magistraat Antonio Crimani, geschilderd tussen 1555 en 1576, een van de enkele, die gebleven zijn in het *Palazzo Ducale* in Venetië. Zou dit degene kunnen zijn?

gedeelte ervan gebeurde ervoor --- alles, dat ik je net vertelde, gebeurde, voordat ik Théon ontmoette.

*“De een na de ander kwamen deze vitale wezens naar me toe,”
zei u, “en sommige van hen zijn in mannen geweest....”*

Een van hen was in Murat, op de dag van zijn grote overwinning.¹²³ Het was een vitale kracht, die bezit van hem nam en alleen voor die overwinning bleef en het kwam naar me toe, dus zag ik het allemaal! Ik zag het binnengaan in Murat's lichaam en de hele strijd scene --- ik doorleefde het allemaal. En toen de strijd eenmaal over was, verliet ik hem. Het was erg interessant.

Ik wilde iets ophelderen.... Ik weet niet of Mona Lise en Marguerite de Valois uw incarnaties waren, maar waren zij geen tijdgenoten!?...

Ja, maar ik vertelde het je --- vier tegelijk!¹²⁴

Vier tegelijk. En, over het algemeen waren zij de verschillende staten van de Moeder --- de vier aspecten. In het algemeen een aspect in iedere belichaming (toen er vier waren). Of anders zou dit of dat aspect minder aanwezig geweest kunnen zijn in een belichaming en meer aanwezig in de andere. Soms was er een tamelijk centrale aanwezigheid en dan tegelijkertijd minder centrale, minder belangrijke emanaties. Maar dat is verscheidene keren gebeurd --- verscheidene keren. Bij twee gelegenheden was het bijzonder duidelijk. Maar ik heb vaak gevoeld, dat het niet hoofdzakelijk EEN belichaming was, die de loop van de geschiedenis gekristalliseerd zou hebben rond deze of die persoon, maar er waren andere belichamingen, die minder (hoe zal ik het zeggen?)... die minder opvallend waren, ergens anders.

Zij zijn de verschillende aspecten van de Moeder.

* * *

(Een weinig later refereert Moeder aan een passage van de voorafgaande conversatie, waarin zij zei, dat haar huidige incarnatie op aarde geen hoofdzakelijk aards effect, maar ook een effect op alle andere werelden --- en in het bijzonder op goden.)

Geen van die wezens, die goden en godheden van verscheidene pantheons hebben dezelfde nabije relatie met de Allerhoogste, die de mens heeft; want de mens heeft een psychisch wezen, met andere woorden, de Allerhoogste's aanwezigheid binnen hem. Deze goden zijn emanaties --- onafhankelijke emanaties --- geschapen voor een speciaal doeleinde en een bijzondere actie, die zij SPONTAAN vervullen; zij doen

¹²³ Is de strijd in kwestie hier die van Eylau (Februari 8, 1807) of Friedland (Juni 14, 1807)?

¹²⁴ Conversatie van Juni 27.

het niet met een besef van constante overgave aan het Goddelijke, maar eenvoudig, omdat het dat is, wat zij zijn, en waarom zij er zijn, en alles wat zij weten, is, wat zij zijn. Zij hebben niet de bewuste verbinding met de Allerhoogste, die de mens heeft --- de mens draagt de Allerhoogste binnen zichzelf.

Dat maakt een aanzienlijk verschil.

Maar met deze huidige incarnatie van de Mahashakti... Zij is de Allerhoogste's eerste manifestatie, schepping's eerste schrede, en Zij was het, die eerst vorm gaf aan al die wezens. Nu zijn, sinds haar incarnatie in de fysieke wereld, en door de positie, die Zij hier ingenomen heeft in relatie tot de Allerhoogste door haar incarnatie in een menselijk lichaam, alle andere werelden beïnvloed, en beïnvloed op een extreem interessante manier.¹²⁵ Ik ben in contact geweest met al deze goden, al die grote wezens, en voor het grootste deel is hun attitude veranderd. En zelfs met diegenen, die niet wilden veranderen, heeft het desalniettemin hun manier van bestaan veranderd.

De menselijke ervaring, met deze directe incarnatie van de Allerhoogste,¹²⁶ is uiteindelijk een UNIEKE ervaring, die een nieuwe oriëntatie gegeven heeft aan de universele geschiedenis. Sri Aurobindo spreekt hierover --- hij spreekt over het verschil tussen het Vedische tijdperk, de Vedische manier van relateren aan de Allerhoogste, en de komst van de Vedanta (ik denk, dat het de Vedanta is): devotie, adoratie, *bhakti*, de God vanbinnen.¹²⁷ Wel, dit aspect van hechte relatie met de

¹²⁵ Enige dagen later bracht Satprem de bovenstaande passage boven, terwijl hij vroeg of de Moeder niet actief geweest was op aarde sinds het begin van de tijd en niet hoofdzakelijk "met deze huidige incarnatie van de Mahashakti." Het antwoord: "Het was altijd door EMANATIES, terwijl het nu is, zoals Sri Aurobindo het in *Savitri* beschrijft --- de Allerhoogste vertelt Savitri, dat er een dag zal komen, wanneer de aarde klaar is en 'De Machtige Moeder geboorte zal nemen'.... Maar Savitri was al op aarde --- zij was een emanatie.

Dus zij waren allemaal emanaties?

Zij waren allemaal emanaties, helemaal vanaf het begin. Dus moeten we zeggen: 'Met de HUIDIGE incarnatie.'

¹²⁶D.w.z., met het psychische wezen of ziel IN DE MENS, de directe incarnatie van de Allerhoogste in de mens: "Dit is gekomen met de mensheid.

¹²⁷Satprem vroeg Moeder vervolgens:

U lijkt bijna te zeggen, dat gedurende het Vedische tijdperk er geen goddelijke aanwezigheid was in de mens!

Nee, die was er niet! Zij ontdekten het.

De mensheid heeft een spirituele evolutie ondergaan.

Vedantisme is in contact met de goden en, DOOR DE GODEN, met de Allerhoogste; maar het is niet in direct contact met de Allerhoogste --- er is geen innerlijk, psychisch contact. Dat zegt Sri Aurobindo (ik zelf weet er niets van!). Maar met de Vedanta en de aanbidders van Krishna is het de god vanbinnen: zij hadden een direct contact met de god vanbinnen (zoals in de Gita).

Allerhoogste kon ALLEEN bestaan MET DE MENS, omdat de mens een speciaal wezen is in de universele Geschiedenis --- de goddelijke Aanwezigheid is in hem. En verscheidene van die grote goden hebben menselijke lichamen aangenomen OM ALLEEN DAT TE HEBBEN.¹²⁸ Maar veel van hen --- zij waren zo volledig gewaar van hun eigen perfecte onafhankelijkheid en hun almachtigheid, dat zij niets NODIG hadden (anders dan de mens, zie je, die worstelt om aan zijn slavernij te ontsnappen): zij waren absoluut vrij.

En daarom.... Hoeveel keer kwam Durga! Zij kwam altijd, en ik had mijn oog op haar gericht (!), omdat ik in haar aanwezigheid helder kon aanvoelen, dat er niet die hechte relatie was met de Allerhoogste (zij had het gewoon niet nodig, zij had niets nodig). en het was niet, dat er iets bewust met haar handelde, opzettelijk, om dat resultaat te bereiken: het was een besmetting. Ik herinner me, hoe ze gewoonlijk kwam, en mijn aspiratie was zo intens, mijn innerlijke attitude zo geconcentreerd... en op een dag was er zo een besef van vermogen, van immensiteit, van onuitsprekelijke zaligheid in contact met de Allerhoogste (het was op een dag, dat Durga er was), en zij leek erdoor ingenomen te zijn en erdoor geabsorbeerd. En door die zaligheid maakte zij haar overgave.

Heel interessant.

Helemaal geen resultaat van de wil of wat dan ook : zij werd eenvoudig verzwolgen.

In deze bewegingen van het bewustzijn, in deze toestand van bewustzijn, ben ik comfortabel (*Moeder slaakt een zucht*). Maar het heeft me veel discipline gekost om me hier te concentreren [in het lichaam]: er was altijd iets, vanaf juist mijn kindertijd, dat zich ingesloten voelde, verdrukt, werkelijk... oh! En met een besef van iets, dat zo krachtig was, dat als het ooit in actie over zou gaan (*gebaar van loslaten*), het alles kapot zou slaan.

Nu is het getemd.

Dus, is dat genoeg voor je?

Nee, nee!

(*Moeder lacht*)

¹²⁸Kort naderhand vraagt Satprem:

Wanneer een god een menselijk lichaam neemt, moet het verschrikkelijk voor hem zijn. Of wordt zijn goddelijkheid nogal versluiert voor hem?

Ja, nogal gesluiert.

Juli

Juli 4, 1962

De andere dag zei Pavitra tegen me in het voorbijgaan, “De moderne wetenschap zou ons noch volgen, noch geloven.” Volgens hem erkennen wetenschappers alleen “essentiële hypothesen, “ en de ervaring niet hebben zou onze wetenschap nemen voor een set “niet essentiële” hypothesen. Ik argumenteerde niet, anders zou ik hem verteld hebben, “Wij maken hoe dan ook geen hypothesen, verre ervan, wij *verklaren* eenvoudig *onze ervaringen*.” Zij zijn vrij om ons niet te geloven, of te denken dat we half gek zijn of hallucineren --- dat moeten zij weten, het is hun zaak. Maar wij maken geen hypothesen, wij spreken over dingen, die we weten en ervaren hebben.

Gedurende verscheidene uren naderhand had ik een visie van deze toestand van het denkvermogen en vond absoluut geen behoefte om hypothesen te maken (zie je, Pavitra sprak over het “veronderstellen” van het bestaan van verschillende toestanden van het wezen). Het is gewoon, zoals ik je vertelde: ik ben voorbij dat stadium; ik heb geen innerlijke dimensies meer nodig.¹²⁹ En terwijl ik deze materialistische toestand van het denkvermogen observeerde, kwam het bij me op, dat zij op basis van hun eigen experimenten niets anders kunnen dan eenheid toe te geven --- tenminste de eenheid van materie, en eenheid toegeven is genoeg om de sleutel te verwerven van het hele probleem!

Het liet me nog een keer realiseren, dat deze laatste ervaring [van April 13] in werkelijkheid gekomen zou kunnen zijn om me te bevrijden van ALLE voorbije kennis, en dat... om de Waarheid te leven niks ervan nodig is. Ik heb noch al deze terminologie nodig, noch Sri Aurobindo’s terminologie, noch natuurlijke die van iemand anders; ik heb al deze classificaties niet nodig, ik heb niet allerlei soorten ervaringen nodig --- ik heb EEN ervaring nodig, degene, die ik heb. En ik heb het in alle dingen en in alle omstandigheden: de ervaring van de eeuwige, oneindige, absolute Eenheid, die zich manifesteert in het eindige, het relatieve en het tijdelijke. En het proces van verandering, dat ik najaag, lijkt steeds minder een probleem; nadat het leek op het ultieme probleem, lijkt het er niet meer op, omdat... maar dat... dat kan niet uitgesproken worden --- het pleziert Hem om zo te zijn, dus is Hij zo.

En het geheim is eenvoudig om in dit “Het pleziert Hem.” te zijn.

Om niet hoofdzakelijk te zijn in wat geobjectiveerd is, maar ook in Dat, wat objectiveert.

Dat is alles. Met dat heb ik geen andere theorie nodig.

¹²⁹ Zie de conversatie van Mei 24, 1962.

(stilte)

Wanneer het tot het extreem genomen wordt, als de identificatie perfect is, is het NOODZAKELIJKEWIJZE almachtigheid.

Uiteindelijk zou niets anders dan almachtigheid de wereld kunnen omvormen, de wereld overtuigen. De wereld is niet klaar om de allerhoogste Liefde te ervaren. Allerhoogste Liefde elimineert alle problemen, zelfs het probleem van de schepping: er zijn geen problemen meer, ik weet het sinds die ervaring [van April 13]. Maar de wereld is nog niet klaar, het zou een paar duizend jaar kunnen duren. Ofschoon het klaar begint te zijn voor de manifestatie van het allerhoogste Vermogen (wat lijkt aan te duiden dat dit eerst zal manifesteren). En dit allerhoogste Vermogen zou resulteren uit een CONSTATE identificatie.

Maar deze "constantheid" is nog niet tot stand gebracht: men is geïdentificeerd en dan is men het niet, is en dan is men het niet, dus worden dingen voor onbetaalde tijd vertraagd. Je komt terecht om te doen, wat je anderen verteld om niet te doen --- een voet hier en een voet daar! Het zal niet werken.

(stilte)

Er moeten zekere wetten zijn --- wetten, die een Wijsheid uitdrukken, ver voorbij ons --- want de ervaring lijkt een soort curve te volgen, die ik, omdat ik er in ben, niet begrijp. En het zal niet begrepen worden, totdat het einde bereikt is; maar ik ben precies in het midden ervan, of misschien juist aan het begin....

(lange stilte)

We zouden enige elegante dingen kunnen zeggen, maar zij verklaren niets; zoals dit gevoel, bijvoorbeeld, dan men aan de dood moet sterven om geboren te worden naar onsterfelijkheid

Het betekent niets, maar het correspondeert met iets.

Te sterven aan de dood, om niet in staat te zijn om te sterven, omdat de dood geen werkelijkheid meer heeft.

Dit begint te... ik kan niet zeggen "kristalliseren," dat is veel te hard.... Het is als een zachte condenserende bries.

(stilte)

Zoals je weet, heeft N.S. zijn lichaam verlaten. Het was een resultaat van een ongeluk (hij had een zwak hart, en maakte zich er zorgen over). Hij was gevallen, waarschijnlijk, omdat hij flauwviel, en brak zijn schedel: "verlies van bewustzijn" als gevolg van een hersenbloeding (daar spreekt de moderne wetenschap!). Toen het ongeluk gebeurde, kwam hij naar me

toe (niet in precieze vorm, maar in een toestand van bewustzijn, die ik onmiddellijk herkende), en bleef hier bewegingsloos, in volledig vertrouwen en zaligvolle vrede --- bewegingsloos in iedere staat van zijn, absoluut... (*gebaar van overgave*) totaal, totaal vertrouwen: wat zal zijn, zal zijn; wat is, is. Geen vragen, zelfs geen behoefte om te weten. Een knusse vrede... *een groot gemak*.

Zij probeerden, vochten, opereerden: geen beweging, niets bewoog. Toen verklaarden zij hem dood op een dag (trouwens, volgens de dokters klopt het hart, wanneer het lichaam sterft, nog een paar seconden zwakjes door; dan stopt het en is het helemaal voorbij). In zijn geval gingen deze zwakke slagen (niet sterk genoeg om het bloed te pompen) door gedurende een half uur --- deze soort hartslagen zijn typisch voor de trance toestand. (Zij lijken allemaal grof onwetend te zijn! Maar hoe dan ook, het maakt niet uit.) En zij zeiden allemaal, zelfs de dokters, "Oooh, hij moet een grote yogi zijn, dit gebeurt alleen met yogi's!" Ik heb geen idee, wat ze daarmee bedoelen. Maar ik weet, dat, ofschoon deze hartslagen niet sterk genoeg zijn om het bloed door het lichaam te pompen (en zo het lichaam in een cataleptische toestand brengen), zij voldoen om het leven te onderhouden, en zo kunnen yogi's in trance blijven gedurende maanden aan een stuk. Wel, ik weet niet, wat voor soort dokters zij zijn (waarschijnlijk erg modern), maar zij zijn onwetend over dit feit. Hoe dan ook, volgens hen had hij die pulsaties gedurende een half uur (normaal duren zij enkele seconden). Oké. Vandaar hun opmerkingen. En hij was daar de hele tijd, onveranderlijk. Toen voelde ik plotseling een soort huivering; ik keek --- hij was weg. Ik was bezig en noteerde de tijd niet, maar het was 's middags, dat is alles, wat ik weet. Later werd mij verteld, dat zij besloten hem te cremen, en hadden dat op die tijd gedaan.

Het geweld van het ongeluk had hem genadeloos geëxternaliseerd, maar toen het gebeurde, moet hij aan mij gedacht hebben met vertrouwen. Hij kwam en verroerde zich niet --- hij wist nooit, wat er met zijn lichaam gebeurde. Hij wist niet, dat hij dood was! En wanneer....

Toen en daar zei ik tegen mijzelf, "Deze gewoonte van mensen cremen is weerzinwekkend onmenselijk!" (Zij steken het vuur eerst in de mond.) Hij wist niet, dat hij dood was en zo heeft hij het geleerd!... Van de reactie van het leven van de vorm in het lichaam.

Zelfs, wanneer het lichaam in een grondige slechte conditie is, duurt het minstens zeven dagen voor het leven van de vorm om het te verlaten. En voor iemand, die yoga beoefent, is dit leven BEWUST. Dus je verbrandt mensen enkele uren, nadat de dokters hen dood verklaard hebben, maar het leven van de vorm is iedere centimeter levend en, in degene, die yoga beoefend hebben, bewust.

Het maakte me een beetje....

Gegeven de toestand, waarin hij was, maakte het voor hem GEEN verschil of hij dood was of levend; dat was interessant! Hij bleef in een

zaligvolle, vertrouwende, vredevolle toestand en ik zou hem waarschijnlijk voorzichtig geleid hebben, ofwel naar de psychische wereld of ergens anders, volgens de aanwijzing, die ik ontving, over wat hij moest doen. Hij zou nooit geweten hebben, dat hij dood was.¹³⁰

Dit opende een deur voor me.¹³¹

Omdat zij hem cremeerden, werd hij abrupt (*Moeder huivert gewelddadig*) en gewelddadig geworpen in contact met de destructie van de lichaam's vorm.¹³² Het moet het leven van de vorm geweest zijn; toen het zo onmenselijk uit het lichaam geslingerd werd, moet het leven van de vorm zich op hem geworpen hebben! Dus natuurlijk....

(*stilte*)

Ik zei onmiddellijk tegen mijzelf, "Maar hij bestond nog steeds, levend, terwijl hij de ervaring had, absoluut ONAFHANKELIJK van zijn lichaam --- hij had zijn lichaam niet nodig om zijn ervaring te hebben." En met mijn bescherming en kennis had ik hem ofwel op een plaats van rust kunnen brengen of, wanneer nodig, in aanraking met een ander lichaam --- en dat zou het einde ervan geweest zijn. Nu is natuurlijk alles onderbroken en moeten we wachten tot dingen rustiger worden.¹³³

Maar het is mogelijk om te sterven zonder te weten, dat je dood bent.

En om volledig bewustzijn te behouden --- hij was volledig bewust en zaligvol.

Ik vind dat belangrijk, een belangrijke ervaring.

Ik heb niemand verteld, wat er gebeurde, toen zij hem cremeerden, omdat het hen allemaal nogal boos en miserabel gemaakt zou hebben. Ik zei alleen, dat hij naar me toe kwam. Dus zeg geen woord; zou mogen het niet weten. Niet, dat het onherstelbaar is, maar toch, het is geen plezierige ervaring.

Maar het kwam, alsof om mij in contact te brengen met deze mogelijkheid.

(*stilte*)

¹³⁰ Later gaf Moeder commentaar: "Deze ervaring is interessant. Hij zou in staat geweest zijn om te BESTAAN in een psychische toestand (psychisch, natuurlijk, men is onsterfelijk), hij zou bestaan hebben, terwijl hij niet weet, dat hij dood was... wanneer zij hem niet verbrand hadden."

¹³¹ Herinnering van de conversatie van Juni 12: "Ik weet niet of ik dood of levend ben.... Een type levensvibratie, die volledig onafhankelijk is van.... Ik kan niet zeggen, dat ik levend ben, het is iets, dat volledig anders is."

¹³² "Ik bedoel een SUBTIELE vorm, "Moeder verklaarde, "het is de lichaam's subtiele vorm."

¹³³ Een week later voegde Moeder toe: "Het was uitgewerkt: hij is voor een tijd naar het psychische domein gegaan (ik denk, dat het alleen voor een tijd is) om te concentreren."

Wat in het gewone bewustzijn werkelijk in de weg staat van de ervaring, is onze excessieve gehechtheid aan de fysieke vorm, zoals we het zien, wat er voor ons uit ziet als een permanente werkelijkheid van het wezen.

Ik probeer mensen dit duidelijk te maken door een praktische demonstratie. Weet je, ik verschijn erg zeldzaam aan mensen in een vorm, die zelfs vaag lijkt op degene, die ik fysiek... Ik wilde bijna zeggen "had"! Het hangt altijd af, waaraan zij verwant zijn, waarmee zij het meest intiem zijn --- alle soorten vormen. En ik probeer hen te laten bevatten, dat DIE vorm net zoveel van mij is als deze (*Moeder raakt haar lichaam aan*). Om de waarheid te vertellen is het veel meer waarlijk van mij. Wat betreft de ware vorm, --- de WARE Vorm --- om het aanzicht ervan te kunnen dragen, moet men in staat zijn om direct te relateren naar de Allerhoogste. Dus, wanneer mensen zeggen, "Ik wil u zien." of "ik zie u," bedoelen ze het aspect van het mijne, dat zij kennen. Maar deze stromen van vormen zijn ALLEMAAL waar, en de meeste van hen zijn meer waar dan dit lichaam ooit geweest is. Voor mijn bewustzijn was het altijd, oh, zo jammerlijk benaderend --- een karikatuur! Zelfs geen karikatuur: helemaal geen gelijkenis.

Het had haar goede kwaliteiten (ik lijk geneigd te zijn om in de verleden tijd te spreken --- het is spontaan), kwaliteiten, waarvoor het gebouwd was en gekozen. Voor praktische doeleinden was dit lichaam erg noodzakelijk, maar als het op manifesteren aankomt!...

Maar als het waarlijk expressief was geweest, iets, dat werkelijk welsprekend was, dan zou er waarschijnlijk meer tegenzin geweest zijn om... om het een vrije heerschappij te geven.

Er is nooit een te grote gehechtheid geweest aan deze vorm. Er was nooit enige gehechtheid (zelfs in de zogenaamde volle Onwetendheid) aan iets anders dan bewustzijn --- ja, iets hechtte grote waarde door dit bewustzijn, liet het niet vernietigd worden, terwijl het zei, "Dit is iets kostbaars." Maar het lichaam.... Het is zelfs niet te goed als een instrument; eenvoudig bescheiden, plastisch, zichzelf wegcijferend, en zichzelf vormend naar iedere noodzaak. Een bekwaamheid om zichzelf te vormen naar alle gezichtspunten en ieder ideaal te realiseren, dat het waard achtte om te realiseren --- juist deze soepelheid was haar ene deugd. En extreem bescheiden, nooit zichzelf op willen leggen aan wat dan ook of wie dan ook. Volledig bewust van haar onvermogen, maar... in staat om wat dan ook te doen, wat dan ook te realiseren. Het was bewust gevormd met deze opmaak, omdat dat noodzakelijk was.... En niets is te groot of overweldigend, omdat er geen weerstand opgeworpen wordt door een kleine persoonlijkheid met het besef van zijn eigen kleinheid. Nee, niets van dat maakt wat uit. --- BEWUSTZIJN maakt wat uit; bewustzijn, zo uitgestrekt als het universum, zelfs uitgestrekter. En samen met het bewustzijn de capaciteit om zich aan te passen --- aan te passen en zichzelf te vormen naar iedere noodzaak.

Zelfs nu is mijn ene gevoel over deze vorm, dat het te rigide is. Die kolossale innerlijke openbaringen, die grote bewegingen van het creatieve bewustzijn worden constant hierdoor *gehinderd*. Het doet, het doet haar best, maar het wordt nog bestuurd door zulke weerzinwekkende rigide wetten! Weerzinwekkend. Hoe lang zal het duren om dit te boven te komen?

We moeten ons niet haasten.

(stilte)

*Welke soort conclusies kunnen getrokken worden uit N.S.'s ervaring?
Waar opent het de deur naar toe, praktisch gesproken?*

Het hangt van het geval af.

In dit geval laat ik anderen beslissen, omdat zulke zaken niet bijwonen; maar ik suggereerde, dat zij hem zouden houden tot de volgende dag en ik zou iets gedaan hebben gedurende de nacht. Zij hadden haast --- zij hebben altijd haast....

Ik zeg zelfs niet om mensen niet te cremeren, omdat TENMINSTE in negenennegentig gevallen van de honderd gevallen het het beste is om te doen.

De enige oplossing voor mensen is om wijzer te worden, en zij zijn niet wijs. Zij accepteren een wet, een principe, en dan, omdat zij geen wijsheid hebben, moeten zij het blind volgen.

Had ik de verantwoordelijkheid genomen (ik deed het opzettelijk niet, om andere redenen), dan had ik gezegd, "Houd hem tot morgen." En ik zou iets gedurende de nacht gedaan hebben. Maar natuurlijk is dit een geval in een miljoen. Je kunt het geen algemene regel maken.

Nee, ik bedoelde, welke conclusies voor u, voor uw ervaring kunnen er uit deze periode getrokken worden?

Ah, ik, mijn ervaring! Waarom, het is, dat iemand kan sterven zonder te weten, dat hij dood is! Iemand kan sterven (wat mensen "sterven" noemen) zonder te weten, dat hij dood is, dus het is niet cruciaal van belang.

Mensen zeggen, "Hij heeft het bewustzijn verloren." Zij maakten die aanname in N.S.'s geval, omdat er geen vitale tekenen waren en het bewustzijn tot een minimum gereduceerd was; er was nog iets achtergebleven (omdat het reageerde!), maar het was het absolute minimum zonder veel reagerend vermogen --- hij was geen volslagen yogi, uiteindelijk, alleen een leerling yogi. Het zou volledig verschillend geweest zijn, bijvoorbeeld, en veel serieuzer voor iemand, die hatha yoga had beoefend. Maar ik bedoel te zeggen, dat N.S. hier naast me was, volledig bewust, en zich bewogen zou kunnen hebben naar een andere modus van

manifestatie zonder door de weeën te gaan van de dood --- dat is helemaal niet onmisbaar! Zo is mijn ervaring, en ik vind het erg belangrijk, enorm belangrijk.

Bovendien is dit de eerste keer, dat het gebeurde. Al diegenen (zoals I.B., bijvoorbeeld), die gewelddadig uit hun lichamen geslingerd werden door een ongeluk, zijn na een tijd weer bewust geworden --- het bewustzijn verzamelt zich weer bij elkaar. Maar N.S.'s bewustzijn verspreidde zich nooit, hij verloor nooit het bewustzijn.

Zijn tijd was gekomen --- op het moment, dat het ongeluk gebeurde, wist ik, dat het tijd voor hem was om zijn lichaam te verlaten. Zijn tijd was gekomen, maar de omstandigheden waren gearrangeerd ("waren gearrangeerd" --- weet je, ik zeg niet door wie...), omstandigheden waren gearrangeerd om het opperste voordeel te betrekken. Dit liet mij veel dingen begrijpen.... Praktisch gesproken heb je veel ervaringen nodig om iets te leren.

Maar om te leren, te profiteren van zulke ervaringen, moet men al aan de andere kant zijn. Tot op dat punt [April 13] had ik veel dingen geleerd, maar ik leerde hen van deze kant van het hek. Nu ben ik aan de andere kant van het hek. Niet volledig, maar tenminste in het grootste deel.

Voilà.

Dus, door met je boek. De volgende keer kan je iets van aan me voorlezen.

Het gaat niet snel!

Het maakt niet uit. Hoe dan ook, wat is snel! Voor mij... kijk, sinds April 13 vind ik, dat mensen altijd haast hebben voor niets. Zij haasten zich altijd, alsof zij de trein moeten halen! Maar waarom!... Het is een van de grote, grote fouten. Waarom haasten? Het is het gevolg van een soort innerlijke vibratie, iets, dat steeds weer blijft vibreren, en alles bederft.

Alles, wat zij doen, doen zij snel, alsof iets hen vooruit duwde --- zij eten snel, slapen snel, zij wassen en kleden zich snel, praten snel. Maar waarom? Waar om in een zodanige haast?

Ik ervaar dit steeds weer! En ik moet mijzelf tegenhouden om te vragen, "Maar wat is de haast?"

Zo gauw als je stopt met haasten, ga je een meer ware vibratie binnen.

Tot Zaterdag, dan. Houd het vol. Het is erg goed, veel beter dan je denkt!

Juli 7, 1962

(Moeder luistert naar Satprem, die enige passages leest uit zijn nieuwe boek over Sri Aurobindo. Het eerst boek, Sri Aurobindo en de Transformatie van de Wereld, werd beoordeeld als "abstract en vaag" door de Parijse uitgever. Moeder becommentarieert:)

Zij zullen er waarschijnlijk niets van begrijpen.

Voor mij was het andere boek zelf-evidenter.

Ja, voor mij ook, Het schrijven was intenser; ik heb geen besef van inspiratie met deze.

Mijn idee was om bij de absolute feiten te blijven, om verhalen te vertellen van Sri Aurobindo's leven, de Ashram, zulke dingen.

Dit is nog... *(gebaar boven het hoofd)*. Het is afgestemd op intelligente mensen, die geïnteresseerd zijn in dingen van de geest.

Ik zie niet, hoe deze dingen overgeslagen kunnen worden....

In ieder geval is het oké --- het is fijn, ik wil het niet bekritisieren; ik vind het erg goed... maar nog een beetje te verheven.

Oh, luister....

Oké, het is oké *(Moeder lacht)*. Een beetje te hoog voor hen.

Maar dit hoofdstuk eindigt hier, is het niet?

Het is eenvoudig om enige achtergrond te geven. Toch kan ik niet vermijden om te zeggen, wat er nieuw is in wat Sri Aurobindo brengt, precies, omdat het niets te maken heeft met het "spirituele" India. We kunnen niet vermijden om het hen op de een of andere manier te vertellen, is het niet?

Ja, je vertelt het hen erg intelligent.

Het is eenvoudig neergezet.

Ja... wel, het zou eenvoudiger neergezet kunnen worden! Maar het maakt niet uit. Je hoeft niet te denken, dat het niet goed is --- het is erg goed.

Oh, weet u, ik denk niet veel over de inspiraties, die ik krijg!... ik bedoel, dat het net zo goed iets anders zou kunnen zijn --- het is niet "het onvermijdelijke."

Dat is geen probleem --- het publiek wordt niet geraakt door inspiratie. Maar wat je hier schrijft, is voor intelligente mensen met onderzoekende denkvermogens, geïnteresseerd in ideeën --- is er een zodanig publiek?

Maar na deze proloog ben ik van plan om het probleem praktisch aan te pakken, om te spreken over het moment, waarop mensen de limieten van hun denkvermogen bereiken, wanneer zij beginnen om in cirkels rond te gaan en niets vinden; dan zal ik ze vertellen over zones voorbij het denkvermogen, en over wat ontdekt kan worden, wanneer men naar binnen gaat: mentale stilte. Ik zal spreken over een praktische discipline. Dat was mijn idee. Het is mijn idee niet om abstracte uitleg te geven, maar om de yoga op te nemen uit een praktische hoek: probeer dit te doen, en hier is, wat je zou kunnen verwachten --- mentale transformatie, verandering in het vitale, dromen, enz. Alle praktische dingen. Ik zou het psychologische aspect willen onderzoeken.

Dat is goed. Vanuit het standpunt van het Werk, van wat je creëert, is het natuurlijk goed, erg interessant; het is nodig om gezegd te worden, het MOET gezegd worden. Maar is de meneer, die die brief schreef, in staat om er iets van te begrijpen? Daar plaats ik een vraagteken.

We zullen zien.

Wanneer hij het niet begrijpt, betekent het, dat hij het hoe dan ook niet zal begrijpen.

En wat, wanneer je hen vertelt, dat we gymnastiek doen en een zwembad hebben!...

Ik zal het doen.

Dit is iets, dat zij zullen begrijpen --- dat we geen stel uitgetreden monniken zijn, die mediteren in een cirkel, maar dat alle leven's activiteiten geaccepteerd worden en iedereen zich bezig houdt: de schrijver schrijft, de schilder schildert, de kinderen doen gymnastiek; dat zullen zij begrijpen.

Ik zal het zeggen, maar later, naar het einde. Na het onderzoeken van deze veranderingen van het bewustzijn, die tenslotte juist de basis zijn van het werk, zal ik laten zien, hoe zij praktische vertaald worden. Maar als ik hiermee onmiddellijk begin, zonder uit te leggen, waarom het zo is....

Oh, dat zal hen niet lastigvallen!

Dat is het deel, dat ik zag. "Gooi het gewoon naar hen toe," dacht ik, "en dat zal dat zijn!"

Maar we moeten nog steeds proberen om hen te laten begrijpen, waarom het zo is!

Nee, daar moet je toegeven. Je moet al dit "proberen om hen te laten begrijpen" buiten beeld zetten. Wanneer je deze dingen wil bijsluiten voor je persoonlijke perfectie, omdat het het werkelijker maakt, levendiger, ben ik het ermee eens; maar kom af van dit "proberen om hen te laten begrijpen," het is onmogelijk. Ik vertel je, zo gauw als je voorbij de feitenkwestie gaat (*Moeder steekt haar hand precies onder haar neus*), zijn zij verloren. Maar vertel hen, wat zij kunnen zien, wanneer zij uit de trein komen: "Al deze huizen, dat is de Ashram; hier is de bibliotheek, die zijn de tennisbanen, daar is het sportterrein, dat is..." Ah! Zij begrijpen het.

Het gaat goed; het zal een erg goed boek zijn. Maar waarschijnlijk alleen een klein deel ervan zal hen laten zeggen, "Ah, eindelijk! Iets praktisch!"

"De Ashram begon met twee huizen en zoveel mensen" --- in Amerika is dat alles, wat zij ooit van mij wilde weten. Toen ik vroeg om geld aan Amerika, is dat, waarover zij vroegen, en dat moest ik naar hen toesturen: op zo en zo een datum begonnen we met twee huizen en toen beetje bij beetje, zo of zo, is het geworden, wat het vandaag is. En nu hebben we zoveel huizen (*Moeder lacht*), er zijn zoveel mensen, zoveel bezoekers per jaar, en de Samadhi is een plaats van pelgrimage geworden, en.... In het kort, krantenverhalen --- dat schreef ik naar Amerika! Ik deed papieren, documenten, statistieken bij elkaar --- zij waren nogal tevreden. Wanneer ik hen een kwart verteld zou hebben van wat je zegt, dan zouden zij geantwoord hebben, "Oh, in hemelsnaam, wees praktisch!"

"Praktisch" zijn betekent niet meer begrijpen dan zij doen.

Dat is het: praktisch zijn is niet meer begrijpen dan zij doen!

Het maakt tenslotte niet uit.

???

Wat je geschreven hebt, is voor een verlicht publiek, dat dol op ideeën is --- uitstekend. Maar het is geen boek, dat je voor een paar dollars koopt en leest in de trein tussen stations; nee, de lezer moet stilzitten en denken over wat hij aan het lezen is. Er is er geen in een miljoen zo! Zij doen het in hun zak, zie je, en in de metro --- misschien niet de metro, er is geen tijd --- maar terwijl zij in de trein zijn, halen ze het uit hun zak en....

(Satprem maakt een ontmoedigd gebaar)

Nee, nee, stop niet, ga door, maak het af. Maar zij zouden je kunnen vragen om het in te korten (*Moeder lacht*) --- sommige passages zullen "voortslepen"! Waarom verblijf je zoveel bij ideeën.? Dat is secondair!"

Ik begrijp het. Maar ik zie niet, dat ik kan....

Nee, schrijf je boek, zoals je het ziet.

Ik zie een psychologisch boek. Ik bedoel, iemand, die onderzoek doet op zichzelf, probeert te begrijpen.... Geen filosofisch, maar een psychologisch boek --- iemand, die experimenteert op zichzelf.

Wat!

Een in een miljoen! Je zult geen lezers hebben!

Nee, nee, mensen willen de tijd verbeiden, zij willen afgeleid worden en hun zorgen vergeten, hun familieverzorging, hun zaken gedurende een half uur.

Ik ben niet kritisch, het is alleen een voorspelling!

Nee, ga door. Zij gaan eenvoudig door met je te vertellen, "Je boek is erg aardig, maar... het sleept op plaats. Wanneer je hen door ons laat wegsnijden..." (*Moeder lacht*). Dat is het. En wat ook waarlijk psychologisch is, wel, zij zullen grote scharen nemen en... (*Moeder lacht*).

Maar dat alles kan apart gepubliceerd worden.

Ga door. Zekere secties kunnen tot magazine artikelen gemaakt worden voor serieuze lezers, de enkelen, die graag denken.

Zend het gewoon naar je uitgever, je zal het zien. We zullen wegsnijden, wanneer zij het ons vragen en wat we wegsnijden naar een magazine sturen. Dan zullen ze een aardig klein verhalenboek hebben!¹³⁴

* * *

(Een beetje later komt het onderwerp van de toenemende schaarste van de tapes, die Satprem gebruikt om deze conversaties op te nemen, op. Het zou genoemd moeten worden, dat Moeder nooit de Ashram's tapes wilde gebruiken.)

.... En dan tenslotte, wanneer het verloren is, is het verloren! Het zal de Heer's beslissing geweest zijn, dus maakt het niet uit.

De Heer... we moeten Hem een beetje helpen!

¹³⁴ Moeder had gelijk (gedeeltelijk!). Satprem's tweede boek werd geweigerd door dezelfde uitgever, maar dan geaccepteerd door een andere.

Hij kent de job niet! (*Moeder lacht*)

Dit is een algemeen gevoel; misschien kent Hij tenslotte werkelijk de dingen van deze wereld NIET zo goed als wij het doen! (*Moeder lacht en lacht*) Het is erg grappig.

* * *

(*Juist voordat zij weggaat, maakt Moeder de volgende opmerking over de Parijse uitgever's weerstand:*)

Dit doe ik (*gebaar van druk toepassen met de duim*). Wie weet, alles kan gebeuren! Sommige nogal interessante dingen gebeuren in de wereld, die me laten zien, dat er tenslotte een respons is --- er is een weinig respons. Ik doe dit (*zelfde gebaar met de duim*), en de inspanning is niet volledig verspild. De gebeurtenissen in Algerije¹³⁵ en ook zekere dingen in Amerika.... Er is een respons. En dan (ik denk, dat ik je dit verteld heb) hebben sommige mensen plotseling ervaringen, die helemaal uit proportie zijn met hun innerlijke toestand, alsof zij geprojecteerd zijn in een curve, die verscheidene levensstijdperken absorbeert. Dit lijkt individueel te gebeuren. Mensen met het minste beetje vertrouwen verwerven levensstijdperken... misschien veel levensstijdperken --- en de wereld ook.

Het werk wordt gedaan in dubbele tijd --- zelfs veel meer dan dubbel.

Maar het is goed, dit boek van jou.

Ik zeg, zoals altijd, "Maar tenminste twee generaties vooruit." En dit boek is een generatie aan hen vooruit.

Juli 11, 1962

(*Terug refererend naar de conversatie van July 4: "Men moet aan de dood sterven om geboren te worden naar Onsterfelijkheid."*)

Toen ik dat zei, oh, je kunt je het niet voorstellen, had ik het net ergens gezien --- ergens in een oogverblindend licht --- en het was vol van wonderbaarlijke betekenis. En toen ik het uitte, vroeg ik me natuurlijk af, waarom... waarom het niet langer hetzelfde was. Het was absoluut

¹³⁵ Algerije's Onafhankelijkheid was net aangekondigd.

prachtig, het verklaarde... niet, dat het alles verklaarde, maar het was een openbaring. Er moet een of andere fout geweest zijn in de transcriptie. Het kwam allemaal terug, nadat je wegging. Ik keek en vroeg mijzelf af, "Waarom zei ik, dat het zo prachtig was!" En ik begreep het: toen ik het zag, ZAG ik werkelijk, zag deze woorden, meer verblindend dan de briljantste diamanten en vol van een wonderlijk vermogen van kennis, alsof het de sleutel hield naar dingen; maar toen ik het uitsprak, werd het bijna vlak. In ieder geval was het volkomen vlak in vergelijking.

Wat voelde je, toen ik het zei?

Ik voelde, dat er iets in was....

Het was louter luister, een verblindend zicht! En toen de openbaring voorbij was, en alleen de herinnering van deze schittering bleef (die ik nog heb), vroeg ik me af, "Wat was er in die woorden: te sterven aan de dood?"... Het was glorieus, mon petit: te sterven aan de dood. Maar wat ik zei, was niets.

Toen u het zei, voelde ik, dat het een geheim inhield.

Ja, ja! Het VERMOGEN van het ding.

En zij waren juist de woorden, de exacte woorden --- maar die woorden... iets anders was in hen. Misschien is het de transcriptie.... En toch, zij waren juist die woorden.

Het is hoogst interessant.

En nu, terwijl men het probeert te begrijpen, vindt men iets, maar het is niets.

Zo gauw als iets vertaald wordt in woorden, mentaal uitgedrukt, is het grappig, hoe het plat valt. Het lijkt allemaal plat te vallen.

Ja, het is voorbij, plat plat --- gedraineerd.

Ja, iets is getost, onherstelbaar verloren.... We hebben een andere modus van expressie nodig.

Stilte misschien.

Nee... Ik weet het niet, ik stel gekleurde golven voor....

Misschien. Ah, die dag [April 13] was de hele schepping gekleurde golven, maar niet zoals de kleuren, die we hier hebben, het was.... Ah, die dag!...

Gedurende een goede twee uur was het absoluut.... De wereld, de hele schepping leek op een kind, dat aan het spelen was, zo relateerde ik ermee. En wat een spel!

Het was lachend, gemakkelijk --- ERG liefdevol, erg gemakkelijk.

Het is nooit vervaagd, het is er altijd (*gebaar boven het hoofd*), en op ieder moment kan ik mijzelf er helemaal opnieuw in onderdompelen. Maar wat een verschil, wanneer, na DAT, je terugkomt tot een gewaarzijn van wat er spreekt, tenminste zo een enorm verschil als met dat “te sterven aan de dood.” Op gelijke wijze bevatte dat “te sterven aan de dood” het volle Vermogen van DAT.¹³⁶ Het was helder... verbazingwekkend krachtig. En dezelfde indruk: gemakkelijk, gemakkelijk. Er is werkelijk geen kwestie van hard of gemakkelijk --- het is spontaan, NATUURLIJK, en zo lachend. En dat “te sterven aan de dood” was gevuld met zo een VREUGDE! Zo een vreugde... Ik zou bijna gezegd kunnen hebben, “Het is zo klaar als een klontje! Zie je niet, hoe duidelijk het is! Maar dat is het: we hoeven alleen te sterven aan de dood, en dat zal het zijn!”

(*stilte*)

Recent vind ik, gedurende een klein deel van mijn nachten, een zekere taak, die voor me geplaatst wordt, die handelt met de mentale constructies van deze of die. En dan voel ik, dat ik tegenover een enorme, destructieve valsheid sta --- een TOTALE tegenstelling, in feite, van deze eindeloos ontvouwende creatieve vibratie.

Enkele van de betreffende mensen zijn hier, anderen ergens anders --- dat is, het is de mentale staat (zelfs het hogere denkvermogen in enkele gevallen, niet noodzakelijkerwijze erg gewoon) van deze of die of... Het komt individueel (en de persoon's naam ermee samen). Een soort ongemak neemt mijn lichaam in bezit, alsof ik in de aanwezigheid was van ... ik weet het niet, in het gewone leven zou ik zeggen, “Ga weg!” (*Moeder jaagt iets bruusk weg*). Maar hier wordt het aan me gepresenteerd om een bijzonder werk te doen (ik ken de mensen, sommigen zijn hier, anderen ergens anders; zij zijn mensen, waarmee ik in aanraking ben voor de yoga). Dus sta ik tegenover deze mentale formaties en iedere wordt zo GEHOUDEN (*Moeder grijpt het met beide handen*), zodat ik het niet eenvoudig opzij veeg. Dan (het zeker een goede gelegenheid om volledig gek te worden!) breng ik het langzaam in de goddelijke Vibratie, en houd het zo, zonder bewegen (*Moeder houdt deze vibratie strak vast en drijft het erin als een zwaard van licht*), zonder beweging... totdat alles vervaagd in stilte.

Ik heb de kans niet gehad (*lachend*) om hen te vragen, wat er met hen gebeurd is!

Waarschijnlijk waren zij er niet onmiddellijk gewaar van, maar het zal zeker een effect hebben.

Dit is nooit eerder gebeurd, het is gloednieuw. Eerder was het altijd dat Vermogen, dat overgebracht werd door het hogere mentale (wat Sri

¹³⁶ Moeder voegde toe: “Dit maakt al het verschil --- het creatieve Vermogen.”

Aurobindo het Bovenmentale noemt); het was daarboven, oplossend, verspreidend, veranderend, terwijl het veel werk deed, zonder enige moeilijkheid, zonder inspanning (*gebaar boven het hoofd, dat de kalme, onweerstaanbare stroming laat zien van een stroom*), erg eenvoudig. Dat was mijn constante handeling, van seconde naar seconde, overal, de hele tijd, voor alles, dat naar me toekwam. Maar DIT is volledig, volledig nieuw. Het is een soort oplegging, bijna als een oplegging op het FYSIEKE brein (ik neem aan, dat het voor het veranderen van de breincellen moet zijn). En het is me alleen toegestaan om een ding te doen (*Moeder grijpt de mentale constructie, die aan haar gepresenteerd wordt*); het is precies voor me, zoals dit en zal me niet verlaten, het klampt als een bloedzuiger, doodstil. Dus moet ik de allerhoogste, goddelijke Vibratie binnenbrengen, de Vibratie, die ik de andere dag [April 13] ervaren heb, en het standvastig vasthouden (soms duurt het nogal een tijd)... totdat alles tot zwijgen gebracht is in een goddelijke stilte.

(*stilte*)

Ofwel vandaag of gisteren, toen ik opstond rondom 4:30 of kwart voor vijf in de morgen, dacht ik onmiddellijk (hoe zal ik het neerzetten?)... dacht ik opzettelijk, uit gewoonte, aan jou. "Moet dit [de werking met het zwaard van licht] ook met Satprem gedaan worden?" vroeg ik. Er was geen antwoord en tot zover is niets gekomen.

Wanneer ik aan je denk, neemt het me altijd naar een erg kristallijn en lumineus gebied --- erg kristallijn, soms met.... Een toestand, waarin ik zonder inspanning kan communiceren.

Toch heb ik het gevoel, dat het afgesloten is.

Het is niet afgesloten.

Ik voel niet, dat ik me op deze manier open stel [uitgestrekt, horizontaal gebaar].

Nee, het is niet op deze manier (*horizontaal*): het is op die manier (*verticaal*). Nee, het is niet universeel. En hoe meer het neerdaalt, hoe meer.... Maar persoonlijk ben ik altijd met je in contact boven je hoofd.

Het is niet onderverdeeld --- nee, er zijn geen muren, zo is het niet. Het is eerder een concentratie met (hoe het uit te leggen?) enige onregelmatigheden, in de zin, dat er plotseling een erg intens licht is, flitsen van weerlicht, en dan... dimt het. Sommige plaatsen zijn extreem helder, ontvankelijk --- ontvangend, ontvangend, ontvangend; anderen zijn... niet in slaap, maar passiever. En het is niet, zoals dit (*horizontaal*), het is, zoals dat (*verticaal*). En al je activiteit is boven het hoofd; het is daar erg, erg actief, maar niet ommuurd --- erg actief. Nu en dan is er een kleine uitbarsting van licht.

Ik zie je altijd op die manier. Je LEEFT daar (*gebaar boven het hoofd*).

Je hebt weinig contacten met externe werkelijkheden. Je ware leven is daar. Het komt hier een beetje naar beneden (*Moeder wijst naar het bovenste voorhoofd*), en gaat, zoals dat (*gebaar boven en om het hoofd*). Het breidt zich uit voorbij je lichaam, en is erg actief en standvastig. Dan is er van tijd tot tijd een cascade, een lieflijke, glinsterende cascade (*gebaar*). Weet je, als een fontein. Het is ERG mooi, naar beneden stromend als regendruppels. En dan (*het bovenste voorhoofd*) begint het hier te bewegen.

Ah, het is goed, het is interessant.

Toch voel ik niet, dat het het ware leven is.

Oh, nee!

Het ware leven... het zal komen.

Het ware leven is iets anders, iets, dat nog moet komen. Het is iets anders.

Het ware leven is Sat-prem. Dat is voor later. Wanneer het naar voren komt, dan zal je een besef krijgen van het ware leven.

Het zal komen.

En je moet niet ongeduldig zijn --- ongeduld leidt tot imitatie: en onbewust, in alle oprechtheid imiteer je dingen binnen jezelf, binnen je eigen ervaring, je imiteert de realisatie --- dat doet ongeduld.

Het ware leven in haar EENVOUDIGE zuiverheid kan niet komen, totdat... totdat de Heer Zelf alles doet en beslist, handelt, realiseert, leeft, de ervaring heeft. Wanneer alles in Zijn handen is en je hebt absoluut niets te doen en je weet zelfs niet WAAR JE BENT, dan... dan komt het in haar zuiverheid, niet eerder.

Dit is het verschil, het radicale verschil, sinds de ervaring [van April 13]: er is niets dan de Heer. De hele rest... wat is het?... Niet meer dan een gewoonte van spreken (zelfs geen gewoonte van denken, dat is allemaal weg), een gewoonte van spreken, dus hoe minder men spreekt, hoe gelukkiger men is. Anders... niets. En wat zou er anders kunnen zijn? Hij is het, die ziet, Hij, die wil, Hij, die handelt.

Dan komt alles spontaan, gemakkelijk, met een zo grote eenvoud.

Het zal komen, mon petit --- geen ongeduld.

Op het moment is het op het rechte spoor. Het gaat goed.

Uiteindelijk is er altijd een soort hunkering, meer of minder gesluierd, voor de bevrediging van de realisatie (*gebaar van gaan zitten*). Ik weet het: We willen onszelf zien bestaan, vooruitgaan, handelen, onszelf zien... (*Moeder lacht*).

Dat is alles, mon petit.

Juli 14, 1962

Mon petit, vannacht zag ik je voor de eerste keer precies, zoals je bent, naar me toe komen. "Hoe prachtig!" zei ik tegen je. Je kwam zo naar boven (*Moeder maakt een gebaar dicht bij haar gezicht*) en keek naar me. "Hij is bewust!" zei ik tegen mijzelf.

Was je niet bewust?

?...

Het was rond drie uur in de morgen.

Ik heb je erg vaak gezien in visioenen, symbolische visioenen in de mentale werkelijkheid, maar dat was het niet. Het was in het subtiele fysieke, zo dichtbij (*zelfde gebaar*); je kwam opzettelijk, en je keek naar me. "Oh," vertelde ik je, "hoe aardig!"

Ik had een droom over u, maar ik voelde, dat het onderbewuste het opmaakte.

Nee, het moet een transcriptie zijn.

Een vreemde droom, erg vreemd. Een menigte mensen wachtte op u om naar buiten te komen, en u kwam, u verscheen. Toen viel u plotseling flauw. Ik ben niet zeker, waarom u flauwviel, u was fysiek ziek of iets. Dus u werd weggedragen. Een menigte wachtte om u te zien en ze schoven me naar achteren (trouwens, ik merkte op, dat ik gekleed was als Sannyasin). Uiteindelijk kwam ik plotseling dicht bij u, terwijl ik de menigte achterliet; ik kwam erg dichtbij en toen... u vertelde me zekere dingen, ik weet niet wat. U leek zo broos --- helemaal wit, erg broos en vermoeid, alsof u net flauwgevallen was. Hoe dan ook, zulke dingen, ziet u....¹³⁷

¹³⁷ Wanneer we er nu naar kijken (1979), lijkt deze "droom" niet uit het onderbewuste te komen, maar in feite uit het subtiele fysieke, met die hele menigte, die Moeder meedogenloos belagen en haar uitputten (en bovendien Satprem wegduwen). Maar ONDANKS de menigte kwam Satprem erdoor en kwam "erg

Nee, ik sliep niet, ik concentreerde; en in deze concentratie, terwijl ik volledig omhuld was in die krachten, kwam je DAAR DOOR naar me toe. Het was werkelijk fijn! Goed. Het zal komen; het is een goed teken. Ik was erg verheugd: "Ah, er gebeurt iets!" Het zal komen.

* * *

(Moeder luistert naar Satprem, die een passage leest van de laatste conversatie, waarin hij zegt: "Dit is het radicale verschil sinds de ervaring van April 13: er is niets dan de Heer. De hele rest..... wat is het?... Niet meer dan een gewoonte van spreken (zelfs geen gewoonte van denken, dat is allemaal weg). Anders... niets. En wat kon er anders zijn? Hij is het, die ziet, Hij, die wil, Hij, die handelt.")

Weet je, er is hier dezelfde vibratie als in "te sterven aan de dood." Het is iets... ja, ik denk, dat we kunnen zeggen, dat het Zijn Aanwezigheid is... Zijn creatieve Vermogen.... Het is een speciale vibratie. Voel je niet iets als... als een superelektriciteit?

Wanneer we DAT aanraken, zien we, dat het overal is, maar we zijn er niet gewaar van.

Wanneer je die woorden leest, kwam het plotseling tot me, dat... het het Heer's Vermogen moet zijn binnen materiële vibraties.

Het is interessant, waard om te onderzoeken.

* * *

(In dezelfde conversatie van Juli 11 zei Moeder, dat om de ervaring te hebben in zijn eenvoudige zuiverheid, we zelfs niet moeten weten, "waar we zijn," en toch "willen we ons bestaan zien, vooruitgaan, handelen, onszelf te zien....")

Dat [het besef van een individuele positie, van een bijzonder wezen zijn, dat op een bijzondere plaats is, kijken en zichzelf bestaan voelend] verdween werkelijk met de laatste ervaring [van April 13]. Eerder stond het gewoonlijk veel in mijn weg. Ik vroeg me altijd af, hoe er vanaf te komen.

In feite is dit ook verbonden met "te sterven aan de dood." Omdat, stel je alleen voor, waarom in hemelsnaam ik de ervaring van de 12de en de 13de onveranderlijk aan mijn linkerkant zie (*gebaar naar links*)? En nogal veraf, alsof ik teruggekeerd was langs een VLAK pad (*horizontaal gebaar*) van daaraf terug naar mijn lichaam. Daarbuiten (*naar links*), had ik het niet meer! Ik had het niet --- ik bestond in VOL bewustzijn, maar ik had mijn

dichtbij" bij Moeder naar voren, wat gebeurt in haar visioen. "Gekleed als een Sannyasin" betekent in zijn essentie ontnomen van de dagelijkse materiële omstandigheid.

lichaam niet langer. Dat liet me zeggen, dat mijn lichaam dood was. Ik had het niet langer.... De ervaring was ver, VER weg van hier (ik bedoel niet in de tuin!)... ergens. Ergens erg ver weg naar links, in het fysieke bewustzijn. En toen ik hier naartoe teruggereisd was langs een vlak pad, merkte ik op, dat er nog een lichaam was.¹³⁸

Maar dit lichaam is niet langer MIJN lichaam --- het is EEN lichaam.

Behalve, dat het bewustzijn gradueel de controle herwint, maar niet op dezelfde manier. En toen ik probeerde om dit "sterven aan de dood" te begrijpen, vond ik me zelf daar weer terug (*gebaar naar links*), en er leek me verteld te worden, "Dat was je ervaring."

Ik voelde me daar VEEL levender dan hier! Veel meer. En zelfs nu, wanneer ik dat vermogen en de intensiteit van het leven wil voelen, wanneer ik mijn ervaring [van April 13] opnieuw wil vangen, ga ik altijd daarnaar toe, naar links.

Waarom links?...

(*stilte*)

Ja, ik herinner me, dat ik vannacht zei, "Ah, ten lange leste! Dat is goed. We hebben het eindelijk gehaald!"

Het gaat zich materialiseren.

Ik zag je precies, zoals ik je nu zie, precies hetzelfde, alleen met een intensere en levendigere vibratie. Voor mij, weet je, is de fysieke wereld altijd gesluierd, alsof het uitgedoofd werd als een kaars; wel, er was geen dover, het was precies jou, dezelfde kenmerken, dezelfde uitdrukking, maar... intense, intens. En je keek naar me (*Moeder maakt een gebaar, dat laat zien, dat Satprem recht in haar gezicht tuurt*), alsof om te zeggen, "Ah! Dus zo ziet u er uit." (*Gelach.*)

Ik was erg blij. Erg blij. "Ah, eindelijk hebben we het voor elkaar!" Dat was mijn gevoel --- hier zijn we eindelijk.

Binnen enkele dagen zal het materialiseren... enkele dagen, ik weet het niet. Daar (*gebaar naar links*) hebben dagen, maanden allemaal een andere betekenis. Luister, daar zijn minuten... Weet je, ik loop door de

¹³⁸ Wanneer men uit het lichaam gaat (en waarschijnlijk bij de dood), is er altijd de indruk van "opwaarts" bewegen, of "inwaarts," wat betekent in een dieper vlak (het is hoe dan ook eenvoudig de expressie van een verandering van dimensie). Wat opvalt aan Moeder's ervaring is deze VLAkke beweging, die aantoont, dat zij de fysieke wereld niet had verlaten. We staan tegenover een vreemd enigma: een fysieke wereld BINNEN de fysieke wereld --- een andere wereld, of dezelfde verschillend geleefd? Een fysieke wereld, waar de dood niet langer bestaat: men is gestorven aan de dood. De wereld, die moet komen?...

kamer, terwijl ik de Woorden herhaal, ¹³⁹ en soms ga ik tien keer rond in een seconde! Toch is het altijd dezelfde tempo; ik twijfel, of iemand enig fysiek verschil zou zien. Maar soms zijn er... tien, twintig, dertig ronden per seconde! En op andere tijden sleept en sleept een enkele ronde --- oh, het is eindeloos!

En tegelijkertijd is er een automatische perceptie van de tijd --- kloktijd --- wat nogal curieus is (alles wordt gereguleerd door het komen en gaan van de mensen om me heen, zie je: een zodanig iets op deze tijd, een zodanig iets op die tijd), ik hoef de klok niet te horen --- ik wordt gewaarschuwd, net voor het slaat. Ik herhaal een deel van de japa op een bijzondere manier, terwijl ik lig, omdat het Vermogen groter is (dit zijn geen meditaties, het zijn acties), en een andere, terwijl ik loop. Dus blijf ik uitgestrekt gedurende een zekere tijd, ik loop gedurende een zekere tijd, en op vaste uren gaat deze, en komt een andere, enzovoort. Maar geen van hen zijn mensen; ik vertel hen dat niet, maar zij zijn geen mensen: zij zijn bewegingen van de Heer. En het is extreem interessant --- een van de Heer's bewegingen zal dit bijzondere karakter hebben, een andere beweging zal een verschillend type vibratie hebben, en zij harmoniseren allemaal erg aardig in een geheel. Maar ik weet, welke tijd het is, net voordat de klok slaat: zes uur, 6:30, 7:00, 7:30, zoals dat. Niet met de woorden "zes," "zeven," maar: het is tijd, het is tijd, het is tijd.... En hiermee samen --- deze klokwerk precisie --- ik heb die andere notie van tijd, die nogal verschillend is, het is.... Ofschoon het een zeer rigide conventie is, is onze tijd een levende formatie met zijn eigen levende vermogen hier in de wereld van actie. De andere tijd is... het ritme van het bewustzijn. Dus in overeenstemming met de intensiteit van de Aanwezigheid (er is een concentratie en een expansie, bedoel ik) volgens deze pulsatie --- die kan variëren, het is niet regelmatig en mechanisch --- duurt lopen rond de kamer ofwel helemaal geen tijd, of anders een ENORME hoeveelheid tijd. Maar het interfereert niet met de andere tijd, er is geen contradictie. Onze tijd is op een verschillend vlak, iets, dat veel meer uitwendig is; maar het heeft zijn nuttigheid en zijn eigen wet, en de ene hindert de andere niet.¹⁴⁰

¹³⁹ Moeder's japa.

¹⁴⁰ Altijd, sinds Einstein's Relativiteitstheorie, hebben we geweten, dat een zodanige ervaring van de tijd's relatieve natuur "fysiek" mogelijk is. We hoeven alleen het voorbeeld te beschouwen van de tijd aan boord van een ruimteschip, dat de snelheid van het licht benadert: tijd "wordt langzamer," en *dezelfde* gebeurtenis zal minder tijd duren aan boord van een ruimteschip dan op aarde. In dit voorbeeld laat *snelheid* de tijd langzamer gaan. In Moeder's ervaring (die ieder beetje net zo "fysiek" is), lijkt de "intensiteit van de Aanwezigheid" de oorsprong te zijn van de tijdverandering. Met andere woorden, bewustzijn laat de tijd langzamer gaan. Aldus zijn we getuige van twee ervaringen met identieke fysieke resultaten, maar geformuleerd in verschillende talen. In de ene spreken we over "snelheid," in de andere over "bewustzijn." Maar wat is snelheid, alles welbeschouwd?... (Bovendien zijn de implicaties van dit "taal" verschil nogal kolossaal, want het zou inderdaad eenvoudiger zijn om op een "bewustzijnsknop" te drukken dan op een versneller, die ons naar de snelheid van het licht moet brengen.) Snelheid is een kwestie van afstand. Afstand is een kwestie van twee benen of twee vleugels: het impliceert een beperkt fenomeen of een beperkt wezen. Wanneer we zeggen "met de snelheid van het licht," stellen we ons voor, dat onze twee benen of onze twee vleugels erg, erg snel bewegen. En alle fenomenen van het universum worden gezien en opgevat in relatie met deze twee benen, deze twee vleugels of dit raketvaartuig --- zij zijn creaties van onze hedendaagse tweevoetige biologie. Maar waar is voor een wezen (een supramentaal wezen, van de toekomstige biologie), dat alles in zichzelf bevat, dat onmiddellijk overal is, zonder afstand, "snelheid"?... De *enige* "snelheid van het licht" is tweevoetig. Snelheid neemt toe en tijd gaat langzamer, zeggen zij. De toekomstige biologie zegt: bewustzijn intensificeert en de tijd gaat langzamer of houdt op te bestaan ---

En het wordt gradueel te voorzien, dat....¹⁴¹

(stilte)

Van tijd tot tijd raakt men de vibratie aan van de Allerhoogste's Liefde, de scheppende Liefde, de Liefde, die scheidt, ondersteunt, onderhoudt, progressie voedt en juist de Manifestatie's reden is voor het bestaan (deze grote pulsaties waren de expressie van Dat), en Dat is iets, dat zo kolossaal en wonderbaarlijk is voor het materiële raamwerk, het lichaam, dat het ingedommeld lijkt te worden. Van tijd tot tijd wordt er een straaltje aan je gegeven om je te laten realiseren, dat het einde (of hoe dan ook, het einde van het begin!) Dat is.

Maar je moet je niet haasten; en bovenal geen verlangen. Wees erg kalm. Hoe kalmer je bent, hoe langer het duurt. Wanneer je teveel haast hebt, gaat het weg.

Ik kan zien, dat het een BUITENGEWONE capaciteit en soliditeit nodig heeft om Dat te dragen zonder te exploderen --- en deze capaciteit wordt langzaam voorbereid.

We moeten geen haast hebben.

(stilte)

Gisteren werd ik gedurende een tijd in contact gebracht met de manier, waarop mensen denken, hoe zij denken.... En ik zag, dat ik erg voorzichtig moet zijn; het is beter om stil te blijven of zij zullen denken dat ik eindelijk in de diepte verdwenen ben! Weet je: "Zij wordt oud, er is atherosclerose van het brein, ze wordt een beetje onnozel, ze keert terug naar een tweede kindertijd...." Ik zag dit, het is werkelijk grappig. De hele manier van denken werd mij getoond. Ah, zij denken, dat zij intelligent zijn, zij denken, dat zij veel weten!

Hoe dan ook....

(stilte)

Zelfs in India.

En ik begin te geloven....

afstanden worden vernietigd, het lichaam veroudert niet. En de wereld's hele fysieke kooi valt in elkaar. "Tijd is een ritme van het bewustzijn," zegt Moeder. We veranderen het ritme en de fysieke wereld verandert. Zou dit het hele probleem van transformatie kunnen zijn?

¹⁴¹Toen zij later gevraagd werd naar deze onafgemaakte zin, zei Moeder, "Ik stopte, omdat het een impressie was en geen zekerheid. We zullen er later weer over spreken." Gaf Moeder een hint naar een stadium, wanneer zij tegelijkertijd zou leven in beide toestanden?...

Dat observeer ik, wanneer ik in contact gebracht wordt met de buitenwereld, Europa.

... Maar hoe dan ook, de Oude wereld is een OUDE wereld in de ware zin van het woord. India is veel, veel ouder, maar levendiger. Toch valt het me nu op als zo erg verrot! Ze werden verrot. Je weet, wat er gebeurt, wanneer een verrotte appel naast een goede gelegd wordt: Engeland kwam en bleef veel te lang. Het maakte, dat dingen nogal gingen rotten. Erg erg verrot; het is moeilijk te helen. Wat anders niet verrot is, is waarlijk goed.

Maar er is een plaats, waar iets aan het ontwaken is, een klein iets, zoals wat kleine kinderen en dieren hebben, als het zo gaat (*Moeder imiteert een babyvogel, die zijn snavel uit het nest steekt en in het rond tuurt*), piep-piep-piep, oh, alert en gretig om te weten, Amerika. Zij hebben een rugschild, dat zo hard is als een auto's --- het moet open gehamerd worden, maar eronder is er iets, dat wil weten... en niets weet, niets, volledig onwetend is --- maar oh, het wil weten! En dit kan aangeraakt worden. Zij zouden de eerste kunnen zijn, die ontwaken.

Enkelen in India, maar een wijder verspreide beweging in Amerika.

Vreemd, zij zijn aan die kant! (*Moeder gebaart naar rechts.*) Waarom zijn zij naar rechts? Ah daar is het op de kaart! Het is aan de andere kant van de oceaan, is het niet? (*Moeder kijkt in de richting van de Pondicherry kust.*) Dat is het. Nee, maar het heeft iets te maken met het rechtse... Actie: de rechterkant is actie.

Zij zijn onnozel, onnozel! Zij zijn absoluut onwetend en toch... is er een vlam van aspiratie, die plotseling ontwaakt. En dan willen zij weten, willen onderzoeken, willen vinden, willen leren, willen... Het gaat, zoals dit (*Moeder knippert met haar ogen als een babyvogel, die wakker wordt*), trillend en zoekend.

Zij zijn in staat geweest om erg kinderlijk te blijven.

Erg kinderlijk. Maar het is charmant. Charmant.

(*stilte*)

Dit alles is voor de volgende honderd jaar. Er zullen enige veranderingen komen.

(*stilte*)

1900?... Wel, ja, in 2000 zullen dingen een heldere richting nemen. Je zal nog hier zijn.

Dat weet ik nog zo net niet!

Nee, ik spreek niet over wat men is, wanneer men “aan de dood” gestorven is, niet dat. Ik bedoel gewoonlijk, fysiek --- hoeveel jaar voor 2000?

Umm....

Niet veel, veertig jaar.

Zevenendertig jaar.

Ja, het is niets! Niets, een minuut --- je zal in ieder geval hier zijn, zelfs zonder aan de dood te sterven. Je zal het zien

Ja, ja, het is spoedig.

U zal hier ook zijn!

Dat, ik ben er altijd geweest en zal er altijd zijn, het maakt geen verschil....

(erg lange stilte)

Er zal een tijd komen, wanneer we zullen zeggen, “Herinner je, in zo of zo een jaar dachten we, dat we werkelijk iets deden!” *(Moeder lacht.)*

Nu net vond ik mijzelf geprojecteerd in de toekomst: “Herinner je het, daar?” (Het is altijd naar links --- waarom nu?...) “Herinner je? Oh, we dachten, dat we iets deden, dachten, dat we iets wisten!”

Wat een gelach.

(erg lange stilte)

Ja, het gewone bewustzijn is als een as, waar alles omheen draait. Een as, die ergens gefixeerd is, en alles draait eromheen --- dat is het gewone individuele bewustzijn. En wanneer de as verschuift, voelt men zich verloren. Het is als een grote as (meer of minder groot, het kan ook klein zijn), rechtop geplaat in de tijd, waar alles omheen draait. Het bewustzijn zou meer of minder uitgebreid kunnen zijn, meer of minder hoog, meer of minder sterk, maar het draait altijd om een as. En nu is er voor mij geen as meer.

Ik keek... het is er gewoon niet meer --- weg, verdwenen!

Het [Moeder's bewustzijn] kan hier gaan, het kan daar gaan en daar *(gebaar naar de kardinale punten)*, het kan achteruit gaan, voorwaarts, waar dan ook, geen draaien om een as. Interessant.

Ik denk, dat ik je verloren heb! *(Moeder lacht.)*

Het is een interessante ervaring. Geen as meer.

Juli 18, 1962

(Betreffende de vibratie van allerhoogste Liefde, die Moeder ervoer op April 13:)

Materie heeft nogal een voorbereiding nodig om het sterk genoeg te maken om die vibraties te behouden, en... en het lichaam lijkt een stroompje gegeven te worden om te zien, hoeveel het kan dragen. Maar er is zo een onmiddellijke intensiteit van vreugde in alle cellen, in het hart en de organen, dat het allemaal op grens van exploderen lijkt.

Het komt alleen om je te vertellen, "Zie, dit is, hoe het is."

Ik kan het naar voren brengen door de wil door eenvoudig mijzelf in een zekere toestand te brengen. Maar dan merk ik op, dat iemand ("iemand"... wel, dat is bij wijze van spreken) het doseert, wat het contact toestaat gedurende een zekere lengte van tijd of in een zekere hoeveelheid; en er hoeft niets aan gedaan te worden, het is een Bevel van boven. Een hoofdzakelijke hint van ongeduld zou alles bederven --- het vermogen om het contact te bewerkstelligen zou waarschijnlijk verloren worden. Ik heb dit nooit gedaan en ik ben het niet van plan.

(stilte)

Het is als een beeld... Zie je, het lichaam is hier uitgestrekt op de chaise longue... Weet je, hoe het is, wanneer experimenten gedaan worden op dieren? Het is zoiets --- het lichaam is daar als een "onderwerp" van een experiment. Dan is er mijn bewustzijn, het deel, dat gefocust is op de aardse ervaring en de huidige transformatie (het is, wat ik bedoel als ik "ik" zeg). En dan de Heer.... Ik zeg "de Heer" --- ik heb dat aangenomen, omdat het de beste manier is om het neer te zetten en het gemakkelijkste voor me, maar ik denk nooit, NOOIT aan een wezen. Voor mij is het een gelijktijdig contact met het Eeuwige, het Oneindige, het Uitgestrekte, de Totaliteit van alles --- de totaliteit van alles: alles, dat is, alles, dat is geweest, alles, dat er zal zijn, alles. Woorden bederven het, maar het is als dat --- automatisch --- met bewustzijn, lieflijkheid en... NAUWGEZETHEID. Met alle kwaliteiten, die een perfecte Persoonlijkheid kan bieden (ik weet niet, of je me kunt volgen, maar dat is, hoe het is). En "Dat" (ik gebruik al deze woorden om het te zeggen, en driekwart wordt weggelaten)... is een spontane, constante, onmiddellijke ervaring. Dus het "ik," waarover ik sprak, vraagt, dat het lichaam de ervaring zou kunnen hebben, of

tenminste een initiële smaak, zelfs een schaduw van de ervaring van deze Liefde. En iedere keer, wanneer ernaar gevraagd wordt, komt het OGENBLIKKELIJK. Dan zie ik de drie samen¹⁴² --- in mijn bewustzijn en perceptie zijn de drie samen --- en ik zie, dat deze Liefde gedoseerd en onderhouden wordt in exacte proportie met wat het lichaam kan dragen.

Het lichaam is hier gewaar van en is er een beetje bedroefd over. Maar onmiddellijk komt er iets, dat verzachtend, kalmerend is, het uitgestrekt maakt. Het lichaam voelt onmiddellijk de immensiteit aan en herwint haar kalmte.

Deze ervaring, die ik beschrijf, is exact, wat gisteren gebeurde (het gebeurt iedere dag, maar gisteren was het speciaal helder). En het is nog hier --- ik zie het, zoals ik het zag, het is nog hier. In feite is het altijd hier --- altijd hier --- ofschoon het meer opvalt als het lichaam uitgestrekt is, bewegingsloos in de Yoga. De ervaring is een klein beetje verschillend, wanneer ik loop, omdat dat actie inhoudt. Wanneer het lichaam loopt, handelt het namens alles, dat ermee gerelateerd is, vandaar is de actie uitgestrekter en krachtiger.

Maar wanneer het uitgestrekt is en de Heer vraagt om er bezit van te nemen, vraagt het werkelijk met al haar aspiratie. En juist de intensiteit van de aspiratie brengt de mogelijkheid binnen van een licht emotionele vibratie. Maar het wordt onmiddellijk verdrongen in ... de immobiele immensiteit van de materie, die de Goddelijke Nederdaling aanvoelt, zoals een zuurdesem, dat deeg laat rijzen --- dat is het exact, de aardse immensiteit van de materie en de zuurdesem actie van de Goddelijke Nederdaling... De intensiteit van deze vibraties is boven en voorbij alles, dat we gewoon zijn te voelen --- het vitale lijkt saai en plat in vergelijking. En wat een Wijsheid!... Het weet, hoe gebruik te maken van de tijd --- dat is, het verandert zich feitelijk in tijd --- om zo ... de mogelijkheid van schade te minimaliseren.

Het is eenvoudig te zien dat, wanneer het tot zichzelf gelaten worden in zijn volle vermogen van transformatie en vooruitgang, deze vlam van aspiratie, deze vlam van *Agni* karige consideratie zou hebben voor het resultaat van het proces --- het resultaat van het proces is, dat vuur brandt. En er zouden ongevallen kunnen zijn in de functionering van de organen. Alle organen moeten een transformatie ondergaan, maar wanneer te snel en te plotseling zou zijn, wel, dan zou alles in de war raken. De machine zou eenvoudig exploderen. Maar deze Wijsheid komt niet uit het universele bewustzijn (waarvan ik niet denk, dat het zo wijs is!), het is oneindig hoger: de Allerhoogste Wijsheid. Iets, dat zo prachtig is! Het voorziet dingen, die de universele krachten en hun universele spel zouden over hoofd zouden zien --- een wonder!

(stilte)

¹⁴² Het lichaam, het "ik," en de Heer.

We moeten niet gehaast zijn.

Het is moeilijk voor te stellen, hoe een fysiek lichaam zich, bijvoorbeeld, kan uitbreiden of vergroten. Het lijkt allemaal onvoorstelbaar.

Het is onvoorstelbaar, omdat het lichaam het nog niet kan doen.

Nee... en bovendien zie je het niet. Wanneer mijn lichaam leek op haar bewustzijn (omdat het bewust is), wanneer wat je met je ogen ziet, correspondeert met wat het lichaam voelt, zou het er waarschijnlijk monsterachtig uitzien, afschuwelijk... of angstaanjagend!

Wat de ogen zien, is zo vals, zo vals!

Maar nu voelt het lichaam, --- het lichaam zelf, juist haar eigen zelf, --- dat het BINNEN dingen is, of BINNEN mensen, of BINNEN een actie is. Er zijn geen grenzen meer, niets van dit (*Moeder raakt de huid van haar handen aan, alsof alle scheiding verdwenen was*). Neem dit voorbeeld: iemand botst per ongeluk tegen me aan (het gebeurt) met een voorwerp of een deel van zijn lichaam. Wel, het is NOOIT iets, dat extern is: het gebeurt VANBINNEN --- het lichaam's bewustzijn is veel groter dan mijn lichaam. Gisteren botste de tafelpoot tegen mijn voet; dus was er een gewone buitenwaartse reactie (het werkt automatisch en op een bijzondere manier --- het lichaam sprong op), en toen zag het lichaamsbewustzijn, --- nu spreek ik over het lichaamsbewustzijn --- dat een onverwachte en onvrijwillige botsing van twee objecten plaats had gevonden BINNEN ZICHZELF. En het zag ook, dat wanneer het een zekere beweging van concentratie had gemaakt op die bijzondere plaats, binnen zichzelf, enige pijn of schade zou resulteren; maar wanneer het de andere beweging gemaakt had van... (hoe zal ik het neerzetten?) van vereniging, van vernietiging van van alle scheiding (dat het hel goed kan doen), wel dan zouden de resultaten van de slag vernietigd worden. En dat gebeurde, ik deed het. Ik zat gewoon, en ik liet mijn lichaam het hoofd bieden aan het hele geval (terwijl ik toekeek met scherpe interesse); en ik merkte op, dat het werkelijk de slag vanbinnen voelde en niet buiten --- het was niet, dat iets van buiten het geslagen had, maar dat er een onverwachte, of eerder een onvoorziene en onvrijwillige botsing geweest was van twee dingen binnen zichzelf. En ik volgde duidelijk, hoe het lichaam een vollediger beweging maakte van identificatie (zie je, iemand met het besef van scheiding had de tafel verplaatst, dus het besef van scheiding vergezeld de slag, en toen was er natuurlijk alle spijt,¹⁴³ en zo verder enzovoort); wel, het lichaam ging eenvoudig in haar gebruikelijke staat, waar er geen besef van scheiding was, en het effect verdween ogenblikkelijk. Was mij gevraagd, "Waar werd u geraakt, op welke plek?", dan zou ik het niet verteld kunnen hebben, ik weet het niet. Alles, wat ik

¹⁴³ "De spijt van de persoon, die tegen me botste," specificeerde Moeder. "Deze persoon's toestand van bewustzijn ging het lichaam binnen samen met de slag. En deze soort spijt om een slag gegeven te hebben, was een egobeweging. Al deze vibraties vergezelden de slag en dat moest het lichaam vernietigen om het resultaat te vernietigen."

weet, door de woorden, die ik heb horen spreken, is, dat de tafelpoot tegen mijn voet botste. Maar waar?... Ik kan het niet zeggen, ik zou het zelfs vijf minuten na het ongeval niet kunnen zeggen --- het was volkomen verdwenen, en het verdween door een VRIJWILLIGE beweging.

Dit lichaamsbewustzijn heeft een wil; het roept constant, constant de Heer's wil aan: "Heer, neem bezit van dit, neem bezit van dat, neem...." Er is geen kwestie van in bezit nemen van de wil, dat werd eeuwen geleden gedaan, maar: "Neem bezit van deze cellen, die cellen, dit, dat...." Het is de LICHAAM's aspiratie. Wel, de slag werd niet veroorzaakt door de wil, die handelt in het lichaam; de slag kwam niet direct van het lichaam, maar van iets, dat naar binnen geslipt was door een onbewust element; en het lichaam wiste deze onbewustheid eenvoudig, of absorbeerde het, verteerde het. --- het verdween zonder een spoor!

En weet je, hoe dit lichaam is?... Het begon zich onmiddellijk af te vragen (ik keer er snel naar van bovenaf), "Wat als" ("alsen" zijn altijd idioot, maar het is een oude lichamelijke gewoonte), "wat, als het object scherp geweest was, zou het resultaat dan zou gemakkelijk te vernietigen geweest zijn?" (*Moeder lacht*) Toen hoorde ik duidelijk te onderscheiden iemand zeggen (Ik zet het in woorden), "Jij idioot! Dat zou op de eerste plaats niet gebeurd zijn! "Dat is, de nodige bescherming zou er geweest zijn. De bescherming komt alleen tussenbeide, wanneer het noodzakelijk is, niet alleen voor de lol. "Jij sukkel," zei het (ik vertaal het vrij), "hoe onnozel kun je zijn! Het zou niet gebeurd zijn."

Maar wat een wereld is het --- een wereld van ervaringen! En het bewustzijn is ergens helemaal in de hoogte, maar ziet het erg helder, en kijkt met interesse.

Je kunt het je niet voorstellen --- je KUNT HET NIET.... Wanneer ik probeer om het leven te zien, zoals de meeste mensen het zien (het wordt in toenemende mate moeilijk! maar hoe dan ook), op de manier, zoals gewone mensen het zien, wordt het een grote mengelmoes! Ik begrijp niets, het is niet logisch, niets is logisch. Ter wille van de actie ben ik eenvoudig gewaarschuwd, dat niemand het kan begrijpen --- NIEMAND kan bevatten in welke mate de Heer onderling vermengd is, aanwezig is en actief in alle dingen.

In alle dingen.

(*stilte*)

Hij "vertelt" me, bijvoorbeeld, soms (het is natuurlijk niet uitwendig; het is een extreem delicate werking, en een soort automatisch; er gaat geen tijd voorbij tussen het bevel en de uitvoering ervan: zij zijn geen twee bewegingen, maar een enkel iets)... wanneer Hij "Spreek" zegt, of wanneer hij zegt "Wees stil" --- zoals de andere dag, toen ik, zoals je aangaf, stopte in het midden van een zin --- is het dat plotseling... (*Moeder maakt een*

gebaar, alsof zij niet in staat was om te spreken, alsof zij plotseling vastgehouden werd door de stilte). Andere keren stroomt het naar buiten, zoals het nu doet. En ik “hoor” geen bevel, ik “voel” geen bevel: ik LEEF het Bevel; en het is zo patent de Heer’s, dat het stupide lijkt om het zelfs te noemen.

Oh, er gebeuren zoveel humoristische dingen.... ‘s Anderdaags zag ik T. Haar oude moeder woont in Moskou; zij is erg oud en op haar doodsbed, en had aan T. gevraagd om haar te komen zien. Dus T. gaat daar naar toe. Het is een riskant avontuur. Zij schreef om te vragen, of ze mij kon zien, voordat ze wegging (ik zie niemand, en ik had geen intentie om haar te ontvangen, maar het was ondanks mij beslist en ik liet haar komen). Het was haar verteld om niet te spreken, maar dat is onmogelijk voor zo een kletskaus!

Dus begon zij te lamenteren (zij dacht waarschijnlijk, dat dat gedaan moest worden) over mijn “serieuze ziekte” en god weet, wat nog meer --- ik luisterde niet. Ik vertelde haar eenvoudig, “Nee, het is de yoga.” Toen met het bruisen van een onwetend kind: “Yoga! Maar u zou geen yoga moeten doen! U zou niet... moeten” Juist toen kwam de Heer’s gezicht (het Heer’s gezicht neemt vaak Sri Aurobindo’s verschijning aan --- een geïdealiseerde Sri Aurobindo, niet exact, zoals hij fysiek was), en het kwam hier (*helemaal tegen Moeder’s gezicht*) en het was blauw. Toen liet het mijn vinger haar wang aanraken, zoals dit (*Moeder lijkt op T’s wang te tikken*), en het vertelde dat kind, “Kleine kinderen weten niet, waarover zij spreken.” En het was Hem zo degelijk! Hij sprak en ik zag alleen Hem, zijn verschijning: “Kleine kinderen weten niet, waarover zij spreken.”

Ik weet niet, hoe ik eruitzag (ik had het ontzettend naar mijn zin), maar zij moet iets gevoeld hebben (zij zei geen woord), zij moet tenminste iets vreemds gevoeld hebben, omdat er een huivering door haar wezen ging. En er werd mij verteld, dat zij, toen zij wegging, zei: “Ik zou terug kunnen komen, voordat ik wegga, maar ik zal niet vragen om Moeder te zien!” (*Moeder lacht.*)

Maar Het was blauw --- helemaal blauw. En Dat zei, “Kleine kinderen weten niet, waarover zij spreken.”

Voilà, ik denk, dat onze tijd om is.

Juli 21, 1962

*(‘s Anderdaags, terwijl u over Europa sprak, zei u, dat de “Oude Wereld
waarlijk oud is....”)*

Ah, kijk hier naar --- gisteren las iemand een brief aan me voor, die Sri Aurobindo schreef aan Barin in April 1920, enkele dagen, voordat ik terugkeerde uit Japan. Het was geschreven in Bengaals --- enorm interessant! Hij spreekt over de toestand van de wereld, in het bijzonder India, en hoe hij een zeker deel van zijn actie voorzag na het completeren van zijn yoga. Het is extreem interessant. En er is enige erg hoge lofzang voor Europa. Sri Aurobindo zegt zoiets als dit: “Jullie denken allemaal, dat het over en uit is met Europa, maar dat is niet waar, het is nog niet afgelopen.” Met andere woorden, het vermogen is nog levend.

Dat was in 1920.

Maar het was voor de oorlog....

Het is erg interessant.

*Toch krijg je het gevoel, dat met het soort oprechtheid, dat de
Westerlingen hebben, zij erg snel vooruit zouden gaan, als zij het
eenmaal begrepen hadden.*

Dat was min of meer, wat Sri Aurobindo zei.

Omdat zij oprecht zijn.

Ja, zij hebben een oprechtheid, op een niveau, dat niet hetzelfde is, als spirituele oprechtheid. Zij hebben materiële oprechtheid, een materiële EERLIJKHEID, en daarmee zouden zij, wanneer zij het begrepen, erg snel vooruitgaan.

Maar ik denk, dat het allereerst een kwestie is van van individuen is, niet iets algemeen.

Lees dit; het toont een licht nieuwe kant van Sri Aurobindo's denken. Ik bedoel, dat hij een strengere toon aannam, als hij Indiërs adresseerde, en hij gaf een vollere rekenschap van zijn ervaring van het Westen.

* * *

ADDENDUM

Een brief van Sri Aurobindo aan zijn jongere broer Barin.

April 7, 1920

Lieve Barin,

Ik heb je brief, maar ben er niet in geslaagd om een antwoord te schrijven tot nu toe. Dat ik zelfs ben gaan zitten om nu te schrijven, is een wonder; een brief schrijven is voor mij een gebeurtenis, die eens tijdens een blauwe maandag plaatsvindt --- speciaal om te schrijven in Bengaals, is iets, dat ik niet gedaan heb gedurende vijf of zes jaar. Wanneer ik in staat ben om deze brief af te maken en het op de post te doen, zal het mirakel compleet zijn!

Ten eerste, over je yoga. Je wenst om me de last geven van je yoga en ik wil het op me nemen, maar dat betekent de lading ervan aan Hem geven, die door Zijn goddelijke *Shakti* [Energie], ofwel heimelijk of openlijk, zowel jou als mij beweegt. Maar je moet weten, dat het noodzakelijke resultaat hiervan zal zijn, dat je zal moeten lopen over het speciale pad, dat Hij aan me gegeven heeft, het pad, dat ik het pad noem van de Integrale Yoga. Waar ik mee begon, wat Lele¹⁴⁴ me gaf, was een zoeken naar het pad, een cirkelen naar veel richtingen --- een eerste aanraking, een opnemen, een handeling en nauwkeurig onderzoek van dit of dat in alle oude partiële yogas, enige soort complete ervaring van het ene en dan de najaging van een andere.

Naderhand, toen ik naar Pondicherry kwam, kwam deze onvaste conditie tot een einde. De Guru van de wereld, die binnenin ons is, gaf me toen volledige aanwijzingen voor mijn pad --- de volledige theorie ervan, de tien ledematen van het lichaam van deze Yoga. Deze voorbije tien jaren heeft Hij me het laten ontwikkelen in ervaring en het is nog niet afgemaakt. Het zou nog een andere twee jaar nodig kunnen hebben en zolang als het nog niet afgemaakt is, betwijfel ik, of ik in staat zal zijn om terug te keren naar Bengalen. Pondicherry is de aangewezen plaats voor mijn yoga *siddhi* [realisatie], behalve inderdaad een deel ervan, en dat is actie. Het centrum van mijn werk is Bengalen, ofschoon ik hoop, dat de omtrek ervan heel India zal zijn en de hele aarde.

Ik zal je naderhand schrijven en vertellen, wat deze manier van yoga is. Of, wanneer je hier komt, dan zal ik er met je over spreken. In deze zaak is het gesproken woord beter dan het geschreven. Op dit moment kan ik alleen zeggen, dat het wortelprincipe is om een harmonie te maken en eenheid van volledige kennis, complete werken, en complete *Bhakti* [Devotie], om dit alles te verheffen boven het denkvermogen en het zijn complete perfectie te geven op het supramentale niveau van *Vijnana* [Gnosis]. Dit was het defect van de oude yoga --- het denkvermogen en de geest, die het kende, en het was tevreden met de ervaring van de Geest in het denkvermogen. Maar het denkvermogen kan alleen het verdeelde en partiële vatten; het kan niet geheel het oneindige en ondeelbare omvatten. De denkvermogen's middelen om het oneindige te bereiken zijn *Sannyasa* [Verzaking], *Moksha* [Bevrijding] en Nirvana, en het heeft geen andere. De ene man of een andere zou inderdaad dit kenmerkloze Maya kunnen

¹⁴⁴ Lele, een tantrische guru, die Sri Aurobindo ontmoette in 1908, die hem de realisatie gaf van mentale stilte en Nirvana.

verwerven, maar wat is de aanwinst? De Brahman, het Zelf, God zijn altijd aanwezig. Wat God wil in de mens, is Zichzelf hier belichamen in het individu en in de gemeenschap, om God te realiseren in het leven.

De oude manier van yoga faalde om de harmonie of de eenheid binnen te brengen van de Geest en het leven: het deed in plaats daarvan de wereld af als *Maya* [Illusie] of een vergankelijk Spel. Het resultaat is een verlies geweest van levensvermogen en de degeneratie van India. Zoals gezegd werd in de Gita, "Deze mensen zouden verdwijnen, als ik het werken niet deed"--- deze mensen van India zijn waarlijk verlaagd tot ruïneren. Enkele *sannyasins* en *bairagis* [verzakkers] om heilig te zijn en volmaakt en bevrijd, enkele *bhakta's* [minnaren van God] om te dansen in gekke extase van liefde en zoete emotie en *Ananda* [Zaligheid], en een heel ras, dat levenloos geworden is, leeg van intelligentie, verzonken in diepe *tamas* [inertie] --- is dit het effect van ware spiritualiteit? Nee, we moeten eerst alle partiële ervaringen verwerven, die mogelijk zijn op het mentale niveau en het denkvermogen overstroomd met spirituele heerlijkheid en het verlichten met spiritueel licht, maar naderhand moeten we er bovenuit stijgen. Wanneer we er niet boven kunnen stijgen, naar het supramentale niveau, dat is, dan is het bijna niet mogelijk om het wereld's uiteindelijke geheim te kennen, en het probleem, dat het naar boven brengt, blijft onopgelost. Daar verdwijnt de onwetendheid, die een dualiteit van tegenstelling creëert tussen Geest en Materie, tussen de waarheid van de geest en de waarheid van het leven. Daar hoeft men de wereld niet langer *Maya* te noemen. De wereld is het eeuwige Spel van God, de eeuwige manifestatie van het Zelf. Dan wordt het mogelijk om God volledig te kennen en te realiseren --- om te doen, wat in de Gita gezegd wordt, "Mij integraal te kennen." Het fysieke lichaam, het leven, het denkvermogen en begrip, het supramentale en de *Ananda* --- dit zijn de geest's vijf niveaus. De hogere mens stijgt op deze opstijging, hoe dichter hij bij de toestand van die hoogste perfectie komt, open voor zijn spirituele evolutie. Wanneer men rijst naar het Supramentale, wordt het gemakkelijk om te rijzen naar de *Ananda*. Men verkrijgt een ferme fundatie in de conditie van het onzichtbare en oneindige *Ananda*, niet alleen in de tijdloze *Parabrahman* [Absolute], maar in het lichaam, in het leven, in de wereld. Het integrale wezen, het integrale bewustzijn, de integrale *Ananda* bloeit op en neemt vorm aan in het leven. Dit is de centrale clou van de yoga, haar fundamentele principe.

Dit is geen gemakkelijke verandering om te maken. Na deze vijftien jaar stijgt ik nu naar de laagste van de drie niveaus van het Supramentale en probeer om erin alle lagere activiteiten op te trekken. Maar, wanneer deze siddhi compleet zal zijn, dan ben ik er absoluut zeker van, dat God door mij anderen de siddhi zal geven van het Supramentale met minder inspanning. Dan zal mijn werkelijke werk beginnen. Ik ben niet ongeduldig voor succes in het werk. Wat zal gaan gebeuren, zal geboren in God's aangewezen tijd. Ik heb geen haastige of wanordelijke impuls om me te haasten in het gebied van het werk in de sterkte van het kleine ego. Zelfs als ik niet zou slagen in mijn werk, zou ik niet geraakt zijn. Dit werk is niet

van mij, maar God's. Ik zal naar geen andere roep luisteren; wanneer God mij beweegt, zal ik bewegen.

Ik weet erg goed, dat Bengalen niet werkelijk klaar is. De spirituele vloed, die gekomen is, is voor het grootste deel een nieuwe vorm van het oude. Het is niet de werkelijke transformatie. Dit was echter ook nodig. Bengalen is in zichzelf de oude yogas aan het ontwaken geweest en heeft hun *samskaras* [oude gewoontelijke neigingen] uitgeput, hun essenties onttrokken en ermee de bodem bemest. Eerst was het de tijd van de Vedanta --- Adwaita, Sannyasa, Shankara's Maya en de rest. Het is nu de beurt van de Vaishnava Dharma --- Lila, liefde, de intoxicatie van emotionele ervaring. Dit alles is erg oud, ongeschikt voor het nieuwe tijdperk, en zal niet verduren --- want een zodanige opwinding heeft geen capaciteit om te verduren. Maar de verdienste van de Vaishnava *Bhava* [emotioneel enthousiasme] is, dat het een verbinding houdt met God en de wereld en een betekenis geeft aan het leven; maar, omdat het een partiële bhava is, is de hele verbinding, de volle betekenis er niet. De neiging om sekten te creëren, wat je opgemerkt hebt, was onvermijdelijk. De natuur van het denkvermogen is om een deel te nemen en het geheel te noemen en alle andere delen uit te sluiten. De *Siddha* [verlicht wezen], dat de bhava brengt, ofschoon hij op zijn partiële aspect leunt, houdt nog enige kennis van het integrale geheel, zelfs als hij niet in staat zou kunnen zijn om het een vorm te geven. Maar zijn leerlingen krijgen die kennis niet precies, omdat het niet in een vorm is. Zij binden hun kleine bundels, laat hen. De bundels zullen zichzelf openen, wanneer God zichzelf volledig manifesteert. Deze dingen zijn de tekenen van onvolledigheid en onvolwassenheid. Ik wordt door hen niet verstoord. Laat de kracht van spiritualiteit spelen in het land op welke manier dan ook en in zoveel sekten als er zouden kunnen zijn. Naderhand zullen we zien. Dit is de kindsheid of de embryonale conditie van het nieuwe tijdperk. Het is een eerste hint, zelfs geen begin.

De eigenaardigheid van deze yoga is, dat totdat er een siddhi boven is, de fundatie niet perfect wordt. Diegenen, die mijn koers gevolgd hebben, hadden veel van de oude *samskaras* gehouden; sommige van hen zijn weggevallen, maar anderen blijven nog. Er was de *samskara* van Sannyasa, zelfs om een *Sri Aurobindo Math* [Sri Aurobindo klooster] te creëren. Nu heeft het intellect erkend, dat Sannyasa niet gewenst is, maar dat het stempel van het oude idee nog niet weggewist is van de *prana* [adem, levensenergie]. En zo was er vervolgens dit gesprek van blijven in het midden van de wereld, als een mens van wereldlijke activiteiten en toch een mens van verzaking. De noodzaak van verlangen verzaken zijn begrepen, maar de harmonie van verzaking van verlangen met de degenieting van Ananda is nog niet juist gegrepen door het denkvermogen. En zij namen mijn Yoga op, omdat het erg natuurlijk was voor het Bengaalse temperament, niet zozeer van de kant van Kennis als van de kant van Bhakti en Karma [Werken]. Een beetje kennis is binnengekomen, maar het grotere deel is ontsnapt; de mist van sentimentalisme is nog niet verspreid, de groef van de *sattvische bhava* [religieuze ijver] is nog niet gebroken. Er is nog een ego. Ik heb geen haast, ik sta ieder toe om te

ontwikkelen volgens zijn natuur. Ik wil niet iedereen vormen in dezelfde vorm. Dat, wat fundamenteel is, zal inderdaad een zijn in allen, maar het zal zichzelf in veel vormen uitdrukken. Iedereen groeit, vormt van vanbinnen. Ik wil niet bouwen van buitenaf. De basis is er, de rest zal komen.

Waar ik op doel, is geen maatschappij, zoals de huidige, die geworteld is in verdeling. Wat ik in het zicht heb is een *Samgha* [gemeenschap], die gefundeerd is in de geest en in het beeld van zijn eenheid. Met dit idee is de naam *Deva Samgha* gegeven --- de commune van diegenen, die het goddelijke leven willen, is de Deva Samgha. Een zodanige Samgha zal eerst tot stand gebracht moeten worden op een plaats en dan over het land verspreid worden. Maar, wanneer er enige schaduw van egoïsme valt over deze inspanning, dan zal de Samgha veranderen in een sekte. Het idee zou erg natuurlijk binnen kunnen kruipen, dat een zus of zo een lichaam de ene ware Samgha van de toekomst is, het ene en enige centrum, dat al het andere haar omtrek moet zijn, en dat diegenen buiten haar grenzen niet van de kudde zijn of zelfs als zij het zijn, afgedwaald zijn, omdat zij anders denken.

Je zou kunnen zeggen, wat is er voor behoefte aan een Samgha? Laat me vrij zijn en in ieder voertuig leven; laat allen een worden zonder vorm en laat wat dan ook gebeuren in het midden van die uitgestrekte vormloosheid. Er is daar een waarheid, maar alleen een kant van de waarheid. Onze business is niet met de vormloze Geest alleen; we moeten ook de beweging van het leven richting geven. En er kan geen effectieve beweging van het leven zijn zonder vorm. Het Vormloze heeft vorm aangenomen en deze aanname van naam en vorm is geen gril van Maya. Vorm is er, omdat het onmisbaar is. We willen geen activiteit uitsluiten van de wereld als buiten ons gebied. Politiek, industrie, maatschappij, poëzie, literatuur, kunst zullen allemaal blijven, we moeten hen een nieuwe ziel en een nieuwe vorm.

Waarom ik politiek verlaten heb? Omdat de politiek van het land geen authentiek iets is, dat bij India hoort. Het is een invoer uit Europa en een imitatie. In een tijd was het nodig. We hebben ook politiek gedaan van het Europese soort. Wanneer we het niet gedaan hadden, dan zou het land niet opgestaan zijn en dan zouden we ook geen ervaring verkregen hebben en volledige ontwikkeling verworven. Er is nog steeds een behoefte aan, niet zozeer in Bengalen, als wel in de andere provincies van India. Maar de tijd is gekomen om de schaduw te laten stoppen zich uit te breiden en een greep te krijgen op de werkelijkheid. We moeten naar de ware ziel van India gaan en in het beeld ervan alle werken vormen.

Mensen praten nu over politiek spiritualiseren. Het resultaat zal, wanneer er enig resultaat zal zijn, een soort Indiaas gemaakt Bolsjewisme zijn. Zelfs tegen dat soort werk heb ik geen bezwaar. Laat iedere mens doen in overeenstemming met zijn inspiratie. Maar dat is niet het werkelijke. Wanneer men het spirituele vermogen giet in al deze onzuivere vormen --- het water van de Causale oceaan in ruwe vaten --- zullen ofwel de ruwe

vaten breken en het water verspild worden en verloren of het spirituele vermogen zal verdampen en alleen de onzuivere vorm zal blijven. Op alle gebieden is het hetzelfde. Ik kan het spirituele vermogen geven, maar dat vermogen zal gependend worden om het beeld van een aap te maken en het neer te zetten in een tempel van Shiva. Wanneer de aap begiftigd wordt met leven en krachtig gemaakt, dan mag hij het deel spelen van de devoot Hanuman en veel werk doen voor Rama,¹⁴⁵ zolang als dat leven en dat vermogen blijven. Maar we willen niet Hanuman in de Tempel van India, maar de god, de avatar, Rama, zelf.

We kunnen ons met allen vermengen, maar om allen op het ware pad te trekken, terwijl we de geest en de vorm van ons ideaal intact laten. Wanneer we dat niet doen, zullen we onze richting verliezen en zal het werkelijke werk niet gedaan worden. Als we overal individueel blijven, zal er inderdaad iets gedaan worden, maar als we overal blijven als delen van een Samgha, dan zal er honderd keer meer gedaan worden. Vooralsnog is die tijd niet gekomen. Als we proberen om het haastig een vorm te geven, zou het niet het exacte kunnen zijn, wat we willen. De Samgha zal eerst in ongeconcentreerde vorm zijn. Degenen, die het ideaal hebben, zullen verenigd worden, maar op verschillende plaatsten werken. Naderhand zullen zij iets als een spirituele commune vormen en een compacte Samgha maken. Zij zullen dan al hun werk een vorm geven in overeenstemming met de eis van de geest en de behoefte van het tijdperk --- geen gebonden en rigide vorm, geen *achalayata*¹⁴⁶, maar een vrije vorm, die zich uit zal spreiden als de zee, zich in veel golven vormen en een ding hier omgeven, een ding daar overspoelen en uiteindelijk alles in zich opnemen. Terwijl we doorgaan met dit te doen, zal er een spirituele gemeenschap tot stand gebracht worden. Dit is mijn huidige idee. Vooralsnog is het nog niet volledig ontwikkeld. Alles is in God's handen; wat Hij ons ook laat doen, dat zullen we doen.

Laat me nu enkele bijzondere punten van je brief bespreken. Ik wil niet veel in deze brief zeggen over wat je geschreven hebt met betrekking tot je yoga. We zullen een betere gelegenheid hebben, wanneer we elkaar ontmoeten. Om naar het lichaam te kijken als een lijk, is een teken van Sannyasa, het pad van Nirvana. Je kunt niet van de wereld zijn met dit idee. Je moet heerlijkheid hebben in alle dingen --- in de Geest als ook in het lichaam. Het lichaam heeft bewustzijn, het is God's vorm. Wanneer je God ziet in alles, dat in de wereld is, wanneer je deze visie hebt, dat alles Brahman is, *Sarvamidam Brahma*, dat Vasudeva dit alles is --- *Vasudevah sarvamiti* --- dan heb je de universele heerlijkheid. De stroom van die heerlijkheid precipiteert en koerst zelfs door het lichaam. Wanneer je in een zodanige toestand bent, vol van het spirituele bewustzijn, kun je een

¹⁴⁵ Rama, de goddelijke Avatar, die de demon Ravana doodde met de hulp van Hanuman en de andere apen.

¹⁴⁶ Een gevangenis; een plaats, waar alles gereguleerd is tot in het kleinste detail.

getrouwd leven leiden, een leven in de wereld. In al je werken vind je de expressie van God's heerlijkheid. Tot dusver heb ik alle objecten en percepties van het denkvermogen en de zintuigen getransformeerd in de heerlijkheid op het mentale niveau. Nu nemen zij de vorm aan van de supramentale heerlijkheid. In deze toestand is de perfecte visie en perceptie van *Sachchidananda*.

Je schrijft over de *Deva Samgha* en zegt, "Ik ben geen god, ik ben alleen een stuk veel gehamerd en getemperd ijzer." Niemand is God, maar in iedere mens is er een God en Hem manifest te maken is het doel van het goddelijke leven. Dan kunnen we allemaal doen. Ik erken, dat er grote en kleine *adharas* [vaten] zijn. Ik aanvaard echter je beschrijving van jezelf niet als accuraat. Wat ook nog de natuur van het vat zou kunnen zijn, wanneer eenmaal de aanraking van God er op is, als de geest eenmaal ontwaakt is, maakt groot en klein en dat alles geen verschil. Er kunnen meer moeilijkheden zijn, meer tijd genomen worden, er kan een verschil in de manifestatie zijn, maar zelfs daarover is geen zekerheid. De God vanbinnen neemt geen rekenschap van deze hindernissen en tekortkomingen. Hij breekt zijn weg naar buiten. Was de hoeveelheid van mijn mislukkingen een kleine? Waren er minder obstakels in mijn denkvermogen en hart en vitale wezen en lichaam? Nam het geen tijd? Heeft God me minder gehamerd? Dag na dag, minuut na minuut, ben ik gevormd in ik weet niet wat voor god of wat. Maar ik ben iets geworden of ik word iets. Dat is voldoende, omdat God het wilde bouwen. Het is hetzelfde als ieder ander welbeschouwd. Niet onze sterkte, maar de Shakti van God is de *sadhaka* [werker] van deze yoga.

Laat me je in het kort een of twee dingen vertellen over wat ik lang gezien heb. Mijn idee is, dat de hoofdoorzaak van de zwakheid van India geen onderwerping is of armoede, noch het gebrek aan spiritualiteit of *dharma* [ethiek], maar de achteruitgang van denkkraft, de groei van de onwetendheid in het moederland van de Kennis. Overal zie ik het onvermogen of de onwil om te denken --- denk-onvermogen of denkfobie. Wat er ook in de middeleeuwen geweest is, deze toestand van dingen is nu het teken van een verschrikkelijke degeneratie. De middeleeuwen waren de nacht, de tijd van victorie van de onwetendheid. De moderne wereld is het tijdperk van de victorie van de Kennis. Wie ook het meeste denkt, het meest zoekt, het meeste werkt, kan de waarheid van de wereld peilen en leren, en krijgt zoveel meer Shakti. Wanneer je naar Europa kijkt, zal je twee dingen zien: een uitgestrekte zee van denken en het spel van een enorme en snel bewegende en toch gedisciplineerde kracht. De hele Shakti van Europa is daarin. En in de sterkte van die Shakti heeft het de wereld verzwolgen, zoals de *tapaswins* [asceten] van onze oude tijden, door wiens vermogen zelfs de goden van de wereld met schrik vervuld waren, in onzekerheid gehouden en onderworpen. Mensen zeggen, dat Europa rent in de kaken van destructie. Ik denk het niet. Al deze revoluties en omverwerpingen zijn de voorwaarden voor een nieuwe schepping.

Kijk dan naar India. Behalve enkele eenzame reuzen, is er overal je "eenvoudige mens," dat is, de gemiddelde mens, die niet wil denken en

niet kan denken, die niet de minste Shakti heeft, maar alleen een tijdelijke opwinding. In India wil je het eenvoudige denken, het gemakkelijke “woord.” In Europa willen zij het diepe denken, het diepe “woord”; daar denkt zelfs een gewone werker of handwerksman, wil weten, is niet tevreden met oppervlakkige dingen, maar wil erachter gaan. Maar er is nog een verschil: er is een fatale beperking in de sterkte en het denken van Europa. Wanneer het in het spirituele gebied komt, kan haar denkvermogen niet langer verdergaan. Daar ziet Europa alles als een raadsel --- nevelachtige metafysica, yogische hallucinatie. Zij wrijven in hun ogen, zoals in rook en kunnen niet helder zien. Toch wordt er enige inspanning gedaan in Europa om zelfs deze beperking te overwinnen. Wij hebben het spirituele besef al --- we danken het aan onze voorvaders --- en wie dan ook dit besef heeft, heeft zoveel Kennis en Shakti tot zijn beschikking, als met een adem al het enorme vermogen van Europa weg zou blazen als een grasspriet. Maar om die Shakti te krijgen moet men een aanbidder van Shakti zijn. Wij zijn geen aanbidders van Shakti. Wij zijn aanbidders van de gemakkelijke weg. Maar Shakti is niet te hebben door de gemakkelijke weg. Onze voorvaderen doken in de zee van het uitgestrekte denken en verwierven een uitgestrekte Kennis en brachten een machtige beschaving tot stand. Terwijl zij hun weg vervolgden, kwam vermoeidheid en slijtage over hen. De kracht van het denken verminderde en ermee ook de sterke stroom van Shakti. Onze beschaving is een *achalayata* [gevangenis] geworden, onze religie een kwezelarij van externen, onze spiritualiteit een zwakke glinstering van licht of een momentane golf van religieuze dronkenschap. En zolang als dit soort dingen doorgaan, is enige herleving van India onwaarschijnlijk.

In Bengalen is deze zwakheid naar het extreem gegaan. De Bengalees heeft een snelle intelligentie, emotionele capaciteit en intuïtie. Hij loopt voorop in India in al deze kwaliteiten. Allen van hen zijn noodzakelijk, maar zij voldoen niet. Wanneer aan deze er diepte van denken, kalme sterkte, heroïsche moed en een capaciteit voor en plezier in geprolongerd werk toegevoegd zou worden, dan zou de Bengalees niet alleen de leider van India kunnen zijn, maar van de mensheid. Maar dat wil hij niet, hij wil dingen gemakkelijk gedaan krijgen, kennis krijgen zonder denken, de vruchten zonder arbeid, siddhi door een gemakkelijke *sadhana* [discipline]. Zijn voorraad is de opwinding van het emotionele denkvermogen. Maar het overschot aan emotie, leeg van kennis, is juist het symptoom van de kwaal. Aan het eind brengt het vermoeidheid en inertie voort. Het land is voortdurend en geleidelijk naar beneden gegaan. Het levensvermogen is weggeëbd. Wat is er van de Bengalees geworden in zijn eigen land? Hij kan niet genoeg voedsel krijgen om te eten of kleren om te dragen, er is geweeeklaag aan alle kanten, zijn rijkdom, zijn handel en commercie, zijn landen, juist zijn landbouw zijn begonnen over te gaan in handen van anderen. We hebben de *sadhana* van Shakti losgelaten en Shakti heeft ons losgelaten. We doen de *sadhana* van Liefde, maar waar Kennis en Shakti niet zijn, daar blijft Liefde niet, daar komt nauwheid en kleinheid, en in een klein en nauw denkvermogen is er geen plaats voor Liefde. Waar is Liefde in Bengalen? Er is meer ruzie, jaloersheid,

wederzijdse afkeer, onbegrip en factie daar dan waar dan ook ergens anders, zelfs in India, dat zozeer getroffen is door verdeling.

In het nobele heroïsche tijdperk van de Arische mensen¹⁴⁷ was er niet zoveel geschreeuw en gebaar, maar de inspanning, die zij ondernamen, bleef standvastig gedurende vele eeuwen. De inspanning van de Bengalees duurt alleen een dag of twee.

Je zegt, dat er een gekmakend enthousiasme nodig is om het land met emotionele opwindning te vullen. In de tijd van de *Swadhesi* [gevecht voor onafhankelijkheid, boycot van Engelse goederen] deden we dat allemaal op het gebied van politiek, maar alles, wat we deden, ligt nu in het stof. Zal er een gunstiger resultaat zijn op het spirituele gebied? Ik zeg niet, dat er geen resultaat geweest is. Het is er geweest. Iedere beweging zal een of ander resultaat produceren, maar voor het grootste gedeelte in termen van een toename van mogelijkheid. Dit is niet de juiste methode, echter, om het gestaag te actualiseren. Daarom wil ik niet langer emotionele opwindning of enige dronkenschap van het denkvermogen de basis maken. Ik wil een grote en sterke gelijkmoedigheid de fundatie maken van de yoga. Ik wil op die gelijkheid een volle, ferme en onverstoorde Shakti in het systeem tot stand brengen en in al haar bewegingen. Ik wil het wijde display van het licht van Kennis in de oceaan van Shakti. En ik wil in die lumineuze uitgestrektheid de kalme extase van oneindige Liefde, Heerlijkheid en Eenheid. Ik wil geen honderdduizenden leerlingen. Het zal genoeg zijn, wanneer ik honderd volledige mensen kan krijgen, die gezuiverd zijn van kleinzielig egoïsme, die de instrumenten van god zullen zijn. Ik heb geen vertrouwen in de gebruikelijke handel van de guru. Ik wil geen guru zijn. Wanneer iemand ontwaakt en van vanbinnen zijn sluimerende godheid manifesteert en het goddelijke leven verkrijgt --- laat het door mijn aanraking zijn of van iemand anders --- is dit, wat ik wil. Zulke mensen zullen het land verheffen.

Je moet niet denken door deze hele lezing, dat ik wanhoop voor de toekomst van Bengalen. Ik hoop ook, zoals zij zeggen, dat deze keer een groot licht zich zal manifesteren in Bengalen. Toch heb ik geprobeerd om de andere kant van het schild te laten zien, waar de fout is, de dwaling, de tekortkoming. Wanneer deze blijven, zal het licht geen groot licht zijn en zal het niet permanent zijn.

De betekenis van dit buitengewoon lange verhaal is, dat ik ook mijn koffers pak. Maar ik geloof, dat deze bundel als het net van Sint Petrus is, dat volgepropt is met de vangst van het Oneindige. Ik ga de koffer nu niet openen. Als ik dat doe voor het tijd is, zou alles ontsnappen. Noch ga ik nu terug naar Bengalen, niet omdat Bengalen niet klaar is, maar omdat ik niet klaar ben. Wanneer de niet rijpe midden tussen de niet rijpen gaat, wat voor werk kan hij dan doen?¹⁴⁸

¹⁴⁷ In Vedische tijden.

¹⁴⁸Vertaald uit het oorspronkelijke Bengaals, Cent. Ed., IV.327.

Juli 25, 1962

(Moeder luistert naar Satprem, die een passage leest over mentale stilte uit zijn manuscript over Sri Aurobindo.)

Het is erg goed.

Het is saai.

Is dit het eind van het hoofdstuk? Wat is het volgende?

Dat is het net, ik weet het niet.

Weet je het nog niet?

Eerst was ik van plan om over bewustzijn te spreken, wat bewustzijn is; toen realiseerde ik, dat het beter was om eerst over het vitale te spreken.... Voordat iets bereikt kan worden, moet het vitale eerst tot rust gebracht worden.

Niet noodzakelijkerwijze.

Persoonlijk denk ik, dat ik zou beginnen met bewustzijn en naderhand omgaan met het vitale.

Maar wanneer ik spreek over bewustzijn, zal het me leiden naar de opstijging van bewustzijn, gevolgd door het suprabewuste. Kan ik over dat alles spreken voor het vitale?

Ja.

(stilte)

Wanneer ik in feite naar de volgorde kijk, die mijn eigen yoga nam.... Toen ik vijf jaar oud was (ik moet eerder begonnen zijn, maar de herinnering is een beetje vaag en niet precies)... maar vanaf vijf jaar, in mijn bewustzijn (geen mentale herinnering, maar --- hoe kan ik het neerzetten? --- het is genoteerd, een notitie in mijn bewustzijn)... wel, ik begon met met bewustzijn. Natuurlijk had ik geen idee wat het was. Maar mijn eerste ervaring was van het bewustzijn hier (*gebaar boven het hoofd*), dat ik

¹⁴⁹Sejda: Oudere broer.

voelde als een Licht en een Kracht; en ik voelde het hier (*zelfde gebaar*) op de leeftijd van vijf. Het was een erg plezierige ervaring. Ik zat gewoonlijk in een kleine armstoel, die speciaal voor me gemaakt werd, helemaal alleen in mijn kamer, en ik... (ik weet niet, wat het was, zie je, geen ding, niets --- mentaal nul) en ik had een ERG PLEZIERIG gevoel van iets, dat erg sterk was, erg lumineus, en het was hier (*boven het hoofd*). Bewustzijn. En ik voelde, "Dat moet ik leven, dat moet ik zijn." Niet met al die woorden, natuurlijk, maar... (*Moeder maakt een gebaar van Opwaartse aspiratie*). Dan trok ik het naar beneden, want het was... het was waarlijk mijn raison d'être.

Dat is mijn eerste herinnering --- vijf jaar oud. De impact ervan was meer aan de ethische kant dan de intellectuele; en toch nam het ook een intellectuele vorm, omdat.... Zie je, klaarblijkelijk was ik een kind zoals elk ander, behalve dat ik moeilijk was om mee om te gaan. Moeilijk in de zin, dat ik geen interesse had in voedsel, geen interesse in gewone spelletjes, geen zin om naar mijn vrienden's huizen te gaan voor snacks, omdat cake eten niet in het minst interessant was! En het was onmogelijk om me te straffen, omdat het me werkelijk niet had kunnen schelen: ontnomen worden van dessert was eerder een opluchting voor me! En toen weigerde ik botweg om lezen te leren, ik weigerde om te leren. En zelfs baden was erg moeilijk voor me, omdat ik aan de zorg toevertrouwd was van een Engelse gouvernante, en dat betekende koude baden --- mijn broer nam het met strijd, maar ik hilde gewoon! Later werd bevonden, dat het slecht voor me was (de dokter zei het), maar dat was veel later. Dus krijg je het beeld.

Maar wanneer het ook onplezierig was met mijn bekenden, met speelkameraden of vrienden, voelde ik al het vervelende of slechte wil --- alle soorten nogal lelijke dingen, die kwamen (ik was nogal gevoelig, want ik koesterde instinctief een ideaal van schoonheid en harmonie, dat alle omstandigheden van het leven bleven ontkennen)... dus wanneer ik me ook bedroefd voelde, was ik zorgvuldig om niets tegen mijn vader of moeder te zeggen, want mijn vader gaf er geen snars om en mijn moeder zou me uitschelden --- dat was altijd het eerste, dat zij deed. En dus ging ik naar mijn kamer en zitten in mijn kleine armstoel en daar kon ik me concentreren en proberen te begrijpen... op mijn eigen manier. En ik herinner me, dat ik na nogal wat waarschijnlijk vruchteloze pogingen, ik tegen mijzelf vertelde, zoals ik praatte tegen anderen): "Kijk hier, je voelt je zo bedroefd, omdat die en die iets werkelijk walgelijks over je gezegd heeft --- maar waarom laat dat je huilen? Waarom ben je zo bedroefd? Hij is degene, die slecht was, dus zou hij moeten huilen. Je hebt niets slechts tegen hem gedaan... Heb je hem gemene dingen verteld? Heb je met haar of met hem gevochten? Nee, je hebt niets gedaan, is het niet?; wel dan, je hoeft je niet bedroefd te voelen. Je zou alleen bedroefd moeten zijn, als je iets slechts gedaan hebt, maar...." Dus dat settelde het: ik zou nooit huilen. Met alleen een lichte inwaartse beweging, of "iets," dat zei, "Je hebt niets verkeerd gedaan," er was geen verdriet.

Maar er was een andere kant aan deze "iemand": het keek steeds meer naar me, en zo gauw als ik een woord zei of een gebaar teveel maakte, een kleine slechte gedachte had, mijn broer plaagde of wat dan ook, het kleinste ding, zei het (*Moeder neemt een zware toon aan*), "Kijk uit, wees voorzichtig!" Eerst klaagde ik erover, maar het leerde me door en door: "Treur niet --- zet het recht, verbeter het." En als dingen verbeterd konden worden --- zoals zij bijna altijd konden --- deed ik het. Dat allemaal op de intelligentieschaal van een vijf tot zeven jaar oud kind.

Dus het was bewustzijn.

Vervolgens kwam de periode van leren en ontwikkelen, maar op een gewoon mentaal niveau --- schooljaren.¹⁵⁰ Nieuwsgierigheid maakte, dat ik wilde leren lezen. Heb ik je verteld, hoe het gebeurde? Toen ik ongeveer zeven was, net onder zeven, bracht mijn broer, die achttien maanden ouder was, gewoonlijk grote schilderijen met hem mee naar huis van school (weet je, schilderijen voor kinderen met onderschrift aan de onderkant; zij worden heden ten dage nog gebruikt) en hij gaf me een van hen. "Wat is daar geschreven?" vroeg ik. "Lees het!" zei hij. "Ik weet niet hoe," antwoordde ik. "Leer dan!" "Oké," vertelde ik hem, "laat me de letters zien." Hij bracht me een A-B-C boek. Ik wist het binnen twee dagen en op de derde dag begon ik te lezen. Zo leerde ik het. "Oh-oh," zeiden ze altijd, "dit kind is achterstevoren! Zeven jaar oud en ze kan nog niet lezen --- schandelijk!" De hele familie kniesde erover. En toen, kijk, in ongeveer een week wist ik, wat me jaren genomen zou hebben om te leren --- ik liet hen twee keer denken!

Toen de schooljaren. Ik was een erg heldere leerling, altijd om dezelfde reden: ik wilde begrijpen. Ik was niet geïnteresseerd om dingen uit het hoofd te leren, zoals anderen deden --- ik wilde hen begrijpen. En wat een geheugen had ik, een fantastisch geheugen voor geluiden en beelden! Ik hoefde alleen een gedicht 's avonds hardop te lezen en de volgende morgen wist ik het. En nadat ik een boek bestudeerd of gelezen had en iemand noemde me een passage, zei ik altijd, "Ah, ja --- dat is op die en die pagina." Ik vond de pagina altijd. Niets was vervaagd, het was allemaal nog vers. Maar dit is de gewone periode van ontwikkeling.

Toen begon ik op een erg jonge leeftijd (ongeveer acht of negen), samen met mijn studies, te schilderen. Op mijn twaalfde deed ik al portretten. Alle aspecten van kunst en schoonheid, maar in het bijzonder fascineerden muziek en schilderen me. Ik ging door een erg intense vitale ontwikkeling gedurende die periode, met, net zoals in mijn vroege jaren, de aanwezigheid van een soort innerlijke Gids; en alles centreerde om studies: de studie van gewaarwordingen, observaties, de studie van techniek, vergelijkende studies, zelfs een heel spectrum van observaties, de

¹⁵⁰ Moeder verklaarde: "In feite ging een groei van het bewustzijn door gedurende die jaren van studie; ik leerde dingen niet van buiten, ik moest ze begrijpen; en zo gauw als ik iets begreep, wist ik het. Met andere woorden, omdat de leerperiode nog niet intellectueel was, kan het als deel beschouwd worden van bewustzijn ontwikkeling."

omgingen met smaak, reuk, en gehoor --- een soort classificatie van ervaringen. En dit breidde zich uit naar alle facetten van het leven, alle ervaringen, die het leven kan brengen, allen van hen --- misères, vreugden, moeilijkheden, lijden, alles --- oh, een heel gebied van studies! En altijd die aanwezigheid vanbinnen, die beoordeelde, besliste, classificeerde, organiseerde en alles systematiseerde.

De bewuste yoga kwam plotseling in het beeld, toen ik Théon ontmoette; ik moet ongeveer eenentwintig zijn geweest. Leven's oriëntatie veranderde, een hele serie ervaringen vond plaats, met de ontwikkeling van het vitale, die interessante occulte resultaten gaf.

Toen een periode van intensieve mentale ontwikkeling, mentale ontwikkeling van het meest volledige type: een studie van alle filosofieën, al het conceptuele jongleren, in het kleinste detail --- graven in systemen, een greep op hen krijgen. Twaalf jaar van intensieve mentale studies leidde me naar... Sri Aurobindo.

Dus ik had al deze voorbereiding. En ik geef jullie al deze details om jullie eenvoudig te vertellen, dat het allemaal begon met bewustzijn (ik wist erg goed, wat bewustzijn was, zelfs, voordat ik enig woord of idee had om het uit te leggen), bewustzijn en haar kracht --- haar kracht van actie, haar kracht van uitvoering. Toen een gedetailleerde studie en grondige ontwikkeling van het vitale. Daarna mentale ontwikkeling, die tot zijn opperste limiet genomen wordt, waar je kan jongleren met alle ideeën; een ontwikkelingsstadium, waar al begrepen wordt, dat alle ideeën waar zijn en dat er een synthese is, die gemaakt moet worden, en dat voorbij de synthese iets ligt, dat lumineus en waar is. En achter alles, een continu bewustzijn. Zo was mijn toestand, toen ik hier kwam: ik had een wereld van ervaringen en had al bewuste vereniging verworven met het Goddelijke boven en vanbinnen --- alles bewust gerealiseerd, zorgvuldig opgemerkt enzovoort --- toen ik naar Sri Aurobindo kwam.

Vanuit het standpunt van *shakti* is dit het normale verloop: bewustzijn, vitaal, mentaal en spiritueel.

Is het anders voor mannen? Ik weet het niet. Sri Aurobindo's zaak was nogal speciaal, en buiten hem zie ik geen een overtuigend voorbeeld. Maar over het algemeen gesproken is, wat het meest ontwikkeld is in een man, samen met het denkvermogen, het fysieke bewustzijn; het vitale is erg impulsief, praktisch niet bestuurd. Dat is mijn ervaring van de honderden en honderden mannen, die ik ontmoet heb. Er is normaal een fysieke sterkte opgebouwd door spelen en oefeningen, en zij aan zij een meer of minder geavanceerde, maar hoofdzakelijk mentale ontwikkeling, erg mentaal. Het vitale is erg impulsief en nauwelijks georganiseerd, behalve in kunstenaars, en zelfs daar.... Ik leefde tussen kunstenaars gedurende tien jaar en vond, dat deze basis meestal braakliggend was. Ik ging om met alle grote kunstenaars van de tijd, ik was als een zusje voor hen (het was het keerpunt van de eeuw, met de Universele Expositie in 1900; en dit waren de leidende kunstenaars van het tijdperk); dus ik was

ver de jongste, veel jonger, dat wie dan ook van hen --- zij waren allemaal dertig, vijfendertig, veertig jaar oud, terwijl ik negentien of twintig was. Wel, ik was veel geavanceerder op hun eigen gebied --- niet in wat ik produceerde (ik was een volmaakt gewone kunstenaar), maar vanuit het gezichtspunt van bewustzijn: observaties, ervaringen, studies.

Ik ben er niet zeker van, maar het lijkt me, dat het probleem van bewustzijn eerst hoort te komen

Zo ben ik begonnen om het te doen.

Wel, ik denk het zo. Wat met me gebeurd is in het leven, is extreem logisch, erg, erg logisch (ik was het niet, ik besliste niets --- je neemt geen beslissingen op de leeftijd van vijf jaar). Iedere stadium werd voorbereid door de voorafgaande.

Maar wat is dan dit bewustzijn, dat we voelen als een kracht binnenin ons? Soms stijgt het bijvoorbeeld op in meditatie, dan daalt het neer; het is nergens gefixeerd. Wat is dit bewustzijn?

De Shakti!

Sommigen ontvangen het van vanboven; voor anderen stijgt het op van beneden (*gebaar naar de basis van de wervelkolom*). Zoals ik je eenmaal heb verteld, gaat het oude systeem altijd voort van beneden naar boven, terwijl Sri Aurobindo het van boven naar beneden betreft. Dit wordt erg helder in meditatie (wel, in yoga, in yogische ervaring): voor diegenen, die het oude systeem volgen, is het onveranderlijk de *kundalini* aan de basis [van de wervelkolom], die rijst van centrum naar centrum, centrum naar centrum, totdat de lotus (*op een ironische toon*) hier openbarst (*gebaar bij de kruin van het hoofd*). Met Sri Aurobindo komt het zo (*gebaar van neerdalende Kracht*) en dan settelt het hier (*boven het hoofd*); het gaat binnen, en van daaruit komt het naar beneden, naar beneden, naar beneden, overal, helemaal naar de bodem, en zelfs onder de voeten --- het onderbewuste --- en nog lager, het onbewuste.

Het is de Shakti. Hij zei, weet je (ik ben het nog aan het vertalen), dat de shakti, die opgetrokken wordt van beneden (dit gebeurt in het individuele proces) al is, wat een "gesluierte" shakti (het heeft vermogen, maar het is geluierd) genoemd zou kunnen worden. Terwijl de Shakti, die van vanboven betrokken wordt, een ZUIVERE Shakti is; en wanneer het zorgvuldig en langzaam genoeg naar beneden gebracht kan worden, zodat het niet (hoe zal ik het neerzetten?) vervuild wordt of, in ieder geval verduisterd, terwijl het binnengaat in de materie, dan is het resultaat onmiddellijk veel beter. Zoals hij uitgelegd heeft, is er, wanneer je begint met dit gevoel van een groot vermogen in jezelf (omdat het altijd een groot vermogen is, het maakt niet uit, waar het ontwaakt), onvermijdelijke een gevaar, dat het ego zich ermee bemoeit. Maar, wanneer het zuiver komt, en je erg voorzichtig bent om het zuiver te houden, de beweging niet te

verhaasten, maar het te laten zuiveren, terwijl het neerdaalt, dan is het halve werk gedaan.

Het is een probleem. Wanneer je in contact komt met het Suprabewuste en de Shakti verschijnt aan de kruin van het hoofd, is het iets, dat opstijgt van beneden, is het niet? Is het dan een andere beweging, een opstijgende beweging...?

Dat is het bewustzijn van de *jiva* [ziel], de persoonlijke, individuele bewustzijn.

Het is iets, dat groeit....

Het is het individuele bewustzijn. Aspiratie is bijna altijd een expressie van het psychische wezen --- het deel van ons, dat georganiseerd is rond het goddelijke centrum, de kleine goddelijke vlam, diep binnen menselijke wezens. Zie je, deze goddelijke vlam bestaat binnen ieder menselijk wezen, en beetje bij beetje, door alle incarnaties en karma enzovoort, neemt een wezen vorm aan eromheen, dat Théon het "psychische wezen" noemde. En wanneer het psychische wezen zijn volle ontwikkeling bereikt, wordt het een soort lichamen of in ieder geval individueel gewaad van de ziel. De ziel is een deel van de Allerhoogste --- de *jiva* is de Allerhoogste in de individuele vorm. En omdat er alleen een Allerhoogste is, is er alleen een *jiva*, maar met miljoenen individuele vormen. Deze *jiva* begint als een goddelijke vonk --- onveranderlijk, eeuwig en oneindig ook (eerder oneindig in mogelijkheid dan dimensie). En door alle incarnaties kristalliseert wat dan ook, dat de goddelijke Invloed ontvangen heeft of erop geantwoord, progressief rond de *jiva*, die meer en meer bewust wordt, zowel als steeds meer georganiseerd. Uiteindelijk wordt het een volledig bewust individueel wezen, meester van zichzelf en exclusief bewogen door de goddelijke Wil. Dat is te zeggen, een individuele expressie van de Allerhoogste. Dat noemen we het "psychische wezen."

Over het algemeen gesproken hebben diegenen, die yoga beoefenen, ofwel een volledig ontwikkeld, onafhankelijk psychisch wezen, dat weer geboorte genomen heeft om het Goddelijke's werk te doen, of anders een psychisch wezen in zijn laatste incarnatie, die zichzelf wil completeren en zichzelf realiseren.

Dit is, wat aspireert, dit is, wat het contact heeft.

Dus, wanneer je verteld wordt "wordt bewust van je psychische wezen," is het voor het wezen, dat gevormd is door de externe Natuur, om contact op te nemen met de goddelijke Aanwezigheid door het psychische wezen. Dan neemt het psychische de leiding over het hele wezen; in feite is het de innerlijke Gids... Wel, toen ik een klein kind was, was deze "persoon" (die geen persoon was, maar een uitdrukking van een zeker bewustzijn en wil) feitelijk de psychische aanwezigheid; er was iets anders erachter, maar dat is nogal een speciaal geval. En wat met mij gebeurde, gebeurt met iedereen, wiens psychische wezen opzettelijk geïncarneerd is: het

psychische wezen begeleidt je leven, en wanneer je het vrijelijk laat handelen, arrangeert het ALLE omstandigheden --- het is werkelijk wonderbaarlijk!... Ik heb gezien --- niet alleen voor mijzelf, maar voor zoveel mensen, die ook bewuste psychische wezens hadden --- dat alles gearrangeerd wordt met een zicht op... helemaal niet je persoonlijke egoïstische bevrediging, maar je ultieme progressie en realisatie. En alle omstandigheden van het leven, zelfs diegene, die je "desastreus" noemt, zijn er om je te leiden, waar je zo snel mogelijk heen moet gaan.

De jouwe is meer dan een psychisch wezen. Zoals ik je verteld heb, wordt jouw psychische wezen vergezeld door iets, dat voor een speciaal doeleinde gekomen is, met een bijzonder intellectueel vermogen --- een lumineus, bewust vermogen --- dat gekomen is van regionen, die hoger zijn dan het denkvermogen, regionen, die Sri Aurobindo het Bovenmentale noemt, om speciaal werk te doen. Het is hier (*gebaar, dat de borstkas en het hoofd omhult*) en, samen met het psychische probeert het alles te organiseren. Dit is, wat je in je psychische voelt. Het moet een groot vermogen hebben.... Voel je niet een soort lumineuze kracht?

Oh, ja, ik voel het!

Wel, dat is het.

Dat moet zijn, waarom ik geen onderscheid kan maken tussen de Kracht, die van vanboven komt en de Kracht, die van vanbinnen komt.

Er komt een tijd, wanneer je dit onderscheid niet meer maakt.¹⁵¹

Daarom is het moeilijk voor mij om erover te spreken; ik weet niet, wat van vanboven komt of wat van beneden komt.

Om erover te spreken....

Weet je, alles, dat ik je net verteld heb, is.... Men voelt altijd "op de rand" of "dichtbij" of "bijna." Er is iets, dat eraan grenst, maar altijd tangentieel aan de Waarheid --- nooit ter zake, maar altijd ernaast. Zo gauw als we spreken, is het een benadering.

We zouden het allemaal in een adem moeten zeggen.

Ja, dat is het. Dat is het juist! Hoe kunnen we alles zeggen in een adem? Dat is het precies.

¹⁵¹ Natuurlijk! We kunnen er in dippen met ons hoofd of met toppen van onze tenen, maar alles baadt in deze zelfde rivier van Kracht (behalve wat opgesloten is binnen de muren van onze denkvermogens). Op zekere momenten, of op zekere plaatsen, zijn we minder verhard en het "gaat" daar natuurlijk naar "binnen." En dus noemen we het Shakti "van vanboven" of de Shakti "van beneden" of "van vanbinnen." Maar wanneer de muren naar beneden tuimelen, is er noch hoog, noch laag --- we zijn erin doordrenkt.

Het is helder voor me, dat voor schrijven... we een soort globale uitdrukking nodig hebben.

Ja, dat is, wat Sri Aurobindo altijd zegt! Zo gauw als we iets beschrijven, is hier, wat er gebeurt (*gebaar van een stap na de andere nemen*); en op het moment, dat dat gebeurt, wordt het werkelijke verloren

We moet er alleen maar het beste van maken.

Nee, schrijven is niet bevredigend, weet u; het is geen manier om iets uit te drukken.... Muziek?

Nee, veel beter.

Schilderen is slechter.

Nee....

(stilte)

Ik heb me afgevraagd: wanneer een menselijk wezen een exceptioneel krachtig vocaal orgaan ontwikkelde en het zich bewust kon verbinden met wat hij wilde zeggen of wat door dit orgaan uitgedrukt moest worden, met de stem, en het dan eenvoudig naar buiten liet stromen onder deze Invloed, zou dat het dichtste bij het werkelijke kunnen komen.

Ik heb enkele korte momenten gehad van deze soort ervaring; maar zelfs dan leek het nogal armzalig. Armzalig, een hele werkelijkheid ontgaat je.... Ik herinner de periode, toen ik gewoonlijk ging zitten aan het orgel om middernacht op December 31, zonder de minste notie van wat ik ging spelen of zingen, en ik liet altijd de Kracht komen --- het speelde, dan het geluid, de stem kwam, en dan in de stem de woorden. Ik schreef nooit iets van tevoren op. En omdat mensen op begonnen te schrijven, wat ik zei (natuurlijk hadden zij het allemaal door elkaar gehaald), begon ik het van tevoren op te schrijven; dat was veel later, toen ik stopte om om middernacht te komen. Maar in de vroege dagen, lang, lang geleden, toen Sri Aurobindo hier was, was het zo; ik wist niet, wat ik ging spelen of wat ik ging zeggen. En het geluid kwam eerst, dan de stem, en dan in de stem de woorden --- als iets, dat condenseerde, concretiseerde.

Het was nogal krachtig, maar onvolledig. Onvolledig.

(stilte)

Je zou werkelijk ook een spel van licht toe moeten voegen. Maar niets kunstmatigs.

(lange stilte)

De bewuste en opzettelijke manipulatie van zekere lumineuze vibraties toegevoegd aan het geluid.

Denken is, door vergelijking (denken, zoals wij het kennen), veel materiëler. Denken --- formulering in woorden --- is veel lager op de schaal.

Enkele gedachten.... Zijn zij gedachten? Het is iets, dat veel hoger is dan denken, veel hoger dan ideeën.... Het is de VISIE VAN KENNIS in een extreem lumineus gebied, waar vibraties erg precies zijn en erg sterk; en dit is klaarblijkelijk wat, als het neerdaalt, zich vertaalt in geluiden en woorden (maar dit is veel lager beneden). In de vorm, die het dichtst bij de Oorsprong is, zijn zij lumineuze vibraties.

Maar het denkvermogen vergrendelt zich aan alles en kopieert het!

Het maakt een kopie: al deze lichtshows, alles, dat ze heden ten dage maken. Zoals deze smaak voor theater en film.... Het heeft toch effect, is het niet? Maar het is een kopie.

We zijn apen.

(lange stilte)

Mon petit, ik denk niet, dat ik het mis heb: begin met het bewustzijn.

En verspil je tijd niet om dit allemaal op te schrijven, het is het niet waard.

Maar het is zo interessant! Ik doe het 's middags en ik werk 's morgens.

Om interessant te zijn, zou het systematisch moeten zijn, verschillende voorbeelden gebruiken. Maar dan zou het een eindeloos verhaal worden....

Hoe dan ook, de perioden van mijn leven zijn zo duidelijk geweest als het kon zijn, duidelijk gedefinieerd, alles werd voorbereid voor mijn komst hier.

Veel, veel dingen in mijn leven zijn volledig verdwenen --- ik herinner ze niet meer, zij zijn weg uit mijn bewustzijn --- alles, dat nutteloos was. Maar er is een heldere visie van alles, dat de jiva aan het voorbereiden was voor zijn actie hier. Zelfs, voordat ik hier kwam en Sri Aurobindo ontmoette, had ik alles gerealiseerd, dat nodig was om zijn yoga te beginnen. Het was al geclassificeerd, georganiseerd. Magnifiek! Een superbe mentale constructie... die hij vernietigde binnen vijf minuten!

Hoe gelukkig was ik! Aah!... Het was werkelijk de beloning voor al mijn inspanningen.

Niets! Ik wist niets meer, begreep helemaal niets --- geen enkel idee over in mijn hoofd! Alles, dat ik zo zorgvuldig opgebouwd had gedurende zo veel jaren (ik was voorbij vijfendertig, denk ik), door al mijn ervaringen: bewuste yoga, onbewuste yoga, het leven, beleefde ervaringen, geclassificeerd en georganiseerd (oh, wat een monument!)... crash! Het kwam allemaal naar beneden tuimelen. Magnifiek. Ik had het hem zelfs niet gevraagd.

Ik had geprobeerd om een volledige mentale stilte te krijgen --- weet je, wat je net beschreef,¹⁵² dit soort mentale stilte, waarover hij spreekt (wanneer je het hebt, kan wat dan ook door je hoofd gaan zonder een rimpel te veroorzaken), maar ik was nooit geslaagd. Ik heb het geprobeerd, maar ik kon het niet doen. Ik kon stil zijn, wanneer ik het wilde, maar zou gauw als ik stopte met alleen daaraan te denken, stopte met alleen dat te willen, hervatte de invasie en het werk moest weer helemaal opnieuw gedaan worden.

Dat is alles, dat ik hem verteld had (niet in grote mate, in enkele woorden). Toen zat ik neer dichtbij hem en hij begon te praten met Richard, over de wereld, yoga, de toekomst --- allerlei soort dingen --- wat er er zou gaan gebeuren (hij wist al, dat de oorlog uit zou breken; dit was 1914, de oorlog brak uit in Augustus, en hij wist het naar het einde van Maart of vroeg April). Dus de twee van hen praatten en praatten en praatten - grote speculaties. Het interesseerde me niet in het minst, ik luisterde niet. Al deze dingen behoorden tot het verleden, ik had het allemaal gezien (ik had ook mijn visioenen en openbaringen gehad). Ik zat eenvoudig naast hem op de vloer (hij zat in een stoel met Richard tegenover hem aan de andere kant van de tafel, en zij waren aan het praten). Ik zat er gewoon, terwijl ik niet luisterde. Ik weet niet, hoe lang zij doorgingen, maar plotseling voelde ik een grote Kracht in me komen --- een vrede een stilte, iets massiefs! Het kwam, deed dit (*Moeder veegt haar hand over haar voorhoofd*), daalde neer en stopte hier (*gebaar bij de borst*).¹⁵³ Toen zij klaar waren met praten, stond ik op en ging weg. En toen merkte ik op, dat geen gedachte

¹⁵² Moeder refereert aan een brief van Sri Aurobindo's, die Satprem aangehaald had in zijn manuscript: "... in het kalme denkvermogen is de substantie van het mentale wezen stil, zo stil, dat niets het verstoort. Wanneer gedachten of activiteiten komen, stijgen zij helemaal niet op uit het denkvermogen, maar zij komen van vanbuiten en kruisen het denkvermogen als een vlucht vogels, die de hemel kruisen in een windloze lucht. Het gaat langs, verstoort niets, laat geen spoor na. Zelfs, wanneer duizend beelden of de meest gewelddadige gebeurtenissen er doorheen gaan, blijft de kalme stilte, alsof juist de textuur van het denkvermogen een substantie zou zijn van eeuwige en niet vernietigbare vrede. Een denkvermogen, dat deze stilte verworven heeft, kan beginnen te handelen, zelfs intens en krachtig, maar het zal zijn fundamentele stilte behouden --- niets uit zichzelf naar buiten brengen, maar alles ontvangen van Vanboven en het een mentale vorm geven zonder iets van zichzelf toe te voegen, kalm, onpartijdig, ofschoon met de vreugde van de Waarheid en het gelukkige vermogen en licht van zijn passage." (Cent. Ed., XXIII. 637.)

¹⁵³ Moeder specificeerde: "Het hield de drie mentale actieve mentale centra in [het voorhoofd, de wenkbrauwen en de keel]."

overbleef --- ik wist niet langer iets of begreep iets, ik was absoluut BLANCO. Dus bedankte ik de Heer en bedankte Sri Aurobindo in mijn hart.

En ik was erg voorzichtig om het niet te verstoren; ik hield het zo gedurende ik weet niet hoe lang, acht of tien dagen. Niets --- niet een idee, niet een gedachte, niets --- een compleet BLANCO. Met andere woorden, van buitenaf moet het eruit gezien hebben als totale idiotie.

Maar ik leefde in mijn innerlijke vreugde --- niets verstoorde. Ik sprak zo weinig mogelijk en het was als iets mechanisch, ik was het niet. Toen werd langzaam langzaam, alsof het druppel na druppel viel, weer iets opgebouwd. Maar het had geen grenzen, het had geen... het was zo uitgestrekt als het universum en wonderbaarlijk stil en lumineus. Niet hier (*het hoofd*), maar DAAR (*gebaar boven het hoofd*); en toen begon alles te worden gezien van daaruit.

En het heeft me nooit verlaten --- weet je, als een bewijs van Sri Aurobindo's vermogen is het onvergelijkbaar! Ik geloof niet, dat er ooit een voorbeeld geweest is van een zodanig (hoe kan ik het neerzetten?)... een zodanig volledig succes: een wonder. Het heeft me NOOIT verlaten. Ik ging naar Japan, ik deed allerlei soorten dingen, had alle mogelijke soorten avonturen, zelfs de meest onplezierige, maar het heeft me nooit verlaten --- stilte, stilte, stilte.

En hij deed het, volledig. Ik vroeg het hem zelfs niet, er was geen aspiratie, niets (er waren mijn eerdere inspanningen; ik wist, dat het gekomen was, dat is alles). Maar op die dag had ik het niet tegen hem genoemd, ik dacht er niet aan, ik deed niets --- alleen daar zitten. En uitwendig leek hij volledig verdiept te zijn in zijn conversatie over dit en dat en wat er zou gaan gebeuren in de wereld....

Dat is de werkelijke manier.

Maar ik ben nooit in staat geweest om het voor iemand te doen --- niet zo, met zoveel overvloed --- nooit, nooit.... Het is fantastisch! Het was kolossaal!... We kunnen waarlijk zeggen, dat alleen de Heer zoiets kan doen. Alleen Hij. Zonder de minste inspanning, zonder dat hij zelfs leek te... hij leek zich zelfs niet te concentreren, niets, gewoon zo. Je hebt hem nooit ontmoet, is het niet?

Ja, ik had een "darshan."

Ah, je hebt hem gezien!

Ik had ook een ervaring gedurende het eerste jaar, dat ik hier bleef (ofschoon ik niet wist, dat het een ervaring was)....

Ah!

Op een nacht, gedurende mijn eerste jaar hier, kwam hij en plaatste zijn hand over mijn hart, en in mijn droom huilde ik en huilde en huilde.... Naderhand vertelde ik mijzelf, "Wat een vreemde verbeelding!" Ik nam het voor verbeelding!

Oh, mon petit, hoe wonderbaarlijk!

Hij legde zijn hand op mijn hart en ik weende. Ik weende in mijn droom, gewoon zo hard als ik kon.

Het is psychisch, het psychische contact.

Oh, dan... het zal niet zo moeilijk zijn.

Goed... goed.

Er is nog een verschil, wanneer men hem ontmoet heeft [fysiek].

Ik heb hem eenmaal gezien, ik had een darshan in 1948.

Oh, toen Baron hier was!¹⁵⁴

Dat is nu interessant. In '48.... ah, hij was nog in goede gezondheid.

Hij had een gebroken been.

Hoe lang bleef je hier de eerste keer?

Tot 1949, denk ik.

Oh, dus hij wist ook, dat je voorbestemd was! Als hij je zag, wist hij het.

Dat is goed

Dat is goed, petit, erg goed, maak je geen zorgen! (*Moeder lacht.*)

Het wordt al laat.

Wil je wat kaas?

Nee, u heeft me al wat gegeven, ik heb genoeg!

Ik vraag het, omdat het alles, wat ik te geven heb! (*Moeder lacht.*)

Dus ik zie je Zaterdag dan, met het "bewustzijn."

Wel... oké, misschien.

¹⁵⁴ De vroegere gouverneur van "Frans India," met wie Satprem aan het werk kwam in het Pondicherry bestuur. In feite zag Satprem Sri Aurobindo hoogst waarschijnlijk in 1946 en niet in '48.

Juli 28, 1962

(Moeder refereert terug naar de laatste conversatie, waar zij sprak over haar verschillende stadia van ontwikkeling.)

Ik heb gezien, dat de verschillende stadia van mijn ontwikkeling gebeurden in twaalf jaar perioden, ofschoon ik niet de exacte data herinner. De eerste periode, vanaf de leeftijd van vijf jaar (ik kan niet eerder beginnen dan vijf!) tot ongeveer 18, gingen over het bewustzijn. Toen kwamen de artistieke en vitale ontwikkelingen, die culmineerden in de occulte ontwikkeling met Théon (ik ontmoette Théon rond 1905 of '06, denk ik¹⁵⁵). Toen, precies rond die tijd, begon er een intensieve mentale ontwikkeling --- van 1908 tot 1920, of een beetje eerder; maar het was speciaal intensief, voordat ik hier kwam in 1914.

En 1920 markeerde het begin van de volle ontwikkeling. Geen spirituele ontwikkeling --- dat was gaande van juist het begin --- maar ACTIE, de actie met Sri Aurobindo. Dat was duidelijk vanaf 1920; ik had Sri Aurobindo eerder ontmoet, maar het begon werkelijk in 1920.¹⁵⁶

En de realisatie van het innerlijke Goddelijke?

De datums... ik ben niet goed in datums! En ik heb geen papieren over om me de exacte datums te geven. Maar de realisatie van het innerlijke Goddelijke moet in 1911 geweest zijn, omdat ik toen mijn *Meditaties* begon te schrijven.¹⁵⁷ Maar sinds mijn vroege kindertijd, weet je, was deze aanwezigheid er altijd, met een initiële nadruk op bewustzijn, toen op het vitale en esthetiek, toen op het denkvermogen... en het culmineerde hier, in 1920, met actie.

¹⁵⁵ In feite ontmoette Moeder Théon voor de eerste keer op een dag in 1904 in Parijs. Toen ging zij naar Tlemcen in 1905 en weer in 1906.

¹⁵⁶ Toen Moeder terugkeerde uit Japan in April 1920.

¹⁵⁷ De eerste *Prayers and Meditations* dateren van November 1912, maar er kunnen er eerdere geweest zijn onder de talloze teksten, die Moeder vernietigde.

Vanaf 1911 of '12 tot 1914 was er een hele serie innerlijke ervaringen, psychische ervaringen, die me voorbereidden om Sri Aurobindo te ontmoeten (dus dit liep parallel aan mijn mentale ontwikkeling).

In de praktijk overlaptten deze perioden, maar bij benadering domineerde een bijzonder type van ontwikkeling iedere twaalf jaar, in deze volgorde: eerst het bewustzijn, dan het vitale (hoofdzakelijk uit esthetisch gezichtspunt, maar ook een studie van gewaarwordingen), dan het denkvermogen, dan de spirituele realisatie. En tussen de vitale en mentale fases kwam een korte periode van occultisme, die zowel diende voor een transitie als een basis voor spirituele ontwikkeling.

Juli 31, 1962

(Aan het begin van deze conversatie luistert Moeder naar Satprem, die een onplezierige brief leest van P.A.L, zijn Parijse uitgever.)

Hier is, wat hij zegt: "Ik heb met grote interesse de introductie gelezen van je nieuwe boek over Sri Aurobindo. Ik moet bekennen, dat, wanneer ik laat geweest ben in het beantwoorden, het komt, omdat ik nog erg terughoudend ben. De tekst leest goed, maar het laat twijfels over hoe goed het boek, dat volgt, zal conformeren aan onze normen van onze "Spirituele Meesters" serie. Ik vrees in grote mate, dat we beiden weer teleurgesteld zullen eindigen. Het boek, dat je wil schrijven, is, voel ik, erg persoonlijk, terwijl deze serie uit boeken moet bestaan, die in essentie exposities, introducties, hulpmiddelen voor informatie zijn...": enz.

(Na een stilte) Ik krijg een soort aanwijzing: wanneer ik het baken deze kant opzet, lijkt de weerstand plotseling toe te geven --- er moet een middel zijn om het te laten toegeven....

Antwoord niet, blijf stil. Schrijf je boek en we zullen zien.

Ik heb het gevoel, dat, bewust of onbewust (ik weet niet welke), deze heer een gereedschap is geworden van Katholieke weerstand. Het is erg sterk in de Oude Wereld en ook in Amerika, ofschoon daar het meer Christelijk is dan specifiek Katholiek. Maar het is erg sterk in Frankrijk: het probeert voordeel te nemen uit iedere opening en wat dan ook te blokkeren, dat een nieuwe draai maakt.

Het zal toegeven.

Maar de dingen, die ik zie, zijn helemaal niet persoonlijk, zoals deze brief, weet je, het zijn geen kleine details, het zijn algemene acties. Er lijkt iets te zijn, dat niet toegeeft, zoals dit (*gebaar*), en dan stort het plotseling in elkaar en is er een vrije stroming.

Ik kan niet zeggen, dat deze heer het weet (hij weet het waarschijnlijk niet --- wat gaande is in het menselijke brein is erg incoherent). Maar in ieder geval is er iets in hem, dat omzichtig is: "Wat zal me vertellen, dat dit boek me niet zal leiden naar waar ik niet wil gaan?"

Hun hoofdklacht was, "Je bent te abstract." Dus als we concreet willen zijn, moeten we spreken over ervaringen.

Nee, voor hen betekent "concreet" vertellen wat Sri Aurobindo fysiek deed. Dat noemen zij concreet. Psychologie is iets, dat abstract is voor hen.

Oh, ik weet niet, wat ik moet doen!

Hier, ik zal je een voorbeeld geven: A. schreef om me te vertellen, "Wanneer u weet, hoe in contact te komen met Agni,¹⁵⁸ laat het me dan weten, omdat ik hem nodig heb"!

Ik geef het natuurlijke antwoord, wat nodig is, is aspiratie voor vooruitgang, een wil voor perfectie, en dat je het vuur aansteekt door je verlangens te verbranden. Ik vertelde hem dit op een manier, die ik erg concreet noem. Wel, hij antwoordde (*lachend*), "Ohhh! U leeft in abstracties. Dat is niet, wat ik wil, ik wil een levende god" --- een persoonlijkheid, ziet u!

Zo zijn mensen.

Psychologie: dat is abstract. Wat zij willen, is: op zo en zo een datum ging hij naar deze plaats, zag deze mensen en deed dit --- alle meest externe en banale soort dingen. Zelfs yoga komt hier op neer: hij zat hier neer en bleef daar gedurende zo veel uren, hij had dit visioen, hij probeerde die methode uit, hij deed asanas en ademhalingsoefeningen.... Dat is voor hen concreet. Dat en dat alleen. Psychologie is grondig abstract --- grondig. Het is onwerkelijk voor hen.

Maar ik heb geprobeerd om zo concreet te zijn als mogelijk! Zoals het opensnijden van een rat op een ontledingstafel om te zien, wat er vanbinnen is....

Zij zouden al goed geavanceerd moeten zijn.

¹⁵⁸ Agni: het vuur van innerlijke aspiratie. In de Veda's wordt het vertegenwoordigd door een bijzondere god.

Luister, denk er niet over, besteed er geen aandacht aan --- maak het boek af.

Ik ben niet werkelijk tevreden.

Dat is niet noodzakelijk.

Is het noodzakelijk om tevreden te zijn? (*Moeder lacht.*)

Ik heb opgemerkt, dat juist hetgeen, dat je het meest armzalig gedaan hebt, gewoonlijk het meest nuttige is. Het is altijd zo geweest voor me. Ik herinner me, dat ik veel dingen gedaan heb --- een beetje schilderen, een beetje muziek, een beetje schrijven (erg weinig) --- en het was net toen ik gewoonlijk dacht, "Oh-la-la! Wat een fiasco!", dat mensen het meest geraakt werden en ingenomen.

Je moet er niet bezorgd over zijn, het is volledig irrelevant.

Ik denk, dat het nogal gevaarlijk is om tevreden te zijn, omdat dan juist het allerbeste deel van het wezen gaat slapen.

Of we nu tevreden zijn of niet is alles welbeschouwd onbelangrijk.

En dan kan het goed zijn, dat op een dag "iemand" iemand druk zal uitoefenen op deze heer, en hij zal zeggen, "Ahh!... Wel, oké --- laten we het proberen."

Ga door.

Augustus

Augustus 4, 1962

Zou u willen, dat ik u iets liet zien, dat u de laatste keer gezegd heeft?

Waar praat je over? Je hebt niets van me!

“Eindelijk,” dacht ik, “ voor een keer zei ik geen woord!”

U heeft de laatste tijd niet veel gezegd....

(Met een ironische glimlach) Ik heb een bewuste inspanning gemaakt om het niet te doen!

Dingen gaan vooruit, maar zij zullen niet interessant zijn, totdat een hele curve doorlopen is. Het is beter om er niet middenin ervan over te praten.

Dus lees me wat voor.

* * *

(Moeder luistert naar een passage uit Satprem's manuscript, betreffende het vitale en het mechanisme, waarmee vibraties iemand's wezen binnengaan.)

Wat je zegt over al deze dingen, die binnenkomen door de centra, is volmaakt correct.

Interessant genoeg heb ik de laatste paar dagen een soort gedetailleerde studie gemaakt van de verschillende soorten vibraties, hoe ze je benaderen en de verscheidene centra binnengaan.... Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen --- zekere verschillen in vibraties lijken op verschillen in smaken. Er is een heel gamma, zie je, allemaal vibraties, niets dan vibraties, en de verschillen tussen hen lijken op verschillen in smaak of kleur of intensiteit, misschien ook verschillen in kracht --- in essentie zijn zij natuurlijk verschillend in kwaliteit.

Ik heb alles geobserveerd in een neuro-fysieke werkelijkheid, dat is, subtiel-fysiek --- maar het is nog fysiek --- en in een complete mentale stilte, waar alle beoordelingen (weet je, “beoordelingen”) verdwenen zijn, samen met een zekere manier van dingen observeren. Daarom kan ik er niet over spreken.

Deze vibraties hebben verscheidene kwaliteiten; wanneer zij uitgedrukt waren door een mentale observatie, dan zou het gedaan worden door zodanige dingen als smaak, kleur, enzovoort, alles, dat ik zojuist genoemd

heb¹⁵⁹ --- maar zo worden zij niet uitgedrukt. Zij komen bijna exclusief als gewaarwordingen, maar deze gewaarwordingen... sommige, sommige vibraties hebben afgeronde kanten. Sommige komen horizontaal (ik studeerde feitelijk alles, dat horizontaal kwam), anderen resulteren uit de toestand van bewustzijn (*verticaal gebaar van top tot teen*). Terwijl tegelijkertijd anderen zijn. Ja, het is als kijken door een erg sterke microscoop: sommige zijn afgerond, andere puntig; sommige zijn donkerder, andere helderder. Sommige zijn erg aanstootgevend voor het lichaam, en sommige voelen zelfs gevaarlijk. Aan de andere kant maken zekere het lichaam ontvankelijk voor de vibratie, die we "de Heer's Vibratie" zouden kunnen noemen, de allerhoogste Vibratie. Zie je, dit alles is de uitkomst van een discipline, een *tapasya*, om het lichaam voor te bereiden om de Heer's Vibraties te ontvangen (de eerste stap is ontvangen, in staat zijn om hen te ontvangen; naderhand moet je je aan hen vasthouden en dan hen manifesteren). Deze vibraties zijn *onmiskenaar*, zij zijn iets, dat volledig anders is. Maar andere vibraties zijn behulpzaam, gunstig, terwijl anderen verstorend, tegengesteld zijn.

En iedere begint zijn eigen bijzondere natuur te openbaren. Er zijn degene, die afstammen van mensen's gedachten (ik voel ze in mijn lichaam, niet in het denkvermogen: de materiële consequentie van mensen's psychologische toestand, en zelfs hun toestand van gezondheid). Sommige dingen zijn algemeen en duren een beetje langer; anderen zijn momentaan, duren alleen een paar seconden. De eerste stap is om de verschillende vibratiekwaliteiten te bestuderen --- je zou praktisch diagrammen kunnen tekenen: als we een machine hadden, die gevoelig genoeg was om deze dingen weer te geven, dan zou het allerlei soorten zigzaggen produceren.¹⁶⁰ Zekere vibraties stoppen onmiddellijk of veranderen of worden opgelost of afgestoten. Anderen worden aangenomen, als het ware, en getransformeerd. Het grootste deel wordt eenvoudig teruggeduwd en aan gewerkt vanaf een afstand --- nogal een afstand! Ik houd hen op een redelijke afstand (*Moeder lacht*). Erg weinig worden binnen gelaten. Maar sommigen worden binnengelaten ter wille van de ervaring, om te zien, hoe zij het lichaam verstoren. Er is ook het effect van mensen's permanente aura's: ik weet, dat een zekere persoon arriveert door zijn aura's effect op het lichaam, omdat (*lachend*) iedere vibratie een bijzonder effect op het lichaam heeft --- volmaakt prozaïsche dingen, misschien, maar door hen te bestuderen, realiseer je je, dat ieder ding zijn eigen wet heeft.

De onderlinge uitwisseling van vibraties tussen mensen is iets kolossaals, en we zwemmen in dat allemaal, alles, de hele tijd, zelfs, als we alleen zijn! Omdat deze dingen reizen: het is, bijvoorbeeld, genoeg, dat iemand's gedachte komt en tegen de jouwe strijkt, en voor jou om aan hem te denken (wat antwoorden betekent) --- er is een onmiddellijk effect in het

¹⁵⁹ Het is erg interessant om op te merken, dat Moeder al deze percepties, die we als fysiek, materieel (smaak, kleur, enz.) beschouwen, toekent aan het denkvermogen, Wat is dan de *ware* fysieke perceptie?

¹⁶⁰ Zoals de naald van een elektro-encefalograaf.

lichaam. Dus om voor te stellen, dat eenzaamheid yoga gemakkelijker zou maken, is loutere kinderlijkheid.

De enige mogelijke oplossing is zo een volmaakte vereniging met de allerhoogste Vibratie, dat alles automatisch onder Zijn invloed geplaatst wordt; En in dat geval is het gemakkelijker om wijder, hoger, uitgestrekter te voelen dan de wereld (om alleen de aarde te nemen: de aardse aarde) dan een individu.¹⁶¹ Want het is gemakkelijker om dit te doen (*omarmend gebaar*), om alles naar binnen te nemen, om het te omarmen en van buitenaf te veranderen, dan het van binnenuit te veranderen. Heden ten dage zijn de twee bewegingen simultaan, en “binnen” blijven was¹⁶² het resultaat van al die jaren van ervaring in het naar beneden trekken van de Allerhoogste Aanwezigheid in de meest materiële wereld --- daarvoor moet je (hoe kan ik het neerzetten?... lichamelijke eenheid accepteren.

Eerder (ik bedoel voor de laatste April 13) was het proces verschillend; nu is het volledig veranderd. Dit lichaam is niets anders dan een veld van ervaring, het is niet langer een individualiteit --- helemaal niet, helemaal, helemaal. Maar het is een zeer... *gewillig* gebied van ervaring. En de ervaring gaat op de dag door in een bijzondere werkelijkheid en in de nacht in een andere --- het begint het hele onderbewuste op te helderen. Vanuit deze hoek is er een zeer snelle vooruitgang.

Dus er is een ontelbare reeks ervaringen, die de een na de andere komt, de een na de andere, zoals dat; maar er is geen coördinatie tussen hen, geen verenigd “geheel.” ik weet zelfs niet of dat mogelijk is¹⁶³ --- het zal in ieder geval voor veel later zijn.

Zo daar is het.

Miljoenen onwaarneembare notities komen de ene op top van de andere.

(*stilte*)

¹⁶¹ Moeder geeft commentaar op deze zin in de conversatie van augustus 11.

¹⁶² Satprem merkte later op tegen Moeder, dat het “is” zou moeten zijn in plaats van “was,” omdat “de twee dingen simultaan zijn.”

De twee bewegingen zijn simultaan, dus het is “binnenin blijven is,” niet?

(*Moeder lacht*) Het maakt niet uit, het maakt niet uit!

Natuurlijk, onze verleden, heden en toekomstige tijden!...

(*Lachend*) Mon petit, ik voel, dat ik zo snel verder ga in deze yoga als een straalvliegtuig --- alles zoemt achteruit voorbij!

¹⁶³ In feite zal het gecoördineerde “geheel” beginnen tevoorschijn te komen in 1975, wanneer Satprem de trilogie *Moeder* schrijft. Het zal “het ene naar het andere” zijn, helemaal tot het eind, zonder verbindingen: het maagdelijke woud.

En door zekere dingen kan ik de erg heldere, precieze en absolute Aanwijzing waarnemen, die van de Allerhoogste komt. En Hij arrangeert al deze dingen --- vormen, verscheidene intellectuele vormen --- precies, zoals zij zouden moeten zijn. Omdat hier (*wijzend op de kruin van het hoofd*), en zelfs hier (*lager*) tot hier naar beneden (*het voorhoofd*), is het allemaal onbeweeglijk.... Al deze vibraties komen, gaan voorbij, wervelen in het rond, zij komen van overal, maar hier (*het hoofd*) beweegt niets, er is geen respons. En toch heb ik gezien, dat er op het intellectuele niveau een aantal... zijn, dat Sri Aurobindo *raamwerken* noemt, zekere principes van organisatie,¹⁶⁴ die een precieze oriëntatie geven aan de yoga's actie. Een van hen, de sterkste, is mijn vertaling van de *Synthesis van Yoga*. Ik doe bijna iedere dag een pagina en op die pagina vind ik onveranderlijk een idee of een zin, dat PRECIES het veld uitdrukt van de ervaringen, waarin ik die dag was en de nacht ervoor; en sommige van de details.... En interessant genoeg waren zekere punten in de pagina's, die je vandaag voor me las, het EXACTE "raamwerk" van een serie ervaringen, die ik heb gehad --- bijna woord voor woord, met dezelfde woorden.¹⁶⁵ Dat soort dingen. Het is als intellectuele vormen, die samengesteld worden om het gebied van ervaring precisie te geven, omdat er niets hier is (*het voorhoofd*), het is blank --- toch is enige vorm noodzakelijk! Wel, de vormen, die Sri Aurobindo gegeven heeft, predomineren, maar wat jij geschreven hebt, heeft zijn plaats en een erg precieze en interessante plaats: de manier van denken. En ik zie, dat er een immens gebied is van intellectueel denken, intellectuele formulering. Met variërende graden van intensiteit en precisie, die dienst doen als een ZEEF voor de Allerhoogste's Wil om doorheen te gaan. En de zeef --- deze soort immense universele zeef --- geeft de precisie.¹⁶⁶ Het is erg interessant. Op die manier blijft het denkvermogen volmaakt stil --- het hoeft niets te doen, alles wordt er voor gedaan! Het is niets dan een spiegel --- een levende spiegel, waar alles ingeschreven wordt en dat haar beeld terug kan reflecteren zonder actief te worden.

De natuur van mijn nachten verandert, de natuur van mijn dagen verandert.

En dan is er een eerste klein begin, nogal klein, dat aantoont, hoe het Vermogen zal functioneren. Maar het is... (*Moeder gebaart in de verre verte*) het is hoofdzakelijk een lichte tint.

Maar, wanneer het functioneert, zullen dingen werkelijk beginnen te bewegen.

Wel, ik heb weer weg zitten kletsen. Dat betekent meer werk voor jou!

¹⁶⁴ Wat "referentiepunten" zou kunnen noemen of "coördinaten."

¹⁶⁵ Enige dagen later voegde Moeder toe: "Dit laat zien, dat je tot dezelfde 'lijn van neerdaling' behoort, en dat je intellectuele activiteit voldoende is. Zie je, ik sta erop, dat mijn denkvermogen stil blijft.... dus (*lachend*) de jouwe doet het werk!"

¹⁶⁶ Moeder geeft commentaar op deze passage in de conversatie van Augustus 11.

Nee, het is geen werk!

Oké dan, tot Woensdag, mon petit.

Augustus 8, 1962

(Moeder luistert naar Satprem, die een passage leest uit zijn manuscript.)

Het is erg goed.

Het is werkelijk excellent.

Oh, het is saai, het is levenloos....

Wat geeft je die indruk? Heb je toevallig een van die *criticasters* in je? Sri Aurobindo zegt, dat we altijd iemand met ons dragen, die alles bekritiseert, wat we doen. Hij classificeert de heer als een tegenwerkende kracht, een met een individuele vorm. Ja, je zegt altijd, dat het niet toereikend is, het niet goed is....

Omdat ik voel, dat dingen gezegd zouden moeten worden met een andere soort kracht. Het lijkt erop, dat al deze zinnen net zo goed op een andere manier gezegd zouden kunnen worden, begrijpt u --- het is helemaal niet onvermijdelijk.... ik zou dingen op deze manier kunnen zeggen, maar ik zou ze net zo goed verschillend kunnen zeggen.

Mon petit, ik heb je het twintig keer verteld en ik zal het je weer vertellen: wanneer het "onvermijdelijk" zou zijn, dan zou niemand het begrijpen!

Ik weet het niet. Voor mij is dit geen manier om wat dan ook uit te drukken.

Ja, ja, ik weet, wat je bedoelt... er is Openbaring; maar de wereld is niet klaar voor Openbaring --- dat zal later komen, over tien jaar.

Tien jaar?

Ja, tien jaar.

(lange stilte)

Ik ben enige interessante ontdekkingen aan het maken. Zij zijn niet werkelijk ontdekkingen, maar heden ten dage zijn geen van deze dingen

theoretisch, niet in het minst mentaal (het denkvermogen is in een stil gemak) --- zij zijn in essentie praktisch. En zij nemen onverwachte vormen aan.... De andere dag, terwijl ik wandelde, kwam een oude formatie plotseling op, iets, dat al probeerde om te materialiseren, toen Sri Aurobindo hier nog was, maar dat hij gestopt had. Het was een mogelijkheid onder ontelbare andere, die zich proberen te manifesteren in dit lichaam's bestaan --- ik zal niet zeggen, wat het is.

Het was een van de verdrietigste dingen, die zich fysiek konden manifesteren in associatie met een spiritueel leven.

Het kwam terug en probeerde om neer te dalen. Ik zei absoluut niets, maar Sri Aurobindo wist het (ofschoon hij nooit iets tegen me noemde, had hij het gezien), en hij deed eenvoudig... (gebaar), wat gedaan moest worden, *veegde het opzij*. Ik heb er gedurende meer dan tien jaar niet aan gedacht: met dat gebaar van hem was het verdwenen.

Nu is het teruggekomen.

“Wel, wel --- waarom is het teruggekomen?” vroeg ik me af. En toen zag ik, dat dit lichaam gebouwd is op een zodanige manier, dat het instinctief *beproevingen* AANTREKT, pijnlijke ervaringen. En in het aangezicht van zodanige formaties is het altijd passief, instemmend, acceptierend, en volledig tevreden over de ultieme uitkomst. Met een zodanige ingewortelde zekerheid, dat het zelfs op het moment van de grootste moeilijkheid geholpen en gered zal worden, en dat het doeleinde achter al deze beproevingen is om alle... ik kan niet zeggen de kwade mogelijkheden te versnellen, tijd te winnen en uit te putten, maar alle hindernissen --- dingen, die belemmeren, de weg blokkeren en het doel lijken te ontkennen --- zodat zij teruggedrongen worden in het verleden en de voortgang niet langer hinderen.

Toen ik dat eenmaal zag, ging de formatie weg. Het was alleen gekomen om me dat te laten zien. En nogmaals gaf het lichaam haar eeuwige instemming: het maakt niet uit, waar het mee belast wordt, het zal altijd klaar zijn om te ontvangen en het te dragen.

Ik heb nooit gedacht, dat dit enige consequenties zou hebben, maar dat had het!¹⁶⁷

¹⁶⁷ Moeder,s wang is gezwollen door een ontstoken kies.... Merk op, dat Satprem heeft aangenomen, dat “ik nooit gedacht had, dat dit enige consequenties zou hebben” refereerde aan het bezoek van de oude formatie. Moeder corrigeerde: “Het is subtieler dan dat! Ik dacht niet, dat DIE ERVARING enige consequenties zou hebben, omdat de oude formatie nu geen betekenis heeft --- het was verbonden met Sri Aurobindo (ik wilde het niet zeggen, maar het was verbonden met Sri Aurobindo's fysieke aanwezigheid), dus nu heeft het geen betekenis meer, het kan niet gerealiseerd worden. Hij deed wat noodzakelijk was om de realisatie ervan volkomen onmogelijk te maken. Maar deze ervaring is als een HERINNERING van wat er was. Ik had niet gedacht, dat het enige consequenties zou hebben, maar het had het!” (*Moeder raakt haar wang aan.*)

Waarschijnlijk moest er iets uitgeput worden. Dus fysiek gesproken was gisteren een erg slechte dag --- oh, alleen nogal extern! In feite was het lichaam lumineus bewust, diepzinnig gelukkig en vreugdevol, tot het punt, waar al het lijden verwaarloosbaar wordt --- je merkt het niet op. En dus wad het een werkelijke mogelijkheid voor de hele entourage om vooruitgang te maken. Dat helpt.

Oppervlakkig zou het (de lichaam's karakteristiek van beproevingen aantrekken) een soort karma genoemd kunnen worden, maar dat is het niet. Het is in feite als een van de spullen --- geen centrale, maar een van de spullen van de lichaam's onzichtbare actie, van het bewustzijn. En het wordt uitgedrukt om zekere omstandigheden aan te trekken. Een hele reeks van dingen, die te maken heeft met het fysieke lichaam, is zo erg helder geworden en precies voor me --- en daar was het lichaam voor gemaakt: om met volle snelheid vooruit te gaan.

Intellectueel geloof ik helemaal niet om het ongeluk van anderen op me te nemen --- dat is kinderachtig. Maar zekere vibraties in de wereld moeten geaccepteerd, uitgeput en getransformeerd worden. Inwendig is dat het werk, dat ik mijn hele leven gedaan heb --- bewust, glorieus. Maar nu is het op het zuiver fysieke vlak, onafhankelijk van alle werkelijkheden van andere werelden: het is het lichaam, zie je. En dit heeft me een sleutel gegeven, een van de noodzakelijke sleutels voor het Werk.

Misschien zal er een andere keer iets anders zijn.

Het is erg openbarend geweest, alsof een deur geopend is.

En ik heb opgemerkt, dat nu.... Zie je, het lichaam was gewoonlijk als een klein kind, dat klaagde, wanneer dingen niet juist waren; het was niet opstandig, maar het klaagde. Maar deze keer was haar enige reactie, "Waarom wordt ik niet getransformeerd? Waarom wordt ik niet getransformeerd? Ik wil getransformeerd worden, ik wil getransformeerd worden...." Niet met woorden, omdat er niets mentaals mee was, maar eenvoudig een soort spanning --- de spanning die je voelt, wanneer de deur naar het psychische wezen gesloten is en je duwt, duwt, duwt om aan de andere kant te komen. Hetzelfde, hetzelfde soort spanning: duwen, duwen, duwen... waarnaartoe? Ik weet het niet. We noemen het "de transformatie," omdat we niet weten, wat het is --- wanneer we het wisten, zou het betekenen, dat we al begonnen waren om het te realiseren.... Er is een flauwe impressie van wat die toestand zou kunnen zijn (maar het is erg, erg flauw). En er is dit gevoel van spanning, van duwen --- pleidooi en bezweren. Dat was de lichaam's enige reactie deze keer, niets anders, zelfs geen verdriet. Omdat op een tijd --- zoiets van vijftig jaar geleden --- het gewoon was om te zeggen, "Waarom verdien ik dit? En overeenkomstige stupiditeiten; dat is weg gedurende meer dan vijftig jaar. Toen kon iets, dat vervormd, conflictueus of smerig was, een lange tijd naderhand me verdriet kon brengen; dat is ook weg. Maar dat is recent,

het verdween met de ervaring van April 13. En nu: transformatie, transformatie, transformatie; dat is het enige idee, dat over is, de enige wil.

(*stilte*)

Gedurende verscheidene dagen voor die gebeurtenis was iets anders gekomen, een soort verbeeldende of creatieve visie van de meest materiële fysieke mogelijkheden van de toekomst.

Ik heb dit grote formerende vermogen altijd gehad sinds mijn vroegste kindertijd, maar ik had het gekanaliseerd en gestopt, omdat ik het als nutteloos beschouwde. Maar het kwam recent terug, samen met het zekere teken, dat het kwam van juist de hoogste regionen: "Dit is het, zo zullen dingen zijn." Maar dat is voor later, natuurlijk. Voor onze externe rede lijken deze dingen volledig niet realiseerbaar, maar zij zullen realiseerbaar zijn over... misschien enkele honderden jaren, ik weet het niet --- het is de toekomst, die wordt voorbereid. En die visie heeft inderdaad een enorm vermogen van creatie en realisatie, en het wordt altijd fysiek gevoeld (de rest is erg stil), het is altijd fysiek. Maar het bracht een soort erg snelle beweging op gang van het fysieke bewustzijn (binnen de meest materiële substantie), en veroorzaakte een dislocatie. En dus¹⁶⁸ keerde de dag voor gisteren die oude formatie plotseling terug en deed me een aspect begrijpen van de lichaam's natuur, de manier, waarop het lichaam GECONSTRUEERD is en de bruikbaarheid van die constructie. Dus nu zijn dingen oké. Het is nog een stap geweest.

Maar, wanneer u die slechte vibraties ontvangt, die het lichaam aantasten,¹⁶⁹ worden zij dan uitgeput, doordat u hen accepteert?

Het is niet, dat ik slechte ervaringen "ontvang," maar dat de fysieke substantie niet volledig... (hoe kan ik het uitleggen?) in de passende beweging of ritme. Bijvoorbeeld, tussen de het visioen van die oude formatie, waarover ik sprak en dit... (ik kan het geen kiespijn noemen, maar, hoe dan ook, er is iets misgegaan) er was geen zichtbare verbinding om over te spreken. De kiespijn werd niet veroorzaakt door een bijzondere vibratie, het is eerder... alsof het ene na het andere de gelegenheid leverde een zekere hoeveelheid of type vibratie te absorberen (het is meer een hoeveelheid dan een type --- waarschijnlijk beiden), een vibrerende MODUS, om het in contact te brengen met DE vibrerende modus --- de goddelijke.

Maar ik begrijp je vraag. Je wil weten, of dit een effect heeft op alle vibrerende modi in de wereld.... In principe, ja. Maar de effecten zouden

¹⁶⁸ Later vroeg Satprem, of dit "en zo" was verbonden met wat het voorafgaat --- of de oude formatie verbonden was met het visioen van de toekomst. Moeder antwoordde: "Ik denk, dat het verbonden is. Ik ben niet zeker, maar ik denk, dat het is. Ik heb het gevoel, dat deze curve van de toekomstige realisatie is, wat me in contact gebracht heeft met de oude formaties, die gewoonlijk naar me toekwamen [formaties van creatieve verbeelding], en dit bracht me in contact met een van de lichaam's gewoonten, enzovoort; en die gewoonte van het lichaam veroorzaakte deze soort kiespijn."

¹⁶⁹De ontstoken kies.

niet onmiddellijk zichtbaar kunnen zijn; op de eerste plaats is ons gebied van observatie niets --- wat weten we materieel? Alleen onze onmiddellijke omgeving --- dat is niets. In 1920, bijvoorbeeld, had ik een ervaring van dat type, die resulteerde in een symbolische maar aardse actie. Het was een visioen (ik herinner me niet genoeg details om het interessant te maken), waar iedere natie vertegenwoordigd werd door een symbolische entiteit, en er was een zeker type van afschrikking --- van verschrikking, eerder, een zekere “wil van verschrikking” probeerde zich te manifesteren en dat verzamelen van alle naties. En ik was getuige van dat allemaal. Ik herinner me, dat het een erg bewust was en nogal lang en en gedetailleerd visioen was met een intensere werkelijkheid dan fysieke dingen hebben (het was in het subtiele fysieke). En nadat het voorbij was en ik gedaan had, wat gedaan moest worden (ik zeg niet wat, omdat ik niet alle details herinner, en zonder nauwkeurigheid verliest het zijn waarde), toen ik eruit kwam, kom ik met TOTALE overtuiging zeggen: “Verschikking is te boven gekomen in de wereld.” Natuurlijk is het niet letterlijk waar, genoeg mensen voelen nog verschrikking, maar het was alsof een zeker type verschrikking ondermijnt was aan de fundaties. Wat al gemanifesteerd was, bleef en is geleidelijk uitgeput, maar de verschrikking, die probeerde toe te nemen en het leven te domineren, werd ter plekke gestopt.

Ik heb andere overeenkomstige ervaringen gehad --- op Durga’s dag, bijvoorbeeld, toen Sri Aurobindo nog hier was (weet je, dat is de dag, wanneer Durga een Asura beheerst; Zij doodt hem niet, zij overheerst hem). Wel, ieder jaar werd een iets van een bijzonder type ondermijnd (en mijn ervaringen waren nooit mentaal: de ervaring kwam gewoonlijk plotseling, en NADERHAND realiseerde ik me gewoonlijk, dat het Durga’s dag was), en iedere keer vertelde ik gewoon aan Sri Aurobindo, “Kijk --- vandaag is dit (of dat) van zijn wortels afgesneden.” Zo werkt het met de tegenwerkende krachten --- ja, als iets dat ontworteld wordt uit de wereld. Wat er ook uitgespreid is, blijft doorgaan en volgt zijn karma, maar de BRON is opgedroogd. Dat gebeurde ook (het was in 1904, geloof ik), toen de Asura van Bewustzijn en Duisternis zich overgaf en omgevormd werd: hij vertelde me, “Ik heb miljoenen en miljoenen emanaties, en deze zullen doorgaan met leven, maar hun bron is nu opgedroogd.”¹⁷⁰ Hoe lang zal het duren om het allemaal uit te putten?... We kunnen het niet zeggen, maar de bron is opgedroogd en dat is iets, dat extreem belangrijk is. In 1920 probeerde die verschrikking zich over de hele wereld uit te spreiden en werkelijk catastrofaal te worden; en toen kon ik in mijn innerlijke visioen zien, dat een hele beweging opgedroogd was aan zijn bron. Dit betekent, dat beetje bij beetje, beetje bij beetje... het karma uitgeput wordt.

Hetzelfde geldt voor deze kleine fysieke bewegingen. Dingen lijken niet meer “geïnitieerd” te worden, ik bedoel, dat zij niet langer gegenereerd worden. Maar alles, dat al aanwezig is op de wereld moet uitgeput worden.

Ik kan snellere methoden zien, maar zij zijn in essentie deel van de supramentale wereld.

¹⁷⁰ Dit lijkt te refereren aan het wezen, dat Moeder een lichaam toekende (in 1906, in Tlemcen), en die de revolutie ging opzetten in China.

Om karma te veranderen, om karma te stoppen, om een zeker aantal vibraties uit de circulatie terug te trekken, als het ware, vereist nog een andere beweging, helemaal een andere beweging --- en dat Vermogen is vooralsnog niet voorhanden. Dat zal zichtbare, tastbare resultaten voortbrengen. De andere beweging heeft erg tastbare en concrete resultaten, maar zij zijn onzichtbaar (voor de menselijke observatie, dat is, wat veel te beperkt en oppervlakkig is). Maar het heeft klaarblijkelijk resultaten. Dat visioen van verschrikking heeft duidelijk de loop van gediverteerd van gebeurtenissen, waar naties in geduwd werden. Maar alleen iemand met innerlijke visie kan het zien.

stilte)

Is het elf uur?

Oké dan, ga door met je boek. Het is goed, veel beter dan je denkt! (*gebaar van ontkenning van Satprem*) Ja, ja, ik weet, wat je bedoelt, "definitieve dingen" --- het is als ik en mijn definitieve transformaties! We moeten leren, hoe te wachten. Later zal het komen!

Het zou iets moeten zijn als een mantra....

Ik begrijp het. Ik begrijp het volledig goed. Maar je moet leren, hoe te wachten. Wanneer je nu op die manier was gaan schrijven, dan zou het perfect nutteloos zijn voor het lezende publiek --- zij zouden niets begrijpen.

Wat je voor me leest is erg goed --- erg goed, erg nuttig. Au revoir, mon petit.

Augustus 11, 1962

(Satprem vraagt om een verklaring van deze zin van Augustus 4: "... het is gemakkelijker om wijder, hoger, uitgestrekter te voelen dan de wereld, DAN EEN INDIVIDU. Want het is gemakkelijker om alles naar binnen te nemen, te omarmen en het van buitenaf te veranderen dan het van binnenuit te veranderen.")

Ja, het is gemakkelijker (voor een Wezen of een Kracht of een Bewustzijn) om uitgestrekter te voelen dan de aarde dan een individu.¹⁷¹

Dan een individu?

¹⁷¹ Moeder bedoelt ongetwijfeld "dan TE VOELEN ALS een individu."

(Moeder lacht) Het is kristalhelder voor me!...

Het is een soort antwoord op iets, dat ik aan het vertalen ben in *The Synthesis of Yoga*. Weet je, er zijn deze drie aspecten, die altijd verenigd gehouden moeten worden in iemand's bewustzijn: jiva (het individu), Shakti, en de Ishwara (het Allerhoogste). Hij geeft een prachtige beschrijving van hoe we alle drie tezamen hebben in een soort innerlijke hiërarchie. Dus terwijl ik dat las (terwijl ik vertaal, heb ik alle ervaringen, zij komen spontaan), bleef ik tegen mijzelf zeggen, "Nee, die jiva hindert me; die jiva sluit me op! Het is niet natuurlijk voor me." Wat natuurlijk voor me is... het is waarschijnlijk Mahashakti. Er is altijd dat besef van creatief Vermogen, en van de Heer. De oneindige, wonderbaarlijke, ontelbare vreugde van de Heer, zie je, die onderling vermengd is met het Vermogen --- je kunt de aanwezigheid aanvoelen van de Heer, je kunt nog geen onderscheid of verschil maken tussen de twee. Het is allemaal verrukkelijk spel. Dus om het individu, de jiva, hierin te introduceren, bederft alles, maakt alles zo klein!

Ik wilde dit alles in mijn zin zetten.

En ik zei het, omdat het nogal natuurlijk is voor mensen, die lezen in het licht van hun eigen ervaring, om het gevoel te krijgen van een individueel wezen, dat met DAT verenigd is --- het werkt niet op die manier met mij, ik kan het niet doen. Ik kan het niet. De andere beweging is natuurlijk, spontaan, prachtig --- de heerlijkheid van het wezen en de heerlijkheid van leven. Maar zo gauw als de Jiva komt, oh, dan voel ik me zo opgesloten.¹⁷²

* * *

(Dan geeft Moeder commentaar op een passage van dezelfde conversatie van Augustus 4, waar zij sprak over "deze soort immense universele zeef... die de precisie geeft.")

Het is erg interessant! De stof van de zeef dient als een filter, als het ware, en dat geeft de precisie.

En het Licht, dat neerdaalt... Zie je, het is alsof... alsof ik tegelijkertijd die eeuwige, universele, immense, wonderbaarlijke Vibratie ZIE van vanbuiten, van vanbinnen, van vanboven, van beneden, van overal. En op een zekere plaats is er iets, dat zo fijn, delicaat is, van een zilvergrijs (iets, dat zich over de hele wereld verspreid, over de hele schepping), en DE Vibratie gaat er doorheen en... het wordt ideeën. Geen ideeën, iets hogers

¹⁷² Zie Sri Aurobindo's gedicht, "De Kosmische Geest":
Ik heb de grenzen doorbroken van het belichaamde denkvermogen
En ik ben niet meer het beeld van de ziel
De brandende melkwegen zijn in me uitgestippeld...
(Cent. Ed., V. 151.)

dan ideeën --- de oorsprong van ideeën. Dingen nemen vorm. En de zeef is fijn, fijn, fijn, zo fijn en teer, en het is overal (*gebaar, dat de aarde omhult*).

En het is er de hele tijd!... Ik zag het 's anderdaags, ik zie het nu --- het lijkt een permanent kenmerk te zijn. En het is de oorsprong van alle intellectuele formuleringen (diegene, die het dichtst bij de Waarheid zijn, natuurlijk, zonder vervorming). Erg interessant.

* * *

(Op Augustus 4 sprak Moeder over de constante onderlinge uitwisseling van vibraties, die het "kinderachtig" maakt om voor te stellen, dat eenzaamheid de yoga zou kunnen faciliteren. En zij voegde toe: "De enige mogelijke oplossing is een zo perfecte vereniging met de allerhoogste Vibratie, dat alles automatisch onder Zijn invloed wordt geplaatst.")

Ik had de ervaring gedurende verscheidene uren deze morgen. Het begon in het midden van de nacht en duurde tot in de morgen, totdat... ik overstroomd werd met mensen. Het begon gedurende de nacht op een nogal krachtige manier (in het lichaam, dit alles in het lichaam), met een formidabele gewaarwording van vermogen (zozeer, dat ik in het midden van de ervaring plotseling dacht, "Ik moet dit morgen aan Satprem vertellen..." --- juist in het midden van de ervaring!). En DE Vibratie leek zo volkomen aanwezig ("aanwezig"... ik heb het gevoel, dat het altijd "aanwezig" is, maar het werd waargenomen, wat een soort werkzaamheid geeft --- een soort, die we kunnen grijpen). Het was zo de hele morgen tot acht uur of half negen; na acht uur vervaagde de ervaring langzaam. Het begon rond elf uur 's avonds en duurde tot dan. En dus... ja, is het precies, wat ik daar zeg: het zet automatisch ieder ding op zijn plaats.

* * *

(Een weinig later betreffende de conversatie van Augustus 8, waar Moeder zei, dat met die innerlijke vreugde van de Aanwezigheid "alle lijden verwaarloosbaar wordt:)

Oh, gedurende die uren, dat de Aanwezigheid deze morgen duurde, werd, wat ik hier zeg, zo voor de hand liggend, zo voor de hand liggend! Zie je (er is niets dan de Heer, natuurlijk), het is precies, alsof de Heer alle dingen zag (en dit lichaam deel is van wat Hij ziet!), alle dingen ziet en lacht, lacht --- voor altijd lachend naar alle tragedie... de tragedie van dit bestaan! En ik zag Hem precies daar, weet je, er was niets dan Hem --- immens, wonderbaarlijk, maar toch tegelijkertijd geschaald tot de afmeting van de aarde, bijna tot de afmeting van deze kamer, zou je kunnen zeggen! Hij was hier, in alles --- in het hele verleden, de hele toekomst, in alle plaatsen, in alles. En Hij lachte, lachte met het bewustzijn van die vreugde --- het is geen "vreugde," "vreugde" klinkt bleek. En er was geen opwinding, niets van wat het menselijke bewustzijn vermengd in deze dingen, alleen... een eeuwige zekerheid, een kristalhelder visioen van de GERINGSTE details.

En alles hiervan tegelijk, gewoon zo, met een glimlach. En... ofschoon ik niet kan zeggen, wat Hij is en wat ik, heb ik de vreugde van Hem waarnemen (dat is niet vernietigd), en toch ben ik nergens in het bijzonder! Toch heb ik de vreugde, ik voel de vreugde van Hem waarnemen.

Het is moeilijk om te beschrijven. Het duurde van rond middernacht tot acht uur.

En het gebeurde allemaal natuurlijk, spontaan, je kon zelfs niet zeggen, dat het "ergens" gesitueerd was: het gebeurde gewoon. Het is een andere... het is een andere manier van zijn.

Het zal waarschijnlijk op een dag zo zijn --- niets zal het vermogen hebben om iemand terug te laten vallen in de oude beweging.

Voor ik opstond, rondliep, waste enzovoort --- kon niets Dat schudden; alles verliep gladjes, zij [Moeder's activiteiten] namen geen enkele ruimte in, (*lachend*) waren zij ergens heen en verstoorden niets!

En ik zie niets dan DAT --- dat Bewustzijn. Het is een Bewustzijn, een Aanwezigheid. En alles, alles is er, zie je, alles is daar samen, het Vermogen, de Aanwezigheid, het Bewustzijn, die vreugde en Liefde.... En dat alles samen geeft bijna de indruk van... een Vorm, die Vibratie van gouden licht, een karmozijnrood goud, dat het meest materiële supramentale licht is --- een Vorm. Een Vorm en geen vorm --- toch is het geen Vorm!

(stilte)

Oké, mon petit.

Er zijn enige interessante dingen daar.

Alles bij elkaar, is het [de *Agenda*] iets interessants aan het worden.

Dat zou ik ook zeggen! Het is een goudmijn, een wereld!

Goed.

Het gaat goed, mon petit. En ik ben steeds zekerder, dat ik je je ware naam gegeven heb (dit lijkt uit als een donderslag bij heldere hemel te komen, maar...) Hoe meer ik in bewust contact kom met de toekomst (omdat het juist HIER is, zie je, net als we duwen om vooruit te gaan, duwt het om neer te dalen), wel... het is goed. Het is goed.

Maak je geen zorgen --- maak je geen zorgen, laat jezelf eenvoudig ZIJN, watje waarlijk bent.

Augustus 14, 1962

(Satprem hield geen enkel verslag van zijn vragen aan het begin van de volgende conversatie, noch herinnert hij zich exact de omstandigheden, die ertoe leidden. Het lijkt, dat hij een brief wilde schrijven naar X, zijn vroegere Tantrische guru, om hem uit te leggen, wat er gebeurd was en om in feite aan X te vertellen, dat hij voor hem nog steeds de diepste affectie behield, ondanks externe omstandigheden en Satprem's uitwendige breuk met hem.)

... Men moet nooit teruggaan; men moet voorwaarts gaan.

De curves van het leven gaan op deze manier en die (*kronkelige beweging*), en alleen door de supramentale pijn te zijn, kan je er voorbijgaan. Wat gebeurde [met X] was noodzakelijk. Maar er is een stap, die voorbijgaat aan een wrok koesteren tegen iemand, omdat je je in hem vergiste. Dat is een zodanig gewoon menselijk iets --- het is nonsens. Zo is het echter. Hij is, wat hij is en de hele tijd geweest is --- hij heeft nooit gepretendeerd om iets anders te zijn. Maar (*met een ironische glimlach voor Satprem*) de verbeelding heeft veel vergulden gedaan, waar er om te beginnen niets was, en toen verdween door omstandigheden (die altijd het resultaat zijn van de invloed van het bewustzijn), het vergulden! Maar wat je oprecht voor hem voelde, dat was geen product van een uitgelaten verbeelding --- alle oprechte gevoelens --- zou moeten blijven.¹⁷³

Maar dat doen ze!

Wel, dat is alles, wat er te zeggen is: "Mijn gevoelens blijven hetzelfde." Je hoeft jezelf niet terug onder zijn invloed te brengen, want het was een invloed van je eigen verbeelding!

Ik weet werkelijk niet, hoe het hem te vertellen....

Waarom wil je van tevoren formuleren, wat je hem wil gaan vertellen? Houd eerder realiteit in je bewustzijn, dan een of andere oppervlakkige conventie of een illusie, waar je gewoonlijk mee leefde.

Beslis niets mentaal.

Je moet leren om onbeweeglijk te zijn, stil, en laat de Heer door je spreken;

¹⁷³ In feite zal Satprem's breuk met X alleen twee jaar later komen, in 1964.

het is veel beter dan van tevoren te beslissen, veel beter... Persoonlijk heeft de Heer me nooit gefaald. Ik heb mezelf honderden keren in erg moeilijke omstandigheden bevonden; ik deed niets, ik zei gewoonlijk, "Oké, laat ons zien, wat er gebeurt!" En natuurlijk was, wat er gebeurde voor het beste. En ik had er niets mee te maken --- ik was het niet, het was de Heer.

Hoe minder men verklaart, hoe minder men plant, hoe beter --- altijd,
altijd.

* * *

Later:

Net nadat ik je 's anderdaags sprak, keek ik dichtbij om absoluut zeker te zijn en ik zag, dat zelfs voor het lichaam --- zelfs voor het lichaam --- het een beetje inspanning kost, het is een inspanning om als iets aparts te voelen, een individualiteit. Het vindt het beklemmend, als het ware opgesloten in een doos!

Het gevoel is eerder een van vibraties, die bijeen verzameld zijn en ergens gestremd --- en zelfs daarbij is er een erg soepel innerlijk spel, want het spreidt zo uit (*Moeder maakt een gebaar van diffusie of expansie helemaal om haar heen*) door een soort subtilisering of etherisering. En het is onbeperkt --- hoe kon het enige beperking hebben! Het gaat zo (*zelfde uitstralende gebaar*) --- deze zelfde vibraties zijn overal, in alle lichamen en alle dingen. Wat mensen dit lichaam noemen, is hoofdzakelijk het gewilde concentratie, die op een specifieke manier georganiseerd is; zo voelt het spontaan, de hele tijd (niet, dat het zichzelf observeert, maar als iets het dwingt om zich te observeren, voelt het dat spontaan). En de afbakening, die bestaat in alle wezens, en die in dit lichaam WAS (was het dit lichaam?... Zijn de cellen niet veranderd?... Ik weet het niet), die eens bestond in wat mensen dit lichaam noemen, is volledig verdwenen. Eerder (dertig jaar of zo geleden) leek het te voelen als iets, dat apart bewoog tussen andere gescheiden dingen --- dat is allemaal weg.

Ik heb het verscheidene keren geprobeerd, terwijl ik mezelf vertelde, "Ah, laten we goed kijken --- is er iets, ergens, dat die scheiding voelt?" (Ik kijk naar mijn lichaam van bovenaf.) "Is er niets --- waarlijk? Ben je honderd procent spontaan oprecht? Helemaal niets?..." Het is onmogelijk om iets te vinden. Onmogelijk.

Voor alle toestanden van het wezen, het mentale, het vitale en zelfs het subtiele fysieke, is dat besef van scheiding al lang weg. Maar nu spreek ik over het lichaam. Ik zeg "ik" natuurlijk --- maar wat "ik" zegt, is... het is iets, dat zo uitgestrekt is als het universum. En het KAN NIET anders zijn. Niet, dat ik het op deze manier wil, of omdat ik erop sta, het is geen resultaat van een tapasya of... helemaal niet: het KAN NIET ANDERS zijn,

zo is het. Het is mijn spontane manier van zijn. De ervaring is volledig (hoe het neer te zetten?) belichaamd.

En dat maakt het ESSENTIELE verschil voor dit lichaam. Daarom voelt het zich verschillend van andere lichamen. Het is... (*Moeder schudt haar hoofd*), nee, het is niet hetzelfde, het voelt duidelijk, dat het niet hetzelfde is --- omdat haar reacties verschillend zijn!

Misschien was er eens een jiva.... Ik weet het niet, ik herinner me het niet; alles, wat ik nu herinner, is... uiteindelijk een ontwikkelend universum, met een speciale concentratie op de zaken van de aarde, omdat de Heer beslist heeft, dat de tijd gekomen was om... om iets te veranderen. Dat is alles. Om iets te veranderen.

(*stilte*)

Er is een heer (hij is noch jong, noch oud), die gedurende vijftientig aansluitende jaren geleefd heeft aan een van de bronnen van de Ganges, in een kleine grot, die uitgehouwen is in de bergwand --- een kleine, kale ruimte, een aarden vloer en een tiggervel. Hij zit op poedelnaakt op het tiggervel, spiernaakt, naakt als een pasgeboren baby, in het hartje van de winter, zowel als in de zomer --- buiten is alles bedekt met sneeuw. Hij eet... soms brengen voorbijgangers hem fruit, dat hij in de zon droogt, en het dan in water doet en het drinkt. Dat is alles. Hij heeft het daar niet eenmaal verlaten in vijftientig jaar.

Een van onze kinderen, V., een moedige jongen, ging daar helemaal alleen naar toe. In de winter is het volledig geïsoleerd, er is niets dichtbij. Het was Mei en nog schrikbarend koud, bleek het, sneeuw bedekte nog de grond. En de man zat daar nog poedelnaakt, alsof het volmaakt natuurlijk was! Hij vroeg de jongen zelfs, "Wil je de nacht hier doorbrengen?..." Dat was een beetje teveel!

Hoe dan ook, V. ging daar naar toe, ging naast hem zitten, en na een tijd ging de man in een soort trance en begon V. te vertellen over zijn leven (de jongen's leven, niet zijn eigen!). Dus V. was geïnteresseerd en wilde meer weten. "Waar kom ik vandaan?" vroeg hij. De man antwoordde, "Oh, van een ashram bij de zee... de zee is daar." Toen begon hij te spreken (ik moet noemen, dat hij uitwendig niets van Sri Aurobindo of mij wist of van de Ashram, absoluut helemaal niets), en hij vertelde V., dat een "grote wijze" en "de Moeder" daar waren, en dat zij iets wilden doen op aarde, dat nooit eerder gedaan was --- iets, dat erg moeilijk was. Ik weet niet, of hij toen vertelde, dat ik nu alleen was (ik heb geen idee), maar hij zei, "Oh, zij heeft zich moeten terugtrekken,¹⁷⁴ omdat de mensen om haar heen het niet begrijpen en... het leven daar erg moeilijk geworden is. Het zal erg moeilijk zijn tot 1964."

¹⁷⁴ Moeder's "terugtrekking" duurde niet lang. 1962 is misschien Moeder's enige rustige jaar. In 1963 zal de meedogenloze menigte weer beginnen.

Misschien las hij de jongen's denkvermogen (ik weet het niet), maar niet zijn bewuste denkvermogen. En hij zei verscheidene keren, "Zij willen iets doen, dat nooit eerder gedaan is, het is erg moeilijk --- erg moeilijk --- en daarom kwamen zij, om dat te doen."

Ik hoorde dit twee dagen geleden. Het interesseerde me: "Iets, dat nooit eerder gedaan is, iets, dat volledig nieuw is."¹⁷⁵

Er waren veel andere dingen, maar het lijkt, dat hij een bijzonder soort Hindi spreekt, dat erg moeilijk te begrijpen is. Maar dit was nogal helder, en hij zei het verscheidene keren.

Het interesseerde me.

En dat is het werkelijk, daarvoor kwam Sri Aurobindo, en daarvoor kwam ik. En dat was aanwezig boven mijn hoofd, toen ik nogal jong was: iets nieuws en erg moeilijk (*Moeder glimlacht*). Erg moeilijk.

Het lijkt me, dat, als we het konden volbrengen voor 1964, de moeilijkheden zouden verdwijnen. (Maar dit is een erg sterke formatie --- wat heeft hij opgepikt? Is het Sri Aurobindo's formatie. Is het de jongen's gedachte, of wat?...) Maar hij is een wonderbaarlijke gedachtelezer; hij moet een wonderbaarlijk vermogen hebben van visioen in de mentale wereld.

Het amuseerde me werkelijk. Wanneer je vroeg... wanneer je het mensen hier vroeg, zouden niet veel een zo helder idee hebben: "Zij zijn gekomen om iets volkomen nieuws te doen en erg moeilijk."

Het is heerlijk.

Voilà, petit.

¹⁷⁵ Enkele dagen later merkte Moeder op met een soort bewondering: "Het is bijna een wonder voor zulke mensen om toe te geven, dat iemand iets doet, dat volledig nieuw is! Dat is het grote probleem met diegenen, die een of andere realisatie verworven hebben, zij sluiten de deur: "Nu hebben we gerealiseerd, wat de Voorvaders zeiden, en dat is genoeg. Dus om een man te vinden, die niets uitwendig weet en die VOELDE, dat we iets wilden doen, dat nooit eerder gedaan was... dat vond ik buitengewoon interessant. Het betekent, dat hij een opening heeft, een opening boven, hoger dan de gewone spirituele atmosfeer."

Augustus 18, 1962

(Betreffende Satprem's boek over Sri Aurobindo voorziet Moeder, dat er weer veel uitgesneden moet worden, en benadrukt, dat het hoofdpunt is om te voorkomen, dat de uitgever het opmaken van het boek toevertrouwd aan een of andere domoor. En ze voegt toe:).

... Maar het is nogal helder, dat deze mensen het niet kunnen bevatten; zij zijn een gesloten deur! Zelfs geen bronzen deur, maar van steen en cement --- ondoordringbaar.

Arme Sri Aurobindo!

En wat betreft, wat er gebeurde hier in Pondicherry, is er geen noodzaak om het erg lang te maken. Omdat van de tijd, dat hij zich terugtrok naar zijn kamer (om exact te zijn, van ongeveer de tijd, dat we verhuisden van het huis daar naar dit huis¹⁷⁶), behoorde zijn leven niet langer aan het publiek. En wat gebeurde... wel, het zal interessant zijn over honderd jaar. Niet nu.

* * *

(Dan spreekt Moeder over de collectieve meditatie, die gehouden werd op Augustus 15, Sri Aurobindo's negentigste verjaardag.)

Mon petit, we hadden een meditatie op de 15de, om tien uur.¹⁷⁷ Om kwart voor tien zat ik hier aan de tafel in een totale stilte. En toen... ik kan niet zeggen, dat Sri Aurobindo kwam, want hij is altijd hier, maar hij manifesteerde zich op een speciale manier.... Concreet, in het subtiele fysieke, hij werd zo groot, terwijl hij met gekruiste benen zat, zoals zij hier doen, dat hij het hele terrein innam; hij breidde zich zelfs een beetje verder uit! Hij zat letterlijk op het terrein; dus in de mate, dat de mensen, die mediteerden, niet gesloten waren, waren ze allemaal binnenin hem. Hij zat zo (niet op hun hoofden!), en ik kon (ik was hier, zie je) de FRICTIE voelen van zijn aanwezigheid in het subtiele fysieke --- een volkomen fysiek frictie! En ik zag hem (zoals je goed weet, ben ik hier niet opgesloten [het lichaam], ik zag hem daar zitten, erg groot en perfect geproportioneerd; en toen begon hij voorzichtig, voorzichtig neer te dalen --- deze nederdaling veroorzaakte de frictie --- voorzichtig, erg voorzichtig om de mensen geen schok te geven. Toen settelde hij daar en bleef een beetje meer dan een half uur, een paar minuten meer, zo, absoluut stil, maar volledig geconcentreerd op alle mensen --- zij waren binnenin hem.

Ik zat hier glimlachend, bijna... bijna lachend, werkelijk; je kon hem zo overal voelen (*Moeder raakt haar hele lichaam aan*), overal. En met zo een vrede! Zo een vrede, zo een kracht, zo een vermogen.... En een besef van

¹⁷⁶ Sri Aurobindo trok zich terug in 1926, maar in 1927 verhuisde hij van de Ashram's linkervleugel en settelde permanent in de rechternleugel.

¹⁷⁷ Er is geen darshan geweest sinds Moeder's "ziekte" in Maart 1962, en er zal er geen een zijn tot Februari 1963.

eeuwigheid, immensiteit, en absoluteitheid. Een besef van absoluteitheid, alsof alles vervuld was, zogezegd, en men leefde in de Eeuwigheid.

Het was *dwingend*. Men moest gewoon eenvoudig ondoordringbaar zijn om het niet te voelen.

Ik zeg niet, dat er daar niet genoeg ondoordringbare mensen waren. Ik heb geen idee (*lachend*), ik heb hun opinie niet gevraagd!

En naderhand is het niet, alsof hij plotseling weg ging: hij ging langzaam, langzaam, langzaam, als iets, dat verdamppt; toen gingen dingen terug naar normaal, met verscheidene concentraties hier en daar, verscheidene activiteiten....

Ik denk, dat sommige mensen het gevoeld moeten hebben --- misschien begrepen, omdat zij volledig visie missen, maar zij zouden gevoeld kunnen hebben, alsof hij in hen neerdaalde. Omdat er in de middag, toen alles weer normaal geworden was (hij is natuurlijk altijd hier, maar niet op die manier! Hij is altijd hier) een soort golf van spijt was, die door de atmosfeer ging, alsof iets zei, "Oh, dit mooie is tot een eind gekomen! Oh, nu Augustus 15 voorbij is, is het mooie voorbij." Maar het was, zoals ik het beschreef, iets, dat zo... meer als concreet is, ik weet niet, hoe het uit te drukken, het was... er was een besef van absoluteitheid eraan.

Ik heb vaak hem gezien in zijn supramentale licht; hij is erg vaak gekomen (hij kwam gewoonlijk als ik naar het balkon ging; soms was hij boven de Samadhi; hij kwam erg vaak). Maar dat... ten eerste waren de proporties enorm --- terwijl hij zat, vertel ik je, breidde hij zich uit voorbij het terrein; en hij materialiseerde op een manier, die FYSIEK gevoeld kon worden. En er was zo een overtuiging, zo een vreugde, zo een zekerheid; alles was zo zeker, zo helemaal zeker, alsof alles tot stand gebracht was. Er was niets van die angst, die spanning om dingen gedaan te krijgen.

Het duurde ongeveer drie kwartier; naderhand keerden dingen terug naar normaal.

(*stilte*)

Het was de mooiste Augustus 15, die we ooit gehad hebben.

Het duurde drie kwartier.

(*stilte*)

Een ding echter (hij informeerde me niet, dat hij het ging doen!) --- toen me verteld werd, dat mensen verzameld zouden worden voor een half uur van meditatie, nam iets in me het onmiddellijk nogal serieus: "Oké dan." Dus arrangeerde ik alles voor de meditatie, en om ongeveer 9:45 ging ik bij de tafel zitten --- toen begon het. Het duurde ongeveer vijf minuten om vorm aan te nemen. Ah! Toen begreep ik het.

Hij heeft ons een mooie gift gegeven.

Al zijn lieflijkheid en al zijn pracht en al zijn vermogen en al zijn kalmte waren er --- en veel sterker en helderder dan toen hij in zijn lichaam was!

Ik had altijd diezelfde indruk --- het was altijd zo in zijn kamer; en ik zou altijd die indruk hebben, wanneer ik hem ook ontmoette. En zelfs, toen ik werkte, voelde ik hem gewoonlijk de hele tijd achter me, terwijl hij alles deed. Maar dit was veel sterker. Veel sterker. Het was... men werd aangegrepen en er was geen manier om eruit te komen. Zo was het --- iets ABSOLUUTS.

Ik heb niemand gevraagd, ik heb het niemand verteld, ik heb er niets over gezegd, geen woord; je bent de eerste. Toen Pavitra gisteren kwam, vroeg ik hem glimlachend of hij een goede meditatie had gehad, dat is alles. Hij zei ja. Dus vertelde ik hem, "Wel, Sri Aurobindo zat op je!" (*Moeder lacht*) "Ik zat beneden, in Sri Aurobindo's kamer," antwoordde hij. "Hij was daar ook!" Zei ik (*Moeder lacht*).

Persoonlijk was ik gedemobiliseerd. Ik had de ervaring om volledig geïmmobiliseerd te zijn.

Ah!

Waarlijk, het halfuur ging voorbij en ik bewoog niet, niets bewoog.

Dat is het.

Niets --- Alles was absoluut... uitgesteld!

Dat is goed, je hebt er het volledige voordeel van gehad.

Ik had nooit die gewaarwording. Ik heb momenten van stilte gehad, maar deze keer was ik geïmmobiliseerd.

Geïmmobiliseerd, ja, dat is het; het is erg goed, erg goed. Dat is het precies.

Wel, mon petit.

Dus je begrijpt, dat je alleen een ding moet doen: je boek afmaken.

Ja... oh, ik zou , zo een mooie Sri Aurobindo willen maken, en dan....

Dingen worden veel lossier....

Er is nog een beetje te veel van het oude uitzicht in je over, en dat blijft je zorgen baren. Iets, dat je zorgen blijft baren, en wat volkomen nutteloos is --- we verspillen tijd met zorgen maken.

Augustus 25, 1962

(Satprem klaagt, dat hij het moeilijk vindt om zijn boek te schrijven. Moeder concentreert gedurende ongeveer vijftien minuten, en zegt dan:)

Oké.

Hij kwam en zette allerlei dingen om je heen, die je op kan schrijven. Allerlei soorten gouden dingen.

Dus zij moeten geschreven worden. Je kunt me erover vertellen op Dinsdag. En hij herhaalde weer: *“Geen zorgen, geen zorgen.... Doe het rustig aan, doe het rustig aan.”* En het was, alsof hij wilde, dat je bij een stromende rivier ging zitten, alsof je het water kon zien stromen, stromen, zo natuurlijk langsstromen. Alsof je op een prachtige met bloemen bestrooide weide zat bij een stromende rivier... En hij zei, *“Maak je geen zorgen, doe het rustig aan, doe het rustig aan.”*

Hij zette allerlei soorten dingen om je heen. Precies!

Ik ben ook een beetje moe....

Oh - vermoeid?

Ik sliep gewoonlijk altijd tussen een en twee in de middag. Sinds laatste April, ongeveer vijf maanden geleden, is dat voorbij, weg.¹⁷⁸

Waarom, Kan je niet, of heb je geen tijd?

Nee, helemaal niet. Ik heb tijd, maar ik kan het gewoon niet doen. Het is jammer, omdat het een bewust uur was. Ik ging gewoonlijk vaak weg om te slenteren bij de zee.

Sliep je bij de zee?

Nee! In mijn slaap ging ik gewoonlijk naar de zee kant --- het was een uur van ontspanning... en toen werd het weggenomen.

Hoe vreemd!...

Ik ben niet verantwoordelijk.

Nee, daar ben ik zeker van!

Integendeel, ik dacht, dat je rustte.

Nee, dat is allemaal voorbij.

¹⁷⁸ Dit valt samen met de ommekeer in Moeder's yoga, alsof van die tijd Satprem al zijn innerlijke promenades ontnomen werden en gedwongen werd in zijn lichaam te blijven.

Omdat ik uitrust, ik blijf in een erge... (wat is het woord? --- *Moeder knijpt haar vuist samen*) gestolde, onverdunde en krachtige trance van half een of kwart voor een tot kwart voor twee: een goed uur. Het dus een gunstige tijd.

Het is het zeker!

Wel, stel je erop in!

Strek je uit, en roep me gewoon. En laat jezelf gaan. Probeer. Probeer het vandaag.

Ga gewoon rustig liggen, zonder aan iets te denken, en roep me dan --- dat is alles.

Laat jezelf slap worden.

Oké.

Probeer het!

Augustus 28, 1962

(Het is extreem onfortuinlijk, dat het begin van deze conversatie, dat een helder licht geworpen zou hebben op wat volgt, niet behouden is. Zover als Satprem herinnert, was het onderwerp zijn slaap. Het lijkt, dat Moeder zei, dat terwijl zijn "slenteren aan de zee" plaatsvond in zijn slaap en door in een andere toestand over te gaan, er voor haar --- en hier beginnen de notities --- geen "slaap" meer was en geen "overgaan" meer in een andere toestand van het gewone fysieke naar het subtiële fysieke, omdat alles een en dezelfde continue Materie leek te zijn geworden of aan het worden was. De ware Materie, waarschijnlijk.)

Dat is een ding, dat gebeurt. De twee [het gewone fysieke en het subtiële fysieke] lijken steeds meer te fuseren.

Ik heb dit al aan je uitgelegd gedurende verscheidene gelegenheden: in plaats van te VERSCHUIVEN van de ene naar de andere, is het, alsof de ene doordrongen werd door de andere, zo (*Moeder glijdt de vingers van haar rechterhand tussen de vingers van haar linkerhand*), en je kunt

beiden bijna gelijktijdig voelen. Het is een van de resultaten van wat er dezer dagen gaande is. Een erg lichte concentratie, bijvoorbeeld, is alles, wat het nodig heeft, om beiden tegelijkertijd te voelen, wat me leidt naar de nabije overtuiging, dat de ware verandering in het fysieke resulteert uit een soort PENETRATIE. De meest materiële fysieke substantie heeft niet langer die niet ontvankelijke soort dichtheid, een dichtheid, die weerstand biedt aan penetratie: het is poreus aan het worden, en dus kan het gepenetreerd worden. Ik heb in feite verscheidene keren de ervaring gehad van een vibratie, die nogal natuurlijk de kwaliteit van de andere veranderde --- de subtiele fysiek vibratie bracht een soort van... bijna een transformatie, of in ieder geval een merkbare verandering in de zuiver fysieke vibratie.

Dat lijkt het proces te zijn, of tenminste een van de belangrijke processen.

En het wordt steeds prominenter. Ik breng bijna iedere nacht in die werkelijkheid door; en zelfs gedurende dag is er, zo gauw als het lichaam bewegingsloos is, deze perceptie van de twee vibraties, en van de fysieke vibratie, die bijna poreus wordt.

Het lijkt het proces te zijn, of zeker een belangrijk proces, voor de fysieke transformatie.

(stilte)

Zie je, het subtiele fysieke lijkt haar vermogen en licht en capaciteit van het bewustzijn te DOSEREN volgens de hoeveelheid ontvankelijkheid in de zuiver fysieke vibratie. Daarom strekken de effecten zich uit over een lange tijdsperiode. Het wordt erg, erg gradueel gedaan. Maar het bijna een doorlopend werk. Alleen, wanneer er enig lichamelijk werk is en het bewustzijn naar buiten gericht moet worden (niet op dezelfde manier als eerder, dat is onmogelijk, maar nog op een manier, die op een voortzetting lijkt van het oude bewustzijn), dan is, wanneer het werk al dan niet doorgaat, het niet zichtbaar --- en misschien gaat het niet door.... ik weet het niet. Maar zo gauw als alle activiteit stopt en het lichaam geconcentreerd is of immobiel --- misschien niet meer dan eenvoudig passief --- dan is penetratie waarneembaar: het is zichtbaar. Zichtbaar. En het is niet zoals iets, dat subtieler is, dat iets penetreert, dat minder subtiel is, zonder het te veranderen; het essentiële punt is, dat deze penetratie in feite de compositie verandert. Het is niet hoofdzakelijk een graad van subtiliteit, het is een verandering in de interne samenstelling. Uiteindelijk heeft deze actie waarschijnlijk een effect op atomair niveau. En zo kan van de praktische mogelijkheid van transformatie rekenschap gegeven worden.

Het is een ervaring, die ik de hele tijd heb.

Bij tijden is het een beetje nieuw of een beetje extreem, en je moet er voor zorgen, dat het lichaam niet in paniek raakt. Maar dan zie je, hoe alles

gedoseerd wordt en onderhouden op een manier, dat... (*Moeder lacht*) niets in stukken valt.

Aan de oppervlakte is het erg nederig werk, niets, dat sensationeel is. Er zijn geen verlichtingen, die je vullen met vreugde en.... Dat alles is fijn voor mensen, die spirituele vreugdes zoeken --- het hoort bij het verleden.

Het is erg bescheiden werk, erg bescheiden, zelfs vanuit een zuiver intellectueel voordeelpunt. Het is verschillend van de gewaarwording van dingen weten, omdat je hen BEN, wat je vreugde geeft, een besef van vooruitgang. Het is zelfs niet zo! Het is ERG nederig, een erg nederig en onbekoorlijk werk, maar wat erg regelmatig blijft komen, met extreme regelmaat en HARDNEKKIGHEID.

Het zal zich zeker uitstrekken over een lange tijdsperiode.

En bij iedere stap is het, alsof je grote zorg heb moeten dragen, dat niets uit balans zou raken. De nieuwe combinaties van vibraties zijn speciaal moeilijk voor het lichaam --- het moet erg stil zijn, erg stil, goed onder controle, erg vredig, of anders raakt het in paniek. Omdat het gewend is aan vibraties, waarvan de effecten een regelmatig patroon volgen, dus als het patroon verandert, is er een soort beangstigende schok. Dat moet vermeden worden, het lichaam moet erg teder onder controle gehouden worden.

Wat het denkvermogen denkt, wat het verwacht te zien, ziet er in vergelijking zo kinderachtig uit, zoals... ja, zoals theatrale kunsten, werkelijk. Het is het verschil tussen enige grote buitensporigheden en het erg bescheiden leven van iedere minuut. Precies dat.

Alle vermogens, alles *siddhis*, alle realisaties, al deze dingen zijn... de grote buitensporigheden --- het grote spirituele spektakel. Maar dit is niet zo. Het is erg bescheiden, erg bescheiden, niet erg opdringerig, erg nederig, niets, dat opzichtig is, over zich. Het neemt jaren en jaren en jaren van stilte, kalmte en extreem zorgvuldig werk, voordat er enige zichtbare en tastbare resultaten kunnen zijn, voordat iets opgemerkt kan worden, zelfs voor het [Moeder's] individuele bewustzijn.

Wat betreft diegenen, die snel willen gaan, wanneer zij snel willen gaan in deze werkelijkheid, zullen zij uit balans gegooid worden.

Je kunt niet snel gaan.

Toen ik eenmaal zag, hoe het was, heb ik een beetje tegen de Heer geklaagd: "Heer, waarom maakte u het lichaam op deze manier om dit soort werk te doen? Kijk alleen ernaar!" Hij antwoordde me (*lachend*), "Het is het beste, dat gedaan kon worden. "Dus zei ik "Dank U!" en bleef stil.

En dat is waarschijnlijk waar! Het heeft enige goede punten: wat ze *hardnekkig* noemen in het Nederlands --- weet je (*Moeder plant haar*

vuisten neer en houdt hen bewegingsloos). En *hardnekkigheid* is essentieel een Britse kwaliteit, dus er is geen ander woord voor. Het lichaam is *koppig*; en dat is nodig.

Oké.

Augustus 31, 1962

Hoe is het met je slaap --- iets beter?

Integendeel, ik voel een soort slaperigheid, maar zonder werkelijke rust of werkelijke slaap.

Geen rust? Geen totale ontspanning?

Probeer, mon petit, probeer weer. Probeer steeds weer, het zal komen.

Het is geen "slaap," het is een soort vrede, die neerdaalt. Het kan beginnen als slaperigheid, maar het verandert in een soort innerlijke immobiliteit --- immobiliteit van de Geest. Het lichaam wordt ook stil, stil, stil, erg kalm; en van daar, wanneer niets je verstoort, vloeit je in een besef van eeuwigheid. Het is een wonderbaarlijke ervaring. Het werkelijke besef van Eeuwigheid: alles stopt, en dan NIETS. En wanneer je de gave van visioen hebt (het is niet noodzakelijk, maar wanneer je het hebt), zie je het allemaal wit en lumineus worden --- alles wit. Maar dat zou heel goed niet kunnen gebeuren, omdat het... het iets is, waarmee je geboren wordt.

Alle cellen openen en worden bewust van hun eeuwigheid.

Het kan zijn, dat drie, vier, vijf keer niets gebeurt, en de zesde keer gebeurt het. Je moet erg koppig zijn over deze dingen.

Probeer.

Hoe dan ook, zelfs, wanneer je niet slaapt, is het altijd rustgevend om je uit te strekken op je bed of een mat en slap te worden; het is een goede rust voor het vitale wezen, en het kan je geen kwaad doen.

* * *

(Een beetje later, betreffende de laatste conversatie: "Aan de oppervlakte is het erg nederig werk, niets, dat sensationeel is. Er zijn geen

verlichtingen, die je vervullen met vreugde: dat alles is fijn voor mensen, die spirituele vreugden zoeken --- het behoort tot het verleden.”)

Gisteren vertelde ik Pavitra, dat al die realisaties, al die... ja, deze vermogens, giften, constructies, manifestaties, het herinnerde me allemaal aan het leven van een reizende jongleur.

Hij was geschokt.

“Ja,” vertelde ik hem, “het is als een jongleur’s leven --- ja, je gaat van kermis naar kermis, terwijl je je prestaties van vakmanschap toont!”
(*Gelach.*)

Maar het is waar!

(*stilte*)

Hoe meer ik verder ga, hoe soberder het wordt. Het is stil, vredevol, zonder fanfare, geen komedie, niets van dat alles.

En het wordt niet gedaan met het idee dat, wel, als je een tijd op deze weg blijft, er aan het andere eind iets is, dat oogverblindend is --- helemaal niet.

Omdat het andere einde de nieuwe schepping is, dus is het helder, dat.... Hoe VEEL stappen zal het nodig hebben, hoeveel onvolledige en onvolmaakte dingen, benaderingen, pogingen --- hoeveel MINUSCULE realisaties --- om je eenvoudig te laten erkennen, “Ja, inderdaad, we zijn op weg...”? Want hoeveel ... oh, je zou praktische eeuwen kunnen zeggen, zal het zoals dit zijn, voordat het glorieuze lichaam van een supramentaal wezen verschijnt?... Er kwam gisteravond iets (het leek hoofdzakelijk opwindend voor me); het was een vermogen van creatieve verbeelding, die probeert om supramentale vormen te visualiseren, wezens, die leven in andere werelden, en allerlei soorten zodanige dingen. Ik zag veel dingen. Maar het leek zo... zoals champagne bubbels! “Dat is allemaal erg leuk,” zei ik, “om mijn vermogen van verbeelding te verwijderen, zodat ik deze vormen aan de Heer kan presenteren.... Maar het is niet nodig!” (*Moeder lacht*) Het leek werkelijk zo.... Er was een tijd, toen ik het beschouwde als een groot creatief vermogen (en veel dingen, die ik in die momenten zag van supercreativiteit, superverbeelding, werden feitelijk jaren later op aarde gerealiseerd), en deze keer kwam het weer (misschien om mij een beetje plezier te geven, een beetje spektakel op de weg), het kwam en ik keek ernaar; ik kon al het vermogen ervan zien, ik kon zien, dat het iets was, dat probeerde om te materialiseren in de toekomst, en ik zei, “Wat een toneelkunst! Waarom door al deze theatrale kunsten gaan?...” Jongleurs.

En het was supramentaal licht, het kwam voort uit het supramentale licht. Hoe wezens van andere werelden zouden relateren met toekomstige wezens, en allerlei soorten overeenkomstige dingen --- bedtijd verhalen.

Maar de vibratie was er, zie je, hoog boven en helemaal rond de aarde, erg krachtig (het was helemaal om de aarde) en erg sterk, het leek te komen van andere delen van het universum en proberen om de aarde's atmosfeer binnen te gaan om het te helpen deel te nemen in die nieuwe combinaties. En het leek kinderachtigheid voor me --- het hele universum leek te leven in kinderachtigheid. Er was iets, dat zo rustig was, hier --- zo rustig, zo kalm en ongehaast, niet geïnteresseerd om iets te laten zien, maar in staat om te leven in een eeuwigheid van stille inspanning en vooruitgang. Het was hier, immobiel, terwijl het naar al deze dingen keek. Uiteindelijk (het spektakel duurde de hele avond), toen ik ging liggen in bed voor de nacht, zei ik tegen de Heer, "Ik heb geen afleidingen nodig, ik hoef geen bemoedigende dingen te zien --- ik wil alleen kalm, stil werken IN U. U, U bent de werker; U bent hier en alleen U bestaat. U bent de realiserende." Toen werd alles rustig, stil, bewegingsloos --- en de opwinding waande.

Zo zie je, er is ook opwinding in het universum, wanneer je niet voorzichtig ben! Maar mijn indruk is, dat het eenvoudig dingen compliceert --- het vertroebelt het probleem, weet je, het compliceert dingen. Dan moet je wachten op de bubbels om te luwen, voordat je kalm opnieuw kan beginnen op je weg naar het doel.

Voilà, petit.

Kunnen we niet hopen.... Weet u, soms zijn er abrupte mutaties in de evolutie....

Het kan zijn, het is mogelijk. Het is mogelijk, ik zeg niet, dat het niet is; het kan gebeuren, maar... steeds meer, het leven, dat toebedeeld is aan dit lichaam, is om dingen te doen zonder het te weten, om de wereld te veranderen zonder het te zien, en om... om dat alles te negeren, om absoluut onbekommerd te zijn met de resultaten. En (om volmaakt expliciet te zijn) ik heb een gevoel, dat om toegang te hebben tot het hoogste en zuiverste Vermogen, juist de notie van "resultaat" volledig moet verdwijnen --- het Allerhoogste Vermogen heeft HELEMAAL geen besef van resultaat. Het besef van resultaat is nog een andere scheur tussen het essentiële, allerhoogste Vermogen en het bewustzijn. Met andere woorden, doordat het bewustzijn een beetje begint te scheiden [van zijn identiteit met het Allerhoogste Vermogen], wordt het besef van resultaat gecreëerd, maar anders bestaat het niet.

Het is, alsof alles de... de Actie moest zijn, de eeuwige Actie in iedere seconde van de Manifestatie --- HET ding. Bij iedere pulsatie --- die correspondeert met tijd in de Manifestatie --- DAT alleen is HET ding. En het idee, dat iets een resultaat heeft, is al een vervorming.

Ononderbroken, met een verbinding --- de verbinding van allerhoogste Eeuwigheid. Maar het besef van consequenties is vals, het impliceert al een verlaging van het bewustzijn. Dus voor mij --- zelfs fysiek, in het

midden van deze hele mengelmoes van verwarring, onwetendheid en stupiditeit --- vertaalt het in: "Ik doe dingen, en de resultaten zijn mijn zaak niet." Zo wordt het uitgedrukt hier in het lichaam.

Het is een soort bevrijding --- ik bedoel niet van zorgen of bezorgdheid, daar is geen kwestie van --- maar vanuit juist het IDEE van een consequentie: het is op deze manier, omdat dat de manier is; het moet op deze manier zijn, zo is het. Dat is alles. En in iedere seconde is het op deze manier, omdat het moet zijn, en zo is het. En Dat herhaalt zichzelf eeuwig, en deze eeuwige Impuls wordt uitgedrukt in de tijd door die vlagen --- ik voel dit erg sterk, erg sterk. Het is een constante, spontane en erg natuurlijke ervaring voor me. Het idee van iets achter of verder in de tijd enzovoort is... een Waarheid, die verandert van onveranderbare Eeuwigheid naar Eeuwigheid van manifestatie. En het verandert zo (*Moeder maakt een pulserend gebaar*), exact als vlagen --- poef, poef, poef....

Onverantwoordelijke vlagen, zoals een kind's zeepbellen, zou je kunnen zeggen. Geen besef van consequenties --- geen, geen hoe dan ook: poef, poef, poef... zoals dat.

Het is een altijd aanwezige ervaring voor me.

Dus, wanneer mensen me hun verhalen komen vertellen, voel ik, alsof mijn hoofd in een of andere zwarte pap geschoven wordt, en ik niets meer voor elkaar kan krijgen. Zij vragen mijn advies over wat te doen... (*Moeder lacht*). Dus nu antwoord ik bijna onveranderlijk, "Doe, wat je ook wil, het maakt niet uit!" (*Moeder lacht.*)

Voilà

September

September 5, 1962

(Voor het lezen van zijn manuscript over Sri Aurobindo aan de Moeder, vraagt Satprem haar om enige onnauwkeurigheden te corrigeren in de tekst, omdat hij de directe ervaring niet heeft van alles, waar hij over spreekt.)

Ik heb de ervaring niet van sommige van deze dingen.

Noch die ik; ik heb niet iedere ervaring.

Oh, kom nou.

(Lachend) Ik heb een aantal van hen gehad, maar....

In principe zou men, na enkele duizenden geboorten, iedere mogelijke ervaring moeten hebben, mits men door de moeite gaat van herinneren. Dat zou het voordeel zijn van reïncarnatie; je kunt niet alles doen in een leven, maar met enkele duizenden levens is het mogelijk om door alle stadia te gaan.

Men zou in staat moeten om het zich te herinneren.

Natuurlijk herinner je je aan het begin erg, erg weinig. Terwijl je vooruitgaat, herinner je je meer --- Ik refereer naar de ervaring van het psychische wezen.

Natuurlijk spreek ik niet over wat de universele Moeder kan weten, dat is nogal een andere categorie! Ik spreek over de ervaring van het psychische wezen, de zuivere aardse ervaring. Wel, erg weinig dingen lijken... in feite lijkt geen van hen vreemd of onbekend voor me. De menselijke toestand van het denkvermogen, ah ja! Sinds mijn kindertijd ben ik geheel van mijn stuk gebracht door de manier, waarop mensen denken en voelen --- het leek monsterlijk. Maar voor de omstandigheden en gebeurtenissen van het leven is dat alles meer of minder oude koek.

De ervaringen, die de meest acute impressies op me achterlieten (*Moeder maakt een schrijnend gebaar*) --- weet je, het soort dingen, dat je laat zeggen, "Oh nee, niet dat weer, ik heb genoeg gehad!" --- zijn verbonden met levens als een monarch: keizerin, koningin en dergelijke... oh! Dat zijn pijnlijke impressies, de pijnlijkste van allen. En ik heb een scherpe herinnering van een resolutie, die in mijn laatste leven genomen is als een keizerin: "Nooit weer!" zei ik. "Ik heb genoeg gehad, ik wil er niet meer van! Ik zou liever zijn"... zelfs niet "Ik zou liever zijn," ik koos opzettelijk: "Ik WIL een obscuur wezen zijn in een obscure familie, eindelijk vrij om te doen wat ik wil!" En dat is het eerste, dat ik deze keer herinnerde: "Ja, het is een obscure familie, een obscuur wezen in een obscuur milieu, zodat ik vrij zou kunnen zijn om te doen, wat ik wil; er is

geen horde mensen, die naar me kijkt en alles bespioneert, wat ik doe en me lastigvalt met regels over wat ik behoort te doen.”

Het duurde niet lang! (*Moeder lacht.*)

Het betekent, dat je nooit je bestemming ontsnapt! Ofschoon het hier niet officieel is, is er nog een wijde marge van vrijheid.

Dat is het eerste, dat ik Sri Aurobindo vertelde: “Dit was de resolutie, die gemaakt werd door mijn psychische wezen” (mijn psychische wezen was in een zekere persoon --- ik weet wie). “En toen ik wegging, verklaarde het categorisch: ‘Ik wil NIET MEER hiervan!’”

De rest maakt me niet uit, het liet zelfs niet een zodanige... acute impressie achter.

Hoe dan ook, lees me je tekst nu voor. Misschien zal ik in staat zijn om te weten of het waar is of niet!

Maar als je er helemaal in opgaat, is alles waar --- op de voorwaarde, dat al het andere tegelijkertijd geaccepteerd wordt.

* * *

(Satprem leest een passage uit zijn manuscript, waarin hij spreekt over ziekten, “yogische ziekten” inbegrepen, die kunnen resulteren uit een of andere innerlijke discrepantie, wanneer verscheidene delen van het bewustzijn ongelijk ontwikkeld zijn.)

De ziekten zijn niet van dezelfde natuur als de andere, omdat OVER HET ALGEMEEN (ik maak geen enkele absolute regel), over het algemeen wordt gevonden, dat hun oorsprong geen virussen is of bacteriën, maar een soort wanorde... hoe wordt het genoemd? Zij hebben er nu een prachtig woord voor.... Weet je, een onvermogen om iets te dragen, een gebrek aan harmonie....

Allergie?

Dat is het. En dan ziekten, die gerelateerd zijn aan colloïdale aandoeningen (bloed, bijvoorbeeld, is een colloïdale vloeistof): wanneer de component elementen ophouden om te combineren op de normale en natuurlijke manier. Beiden zijn nieuw erkende oorzaken van ziekte. En zij resulteren gewoonlijk (ik zeg niet in ieder geval) uit, wat een “innerlijke discrepantie” genoemd wordt; dat is, wanneer de verschillende delen van het wezen niet hetzelfde niveau van ontwikkeling bereikt hebben, duiken dingen van die natuur op.

Met erg weinig uitzonderingen wordt gevonden, dat deze ziekten niet voortkomen uit ziektekiemen, microben of bacteriën. Zij worden frequent

geclassificeerd als “mentale ziekten, “ “zenuwaandoeningen,” enz., en zij resulteren uit die innerlijke discrepantie.

* * *

(Dan leest Satprem een passage, die relateert aan het “subtiële fysieke” en uittreding; onder andere citeert hij de ervaring van D., die, toen hij voor de eerste keer uittrad, niet in staat was om in zijn lichaam terug te gaan, omdat hij probeerde om weer terug in zijn lichaam te gaan door de benen! Hier is het verhaal: “Ik lag op mijn chaise longue in concentratie, toen ik me plotseling bevond in mijn vriend Z’s huis. Hij en verscheidene anderen speelden muziek. Ik kon alles erg helder zien, zelfs helderder dan in het fysieke, en ik bewoog me erg snel ongehinderd in het rond. Ik bleef hier gedurende een tijdje kijken en probeerde zelfs hun aandacht te trekken, maar zij waren niet gewaar van mij. Toen trok plotseling iets aan me, een soort instinct: ‘Ik moet teruggaan.’ Ik voelde pijn in mijn keel. Ik herinner me, dat om uit hun kamer te gaan, die helemaal gesloten was, behalve een kleine opening in de hoogte, mijn vorm leek te verdampen (omdat ik nog een vorm had, ofschoon anders dan onze materiële --- lumineuzer, minder ondoorzichtig), en ik ging naar buiten als rook door het open raam. Toen vond ik mezelf terug in mijn kamer, naast mijn lichaam, en ik zag dat mijn hoofd gedraaid was en rigide tegen mijn kussen, en ik had moeite met ademen. Ik wilde in mijn lichaam gaan: onmogelijk. Dus werd ik bang. Ik ging naar binnen door de benen, en toen ik de knieën bereikte, leek ik terug naar buiten te stuiteren; twee, drie keer zo: het bewustzijn kwam omhoog en stuitte dan terug als een veer. ‘Als ik alleen deze stoel om kon gooien,’ dacht ik (er was een kleine stoel onder mijn voeten), ‘dan zou de herrie me wakker maken!’ Maar er gebeurde niets. En ik ademde steeds zwaarder. Ik was verschrikkelijk bang. Plotseling herinnerde ik Moeder en ik schreeuwde uit, ‘Moeder! Moeder!’ en vond mezelf terug in mijn lichaam, wakker, met een stijve nek.”)

(Moeder lacht en lacht.)

D. zelf vertelde mij dit verhaal.

D., oh, wat een domkop! Hij weet niet, waar hij weer naar binnen moet gaan! Maar hij zei er nooit een woord over tegen me --- ik zou het hem verteld hebben!

Je moet er hierdoor uitgaan (*het hart*) --- je kunt eruit gaan door de top van het hoofd, maar het is moeilijker. Je moet door het hart weggaan en op dezelfde manier terugkeren. Het is nogal natuurlijk; het is het eerste, dat je leert, wanneer je wilt uittreden. Het hele bewustzijn moet hier geconcentreerd worden (*het hart*), en daar ga je eruit. En je moet op dezelfde manier weer naar binnengaan en de verbinding onderhouden.

Het is echter interessant, erg interessant.

Nee, hij heeft me dat nooit verteld.... Proberen om terug te keren door de voeten!...

Sommige mensen proberen het door het hoofd: dat is een beetje moeilijk. Het is een beetje moeilijk en je moet het weten hoe. Maar door het hart is het volledig natuurlijk.

Wel, wel!... Dit verhaal van je is interessant.

Ja, en het zal je helpen het proces te begrijpen.

Ja, het is werkelijk grappig.

Ik ben nooit in staat geweest om bewust mijn lichaam te verlaten.

Het is een gave.

Soms lijkt ik vibraties te hebben, die naar buiten gaan door de top van mijn hoofd.

Dat is iets anders.

Wat is het? Soms voel ik een trekken: iets, dat intens vibreert, dat me eruit lijkt te trekken op de top van het hoofd.

Het is de opening naar het hogere denkvermogen.

Het is meer als een deel van de *kundalini* methode. Het is geen uittreding, maar een mentale opening naar hogere werkelijkheden.

Soms gebeurt het net, wanneer ik in slaap val.

Zo maak je contact. Het is onmisbaar.

Maar dat resulteert uit yoga. Het kan ontwikkeld worden gedurende levenstijden, of het kan tot stand gebracht worden in een levenstijd, wanneer men er klaar voor is. Om de waarheid te vertellen, is het het belangrijke deel: om door dat deksel te gaan op de top van de schedel, dat je ingesloten houdt; er is een soort bedekking daar, waar je vanaf moet komen. Wanneer je het kan doen, is het een zeker teken, dat de tijd rijp is, en je klaar bent voor yoga --- "yoga," ik bedoel Sri Aurobindo's yoga.

De andere dingen, uittreding, enzovoort, zijn aangeboren, net als sommige mensen geboren artiesten zijn of schilders of vliegers. Het is een van Natuur's speciale combinaties. Ik heb enige werkelijk stupide meisjes gekend, die opmerkelijk goed konden uittreden en volledig bewust zijn van hun ervaringen in het subtiele fysieke of het denkvermogen of het materiële vitale (wanneer men onontwikkeld is, is het vaker in het materiële vitale dan

in het subtiele fysieke). En zij vertelden je gewoonlijk alles over wat zij zagen. Maar niet in staat tot yoga.

Natuur's grillen, vertel ik je.

Jammer genoeg heeft ze geen zodanige grillen voor me!

Het is niet onmisbaar voor de yoga.

Klaarblijkelijk, maar hoe dan ook...

Maar het draagt niet veel gewicht bij met materialisten, want het confronteert hen met iets, dat "bovennatuurlijk" lijkt.

Ja, dat is hoofdzakelijk, wat het interessant maakt: het laat zien, dat bewustzijn kan bestaan buiten het lichaam.

Dat is het. Maar het is niet allemaal onmisbaar voor iemand's ontwikkeling.

Nee. Maar ik zou het nog leuk vinden....

Het zou je amuseren!

Wel, ja! Het zou me niet alleen amuseren --- ik zou het gevoel krijgen, dat mijn bewustzijn aan het ontwikkelen was.

Niet noodzakelijkerwijze.

Wanneer je daarboven niet open bent (*boven het hoofd*), zal je er geen voordeel van hebben. Die meisjes, die ik noemde (ik heb er zo drie gekend; niet alleen een: drie), wel, zij maakten geen vooruitgang. Zij maakten geen vooruitgang. Misschien zouden zij steeds beter kunnen zien, maar zij maakten geen millimeter innerlijke vooruitgang.

Maar waarom heb ik persoonlijk, bijvoorbeeld, nooit enige ervaringen?

Nee! Het is niet waar, dat je geen ervaringen hebt. Het is niet waar. Ik weet, dat het niet waar is, je hebt ervaringen --- ik kan hen zien.

Maar ik kan het niet!

Je herinnert het je alleen niet.

Ik heb je de reden al verteld (er zijn veel redenen): een klein onontwikkeld niveau in het wezen is genoeg. Het heeft klaarblijkelijk te maken met atavisme, met de manier, waarop het lichaam gebouwd was, het milieu, waarin men geboren was, iemand's educatie, het leven, dat men geleid heeft. Maar het is hoofdzakelijk, hoe men aangetrokken is geweest tot hogere dingen. Het is helder, dat je energieën veel meer geconcentreerd geweest zijn om door dat deksel te breken en de Bron van

de Waarheid aan te raken dan om mediamieke ervaringen te hebben --- veel meer. En waarvoor je gekomen bent om te doen, dat was ONEINDIG belangrijker. Mindere ervaringen, zoals uittreden en gelijke, zijn alleen afleidingsmanoeuvres op de weg --- zo heb ik ze altijd gezien.

Ja, Moeder, dat is goed. Maar er is geen uiterlijke aanmoediging. Ik heb het gevoel, dat er niets gebeurt --- ik wordt iedere morgen wakker en er is niets --- er is nooit iets! Alleen de zekerheid, dat het het enige is, dat waard is om te doen.

Maar zie je het niet, mon petit: het onwrikbare Licht boven je... (*Moeder staart boven Satprem's hoofd*). Duizenden mensen zouden daar alles voor geven!

De waarheid is, we zijn nooit tevreden met wat we hebben...

Maar er gebeurt niets!

... en we willen altijd, wat we niet hebben. Omdat we gemaakt zijn voor integrale perfectie, en totdat het integraal wordt, zullen we niet tevreden zijn.

Het zou je gerust kunnen stellen om te weten, dat het naar je toe zal komen --- op zijn eigen tijd.

Zal het komen --- werkelijk?

Yes, oh, yes! Het zou op een dag plotseling naar je toe kunnen komen.

Ik voel, dat niets gebeurt, dat is het ontmoedigende.

Natuurlijk! Ik ging door een erg lange periode, toen ik geloofde, dat niets gebeurde.

Ik had nooit een ervaring van de vreugde ervan --- nooit. Zij kwamen alleen, wanneer het noodzakelijk was. Er gebeurde nooit iets in mijn leven, dat niet absoluut onmisbaar was voor mijn werk. Maar om dit te weten, begrijp je, moet je precies weten, wat je werk is en bewust zijn van de goddelijke Wil; en veel jaren gaan voorbij, voordat je dat punt bereikt.

Ik herinner me, dat een van de eerste dingen, die ik aan Sri Aurobindo vroeg, toen ik hier kwam, na ontelbare ervaringen en ontelbare realisaties, was: "Waarom ben ik zo middelmatig?... Alles, dat ik doe, is middelmatig, al mijn realisaties zijn middelmatig, er is nooit iets, dat opmerkelijk is of exceptioneel --- het is gewoon gemiddeld. Het is niet laag, maar het is ook niet hoog --- alles is gemiddeld." En zo voelde ik me werkelijk. Ik schilderde: het was geen slecht schilderwerk, maar veel anderen konden het ook doen. Ik speelde muziek: het was geen slechte muziek, maar je kon niet zeggen, "Oh, wat een muzikale genie!" Ik schreef: het was volmaakt gewoon. Mijn gedachten excelleerden die van mijn vrienden lichtelijk, maar niets, dat

exceptioneel was; ik had geen speciale gave voor filosofie of wat dan ook. Alles, dat ik deed, was zo: mijn lichaam had vaardigheden, maar niets, dat fantastisch was; ik was niet lelijk, ik was niet mooi... zie je, alles was middelmatig, middelmatig, middelmatig, middelmatig. Toen vertelde hij mij, "Het was onmisbaar."

Oké, dus bleef ik stil --- en erg snel, binnen enkele weken, begreep ik het.

Maar ik had dat gevoel gedurende mijn kindertijd. Ik was een goede leerling, maar geen genie.... Enzovoort.

Altijd, sinds ik erg jong was, heb ik altijd verlangd naar hetzelfde: ik heb altijd bewust willen zijn, Dus wat me woedend maakt, is, dat ik niet bewust ben --- het maakt me woedend.

Gedurende een lange, lange tijd, was dat ook het enige, dat ik voelde als waard om voor te leven --- Bewustzijn. Toen ik Théon ontmoette en het mechanisme ging te begrijpen, begreep ik, waarom ik niet bewust was op een zeker niveau. Ik denk, dat ik je verteld heb, hoe ik in een jaar tien maanden gependend heb met werken om twee lagen te verbinden --- twee lagen van bewustzijn; het contact was niet tot stand gebracht en dus kon ik niet de spontane ervaring hebben van het hele spectrum van dingen. Madame Théon vertelde me, "Het komt, omdat er een ontwikkelde laag is tussen dit deel en dat deel." Ik was erg bewust van alle gradaties: Théon had het allemaal uitgelegd in de eenvoudigste termen, dus je hoefde niet, zoals ik zei, een genie te zijn om het te begrijpen. Hij had een viervoudige verdeling gemaakt, en ieder van hen was verdeeld in vier, en dan weer in vier, wat ontelbare verdelingen maakte van het wezen; maar met die mentale vereenvoudiging zou je diepgaande psychologische studies kunnen maken van je eigen wezen. En zo ontdekte ik door observatie en eliminatie, uiteindelijk, dat tussen dit en dat (*gebaar, dat twee niveaus aanwijst van Moeder's bewustzijn*), er een onontwikkelde laag was --- het was niet bewust. Dus ik werkte tien maanden aan niets anders dan dat: absoluut geen resultaten. Het maakte mij niets uit, ik bleef er bovenop, terwijl ik mijzelf vertelde, "Wel, het zou me vijftig jaar kunnen nemen om ergens te komen, wie weet." En toen ging ik weg naar het land (ik woonde in die tijd in Parijs). ik ging op het gras liggen, en plotseling, met het contact van aarde en gras, poef! Er was een soort innerlijke explosie --- de verbinding was tot stand gebracht, en het volle bewustzijn kwam, samen met alle volgende ervaringen. "Wel," zei ik tegen mijzelf, "het was alle moeite waard!"

En ik ben zeker, dat zo het werk gedaan wordt, langzaam, onwaarneembaar, als een kuiken, dat gevormd wordt in het ei: je ziet de schaal, je ziet alleen de schaal, je weet niet wat er binnen is, of het gewoon een ei is of een kuiken (normaal bedoel ik --- natuurlijk kun je er doorheen kijken met speciale instrumenten) en dan gaat de bek pik-pik! En dan gepiep. Eruit komt het kuiken, gewoon zo. Het is exact hetzelfde voor het contact met het psychische wezen. Gedurende maanden aan een stuk,

soms jaren, zou je kunnen zitten voor een gesloten deur, duw, duw, duwend, en de druk voelen, voelen (het doet pijn!), en er is niets, geen resultaten. Dan plotseling, je weet niet waarom of hoe, ga je zitten en poef! Alles barst wijd open, alles is klaar, alles is gedaan --- het is voorbij, je verschijnt in een vol psychisch bewustzijn en wordt intiem met je psychische wezen. Dan verandert alles --- alles verandert --- je leven verandert volledig, het is een totale omkering van je hele bestaan.

Uiteindelijk is het het beste om je geen zorgen te maken, niet opgewonden te raken of gedeprimeerd (dat is het ergste van alles), om niet aangezet te worden of ongeduldig of ervan te walgen --- weet alleen maar kalm en zeg, "Het zal komen, wanneer het komt," maar met een onverzettelijke koppigheid. Doe, wat je voelt, dat er gedaan moet worden, en ga er mee door, ga er zelfs mee door als het volkomen futiel lijkt.

Maar als ik alleen maar een methode had!

Er zijn methodes --- boeken zijn er vol van. Ik raad geen van hen aan: het is altijd de methode, die de auteur gebruikt of over gehoord heeft. Iedereen moet zijn eigen methode vinden.

Men kan zekere aanwijzingen krijgen, men kan zijn eigen methode vinden.

Maar men moet.... Kijk, het is hetzelfde voor japa. Je japa is aan je gegeven, is het niet? Je ontvangt het (tenzij je het zelf vindt, maar dat is moeilijker en vraagt al een ander niveau van realisatie); je ontvangt je japa samen met het vermogen om het te doen --- maar je moet leren om het te doen, is het niet? Gedurende een lange tijd slaag je niet helemaal; allerlei dingen gebeuren --- je vergeet het precies in het midden ervan of valt in slaap of wordt moe, krijgt hoofdpijn, allerlei dingen; of er komen zelfs uiterlijke omstandigheden tussenbeide en verstoren je. Wel, hier is het hetzelfde: je vertelt jezelf, "Ik zal het doen," en zal het doen, zelfs als.... Je moet er gewoon op afgaan als een ezel: alles blokkeert de weg, maar je blijft doorgaan. Je zei, dat je het zou doen en je zal het doen. Er zijn geen resultaten --- ik geef er niet om. Alles is tegen me --- ik geef er niet om. Ik zei, dat ik het zou doen en ik zal het doen... Ik zei, dat ik het zou doen en ik zal het doen. En zo blijf je doorgaan.

Het is hetzelfde in jouw geval. Het hangt af van wat je wil bereiken. Eenvoudig, wat ik je vertelde over over slapen en rusten, bijvoorbeeld, zou genoeg moeten zijn. Daarop baseer je je eigen discipline --- of op woorden, die uitgesproken werden, of gebaren, die gemaakt werden, of ideeën, die je ontving. Je brengt je eigen discipline tot stand. En als je eenmaal je discipline gekozen hebt, dan ga je ermee door.

Dat is mijn ervaring.

Hardnekkig. Je moet hardnekkig zijn --- hardnekkig, hardnekkig, hardnekkig. Je staat tegenover alle weerstand van de onbewustheid en

onwetendheid, tegenover al het vermogen van onbewustheid en onwetendheid --- iets, dat obstinaat en ontoegeeflijk is. Maar het is als het verhaal van de waterdruppel op de rots: een zaak van tijd. Het water zal uiteindelijk zijn weg slijten door de rots. Het duurt eeuwen, maar het zal slagen, want het valt hardnekkig, druppel na druppel. Eerst loopt het eraf, uiteindelijk maakt het een gat, en heb je een wijde rivier naar beneden stromen. De natuur geeft ons dit prachtige voorbeeld om te volgen. Dat is het: we moeten als een druppel water zijn, die op de rots druppelt.

Water is vitale energie. De rots is onbewustheid.

Precies, mon petit.

* * *

(Net voor het weggaan maakt Moeder een opmerking over iemand, en omdat Satprem zijn oren niet lijkt te geloven --- hij wilde niet geloven in zoveel lelijkheid en schreef het zelfs niet op --- voegt Moeder toe:)

... Omdat je nog niet in de werkelijkheid bent, waar ik naartoe ga! Het is ergens anders. Niet hoger, niet dieper vanbinnen: ergens anders. Een andere manier van zien.¹⁷⁹

September 8, 1962

(Moeder ziet er niet goed uit. Zij lijkt enige flauwvallende betoveringen te hebben, maar het is niet helder.)

Bent u moe?

Een klein beetje, ja.

Gedurende drie dagen is het een strijd geweest, strijd, strijd.

(lange stilte)

¹⁷⁹ Dit "ergens anders," dat noch "hoger," noch "dieper vanbinnen" is, lijkt te corresponderen met de verplaatsing langs een VLAK pad, waarover Moeder sprak: de andere Materie. (Zie de conversatie van Juli 14, 1962.)

Het is moeilijk om te weten of het een samenloop van omstandigheden is... ik geloof niet in samenloop van omstandigheden.

Ja, ik vroeg me af, of het zou kunnen samenvallen met X's aankomst.

Hij kwam gisteren. De meditatie was goed, waarin het erg geconcentreerd en stil was, en hij had zo een accent (*gebaar van een rechtopstaande driehoek*), met een punt, die allerhoogste was (voor hem) en een neerdaling van licht. Erg kalm, erg stil.

De dokter zegt, dat hij griep heeft --- misschien heeft hij het aan me gegeven... ik weet het niet.

(stilte)

Zie je, er is niet langer het minste gevoel van "ziek" zijn of zoiets. Eergisteren voelde ik duidelijk, dat het een aanval was --- een erg gewelddadige. Ik moest strijden gedurende meer dan een half uur.

Het voelt altijd alsof iets het leven uit het lichaam wilde scheuren. Het neemt die vorm aan.

(stilte)

Het is nogal evident, dat X en ik niet op hetzelfde vlak zijn. Zijn vermogen en zijn actie zijn op het mentaal-fysieke vlak (*gebaar beneden*), en dit zou me enige complicaties kunnen brengen door me een werk te laten doen, waar ik normaal niets mee te maken heb.

U heeft me vaak verteld, dat iedere keer, dat hij komt, het de lagere dingen aanwakkert.

Ja.

Het raakt me niet, omdat die hele werkelijkheid volledig in orde is gebracht, maat het raakt de atmosfeer en brengt me met dingen in aanraking, waar ik normaal niet mee omga. En omdat het nu een moeilijke tijd is voor het lichaam.... Zoals ik je verteld heb in de laatste conversatie, is het fysieke doordrongen door het subtiele fysieke.

Het lichaam hoeft klaarblijkelijk niet meer moeilijkheden dan het al heeft.

(lange stilte)

Het is een vreemde gewaarwording, een bizarre perceptie van zowel de ware werking als de vervormde werking door het besef om in een individueel lichaam te zijn. Zij zijn zelfs niet... je kan zelfs niet zeggen, dat zij gesuperponeerd zijn, zij zijn bijna gelijktijdig, en daarom is het zo

moeilijk uit te leggen.... Een aantal dingen werken slecht in het lichaam; ik weet niet, of zij ziekten genoemd kunnen worden (misschien zouden de artsen hen ziekten noemen...), maar in ieder geval zijn zij slechte werkingen in de lichaam's organen: het hart, de maag, de darmen, de longen, enzovoort. En tegelijkertijd is er (het kan geen "werking" genoemd worden) de ware staat. En dus verschijnen zekere kwalen alleen, wanneer het bewustzijn... alsof er aan het bewustzijn getrokken werd of ertegen geduwd op een zekere manier gehouden, en dan verschijnen die verkeerde werkingen ONMIDDELIJK --- niet als een consequentie: ik bedoel, dat het bewustzijn gewaar wordt van hun bestaan. En wanneer het bewustzijn lang genoeg in die positie blijft, zijn er, wat we conventioneel consequenties noemen: de verkeerde werking heeft zijn consequenties (kleine dingen, zoals fysieke ongemakken, bijvoorbeeld) En als door (is het de yogische discipline, is het de Heer's interventie?... Noem het, wat je wil)... maar wanneer het bewustzijn zijn ware positie terugkrijgt, houden de consequenties ONMIDDELIJK op. Soms, echter, is het zo (*Moeder maakt een gebaar van een overlapping of onderlinge penetratie door het doorheen vlechten van de vingers van haar twee handen*), met andere woorden, op deze manier, dan die, op deze manier, dan die (*Moeder slipt de vingers van haar rechterhand heen en weer door de vingers van haar linker om te laten zien, dat het bewustzijn wisselt tussen twee toestanden*), deze positie, dan die positie, deze, dan die. Deze beweging neemt alleen een paar seconden, dus ik kan de twee werkingen bijna gelijktijdig waarnemen. Dat gaf me de kennis van het proces, anders zou ik het niet begrijpen; ik zou eenvoudig denken, dat ik van de ene toestand in de andere val. Dat is het niet, het is alleen.... De substantie, de vibraties, alles volgt waarschijnlijk haar normale koers, zie je, en alles, wat werkelijk verandert, is de manier, waarop het bewustzijn dingen waarneemt.

Dus wanneer we deze kennis tot haar grens drijven --- dat is, het algemeen toepassen --- dan is het leven (wat we gewoonlijk "leven" noemen, het fysieke leven van het lichaam) en de dood HETZELFDE, gelijktijdig... het is alleen, dat het bewustzijn heen en weer beweegt, heen en weer (*zelfde gebaar*). Ik weet niet, of ik mezelf duidelijk maak. Maar het is fantastisch.

En deze ervaring komt met voorbeelden, die juist zo concreet als volkomen banaal zijn, als het kan zijn. Er is geen ruimte voor verbeelding of enthousiasme --- zij zijn details van de opperste banaliteit. Bijvoorbeeld (het is alleen EEN voorbeeld) deze plotselinge verschuiving van het bewustzijn vindt plaats (iets, dat onwaarneembaar is, je kunt het niet waarnemen, want als je tijd had om het waar te nemen, veronderstel ik, dat het niet zou gebeuren, het is niet geobjectiveerd), en... je voelt, dat je gaat flauwvallen, al het bloed haast zich van het hoofd naar de voeten en: woeps! Maar wanneer het bewustzijn OP TIJD opgevangen wordt, gebeurt het niet; en wanneer het niet op tijd opgevangen wordt, gebeurt het.

Dit zou neigen om te laten zien.... ik weet niet, of we kunnen generaliseren, of dat dit alleen een speciaal geval is, dat uitgewerkt wordt (ik kan het niet zeggen), maar er is een erg onderscheiden indruk, dat wat het gewone menselijk bewustzijn waarneemt als de dood, eenvoudig zou

kunnen zijn, dat het bewustzijn niet snel genoeg naar haar ware positie teruggebracht is.

Ik ben nogal gewaar, dat dit alles verwarrend moet lijken; ik voel, hoe ontoereikend de woorden en de uitdrukking zijn om de ervaring te beschrijven. Wanneer je letterlijk wil zijn, zeg je, dat het een “omkering van het bewustzijn” is --- maar het is het niet! Dat is alleen literatuur.

Ofschoon het misschien betekent, dat we naderbij de kennis ervan komen --- met kennis bedoel ik het vermogen om het te veranderen, natuurlijk. Wanneer je macht over iets hebt, komt het, omdat je het kent; iets “kennen” betekent in staat zijn om het te creëren, of te veranderen, het te laten voortduren of te laten ophouden --- met andere woorden, het is Vermogen. Dat betekent “kennen.” De hele rest is verklaringen, die het denkvermogen aan zichzelf geeft. En ik kan voelen, dat iets (“iets”! Wel, wat Sri Aurobindo “de Heer van de Yoga” noemt: het deel van de Allerhoogste, dat betrokken is bij de aardse evolutie) me natuurlijk leidt naar de ontdekking van dat Vermogen --- die Kennis --- door het enige mogelijke middel: ervaring. En met grote zorg, want ik kan dat voelen....

Het gaat zo snel als het mogelijk kan gaan.

Natuurlijk maken deze moeilijkheden (deze schijnbare moeilijkheden) uitwendig mensen van streek, speciaal de dokter! Ik heb hem uitgelegd, dat het allemaal yoga was en transformatie, en hij zou zich geen zorgen moeten maken, maar evident... is het van streek makend voor de gewone ogen. Een ding in het bijzonder is verbijsterend voor de gewone visie: ik verlies erg, erg regelmatig gewicht. Het is al naar beneden tot een belachelijk figuur --- ik weeg alleen 39 kilo! Met mijn lengte en botstructuur zou mijn normale gewicht 60 kilo moeten zijn; toen ik vijftwintig was, woog ik 60 of 62 kilo. Nu ben ik naar beneden tot alleen 39 kilo, en het gaat nogal regelmatig naar beneden. Ik begrijp, hoe verstorend dit zou kunnen zijn voor mensen, die dingen op de gewone manier zien!... Ik eet niet veel (niet een beetje, niet veel, gewoon gemiddeld), en ik lijk geen voordeel te hebben van wat ik eet --- zo ziet het er uit aan de oppervlakte. En dan zijn er deze vreemde fenomenen; ik praat gewoonlijk niet over hen (jij bent de enige, waaraan ik ze uitgelegd heb, niemand anders), ik praat niet over hen, maar van tijd tot tijd lijk ik te... ik moet lijken flauw te vallen. En niet op de gewone manier, weet je, dat is het! Niets gebeurt op de gewone manier, dus is het erg van streek makend! (*Moeder Lacht*) De Energie is enorm, enormer dan het ooit geweest is; en er is bijna geen fysieke sterkte. Ik kan handelen, maar alleen als ik de Energie naar binnen breng: de minst fysieke handeling vereist de Energie. Ik denk, dat het lichaam volledig... nietig is; het lijkt... soms raak ik het aan om te zien, of het nog... of het hard is of dat het zacht is!

(*stilte*)

Er was een extreem gewelddadige aanval (het was gisteren, geloof ik, nee, de dag ervoor) en deze keer kwam een formidabel strijdlustig vermogen

naar me toe. De aanval bestond hieruit: de Oorsprong --- wanneer er een is --- moet de schuld krijgen van alle slechte wil, en ieder proces, dat gevaarlijk lijkt, moet bevorderd worden en geholpen! Maar toen kwam dat bewustzijn (bijna als een entiteit met een op oorlog gelijkend vermogen), en het bleef tot het lichaam haar vrede weer verkreeg, haar gewoonlijke vrede.

Ik kon iets zien, dat bijna gelijk was aan het vuur van de strijd --- een interessant spektakel! Het lichaam was erg bewust van de Hulp, die het kreeg, en dat gaf het veel vertrouwen: het kwam uit de strijd met een soort toegenomen zekerheid, dat het net zo werd geleid als het had moeten zijn om "het ding" te doen --- iets, dat niemand extern wist te doen, niemand! Niemand kan het weten --- noch het proces, noch... iets. Het is volledig nieuw.

Natuurlijk weet het allerhoogste Bewustzijn, wat Het aan het doen is en wat er zal gaan gebeuren, in dat Het weet, wat Het wil; maar het is niet iets, dat werkt van oorzaak naar effect, en van gebeurtenissen of omstandigheden naar consequenties, op de manier, dat het gewone bewustzijn werkt; het is helemaal niet zo, en daarom zijn we niet in staat om het uitwendig uit te drukken --- op het moment. Misschien zijn we later in staat om iets uit te spellen, maar het zal nooit meer zijn dan (hoe kan ik het neerzetten?)... alleen een verhaal, is het niet? Niet het DING zelf.

Hoe dan ook, alles, wat ik gezegd heb, kan nuttig zijn!

Ja!

Als een clou. Maar het is erg inadequaar, een benadering.

Precies, mon petit.

* * *

(Naar het einde van de conversatie spreekt de Moeder weer over X's bezoek.)

Beetje bij beetje is, wat stond te gebeuren, gebeurd: je hebt een relatie met een X, die niet de werkelijke X is, maar je EIGEN formatie van X (ik heb je dit al verteld), een ideale X, die je opgezet hebt in jezelf. Wel, je kunt beter stoppen met je ideaal associëren met X, omdat... zij niet bij elkaar passen!

Maar hoe zou ik uitwendig moeten handelen, wat zou ik moeten doen?

Niets. Of doe *pranam*¹⁸⁰ naar hem, dat is alles, het maakt niet uit. Persoonlijk zou ik *pranam* kunnen doen voor een klein hondje, mon petit,

¹⁸⁰ *Pranam*: voor iemand buigen of op de grond gaan liggen.

in alle oprechtheid --- de Heer erin zien. Je hoeft alleen aan de Heer te denken, is het niet?

Dat is in feite, wat ik altijd doe.

Denk aan de Heer, dat is alles.

En wees beleefd.

Laat dit bezoek je niet verstoren. In essentie is zijn benadering altijd perifeer voor me geweest, gewoon een deel van een immens geheel. Het vertegenwoordigt EEN aspect van de queeste voor het Goddelijke op aarde,¹⁸¹ en het is deel van een volledige lijn, zoals alle sannyasins, alle saddhus, enzovoort, X is dichterbij gekomen, omdat hij de Godin van de Liefde zoveel aanbad, het Shakti's aspect van de Liefde, en dat leidde hem natuurlijk hier naartoe, bracht hem dichtbij, maar.... ik zie het als deel van een hele wereld --- onder vele andere dingen. Weet je, er wordt iedere tien jaar een festival gevierd, wanneer alle saddhus gaan baden in de Ganges¹⁸²; ik heb alle foto's gezien --- het is pijnlijk. Het is niet mooier of harmonieuzer dan een op hol geslagen massa in een revolutie. Het is... er is geen speciale genade.

Herinner je nu het verhaal van die man, die geleefd heeft aan de bron van de Ganges, gedurende vijftig jaar?... Hier is hij (*Moeder laat zijn foto zien*). Hij was in zijn grot en V. zei tegen hem, "Ik zou uw foto willen nemen." "Oké," antwoordde hij, en kwam naar buiten en ging in de sneeuw zitten --- poedelnaakt.

(Moeder kijkt naar de foto) Er is iets in zijn voorhoofd, ogen en neus (waarom de neus?...) dat is erg overeenkomend in allen, die het innerlijke contact ervaren hebben.

Hij is meer als een voorbeeld van wat menselijke wezens kunnen verwerven: hij is meer een voorloper dan een werker. Hij is geen creatieve kracht op aarde: hij is een voorbeeld.

Ja dit zijn eerder "siddhis" dan evolutionaire ontwikkelingen: dingen, die opgelegd zijn aan de Natuur.

Zij zijn meer als zaden, capaciteiten, die bestemd zijn om later in een nieuw ras te ontwikkelen, en het zaad is gemaakt om te groeien en bloesemen als een voorbeeld, voordat dingen gebeuren op een grotere schaal --- zij zijn voorbeelden.

Er is een andere man, waarvan de leerlingen zeggen, dat hij geleefd heeft gedurende meer dan honderdvijftig jaar; ik zal je zijn foto laten zien

¹⁸¹ X symboliseert de Tantrische queeste.

¹⁸² *De Kumbhamela*: wanneer honderdduizenden asceten en pelgrims gaan baden in de Ganges.

(Moeder gaat de foto opzoeken). D. gaat hem twee keer per maand bezoeken, en gisteren of de dag ervoor zie hij tegen D., Weet je, het grootste wonder, waarvan ik weet, is om in staat te zijn geweest om meer dan duizend mensen te verzamelen voor een spirituele onderneming!” *(Moeder lacht hartgrondig)* Het is grappig!... Twaalfhonderd mensen is het Ashram’s officiële aantal. “In staat geweest zijn om een groep samen te brengen van meer dan twaalfhonderd mensen voor een spirituele onderneming”!...

Hij zei, dat hij hier zou komen, wanneer ik hem zou roepen; ik heb hem een woord gestuurd, dat ik hem niet zou roepen --- omdat ik een zo oude man niet kan verstoren en zelfs niet in staat zijn om hem te zien!

(Moeder kijkt naar de foto) Hij ziet er uit als een goede man.

Maar er zijn er veel zo.

X schold me uit, omdat ik geen kumkum¹⁸³ meer op mijn voorhoofd smeer. Ik heb niet geantwoord, ik zei niets.

Hij is bang, dat, wanneer je stopt met de gebaren maken, je het pad vergeet!

Ja, hij voelt, dat ik alles laat vallen.

Dat is het, hij voelt, dat, als je de dingen niet doet, die hij zei, op de manier, die hij zei om het te doen, je gevallen bent van het pad. Hij kan het niet begrijpen. Het heeft geen zin om het te bediscussiëren.

Hij is niet gelukkig met me!

Hij denkt dat je *je sadhana* een schop gegeven hebt.

Het is ridicuul!

Nee, dat is het niet! Ik vertel je, dat hij het niet kan begrijpen. Voor hem is sadhana... Ik stuurde hem een woord, dat ik volledig verdiept was in sadhana, en toen zag ik onmiddellijk zijn mentale beeld van mij, terwijl ik met gekruiste benen zat en eeuwigdurende puja deed! Je krijgt het idee. Voor hem betekent sadhana zekere gefixeerde regels, en wanneer je de regels laat gaan, laat je de sadhana gaan. Maar het maakt niet uit, maak je er geen zorgen over.

Hij is “ziek,” omdat iets probeert om hem door verschillende levenstijden in één te gaan. Wanneer het slaagt, wel, dan zal hij het uiteindelijk begrijpen; wanneer het niet slaagt, zullen we gedaan hebben,

¹⁸³ Kumkum: een rood poeder, dat gebruikt wordt in ceremonieën. Satprem droeg gewoonlijk een rode driehoek tussen zijn wenkbrauwen.

wat we konden, hij zal gedaan hebben, wat hij kon, en alles zal voor het beste zijn. Dat is alles.

Ik ben op een punt gekomen, waar ik de inspanning zelfs kan zien naar het Goddelijke in erg onbewuste kleine wezens: puppy's, katjes, kleine baby's, een boom --- het is zichtbaar. En dat is de immense sadhana van de aarde... zichzelf voorbereiden om het Goddelijke te ontvangen.

Dat is alles, wat nodig is.

Uiterlijke vormen zijn volledig irrelevant --- volledig. Voilà.

September 15, 1962

(Satprem leest een passage voor uit zijn manuscript, waarin hij het verschil noemt in helderheid van de verscheidene vlakken van bewustzijn. Moeder onderbreekt hem om toe te voegen.)

Ergens in het bovenmentale (voorbij het hogere denkvermogen en van het bovenmentale verder), zijn dingen lumineus IN ZICHZELF. Licht hoeft hen niet aan te raken: dingen zelf zijn lumineus. En dit maakt een aanzienlijk verschil in visioen. Dingen worden niet langer verlicht van buitenaf, zijn zijn lumineus in zichzelf. Dit is het grote verschil in de kwaliteit van licht.

Het is zelfs tot het punt gekomen, waar dingen, die vanbuiten verlicht worden, kunstmatig voor me lijken. Zij hebben hun licht verloren.

Er kan een erg schemerig en onderdrukt licht zijn --- niet helder, bedoel ik --- maar het is zelf-lumineus. En hoe hoger je dus stijgt, hoe briljanter en uniform het licht wordt.

* * *

Een weinig later:

Mensen worden rusteloos, zij willen een complete collectie publiceren van mijn vertellingen --- in het Engels. "Rustig!" vertelde ik hen. "Ik wil niets hiervan: we zullen later een Franse editie publiceren, wanneer het klaar is."

Ik wil geen Engels. Ik wil geen Engels! En steeds meer, ik wil geen Engels De Engelse vertaling, bijvoorbeeld, van *Prayers and Meditation* is naar de drukkerij en zij wilden het herdrukken. Ik zei nee: "Wanneer je wil, kan je herdrukken, wat Sri Aurobindo ZELF vertaald heeft (er is niet veel, alleen een dun volume). Dat, ja, omdat Sri Aurobindo het vertaalde. "Maar

zelfs wat dat betreft, het is niet hetzelfde als mijn tekst --- het is Sri Aurobindo's, niet het mijne.

Prayers and Meditations kwamen tot mij, weet je --- het werd iedere keer gedikteerd. Ik schreef het gewoonlijk aan het einde van mijn concentratie, en het ging niet door mijn denkvermogen; het kwam gewoon --- en het kwam klaarblijkelijk van iemand, die geïnteresseerd was in een mooie vorm. Ik hield het gewoonlijk achter slot en grendel, zodat niemand het zou zien. Maar toen ik hier kwam, vroeg Sri Aurobindo me erover, dus liet ik hem een paar pagina's zien en toen wilde hij de rest zien. Anders had ik het opgesloten gehouden. Ik vernietigde, wat er ook van over was --- er waren vijf dikke volumes, waar ik iedere enkele dag in geschreven had (er waren herhalingen, natuurlijk): de uitkomst van mijn concentraties. Dus koos ik, welke delen gepubliceerd zouden worden (Sri Aurobindo hielp in de keuze), kopieerde hen en verscheurde toen de bladzijden en liet de rest verbranden.

Dat is een schande!

Er zijn enkele oorspronkelijk fragmenten over van wat gepubliceerd werd --- ik verdeelde bijna alles ervan; de inkt was vervaagd, het was praktisch wit. Ik verbrandde alles.

Het is werkelijk een schande.

Het was niet geschreven voor iemand en het was niet bedoeld om te gelezen te worden. Ik liet het aan Sri Aurobindo zien, omdat hij over zekere dingen sprak en ik zei, "Ah ja, dat is de ervaring, die ik had in..." Toen liet ik hem mijn notitieboek zien voor die datum (er was iets geschreven voor iedere dag).

Vijf dikke notitieboeken, jaar na jaar.... Zelfs hier bleef ik een tijdje schrijven.

Ik schreef veel in Japan.

Hoe dan ook, alles van algemeen belang werd behouden. Maar daarom zijn er openingen tussen de datums, anders zou het doorlopend zijn --- het was monumentaal, weet je!

Alleen hier begonnen mensen te willen om het te behouden en behouden en behouden. (*Moeder maakt een gebaar van alles over haar schouder werpen.*) De wereld beweegt snel, de wereld beweegt snel, snel, snel --- waarom iets behouden?

(*stilte*)

Dus ik heb gezegd, dat als mensen willen lezen, wat ik gelezen heb (natuurlijk heb ik zekere dingen in het Engels geschreven, zoals *Conversations with the Mother*, dat ik later in het Frans herschreef --- niet precies op dezelfde manier, maar bijna; dus dat is oké, het is geschreven

in het Engels)... maar diegenen, die van mij willen lezen, wel, laat ze Frans leren, het zal hen geen schade toebrengen!

Frans geeft een precisie aan het denken, zoals geen andere taal doet.

U zou klaarblijkelijk in het Frans gelezen moeten worden.

Omdat het alles bij elkaar iets anders is. Onvertaalbaar, niet dezelfde geestesgesteldheid! Zoals Franse humor en Engelse humor --- zij liggen ver, ver uit elkaar... zo ver uit elkaar, dat zij gewoonlijk niet vatbaar zijn voor elkaar!

September 18, 1962

Ik hoef niet ver te gaan bij mijn vertaling van *The Synthesis of Yoga* (het gaat erg snel), en ik heb gevonden, wat ik vervolgens ga doen... Het is iets als deze notitieboeken [*Prayers and Meditations*]. Ik ga de hele sectie van Savitri nemen (om mee te beginnen, ik zal later zien) van "The Debate of Love and Death" tot het punt, waar de Allerhoogste Heer zijn profetie maakt over de Aarde's toekomst; het is lang --- verscheidene pagina's lang. Dit is voor mijn eigen genoegdoening.

Ik ga het zin voor zin vertalen, niet woord voor woord --- zin voor zin), terwijl ik een ruimte laat tussen iedere zin; en wanneer ik klaar ben, zal ik proberen om het in het Frans te hervatten (*gebaar van naar beneden trekken van vanboven*).

Ik doe het niet om het aan mensen laten zien of om het iemand te laten lezen, maar om in *Savitri's* atmosfeer te blijven, want ik hou van die atmosfeer. Het zal me een uur van concentratie geven, en ik zal zien of toevallig.... ik heb geen gave voor dichtkunst, maar ik zal zien of het komt! (Het zal zeker niet komen van een geestesgesteldheid, die ontwikkeld is in dit huidige bestaan --- er is geen poëtische gave!) Dus het is interessant, ik zal zien of er iets komt. Ik ga het proberen.

Ik ken dat licht. Ik ben er onmiddellijk iedere keer in ondergedompeld als ik *Savitri* lees. Het is een erg, erg mooi licht.

Dus ik zal het gaan zien.

Ten eerste zal ik er net zo op concentreren als Sri Aurobindo het zei in het Engels, terwijl ik Franse woorden gebruik. Dan zal ik zien, of er iets

komt in het Frans. Het zal iets interessants zijn om te doen. Wanneer ik een, twee, drie zinnen per dag doe, is dat alles, wat ik nodig heb; Ik zal een uur per dag zo spenderen.

Ik heb niets in mijn denkvermogen. Alles, wat ik weet, is, dat in dat licht boven zijn, me een grote vreugde geeft. Want het is het supramentale licht --- een supramentaal licht van esthetische schoonheid, en erg, erg harmonieus.

Nu maakt het me niet uit of ik *The Synthesis* afmaak. Ik was een beetje bezorgd, omdat ik geen andere boeken heb door Sri Aurobindo om te vertalen, die me kunnen helpen in mijn sadhana: er was alleen *The Synthesis*. Zoals ik zei, het kwam altijd precies op tijd, net, wanneer het nodig was voor een bijzondere ervaring.

Wanneer deze nieuwe vertaling klaar is (omdat ik Savitri ken, ik weet, wat het is), ik weet dat, wanneer het klaar is... ofwel ben ik er, of anders zullen dingen erg lang duren.¹⁸⁴

Al zijn andere boeken, die me zouden kunnen helpen, zijn al vertaald. En met Savitri is het niet het idee om een vertaling te maken, maar te ZIEN. Om iets te proberen. Om me de dagelijkse ervaring van dat contact te geven.

Ik had enige magnifieke ervaringen, toen ik het voor de eerste keer las (twee jaar geleden, geloof ik). Prachtige, prachtige ervaringen! En sinds toen gebeurt iedere keer als ik deze zinnen lees, hetzelfde --- niet dezelfde ervaring, maar ik kom in contact met dezelfde werkelijkheid.

Het zal iets interessants zijn om te doen.

Het is interessanter dan luisteren naar iedereen's verhalen! Oh.. (Moeder klopt op haar hoofd). Dat is alles.

* * *

ADDENDUM

(Deze zijn de laatste zinnen van Savitri, die Moeder vertaalde. Zij werden gevonden in haar notitieboek onder de datum Juli 1, 1970:)

Maar hoe zal ik rust zoeken in eindeloze vrede,
Die de machtige Moeder's gewelddadige kracht herbergt,
Haar zicht gericht om de enigmatisch gemaakte wereld te
doorgronden,

¹⁸⁴ Zie in het Addendum de laatste zinnen van *Savitri*, die Moeder vertaalde.

Haar wil getemperd in de vuurzij van Wijsheid's zon
En de vlamme stilt van haar hart van liefde?

De wereld is een spirituele paradox,
Uitgevonden door een behoefte in het Ongeziene,
Een gebrekkige vertaling voor het schepsel's besef
Van Dat, wat voor altijd idee en spraak teboven gaat,
Een symbool van wat nooit kan worden gesymboliseerd,
Een verkeerd uitgesproken taal, verkeerd gespeld, en toch
waar.¹⁸⁵

(X.IV.647)

(Moeder's vertaling)

1.7.1970

*Mais comment puis-je chercher le repos dans une paix sans fin
Moi qui abrite la force violente de la formidable Mere,
Sa vision attentive a lire le monde enigmatique,
Sa volonte trempee par le brasier du soleil de la Sagesse
Et le silence flamboyant de son coeur d'amour?
Le monde est un paradoxe spirituel
Invente par un besoin dans l'Invisible,
Une pauvre traduction pour les sens des creatures
De Cela qui a jamais depasse l'idee et la parole,
Un symbole de ce qui ne peut jamais etre symbolise,
Un langage mal prononce, mal epele, pourtant vrai.*

¹⁸⁵ Hier zijn de drie volgende lijnen, die Moeder nooit vertaalde:

Zijn vermogens zijn gekomen van de eeuwige hoogten
En dompelden zich in de onbewuste schemerige Afgrond
En verrezen eruit om hun wonderbare werk te doen.

September 22, 1962

(Moeder maakt deze korte opmerking over iemand, die traditionele yoga beoefent en constant ziek is:)

... Dat is het essentiële falen van het oude yogasysteem: dingen gaan vrij aardig op het niveau, waar zij yoga beoefenen, maar zo gauw als zij neerdalen, zijn zij erger dan iemand anders!

* * *

(Na luisteren naar een passage in Satprem's manuscript over geweldloosheid en Gandhi, maakt Moeder een andere korte opmerking:)

Zij smakken werkelijk hun lippen over hun *ahimsa*¹⁸⁶ --- het is walgelijk!

* * *

(Kort uittreksel uit de passage in het Avontuur van Bewustzijn, dat Satprem las voor Moeder:)

... In het midden van de Eerste Wereldoorlog noteerde Sri Aurobindo met profetische kracht: *De nederlaag van Duitsland... kon niet uit zichzelf de geest doden, die toen geïncarneerd was in Duitsland; het zou goed hoofdzakelijk kunnen leiden tot een nieuwe incarnatie ervan, misschien in enig ander ras of keizerrijk, en de hele strijd zou weer overnieuw gevochten moeten worden. Zolang de oude goden levend zijn, is het breken of de depressie van het lichaam, dat zij bezielen een kleine zaak, want zij weten goed, hoe te transmigreren. Duitsland wierp de Napoleontische geest in Frankrijk in 1813 en braken de overblijfselen van haar Europese leiderschap in 1870; hetzelfde Duitsland werd de incarnatie van dat, wat het omvergeworpen had. Het fenomeen is gemakkelijk in staat tot vernieuwing op een formidabele schaal.*¹⁸⁷ Vandaag vinden we, dat de oude goden weten, hoe zij moeten transmigreren. Gandhi zelf, die zag, dat al die jaren van geweldloosheid culmineerden in het verschrikkelijke geweld, dat India's scheiding markeerde in 1947, observeerde treurig voor zijn dood: "De attitude van geweld, de we heimelijk gehuisvest hebben, springt nu terug op ons, en maakt, dat we naar elkaars keel vliegen, wanneer de kwestie van verdeling van macht opkomt.... Nu dat de last van onderwerping opgeheven is, zijn alle

¹⁸⁶ *Ahimsa*: geweldloosheid.

¹⁸⁷ *The Ideal of Human Unity*, Cent Ed., XV. 320.

krachten van het kwaad naar de oppervlakte gekomen.” Want noch geweldloosheid, noch geweld raken de wortels van het Kwaad....

September 26, 1962

(Na het luisteren naar een passage van Satprem's manuscript:)

Het is erg goed!

Ik zou hun gezichten willen zien... het zou grappig zijn.

Hierna ga ik verder met Alipore: het Superbewuste.

Het zal fascinerend worden.

Het is moeilijk.

Nee, het is erg goed.

Het zal een mooi boek worden --- *ongebruikelijk*. Het is een oorspronkelijke manier van dingen presenteren. Interessant, mon petit.

Op een dag, wanneer u tijd heeft, zal ik enige vragen moeten stellen. Omdat voor het Superbewuste enige dingen niet helder zijn in mijn denkvermogen.

Je kunt me vragen stellen, maar je zult alle antwoorden vinden in wat hij geschreven heeft, denk je niet?

Ja en nee.

Wat wil je weten?

Ik zou speciaal het verschil willen begrijpen tussen het bovenmentale en het Supramentale --- het concreet begrijpen, niet abstract.

Het bovenmentale is geen deel van het intellect. Het is het domein van de goden.

Het is het domein van de goden, en dat heeft de aarde bestuurd. Alle goden, die mensen gekend hebben, aanbeden en contact mee gehad hebben, zijn daar.

Ja, een domein van goden, met godgelijke levens en godgelijke manieren --- het is niet het Supramentale.

Ja, precies --- maar wat maakt exact het verschil?

Ik geloof niet, dat goden toegang hebben tot het Supramentale.

Ja, de goden stoppen bij het bovenmentale.

Ik ben niet bekend met de zuivere Hindoe tradities, maar de goden zijn de wezens, waar de Veda's en mensen van de Vedische tijden contact mee hadden --- tenminste, dat denk ik. Ik leerde, wat ik weet over de goden, voordat ik hier kwam, door de andere traditie, de Chaldeeuwse. Maar Théon zei gewoonlijk, dat deze traditie en de Vedische (die hij goed kende) uitgroeisels waren van een oudere traditie, die gemeenschappelijk was voor beiden. Het verhaal gaat, volgens hem, dat de eerste Emanaties, die volmaakt onafhankelijk waren, zichzelf scheidden van de Allerhoogste in hun actie, alle wanorde gecreëerd hebben --- dat heeft de schepping's wanorde veroorzaakt. Daarna werden de goden geëmaneerd om het kwaad te repareren, dat gewrocht was en de wereld te organiseren volgens de allerhoogste Wil. Natuurlijk is dit een kinderachtige manier om het neer te zetten, maar het is begrijpelijk. Dus al deze goden werken in harmonie en orde. Dat zegt de oude traditie.

Zover als ik het begrepen heb, heeft de Indiase traditie alles omarmd, dat van de eerste Emanaties kwam, omdat alle goden van destructie, van onbewustheid en van lijden besloten zijn in zijn pantheon.

Aan het eind denk ik, dat het aan iedereen is om te noemen, wat hij wil op de manier, waarop hij het wil. Zo heb ik het altijd gevoeld. Zelfs in de Hindoe traditie is het geschreven: "De mens is bezitting voor de goden, kijk uit voor de goden."

Dit alles is hoofdzakelijk een kwestie van taal voor me --- woorden om bij iedereen te passen volgens zijn natuur.

Ik heb bewuste contacten gehad met alle wezens van de traditie, die Théon aan me bekend maakte, en met alle wezens, zoals beschreven in de Indiase traditie; in feite heb ik, zover als ik weet, contact gehad met alle godheden van alle religies. Er is een gradatie (*gebaar van niveaus*). Deze wezens worden langs de hele weg gevonden van... er zijn er zelfs enkele in het vitale; in de mentale werkelijkheid heeft de mens veel dingen vergoddelijkt: hij heeft kant en klare goden gemaakt uit wat dan ook, dat niet hetzelfde leek als hijzelf. Wanneer je eclectisch bent, kun je met hen allen contact hebben. En zij hebben allen hun eigen werkelijkheid en bestaan.

Dit gebied houdt alleen toezicht op de aarde en het denkvermogen (juist het hoogste denkvermogen inbegrepen). Maar de evolutie --- ik bedoel de AARDSE evolutie, met haar bijzondere ritme, dat meer gecondenseerd is, meer geconcentreerd, en, je zou kunnen zeggen, meer gefocust dan de universele evolutie als geheel --- deze aardse evolutie heeft, met de menselijke soort, een soort hogere intelligentie gecreëerd, die in staat is om door het bovenmentale gebied te gaan, het gebied van de goden, en direct een hoger Principe te bereiken.

Maar dit bovenmentale gebied, dit gebied van de goden met het vermogen om het universum te besturen en, GEDEELTELIJK, de aarde heeft haar eigen werkelijkheid. Je kunt ermee in contact komen en het gebruiken; de Vedische "voorvaders" gebruikten het, occultisten gebruiken het, zelfs de Tantrikas gebruiken het. Maar er is een ander pad, dat, de goden wantrouwend, hen voorbijgaat door een soort intellectueel ascetisme, als het ware, voorzichtig met vormen, met beelden, en verschillende uitdrukkingen, dat recht omhooggaat als een pijl, trots en zuiver, naar het supramentale Licht. Dat is een levende ervaring.

Sri Aurobindo predikte de integrale yoga, die alles omvat, dus men kan alle ervaringen hebben. Het universum werd inderdaad gecreëerd als een veld van ervaring. Sommige mensen prefereren de korte, rechte en nauwe paden --- dat is hun zaak. Anderen houden ervan om te treuzelen langs de weg --- en dat is hun zaak!

En sommigen zijn aangetrokken om alle ervaringen te hebben, en dus dwalen zijn gedurende een lange tijd door de bovenmentale wereld. En natuurlijk wordt de uitgestrekte meerderheid van diegenen, die RELIGIEUZE aspiraties hebben, zo in contact gebracht met verscheidene godheden, waar zij stoppen --- het is genoeg voor hen.

Maar alles, wat ik net gezegd heb, is alleen een heel klein deel van het hele verhaal.

In feite behoort dit domein van de goden aan onze kant, ofschoon op een godgelijke schaal: met het goden's vermogen, hun mogelijkheden, hun bewustzijnsvormen, hun vrijheid; en ook hun onsterfelijkheid. Met andere woorden, een godgelijk leven --- ik denk, dat de meeste menselijke wezens er meer dan tevreden mee zouden zijn!

En zoals alle verhalen ons vertellen, komen de goden soms op aarde om wat plezier te hebben. Ik weet, dat sommige komen en een menselijk lichaam nemen om een psychisch wezen te hebben --- maar niet allemaal. De meesten van hen vinden het eenvoudig fijn om een menselijk contact te hebben. In ieder geval hebben zij lichamen in hun eigen domein --- er is geen besef van lichaamsloos zijn. Zij hebben lichamen --- onsterfelijke.

Ja, maar ook in het Supramentale?...

Maar de goden gaan niet naar het Supramentale!

Nee, wat ik hoofdzakelijk wil weten is het verschil, wanneer je overgaat naar de andere kant, in het Supramentale --- het verschil in visioen tussen het Supramentale en het bovenmentale.

Ik weet niet, wat Sri Aurobindo je zou vertellen....

Dit is precies, wat ik deze dagen waarneem. Voor mij is het bovenmentale bewustzijn een vergroot bewustzijn: veel lieflijker, veel verhevener, veel krachtiger, veel gelukkiger, veel... met veel "veel meers" eraan. Maar.... ik kan je een ding vertellen: de goden hebben geen besef van Eenheid. Zij maken bijvoorbeeld op hun eigen manier ruzie onder zichzelf, wat laat zien, dat zij geen besef van Eenheid hebben, geen besef van allemaal een zijn, van allemaal verscheidene uitdrukkingen zijn van het Goddelijke --- het unieke Goddelijke. Zij zijn dus nog aan deze kant, maar met vergrote vormen, en vermogens voorbij ons begrip: het vermogen om vorm door wil te veranderen, bijvoorbeeld, of om tegelijkertijd op veel plaatsen te zijn --- allerlei soorten dingen, waarvan arme mensen alleen kunnen dromen om te hebben. De goden hebben het allemaal. Zij leven een goddelijk leven! Maar het is niet supramentaal.

Het Supramentale is kennis --- Zuivere Kennis. Ja, het is kennen --- kennen, wat gekend moet worden.

Er is niet langer een spel TUSSEN zichzelf en dingen, het is.... Waarlijk, het teken van het Supramentale is Eenheid. Geen som van veel verschillende dingen, maar aan de andere kant, een Eenheid... aan het spelen met Zichzelf. Er is niets van de manier, waarop goden relateren met elkaar en de wereld, want zij zijn nog deel van de werkelijkheid van diversiteit, ofschoon VRIJ van Onwetendheid. Zij hebben geen Onwetendheid, zij hebben niet, wat menselijke wezens hier hebben. Zij hebben geen Onwetendheid, zij hebben geen Onbewustheid, maar zij hebben het besef van diversiteit en van scheiding.

Wat over Sri Aurobindo's ervaring in Alipore dan? Weet u, die welbekende ervaring, toen hij Narayana zag in de gevangenen, Narayana in de bewakers, Narayana overal?...

Dat is de Allerhoogste. Eenheid.

Is het een supramentale ervaring of....

Het is supramentaal.

Supramentaal?

Ja, de supramentale ervaring. Hij noemde het Narayana, omdat hij Indiër was.

Is het supramentaal, niet bovenmentaal?

Nee, nee.

Het is als de boodschap van de Gita, zoals Sri Aurobindo het verklaarde: niet bovenmentaal, maar supramentaal. Het is Eenheid, de ervaring van Eenheid.

De ervaring van de goden is nooit meer geweest dan een afleiding voor me --- een amusement, een plezierige afleiding; niets ervan lijkt essentieel of onmisbaar. Je kunt jezelf onthalen op de luxe van al deze ervaringen, en zij vergroten je kennis en je vermogen, je dit en je dat, maar het is niet bijzonder belangrijk. HET is alles bij elkaar verschillend.

We kunnen het zonder goden stellen. We kunnen toegang hebben tot het Supramentale zonder enige van deze ervaringen, zij zijn niet onmisbaar. Maar als je het universum wil kennen en ervaren, wanneer je geïdentificeerd wil zijn met de Allerhoogste in Zijn uitdrukking, wel, dit alles is deel van Zijn uitdrukking, in variërende gradaties en met variërende vermogens. Het is allemaal deel van Zijn ervaring. Dus waarom jezelf niet onthalen op die luxe? Het is erg interessant, erg interessant --- maar niet onmisbaar.

Ik denk, dat als je eenmaal geïdentificeerd bent met de Allerhoogste en Hij je gekozen heeft om een werk te doen op aarde, dan verleent Hij je natuurlijk al deze dingen, omdat het je vermogen van actie vergroot, dat is alles. Dat is alles.

Wat mij betreft, zijn er geen problemen meer, geen problemen meer!

Deze classificatie [van de vlakken van bewustzijn] komt erg gelegen en is noodzakelijk op een gegeven moment, in het bijzonder, wanneer je opstijgt en ontwaakt; maar naderhand....

(stilte)

Sri Aurobindo legde niet teveel nadruk op het Bovenmentale. Het enige significante punt is, dat het Bovenmentale de wereld bestuurd heeft door de verschillende religies. En het is de verblijfplaats van alle goden, alle wezens, die mensen tot goden gemaakt hebben in hun religies. Deze wezens bestaan in hun eigen wereld, en sommige mensen, die in aanraking met hen zijn gekomen, zijn overweldigd door hun vermogens en hun superioriteit en hebben goden en religies uit hen gemaakt.

Maar het is beter om hier niet de nadruk op te leggen [in je boek]. Zoals ik gezegd heb, kunnen we dat vlak voorbijgaan, of zelfs er doorheen gaan zonder het te weten. Het interesseerde me om in de Veda's te lezen, dat, wanneer je niet opstijgt op de manier, dat je verondersteld wordt te doen, wanneer je probeert om voorbij de goden te gaan, dan gebeuren onplezierige dingen met je en wordt je weg geblokkeerd --- herinner je je

dat?¹⁸⁸ Dat geeft je een idee van wat het is. Het is als een intermediaire zone, die ver superieur is aan de aarde, maar nog intermediair. Sommigen hebben geprobeerd om het over te steken zonder te stoppen; en daar, zeggen ze, raak je in moeilijkheden. Persoonlijk ben ik niet zeker, ik kan alleen spreken over mijn eigen ervaring: er was altijd een gevoel van broederschap --- zoals je je voor kan stellen! Ik kende hen, ik was op vriendelijke voet met hen, dus er was geen kwestie van hen voorbijgaan of niet!

Maar ik heb de sterke indruk, dat die wereld nog een vergrote versie is van onze eigen, en een deel van het oude pad; het heeft niets te maken met de Supramentale Schepping, die de aarde het besef zal brengen van de Allerhoogste en het Unieke.

Het is eigenlijk deel van het oude pad, een consequentie van alles, dat gebeurd is, van de hele universele formatie, zoals we het kennen. Mensen, die geloven in essentieel Kwaad, zouden zeggen, dat het een consequentie is van "het ongeluk" van de schepping. Maar is het een ongeluk? Ik heb mijn twijfels. Het moet geopenbaard worden. En we zullen het niet weten, totdat... totdat het voorbij is.

Ik spreek in raadsels, maar wat kan ik anders doen!...

Ik bedoel, dat het hoe en het waarom ervan niet gekend zullen worden, totdat... totdat de curve gecompleteerd is.

Maar de goden horen bij de huidige curve. Het bovenmentale behoort bij deze curve.

Deze goden zijn allemaal erg aardig! Voor sommige mensen zijn zij bij tijden ondraaglijk (*Moeder lacht*), maar ze zijn werkelijk erg aardig! Zij hebben hun fouten, zij hebben hun goede punten, maar voor mij zijn ze altijd erg aardig geweest!

Niet meer (*Moeder maakt een X over haar mond*).

* * *

(Later probeerde Moeder een woord te herinneren, dat haar raakte, terwijl zij luisterde naar Satprem, die zijn manuscript las over Sri Aurobindo:)

... Het is vreemd, ik realiseer me, dat ik luister met een volledig verschillend bewustzijn. Niets is hier achtergebleven (*wijzend op het voorhoofd*), alles, dat daar komt, is geluid, maar ik luister ergens anders.

Ik heb geen fysiek geheugen --- ik herinner helemaal niet. Maar ik had de indruk... ik zag een woord veranderen in levend blauwachtig licht, dus ik

¹⁸⁸ Dit moet refereren aan de discussie van Rishi Agastya en Indra (*The Secret of The Veda*, Cent. Ed., X. 241), becommentarieerd door Moeder in de 1961 Agenda (Vol II, p. 37).

dacht, "Ah, een goed woord voor mijn vertaling!" (*Moeder probeert weer te herinneren, maar geeft dan op.*)

Hoe dan ook. Het belangrijke is, wat u me verteld heeft: de ervaring van Alipore is supramentaal.

Oh, ja! Hij gebruikte het woord Narayana, omdat hij zijn eigen terminologie nog niet ontwikkeld had; maar hij refereert niet aan de goden: het is de supramentale ervaring.

* * *

(Enkele dagen later merkt Moeder op, betreffende haar "vergeetachtigheid" en haar manier van "ergens anders" horen:)

En soms hoor ik een woord, dat zelfs niet dichtbij wat gezegd werd is!

Want als ik probeer te herinneren, zie ik een licht, begrijp je --- het kwam met een licht. Het was een wit licht, omzoomd met blauw. Dus misschien zei je een of ander woord en hoorde ik het "ergens anders."

Ik zie nog hetzelfde: het was wit en omzoomd met blauw; ik zei blauwachtig, maar om exact te zijn, was het wit, omzoomd met blauw.

Soms gebeurt het met me, wanneer ik Engels lees voor mijn vertaling: plotseling komen zekere dingen [van ergens anders], dus zoek ik naar een vertaling, en wanneer ik terug refereer naar de Engelse tekst, kan ik het woord, dat ik gezien had, helemaal niet vinden --- ik vind het niet!

Dus besteed ik er niet veel aandacht aan! (*Lachend*) De doctoren denken, dat ik aan het opbreken ben!

September 29, 1962

(Betreffende een oud Gesprek van Oktober 3, 1956, om gepubliceerd te worden in het volgende "Bulletin":)

Dit is wat u zegt:

"Voorbij de schaduw van een twijfel komt de moderne wetenschappelijke perceptie veel dichterbij het uitdrukken van de universele werkelijkheid dan, zeg, de Stenen Tijdperk

percepties deden. Toch zal zelfs de Wetenschap zich volledig voorbijgegaan vinden en waarschijnlijk op haar kop gezet door de indringing van iets, dat NIET BESTOND in het geobserveerde universum....”

De moeilijkheid is, dat Sri Aurobindo zei, dat het al BINNEN was, verwickeld. Hij zegt altijd, dat het “verwickeld” is en dan ontwikkelt.

Ja, maar “verwickeld” betekent eenvoudig niet gemanifesteerd. De indringing van het nieuwe, supramentale element is de indringing van dat verwickelde, niet gemanifesteerde element.

Wanneer het hier al niet was, verwickeld, zou het nooit naar buiten kunnen komen! Dat ligt voor de hand.

Dan zegt u:

“Deze verandering, deze abrupte transformatie van het universele element zal zeer zeker een soort chaos voortbrengen in de percepties, waaruit een nieuwe kennis tevoorschijn zal komen. Dat is, in de meest algemene termen, het resultaat van de nieuwe Manifestatie.”

Het is geen kwestie van “nieuwe dingen,” alsof zij niet eerder bestonden, maar zij waren niet gemanifesteerd in het universum. Niets kan bestaan, dat niet alreeds bestaat in het Allerhoogste door alle eeuwigheid. Maar het is nieuw in de Manifestatie. Het element is niet nieuw, maar het is nieuw manifest , nieuw tevoorschijn gekomen uit het Niet-Manifeste. Iets, dat “nieuw” is... wat betekent dat? Het slaat nergens op! Het is nieuw VOOR ons, in de manifestatie, dat is alles.

We praten altijd nonsens, wanneer we praten. Maar in ieder geval (*lachend*), is sommige nonsens dichterbij de waarheid dan andere nonsens! Deze nonsens is dichterbij de waarheid.

Oktober

Oktober 3, 1962

Niets te zeggen.

Het is een microscopisch werk.

Oktober 6, 1962

78 --- Wanneer kennis vers is in ons, dan is het onoverwinnelijk; wanneer het oud is, verliest het zijn deugd. Dit komt, omdat God altijd voorwaarts gaat.

Dus wat is je vraag?

De kennis, waarnaar hier gerefereerd wordt, is intellectueel of spiritueel, maar voor de supramentale yoga is kennis... wat voor soort kennis is het? Een kennis in het lichaam, een fysieke kennis?

Sri Aurobindo spreekt hier over kennis door inspiratie of openbaring. Met andere woorden, wanneer iets plotseling neerdaalt en je begrip verlicht, voel je plotseling, dat je een zeker iets weet voor de allereerste keer, omdat het direct naar je toe komt van het domein van het Licht, het domein van de ware kennis, en het komt met al zijn ingeboren kracht van de waarheid --- het verlicht je. En het lijkt inderdaad, wanneer je het net ontvangen hebt, alsof niets dat Licht zou kunnen weerstaan. En als je het zeker maakt, dat je het in je laat werken, dan veroorzaakt het zoveel transformatie, als het kan, in haar eigen domein.

Het is een tamelijk algemene ervaring. Wanneer het optreedt, en gedurende enige tijd naderhand (niet erg lang), lijkt alles zich erg natuurlijk te organiseren rond dat Licht. Dan mengt het zich beetje bij beetje met de hele rest. Het intellectuele gewaarszijn ervan blijft, op de een of de andere manier geformuleerd --- zoveel is overgebleven --- maar het is als een lege bolster. Het heeft niet langer de drijvende kracht, die alle bewegingen transformeert van het wezen in het beeld van dat Licht. En dit bedoelt Sri Aurobindo: de wereld beweegt snel, de Heer gaat altijd voorwaarts, en alles wat achterblijft, is maar een spoor, dat Hij achterlaat in Zijn kielzog: het heeft niet langer dezelfde onmiddellijke en almachtige kracht, die het had, op het MOMENT, dat Hij het projecteerde in de wereld.

Het is als een vallende regen van waarheid, en iedereen, die zelfs een druppel ervan kan vangen, ontvangt een openbaring. Maar, tenzij zij zelf vooruitgaan in een fantastisch tempo, zullen de Heer en Zijn regen van waarheid al ver, ver weg zijn en zij zullen erg snel moeten rennen om het in te halen!

Dat is een beeld, dat ik altijd gezien heb.

Dat bedoelt hij.

Ja, maar voor deze kennis om werkelijk een transformerend vermogen te hebben...?

Het is de hogere Kennis, de Waarheid, die zichzelf uitdrukt, wat hij de "ware kennis" noemt; en die kennis transformeert de hele schepping. Maar Hij lijkt het constant te laten regenen, zie je, en als je niet opschiet (*lachend*), raak je achtergelaten!

Maar heb je nooit een soort schitterende flits gehad in je hoofd? En dan: "Aha! Dat is het!" Soms is het iets, dat intellectueel bekend was, maar het was saai en levenloos; en dan komt het tegelijkertijd als een enorm vermogen, dat alles organiseert rond dat Licht --- het duurt niet erg lang. Soms duurt het enkele uren, soms enkele dagen, maar nooit langer, tenzij men erg langzaam is in zijn beweging. En ondertussen, weet je (*lachend*), gaat de Bron van de Waarheid door en door en door....

Maar dit zijn allemaal psychologische transformaties. Wat is de kennis, die nodig is om Materie, het lichaam te transformeren?

Op het moment, mon petit, kan ik daarover niets zeggen, ik weet het gewoon niet.

Is het een andere soort kennis?

Nee, ik denk het niet.

(stilte)

Het zou een andere soort actie kunnen zijn, maar geen andere soort kennis.

(stilte)

In feite zullen we alleen in staat zijn om te spreken over wat Materie transformeert, wanneer Materie... tenminste een beetje getransformeerd is, wanneer er een begin is van transformatie. Dan praten we over het proces. Maar op het moment....

(stilte)

Maar iedere transformatie in het wezen, op ieder vlak, heeft altijd repercussies op de vlakken eronder. Er is altijd een actie. Zelfs die dingen, die zuiver intellectueel lijken, hebben zeker een effect op de structuur van het brein.

En deze soorten openbaringen gebeuren alleen in een stil denkvermogen --- of tenminste een denkvermogen in rust. Tenzij het denkvermogen absoluut kalm en stil is, komt het niet. Of, wanneer het komt, merk je zelfs niets, met al het lawaai, dat je maakt! En natuurlijk helpen deze ervaringen de kalmte, de stilte en ontvankelijkheid om beter en beter tot stand gebracht te worden. Dit besef van iets, dat volkomen immobiel is, maar niet gesloten --- immobiel, maar open en ontvankelijk --- raakt meer gevestigd, hoe meer je deze ervaringen hebt. Er is een groot verschil tussen een dode, doffe, onverschillige stilte en de ontvankelijke stilte van een verstild denkvermogen. Het maakt een groot verschil. En het resulteert uit deze ervaringen, Alle vooruitgang, die we maken, is altijd, nogal natuurlijk, het resultaat van waarheden, die van boven naar beneden komen.

Het heeft een effect: al deze dingen hebben een effect op de manier, waarop het lichaam functioneert --- de werkingen van de organen, het brein, de zenuwen, enzovoort. En dit zal zeker plaatsvinden, lang voordat er enig effect is op de uiterlijke vorm.

Feitelijk denken mensen, wanneer zij spreken over transformatie, hoofdzakelijk aan een pittoreske transformatie, is het niet? Een mooie verschijning --- lumineus, soepel, plastisch, terwijl het verandert door de wil.... Maar zij geven niet veel aandacht aan dit andere, deze nogal... onesthetische transformatie van de organen!

En toch is het zeker, wat eerst zal gaan gebeuren, lang voordat de verschijning getransformeerd wordt.

Sri Aurobindo sprak over de werking van de chakra's¹⁸⁹, die de organen vervangen.

Ja --- 300 jaar, zei hij! (*Moeder lacht.*)

(*stilte*)

Met een beetje reflectie is het gemakkelijk te begrijpen: wanneer het een kwestie was van iets stoppen en iets ANDERS starten, dan zou het nogal snel gedaan kunnen worden. Maar om een lichaam levend te houden (om het functionerend te houden) en TEGELIJKERTIJD genoeg van de nieuwe werkingen te hebben, zodat het levend blijft, en dan een transformatie --- dat maakt het een erg moeilijke combinatie om te realiseren. Ik ben er volledig gewaar van, volledig gewaar... van de immense hoeveelheid tijd, die nodig is, om dit te laten doen zonder catastrofe.

¹⁸⁹ *Chakra's*: centra van bewustzijn.

Boven alles, natuurlijk, wanneer we bij het hart komen: om het hart te vervangen door het centrum van Vermogen, een formidabel, dynamisch vermogen! (*Moeder lacht*) Op welk precies moment ga je de circulatie elimineren en de Kracht naar binnen werpen!

Het is... het is moeilijk.

(*stilte*)

Nee, ik heb niet veel te zeggen. Niets, van wat ik je net verteld heb, is uitgeefbaar; het kan in de *Agenda* gaan, maar het kan niet gepubliceerd worden.

Het is niet slecht voor mensen om enig idee te krijgen van het werk.

Nee.... Wel, je kan het opschrijven; ik zal zien. Maar ik heb niet veel te zeggen.

(*stilte*)

In het gewone leven denk je aan dingen, en dan doe je ze --- maar dit is juist het tegenovergestelde! In dit leven moet je eerst dingen doen en het daarna begrijpen --- maar lang daarna. Je moet eerst handelen, zonder denken. Wanneer je denkt, kom je nergens; je keert alleen terug naar de oude manier van dingen doen.

* * *

Een weinig later gaat Satprem terug naar de voorgaande conversatie over de goden:

*Maar bestaan deze goden onafhankelijk van het menselijke bewustzijn?
Zijn zij geen menselijke creaties?*

Nee, helemaal niet!

Een ding raakte me: u zegt, dat de Gita, zoals Sri Aurobindo verklaarde, niet bovenmentaal is, maar supramentaal....

Sri Aurobindo zei, dat wat hij kwam brengen, al aangetoond werd in de Gita.

Maar wat u niet exact helder gemaakt heeft voor me, is het verschil tussen HET ding en het bovenmentale....

Het is de ervaring van Eenheid.

Nee, maar het verschil in visioen --- ik spreek over het visioen. U vertelde mij, bijvoorbeeld, dat objecten in het bovenmentale zelf-lumineus waren.

Ja, van het bovenmentale verder.

Bedoelt u, dat men aardse objecten lumineus zien worden?¹⁹⁰

Nee, nee! Ik bedoel alle dingen en vormen in het bovenmentale zelf (de gewaden van de goden, bijvoorbeeld, hun juwelen en kronen --- er zijn allerlei soorten dingen in het bovenmentale). In deze werelden zijn er alle soorten vormen, die we vertalen in beelden van het aardse leven... maar het is alleen een vertaling.

Neem de goden's gewaden bijvoorbeeld. Hun gewaden, die zij met de wil veranderen op dezelfde manier als zij hun vormen veranderen, is niet gemaakt van fysieke, maar van bovenmentale substantie, en die substantie bevat zijn eigen licht. Het is zo met alles, het is alles... Er is geen zon, die licht en schaduwen werpt: de substantie is zelf-lumineus.

En verder, in het Supramentale?

Supramentaal....

(erg lange stilte)

Moeilijk uit te leggen.

(stilte)

Wanneer ik spreek over de "wereld van Eenheid," bedoel ik niet hoofdzakelijk het beseft hebben, dat alles een is en en dat alles plaatsvindt binnen dat Ene. Wat ik met Eenheid bedoel, is, dat je geen onderscheid kan maken tussen de actie ontvangen, de wil om te handelen, de handeling zelf, en het resultaat. Het is.... Het is allemaal simultaan.

Maar hoe? Het kan niet uitgelegd worden --- het kan eenvoudig niet! Je kunt een glimp krijgen van de ervaring, maar... tenslotte is het niet uit te drukken, we hebben geen middel om het uit te drukken.

Wanneer we "alles is simultaan" zeggen, praten we in algemeenheden.

We drukken dingen altijd uit in termen van hoog en laag. Zoals ik vaak gezegd heb, zijn andere woorden nodig, een andere manier van dingen formuleren.

¹⁹⁰ In feite joeg Satprem altijd dezelfde kwestie na: Hoever verandert de verschuiving naar de andere visie de visie van Materie --- hoe ziet de ware Materie eruit?

Je zegt, dat ik je vraag niet begreep, maar ik begreep het perfect, ik wist volmaakt goed, wat je wilde.... Maar wat kan gezegd worden over Dat! Er kan gewoon niet over gesproken worden, en hier is het bewijs: wanneer we er over konden spreken, zou het hier zijn. En zelfs dan zouden we er waarschijnlijk niet over spreken.

We kunnen er niet over spreken, we kunnen niets zeggen; wat we er ook over zeggen, is nonsens! Natuurlijk is het nonsens --- wat zou het anders kunnen zijn?

(*stilte*)

Op hun maximum, op de hoogten van hun mogelijkheden, kunnen menselijke opvattingen op het ALLERBESTE het een of ander uitdrukken van het bovenmentale. Voor mij is het erg levendig, erg familiair, omdat ik daar veel geleefd heb. Maar zelfs zo, ik beschouw woorden als te onhandig om het uit te drukken --- ofschoon je met "poëtische" metaforen net in staat zou zijn om een indruk ervan over te brengen. Maar wat betreft spreken over het Andere, ben ik er erg gewaar van, dat.... Maar zelfs, wanneer je precies in de Ervaring ben, is het enige, dat je voelt om te doen, is... stil blijven. Je kunt niet spreken. Zo gauw als je een woord uitbrengt, poef! Het verduistert allemaal. Het is nutteloos.

Maar fysiek, bijvoorbeeld, ziet u dit object [Satprem pakt een presse-papier op]. Nu zie ik het op een bepaalde manier --- maar met een supramentaal bewustzijn?...

Ik kijk er gewoon doorheen, dat is alles.

Maar dat is niets!

Wat bedoelt u, u ziet er doorheen?

Wel, ik bedoel, dat ik de lumineuze vibratie erachter kan zien. Maar ik realiseer me, dat een manier van zien de andere niet uitsluit.

Het is hetzelfde, wanneer ik naar mensen kijk: ik zie hen niet, zoals zij zichzelf zien, ik zie hen met de vibraties van alle krachten, die in hen zijn en door hen heengaan, en nogal frequent met de allerhoogste Vibratie van de Aanwezigheid. En daarom is mijn fysiek zicht... niet precies falend, maar veranderend in karakter, voor de fysieke precisie, dat het normale fysieke zicht geeft... het is vals voor me. Instinctief is het zo (niet, omdat ik er op die manier over denk). Dus ik heb niet langer de precisie van een visie, die ontworpen om de oppervlakkige korst van dingen te zien.

Maar dit weerhoudt me er niet van om fysiek te zien --- ofschoon, ja, het me bij tijden onzeker maakt van wie er voor me is, omdat ik een vibratie zie, die soms erg overeenkomstig is, bijna identiek, in drie of vier mensen (die niet allemaal noodzakelijkerwijze aanwezig zijn, maar hoe dan ook...). Dus er is een licht extern verschil --- er is een erg groot extern verschil in

de manier, hoe de vorm eruitziet, natuurlijk, maar in de combinatie van vibraties is er alleen een licht extern verschil. En dus ben ik soms niet zeker, ik weet niet of het deze persoon is of die; daarom vraag ik dikwijls, "Wie is daar?" Het is niet, dat ik niets zie, maar ik zie niet op dezelfde manier.

Op een bepaalde manier denk ik, dat ik beter zie. Maar op een bijzondere manier. Wanneer ik, bijvoorbeeld, een draad in een naald moet rijgen (ik heb geëxperimenteerd met dit soort dingen), wel, wanneer ik een draad in een naald moet rijgen, terwijl ik er naar kijk, is het letterlijk onmogelijk. Maar soms (wanneer ik in een zekere attitude ben), wanneer ik een draad in een naald moet rijgen, rijgt het zichzelf --- ik heb er niets mee te maken: ik houd de naald vast, ik houd de draad vast, en dat is dat.

Ik denk (in feite is het nogal eenvoudig een zaak van ervaring), ik denk, dat wanneer deze staat geperfectioneerd wordt, men in staat zou moeten zijn om alles te doen op de ANDERE manier, de manier, die niet afhangt van externe zintuigen. En dan, wel, zal het helder het begin zijn van een supramentale uitdrukking. Omdat het een soort ingeboren kennis is, die dingen DOET. Wanneer dat komt, weet je, dat je kunt handelen.

Maar je moet niet denken; op het moment, dat je begint te denken of je zintuigorganen wil gebruiken, verdwijnt het volledig.

En zover als het expressie betreft, is het eerste, dat je overkomt... het is niet alleen een onmogelijkheid: je WIL niet praten.

Iets anders is nodig, iets, dat volledig anders is.

We moeten gewoon wachten. Wachten, dat het komt.

(stilte)

Maar is niet, waarover u hier spreekt [Satprem wijst naar het presse-papier], wat mensen een "helderziende" visie noemen?

Nee, nee!

Het is een supramentale visie?

Ja.

Een helderziende zou het niet op die manier zien.

Nee. Het is een infiltratie van het supramentale bewustzijn.

Wat u iets anders laat zien door objecten of door mensen...

Nee, het heeft niets te maken met alle visioenen, die ik heb gehad.

Maar dat Visioen.... ik ken het goed, en het is geen "visioen" --- het is geen visioen! Ik kan het geen beeld noemen: het is een kennis. Ik kan zelfs niet zeggen, dat het kennis is, het is... iets, dat ALLES tegelijk is, iets, dat zijn eigen waarheid belichaamt.

Laat het tot stand gebracht worden! Wanneer het allemaal goed tot stand gebracht is, zullen we er weer over spreken (*Moeder lacht*).

Ik stel u vragen, omdat ik een boek moet schrijven!

Oh, maar spreek hier niet over in je boek! Mensen zullen zeggen, dat je volledig gebroken ben (*Moeder lacht*).

Oktober 12, 1962

Wat zullen we doen? Heb je een ander aforisme?

79 --- God is oneindige Mogelijkheid. Daarom rust de Waarheid nooit; daarom is ook Dwaling gerechtvaardigd voor haar kinderen.

80 --- Wanneer men luistert naar enkele devote mensen, zou men zich kunnen voorstellen, dat God nooit lacht; Heine was dichterbij het merkteken, toen hij in Hem de goddelijke Aristophanes vond.

Ja, hij bedoelt, dat wat op het ene moment waar is, niet langer waar is op een ander. En dat rechtvaardigt de kinderen van Dwaling.

Misschien bedoelt hij, dat er niet zoiets is als dwaling!

Ja, het is hetzelfde, een andere manier van hetzelfde zeggen. Met andere woorden, wat we dwaling noemen, was op een tijd waarheid.

Dwaling is een tijdgebonden notie.

Maar er zijn dingen, die werkelijk dwalingen zouden kunnen lijken.

Momenteaan.

Dat is precies de indruk: al onze oordelen zijn momentaan. Het ene moment het ene, het volgende moment iets anders. En dwalingen bestaan

voor ons, omdat we dingen in successie zien, de een na de ander; maar dat kan niet zijn, hoe het Goddelijke heb ziet, omdat alles in Hem is.

Probeer het gewoon gedurende een moment (*lachend*), probeer en stel je voor, dat je het Goddelijke bent! Alles is in je ; je speelt eenvoudig, dat je alles naar buiten brengt in een zekere orde. Maar voor jou, in je bewustzijn, is het er allemaal gelijktijdig: er is geen tijd, noch verleden, toekomst, noch heden --- het is daar allemaal samen, iedere mogelijke combinatie. Hij speelt alleen om het ene naar buiten te brengen en dan een andere; maar de arme zielen beneden zien alleen een klein deel van het geheel (ongeveer zoveel) en zeggen, "Hier is een dwaling!" Hoe is het een dwaling? Eenvoudig, omdat wat zij zien, alleen een klein deel is.

Het is helder, is het niet? Het is eenvoudig te begrijpen. De notie van dwaling behoort bij tijd en ruimte.

Hetzelfde geldt voor het gevoel, dat iets niet zowel kan ZIJN als NIET ZIJN op hetzelfde moment. En toch is dat de manier, waarop dingen zijn: iets is zowel als is niet op hetzelfde moment. De notie van tijd, van tijd en ruimte brengt de notie van dwaling.

Wat bedoelt u, iets is zowel als is niet op hetzelfde moment?

Iets is, en simultaan bestaat het tegengestelde ervan. Wel, voor ons kan het niet zowel ja als nee zijn op hetzelfde moment; maar voor de Heer is het CONSTANT zowel ja als nee op hetzelfde moment!

Het is hetzelfde met onze notie van ruimte. "Ik ben hier," zeggen we, "daarom ben jij niet hier." Maar ik ben hier en jij bent hier en alles is hier! (*Moeder lacht*) Maar je kunt dit niet begrijpen, tenzij je voorbij de notie van ruimte en tijd gaat.

Het is iets, dat erg concreet gevoeld kan worden, wanneer we stoppen om dingen te zien, zoals we het gewoonlijk doen.

Veel van deze aforismen werden zeker geschreven in een tijd, toen het hogere denkvermogen plotseling in het Supramentale stroomde. Het is vooralsnog niet vergeten, hoe dingen eruitzien op de gewone manier, maar nu ziet het, hoe zij zijn op de supramentale manier. En als een resultaat is er dit soort ding, dat deze paradoxale vorm geeft. Omdat het ene niet vergeten is en het andere al waargenomen.

(lange stilte)

In feite word je, wanneer je van dichtbij naar dingen kijkt, gedwongen om te concluderen, dat de Heer handelt vanuit een enorme komedie voor Zichzelf, dat de Manifestatie een komedie is, die Hij speelt met en voor Zichzelf!

Hij heeft zichzelf in de rol van toeschouwer geplaatst en Hij kijkt naar Zichzelf. En om naar Zichzelf te kijken, moet hij de notie van tijd en ruimte accepteren --- anders kan Hij niet naar Zichzelf kijken! En onmiddellijk begint de hele komedie. Maar het is een komedie en niets meer!

En wij zijn marionetten, eh! Daarom nemen we het zo serieus. Maar zo gauw als we stoppen om marionetten te zijn, realiseren we, dat het een komedie is.

Voor sommige mensen is een werkelijke tragedie.

Ja, omdat we het tragisch maken. WE maken het tragisch.

Ik heb hier laatstelijk op gefocust. Ik heb gekeken naar het verschil tussen overeenkomstige gebeurtenissen in de levens van menselijke wezens en de levens van dieren. Wanneer je je identificeert met dieren, dan zie je duidelijk, dat zij dingen helemaal niet tragische nemen --- behalve voor diegene, die in contact met de mens zijn gekomen. (Maar dan zij zijn niet in hun natuurlijke staat; het is een overgankelijke staat, zij zijn wezens in overgang tussen dier en mens.) En natuurlijk zijn de eerste dingen, die zij oppikken van de mens, zijn defecten --- dat is altijd het gemakkelijkste op te pikken! En dan maken zij zichzelf ongelukkig... voor niets.

Zoveel dingen, zoveel dingen... menselijke wezens hebben een weerzinwekkende tragedie gemaakt van de dood. En ik zag, met al deze recente ervaringen, ik zag, hoe veel, veel arme menselijke wezens vernietigd zijn door juist de mensen, waarvan zij het meest hielden! Onder het voorwendsel, dat zij dood waren.

Mensen geven hen een erg slechte tijd.

Vernietigd?

Ja, verbrand. Of opgesloten in een kist zonder lucht en licht --- terwijl VOLLEDIG BEWUST. En alleen, omdat zij zichzelf niet meer uit kunnen drukken, zeggen mensen, dat zij "dood" zijn. Zij verspillen geen tijd om hen dood te verklaren! Maar zij zijn bewust. Zij zijn bewust. Stel je iemand voor, die niet langer kan spreken of bewegen --- volgens menselijke wetten is hij "dood." Hij is dood, maar hij is bewust. Hij is bewust, dus ziet hij de mensen om zich heen: sommige van hen huilen, sommige van hen zijn... wanneer hij een beetje helderziende is, ziet hij ook, dat sommige van hen zich verheugen. En dan ziet hij, dat hij in een kist gelegd wordt, ziet, dat het deksel vastgespijkerd wordt, terwijl hij ingesloten wordt: "Ah, nu is alles voorbij, ze gaan me met aarde bedekken!" Of hij wordt daarheen gebracht [naar de crematiegrond] en dan is het vuur in de mond --- VOLLEDIG bewust.

Ik heb dit in de recente dagen beleefd. Ik heb het gezien. Gisterennacht of de nacht ervoor bracht ik tenminste twee uur door in een

wereld --- de subtiele fysieke wereld --- waar de levenden zich mengen met de doden zonder besef van verschil, het maakt daar absoluut geen verschil. Toen Mridu,¹⁹¹ bijvoorbeeld, in haar lichaam was, zag ik haar 's nachts gewoonlijk eens per jaar (misschien zelfs niet zoveel). Gedurende jaren bestond zij volkomen niet in mijn bewustzijn... maar sinds zij haar lichaam verliet, zie ik haar bijna iedere nacht! Daar is zij, precies als zij was, weet je, (*welgedaan gebaar*), maar niet langer verontrust, dat is alles. Niet langer verontrust. En er waren zowel levenden en... wat we de "levenden" en de "doden" noemen --- zij waren beiden tezamen, aten samen, gingen met elkaar, hadden samen plezier; en alles in een mooi, kalm licht --- plezierig, erg plezierig. "Daar!" dacht ik, "en mensen hebben een scherpe lijn getrokken, terwijl zij zeggen, "Nu is hij dood!" Dood! En wat werkelijk schokkend is, is de manier, waarop zij het lichaam behandelen als een onbewust object, en het is nog bewust!

Het wordt behandeld als een voorwerp: "Nu dan! Laten we hier, zo snel als we kunnen, vanaf zien te komen: het is een overlast en het ligt in de weg." En zelfs degenen, die het meeste verdriet voelen, willen het niet zien, het is te pijnlijk voor hen.

(*stilte*)

Waar, waar is de Dwaling? Waar is de Dwaling?

In feite is er niet zoiets als dwaling. Er zijn alleen dingen, die onmogelijk lijken, omdat we niet weten, dat de Heer alle mogelijkheid is en wat dan ook kan doen, dat Hij wil. We kunnen het alleen niet in onze hoofden prenten: "Dit kan er zijn, maar dat kan niet, " blijven we zeggen. Maar het is niet waar! Alles is mogelijk, en alleen je eigen stupiditeit zegt, dat iets "niet kan zijn."

Moeilijk om iets redelijks te zeggen voor het *Bulletin*.

(*stilte*)

Dus je ziet, dat de enige, die niet bezorgd is, degene is, die naar de show kijkt, omdat hij alles weet, dat zal gaan gebeuren. Hij heeft een absolute kennis van alles, alles, dat gebeurt, is gebeurd en zal gebeuren --- voor Hem is het allemaal EEN aanwezigheid. En dan zijn er de acteurs, de arme acteurs, die zelfs hun rol niet erg goed kennen. Zij maken zich zorgen en tobben, omdat zij iets gespeeld laten worden en zij weten niet wat het is. Ik heb net een erg sterk besef gehad hiervan: we spelen allemaal een deel in de komedie, maar we weten niet, wat de komedie is, noch waar het naartoe gaat, waar het vandaan komt, noch waar het allemaal over gaat. We weten nauwelijks (en armzalig, wat dat betreft), wat we verondersteld worden te doen op een gegeven moment. En omdat we het zo slecht weten, maken we er ons zorgen over. Maar, wanneer je alles weet, kan je je er geen zorgen meer over maken --- je glimlacht. He moet

¹⁹¹ Sri Aurobindo's oude kok, tonnetje rond.

veel plezier gehad hebben, maar voor ons... En toch wordt ons het VOLLE VERMOGEN gegeven om net zoveel plezier te hebben als Hij heeft.

We nemen alleen niet de moeite om het te doen.

Het is niet gemakkelijk!

Gemakkelijk! Als het gemakkelijk zou zijn, zouden we er moe van worden.

Men vraagt zich soms af, waarom, waarom is het leven zo tragisch?

Maar op de eerste plaats zouden we, wanneer het een eeuwigdurende betovering zou zijn, het niet op prijs stellen, omdat het volledig natuurlijk zou zijn --- dat is het hoofdzakelijk, we zouden het niet op prijs stellen, omdat het volledig natuurlijk zou zijn. En niet zegt, dat we niet zouden verlangen naar een beetje herrie voor de verandering! Het zo zo maar kunnen

Dit zou kunnen zijn, waar het verhaal van het aardse paradijs allemaal over gaat... Mensen in dat paradijs hadden een spontane kennis: zij leefden met hetzelfde soort bewustzijn, dat dieren hebben, net genoeg ervan om een beetje vreugde uit het leven te krijgen, om de vreugde van het leven te voelen. Maar toen begonnen zij te willen om het waarom en hoe weten, en waar zij naartoe gingen en wat zij verondersteld werden te doen, enzovoort --- en dus begonnen al hun zorgen... zij werden moe van vredig gelukkig zijn.

(stilte)

Ik denk, dat Sri Aurobindo wilde zeggen, dat dwaling een illusie is, zoals al het andere, er is niet zoiets als dwaling: alle mogelijkheden zijn aanwezig, en omdat zij allemaal aanwezig ZIJN, zijn zij vaak --- zij zijn NOODZAKELIJKERWIJZE tegengesteld. Tegengesteld in hun verschijning. Maar alles, wat je moet doen, is naar jezelf kijken en vragen, "Wat noem ik dwaling?" En als je het botweg het hoofd biedt en vraagt, "Wat noem ik dwaling?" zie je onmiddellijk, hoe stupide is --- er is geen dwaling, je kunt eenvoudig je vinger er niet opleggen.

Ik kan mensen dit alles niet vertellen in het *Bulletin*, mon petit --- zij zouden gek worden! Zij moeten geen dingen gevoed krijgen, die te sterk voor hen zijn om te verteren.

Er is een persoon, die ik niet zal noemen, die Sri Aurobindo's boeken gelezen heeft en dacht, dat hij hen begreep. Hij heeft een yogische discipline gevolgd (hoe dan ook, hij "dacht, dat hij yoga deed)... en hij trok de Kracht naar beneden. De Kracht reageerde... (*Moeder lacht*). Hij verkreeg een hoofdpijn! Hij werd bang en schreef me in exact deze woorden: "Deze Kracht is de Heer's Kracht"(wat waar is, nogal waar), "en het is veranderd in angst. Dus (*Moeder lacht*) angst is de Heer's principale

perversie.” Daar is het. Hij leest in boeken, dat de Heer achter alles is, dat er niets is, dat niet de Heer is; dus is het de Heer, die geperverteerd geworden is in Zijn manifestatie, natuurlijk.... De Kracht van de Heer kwam hem helpen en werd veranderd in angst, dus “de Heer’s principale perversie is angst”!

Wanneer je dat leest, zou je zeggen, dat hij van zijn pad afliep.

Ja, men kan absoluut alles zeggen met die soort redenering.

Exact! Dat is precies, wat gebeurt, wanneer je mensen met iets voedt, dat te sterk is, iets, dat zij niet kunnen begrijpen en assimileren: het creëert incoherentie in hun brein.

Dus niets van deze substantie kan gepubliceerd worden, ofschoon het fijn is voor de *Agenda*. Hoe kan het aan mensen verteld worden?

(stilte)

Ik heb het gevoel, dat Sri Aurobindo in zijn periode van opstijging was, het intuïtieve denkvermogen doorboorde en kwam in contact met het Supramentale, en het kwam in zijn denken als een uitbarsting van licht --- woosh! En dan schreef hij deze dingen gewoonlijk. Maar, wanneer je de beweging volgt, dan zie je de Oorsprong.

Dit is duidelijk, wat hij bedoelde: Dwaling is een van de onnoembare, oneindige mogelijkheden (“oneindig” betekent, dat er absoluut niets is buiten de mogelijkheid van het wezen). Dus waar is er hierin ruimte voor dwaling? WIJ noemen het dwaling, het is volledig arbitrair. “Dat is een dwaling,” zeggen we --- maar in relatie waarmee? Voor onze beoordeling van wat waar is, ja, maar zeker niet in relatie met de Heer’s beoordeling, omdat het deel is van Hem!

Weinig mensen kunnen deze verwijding dragen van begrip.

Wanneer ik begin te kijken, weet je (*Moeder sluit haar ogen*), zijn er twee dingen simultaan: die glimlach, die vreugde, dat gelach, en dan... die vrede! Oh werkelijk, zo een vrede.... Zo een volle, lumineuze vrede... en VOLLEDIG: geen strijd meer, geen contradicties meer. Geen strijd meer. Een ENKELE lumineuze harmonie... en toch is alles er, wat we dwaling, lijden, misère noemen, het is er allemaal. NIETS wordt weggedaan. Het is een andere manier van zien.

(lange stilte)

Er is niets te zeggen --- wanneer je er werkelijk uit wil komen, is het werkelijk niet zo moeilijk: er is niets te doen, maar alles over te laten aan de Heer. En Hij doet het allemaal, Hij is... het is zo wonderbaarlijk! Zo wonderbaarlijk!

Hij neemt alles, zelfs wat we een nogal gewone intelligentie noemen, en dan laat Hij je eenvoudig zien, hoe je je intelligentie opzij moet leggen, het te ruste leggen: "Daar nu, blijf stil, verroer je niet, val me niet lastig; ik heb je niet nodig." En dan openen een deur --- je voelt niet, dat je het moet openen; het is wijd open, en je wordt erdoor geleid naar de andere kant. Het is iemand anders, die dit alles doet, niet jij. En dan... wordt de andere manier onmogelijk.

Oh, al dit beangstigende gezwoeg, deze inspanning om te begrijpen!

Worstelen, zichzelf hoofdpijnen geven --- phew!... Absoluut nutteloos, absoluut nutteloos. Het leidt nergens naartoe, behalve naar meer verwarring.

Je vond jezelf het hoofd bieden aan een zogenaamd probleem: "Wat moet ik zeggen? Wat moet ik doen? Hoe zou ik moeten handelen?..." Er is niets te doen! Niets dan tegen de Heer te zeggen, "Zie je, hier is de situatie." Dat is alles. En blijf dan erg stil. En dan doe je spontaan, zonder erover te denken, zonder reflecteren, zonder berekenen, zonder iets te doen, iets, wat dan ook, zonder de minste inspanning... wat gedaan moet worden. Maar de Heer doet het, je bent het niet langer. Hij doet het, Hij arrangeert de omstandigheden, Hij arrangeert de mensen, Hij legt de woorden in je mond of onder je pen --- Hij doet het allemaal, allemaal, allemaal, allemaal, en je hoeft niets meer te doen, niets meer dan jezelf te laten leven in zaligheid.

Ik begin overtuigd te worden, dat mensen het werkelijk niet willen.

Maar het is spitwerk vooraf, om de weg ervoor vrij te maken, dat is zwaar, dat is moeilijk.

Je hoeft zelfs dat niet te doen! Hij doet het voor je.

Maar er is een constante invasie: het oude bewustzijn, de oude gedachten....

Ja, uit gewoonte probeert het allemaal weer te beginnen. Maar alles, wat je moet zeggen, is, "Kijk, Heer; zie, zie, hoe het is." Dat is alles. "Kijk hiernaar, Heer, kijk daarnaar, kijk naar deze idioot hier..." en het is voorbij. Onmiddellijk. En de verandering komt automatisch, mon petit, zonder de minste inspanning. Eenvoudig... wees eenvoudig oprecht, met andere woorden, wil WAARLIJK het juiste ding. Men is nogal bewust krachteloos te zijn, volkomen onbekwaam: steeds meer voel ik, dat dit amalgaam van materie, van cellen en de hele rest, gewoon erbarmelijk is. Erbarmelijk. Ik weet het niet, onder zekere condities zouden mensen zich krachtig, wonderbaarlijk, lumineus, competent kunnen voelen... maar zover als het mij betreft, is het, omdat zij geen idee hebben, hoe zij werkelijk leuk zijn! Wanneer je werkelijk ziet, waar je van gemaakt ben... is het niets, werkelijk niets. Maar het is in staat tot alles, mits... mits je de Heer het laat doen. De

moeilijkheid is, dat iets altijd dingen op zichzelf wil doen. Wanneer het niet zo zou zijn....

Mensen komen, brieven arriveren, verscheidene omstandigheden en problemen komen op (het is nu voorbij --- maar in die tijd --- zelfs een jaar geleden --- was dat soort dingen soms een probleem voor mij). Wel, meteen, deed ik... (*Moeder opent haar handen voor haar voorhoofd, palmen naar boven, alsof zij het probleem aan de Heer presenteerde*): "Hier Heer, kijk hiernaar." Alles, waar ik goed voor ben, is (*zelfde gebaar*): "Ik presenteer het aan U, Heer." En dan blijf ik stil, ik blijf alleen stil: "Ik zal niet bewegen, tenzij U mij beweegt, ik zal niet spreken, tenzij U me laat spreken...." En dan stop ik met erover denken. Je denkt er alleen een seconde aan, lang genoeg om dit te doen (*zelfde gebaar*). Het komt zo binnen, en gaat dan omhoog (*gebaar, dat een probleem laat zien, dat naar Moeder komt van een kant en naar boven gezonden wordt*). En later realiseer je je plotseling, dat je spreekt of handelt of een beslissing neemt of een brief schrijft of... en Hij heeft het allemaal gedaan.

Maar men kan vol van excellente goede wil zijn en nog Dingen willen doen. En dat compliceert alles. Of anders is er een gebrek aan vertrouwen, een gebrek aan geloof in de Heer's bekwaamheid --- je denkt, dat je zelf dingen moet doen, omdat Hij niet weet hoe! (*Moeder lacht*) Dit soort stupiditeit is erg wijdverspreid, weet je: "Hoe kan Hij deze dingen zien? We leven in een wereld van Valsheid, hoe kan Hij valsheid zien...?" Maar in feite ziet Hij de dingen, zoals ze zijn!

En ik spreek niet over mensen zonder intelligentie, maar over intelligente mensen, mensen, die proberen.... Er is nog een soort overtuiging ergens in hen, zelfs in diegenen, die weten, dat we leven in een wereld van Onwetendheid en Valsheid en dat er een Heer is, die alle waarheid is. Wel, zij redeneren, dat precies, omdat Hij alle waarheid is, Hij het niet zal begrijpen (*Moeder lacht*). "Hij zal onze valsheid niet begrijpen, ik zal er in mijn eentje mee om moeten gaan." Dit is een erg overheersende, erg wijdverspreide attitude.

Men gaat zelfs soms door een grote hoeveelheid moeilijkheden om Hem dit uit te leggen: "Het is deze manier, ziet U, het is zo." En wanneer je klaar bent, realiseer je je... Oh, dat herinnert me aan een ervaring, die ik op een nacht twee jaar geleden had. Het was de eerste keer, dat het Supramentale de cellen van mijn lichaam binnenging, en het was omhoog gegaan naar het brein. Dus het brein bevond zichzelf in de aanwezigheid van iets (*lachend*), dat aanzienlijk krachtiger was dan het gewoon was om te ontvangen! En, gelijk de idioot, die het is, werd het bezorgd, dus probeerde ik het te vertellen, wat een betweter het was en zich alleen stil moest houden. Het bleef stil, maar... weet je, maar het was werkelijk ziedend daarbinnen, alsof het bijna ging exploderen. Dus zei ik, "Oké nu, laten we naar Sri Aurobindo gaan en hem vragen, wat te doen." Onmiddellijk werd alles volkomen kalm... En ik werd wakker in Sri Aurobindo's huis in het subtiele fysieke --- een erg materiële gewaarwording, met alles nogal concreet. Dus arriveerde ik, of eerder niet

ik, maar het lichaamsbewustzijn arriveerde¹⁹² en begon Sri Aurobindo uit te leggen, wat er gebeurd was --- het was erg opgewonden, praatte en praatte. Het antwoord was een soort ondoorgrondelijke glimlach en dan... niets. Hij keek eenvoudig. Een ondoorgrondelijke glimlach. --- geen woord. Alle opwinding stierf weg. Een gezicht uit de eeuwigheid. De opwinding stierf weg. Toen was het tijd voor Sri Aurobindo's lunch (mensen eten daar --- op een andere manier). Dus om hem niet te storen ging ik naar de volgende kamer. Hij kwam na enige tijd binnen en stond voor me (ik --- mijn fysieke wezen, dat is, mijn fysieke bewustzijn --- had tijd gehad om te kalmeren). Ik knielde neer en nam zijn hand (een VEEL helderdere gewaarwording dan enig fysieks, mon petit!); ik kuste zijn hand. Hij zei eenvoudig, "*Oh! Dit is beter.*" (*Moeder lacht*)

Ik sla alle details over (het was iets langs, duurde een uur), maar plotseling ging hij de kamer uit, terwijl hij me alleen liet (nadat hij uitdrukte, wat hij me wilde vertellen met een gebaar, dat ik begreep). En toen leek ik eenvoudig een stap te nemen (*gebaar van over een drempel gaan*), en ik vond mezelf weer in bed liggen. En op dat moment zei ik tegen mijzelf, "Werkelijk! We maken allerlei soorten complicaties, en het is zo eenvoudig: je hoeft het alleen zo te laten gaan (*zelfde gebaar*) en daar precies; dan ga je zo (*zelfde gebaar in de tegengestelde richting*) en je bent hier terug."

(*stilte*)

Dit alles is nu oude geschiedenis --- ERG oud. Het is helemaal niet meer zo.

Oh, we maken dingen gecompliceerd voor niets!

Er is geen manier, waarop je van dit alles gebruik kan maken; het is strikt voor de *Agenda*.

Ik vraag me vaak af: wanneer men naar de Heer bidt, wanneer men Hem wil vertellen, dat er iets verkeerd is, voel ik altijd, dat het noodzakelijk is om erg hard te concentreren, omdat het werkelijk iets is, dat Ver is, dat je moet roepen. Maar is het waar? Of is het werkelijk...

Het hangt van ons af!

Persoonlijk, weet je, ben ik Hem overal gaan voelen, de hele tijd, de hele tijd, tot het punt van werkelijk fysiek contact (het is subtiel fysiek, maar fysiek): in dingen, in de lucht, in mensen, in... zoals dit (*Moeder drukt haar*

¹⁹² Het is nogal opmerkelijk, dat het het lichaamsbewustzijn was, dat --- negen jaar naar zijn overlijden --- Sri Aurobindo's verblijfplaats ontdekte (ervaring van Juli 24-25, 1959). De wereld, waar Moeder naartoe ging, is dus een materiële wereld, geen "innerlijke" wereld. De andere Materie, de ware Materie? We herinneren, dat juist in haar laatste Playground klas, op November 28, 1958, Moeder zei "Door iedere individuele formatie gaat de fysieke substantie vooruit, en op een dag zal het in staat zijn om een brug te bouwen tussen het fysieke leven, zoals we het kennen, en het supramentale leven, dat zich moet gaan manifesteren."

handen tegen haar gezicht). Dus hoef ik niet ver te gaan! Ik hoef alleen dit te doen (*Moeder draait haar handen een beetje naar binnen*), een seconde's concentratie --- en daar is Hij! Omdat Hij hier is, weet je, Hij is overal.

Hij is alleen ver, als we denken, dat Hij ver is.

Natuurlijk, wordt het dan, wanneer beginnen te denken aan alle zones, alle universele vlakken van bewustzijn, en dat Hij helemaal, helemaal, helemaal daarboven is aan het eind van dat alles, wel... erg ver, erg ver inderdaad! (*Moeder lacht*) Maar als we aan Hem denken als overal te zijn, in alles, dat Hij alles is, dat alleen onze manier van dingen zien, ons weerhoudt om Hem te zien en te voelen, en alles, wat we hoeven doen, is dit (*Moeder keert haar handen naar binnen*)... een beweging, zoals dit, een beweging, zoals dat (*Moeder keert haar handen om de beurt binnenwaarts en buitenwaarts*), dan zal het nogal concreet gaan worden: je gaat zo (*buitenwaarts gebaar*) en alles wordt kunstmatig --- hard, droog, vals, bedrieglijk, kunstmatig; je gaat zo (*binnenwaarts gebaar*) en alles is uitgestrekt, kalm, lumineus, vredig, immens, vreugdevol. En het is hoofdzakelijk dit... of dat (*Moeder keert haar handen om de beurt binnenwaarts en buitenwaarts*). Hoe? Waar? Het kan niet beschreven worden, maar het is enkel --- enkel --- een beweging van het bewustzijn, niets anders. Een beweging van bewustzijn. En het verschil tussen het ware en het valse bewustzijn wordt steeds... preciezer en tegelijkertijd DUN: je hoeft geen "grote" dingen doen om eruit te komen. Ervoor was er gewoonlijk een gevoel van BINNEN iets leven en dat een grote inspanning van verinnerlijking, concentratie, absorptie, nodig was om eruit te komen; maar nu voel ik, dat het iets is, dat men accepteert (*Moeder plaatst haar handen voor haar gezicht als een scherm*), iets als een dunne kleine schors, erg hard --- smeedbaar, maar erg hard, erg droog, erg dun, erg dun... iets als een masker, dat je opzet --- dan ga je zo (*gebaar*), en het is weg.

Ik voorzie een tijd, wanneer het niet langer noodzakelijk zal zijn om gewaar te zijn van het masker: het masker zal zo dun zijn, dat we er doorheen kunnen zien en voelen en handelen, en het zal niet noodzakelijk zijn om het weer op te zetten.

Dat is wat begint te gebeuren.

Maar deze Aanwezigheid in alle dingen.... Het is een Vibratie --- een Vibratie, die alles bevat. Een Vibratie, die een soort oneindig vermogen bevat, een oneindige vreugde, een oneindige vrede, een immensiteit, IMMENSITEIT, IMMENSITEIT: het is grenzeloos.... Maar het is enkel een Vibratie, het doet niet... Oh, Heer! Het kan niet gedacht worden, dus kan het niet beschreven worden. Wanneer je denkt... zo gauw je begint te denken, is het dezelfde oude rommel. Daarom kan je niets zeggen.

Hij is inderdaad ver, omdat je denkt, dat Hij ver is. Wanneer je alleen, weet je, over Hem kon denken, dat Hij precies hier is, zoals dit (*gebaar*

dicht bij het gezicht), je aanraakt... wanneer je dit kon voelen. Het is niet, zoals het aanraken van een andere persoon, zo is het niet. Het is niet iets, dat vreemd, extern is, dat naar je komt van vanbuiten --- nee! Het is... overal.

Er was een periode, toen ik gewoonlijk een soort oprolde in een bal. Voor de minste moeilijkheid werd ik alleen een buitenkant! Alles rolde op als een bal Vanbinnen.

En je voelt Hem overal, overal, overal --- vanbinnen, vanbuiten, overal. Hij, niets dan Hij --- Hij, Zijn Vibratie.

Maar je moet dit afsluiten (*het hoofd*). Totdat je het afsluit, kan je het WARE niet zien --- je kan alleen vergelijkingen gebruiken, je zegt, dat het zoals dit is, of zoals dat... oh!

(*stilte*)

En hoeveel keer, hoeveel keer het gevoel, dat.... Er is geen vorm --- er is een vorm en er is er geen, het kan alleen niet uitgedrukt worden. Je voelt ook een blik, en er zijn geen ogen --- er is geen blik, maar er is een blik; een blik en een glimlach en... er is geen mond, geen gezicht! En toch is er een glimlach en een blik en... (*Moeder lacht*) je kunt niet helpen om te zeggen, "Ja, Heer, ik ben stupide!" Maar Hij lacht --- en jij lacht, en je ben gelukkig.

Het kan niet, het kan niet uitgelegd worden! Het kan niet uitgedrukt worden. Je kunt niets zeggen. Wat je ook zegt, is niets, niets.

Wel.

Hoe dan ook, wanneer je hier geen geschikte halve pagina uit kan krijgen voor het *Bulletin*....

Nee, ik ben niet in staat om te spreken, ik kan niets zeggen, dat te publiceren is; het is onmogelijk, onmogelijk. Het lijkt zo kunstmatig voor me, zo kunstmatig. En bovendien geeft het me een hoofdpijn.

Dus jij bent degene, die het werk moet doen. Je kunt het een beetje condensereren --- een zin hier, een zin daar....

Wel, petit.

Ik ben op het moment niet veel waard.

Breng me je boek op de 16de.

Dat is, wat moeilijk is --- schrijven.

Helemaal niet, mon petit! Je roept gewoon de Heer en zegt, "Nu dan: hier is het programma" En dat is genoeg --- het komt.

Het komt.

Het zou goed zijn, als ik verhalen schreef of gedichten, maar om iets te schrijven, dat samenhang moet hebben....

Dat maakt niet uit! Het zal samenhangen door een onzichtbare draad, en dat zal veel interessanter zijn.

Oktober 16, 1962

De laatste keer zei u, "Zij worden verbrand, of opgesloten in een kist zonder lucht en licht --- volledig bewust...."

En het is afgrijselijk waar.

Maar wat zou dan gedaan moeten worden? Zouden mensen moeten wachten, of wat?

Ik heb hier veel naar gekeken, maar... sociaal, conventioneel is het onmogelijk --- er is niets anders te doen. De levenden nemen hun plaats in bij de levenden natuurlijk. Dus het enige, dat ik gezien heb, is dat, zoals altijd, er een gratie geassocieerd moet zijn met die toestand, en waarschijnlijk zien mensen ALLEEN, wat zij in staat zijn om te zien zonder van streek te zijn.

Ik weet dit, omdat, toen het lichaam zo werd --- het was voor meer dan driekwart dood¹⁹³ --- en mensen voor me zorgden, alles voor me deden, ik volledig bewust was, VOLLEDIG, maar ik kon niet... ik was als een dode persoon. En het was niet, dat ik niet kon bewegen, maar ik kon niets manifesteren --- ik wilde het niet! Ik was in een toestand van volledige zaligheid, en het maakte me niets uit, wat er zou gaan gebeuren. Wel, dat is wat ik denk, dat moet gebeuren met diegenen, die... die sterven in een staat van genade --- het is waar, sommige mensen sterven goed en anderen niet. Het hangt allemaal af van iemand's toestand van bewustzijn.

¹⁹³ Laatste April.

Wanneer je bij de dood je terugtrekt van de fysieke omstandigheden, van het gewone fysieke bewustzijn, en je verenigt met de grote universele Kracht, of de goddelijke Aanwezigheid, dan zijn al deze kleine dingen.... Het is niet, dat je niet bewust bent van hen --- je bent erg bewust: bewust van wat anderen doen, bewust van alles, maar... het is niet belangrijk.

Maar voor diegenen, die gehecht zijn aan mensen of dingen, wanneer zij sterven, moet het een helse kwelling zijn.

Hels.

Maar is het dan beter om begraven te worden of verbrand?

Had je me deze vraag vorige week gesteld, dan zou ik zonder aarzelen "begraven" gezegd hebben --- en mensen geadviseerd hebben om het niet te snel te doen, om te wachten op uiterlijke tekenen van decompositie.

Nu kan ik het hierdoor niet meer zeggen. Ik kan het alleen niet zeggen.

Ik heb het gevoel, dat ik veel dingen leer over deze transitie, die dood genoemd wordt. Het is aan het beginnen om dunner en dunner te worden, steeds onwerkelijker. Het is erg interessant.

(stilte)

Men zou in een toestand van bewustzijn kunnen zijn, waar het lichaam niets dan een last is --- het is onverschillig, of te ver achteruit gegaan en er hoeft niets meer mee gedaan te worden, of men is niet geschapen om te proberen om het onsterfelijk te maken (wat, tenslotte, iets is, dat erg exceptioneel is). Binnen de grote massa van de mensheid zijn veel lichamen niet meer goed voor wat dan ook, en in zodanige gevallen zou het heel goed een opluchting kunnen zijn om abrupt van je lichaam gescheiden te worden, in plaats te wachten op een langzame decompositie. Dus... zeg ik nog eens tegen mezelf, "Een voorbarige en haastige beoordeling --- de beoordeling van de Onwetendheid."

Ik kan het niet zeggen. Ieder individu moet het VOELEN en, wanneer hij bewust genoeg is, zeggen, wat hij zou willen.

Maar iedere keer, dat ik aan mijn lichaam vraag, wat HET zou willen, zeggen alle cellen, "Nee, nee! We zijn onsterfelijk, we willen onsterfelijk zijn. We zijn niet moe, we zijn klaar om gedurende eeuwen te worstelen, wanneer het nodig is; we zijn geschapen voor onsterfelijkheid en we willen onsterfelijkheid."

Het is erg interessant.

Erg interessant. En Pavitra vertelde me recent, dat de oorzaken van veroudering en achteruitgang erg serieus en diep onderzocht worden. Er zijn sommige nogal interessante ontdekkingen gedaan: dat de cel

onsterfelijk is, en dat veroudering hoofdzakelijk resulteert uit een combinatie van omstandigheden. Dit onderzoek neigt naar de conclusie, dat veroudering hoofdzakelijk een slechte gewoonte is --- wat waar lijkt te zijn. Wat betekent, dat wanneer je in het Waarheidsbewustzijn LEEFT, Materie niet in contradictie is met dat Bewustzijn.

En dit is precies, wat ik realiseer (ik denk niet, dat het iets is, dat uniek is of exceptioneel): hoe dichter men de cellen naar zich toetrekt, hoe meer de cellen zeggen, "Maar ik ben onsterfelijk!" Het moet alleen bewust worden. Maar dit vindt bijna automatisch plaats: de breincellen zijn erg bewust; de cellen van de handen en armen van muzikanten zijn erg bewust; bij atleten en gymnasten zijn de cellen van het hele lichaam wonderbaarlijk bewust. Dus, terwijl zij bewust zijn, worden deze cellen bewust van hun principe van onsterfelijkheid en zeggen, "Waarom zouden we oud willen worden? Waarom!" Zij willen niet oud worden. Het is erg interessant.

Dus alle ideeën, die ik gewoonlijk had, alle dingen, die ik gezegd heb, praktisch alle dingen, die ik bewust GEDAAN¹⁹⁴ heb --- oh! Ik heb gerealiseerd, dat dit alles ook tot het verleden behoort, en tot een verleden van Onwetendheid. Ook hier heb ik later waarschijnlijk andere dingen te zeggen.

Wanneer ik ze ooit zal zeggen

Zo gauw als je spreekt, ontsnapt het meeste van de kennis. Het wordt, wat Sri Aurobindo een "representatie" noemt, een beeld --- het is niet HET ding.

Oktober 20, 1962

Ik vroeg me af... Wat betreft of mensen verbrand zouden moeten worden of begraven, zei u, "Een week geleden zou ik ongetwijfeld "begraven" gezegd hebben.... Nu kan ik het hierdoor niet meer zeggen. "Naar welke ervaring refereert u?"

Het komt door waar ik gewaar van begint te worden.

¹⁹⁴ Voor mensen, die stierven.

Bedoelt u, dat wat u leert, neigt te laten zien, dat het niet noodzakelijkerwijze het beste is om begraven te worden?

Ja. Het hangt van het geval af, van het land, van allerlei soorten dingen. Er zijn mensen in Europa, die vragen om verbrand te worden, omdat zij bang zijn om levend begraven te worden. Hier wordt een persoon, wanneer mensen overtuigd zijn, dat hij bewust is, begraven in plaats van verbrand.

In feite is ieder geval volledig individueel.

Maar er is alleen een klein begin van kennis. Het zal later komen.

*(Moeder gaat in een lange meditatie,
Komt er dan plotseling uit)*

Het gaat goed.

Sri Aurobindo heeft iets gebracht (hoe het te beschrijven?)... iets, zoals dit (een klein meubelstukje naast Moeder, met planken, waar zij brieven en papieren opstapelt), maar met allerlei soorten kleine... als kleine rekken, en op ieder rek waren er een aantal geschreven notities, die eruitzagen als stukjes informatie. Het was alleen zo hoog, en hij zette het naast je neer. Hij zet het nu net naast je neer, terwijl hij zegt, dat het voor jou is.

Allerlei soorten dingen.... Op ieder rek liggen een aantal notities over een bepaald onderwerp. Er waren drie rijen op ieder niveau, een zoals dat, een zoals dat, een zoals dat (op het bovenste deel; ik kon het onderste deel niet zien, omdat het achter je was). En de bladzijden van papier gingen een beetje omhoog om me te laten zien, dat er verscheidene van hen waren.

Het zal in je hoofd gaan! *(Moeder lacht.)*

Ik zag zijn hand, zijn arm --- ik herkende definitief, wie het was. Toen zette hij het daar neer: dit is voor jou.

Het gaat met je naar huis! *(Moeder lacht en lacht.)*

Oké.

Oktober 24, 1962

(Na het luisteren naar Satprem, die zijn manuscript leest, gaat Moeder in een lange meditatie.)

Hij komt altijd hier, wanneer je leest. En zodanige vrede wordt gecreëerd, wanneer hij hier is, zodanige vrede; iets, dat zo solide is. Voel je het niet?

Ja, ik voel de vrede.

*(erg lange stilte
Moeder luistert naar de vrede
de klok slaat)*

Wanneer hij zo komt, wanneer hij zich op deze manier manifesteert, krijg je het gevoel, dat alle wanordelijke vibraties van het leven op een afstand gehouden wordt --- alles wordt zo vredig en... ongeconditioneerd: het hangt nergens vanaf, absoluut nergens van. Een vrede, die solide en concreet komt, in staat om overal, waar dan ook, te bestaan --- zelfs op de Chinese grens vandaag.¹⁹⁵

Denkt u, dat er een oorlog zal komen?

Zij zijn al aan het vechten.

(stilte)

Ik had een visioen van een vuurzee, dat altijd oorlog voor me aankondigt: ik had het drie of vier dagen, voordat het vechten begon. Maar het was niet langdurig, het kwam erg snel tot een einde. We zullen het zien. Erg gewelddadig en erg snel.¹⁹⁶

¹⁹⁵ Drie dagen geleden zijn de Chinezen de MacMahon lijn overgestoken en zijn sindsdien vijftien mijlen vooruitgegaan in India's gebied.

¹⁹⁶ Moeder vertelde een andere leerling over een visioen, waarin ze een stad zag (symbool voor een land), die aangevallen werd door twee lichtflitsen tegelijk, een uit het Oosten en een uit het Westen.

Oktober 27, 1962

(Een onfortuinlijke serie van stroomuitval verhinderde de opname van het meeste van deze conversatie, behalve voor enkele passages. Satprem noteerde de missende delen uit het geheugen, en Moeder vulde zijn notities aan met een aantal commentaren en toevoegingen.)

We gaan een kleine kamer bouwen op het terras voor het harmonium. Ik voel als om enige experimenten te doen....

Er was gewoonlijk een slechte attitude in het lichaam, die altijd mijn spel hinderde, en nu het weg is, zou ik graag zien, wat er gebeurt. Het was iets in het onderbewuste, dat in de weg stond: alles, dat je leert, wanneer je muziek studeert, dat je niet deze noot met die noot kan spelen, en zo voort en zo verder. Ik zou me afstellen op boven en daar luisteren, maar deze oude onderbewuste gewoonten bleven tussenbeide komen. Dat is nu allemaal veranderd en ik zou willen zien, wat er gebeurt --- het zou alleen kakofonie kunnen toelaten!

Maar, wat ik speel, is geen muziek, ik probeer geen muziek te spelen: het is eenvoudig een soort meditatie met geluid.

Ik hoor voortdurend iets als grote golven van muziek. Ik hoef me alleen een beetje terug te trekken en daar is het; ik hoor het. Het is er altijd. Het is muziek, maar zonder geluid! Grote golven van muziek. En wanneer ook ik die golven hoor, krijgen mijn handen de drang om te spelen. Dus ga ik enige experimenten maken: wees volledig passief, handen inert, en probeer het te kopiëren.

Zij zeiden, dat zij enige draden zouden plaatsen door het plafond, om automatisch op te nemen, wanneer ik ook speel. "Dat is jullie zaak," vertelde ik hen, "maar verwacht niet om muziek te krijgen!"

Ik ging eens in de wereld van muziek, en wat ik daar hoorde, was zo wonderbaarlijk, zo ongelooflijk mooi, dat de impact bij me bleef, gedurende uren, nadat ik wakker werd. Het was ongelooflijk. Waar is die wereld gelokaliseerd?

Ik ken het erg goed, ik ben daar frequent geweest. Het is aan juist het hoogtepunt van het menselijke bewustzijn, op de grens tussen wat Sri Aurobindo de lagere en hogere hemisferen noemt. Het is erg hoog, erg hoog.

Ik heb deze werkelijkheid uitgebreid bestudeerd.

Het is een wereld van schepping met verscheidene niveaus of gradaties.

Ja, ik zou willen begrijpen, hoe het werkt. Ik moet er over praten in het boek.

De eerste zone, die je tegenkomt, is de zone van schilderen, beeldhouwwerk, architectuur: alles, dat een materiële vorm heeft. Het is de zone van vormen, gekleurde vormen, die uitgedrukt worden als schilderijen, sculpturen en architectuur. Zij zijn geen vormen, zoals wij ze kennen, maar eerder typevormen; je kunt tuintypes zien, bijvoorbeeld, prachtig gekleurd en mooi, of constructietypes.

Dan komt de muziekzone en daar vind je de oorsprong van geluiden, die de verscheidene componisten geïnspireerd hebben. Grote golven van muziek, zonder geluid. Het lijkt een beetje vreemd, maar zo is het.

Maar hoort u iets als u speelt, of wat?

Wanneer ik speel, hoor ik over het algemeen, wat ik speel. Het is moeilijk te zeggen... Het is niet alleen een gewoon geluid, het is een combinatie van geluiden, en het is niet... nee, het is waar, het is niet hetzelfde geluid, maar iets als de essentie van dat geluid. Maar ik heb bijvoorbeeld een soort gevoel, dat wat ik hoor, uitgedrukt zou moeten worden door een groot orkest.... ik ZIE het, ik zie iets als grote orkesten om me heen, aan mijn rechterkant, aan mijn linkerkant --- en ik wordt verondersteld om het te kopiëren op een harmonium! Het is als een orkest, dat opgemaakt is uit groepen musici, met iedere groep, die een deel uitdrukt van die combinatie, wat een veel completer geluid is dan het oor kan waarnemen. Dat is het. Het is niet iets, dat je kunt uitdrukken door alleen een kleine tune te neuriën, maar een heel lichaam van muzikale vibraties. En terwijl ik het hoor, zie ik, hoe het uitgedrukt moet worden. Ik zie grote orkesten om me heen. Maar het is een andere soort visie; het is niet de precieze visie van het fysieke oog, maar iets, dat erg... het is, zoals het bewustzijn ziet. Hoe kan ik het beschrijven! Alles, wat je kunt zeggen, is, dat het niet onze normale soort visie is, of ook het gehoor.

Het is een nogal totale kennis, die een visie omvat, een gewaarzijn van de combinatie van geluiden en hoe zij uitgedrukt zouden moeten worden.

Vorbij de muzikale zone ligt denken: gedachten, georganiseerde gedachten voor spelen en boeken, abstracties voor filosofieën. Maar, wat me gewoonlijk in het bijzonder interesseerde, waren de combinaties, die geboorte gaven aan romans of spelen.

Dat is de derde zone.

Hoort men geluiden in de intellectuele zone?

Nee, daar vind je gedachteformaties, die uitgedrukt worden in iedere persoon's brein in zijn eigen taal. Er zijn gedachtecombinaties voor novellen, spelen, zelfs filosofische systemen. Zij zijn combinaties van zuiver denken, die niet geformuleerd zijn in enige taal, maar zij worden automatisch uitgedrukt in ieder's brein, volgens zijn bijzondere taal. Het is het domein van zuiver denken. Daar werk je, wanneer je voor de hele aarde wil werken; je zendt geen gedachten uit, die geformuleerd worden in woorden, je zendt een zuivere gedachte uit, die zich dan formuleert in elke taal in elk brein: in al diegenen, die ontvankelijk zijn. Deze formaties staan tot ieder's beschikking --- niemand kan zeggen, "Het is MIJN idee, het is MIJN boek." Iedereen, die in staat is om op te stijgen naar die zone, kan vat krijgen op de formaties en het materieel kopiëren. Ik heb eens zo een soort experiment gedaan; ik wilde zien, wat zou gebeuren, dus maakte ik zelf een formatie en liet het zijn weg opgaan. En in hetzelfde jaar kregen twee nogal verschillende mensen, die elkaar zelfs niet kenden, een in Engeland en de andere in Amerika, vat op mijn formatie; de ene in Engeland schreef een boek, terwijl degene in Amerika een spel creëerde. En omstandigheden arrangeerden zichzelf zo, dat zowel het boek als het spel hun weg naar me toe vonden.

Hogerop is er een vierde zone, een zone van gekleurde lichten, spelen van gekleurde lichten. Dat is de volgorde: eerst vorm, dan geluid, dan ideeën, dan gekleurde lichten. Maar die zone ligt al verder weg van de mensheid; het is een zone van krachten, een zone, die verschijnt als gekleurde lichten. Geen vormen --- gekleurde lichten vertegenwoordigen krachten. En men kan deze krachten combineren, zodat zij werken in de aardse atmosfeer en zekere gebeurtenissen teweegbrengen. Het is een zone van actie, onafhankelijk van vorm, geluid en denken; het is boven dat alles. Een zone van actief vermogen en macht, die je kunt gebruiken voor een bijzonder doeleinde --- wanneer je de capaciteit hebt om zo te doen.

Dat is de hoogste zone.

Aldus hebben we vorm, uitgedrukt in schilderen, sculptuur of architectuur; geluid, uitgedrukt in muzikale thema's; en denken, uitgedrukt in boeken, spelen, novellen, of zelfs in filosofische en andere soorten intellectuele theorieën (daar kan je ideeën uitsturen, die op de hele wereld invloed zullen hebben, omdat zij ontvankelijke breinen beïnvloeden in elk land, en worden uitgedrukt door corresponderende gedachten in de toepasselijke taal). En boven deze zone, vrij van vorm, geluid en denken, verschijnt het spel van krachten als gekleurde lichten. En wanneer je daar naar toegaat en het vermogen hebt, kan je deze krachten combineren, zodat zij zich uiteindelijk kunnen materialiseren als scheppingen op aarde (het heeft tijd nodig, het gebeurt zelden onmiddellijk).

Maar deze grote golven van muziek, die u hoort, waarvan u zei, dat ze voorbij het geluid waren --- zijn zij deel van dat domein van lumineuze vibraties?

Ja... Maar het is het hogere niveau van de muzikale zone. Ieder van deze zones bevat verscheidene niveaus, en de top van de muzikale zone begint al golven te zijn, golven van vibratie. Maar het is nog direct gerelateerd met muziek, terwijl die gekleurde krachten, waarover ik spreek, te maken hebben met aardse transformaties en acties --- grote acties. Zij zijn vermogens van actie. Deze zone, waar je geen geluid hoort, wordt uiteindelijk geluiden en muziek. Het is het hoogtepunt. Iedere zone bevat verscheidene niveaus.

In het kort vindt men, wanneer men naar die Oorsprong stijgt, die uitgedrukt kan worden als muziek of denken of architecturale of picturale vormen, een enkele vibratie --- is dat juist?

Ja, maar het gaat door specifieke transformaties op de weg. Het passeert door de ene zone na de andere, waar het transformaties ondergaat om zichzelf aan te passen aan de bijzondere modus van uitdrukking. De golven van muziek zijn een bijzondere modus van uitdrukking van die gekleurde golven --- zij zouden werkelijk "lumineuze" golven genoemd kunnen worden, want zij zijn zelf-lumineus. Golven van gekleurd licht. Grote golven van gekleurd licht.

(stilte)

Al deze zones van artistieke schepping zijn erg hoog boven in het menselijke bewustzijn, wat is, waarom kunst een prachtig gereedschap kan zijn voor spirituele vooruitgang. Want deze wereld van schepping is ook de wereld van de goden; maar de goden, het spijt me om het te zeggen, hebben absoluut geen smaak voor artistieke creatie.¹⁹⁷ Zij voelen absoluut geen behoefte voor permanentie in vormen --- het kan hen niets schelen! Want als zij iets willen, is het er --- alles, wat zij hoeven te doen, is het te willen. Zij krijgen alles op de manier, waarop zij het willen, dus zij voelen geen behoefte voor gefixeerde vormen. De mens, aan de andere kant, die niet krijgt, wat hij wil, op de manier, waarop hij het wil, moet een inspanning doen om vormen te creëren, en daarom gaat hij vooruit --- kunst is een groot middel voor spirituele vooruitgang.

Maar wat betreft die grote golven muziek, die me interesseren --- had ik de indruk, dat zij goed gelokaliseerd moeten zijn boven de wereld van denken....

Het is niet exact als geografie, weet je!

¹⁹⁷ Toen zij vervolgens Satprem weer zag, voegde Moeder de volgende correctie toe: "Nadat je wegging, kwamen zij. Ik ben het niet, die herinnerde --- zij LIETEN me herinneren! Er was Saraswati, die zei, 'Hoe zit het met mijn sitar?' En Krishna, 'Hoe zit het met mijn fluit?' (*Moeder lacht*) Er was ook een andere, ik herinner me niet wie. Zij waren werkelijk van streek! Zij vertelden me het onmiddellijk. 'Waar praat u over! Wij HOUDEN VAN muziek.' Oké. 'Fijn,' zei ik (*Moeder lacht*). Het is waar --- Krishna is een grote musicus, en Saraswati is de perfectie van uitdrukking.... Nu dat we hun verdiensten erkend hebben (*Moeder buigt*), ga door met je lezen."

Maar hoe dan ook, het is precies op de grens van de hogere hemisfeer.... Het is de eerste uitdrukking van Bewustzijn als vreugde. Ik herinner me, dat ik diezelfde vibratie vond in Beethoven en Bach (ook in Mozart, maar in een mindere gradatie). De eerste keer, dat ik Beethoven's concerto in D hoorde --- in D majeure, voor viool en orkest... begint de viool plotseling (het is niet helemaal aan het begin --- eerst is er een orkestrale passage en dan neemt de viool het op), en bij de eerste noten van de viool (Ysaye speelde, wat een musicus!¹⁹⁸), met de eerste noten leek mijn hoofd plotseling open te barsten, en ik werd in een zodanige pracht geworpen.... Oh, het was absoluut geweldig! Gedurende meer dan een uur was ik in een toestand van zaligheid. Ysaye was een ware musicus!

En let wel, ik wist niets van die werelden, ik had niet de minste kennis; maar al mijn ervaringen kwamen op die manier --- onverwacht, zonder dat ik iets zocht. Wanneer ik naar een schilderij keek, hetzelfde: iets opende gewoonlijk plotseling in mijn hoofd en ik zag gewoonlijk de oorsprong van het schilderij --- en zulke kleuren!... Men kan direct naar die wereld gaan vanuit het vitale, zonder door alle mentale gradaties te gaan.

* * *

Een beetje later:

... En zelfs nu, na al deze jaren en een veelvoud van ervaringen, lijkt alles nieuw voor me, alsof de wereld altijd nieuw zou zijn en ik niets wist. Mijn nachten.... Wanneer ik heden ten dage opsta, zeg ik, "Wel! Hier is nog iets anders, dat ik niet wist!" Je zou denken, dat het leven in een beetje sleur zou geraken na zoveel jaren, maar nee!

Misschien beweeg ik zo snel als de Heer!¹⁹⁹

Oktober 30, 1962

Mijn vertaling [van *The Synthesis of Yoga*] zal spoedig klaar zijn --- ik zal het missen.

Maar gaat u niet beginnen aan Savitri?

Het leek plotseling verschrikkelijk ambitieus voor me... (*Lachend*) Mijn voorraad woorden is niet zo groot!

¹⁹⁸ Ysaye (1838-1931): gevierde Belgische Vioolspeler, collega van Rubinstein.

¹⁹⁹ Zie de conversatie van Oktober 6: de "regen van waarheid."

(stilte)

H. S.²⁰⁰ heeft naar me geschreven, en er was een zin in zijn brief, die een zeker probleem tot mijn aandacht bracht. Hij zei, "Ik heb zoveel uren vertaling gedaan --- het is een mechanische taak." Ik vroeg me af, wat hij bedoelde met "mechanische taak," omdat, zover als het mij betreft, je niet kan vertalen, tenzij je de ervaring hebt --- wanneer je woord voor woord vertaalt, betekent het niet langer hoegenaamd iets. Tenzij je de ervaring hebt van wat je vertaalt, kan je het niet vertalen. Toen realiseerde ik me plotseling, dat de Chinezen niet kunnen vertalen op de manier, dat wij het doen! In het Chinees representeert ieder karakter eerder een idee dan een gescheiden woord; de basis is ideeën, geen woorden en hun betekenissen, dus vertaling moet voor hen een volledig ander werk zijn. Dus ik begon me te identificeren met H.S., om te begrijpen, hoe hij Sri Aurobindo's *Synthesis of Yoga* vertaalt in Chinese karakters --- hij moest nieuwe karakters vinden! Het was erg interessant. Hij moet karakters uitgevonden hebben. Chinese karakters zijn opgemaakt uit worteltekens, en de betekenis verandert volgens de positie van worteltekens. Ieder wortelteken kan vereenvoudigd worden, afhankelijk van waar het geplaatst is in combinatie met de andere worteltekens --- aan de top van het karakter, aan de bodem, of aan de ene kant of aan de andere. En dus, om de juiste combinatie te vinden voor nieuwe ideeën, moet een fascinerende taak zijn! (ik weet niet, hoeveel worteltekens in een karakter gezet kunnen worden, maar sommige karakters zijn nogal groot en moeten veel van hen bevatten; in feite heeft men mij karakters laten zien, die nieuwe wetenschappelijke ontdekkingen uitdrukken, en zij waren erg groot.) Maar, hoe interessant moet het zijn om met nieuwe ideeën te werken op die manier! En H.S. noemt het een "mechanische taak."

Die man is een genie!

En hij heeft ook ervaringen. We hebben bijna niet samen gesproken, maar ik heb enige brieven gezien, die hij geschreven heeft. Tegen een persoon zei hij, "Wanneer je de Taoïstische ervaring wilt, is alles, wat je moet doen, hier komen en leven in de Ashram --- je zal de REALISATIE hebben van Lao-Tse's filosofie."

Hij is een heilige!

* * *

Een weinig later:

... Ik ben begonnen te begrijpen, dat de Chinezen een lunair ras zijn --- hun oorsprong is de maan. Zij kwamen naar de aarde, toen de maan te koud werd en zij daar niet langer konden bestaan. Dit is iets, dat ik zag aan het begin van de eeuw en mijn impressie werd verder geïntensifieerd, toen ik

²⁰⁰ Een Chinese leerling, die Sri Aurobindo vertaalt in het Chinees.

naar China ging.²⁰¹ Zij zijn een lunair ras. En zij gaven mij het gevoel van mensen, die een psychisch wezen missen: zij zijn koud, ijskoud. Maar wonderbaarlijk intellectueel!

Ik heb een paar jaar geleden een andere Chinees ontmoet, een man met een spiritueel leven. Hij kwam me ontmoeten en praatte gedurende een uur over China. Het liet me China extern begrijpen, alsof ik daar geboren was en er mijn hele leven geleefd had. Ik zag, dat er mensen waren, die het hoogtepunt van het intellect verkregen hadden, en die een creatief vermogen hebben --- uitvinders. Hij vertelde me, "Geen mensen in de wereld zouden Sri Aurobindo zo goed intellectueel kunnen begrijpen als de Chinezen." En het was lumineus waar. Het hoogste intellectuele begrip, werkelijk op zijn top.

Het is een ander verhaal, wanneer het aankomt op yoga doen.... Ofschoon dat volledig af moet hangen van het individu. De Chinezen hebben niet dezelfde spirituele intensiteit, die je geworteld vindt in het Indiase karakter --- het is iets, dat volledig verschillend is. Hier is het spirituele leven werkelijk, concreet, tastbaar --- volledig werkelijk. Voor de Chinezen gebeurt het allemaal bij de top van het hoofd.

Zij zullen niet hier gaan komen, of wel?

Ik hoop het niet!

Zij zijn mensen zonder gevoelens. Ik weet niet, of zij een psychisch wezen opgepakt hebben, sinds zij op aarde zijn geweest (er zijn allerlei soorten vermengingen, zie je; er is niet meer zoiets als een puur ras), maar zij zijn ijskoud. Moeilijk.

Zou zouden in contact kunnen komen met Sri Aurobindo's gedachtegoed --- maar niet hun troepen! Ik weet niet, of de nieuwe Chinezen erg geïnteresseerd zijn in filosofie.... Het is beter, dat zij niet komen!

* * *

(Een weinig later gaat Satprem terug naar muziek, een onderwerp van de voorgaande conversatie:)

Vormen die zones van muziek en schilderen enzovoort deel van het bovenmentale of niet?

Hmm, ja... ik weet het niet. Zie je, alle classificaties, van elke soort, lijken altijd te rigide voor me; zij missen de soepelheid, die in het universum bestaat. We voelen altijd de behoefte om de ene doos in een andere te plaatsen, de ene doos in een andere (*Moeder lacht*), maar zo is het niet. Het is meer een correspondentie dan een deel van iets zijn. Of oké, het

²⁰¹ Waarschijnlijk in Maart 1920, in de tijd, dat Mao *The Great Union of the Popular Masses* schreef.

ene is deel van het andere --- maar welke is deel van welke andere? In feite zijn zij deel van iets, dat noch dit, noch dat, noch het andere is!

Er zijn verschillende LIJNEN van benadering. Het hangt uiteindelijk af van iemand's aspiratie of dominante vooringenomenheid, of wat iemand nodig heeft voor zijn werk. Het is alsof men RECHT afging op waar men wilde gaan, terwijl men al het andere negeert, er geen notie van neemt --- er doorheen gaan, wanneer noodzakelijk, maar zonder er aandacht aan te geven. En de behoefte om te classificeren, wel... het komt naderhand, wanneer men er voor voelt om dingen te beschrijven, maar het is niet noodzakelijk.

Het is als het beroemde Nirvana --- je kunt het achter alles vinden. Er is een psychisch nirvana, een mentaal nirvana, zelfs een vitaal nirvana. Ik denk, dat ik je al verteld heb over de ervaring, die ik had met Tagore in Japan. Tagore zei altijd gewoonlijk, dat zo gauw als hij begon te mediteren, hij Nirvana binnenging, en hij vroeg me om met hem te mediteren. We zaten samen in meditatie. Ik verwachtte om een erg steile opstijging te maken, maar hij ging eenvoudig in zijn DENKVERMOGEN, en daar... (wat ik doe, zie je, is me afstellen op de persoon, waarmee ik mediteer, me met hem te identificeren --- zo weet ik, wat er gebeurt). Wel, hij begon te mediteren, en alles kwam nogal snel tot een stilstand, werd absoluut immobiel (dit deed hij erg goed), en van daaraf viel hij een soort van terug, en het was Nietsheid. En hij kon voor onbepaalde tijd in die toestand blijven! We bleven in feite in die toestand gedurende een nogal lange tijd; ik herinner me niet, hoe lang, drie kwartier of een uur, maar hoe dan ook, het was lang genoeg. Ik bleef de hele tijd alert om te zien of hij, toevallig, in iets anders zou overgaan, maar hij bleef daar --- hij bleef daar aardig en kalm, zonder beroering. Toen kwam hij terug, zijn denkvermogen startte weer op, en dat was dat.

Ik zei niets tegen hem.

Maar het was het ware nirvana: Nietsheid. Geen enkele gewaarwording, geen beweging --- geen gedachten, natuurlijk --- niets, geen vibratie, gewoon zo, Nirvana. Dus concludeerde ik nogal natuurlijk, dat er een nirvana is achter het denkvermogen, omdat hij daar direct naartoe ging. En door mijn eigen experimenten in de verschillende zones van het wezen, werd ik gewaar, dat er inderdaad een nirvana is achter alles (er moet ook een nirvana achter de fysieke cel zijn --- misschien is dat, wat de dood is! Wie weet, het is mogelijk). Een nietsheid, niets roert er meer. En er is daar niets meer --- niets is daar, er is niets om te verstoren (*Moeder lacht*). Het is het Niets.

Maar wat is het nut ervan?

Geen idee! Het moet ergens goed voor zijn.

Ik bedoel, moeten dingen noodzakelijkerwijze ergens goed voor zijn?

Maar kan het toch iemand's vooruitgang helpen?

Dit zijn ervaringen.

Ja, maar helpen zij ons vooruitgaan?

In ieder geval moeten zij helpen om mensen standvastig te maken.

(stilte)

Ik weet niet of je naar dingen kan kijken uit die hoek, omdat het alleen één hoek is. Wanneer we de Heer vroegen, "Wat is het nut ervan?" dan zou Hij zeker zeggen "Het allemaal hetzelfde voor Mij," of "Het is je zaak niet," of "Ik krijg er enig plezier uit" --- dat zou genoeg voor Hem zijn!

Maar...

(stilte)

De Boeddha, weet je, was diep geschokt door de vergankelijkheid van dingen --- de vergankelijkheid van de hele schepping, dat erg nergens iets was, dat permanent is. Dat was het startpunt van zijn queeste, toen hij zag, dat niets permanent was --- constant en permanent --- vandaar, dat er niets was, dat men "voor altijd" kon noemen. Dat schokte hem, en hij voelde, dat hij iets moest vinden, dat permanent was, en in zijn queeste naar Permanentie kwam hij bij Nietsheid. Dus zijn conclusie liep ongeveer zo: "Alleen een ding is permanent --- Nietsheid. Zo gauw als er schepping is, is het vergankelijk."

Waarom had hij iets tegen vergankelijkheid? Dat weet ik niet --- een kwestie van temperament, veronderstel ik. Maar zover als hij erbij betrokken was, is dat, waar Nietsheid goed voor is: het is permanent.

Het is permanent, het enige, dat permanent is.

Toch lijkt het me...

Wat Sri Aurobindo zegt, is, "Ja, waar, het is het enige permanente --- een zeker permanent Niet-Wezen achter alles. Maar waarom zou Hij niet soms --- niet 'soms,' maar TEGELIJKERTIJD, op hetzelfde moment, --- het plezier hebben om zowel permanent als vergankelijk te zijn? Er is geen bezwaar ertegen." In ieder geval heeft Hij er geen!

Onze denkvermogens zouden het niet leuk kunnen vinden, maar Hij....

Maar ik begrijp niet, wat er zo groots is aan Nirvana. Ik weet niet, of ik in Nirvana ga, maar wanneer ik in meditatie zit en alles stil wordt, wel --- zo wat? Er is daar niets meer! Als zij dat Nirvana noemen, zie ik niet, wat er zo groots aan is.

Blijf je bewust van jezelf?

Oh, ja! Ik blijf bewust. Maar er is niets meer. Het is helder, het is lumineus, en er is absoluut niets.

Het is de toestand van mentale kalmte.

Bestaat er niets meer voor je?

Ik hoor geluiden.

Ah!

Ik kan nog fysiek horen, wat er om me heen gebeurt.

Dan ben je niet in Nirvana.

Maar is het niet een soort vernietiging?

Nee. Het is een volledige kalmering, geen vernietiging.

*(lange stilte
Moeder stelt zich af op Satprem)*

Je gaat waarschijnlijk binnen in de toestand van zuiver Bestaan. Eerst mentale stilte, dan zuiver Bestaan, Bestaan buiten de Manifestatie: de toestand van *Sat*.

Het is zuiver Bestaan, buiten de Manifestatie.

Wanneer we ook samen gemediteerd hebben, heb ik altijd de indruk gehad, dat je binnenging in die soort van nogal zaligvolle stilte: het is iets, dat permanent is, ja, maar geen vernietiging. Het is *Sat* --- het *Sat*, dat komt voor *Chit-Tapas*.²⁰² Met andere woorden, het kan een eeuwigheid duren zonder besef van tijd, en een oneindigheid zijn zonder besef van ruimte.

Maar ik vertel je, dat het ook een BUITENGEWOON nut heeft: het vernieuwt automatisch alle energieën. In feite is dat de reden voor de slaap: om die toestand binnen te kunnen gaan. En daarom hebben diegenen, die het bewust kunnen binnengaan in meditatie, veel minder slaap nodig. Veel minder. Het stelt het lichaam in staat om te duren: *Sat*. En wanneer ook ik met je gemediteerd heb, heb ik altijd het gevoel gehad van die toestand binnengaan.

Zuiver bestaan, buiten de Manifestatie. Het is wonderbaarlijk lumineus, immobiel, kalm, en... een soort zaligheid, leeg van vibratie, voorbij vibratie.

²⁰² *Sat*: bestaan of zijn. *Chit-Tapas*: bewustzijnsenergie ; het derde lid van de drie-eenheid is *Ananda*: zaligheid.

Het is erg nuttig.

In feite zou men dit altijd op de achtergrond moeten houden van het bewustzijn en automatisch ernaar refereren om *alle verstoringen* te corrigeren of vermijden of vernietigen...

Het is, wat ik gebruik, bijvoorbeeld, wanneer het lichaam enige moeilijkheid heeft (ik gebruik het voor de gewoonste en kleinste problemen: hoesten, wanneer iets op de verkeerde manier afloopt, de hik, dingen, zoals dat). Alle deze kleine dingen van het lichaam kunnen bijna onmiddellijk gestopt worden door die toestand binnen te gaan. Het duurt een paar seconden. Het zou de hele tijd op de achtergrond gehouden moeten worden, de hele tijd, de hele tijd, alsof het alles ondersteunt van vanachter. Van nature is het absoluut stil, immobiel, lumineus.... Ja, het geeft het besef van Eeuwigheid en Oneindigheid. Het is eeuwig, oneindig, buiten de tijd, buiten de ruimte, het is... het is *Sat*.

Wanneer men dat constant op de achtergrond kan houden van zijn bewustzijn, dan is er geen behoefte om ergens naar toe te gaan (*etherisch gebaar naar de hoogten*): alles, wat je moet doen, is dit (*gebaar van terug stappen*), en daar is het.

En het is de wortelkuur van wanorde, het is tegen wanorde.

Zo kun je iemand genezen, wanneer hij in staat is om het te ontvangen. Het is het tegengif tegen wanorde, het perfecte tegengif tegen wanorde.

Ja, men verlaat die toestand uitgerust.

Ja, precies.

(stilte)

Wel, mon petit, laat me je een goed en progressief jaar wensen, een jaar met ervaringen.²⁰³ Ik begin te begrijpen, welke soort ervaring je wil, ofschoon werkelijk veel mensen --- oh, hoe verheugd zouden zij zijn, met degene, die je hebt.

(Satprem lijkt verrast)

Je noemt ze geen "ervaringen" --- het is altijd, wat we niet hebben, dat we "ervaringen" noemen.

Ik ook: gedurende jaren zei ik gewoonlijk, "ik heb geen enkele ervaring, ik heb geen enkele ervaring...."

²⁰³ Satprem was net negenendertig geworden.

De enige ervaring van mijn leven was die wereld van muziek --- het was overweldigend. Het was zo.... Het was goddelijk!

Ja, inderdaad --- zo is het.

Dat noem ik nu een ervaring.

Ja, dat begrijp ik.

Hoe gebeurde het?

Eenvoudig toen ik op een nacht sliep. In Ceylon.

Op welke tijd?

Naar het einde van de nacht, veronderstel ik, omdat ik wakker werd en ik was... Ik weet het niet, gedurende een goede twee uur was ik in een toestand van shock. "Het is niet mogelijk," zei ik, "het is niet mogelijk." Ik kon er werkelijk niet overheen komen.

Ja, dat is een ervaring! (*Moeder lacht.*)

Maar weet je, wanneer je in contact komt met de God vanbinnen, is dat ook werkelijk een ervaring. Het heeft dezelfde soort van werkelijkheid en intensiteit van je ervaring, SAMEN MET het besef van het eeuwige Goddelijke. En het is eenvoudig het innerlijke Goddelijke: er is geen noodzaak om naar de hoogten te vliegen, het is precies hier (*Moeder raakt haar hart aan*).

Het is de ervaring, die ik had in 1912. Het eerste contact, wanneer je naar binnen gaat en dan IS HET DAT... die concrete werkelijkheid, die intensiteit voorbij elke mogelijke fysieke intensiteit. En dan het besef van: dat is HET --- het Goddelijke. Dit is het Goddelijke. Dit is de goddelijke Werkelijkheid; dit is het, het Goddelijke. Je BENT het Goddelijke.

Dat is de ervaring. Het is de basis, de basiservaring. Als je het eenmaal hebt, zou je meer of minder snel vooruit kunnen gaan; ofschoon, wanneer je je waarlijk geeft, ga je erg snel vooruit. Uitwendig ben je in een positie, waar je, terwijl je die ervaring hebt, het hele pad zou kunnen beslaan in een zaak van jaren en onmiddellijk met het werk van transformatie beginnen (*Moeder raakt haar lichaam aan*).

Om het te hebben (alleen om je een idee te geven) nam me een jaar van exclusieve concentratie om dat in mezelf te vinden --- dat is, om in contact te treden met de immanente God. Ik deed niets dan dat, dacht aan niets dan dat, wilde niets dan dat. Er was zelfs een nogal grappig voorbeeld, omdat ik het had opgelost om te doen (ik had al gedurende een lange tijd gewerkt, natuurlijk: Madame Théon had me verteld over mijn missie op aarde en dat alles, dus je kunt het je voorstellen --- ik praat over het psychische wezen, dat behoort bij deze huidige schepping, deze

formatie --- *Moeder raakt haar lichaam aan*)... hoe dan ook, het was Nieuwjaarsavond en ik besloot:” Binnen het komende jaar.” Ik had een grote, bijna vierkante studio, een beetje groter dan deze kamer, met een deur, die naar een patio leidde. Ik opende de kleine deur en keek naar de hemel en daar was, net toen ik keek, een vallende ster. Je kent de traditie: wanneer je een aspiratie formuleert, net als je een vallende ster ziet, voordat de ster verdwijnt, dan zal het binnen een jaar gerealiseerd worden. En daar was, net toen ik de deur opende, een vallende ster --- ik was volledig in mijn aspiratie: “Vereniging met het innerlijke Goddelijke.” En voor het eind van December van het volgende jaar had ik de ervaring.

Maar ik was er volledig op geconcentreerd. Ik was in Parijs, en ik deed niets anders dan dat; als ik over de straat wandelde, dacht ik alleen daaraan. Op een dag stak ik de Boulevard Saint Michel over, ik werd bijna overreden (ik heb je dit verteld), omdat ik nergens anders aan dacht dan dat --- concentreren, concentreren... alsof ik voor een gesloten deur zat, en het was pijnlijk! (*intens gebaar op de borstkas*) Fysiek pijnlijk, van de druk. En toen plotseling, om geen klaarblijkelijke reden --- ik was noch meer geconcentreerd, noch iets anders --- poef! Het opende. En daarmee... Het duurde niet alleen uren, het duurde maanden, mon petit! Het verliet me niet, dat licht, dat schitterende licht, dat licht en die immensiteit. En het besef van DAT, dat wil, DAT, dat weet, DAT, dat het hele leven bestuurt, DAT, dat alles begeleidt --- sinds toen heeft dit besef me nooit gedurende een minuut verlaten. En altijd als ik een beslissing moest nemen, stopte ik eenvoudig gedurende een seconde en ontving de aanwijzing van daarvandaan.

Maar dat was jaren geleden. Ik heb sinds toen veel dingen gedaan. Het was lang geleden, in 1912. En nu... oh, dit oude karkas!

Het doet haar best.

Ik geloof, dat de meest volledige uitdrukking is: “Wat U ook wil Heer, wat U ook wil Heer, wat U ook wil Heer --- met vreugde, wat het ook is.” In iedere cel.

Het zou relatief snel moeten gaan, maar... ik weet het niet. Hoe lang zal het duren?... Het is nieuw. Nieuw, ik bedoel, dat je zelfs niet kunt vertellen of je vooruitgaat! Je weet niet, waar je naartoe gaat, je hebt geen idee op welk pad je bent. Je weet het gewoon niet! Allerlei dingen gebeuren, maar zijn zij deel van het pad of niet? Ik weet het werkelijk niet. Alleen aan het eind zullen we het weten.

Oké.

Wel, au revoir, mon petit, heb een goed jaar. Ik hoop, dat je een beslissende ervaring zult hebben binnen het jaar, voordat je veertig wordt.

Voilà.

November

November 3, 1962

*(Moeder vraagt Satprem, hoe het met hem gaat.
Hij heeft zijn antwoord niet behouden.)*

... Maar het is goed, mon petit, het gaat goed. En fysiek?

Niet zo goed.

Eet je genoeg?

Ja, ja.

Ben je zeker?

Het is meer een soort vermoeidheid. Ik breng verschrikkelijke nachten door in het onderbewuste. Gedurende de voorbije zes maanden is er een werkelijk abrupte verandering geweest in mijn dromen. Daarvoor herinnerde ik af en toe iets; nu herinner ik niets, behalve het onderbewuste, en wat een onderbewuste! Ik heb geluk, wanneer het niet hels is.

Mon petit, vanuit dat standpunt zijn mijn nachten ook abominabel --- zij kunnen niet werkelijk abominabel zijn, omdat ik in gelukzaligheid leef, maar wat ik zie, wat ik iedere nacht gedwongen ben om te zien, is verschrikkelijk. Gewoon verschrikkelijk. Het lijkt op een poging om me grondig te laten walgen van mijn werk. Het onderbewuste is werkelijk een massa verschrikkingen. En het zo aan de gang geweest gedurende minstens zes maanden.

Het is een hels iets om mee wakker te worden!

Ja, het is altijd, wanneer je wakker wordt. Het is altijd het laatste, dat komt --- en wat een dingen! Wanneer ik je sommige van hen zou vertellen, zou je het zien, oh... Natuurlijk los ik hen op. Ik doe, wat nodig is en dan veeg ik hen weg.

Bij tijden is het hels, zekere wezens en situaties...

Ja, beangstigende, onvoorstelbare situaties en manieren van zijn.

(stilte)

Maar ik kom opzettelijk in contact met deze dingen. Wanneer ik in de morgen "loop" voor japa, wordt het allemaal systematisch onder de allerhoogste Invloed gebracht, het wordt opgehelderd en geregeld. Enig goed werk wordt gedaan.

We moeten deze dingen niet zien als onontkoombaar, maar hen eerder nemen als aanwijzingen van wat veranderd wordt.

Maar het lijkt eindeloos.

Ja! (*Moeder lacht*) Ja, het lijkt absoluut grenzeloos.

Het zou zo gedurende eeuwen door kunnen gaan.

Dat is, hoe het lijkt, bodemloos en grenzeloos, gecombineerd in altijd nieuwe en verschrikkelijke wegen. Maar het is niet waar: het verandert. Het verandert.

En wat een uitvindingen --- loutere verschrikking! Het is werkelijk walgelijk welke uitvindingen de mensen kunnen doen, die in contact staan met die wereld en het op aarde uitdrukken. Oh, de martelingen, die mensen uitgevonden hebben, de dingen, die zij gedaan hebben --- je kan niet geloven, dat het werkelijk is. En het komt allemaal uit die onderbewuste wereld, wat betekent, dat het onvermijdelijk is om het schoon te maken.

Maar... oh, wat een lastig werk! En ook ondankbaar. Ondankbaar, omdat niet eerder dan je denkt, dat je bij het eind van iets gekomen bent (niet, dat je het werkelijk denkt, je weet, hoe het daar is, maar je hoopt nog...), dan komt het terug in een andere vorm, die nog erger lijkt dan de vorige.

We moeten doorzettingsvermogen hebben, mon petit.

En soms wordt het verschrikkelijk persoonlijk, alsof je persoonlijk aangevallen werd. Ik heb een heel "thema" van zulke dingen, waarover niet eens gesproken kan worden, omdat zij te persoonlijk zijn --- persoonlijk in dat zij dit lichaam erbij te lijken betrekken. Gisteravond (ah, trouwens, ik herinner me, dat ik opmerkte, dat ik fysiek jong was --- het was in het subtiele fysieke, natuurlijk, en ik was nogal jong)... maar wat een leven leidde ik, met zoveel... oh, revoluties, gevechten; ik was bij alles betrokken, er was enorme activiteit. Maar ik werd persoonlijk lastiggevallend door vier of vijf van het meest verachtelijke en walgelijke zwijn, en ik moest ze het hoofd bieden, ze op hun plaats houden, hen onder controle houden en hen laten gehoorzamen.... Ohh, wat was ik blij om wakker te worden! (Het was tijd om op te staan; deze dingen stoppen altijd automatisch, omdat ik er een punt van maak om daaruit te gaan om half vijf) Maar de beelden, de gewaarwordingen, die ermee samengingen....

Oh, hoe is het mogelijk! En ik was volledig bewust van de nuttigheid van dit werk: ik hield hen onder controle.²⁰⁴ Maar de dingen, die het

²⁰⁴ In de volgende conversatie voegde Moeder toe: "Wanneer iemand, bijvoorbeeld, een of andere plaats wil binnengaan, zeg je niet, 'Ga niet binnen'; je doet, wat noodzakelijk is en hij kan niet binnengaan, hij probeert, maar hij kan het niet --- dat is, wat ik 'onder controle houden' noem. Ik hoefde niet met hen te spreken of hen aan te raken: de Kracht deed het werk."

inhoudt... ugh! Omdat voor mij alle kennis door identiteit is --- zelfs in het onderbewuste is het een kennis door identiteit --- dus je kunt je voorstellen, wat dat betekent....

Ja... oh, er zijn enige verschrikkelijke wezens daar!

Verschrikkelijk (*Moeder lacht*).

Oké

Weet je niet, hoe je me moet noemen... of wil je het niet?

Ik herinner het gewoon niet!

Dat is jammer. Wanneer je het zou kunnen herinneren en me roepen....

Ik ben meer als een getuige, die kijkt, wat er met me gebeurt. Wanneer het teveel begint te worden, wordt ik wakker, maar anders blijf ik daar kijken, kijken --- een getuige.

Heb je het niet ooit geprobeerd voor het in slaap vallen....

Natuurlijk heb ik dat! Voordat ik in slaap val, vraag ik altijd om bewust te zijn en te ontvangen, wat u me ook stuurt.

Nee, je moet vragen om te herinneren om me te roepen, wanneer de situatie onplezierig wordt (*Moeder lacht*); dat heeft mensen zo veel, veel keren gered, precies in het midden van hun activiteit --- niet op het moment, dat zij wakker werden, nee: precies in hun nachtelijke bewustzijn hebben zij de resultaten gezien vanbinnen en om hen heen. Neem het verhaal van D., die niet in zijn lichaam terug kon en me riep; het heeft werkelijk een effect, speciaal op dat soort wezens. Goddank (***lachend***) zijn ze bang van me --- ik heb een effect op hen.

Ah, het is interessant. We moeten doorzetten, dat is alles.

We moeten doorzetten. En moed hebben.

Au revoir, mon petit.

November 7, 1962

(Moeder spreekt weer over de ervaring van SAT of zuiver Bestaan in de achtergrond van het bewustzijn, en beschrijft de beweging van bewustzijn, die nodig is om die toestand binnen te gaan :)

... Het lijkt iets op iemand's gedachten verzamelen. Het is deel concentratie, deel verinnerlijking, en beide samen --- zoals terugtrekken, maar zonder beweging.

Na een tijd wordt het bijna automatisch; ik doe het honderden keren per dag. Het is moeilijk om te beschrijven, omdat de omschrijving het te concreet maakt. Maar het is een terugtrekking, een verinnerlijking --- een zelf-verzameling. Maar al deze woorden lijken dicht, zwaar; te materieel, te zwaar. Toch is het een erg concrete gewaarwording, erg concreet, wat onmiddellijk een soort stabilisatie tot stand brengt --- alles stopt. Alles stopt, tot op het punt, waar zelfs een vibratie van pijn gestopt wordt, het bestaat niet meer. Maar, wanneer je die toestand verlaat, komt het weer terug. Het wordt alleen genezen, wanneer je gedurende enige tijd volhoudt; anders zouden de twee kunnen doorgaan om samen te bestaan.

De meest oppervlakkige manier om het te stellen, is: "om een stap terug te nemen." Maar dat is het natuurlijk niet.

En het is niet hetzelfde als "naar binnengaan," wanneer je je psychische wezen wil vinden, bijvoorbeeld. Het is niet dezelfde beweging. Wanneer je naar binnengaat om het psychische wezen te vinden, voel je een verschuiving van positie; terwijl in dit geval er geen verschuiving is --- je blijft, waar je bent.

Je gaat voorbij de tijd, je gaat voorbij de ruimte.

Ik weet het niet, het is zo familiair voor me, dat ik soms voel, dat iedereen het kan doen, maar het kan heel goed moeilijk zijn, ik weet het niet.

Dat is het werkelijk: voorbij deze huidige conditie gaan en een toestand binnengaan, waar alles gestabiliseerd is. Je kunt niet zeggen "onbeweeglijk gemaakt," omdat dat het tegengestelde zou zijn van beweging --- het is niet het tegengestelde van beweging! Het is... iets anders. Je hebt onmiddellijk het besef van Eeuwigheid; niet van iets, dat eindeloos ontwikkelt, nee: alles stopt. Maar "alles stopt" houdt het besef in van iets, dat "beweegt," terwijl je toch niet langer dat besef hebt.²⁰⁵

²⁰⁵ Ik bedoel, dat er niet langer 'iets is, dat stopt.' Maar er zijn geen woorden voor. Ik kies woorden voor hun vage analoge betekenis, maar voor mij drukken ze iets uit, dat alles bij elkaar iets is. Er zijn geen woorden voor!

Het is een verandering van toestand ZONDER een verandering van plaats.

En toch is het Bestaan, het is ZIJN: Zijn, zuiver Bestaan; vol bewustzijn zonder een object --- zonder een object van bewustzijn. Zuiver Bestaan zonder enige ontwikkeling.

En het is altijd hier, het verlaat je nooit, het is altijd hier; je hoeft niet weg te gaan om er naar te zoeken --- het is altijd hier. Wanneer je erover begint te denken, zou je kunnen zeggen: zonder dat zou er geen wereld kunnen zijn; zonder dat, kan er noch tijd, noch ruimte, noch beweging, noch bewustzijn zijn --- niets. Daarom is het overal.

Het heeft de Manifestatie niet nodig om er te zijn --- HELEMAAL niet. Maar zonder het zou de Manifestatie er niet kunnen zijn.

In feite is het doel van meditatie om daar vat op te krijgen. En welk pad dan ook is goed, omdat je er zeker van bent om er vat op te krijgen: het is HIER. Je hoeft niet ver te gaan om het te zoeken --- het is precies hier.

Het is een soort gewoonte geworden: ik eet een maaltijd, bijvoorbeeld en ik slik op de verkeerde manier of wat dan ook (zelfs niets iets, dat gewelddadig is, alleen een lichte ongemakkelijke gewaarwording in de keel), ik doe dit (*gebaar van terugtrekken*) gedurende een seconde, en het is voorbij. Of ik spreek met iemand en het juiste woord komt niet automatisch: ik hoef alleen dit te doen (*zelfde gebaar*), en het is er. Het werkt voor alles. Het maakt dingen weer in orde.

En dat heb je in je meditatie. Alleen (*lachend*) zal je niet gelukkig zijn, tenzij je eruit komt --- tenzij iets dramatisch gebeurt! (*Moeder lacht en lacht*) Daarom klaag je! Sommige mensen werken jaren en jaren en jaren om het alleen een keer te hebben.

Dat is alles, mon petit.

Deze toestand is duidelijk buiten tijd en ruimte, dat is zeker. Dus je gaat van een toestand in tijd en ruimte naar een toestand, waar je buiten tijd en ruimte bent, en NIET door een verandering van plaats... iets! Het is iets dat onmiddellijk vanbinnen gebeurt. Het is geen lange passage, zoals de lange en geleidelijke beweging, die je ervaart in meditatie, bijvoorbeeld, de passage naar *Sat* is geen geleidelijke transitie van de ene toestand naar de andere: het is plotseling, als een onmiddellijke omkering. Maar zoals ik net zei, zijn er geen woorden voor; 'omkering' is oneindig te gewelddadig om het uit te drukken."

November 10, 1962

(Moeder luistert naar Satprem, die voorleest uit een hoofdstuk van zijn manuscript, getiteld "Onder het Teken van de Goden," waarin hij spreekt over de bovenmentale's ontoereikendheid om de overvloedigheid van de evolutie te verwerven. Naderhand vertelt Moeder, wat zij zag, terwijl hij aan het lezen was.)

Er is een soort cadans...

(Moeder "luistert" gedurende een tijd)

Sommige mensen vonden het interessant, mon petit! Ten eerste was Sri Aurobindo er --- het was als een grote hal: een erg grote kamer met nauwelijks enige muren, net genoeg, zodat het niet wijd open leek voor alles. En er was een soort muziekinstrument, zoals een grote piano, maar veel groter en hoger, die zijn eigen muziek speelde: niemand speelde het. En zijn "eigen muziek" was de muziek, waarover je geschreven hebt. Het nam de vorm aan van ... iets als lumineuze bladen papier, getint met goud, met roze, die zich verspreidden in de lucht en vielen dan erg langzaam op de vloer, die bijna geen vloer was, met een bijna op vogel gelijkende beweging. Zij vielen, vielen --- bijna vierkante bladen papier, die op elkaar vielen als veren --- er was niets zwaars aan. En toen kwam van links een wezen de kamer binnen als een god uit het bovenmentale; hij was zowel als een Hindoe godheid met een tiara, als een soort engel in een lang gewaad (een combinatie van de twee), en hij bewoog zo licht, zonder de grond aan te raken. Hij was helemaal lichtheid. En met een erg lieflijke en harmonieuze beweging (alles was zo harmonieus!), verzamelde hij alle bladen: hij nam ze in zijn armen en zij bleven daar --- zij waren gewichtsloos, zie je. Hij verzamelde ze bij elkaar, glimlachte de hele tijd, met een erg jong en erg, erg lumineus en gelukkig gezicht --- iets, dat erg lieflijk was. Toen, toen hij ze allemaal verzameld had, keerde hij zich naar mij (Ik was hier; jij was daar, de muziek was daar en Sri Aurobindo was daar), en zei, terwijl hij wegging, "Ik neem deze allemaal om aan hen te geven," alsof hij naar de bovenmentale wereld terugging, waar zij er groots in geïnteresseerd waren! *(Moeder lacht.)*

Maar het was er allemaal zo lieflijk, zo erg lieflijk. Er was een ritme; het ontvouwde zich allemaal ritmisch, een ritme van vallende bladen van papier; en een ritme, dat erg langzaam voortbewoog, niet in een rechte lijn, en golvend.

Het was erg lieflijk. Een hoogste plezierige atmosfeer. Het is erg goed.

Dat begon ik te zien naar het einde toe. Het nam geleidelijk, geleidelijk vorm, en het was er allemaal op de tijd, dat je met lezen klaar was. In het begin was mijn aandacht verdeeld tussen wat je aan het lezen was en wat er gaande was; naderhand was het volledig gefocust op wat er gebeurde: je bladen papier, die vielen en gewichtsloos landden, zoals vogels, en zich uitspreidden over de vloer, die niet solide was (het was er alleen om een indruk te geven van een kamer, maar je kom er doorheen kijken). En terwijl

je las, verzamelde hij ze allemaal bij elkaar, met een lang gewaad, dat achter hem aan sleepte. Dit wezen was gemaakt van bijna dezelfde substantie als de bladen, die uit de piano kwamen (het was een soort piano, het speelde muziek, maar het was het principe, waarover je geschreven hebt). Dus hij verzamelde alles bij elkaar, en toen hij een stapel had, die zo groot was, zei hij, "Ik ga het meenemen en aan hen laten zien."

Het was werkelijk lieflijk.

Maar de goden zouden niet zo verheugd kunnen zijn; tenslotte zeg ik, dat het bovenmentale ontoereikend is!

Natuurlijk zullen zij dat zijn!

Oh, zij zijn niet stupide! (*Moeder lacht.*)

Zij prefereren dit zeker boven de blinde en verdovende aanbidding, die de meeste mensen aan hen aanbieden.

Wel, dat is alles voor vandaag.

De volgende keer is de 14de, Woensdag. Het is opmerkelijk, de indruk, die je lezen creëert: een werkelijk plezierige en aangename atmosfeer.

November 14, 1962

(Satprem leest een passage uit zijn manuscript, die de relatie beschrijft tussen het onderbewuste en het suprabewuste, waarin hij zegt: "Men kan niet geheeld worden, tenzij men naar juist de bodem gaat; en men kan niet naar juist de bodem gaan, tenzij men naar juist de hoogten gaat.")

Het is interessant aan het worden... Het is de formulering --- niet de theorie, niet de verklaring (het is meer dan intellectueel), maar de literaire uitdrukking van wat ik al deze nachten heb ervaren. Niet alleen in de nacht, maar ook overdag.

Het is, alsof ik de droesem van dingen aanraakte.

Niet later dan gisterennacht had ik dit gevoel: "Mijn god, er is altijd verder naar beneden te gaan! Het is altijd lager, altijd lager." En

tegelijktijd blijft mijn identiteit met de Allerhoogste groeien, terwijl ik tegelijktijd naar beneden lijk te gaan in de meest ongelooflijke donkere droesem van... ja, van modder, die ooit mogelijk was in het leven. Kijk, je spreekt over Sri Aurobindo's ervaring --- wel, ik wist nooit, dat hij die visie had van allerlei soorten martelingen,²⁰⁶ maar ik had het net in detail gehad, beetje bij beetje... en welke dingen! Ongelooflijk, ongelooflijk. En ik vroeg me af, "Maar waarom! Waarom zie ik dit alles? Verlies ik mijn contact?" Integendeel, het voelde steeds dichterbij, steeds sterker, steeds bewuster, lumineuzer, en tegelijktijd... dit (*gebaar beneden*).

Je hebt het erg, erg goed geformuleerd. Voel je onbewust mijn ervaring en schrijf je het, of die ik... ik weet het niet, het is allemaal samengebonden. Maar het is hoogst interessant.

Omdat mijn impressie was, dat hoe hoger ik stijg, hoe meer ik beneden opmerk. Ik maakte er geen doctrine of theorie van, natuurlijk --- ik ben een lange tijd geleden van die gewoonte afgekomen. Maar ik keek ernaar, terwijl ik hoofdzakelijk notitie neemt van het feit, zonder mijzelf te vertellen, dat het om deze of die reden was (zoals je hier uitlegt in je boek). ik heb het fenomeen geobserveerd en was in staat om te zeggen: hoe meer ik deze constante, lumineuze Aanwezigheid voel, hoe meer ik deze dingen zie. Dus het is erg helder voor me geworden, dat het onmogelijk is om DAT integraal te manifesteren zonder dat alles beneden geofferd wordt aan het Licht.

Mijn methode is essentieel erg simpel: voor ieder ding, dat komt, zeg ik, "Hier, Heer, het is voor U; verander het, transformeer het." Een werk van opoffering en toewijding (*gebaar van iets presenteren aan het Licht*). En deze morgen was er een soort antwoord --- niet precies op een vraag, maar alsof ik me afvroeg "Hoe doe ik het?" (omdat de Heer me vertelt, dat ik hier ben voor Zijn werk), "Hoe doe ik Zijn werk? Wat is de nieuwe manier om het Werk te doen? We kennen de oude wegen, maar wat is de nieuwe manier?" En het antwoord kwam, erg concreet, zonder woorden: "Door de twee extremen samen te brengen."

Alles, dat je ziet, alles, dat naar je toekomt of dat je ontdekt, wordt automatisch geplaatst in de aanwezigheid van het Meest Hoge, van het Allerhoogste. Je treedt toe tot de twee extremen. Je hele werk is om de verbinding te maken."

En nu lees je dit alles! Het is alsof je het aan het uitleggen was --- vind je het niet interessant! (*Moeder lacht*) Ik vind het ERG interessant.

En wat meer is, deze morgen zei Sri Aurobindo tegen me, "Vandaag zal hij je iets vertellen, dat je ervaringen aan je zal uitleggen." Dus dat is,

²⁰⁶ In de Alipore gevangenis: "Ik werd mentaal onderworpen aan alle soorten marteling gedurende vijftien dagen. Ik moest kijken naar scènes van alle soorten lijden...." (Zie A. B. Purani, *Leven van Sri Aurobindo*, p. 122)

wat er gebeurd is. Het is geen mentale verklaring, begrijp je --- deze dingen worden GEZIEN.

Hij was nu net hier weer en vertelde me (hoe zal ik het stellen?)... iets als: *hij ontvangt goed*, alsof hij veel dingen tegen je dicteerde.

Het is erg goed, ik ben nogal verheugd! (*Moeder lacht.*)

* * *

Een weinig later:

Wanneer ik alles kon vertellen, wat ik gezien heb, wanneer ik het herinner in de morgen, dan zou het honderden en honderden volumes vullen. En in feite zou het enig licht werpen.

Ik ben nooit gestopt met dingen zien. Nu zie ik zowel overdag als 's nachts, het maakt geen verschil, ofschoon ik niet dezelfde dingen zie of hetzelfde werk doe in de nacht als gedurende de dag. Maar al het werk wordt altijd uitgedrukt door visioenen (ik hoor en herinner ook woorden, maar dat is secundair): Ideeën worden uitgedrukt als beelden, en willen worden uitgedrukt als acties. En het maakt allemaal een soort leven --- een leven in andere werelden, verschillende werelden.

November 17, 1962

(Betreffende het Chinees-Indiase conflict langs de Himalayaanse grens:)

X schreef N. om aan te kondigen --- in precieze en bijna gewelddadige termen --- dat het het begin was van een algemene omwenteling, een catastrofale wereldoorlog.

Ik weet, dat het de wil is van de Asura, die ik je verscheidene keren genoemd heb, de Heer van Valsheid, die geboren was als de Heer van de Waarheid, en die weet, dat dit uur ophanden is ("ophanden" relatief naar die wereld daar) en die verklaard heeft, dat hij zoveel verwoesting zal veroorzaken, als hij kan, voordat hij zal verdwijnen. Nogal recent ging ik, net voordat het huidige conflict uitbrak, naar een werkelijkheid in de vitale wereld, die net boven de aarde is, als een platform (geen bergtop, maar een spot, waar je een overzicht krijgt, als een brug van een schip, bijvoorbeeld, waar de kapitein staat; het was zo een plaats in de vitale

wereld, die uitkeek over het aardse leven). Ik ging daar naartoe --- het was nogal donker, erg donker in feite --- en het lange wezen was er (hij is nogal lang, hoger dan deze kamer --- *Moeder kijkt omhoog naar het plafond* --- hij ziet er graag lang uit). Hij is erg lang en helemaal zwart. (Dat is meer of minder zijn natuurlijke staat; hij verschijnt aan mensen brandend met licht, maar dat houdt iemand met een innerlijke visie niet voor de gek: het is een ijzig licht. Maar sommige mensen worden voor de gek gehouden en nemen hem als de allerhoogste God. Hoe dan ook, dat is een zijpad.) Dus hij was daar en ik ging naar hem toe --- niet naar hem: ik ging naar die plaats en vond hem daar. Hij verkneukelde zich en vertelde me om rond te kijken.

Van daaruit had je een panoramisch overzicht op alles. En zo gauw als ik gearriveerd was, brak er een storm uit --- een verschrikkelijke storm. Ik bleef kijken en toen zag ik de richting (ik weet niet of het het noorden, zuiden of westen was, maar het was deze richting: *Moeder wijst naar het Noorden*), ik zag twee bijna simultane bliksemflitsen. De eerste (ik keek naar het noorden, ik was nogal bewust, dat ik naar het noorden keek)... de eerste, een verschrikkelijke bliksemschicht, kwam en viel uit het oosten; en net een moment erna, erg spoedig erna, kwam een andere uit het westen. De twee kwamen niet samen, maar zij vielen op dezelfde spot --- zij kwamen niet bij elkaar, maar zij vielen op dezelfde spot. Het was stikdonker, de aarde en alles was donker, je kon niets zien, en plotseling lichten die twee bliksemflitsen het gebied op, waar zij vielen, wat een verschrikkelijk geraas maakte, en (mijn gebied van zicht was beperkt tot dat gebied; de hele rest was in duisternis, zie je)... het barstte uit in vlammen! Alles werd in brand gezet. In de bliksemflitsen kon je de toppen onderscheiden van monumenten, huizen, allerlei soorten dingen, en toen barstte alles uit in vlammen: een verschrikkelijke vuurzee.

Ik merkte zelfs tegen mijzelf op (het was een nogal curieus gevoel), "Wel, het is interessant om er een zo nabij zicht van te hebben. Dat is, ik had het gevoel, dat mijn "standplaats," zoals Sri Aurobindo het noemde, om naar de wereld te kijken, er hoog boven was, en dat ik naar beneden gekomen was naar die plaats. En dat liet me zeggen, "Wel, het is interessant om zo een nabije kijk op dingen te hebben." (Ik zei het niet tegen dat wezen, ik dacht het.) En hij was zich daar naast mij aan het verkneukelen, terwijl hij op enige afstand aan mijn rechterkant stond (terwijl ik naar boven keek, kon ik zijn hoofd zien --- *Moeder kijkt omhoog naar het plafond*). Hij was uitbundig, verkneukelend: "Zie je, zie je, zie je !" Dolblij. Ik bleef absoluut stil; alles was stil, kalm, bewegingsloos (de gedachte, die kwam, was als iets, dat door me heenging: "Het is interessant om zo een nabije kijk erop te hebben"). En toen stopte alles, zoals dit (*Moeder blijft zo stil als een standbeeld, vuisten geklemd*). En erg spoedig erna (ik kan het niet exact zeggen, omdat de tijd er niet hetzelfde is als hier), erg spoedig erna stopte alles.²⁰⁷ Het storm's enige doeleinde

²⁰⁷ In feite verklaarde China drie dagen later, op November 20, in een onverwachte wending van evenementen een unilateraal staakt het vuren en terugtrekking van de troepen, zelfs terwijl zij een spectaculaire en bijna niet tegengewerkte vooruitgang maakten. Niemand begreep ooit waarom.

was om de twee bliksemflitsen te veroorzaken en het stopte nadat, nadat zij op aarde vielen. En dan de vlammen... het hele gebied werd in brand gezet (het was als een grote stad, maar geen stad: hoogst waarschijnlijk was het symbolisch voor een land): vroem! Het barst uit in vlammen; sommige vlammen sprongen erg, erg hoog op. Maar ik deed dit eenvoudig, stopte alles (*Moeder blijft bewegingsloos, ogen gesloten, vuisten geklemd*), en toen keek ik weer naar buiten --- alles was teruggekeerd naar de orde. Toen zei ik (ik weet niet, waarom, maar ik sprak met hem in het Engels... ja, het komt, omdat hij Engels sprak, terwijl hij zei, "*Zie je, zie je!*"), zei ik, "Ah, dat duurde niet lang. Zij brachten het snel onder controle." Daarmee keerde hij zijn rug naar me toe (*lachend*); hij ging weg naar de ene kant en ik naar de andere. Toen kreeg ik mijn uiterlijke bewustzijn terug, waardoor ik alles exact herinnerde.

Ik geloof, dat zij daarboven twee of drie dagen, nadat het gebeurde, begonnen te vechten.

Wat kan de west zijde zijn?...

Ik weet het niet. Ik dacht, dat het Rusland zou zijn, maar Rusland lijkt op zijn hardst te proberen om niet tussenbeide te komen. Ik weet het niet.

Was het India, dat geraakt werd?

Ja, natuurlijk was het India.

Toen ik dacht, "Het is interessant om zo een nabije kijk op alles te hebben," was er ook een besef van fysiek dichtbij zijn, een deel van me voelde fysiek erg nabij. Maar weet je, ik ben dichtbij alle oorlogen geweest (de twee eerdere --- dit is de derde), zo dichtbij als het kan zijn: bommen vielen op Parijs, toen ik daar was, gedurende de eerste oorlog.

Dus dat werd me getoond in beelden.

Apart daarvan, toen het nieuws hier kwam, dat zij begonnen waren om elkaar voor niets vriendelijk te doden, zette ik, zo gauw als ik het wist, hetzelfde over de hele grens als die nacht: Vrede en Immobilititeit. Twee dagen later vroeg ik naar nieuws. "Oh," werd mij verteld, "zij lijken vermoeid geworden te zijn. Zij doen niet langer iets."

Zij bewegen nauwelijks meer.

En dan zijn er zekere politieke problemen geweest²⁰⁸ --- dit alles om een beetje werk te maken, wat nogal goed bleek. Maar het is altijd gemengd, nooit het volle; er is altijd een resultaat, maar niet HET

²⁰⁸ Moeder zinspeelt waarschijnlijk op moeilijkheden om het ontslag te verkrijgen van de Defensie Minister, Krishna Menon. Er zou herinnerd kunnen worden, dat, onder Nehru, India's buitenlandse politiek nogal pro Chinees was (de slogan van de dag was *Hindi-Chini-bhai-bhai*: Indiërs en Chinezen zijn broeders), en toen China begon te vegen richting India, ging de Defensie Minister kalm naar Londen op de een of andere missie, terwijl hij verklaarde: oh, het is niets!

resultaat.... ik denk niet, dat "het" resultaat mogelijk is met de huidige condities op aarde: het zou een mirakel zijn, dat te veel dingen in de war zou brengen. De consequenties zou erger zijn dan....

Wel, dan.

Ik heb mijn oog op deze heer gehad sinds de Tweede Wereldoorlog (en zelfs eerder), en ik weet, dat dat precies is, wat hij wil. Hij heeft allerlei soorten catastrofale dingen voorspeld. Dus veronderstel ik, dat X dat ook ziet, zonder te weten, waar het vandaan komt --- ik weet het niet. Ik vraag me af.... In ieder geval schreef hij het zo categorisch, dat je bijna zou denken, dat hij het wilde!... Ik kan niet geloven, dat hij het wil. Ik antwoordde eenvoudig, "Wel, ja, het is EEN mogelijkheid." Welke van de twee zal prevaleren? Dat weet ik niet. Het is het geheim, dat de Heer niet openbaart... omdat Hij denkt (en dit is alles bij elkaar zeker), dat het niet goed zou zijn om te weten, wat er gaat gebeuren --- we zouden niet weten, wat gedaan moet worden. Het is altijd op die manier: we weten niet, wat er gaat gebeuren, omdat we dan niet zouden weten, wat gedaan zou moeten worden.

Ik doe, wat Hij me vertelt om te doen, maar Hij vertelt me niet, wat de consequenties zullen zijn. En ik vraag het Hem niet; Ik weet, dat het mijn zaak niet is.

Want ik wist, dat zelfs als ik het niet zou vertellen, het zich zou verspreiden (*Moeder laat golven zien, die zich vanuit haar hoofd verspreiden*). En het is niet goed, dat mensen weten.

Maar ik heb heel veel visioenen van alle typen gehad, van de meest angstwekkende tot de meest prachtige --- allemaal erg apocalyptisch, in de werkelijkheid van het ongelooflijke. Veel, veel dingen, gedetailleerd, zowel als algemeen. Zij zouden een volume vullen.

Ik weet het niet, ik heb het gevoel, dat de mensheid niet klaar is voor vrede en opgeschud moet worden.

Ja, jammer genoeg is het nog niet klaar.

Zij vallen in een bedwelming.

Zij vallen in een bedwelming, sussen zichzelf met hun geweldloosheid, hun kleinzielige moraliteit.... De mensheid is niet klaar.

Het is jammer.

Omdat het dingen duizenden jaren terug kan zetten.... Want er zijn momenten, wanneer dingen convergeren, en het is zeldzaam om een MOMENT te hebben in dit Verhaal: het strekt zich uit over lange, lange bijna onbepaalde perioden van tijd. Dus om een MOMENT te krijgen, dat iets wordt, dat actueel is in het aardse leven (*Moeder drijft haar vuist in de*

Aarde), is erg moeilijk. En wanneer dat moment voorbijgegaan is, gemist is....

Maar ik vraag me altijd af... omdat Sri Aurobindo wegging zonder zijn geheim te openbaren. Hij zei, dat hij OPZETTELIJK wegging --- zoveel vertelde hij me. Hij vertelde me, wat ik hoefde te weten. Maar hij zei nooit, dat het moment niet gekomen was (zie je, hij dacht... hij kwam om te zeggen, dat de tijd gekomen was), hij heeft nooit gezegd, of hij gezien had, dat dingen nog niet voldoende klaar waren. Hij vertelde me, dat "de wereld nog niet klaar is," zoveel zei hij. Hij zei me, dat hij opzettelijk wegging, omdat het "noodzakelijk" was, en dat ik moest blijven en het werk voortzetten, dat ik door zou gaan. Hij zei deze drie dingen. Maar hij vertelde me nooit, of ik al dan niet zou slagen! Hij vertelde me nooit of ik al dan niet het moment terug zou kunnen brengen.

En ik moet zeggen, dat ik voorbij het punt ben, waar het interessant is om deze dingen te weten, omdat... ik een beetje teveel leef in de eeuwigheid van tijd om dat belangrijk te laten zijn.

Maar uitwendig, van wat ik gezien heb, van alles, dat ik geobserveerd heb (ik bedoel, hoe meer ik IN het ding ben): de wereld is niet klaar. Mensen... zij begrijpen zelf niet, wat het is. Dus hoe zouden zij kunnen.... Wanneer je hen iets vertelt of hen iets laat zien van hieruit (*gebaar boven*), begrijpen zij het niet. Zij begrijpen het niet. Zij maken het begrijpbaar, zij verdraaien het onmiddellijk, vervormen het. Dus... ik weet niet of....

(lange stilte)

Maar vreemd genoeg is de aarde, altijd sinds deze mensen begonnen te vechten daarboven [langs de Himalayaanse grens], ontvankelijker geweest.

Toch hebben mensen eerder gevochten --- mensen hebben overal gevochten, is het niet? Sinds de laatste oorlog zijn zij nooit gestopt met vechten in de een of andere plaats: in Afrika, in Azië, overal. Zij hebben constant gevochten. Er was altijd voortdurend iets. Dit hele Algerijnse verhaal... verschrikkelijke dingen waren daar gaande; en alle moeilijkheden in de Congo, enzovoort --- gevechten overal. Maar... ik weet niet, waarom (het is niet, dat ik betrokken was bij deze gebeurtenissen, zij waren in mijn bewustzijn), maar deze keer zijn deze twee dingen gebeurd: een groter Vermogen is neergedaald (iets, dat erg concreet is, bijna tastbaar), een groot Vermogen is neergedaald, is speciaal gezonden; en ook een zekere ontvankelijkheid --- overal, zelfs in de Chinees (ik bedoel niet lokaal: het is over de hele wereld). Het is, omdat, materieel, er enige angst is bij het idee van...? Wanneer een nieuwe wereldoorlog begint, zal het klaarblijkelijk iets afschuwelijks, beangstigend, beangstigend zijn --- hele beschavingen zullen opgeslokt worden. Het zal het leven op aarde tot stilstand brengen op een verschrikkelijke manier. Maakte dat mensen...? Heeft dit enige aspiratie ontwaakt? Mogelijk. Er is duidelijk een grotere ontvankelijkheid. Ik zie dit door het feit, dat, wanneer ook de Wil zich

uitspreidt (*Moeder maakt een gebaar van emanatie*), wel, het een concreter en onmiddellijker effect heeft.

De andere conflicten waren werkelijk erg oppervlakkig, zoals kleine kwalen --- huidziekten! Oppervlakkige dingen. Er waren enige ontzettende verschrikkingen, volkomen weerzinwekkende dingen ook overal (ik herinner me, wat gebeurde in Algerije, ik werd geïnformeerd gehouden en ik wist, wat er plaatsvond: verschrikkelijke dingen)... en toch leken zij... ja, zij leken op huidziekten van de aarde! Zij waren erg oppervlakkig. Maar toen werd het daarboven [in Nefa en Ladakh], oh, iets verschillends.

Dat was de impressie: een erg gelokaliseerde ziekte (iedereen kan het krijgen, maar het is nog erg gelokaliseerd). Terwijl hier dit conflict iets FUNDAMENTEEL verstoord lijkt te hebben --- diep. Is het, omdat mensen DENKEN, dat het een globale consequentie kan hebben?... Ik weet het niet. Of is het waarlijk het eerste teken van iets, dat erg... erg ogenblikkelijk is?

(*stilte*)

Op een dag (voor mij is nu alles deel van een extreem precies spel van krachten)... en op een dag had ik een soort gewaarwording van die diepzinnige omwentelingen... iets, dat erg wijdverspreid was en vol van GROTE pijn. Dus iets in me sprong spontaan op uit de individuele ziel, het diepe psychische wezen en zei, "Oh! Heer, is het Uw wil, dat we deze ervaring weer hebben?" Toen stabiliseerde alles, stopte, en er was een pracht van Licht. Maar ik ontving geen antwoord. Behalve voor die pracht van Licht --- iets, dat triomfantelijk is, weet je. Maar het zou net zo goed kunnen betekenen, dat wat er ook gebeurt, dit er altijd zal zijn --- wat voor de hand ligt.

(*stilte*)

Ik weet het niet.

Ergens, in een plaats, die niet hier [fysiek] is, een of andere plaats (*Moeder gebaart in een afstand achter haar wezen*), is er iets, dat erg stil blijft, ergens, erg stil en voorbij alle bewegingen van krachten; iets zat, als het ware, ergens tot stand gebracht, erg stil en voorbij publieke observatie (met "publiek" bedoel ik niet noodzakelijkerwijze "aards," ik bedoel de hele wereld), iets, dat zo blijft (*gebaar achterwaarts, ogen gesloten, bewegingsloos als een standbeeld*), en HET NIET WIL.

Ik neem dat erg onderscheiden waar.

Met andere woorden is er een deel van het wezen --- een deel van de Creatieve Kracht --- en het wil het NIET.

Alsof het waarlijk beslist is, dat deze keer de ervaring helemaal tot het einde gaat, helemaal naar het doel, zonder onderbreking. En dit iets, dat... [niet wil]. Het iets, dat de beslissing genomen heeft en zich eraan houdt.

(*stilte*)

Het was zo sterk, dat toen mij verteld was, wat X geschreven had, ergens (het is ergens aan mijn rechterkant, ik weet het niet)... Dat [de Creatieve Kracht] onmiddellijk antwoordde (we moeten woorden gebruiken, en woorden werken gewoon niet --- maar ik heb niets anders tot mijn beschikking), en Het zei, "Wel, hij wil aan de andere kant blijven, dan."

Ik zag er van af om iets te zeggen.

En met het bewustzijn hier, keek ik (natuurlijk werd mij gevraagd, hoe ik zulke dingen kon schrijven of denken), en ik zei, dat iedere werkelijkheid zijn eigen determinisme heeft, en als je alleen dat determinisme ziet, lijken dingen absoluut verordend. X's visioen, zei ik, hoort bij het vitaal-fysieke determinisme van de aarde (Leven en Materie), waarin de catastrofe onvermijdelijk lijkt; maar er zijn hogere werkelijkheden, waarvan de interventie alles kan veranderen.

Maar men moet zien en leven in deze hogere regionen.

In X's geval rijst zijn persoonlijke contact naar de hoogten, maar het is zuiver persoonlijk. Terwijl zijn algemene visie (ik zeg niet universeel: algemeen) stopt bij het vitaal-fysieke vlak, met een aanraking van het mentale, en DAT IS ALLES. Er is een contradictie tussen zijn persoonlijke mogelijkheid, die erg hoog reikt (ofschoon op een nogal onbeduidende hoogte), en zijn algemene visie. Wanneer zijn aandacht zich naar buiten keert, is het erg beperkt; het zou aards kunnen zijn, maar het is... het is bedekt met een korst, zogezegd.

Dus dat is de uitleg, die ik gaf. Maar de waarheid....

Dat is alles.

*Heeft u Sri Aurobindo's laatste brief over China gelezen?*²⁰⁹

Oh, ja --- hij heeft het zelf aan me voorgelezen! (*Moeder lacht.*)

Maar alles, dat Sri Aurobindo gezegd heeft, is altijd uitgekomen. Je weet, dat hij ook zei (maar het was in een kwinkslag, hij schreef het niet)... betreffende herenigen met Pakistan vertelde hij me: "Tien jaar. Het zal tien jaar duren. "Toen gingen tien jaar voorbij en er gebeurde niets --- OFFICIEEL gebeurde er niets. Maar de waarheid is (Ik leerde het door zekere overheidsambtenaren), dat Pakistan enige ouvertures gemaakt heeft in die richting, terwijl zij vroegen om een hereniging tot stand te brengen (zij zouden een soort autonomie gehouden hebben, maar de twee landen zouden VERENIGD worden, het zou een VERENIGING zijn), en Nehru weigerde.

²⁰⁹ Zie Addendum.

Hoe dwaas!

Dus Sri Aurobindo had het gezien.

Hij had het zien gebeuren. Na tien jaar, toen de man, die Pakistan leidde, stierf,²¹⁰ bevonden zij zichzelf in een ernstige situatie en waren niet in staat om georganiseerd te raken; dus stuurden zij iemand (onofficieel natuurlijk) om India te vragen om weer vereniging tot stand te brengen op een zekere basis --- maar zij weigerden, de Indiërs weigerden. Het was een herhaling van dezelfde stupiditeit als toen Cripps kwam om zijn voorstel te maken, toen Sri Aurobindo een boodschap stuurde, waarin hij zei, "Accepteer, wat ook de voorwaarden zijn, anders zal het later slechter zijn." Dat vertelde Sri Aurobindo hen. Gandhi was er en hij repliceerde, "Waar bemoeit die man zich mee? Hij zou alleen bezig moeten zijn met het spirituele leven."²¹¹

Zij hebben bewust het land geruïneerd.

Ja.

Ja, zoveel als zij konden.²¹²

Dat zag X: dat zij de ondergang van het land geweest zijn. En dus zei hij, "Deze mensen hebben het land geruïneerd en zij moeten allemaal vernietigd worden. Dat was in zijn hoofd en daarom opende hij de deur naar dit drama --- wat een beangstigende destructie zou betekenen.

²¹⁰ Dit zou kunnen refereren naar de dood van Liaquat Ali, en de zware economische en politieke moeilijkheden, die resulteerden in de ontbinding van het Pakistaanse parlement in 1958, en de Generaal Ayub Khan's beslaglegging van vermogen.

²¹¹ In April 1942, toen Engeland worstelde tegen de Nazi's en Japan, die dreigden om Birma en India binnen te dringen, zond Churchill een afgezant, Sir Stafford Cripps, naar New Delhi met een erg genereus voorstel, waarvan hij hoopte, dat het India's goede wil zou herstellen en samenwerking in het gevecht tegen de wereldwijde bedreiging. In dit voorstel bood Groot Brittannië India de Dominion status aan, als een eerste stap naar een onafhankelijk bestuur. Sri Aurobindo kwam onmiddellijk uit zijn terugtrekking om zijn adhesie te sturen naar Cripps; hij stuurde iets naar alle Indiase leiders, en zond zelfs een persoonlijke boodschapper naar Gandhi en het Indiase Congres om hen te overtuigen dit onverhoopte voorstel zonder uitstel te aanvaarden. Een van Sri Aurobindo's telegrammen aan Rajagopalachari (de toekomstige President van India) sprak van een ernstig gevaar, die niemand leek te zien, van het weigeren van Cripps' voorstel: "... Een of andere onmiddellijke urgente oplossing staat tegenover ernstig gevaar. Een appèl naar u om India te redden, formidabel gevaar, nieuwe vreemde overheersing, wanneer oud, op weg naar zelf-eliminatie." Niemand begreep het: "Waarom bemoeit hij zich ermee?" Wanneer het de Dominion status geaccepteerd had, dan zou India de verdeling voorkomen hebben van het land in twee, de kunstmatige creatie van Pakistan, zowel als de drie oorlogen, die erop zouden volgen (en waar we het laatste niet van gehoord hebben), en het bloedbad, dat Bengalen teisterde en de Punjab in 1947 in de tijd van de verdeling. (Zie in het Addendum een uittreksel van Sri Aurobindo's boodschap bij de gelegenheid van India's Onafhankelijkheid.)

²¹² Er is een andere kant aan het verhaal Toen Nehru stierf, zei Moeder in een boodschap van Mei 27, 1964: "Nehru verlaat zijn lichaam, maar zijn ziel is EEN met de ziel van India, dat leeft voor de Eeuwigheid."

Het is waar, dat zij het verdienen! Ze hebben de hele tijd volmaakt stupide gehandeld. Uit ambitie, ijdelheid, alle soorten dingen, maar speciaal uit stupiditeit en een volledig gebrek aan begrip --- een blinde visie, die niet verder reikte dan hun neuzen.

Houd dit niet. Ik wil geen politieke herinneringen behouden. Ik heb een lange tijd niets over de wereldsituatie gezegd, omdat ik niet wil, dat mensen het weten (het is niet, dat ik het niet weet, maar ik wil niet, dat het bekend is). Wanneer ik ooit verwickeld raak in politiek --- wanneer dingen een positieve draai nemen, dat is --- zal ik beginnen te zeggen, wat ik in 1967 weet. Maar niet eerder.

Aan dat voorafgaand: volledige stilte. Ik zeg niets. Ik probeer te handelen, dat is alles.²¹³

* * *

ADDENDUM

*(Extract van Sri Aurobindo's boodschap
ter gelegenheid van India's Onafhankelijkheid:)*

Augustus 15, 1947

Augustus 15, 1947 is de geboortedag van vrij India. Het markeert voor haar het eind van een oud tijdperk, het begin van een nieuw tijdperk. Maar we kunnen het ook door ons leven en handelingen als een vrije natie een belangrijke datum maken in een nieuwe tijdperk opening voor de hele wereld, voor de politieke, sociale, culturele en spirituele toekomst van de mensheid.

Augustus 15 is mijn eigen verjaardag en het is natuurlijk verheugend voor me, dat het deze uitgestrekte betekenis heeft aangenomen. Ik neem deze loop van omstandigheden niet als een toevallige gebeurtenis, maar als de sanctie en het zegel van de Goddelijke Kracht, die mijn stappen begeleidt bij het werk, waarmee ik het leven begon, het begin van haar volle vervulling. Ik kan inderdaad op deze dag bijna alle wereldbewegingen bekijken, die ik hoopte vervuld te zien in mijn levenstijd, ofschoon zij toen eruitzagen als onpraktische dromen, zouden aankomen bij hun vervulling of op hun weg waren naar voleinding. In al deze bewegingen zou vrij India best een groot deel kunnen spelen en de leidende positie nemen.

De eerste van deze dromen was een revolutionaire beweging, die een vrij en verenigd India zou creëren. India is vrij vandaag, maar zij heeft geen

²¹³ Hoe dan ook, Satprem behield deze conversatie, omdat hij niet in staat was om Moeder's woorden te censureren of hen te verwijderen van de Geschiedenis. --- want waar is de grens tussen censuur en valsheid.

vrijheid verworven. (...) De oude gemeenschappelijke verdeling in Hindoes en Moslims lijkt verhard te zijn in een permanente politieke verdeling van het land. Het is te hopen, dat dit gesettelde feit niet geaccepteerd zal worden als gesetteld voor altijd of als meer dan een tijdelijk hulpmiddel. Want als het blijft, dan zou India serieus verzwakt kunnen worden, zelfs verminkt: burgerlijke strijd zou altijd mogelijk kunnen blijven, zelfs mogelijk een nieuwe invasie en vreemde verovering. India's interne ontwikkeling en welvaart zouden belemmerd kunnen worden, haar positie tussen de naties verzwakt, haar bestemming vertraagd of zelfs gefrustreerd. Dit moet er niet zijn, de verdeling moet weg.²¹⁴ (...)

Sri Aurobindo

* * *

(Extract uit een brief van Sri Aurobindo, betreffende de invasie van Zuid Korea op juni 15, 1950.)

Juni 28, 1950

Ik weet niet, waarom je een lijn van denken getoond wil worden voor je begeleiding in de affaire van Korea. Er valt daar niets te aarzelen, de hele affaire is zou gewoon als een wandelstok. Het is de eerste stap van het Communistische plan de Campagne om eerst deze noordelijke delen te domineren en in bezit te nemen en dan van Zuidoost Azië als een voorlopige voor hun manoeuvres met betrekking tot de rest van het continent --- in het voorbijgaan Tibet als een poort opening naar India.²¹⁵ Wanneer zij slagen, is er geen reden, waarom domineren van de hele wereld niet zou volgen in stappen, totdat zij klaar zijn om om te gaan met Amerika. Dat is, als een oorlog met Amerika afgewend kan worden, totdat Stalin zijn tijd kan kiezen. Truman lijkt de situatie begrepen te hebben, wanneer we het kunnen beoordelen van zijn stappen in Korea, maar het moet afgewacht worden, of hij sterk genoeg is en vastbesloten om de zaak door te zetten. De maatregelen, die hij genomen heeft, zullen waarschijnlijk onvolledig zijn en niet succesvol, omdat zij geen enkele feitelijke militaire interventie omvatten, behalve op zee en in de lucht. Dat lijkt de situatie te zijn; we moeten zien, hoe het zich ontwikkelt. Een ding is zeker, dat, als er teveel besluiteloosheid is en wanneer Amerika nu haar verdediging van Korea opgeeft, zij gedwongen zou kunnen worden om positie na positie op te geven, totdat het te laat is: op het een of andere punt zal zij een standplaats in moeten nemen en de noodzaak het hoofd moeten bieden van een drastische actie, zelfs als het tot een oorlog leidt. Ook Stalin lijkt niet klaar te zijn om ogenblikkelijk het hoofd te bieden aan het risico van een wereldoorlog en, wanneer dat zo is, kan Truman de situatie door hem constant het hoofd te bieden met de schuld van ofwel dat risico nemen of positie na positie op te geven aan Amerika. Ik denk, dat dat

²¹⁴ Zeven weken na India's Onafhankelijkheid en de creatie van Pakistan, viel Pakistan Kashmir binnen.

²¹⁵ Tibet werd vier maanden later binnengedrongen, op Oktober 21. India protesteerde niet.

alles is, dat ik kan zien op dit moment; want de situatie is zo erg als het kan zijn.²¹⁶

Sri Aurobindo

November 20, 1962

(Moeder ziet er vermoeid uit.)

De situatie is slecht, erg slecht. Ze staan op het punt om Assam in te nemen -- dingen zijn erg slecht

Maar om welke reden? Waarom doen ze dit?

Het lijkt erop, dat zij kaarten circuleren in China, die Nepal, Bhutan, Assam en de rest laten zien als allemaal delen van China.

Dus dat is hun intentie. --- om zich daar te vestigen.

Het is niet erg duidelijk, waarom.

Nationale ambitie. Om een constante druk uit te oefenen op India en het te dwingen om communistisch te worden.

Zij leggen hun overheersing op, zie je --- zij staan aan de deur en zij kunnen binnenkomen, wanneer zij maar willen.

Waarom namen zij Tibet?

En zij hebben verklaard, dat Gaurishankar Chinees is --- het hoogtepunt op aarde is China, India helemaal niet.... Ambitie.

(stilte)

En deze kant van Bengalen en Assam is vol van Chinezen, die zich hier jaren en jaren geleden vestigden; er zijn duizenden en duizenden van hen, en het lijkt erop, dat zij een erg accurate en nauwgezette lijst bijhouden van diegenen, die voor en tegen communisme zijn. (Waar baseren zij het op? Ik weet het niet --- op wat mensen zeggen of doen.) En het idee is, dat alles zo genomen zal gaan worden (*gebaar van India omcirkelen*).

²¹⁶ Cent. Ed. Vol. XXVI, 404 & 416.

Het is akelig.

Dingen lijken een akelige wending te nemen.

Maar, wat ik misschien nog ongelooflijker vind, dan de leider's incompetentie --- Nehru, Menon, enzovoort --- is, dat er gedurende twintig jaar geen enkele Indiër geweest is om dingen helder te zien en uit te spreken --- er is niemand in India geweest, niemand. Gedurende twintig jaar zijn er twee idolen geweest, Nehru en Gandhi en dan enige 400 miljoen verbijsterde mensen,²¹⁷ met niemand om dingen helder te zien. Hoe is het mogelijk?... Niemand!

Maar Nehru had een erg goede buitenlandse pers. Zij beschouwden hem bijna als een god in Europa en Amerika. En Gandhi!... Oh, zij waren.... De hele wereld is zo, mon petit --- zij begrijpen het niet. Zij begrijpen het niet. Niemand begrijpt het.

(stilte)

We zullen zien.

Ik geloof, dat we het ZULLEN zien --- het zal nu zijn: we zullen het gaan zien.

Misschien zien we het vanuit een andere wereld. *(Lachend)* Het is mogelijk.

Ze hebben bommen in Amerika en Rusland (China heeft er niet over opgeschept, maar zij kunnen er ook een aantal hebben), die een hele stad kunnen vernietigen --- een is meer dan genoeg, je hebt er geen twee nodig. De Russen in het bijzonder: een enkele bom en een hele stad, zelfs van de afmeting van Londen: vroem! Niets over (Dat is de theorie, maar toch, er is altijd iets erin, dat waar is.) We hebben gezien, wat er gebeurd is in Hiroshima, het was nogal slecht. Wel, als dat tien was, dan is wat zij nu hebben, duizend --- dat is de proportie.

Met andere woorden, zij hebben al hun intelligentie gericht op destructie.

Sommigen zeggen, "Het zal hen afschrikken van vechten." Maar dat is kinderachtig!

(lange stilte)

China heeft zijn ambassadeur al teruggeroepen uit Delhi. De Indiërs hebben de hunne nog niet teruggeroepen uit Peking, maar zij zullen gedwongen worden. Dit kan niet *eenzijdig* zijn, een kant, die zijn

²¹⁷ 217700 miljoen in 1981.

ambassadeur terugroept en de andere kant laat de hunne achter; en op het moment, dat zij hun ambassadeur terugroepen, start het bombarderen.

Niet veel vliegtuigen hebben heden ten dage piloten --- dat is ouderwets. De vliegtuigen doen al hun business helemaal zelf. Ze zijn volledig automatisch. Dus er is waarlijk een Vermogen nodig, dat kan handelen op de meest mechanische materie. Ik bedoel voor bescherming, bijvoorbeeld: deze dingen hangen niet af van menselijke willens, noch zelfs van wezens van de aardse atmosfeer --- alleen de Allerhoogste kan beslissen. Juist, zoals Hij besluit "Dit moet gedaan worden," besluit Hij ook... ["Dit zal niet"]. Dat is alles. Hij is de enige toevlucht.

Er is niet langer enige hoop, dat het menselijke wezen bescherming kan geven door zijn eigen vermogen --- het werkt niet meer. Wanneer de Heer je beschermt, fijn, zal er niets met je gebeuren. Maar zover als weten, wat Hij gaat beslissen.... Want, wanneer Hij beslist over een zodanige destructie, betekent het, dat de aarde het werkelijk nodig heeft --- anders zou Hij het niet beslissen.

Hoe dan ook, het is het beste om er niet aan te denken --- we zullen het snel genoeg zien. We zullen het vanaf deze wereld hier zien of van een subtielere (*lachend*), dat is alles.

Alles, dat ik weet, is, dat het een erg slechte nacht was, en ik werd deze morgen volledig leeggelopen wakker en met genoeg moeilijkheden --- en het is nog niet voorbij.²¹⁸

* * *

Later:

Wanneer dingen een slechte wending nemen, zal spoedig niemand in staat zijn om te bewegen; we zullen nogmaals (*gebaar*) opgesloten zijn in een ei.

Toen Sri Aurobindo hier was, ging je zitten in de kamer, waar hij in was, en voelde volmaakt beschut van alles --- en het was waar.

Het enige gevaar in de tijd was Japan, en Japan had officieel verklaard, dat het Pondicherry niet zou bombarderen door Sri Aurobindo. Maar er waren tenminste nog mensen in hun vliegtuigen, en zij konden kiezen om niet te bombarderen. Maar je vertelt een *straaljager* niet "Stort hier niet neer"! Het stort neer, waar het ook kan.

Ja, maar het is nog moeilijk om te zien, waarom zij hier zouden komen.

²¹⁸ Op deze zelfde dag, November 20, kondigde China een staakt het vuren aan en terugtrekken van haar troepen.

Wanneer zij Madras willen bombarderen, is dat net te dichtbij. Tussen de oliebronnen in Assam (dat willen zij --- erg nuttig om te hebben...) en de Chinezen is er dezelfde afstand als tussen Pondicherry en Madras, dus je begrijpt.... Zij hebben zeker een gemotoriseerd leger, dus is het helemaal niets.

Hoe dan ook....

En de hele nacht lang (of een goed deel ervan in ieder geval), was Indira Gandhi's gedachte hier, klampte zich aan me (Indira Gandhi is Nehru's dochter), en de juwelen werden naar haar gezonden.²¹⁹ Het werd overhandigd aan Nehru, die het doorgaf aan Indira.²²⁰ En zij schreef mij een brief, die ik gisteren ontving --- een erg (*Moeder zoekt naar het juiste woord*)... een erg vriendelijke brief; een brief van iemand, die begrepen heeft, dat dit geschenk een belangrijk element was --- niet op wereldwijd niveau (!), maar omdat het belangrijk was, dat mensen weten, dat ik een gebaar gemaakt heb van samenwerking. Maar het eindigde daar niet. De brief kwam gisteren; over het algemeen zie ik het natuurlijk, wanneer ik een brief zie komen, VOORDAT ik het ontvang; maar hier was ZIJ het, zij zelf, die dacht [aan Moeder], dacht, dacht, steeds weer dacht. (Met Nehru is het altijd erg wazig: hij heeft niet voldoende mentaal vermogen voor zijn positie, hij mist de benodigde sterkte van het denkvermogen, dus is het altijd wazig; wanneer je je op hem instelt, is dat de impressie, die je krijgt --- *wazig gebaar* --- niet solide.) Maar met haar bleef het komen, komen en komen. Zij moeten voelen... of beginnen te voelen, dat er iets anders nodig is dan wat zij hebben.

We zullen zien.

Ik vergeet niet, wat Sri Aurobindo zei --- verklaarde (in geschrift): dat in 1967 het supramentale Vermogen achter alle aarde's regeringen zal zijn. Of het deze mensen zijn of die of wie dan ook, zij zullen direct, misschien niet bewust, maar direct onder de invloed van de supramentale krachten zijn, die hen zal laten doen, wat gedaan moet worden. En dus zal natuurlijk het eerste resultaat zijn een soort wereldwijde samenwerking zijn --- hij vertelde me dat expliciet, en schreef het neer. Dat had hij gezien. Maar hij zei niet, dat we er zouden komen zonder... zonder catastrofe. Hij zei dat nooit.

Wel, mon petit.

Dus de volgende keer zal je je boek bij je hebben.

Ja, dat hoop ik.

²¹⁹ Moeder zond een speciale boodschapper naar Delhi met een symbolisch geschenk van 925 gram goud (sommige van haar eigen juwelen), als een bijdrage aan de nationale verdediging.

²²⁰ Indira Gandhi zal vier jaar later aan de macht komen, in Januari 1966.

Nee, je moet!

Ik ben aan het ploeteren geweest.... Maar weet u, gedurende jaren heb ik de intuïtie gehad, het voorgevoel, dat 1963 een verschrikkelijk jaar zou zijn --- persoonlijk.

Drieënzestig.

Persoonlijk, omdat iedere tien jaar ('43, '53...) iets met me gebeurde, dat catastrofaal was.

De kwalificatie,²²¹ die we gebruiken, hangt af van onze beperkte individuele visie, maar het feit in zichzelf is waarschijnlijk nogal correct: er zal een serieuze omwenteling zijn. Maar dit betekent niet, dat het catastrofaal zal zijn. Zie je, het zou precies de opening kunnen zijn naar iets hogers, een nieuwe geboorte naar de Waarheid. Persoonlijk ben ik zeker van een erg snelle vooruitgang [voor jou], omdat ik het zie. Maar ik zie geen enige persoonlijke catastrofes. Ik heb dat helemaal niet gezien.

Tenzij.... Eenmaal, weet je, toen Sri Aurobindo er nog was, zag ik.... Maar het was gewoon een visioen en veel visioenen komen (dit was speciaal waar in die tijd) als mogelijkheden, die gevormd zijn in een gegeven wereld en neerdalen naar de aardse manifestatie. Zij komen naar mij om hen de ondersteuning te geven van mijn instemming, als ik hen interessant vind. Dus er zijn allerlei soorten dingen! En de meeste van hen worden uitgezocht op dat punt. Maar hoe dan ook, ik had een visioen, waarin Pondicherry volledig verzwolgen was door een bom (in die dagen waren het niet zulke krachtige bommen --- dus het visioen was gedeeltelijk waarschuwend). Dus, wanneer dat gebeurt!... (*Moeder lacht*) Als een resultaat van het bombarderen was ik gevangen in een radioactief gebied (het was ondergronds begraven, maar niet vlak gemaakt --- een soort grot was gevormd), waar ik gedurende tweeduizend jaar verbleef.

Ik werd wakker na tweeduizend jaar met een verjongd lichaam. Het was een erg amusant verhaaltje.... En ik zeg "visioen," maar je kijkt niet naar deze dingen als een film: je LEEFT hen. Ik bevrijdde me op de een of andere manier uit dat soort verzegelde grot, en waar Pondicherry eenmaal geweest was (het was volledig verwoest), kwam ik enkele mensen tegen, die werkten.... Zij waren ERG VERSCHILLENDE, en nogal bizar. Ik moet er zelf grappig uitgezien hebben, met een soort kostuum, dat volledig vreemd was voor hun tijdperk. (Mijn kledij had ook de destructie overleefd --- het geheel was recht uit een verhalenboek!) Dus ik trok natuurlijk enige nieuwsgierigheid aan en zij probeerden me te laten begrijpen. "Ah, ja --- ik weet het..." een van hen zei (ik begreep hen, omdat ik hun gedachten kon begrijpen --- die tweeduizend jaar hadden me in staat gesteld om mensen's denkvermogens te lezen), en ze leidden me naar een erg oude wijze, een wijze oude heer. Ik sprak met hem en hij begon te bladeren door

²²¹ "Catastrofaal."

allerlei soorten boeken (hij had veel, veel boeken) en plotseling riep hij uit, "Ah, French!" Een oude taal, zie je (*Moeder lacht*).

Het was erg grappig. Ik vertelde het verhaal aan Sri Aurobindo, en hij lachte hartelijk.

November 23, 1962

(Satprem leest een passage voor uit zijn manuscript, waarin hij in het bijzonder zegt: "We kunnen geen stap omhoog nemen zonder een stap naar beneden te nemen.")

Dat ervaar ik nu in mijn lichaam --- exact, wat je zegt: iedere stap voorwaarts, dwingt je om ... niet een stap terug te maken, maar een stap in de Schaduw. En op het fysieke niveau is het verschrikkelijk.

(stilte)

Maar je boek zou niet de indruk moeten geven, dat het altijd op die manier is --- dat het Licht niet op aarde gevestigd kan worden, totdat alle Schaduw getransformeerd is. In feite is juist het werk van transformatie om deze hele schaduw te veranderen in haar aspect van licht.²²²

Niet om het te weigeren: om het te transformeren.

(stilte)

Het is erg, erg waar [een stap omhoog, een stap naar beneden], erg waar, omdat het zelfs waar is voor het meest materiële lichaamsbewustzijn. En je realiseert de moeilijkheden, die... vertegenwoordigen. Zo gauw als het lichaam bewuster wordt van de goddelijke Aanwezigheid en Licht, is het onmiddellijk, alsof je de droesem aanraakte van onbewustheid en... ja, van onbewustheid en materiële inertie. En dat maakt het werk erg moeilijk, erg moeilijk.

En net de laatste keer, toen ik je vertelde, dat ik niet erg lekker was, gebeurde het in de nacht, en het was het equivalent van wat je hier schrijft, maar zuiver materieel, in het lichaam. In je boek beschrijf je het nogal psychologisch, als een fenomeen van bewustzijn, dat is; maar hier is het

²²² Moeder zinspeelt op de passage in *Savitri*, waar Sri Aurobindo over "de donkere helft van de Waarheid."

het fenomeen van de cellen.... Dus haast me om de triomf te brengen!
(*Moeder lacht*) Ik vertelde mijzelf net deze morgen, hoe uitputtend het was,
deze eeuwigdurende strijd --- oh, wat een strijd....

Dus, wanneer je schrijft over victorie, zal ik misschien ook een victorie
dans doen!

* * *

(*Een beetje later vertelt Satprem Moeder, hoeveel Sujata haar mist.*)

Ik weet; sommige mensen zijn zelfs ziek geworden. Maar ik ben
overgeleverd aan zulke dingen,²²³ begrijp je, dat is precies, wat er gebeurt.
Bij tijden voel je, dat zo ver als het gezondheid betreft, je in een
verschrikkelijk gat gevallen bent, dus....

Het lichaam begon de Kracht te manifesteren en, eerlijk gezegd, zag ik
onder ogen om weer meer activiteiten op te nemen. Maar dit laatste is
gekomen als een plotselinge slag om me te vertellen, dat het niet mogelijk
is en ik voorzichtig moet zijn. Dus dat is dat.

November 27, 1962

Ik herinner me niet, of het vannacht was, of de nacht ervoor, maar ik zag je
met hem, jullie twee waren bezig met een boek. En Sri Aurobindo was
verheugd. Toen ik hem zag (ik was er, terwijl ik jullie twee zag), dacht ik,
“Wel, wanneer Satprem dit kon zien (*lachend*), zou hij tenminste voor een
keer verheugd zijn.”

Wel, ja!

In een plaats vol licht.

Lees me nu het volgende deel voor.

Ik weet niet waarom, maar ik ben steeds onbewuster.

Onbewust?

*Oh ja, steeds meer. Eerder herinnerde ik me een beetje --- nu niets.
Niets! Het is grappig.*

²²³ De meest recente strijd.

Het komt, omdat je niet naar dezelfde plaats gaat als eerder. Begrijp je, je gaat naar plaatsen (*lachend*), waar je nog niet aan gewend bent. De verbinding is niet goed tot stand gebracht.

Maar ik zag je, en je was erg concreet --- het was geen beeld!

En zoals ik je vertelde, heb ik zelfs opgemerkt, "Wel, als hij hier bewust van zou zijn, zou hij verheugd zijn."

Dat zou ik zeggen!

(*Moeder lacht*) Bovendien zag je er volledig op je gemak uit, precies als thuis. En Sri Aurobindo was... hij was tevreden.

Het is iets.

Hij is verheugd --- hij is verheugd over je, over je werk.

Het zal allemaal tegelijk komen, mon petit, zoals de muziek. Op een dag, poef! Dan vindt je zelf, terwijl je met hem praat --- dan zal je gelukkig zijn.

Dat is waar!

(*Moeder lacht*)

* * *

Een weinig later:

Kwam je naar de meditatie op de 24ste?²²⁴ Wat voelde je? Niets speciaals?

Het grote verschil, vergeleken met mijn meditaties thuis, is, dat er onmiddellijk volledige immobiliteit is --- en zonder moeilijkheid. Het is waarlijk immobiel.

Ik had zelf een ervaring, die een half uur van de meditatie duurde.

Er was niets over dan een immensiteit, zonder begin, zonder einde, noch in de ruimte, noch in de tijd --- buiten de tijd. Buiten tijd en ruimte: een immensiteit van licht. Het was iets van dezelfde natuur als licht, maar geen licht --- veel helderder, veel... niet helder: veel intenser dan licht. Het was wit, maar niet ons fysieke wit; het was een wit... in de tijd kon ik het niet definiëren. Naderhand, toen ik er weer naar keek in mijn bewustzijn, leek het het licht te zijn van goud, dat wit geworden was, begrijp je: zoals wanneer je iets tot witte hitte brengt. Wel, het is zoals goud, dat wit wordt

²²⁴ De November 24 Darshan.

door haar intensiteit. Het was ABSOLUUT immobiel --- dat is, ik had het gevoel, dat je in *Sat* krijgt.²²⁵ Toch bevatte die immobiliteit (hoe zal ik het neerzetten?)... ja, het bevatte actief --- ofschoon de actie niet waarneembaar was --- een soort oneindig Vermogen, dat het creatieve Vermogen zou kunnen zijn. En gericht door het niet manifeste Bewustzijn.... Als je hier iets van kan maken, goed voor je!

Alles was zoals dat, en zonder denken --- Ik probeer het nu in woorden neer te zetten. En in het centrum van die immensiteit was een concentratie van wit licht, zoals we het kennen (veel intenser), maar dichter, dat een soort kubus vormde, die relatief heel klein was in de immensiteit, maar desalniettemin nogal waarneembaar. Het was levendig, vloeibaar, gecondenseerd, geconcentreerd, en enorm actief. En die hele immensiteit convergeerde daar (hoe?) zonder bewegen. En van daar spreidde het overal uit zonder naar buiten te gaan.

Om onderscheidbaar te zijn, was de kubus omhuld in iets, dat eruitzag als een soort tule, dat gemaakt was van een bleke grijze substantie, die het individuele niet-bestaan uitdrukte, de perfecte nederigheid, die het ego volledig vernietigt: daarom was er niet de minste mogelijkheid van het ego --- wanneer je me vraagt, waarom, dan kan ik het niet zeggen, maar dat is, hoe het was. En ik zag die tule de hele tijd --- iets, dat extreem delicaat was, nauwelijks waarneembaar, maar wat toch de kubusvorm onderhield. Het was volmaakte nederigheid (in de goddelijke zin) en volledige afwezigheid van het ego --- er was zelfs geen herinnering of idee ervan, niets, wat dan ook: de vernietiging van het ego. En het diende om die immense immobiliteit te ontvangen, die zich manifesteerde door een actie van het Vermogen. En toen de actie van het Vermogen.... Ik was bewust ("ik" was bewust --- waar was ik? Ik weet het niet; de kubus vertegenwoordigde mijn fysieke wezen: er werd mij VERTELD, dat het mijn fysieke wezen was), en ik keek ernaar zonder gesitueerd te zijn --- ik had zelf geen precieze plaats, maar kon het geheel zien en begrijpen. En ik kon alle actie onderscheiden, die gedaan werd door de kubus: deze actie voor dat ding, deze voor die, deze voor die... de hele aarde (*gebaar, dat krachten uitdrukt, die naar buiten uitstralen, ieder voor een speciaal doeleinde*), dingen van het verleden en dingen VER in de toekomst.

En het was zo imperatief!

Het nam me een lange tijd om het te formuleren. Wat ik je nu vertel, kwam geleidelijk, langzaam, door een soort stille openbaring. Op het moment was het niets anders dan *Sat*, een immobiel Bestaan.

Ik zocht deze ervaring niet, niets. Ik zat eenvoudig neer.... De vorige keer,²²⁶ was er die massieve aanwezigheid van Sri Aurobindo.

²²⁵ *Sat*: Zuiver Zijn of Bestaan.

²²⁶ De Augustus 15 Darshan.

Ik was van te voren gewaarschuwd, dat het deze keer anders zou zijn (bovendien heb ik nooit twee keer dezelfde ervaring gehad), maar dit was volkomen onverwacht --- het kwam niet als een respons op een wil om te weten of iets, wat dan ook. Ik leek eenvoudig het hoofd te bieden aan een feit: het werd aan me getoond. Ik was getuige van mijn eigen ervaring, dat is alles. En ik was absoluut zeker van de betekenis ervan --- zoals, wanneer je WEET en er geen behoefte is om te discussiëren of uit te werken of uit te leggen: dat is, hoe het is. En toen het weg was, was het plotseling weg, en er bleef niets anders dan een zaligvolle kalmte, een soort absolute zekerheid, dat dingen ZIJN, zoals dat. Ofschoon de verschijningen alles bij elkaar verschillend zouden kunnen zijn, ZIJN dingen, zoals dat.

(*stilte*)

En de charme, de charme van de substantie, die de kubus omhult, was niet uit te drukken! Iets... Ik kan het niet beschrijven. Er waren geen contrasten, nee... het geheel was in volledige harmonie. Het is natuurlijk om te zeggen, dat het op tule geleek, een ruwe vergelijking --- een erg, erg fijne tule, en grijs.... Ken je dat kleine wilde gras, dat ik "Nederigheid"²²⁷ genoemd heb?

Ja, het is zilver, zilvergrijs.

Het is zilver, is het niet...? Het is ondefinieerbaar. Dat is juist, wat het gras zo bijzonder maakt. Wel, de tule was die kleur. Naderhand, een lange tijd erna, toen ik begon te observeren en te... niet feitelijk "denken," maar te proberen om het te formuleren, merkte ik op, dat de kleur identiek was. "Nu weet ik, waarom ik het Nederigheid noemde!" zei ik tegen mijzelf. Het is als in een domein zijn, waar dingen nogal natuurlijk bekend zijn, begrijp je --- er is geen zoeken.

Hoe heerlijk was het! Het besef van delicate schoonheid in dingen.

En de hele tijd was de lichaamsgevoelens... Zie je, het heeft niet langer... het besef van haar gescheiden vorm is tot een minimum gereduceerd (*Moeder raakt haar handen aan, alsof zij de grenzen van haar lichaam zoekt*), maar in die ervaring was het volledig verdwenen. Er was zelfs geen besef van identiteit met de kubus, omdat het zelf-evident was --- alles was zelf-evident. Ik kan zelfs niet zeggen, dat "ik" keek --- niets keek, alles was zelf-evident.²²⁸

En dat was de Manifestatie.

²²⁷ *Strobilanthes kunthianus*

²²⁸ De volgende keer voegde Moeder toe: "Er was geen "iemand," die de ervaring had, er was werkelijk nergens een "ik", zelfs niet het gevoel van de Universele Moeder, die de ervaring ziet --- nee. Er was de ervaring. Specifieker zou ik kunnen zeggen, 'Ik was de ervaring, er was niets dan de ervaring.' Ik had de ervaring niet --- ik WAS de ervaring."

Maar het was de Manifestatie op dat BIJZONDERE moment --- misschien een erg lang moment, ik weet het niet --- het was een moment van de Manifestatie. DAT was de Manifestatie; alles, wat we zien, alles, wat we denken en begrijpen, was niets, niet substantieel. Maar DAT.... En met een soort van.... Zie je, de zaligheid, die je ervaart, is niet iets, dat je zodanig voelt (je voelt niet, dat je in zaligheid bent, zo is het niet; je voelt jezelf niet, er is geen gewaarzijn van enige "jij" erin verwickeld): het is zelf-bestaand, dat is, wat er aan is.

De ervaring duurde een half uur, onwrikbaar.

Naderhand begon ik me te herinneren, en terwijl ik me begon te herinneren, begon ik te verklaren, maar natuurlijk is de totale waarheid ergens anders!

Maar het lichaam voelde erg onderscheiden, dat dingen ALTIJD op die manier waren. Altijd op die manier. En dat alles... oh, het gevoel van hoe kunstmatig alle leven's complicaties en problemen alleen maar zijn, en hoe moeilijk het kon zijn! Dat is er altijd op de achtergrond. Bijvoorbeeld wanneer het lichaam zich slecht op haar gemak voelt of wanneer iets niet goed werkt, is er altijd een soort diep gevoel achter, dat het alleen slechte gewoonten zijn --- die talmen, vervagen, hun kracht verliezen en steeds onwerkelijker worden. Maar het is... het is als een machine, die tijd neemt om uit te lopen.

In het andere bewustzijn (het menselijke bewustzijn), heb je de vreugde, de opwinding van de ervaring; dat is volledig weggegaan, absoluut. Er is noch de vreugde van de ervaring, noch het wonder, noch.... Alles ligt zo voor de hand, zo voor de hand: dat is HET. En het is niet iets, waar je naar kijkt: het is ZOALS DAT. Dat is het, het is gewoon als dat.

Ergens in het actieve bewustzijn WEET iets, constant, dat alle complicaties en misères en tegenslagen (ik bedoel alle dingen, die we leven's "tegenslagen" noemen) zijn... een slechte gewoonte, niets meer. En het is moeilijk voor ons om onze gewoonten te veranderen. Toch IS DE TIJD GEKOMEN om gewoonten te veranderen.

Het is alleen een slechte gewoonte.

Ik kan zien, dat ik nog (en God weet, hoe lang het zal duren!) in die overgangperiode ben, die Sri Aurobindo beschrijft in "De Yoga van Zelf-Vervolmaking." Een periode, waarin het ware tot stand gebracht wordt, maar de staart van het oude erachter sleept, zich erin mengt en dingen kleurt. Wel, het is een oude gewoonte, en het neemt ZO een lange tijd om weg te gaan.

De gewoonte van niets begrijpen, tenzij het mentaal verklaard kan worden, is desastreus, bijvoorbeeld. Het gevoel, dat we hebben, dat we iets niet begrijpen, tenzij we het kunnen verklaren --- dat is werkelijk desastreus. Die halve uur's ervaring was iets, dat absoluut is, zie je, er was gedurende

geen een seconde enige bezorgdheid om te weten, wat er gaande was (natuurlijk!); het was absoluut. En alleen toen de tijd op was en ik eruit gekomen was, ging ik me afvragen, "Wat is er gebeurd? Wat betekent het?" Het was zelfs niet zo geprononceerd. Het is eenvoudig een oude gewoonte, die we "begrijpen" noemen.

Een slechte gewoonte.

DAT spontaan te leven, de hele tijd --- hoe prachtig zou het zijn!

(stilte)

En het Vermogen! Het Vermogen was enorm. En ik kon in detail alles zien, dat het deed, maar op een andere manier. Ik kan zeggen, dat het een zekerheid was (Ik wist precies, wat het deed), maar ik zou het niet beschreven kunnen hebben met de woorden, die we hier gebruiken.

(stilte)

Toen ik eruit kwam, trok ik alleen een conclusie: "Waarom ben ik niet vaker in zulke toestanden? Ik verspil mijn tijd met een berg externe dingen: lezen en brieven schrijven, mensen zien, dit en dat doen, enige orde in de materie brengen (er is een erge sterke tendens om orde te brengen --- een orde van hogere logica --- in KLEINE materiële dingen) --- waarom?" Toen kwam het antwoord, niet in woorden, maar erg helder: "Maak je geen zorgen (*Moeder lacht*). Het moet op deze manier zijn en het is een overgangstijd."

Er zal een tijd komen, wanneer het allemaal automatisch gedaan zal worden, maar precies nu zou dat onmogelijk zijn. Zoals het is, maakt de manier, waarop de Kracht handelt, mensen hier een beetje... gedesoriënteerd --- het is op de grens van onbegrijpbaar zijn voor hen. Met andere woorden, het begint een andere wet te gehoorzamen. Bijvoorbeeld, op het exacte moment weten, wat gedaan moet worden of gezegd, wat er gaat gebeuren --- wanneer er het geringste beetje bezorgdheid is of concentratie om te weten, komt het niet. Maar wanneer ik gewoon zo ben, eenvoudig in een soort innerlijke immobiliteit, dan weet ik voor alle kleine details van het leven op het exacte moment. Wat gezegd moet worden, komt: je zegt dit. En niet als een orde van buiten: het komt gewoon, daar is het. Wat gezegd moet worden, is daar, het antwoord, dat gezonden moet worden, is daar; de persoon, die binnenkomt, komt binnen --- je wordt niet gewaarschuwd. Je doet dingen op een soort automatische manier. In de mentale wereld denk je aan iets, voordat je het doet (het zou erg snel kunnen gebeuren, maar beide bewegingen zijn onderscheiden); hier is het niet zo.

Dit is een nogal constante gebeurtenis aan het worden. Het is al erg verbijsterend voor diegenen, die met me leven, maar als ik zou zijn, zoals ik zou moeten zijn, denk ik, dat het nogal intolerabel zou zijn.

We moeten, we moeten het doorzettingsvermogen hebben voor de transitie.

(stilte)

Wel, mon petit.

Niets hiervan kan opgeschreven worden!

Natuurlijk kan het!

Steeds meer voel ik de ontoereikendheid van woorden. Woorden, beelden, alles, dat we zeggen: zo gauw als we het zeggen... ontsnappen het vermogen en de waarheid ervan.

Toch bestaat spraak, het gesproken woord bestaat, omdat het zijn plaats heeft --- maar hoe kan het effectief gemaakt worden?... Dat zal waarschijnlijk later komen.

Ja, de mantra.

We zouden een andere taal nodig hebben.

Ja, de mantra! Zekere woorden of vibraties, die een vermogen hebben.

(lange stilte)

Een hele wereld....

Op een dag, ik weet niet bij welke gelegenheid, zag ik, wat de "voorvaders" gemotiveerd had, die de Veda's schreven: het was de behoefte voor onsterfelijkheid; zij waren in een queeste van onsterfelijkheid.²²⁹ Van daar ging ik naar de Boeddha en zag, wat de Boeddha op zijn weg had gezet: dit soort behoefte voor permanentie, zuiver en eenvoudig; de visie van de vergankelijkheid van dingen had hem diepgaand verontrust, en hij voelde de behoefte voor Permanentie. Zijn hele queeste was om de Permanentie te vinden (waarom was hij zo begerig om de Permanentie te hebben?...). Er zijn zo een paar dingen in de menselijke natuur, in de diepe menselijke behoefte. En ik zag een andere zodanige behoefte: een behoefte voor de Zekerheid, die veiligheid is. Ik weet niet, hoe het uit te leggen.... Omdat ik de ervaring ervan had, zag ik, dat het een van de menselijke behoeften was; en ik begreep het erg intens, want toen ik Sri Aurobindo ontmoette, liet deze Zekerheid me voelen, dat ik de Waarheid gevonden had, die ik nodig had. En ik realiseerde me niet, hoe DIEP deze behoefte was, tot hij zijn lichaam verliet --- precies toen, op het moment van transitie. Toen voelde het volledige fysieke bewustzijn haar zekerheid en veiligheid ineenstorten. Op dat moment zag ik (we spraken er

²²⁹ Moeder voegde het begin van deze paragraaf later: "Ik had vergeten om het deel van de ervaring te noemen!"

een jaar later over met Nolini en hij had precies dezelfde indruk), zag ik, dat het overeenkwam met Boeddha's ervaring, toen hij zich realiseerde, dat alles vergankelijk was en het hele leven dus ineens stortte... met andere woorden, iets Anders MOEST gevonden worden. Wel, op dat moment... had ik al al mijn ervaringen gehad, maar met Sri Aurobindo, gedurende dertig jaar leefde ik met hem (een beetje meer dan 30 jaar), leefde ik in een absolute, een absolute van zekerheid --- een besef van volledige zekerheid, zelfs fysiek, zelfs de meest materiële zekerheid. Een besef van absolute zekerheid, omdat Sri Aurobindo er was. En het hield me omhoog, weet je, zo (*gebaar van gedragen worden*): niet gedurende EEN MINUUT in die dertig jaar heeft het me verlaten. Daarom kon ik mijn werk doen met een Basis, werkelijk, een Basis van absoluutheid --- van eeuwigheid en absoluutheid. Ik realiseerde het me, toen hij wegging: DAT stortte plotseling ineen.

En toen begreep ik, dat het een van leven's behoeften is (er zijn er verscheidene); en dat spoort het menselijke wezen aan om uit zijn huidige staat te komen en een andere te vinden. Deze behoeften zijn (wat is het woord?)... de zaden, de kiemen van de evolutie. Zij dwingen ons om vooruit te gaan. De hele tijd, toen Sri Aurobindo hier was, zoals ik zei, was de individuele vooruitgang automatisch: alle vooruitgang, die Sri Aurobindo maakte, maakte ik. Maar ik was in een toestand van eeuwigheid, van absoluutheid, met een gevoel van zulke zekerheid, in iedere omstandigheid. Niets, niets ongelukkigs kon gebeuren, want hij was er. Dus toen hij plotseling wegging --- een val in een put. En dat projecteerde me geheel... (*Moeder gebaart voorwaarts*).

Dat is, ik begreep het, toen hij wegging. De hele aardse evolutie was tot een stop gekomen. Men ging vooruit --- men kan altijd vooruitgaan, dat is niets --- maar de volledige AARDSE evolutie kwam tot stilstand. Wanneer er permanentie in het leven was, zou niets zich verroeren. En deze behoeften zijn de zaden van de evolutie. Dus dat zag ik: in het verleden, in de toekomst, universeel. Het was erg interessant.

En zonder inspanning, zonder spanning, zonder... alsof zij de meest natuurlijke dingen in de wereld waren. Dingen, zoals deze, gebeuren de hele tijd.

Zo gauw als ik dit zag, begreep ik het. "Wel," vertelde ik mijzelf, "wanneer ik een filosoof was, kon ik hierover een dik boek schrijven!" Het liet me lachen. Omdat het niet alleen EEN ding is: er zijn hopen van hen, de hele tijd, de hele tijd. Dingen, zoals deze, gebeuren de hele tijd.

De Heer verheugt zich!

November 30, 1962

Nog een profeet! (*Moeder overhandigt aan Satprem een getypte bladzijde.*) India is vol profeten. Maar deze is nogal interessant, omdat hij de eerste is, die deze [Sing-Indiase] oorlog gezien lijkt te hebben vanuit het standpunt van de innerlijke actie.

Hij lijkt een goede man te zijn. Hij woont in Madras,

(*Satprem leest:*²³⁰)

A. heeft een buurman, die een onderwijsofficier is (gepensioneerd). Hij doet dagelijks Puja en heeft zekere vermogens van voorspellen, gedachten lezen, enz. Hij is onder instructies van zijn Guru om nooit mensen terug te sturen zonder hun vragen van welke soort ook te beantwoorden; nooit boos te worden onder welke omstandigheid dan ook; nooit geld te accepteren; en nooit dingen te vertellen van zijn eigen akkoord. Hij is erg gevraagd door ministers en ambtenaren van het Madras bestuur, en ook Nehru had een interessante ervaring in zijn handen.

Deze heer vertelde A. op Oktober 20, dat de Chinese vijandigheden onder het Staakt-het-vuren zullen zijn aan het eind van November. Het kwam in feite op November 20. Hier zijn enkele dingen, die hij gezegd heeft in antwoord op A. bij zijn terugkeer hier vandaan:

- 1) Het menselijke element zal in toenemende mate meewerken en mensen zouden in iedere zin sterker worden.*
- 2) De strijd zal doorgaan gedurende anderhalf jaar. Er zal victorie zijn in India.*
- 3) Strijd is meer in het spirituele (subtiele) dan op het fysieke vlak en de strijd hoeft geen schietende oorlog te zijn.*
- 4) Himalayaanse staten zullen onafhankelijk genieten.*
- 5) Steeds meer personen van belang (Indiaas en buitenlands) zullen naar Pondicherry gaan.*
- 6) Alle naties zullen hulp over India uitgieten en de strijd's kosten zullen de Indiase economie niet aantasten.*
- 7) Wanneer je vraagt, hoe de Chinezen verslagen zullen worden zonder een schietende oorlog, zei hij "Zij zouden gewoon terug kunnen gaan." Hij kon niet zeggen, dat er geen hervatting van de vijandigheden zou zijn. Hij zei, "Er hoeven er geen te zijn."*

Hij weet klaarblijkelijk, dat er hier enig werk gedaan wordt. Het ligt perfect voor de hand, dat dit staakt-het-vuren²³¹ resulteert uit wat ik gedaan heb --- alle landen zijn verbijsterd, dat het kon gebeuren. En mijn indruk was

²³⁰ Notitie in oorspronkelijk Engels.

²³¹ Tien dagen geleden (op November 20), verklaarden de Chinezen nogal onverwacht een unilateraal staakt-het-vuren, juist toen een mars op Calcutta immanent had geleken.

zoals dit: een onzichtbare actie, die werkt op mensen ZONDER DAT ZIJ HET MERKEN --- niet door het denkvermogen.

Ogenschijnlijk is het, omdat Kennedy hen vertelde om het vuur te staken of dat hij troepen zou sturen.

Het lijkt waarschijnlijker, dat dit staakt-het-vuren een Chinese truc is, dat zij iets in hun mouw hebben.

Het is nogal mogelijk.

Het zou zo kunnen zijn in hun uiterlijke bewustzijn.

(stilte)

Wanneer mij de laatste vraag gesteld was, die gesteld was aan die man in Madras, dan zou ik iets geantwoord hebben, zoals dit: "Ik weet niet, of er vechten zal zijn of niet, maar het kan zonder vechten."

Ik vond het interessant, omdat het van de andere kant gezien wordt.

Wat je hier leest, is door twee denkvermogens gegaan: eerst A.'s. toen M.'s, die neerschreef, wat A. hem vertelde --- dus er moet al een dubbele vervorming zijn.... Maar de mens lijkt evident een Kracht gevoeld hebben, die aan het werk is achter de verschijningen.

En de Kracht is zoals dat: van de start bracht ik de eeuwige Vrede naar beneden [op het slagveld]... om te zien, hoe het uit zou werken! Er was bijna een curiositeit om te zien, wat er zou gaan gebeuren.

* * *

Een beetje later:

1963 zal hier een moeilijk jaar zijn.

Maar ik verwacht, dat het omhooggaat --- begint omhoog te gaan --- in Februari '64... Ik bedoel dit soort druk, of eerder algemene depressie!

* * *

Later:

's Anderdaags sprak u over Sri Aurobindo's vertrek, en u zei, "Dus toen hij plotseling wegging --- een val in de put. En dat projecteerde me geheel...."Bedoelde u, dat het u projecteerde in de evolutie?

Ik heb het nooit verlaten. Maar....

U maakte een gebaar voorwaarts.

Naar de toekomst dan.

Toch was ik ook hier, dat is het niet. Het is....

(stilte)

De werkelijke waarheid is, dat het me DIRECT projecteerde naar het Allerhoogste, zonder intermediair.

Ik had het contact gehad met het innerlijke Goddelijke, ik had de realisatie van de Eeuwigheid gehad, ik had al die realisaties gehad, maar... zolang als ik leefde met Sri Aurobindo, voelde ik het absolute door hem, en (wat zal ik zeggen?).... Al deze imperatieve "behoefte," die ik de zaden van de evolutie noemde, zijn de hefbomen of springborden om de man te laten realiseren, dat het ENE EN ENIGE, het ene en enige absolute het Allerhoogste is; de ene en enige permanentie is de Allerhoogste; de ene en enige veiligheid is de Allerhoogste; de ene en enige onsterfelijkheid is de Allerhoogste. Dat het enige doel van de manifestatie is om JE DAAR naar toe te leiden.

Dat is het in essentie: van mijn ervaring van de Allerhoogste door de manifestatie van Sri Aurobindo werd ik geprojecteerd in een directe ervaring, zonder intermediair.

Het wordt armzalig uitgedrukt, dat is het niet werkelijk, maar... *(Moeder sluit haar ogen)*.

Ik voelde het erg sterk --- zo intens, dat het niet uit te drukken was --- dat er alleen EEN DING was om op te leunen, EEN DING, dat zeker en onfeilbaar is: het Allerhoogste; de hele rest komt en gaat, het blijft, en verdwijnt dan.

(stilte)

Ter wille van het Werk is dat voor de hand liggend, dat begrepen moet worden.

(stilte)

Het is moeilijk uit te leggen, maar het was.... Zie je, in het eeuwige Spel is alles instabiel en alles faalt voor je. En zo was het: "Alles zal je falen, behalve het Allerhoogste."

En het wordt zo een absorberende en absolute ervaring *(Moeder lijkt omhuld te zijn in wit licht)*... de onzekerheid, de instabiliteit, de vlietende, onstandvastige en vergankelijke natuur van alle dingen --- alles valt in elkaar, er is niets om op te leunen, behalve HET ALLERHOOGSTE, want Hij is alles.

Alleen een ding is onfeilbaar: het absolute Al.

(stilte)

Woorden zijn stupide --- het is een ervaring.

Als je eenmaal de ervaring hebt, is het dat: de hele rest volgt er eenvoudig uit --- details.

En ik had het toen [op December 5, 1950].

December

December 4, 1962

(Moeder spreekt weer over de directe ervaring van het Allerhoogste, die ze had, toen Sri Aurobindo zijn lichaam verliet:)

Ik begrijp het niet erg goed. Had u de ervaring van het Allerhoogste niet voor Sri Aurobindo's vertrek?

Spiritueel heb je die ervaring, zo gauw als je in contact komt met het Goddelijke vanbinnen; mentaal heb je de ervaring, zo gauw als het denkvermogen gezuiverd is; vitaal heb je het, zo gauw als je uit het ego gaat. Maar het is het bewustzijn van het LICHAAM --- het bewustzijn van de cellen --- dat de ervaring had van dat moment. Al het andere had het lang ervoor en was er constant gewaar van, maar het lichaam... Het was erover verteld, en geloofde erin, maar het had niet de ervaring op een zo concrete, totale en absolute manier, dat het niet vergeten kan worden gedurende een enkele seconde.

Op dat moment hadden het fysieke wezen en het individuele, persoonlijke lichaam de ervaring voor eens en altijd.

Het lichaam liet zich gewoonlijk altijd voort dragen. Het was een in bewustzijn met Sri Aurobindo's aanwezigheid en was er afhankelijk van zonder de minste zorgen; het voelde, dat haar leven ervan afhing, haar voortgang ervan afhing, haar bewustzijn, haar actie, haar vermogen hingen er allemaal vanaf. En geen vragen --- het stelde geen vragen. Voor het lichaam was het absoluut ONMOGELIJK, dat dingen anders zouden kunnen zijn. Juist het idee, dat Sri Aurobindo zijn lichaam zou kunnen verlaten, dat die bijzondere manier van zijn niet langer zou kunnen bestaan voor het lichaam, was absoluut ondenkbaar. Zij moesten hem in een kist stoppen en de kist plaatsen in de Samadhi om het lichaam te overtuigen, dat het werkelijk gebeurd was.

En toen had ik die ervaring.

Dit lichaam is erg bewust, het was bewust GEBOREN, en gedurende die jaren ging haar bewustzijn door met groeien, zich verspreiden, als het ware; dit was haar zorg en haar vreugde. En met Sri Aurobindo was er zo een vredevolle zekerheid, er waren geen problemen meer, geen moeilijkheden meer: de toekomst opende zich, lumineus en vredig en zeker. Niets, niets geen woorden kunnen beschrijven, wat een ineenstorting het was voor het lichaam, toen Sri Aurobindo wegging.

En alleen, omdat Sri Aurobindo's bewuste wil er in binnenging --- verliet het ene lichaam en ging het andere binnen....Ik stond tegenover zijn

lichaam, weet je, en ik voelde materieel de frictie, terwijl zijn wil bij me naar binnenging (zijn kennis en zijn wil): "Je zal mijn Werk volbrengen." zei hij tegen dit lichaam: "Je zal mijn Werk volbrengen." Het is het enige, dat me in leven hield.

Behalve dat... Er is niets, geen fysieke destructie, die ik kan bedenken, vergelijkbaar met die ineenstorting.

Het nam me twaalf dagen om eruit te komen --- twaalf dagen, gedurende welke ik geen enkel woord sprak.

Dus de ervaring, die ik noemde, is de FYSIEKE ervaring.

(stilte)

Wat hij nu streeft om aan het lichaam te geven, is het bewustzijn van Permanentie, van Onsterfelijkheid, van de Zekerheid van absolute veiligheid --- in de Materie, in het Leven, in iedere moment's actie. En dat komt steeds dichterbij, constanter. Geleidelijk verdwijnt het mengsel van oude indrukken --- dat is de ROTSBODEM, de basis van de transformatie.

In de ware beweging voel je het Absolute en de Eeuwigheid fysiek. Hoe?... Het is onmogelijk te beschrijven, maar dat is, hoe het is. En op het moment, dat je uit Dat gaat, wanneer je zelfs licht terugvalt in de gewone beweging, de oude beweging, dan is er een gevoel van ABSOLUTE onzekerheid! Onzekerheid in iedere seconde. Het zou onmogelijk zijn voor een gewoon menselijk wezen om in dat bewustzijn te leven, met het besef van een totale en absolute onzekerheid, van een totale en absolute vergankelijkheid --- het is niet langer een destructie,²³² maar het is nog geen opstijgende transformatie. Absolute instabiliteit. Het duurt niet langer dan een fractie van een seconde --- net genoeg tijd om gewaar te worden van zichzelf, dat is alles.

Wanneer de andere beweging niet steeds meer gevestigd zou worden, dan zou het *ondraaglijk* zijn, zoals zij het in het Nederlands zeggen.

De kwaliteit van die twee vibraties (die nog gesuperponeerd zijn, zodat men van beide gewaar kan zijn) is onbeschrijfelijk. Een is een soort fragmentatie, een oneindige fragmentatie en absolute instabiliteit: zoals een poederachtige wolk van atomen in een onophoudelijke beweging; en de andere is de eeuwige immobiliteit, juist, zoals ik de andere dag het beschreef: een oneindige Immensiteit van absoluut Licht.

Het bewustzijn gaat van het een van de ander.

(stilte)

²³² Zoals het geval was, toen Sri Aurobindo zijn lichaam verliet.

Al het andere... wat te zeggen? Het zou bijna een afleiding genoemd kunnen worden. Buiten dat zijn alle andere ervaringen tijdverdrijf, gewoon iets om de leegte te vullen.

Een doorlopende beeldenshow.

(*stilte*)

En met deze nieuwe perceptie voel ik, niet uit te drukken, een concentratie van... de waarheid van wat we Sri Aurobindo verzamelen noemen rond en op en binnen dit lichaam (er is werkelijk noch “vanbinnen,” noch “vanbuiten”). En het lichaam, dat de deuren weer geopend heeft, die het gesloten had²³³ om in staat te zijn om door te gaan, voelt een in toenemende mate totale en onvermengde identiteit, tot het punt, waar, wanneer ik mijn hand de vrije heerschappij geef, mijn handschrift gelijkenis begint te vertonen met Sri Aurobindo's --- klein, zoals dit.

En het is niet, wat men zich zou kunnen voorstellen, het is niet de ene vorm, die een andere binnendringt --- het houdt hem niet tegen om te zijn, waar hij ook wil zijn en te doen, wat hij ook wil doen, te verschijnen, waar hij ook wil verschijnen en verwickeld te zijn met alles, dat gebeurt op aarde: het verander daar niets van. En het is niet alleen een deel van hem... [dat in Moeder is, maar zijn totaliteit]. En zo manifesteerde hij het Absolute, hij was een manifestatie van het Absolute. Natuurlijk openbaarde hij zichzelf later als wat hij “de Meester van Yoga” genoemd had; dat was de reden, waarvoor hij op de aarde kwam (wat mensen hier in India een Avatar noemen). Maar dat is nog een manier van dingen GESCHEIDEN zien: het is niet het ding --- HET ding.

We zullen morgen zien... [December 5].

Oké, mon petit.

(*stilte*)

Wat we feitelijk “sterven” noemen....

De dood kan teboven gekomen worden, wanneer het niet langer enige betekenis heeft. En ik zie duidelijk een curve, een curve van ervaring, die leidt naar het punt, waar de dood niet langer iets betekent. Dan zullen we in staat zijn om te zeggen, “Nu is het niet langer logisch.”

Alleen op dat punt kunnen we zeker zijn.

Daarom wordt ons nooit enige verzekering gegeven, omdat alleen, wanneer men dat bewustzijn binnengaat, de Dood niet langer logisch is.

We hebben nog een lange weg te gaan.

²³³ Toen Sri Aurobindo zijn lichaam verliet.

December 8, 1962

U zei iets mysterieus de andere dag [December 4] betreffende Sri Aurobindo's vertrek. U sprak over het besef van vergankelijkheid, dat u had, van een totale onzekerheid, en u zei, "Het is niet langer een destructie, maar het is nog geen opstijgende transformatie...."

Het was een werkelijke fysieke destructie; dus zeg ik, dat het dat niet meer is, maar het is nog niet de realisatie.

(stilte)

(Moeder lacht) Ik vertelde je de andere kant niet.

Wat is de andere kant?

Dat is voor later.

Wat bedoelt u, de andere kant?

Nee, wat hij me deze dagen lijkt te geven, sinds December 5, is een erg helder visioen en ervaring van waarom hij weg moest gaan. Maar dat... het is nog niet de tijd om erover te spreken.

Het was niet om persoonlijke redenen, maar om redenen van het werk. Ik bedoel, dat hij overwoog (ik wist het van het begin, hij had het me verteld), hij overwoog, dat het beter was, als hij zijn lichaam zou verlaten, dat was de beste manier om nu het werk te doen. Het was noodzakelijk.

Maar de tijd is niet gekomen om over dit alles te spreken, om alle redenen te geven, en het zal waarschijnlijk niet komen gedurende een nogal lange tijd.

Deze voorbije enkele dagen lijkt hij me alle aardse condities te willen laten zien en ervaren, die hem leiden naar die beslissing (dat is de beste manier om het neer te zetten).

Maar het kan gewoon niet verteld worden.

(stilte)

Toen hij zijn lichaam verliet, zei ik, “De wereld is niet klaar.” Ik sprak over het algemeen, maar nu laat hij mij iedere en elke punt zien, iedere enkele punt. Ik hoop (er is nog morgen²³⁴), ik hoop, dat hij me laat zien, of iets langs de weg tot stand gebracht is. Dat weet ik niet.

(*stilte*)

Hij praat niet me, hij zegt niets tegen mij of legt niets aan me uit: hij laat me eenvoudig door een aantal ervaringen gaan. Voilà.

December 12, 1962

(*Satprem probeert Moeder te bevragen over de redenen van Sri Aurobindo's vertrek.*)

Oh, nee! Nee, ik wil er niet over praten.

Ik zou er liever niet naar luisteren, ik wil het niet, dat het behouden blijft.²³⁵

Dat waren verschrikkelijke dagen, waardoor ik toen doorheen leefde.

(*stilte*)

Ik begin er net uit te komen.

In ieder geval niet vandaag.

Ik weet niet, of het met iets te maken heeft, dat algemeen is, maar op December 9 kwam een lawine van onplezierige dingen over me heen naar beneden.

Welke dingen?

Ik weet het niet. Er was plotseling een atmosfeer (In feite ben ik er nog in)... een gemene atmosfeer.

²³⁴ December 9 Darshan, verjaardag van Sri Aurobindo's internering.

²³⁵ Goed of verkeerd, Satprem behield de opname niet van deze conversatie, niet om de Moeder te gehoorzamen, want hij was nooit erg gehoorzaam, maar omdat de woorden, die volgen, zijn hart verscheurden. Hij wist in die tijd niet, hoe zeer zij alle waar waren.

Oh, het was verschrikkelijk, mon petit! Verschrikkelijk. Het ene na het andere. Een echte lawine, alsof alles uiteenviel.

In alle Ashram diensten, overal, was er een woeste aanval van valsheid, bedrieglijkheid, stupiditeit, verwarring... VERSCHRIKKELIJK! We zijn er nog niet uit, de gevolgen slepen nog voort. Dus....

En het lichaam had veel moeilijkheden om dat alles te verdragen --- veel moeilijkheden.

En hoe zit het met jou --- nam het een psychologische of een fysieke vorm?

Psychologisch. Het viel allemaal tegelijk op me, en niet leek nog logisch; een soort afschuw, van decompositie, zoals u zegt.

Ja, decompositie, desintegratie.

En tegelijkertijd viel een oude formatie, die ik lange tijd niet had gezien, weer op me: afkeer om te schrijven, verlangen om weg te gaan, dergelijke dingen.

Ja, er was een vijandige woest aanval.

En het begon in feite met de gebruikelijke suggestie: "Sri Aurobindo is weg, dus er is geen reden voor je om hier te blijven --- waarom ga je niet, zou gauw als je kan, weg?" Met andere woorden, alles valt in stukken uiteen.

Wel, mijn gebruikelijke antwoord, het enige antwoord, dat enig gewicht heeft met deze wezens, is "Het is niet aan mij. Het is aan de Heer, richt jezelf tot Hem." Dan blijven zij stil. Zij komen een andere keer terug, hopen te slagen, en het antwoord is altijd hetzelfde, wat zij enigszins ontmoedigend vinden. Na een tijd is het voorbij. Maar... werkelijk, alles, dat voorstelbaar is; en precies voor diegenen, die standvastig vooruitgingen: een ineenstorting in alle oude fouten en stupiditeiten. En dan komt er een soort haat uit alles en iedereen en naar mij geslingerd met de onvermijdelijke conclusie: "Wat doet u hier! Ga weg, u bent hier niet gewenst. Niemand wilt u, kunt u dat niet zien!" "Het is niet aan mij, het is mijn zaak niet. Gewenst of niet, ik ben hier, zolang als de Heer me hier houdt; wanneer Hij mij hier niet langer wil houden, zal hij me weg laten gaan, dat is alles --- het is mijn zaak niet." Dat kalmeert hen, het is het enige, dat hen kalmeert. Maar het ontmoedigt hen niet!

Nu wacht ik gewoon, tot de orkaan voorbijgaat.

Sinds 1950, moet ik zeggen, is het IEDER jaar hetzelfde geval geweest in deze tijd. En met dezelfde suggestie (die zij niet alleen tegen mij maken, maar tegen iedereen, tegen allen, die luisteren): "Sri Aurobindo is weg, wat doet zij hier? Zou zou gewoon weg moeten gaan!" En

sommigen van hen zijn meedogenloos: “Zij WIL weggaan,” zeggen zij. Niet “Zij moet weggaan,” maar “Zij ZAL weggaan, neem het aan van mij, zij gaat weg, nu is de tijd, zij zal weggaan. En je kunt zeker zien, dat niets hiervan werkelijk is, het is gewoon niet logisch. Sri Aurobindo ging weg, omdat hij ervan walgde. Hij is weg, dus logischerwijze moet zij ook gaan.” Dat is het beeld.

Er is actief een ding om te doen: “Het is niet aan mij, het is de Heer, die beslist. Het is de Heer, die handelt, het is de Heer, die alles organiseert --- en bovendien is het zelfs de Heer, die je wegstuurt!” Dat irriteert ze meer dan wat dan ook! (*Moeder lacht.*)

December 15, 1962

(Moeder laat Satprem enige pamfletten zien, die gedrukt zijn gedurende Théon's tijd, “Fundamentele Axioma's van Kosmische Filosofie,” die net gevonden waren tussen enige oude papieren .)

Dit is nogal grappig! (*Lachend leest Moeder:*)

“In zijn fysieke toestand is de mens de allerhoogste geëvolueerde.

“Er is maar een wet, de wet van Liefdadigheid, en het is een met Rechtvaardigheid.

“Er is maar een onevenwicht: de schending van deze wet.

“De oorzaak van onevenwicht is exces.

“Eeuwigdurende evolutie naar perfectie....

“Sterfelijkheid is het resultaat...

“Sterfelijkheid”! Wat een woord!

Kinderlijke sterfelijkheid!

“Sterfelijkheid is het effect, waarvan de oorzaak onevenwichtigheid is. Het is incidenteel en tijdelijk....”

Volgens Théon, weet je, is de wereld gecreëerd en vernietigd --- schepping en *pralaya* --- zes keer. En iedere keer was een bijzonder attribuut gemanifesteerd, maar omdat dat attribuut geen vervulling kon bereiken, werd de wereld “weer opgeslokt.” Nu is het de zevende keer, en het attribuut is Evenwicht. En wanneer Evenwicht tot stand gebracht is, zal er een ononderbroken voortgang zijn --- zonder onevenwichtigheid natuurlijk: dat is, een doodloze staat zonder desintegratie.

(Satprem gaat door met de lezing:)

“Er maar een koningschap, een aristocratie: het koningschap en aristocratie van intelligentie.

“Er zijn vier classificaties van aardse formaties: mineraal, plantaardig, dierlijk en psycho-intellectueel of menselijk-goddelijk. Onder de vier, in volgorde, zijn er geen verdelingen.

“Goddelijke eenheid, belichaamd en gemanifesteerd door de collectieve mensheid...”

Het was zowel in Frans als in Engels. Hij noemde het “Fundamentele Axioma’s van Kosmische Filosofie.” Het was het werk van een zekere Franse metafysicus, die wel bekend was gedurende de eeuwwisseling --- zijn naam begon met een B. Hij ontmoette Théon in Egypte, toen Théon bij Blavatski was; zij startten een magazine met een Egyptische naam (ik kan me niet herinneren, wat het was), en toen vertelde hij Théon (Théon moet al Frans gekend hebben) om een *Cosmic Review* te publiceren en “*Cosmic Books*.” En deze B. is degene, die al deze protserige taal formuleerde.

Er was ooit de naam van de drukker en het jaar, dat het gedrukt was, maar het is er niet meer....

Ja, het is: “The Little Tlemcenian’s Press.”

Komt het uit Tlemcen?

Ja.

Deze B. Lijkt het idee gehad te hebben, dat de perfecte mens, de onsterfelijke mens, sferisch zou zijn! En dan zei Théon gewoonlijk (hij vertelde me het hele verhaal zelf): “Ik heb hem verteld, dat het niet mogelijk was, het zou te onpraktisch zijn --- mensen konden niet kussen!” Zijn idee van een grap. Théon vertelde me ook, dat toen B. naar Tlemcen kwam, hij het huis zag, dat Théon aan het bouwen was en vroeg, “Waarom is je huis rood geverfd? Heeft het enige mystieke betekenis? En Théon antwoordde, “Nee, het is, omdat rood erg goed bij groen past!” Dus je krijgt het beeld. Maar ik herinner me zijn naam niet meer; in zijn tijd was hij erg bekend, hij was een tijdgenoot van de kerel, die *The Great Initiates* schreef.

Schuré?

Ja, Edouard Schuré. Hij was een tijdgenoot van Edouard Schuré, een beetje ouder (ik ontmoette Schuré trouwens --- een nogal leeg individu). Zijn naam begon met een B en hij is degene, die deze “Axioma’s” formuleerde.

Ja, U noemde eens iemand, die Barley genoemd werd.

Ah, dat is het! Barley. Ja, het moet Barley zijn.

Madame Théon, die Engels was, was degene, die schreef, maar zij schreef gewoonlijk verhalen, terwijl dit... dit ziet eruit als Barley's werk voor me, omdat ik aan het eind iets lees, op de laatste pagina, dat nogal.... Het is pathetisch, in feite is het werkelijk pathetisch.

*(Moeder bladert door de bladzijden,
lachend, terwijl zij leest:)*

“De enige legitieme cultus is de”cultus van de mens....”
Ja, dat is de supermens, die hij “psycho-intellectueel” noemt. De supermens --- de enige legitieme cultus.

Het lijkt allemaal een beetje zwak....

Erg. Ik denk niet, dat het het waard is om je tijd eraan te verspillen. Maar het was interessant om deze eerste bladzijden te vinden, omdat... kijk naar het symbool (*Moeder laat Satprem de eerste bladzijde zien*).

Ja, ik zag het!

Het symbool is interessant.

Het lijkt op Sri Aurobindo's

Ik ben degene, die Sri Aurobindo's ontwierp, en ik paste het aan van deze.

Kijk, zij maakten het centrale vierkant erg uitgestrekt. Degene, die hier gedaan is, is correcter: Pavitra maakte alle zijden gelijk. Maar degene, voor de *Cosmic Review* was verlengd, met de lotus in het centrum.

Het is dezelfde [als voor de *Cosmic Review*], alleen verlengd, zodat de driehoeken elkaar raken en een vierkant vormen.

Ik houd dit om het aan Pavitra te laten zien, omdat ik dat eerst probeerde te maken. Maar klaarblijkelijk is degene, die we nu hebben, correct.

Théon vertelde me, dat het Salomon's zegel was.

Nu dan, heb je je boek meegebracht?

(Niet enthousiast.) Ja....

*(Moeder begint weer door
De “Axioma's te bladeren)*

Ze maken allerlei soorten aanbevelingen hier: wanneer je bijvoorbeeld uit je lichaam gaat, moet je een loszittend gewaad dragen, een gewaad, dat daar speciaal voor is.

Waarom is dat? Wat is het idee?

Een kwestie van aura. Het idee is, dat de krachten accumuleren. En zij zei zelfs gewoonlijk, dat het de voorkeur had om het gewaad niet te wassen!

“Ideeën.”

Er is iets waars erachter.

Ze zei ook gewoonlijk, dat om in je lichaam te blijven, je je voeten zou moeten bedekken met een stuk blauw doek (wanneer je slaapt, zijn je voeten natuurlijk bloot); maar een stuk blauw doek over je voeten en het houdt je in je lichaam.

???

Het is het resultaat van Madame Théon's occulte ervaringen, waar zij een algemene regel van maakten.

Maar de reden van een loszittend gewaad ligt voor de hand: het is belangrijk om niet koud te worden gedurende dergelijke ervaringen, en er zou je niets moeten hinderen. En het is ook belangrijk, dat niets tussenbeide komt in je circulatie, die zeer vermindert en beschermd moet worden.

Deze dingen zijn praktisch, maar....

In het geheel is het pathetisch.

Al die dingen, die zo netjes in paragrafen gezet worden, zien er een beetje minnetjes uit en dogmatisch.

Ja, zij zijn stupide. Zij zijn affirmaties van tegenstellingen --- ik bedoel affirmaties, die erop gericht zijn om zekere dingen tegen te werken. Het is helemaal niet bedoeld om iets te affirmeren, dat GEZIEN is, gezien en overgebracht, maar om tegen alle verhalen te zijn van de erfzonde en alle religies, die volgens Théon zichzelf altijd adresseren aan meer of minder vijandige wezens.

Théon zij ook gewoonlijk, dat de mens perfect geboren is, maar een buiteling had genomen.

Het verhaal van het aardse paradijs?

Nee, Théon zei altijd, dat het “Serpent” niets te maken had met Satan, het was het symbool van de evolutie (Théon was volledig pro-evolutie), het

spiraalvormige pad van de evolutie, en dat het aardse paradijs aan de andere kant onder de overheersing was van Jehova, de grote Asura, die claimde uniek te zijn, die de enige God wilde zijn. Voor Théon is er niet zoiets als een ene en enige God: er is het Ondenkbare. Het is geen "God."

Maar het lijkt voor mij te komen van zijn Joodse achtergrond. Omdat Théon Joods was, zelfs ofschoon hij het feit nooit noemde (de Tlemcen ambtenaren maakten het bekend: toen hij arriveerde, moest hij vertellen, wie hij was). Hij sprak er nooit over en hij had zijn naam veranderd. Ze zeiden, dat hij van Joodse oorsprong was, maar zij konden nooit zeggen, of hij Pools was of Russisch. Tenminste de persoon, die het me vertelde, wist het nooit. Maar voor de Joden is het het "Ondenkbare," wiens naam niet uitgesproken moet worden (het wordt alleen eenmaal per jaar uitgesproken op de "Dag van Verzoening"; ik denk, dat het zo genoemd wordt). Het is het woord *Jahweh*, en het moet niet uitgesproken worden. Maar de gebeden spreken over "Elohim," en het Hebreeuwse woord "Elohim" is meervoud, het betekent "de onzichtbare heren." Dus er was geen ene en enkele God voor Théon, alleen het ondenkbare Vormloze; en alle onzichtbare wezens, die claimden de ene en enkele God te zijn, waren Asura's.

Hij noemde Christus gewoonlijk "Die jongeman"! (*Gelach*) Het was erg grappig.

Hoe dan ook, dat is het verhaal. Ik vond dit weer en het amuseerde me.

Ik ga het lezen.

Maar het nogal armzalige stof.

Het is bondig.

(*Gelach*) Het is erg mager.

Het was klaarblijkelijk een hulpmiddel om oude noties te vernietigen. Het is het idee, dat de mens goddelijk is, dat hij weer goddelijk kan worden door evolutie: hij was oorspronkelijk onsterfelijk en zal weer onsterfelijk zijn.

Men vraagt zich af, hoe mensen in Europa kunnen breken door dat Christelijke schild; het lijkt extreem solide --- het is werkelijk verschrikkelijk!

Oh, het is het inderdaad.

Zelfs in Amerika, mon petit, zijn ze in de greep ervan. Zij vallen altijd terug op hun Christendom.

Het zal erg moeilijk zijn.

Ik weet niet waarom, maar iedere keer, dat in in contact kom met een Christelijke gedachte, vult het me met boosheid.

Oh, ik begrijp het! Omdat het waar is, weet je, dat er een Asura achter alles is --- niet Christus! Sri Aurobindo beschouwde Christus als een Avatar (een lagere vorm van Avatar). Eén emanatie van het Goddelijke's aspect van de Liefde, zei hij altijd. Maar wat hebben de mensen van hem gemaakt!... Bovendien was de religie tweehonderd jaar na zijn dood gesticht. En het is niets anders dan een politieke constructie, een hulpmiddel voor dominantie, gebouwd met de Heer van Valsheid op de achtergrond, die op zijn gebruikelijke manier, iets waars nam en het verdraaide.

Het is een werkelijke mengelmoes, die religie --- het aantal sekten! De enige gemeenschappelijke grond is de goddelijkheid van Christus, en het werd asurisch, toen het uniek gemaakt werd: er is alleen een incarnatie geweest, Christus. Daar is het net, waar alles verkeerd gegaan is.

We zullen zien.

Het biedt weerstand, weerstand overal. Het biedt zelfs meer weerstand dan materialisme.

Natuurlijk! Niets is verschrikkelijker dan idealisten, zij zijn het ergste. Zij zijn erger dan slechte mensen.

Oh, als je de puriteinen bedoelt, de Protestanten... verschrikkelijk! Zij zijn het ergste. Het Katholicisme behoudt nog iets van het occulte besef, en tenslotte hebben zij een zekere adoratie voor Maagd, die hen in contact houdt met iets, dat niet asurisch is.

De laatste paus, die nu dood is [Pius XII], had zowel zijn eigen denkvermogen als de Kerk doctrine veel verbreed: hij was een aanbidder van de Maagd.

Maar de Protestanten gingen terug naar de Vader, en dus werd hun aanbedding exact de aanbedding van de ene en enkele persoonlijke God, een asurische God. En zij hebben alles gefabriceerd en vervormd: zoals ascetisme, bijvoorbeeld, en al die soorten dingen --- alles, wat zij aanraakten, werd verdraaid en verspild.

Oh, lees me je boek!

December 19, 1962

(Enkele dagen eerder huldigde Moeder het nieuwe muzieklokaal in, dat gebouwd is op het terras nabij haar kamer. Zonder haar te informeren hadden de leerlingen een balkon gebouwd, in de hoop, dat Moeder zou beginnen om "morgen darshans" te geven, zoals zij gewoonlijk in het verleden deed.)

Hoe voel je je? Beter of niet?

Vanbinnen, ja, ik ben oké.

Omdat de serie doorgaat; ik bedoel, dat alles overal lijkt te willen desintegreren: alles overal. Maar het Vermogen begint een effect te hebben (dat is het armoedig neergezet, het is dat niet exact...). Het is alsof mij iedere mogelijke gelegenheid gepresenteerd werd om het Vermogen te gebruiken en zij komen niet de een na de andere, maar allemaal tegelijk, bijna als een les --- in feite om me te leren te doen, wat gedaan moet worden.

Ik moet toegeven, dat het altijd goed eindigt, op de manier, dat het Vermogen altijd de overhand krijgt, maar het is zo (wat is het woord?)... zo herhalend, veelzijdig, en co-existent, dat, weet je, het een beetje voelt als aanvallen in een galop gedurende uren aan een stuk.

Maar ik had 's anderdaags een interessante ervaring, toen de nieuwe kamer ingehuldigd werd. Deze deugnieten hebben een balkon opgezet! En er was zo een menigte --- in alle straten, op de daken --- dat ik geen keuze had dan naar buiten te gaan op het balkon.... En ik realiseerde me, dat er een volledige breuk geweest is tussen mijn eerdere leven en nu, met die fameuze ervaring²³⁶ als de verdelende lijn: ik moet dezelfde beweging maken, die ik maak om de herinnering te sommeren van een voorbij leven! Het was zo concreet, ik was met stomheid geslagen. Dezelfde beweging van het bewustzijn als wanneer je een voorbij leven sommeert: het was, alsof ik moet herinneren, wat ik gewoonlijk deed op het balkon in mijn eerdere leven! Ik leerde het lichaam, alsof het geen idee had, wat te doen. Ik riep terug, wat gedaan moest worden vanuit de diepten van een onderbewust geheugen. Maar het was niet hetzelfde, omdat de deuren niet hetzelfde waren, de opzet was verschillend, dus het was een beetje gecompliceerd. Maar toen ik mijzelf bevond op de rand van het balkon, trok ik plotseling iets aan, en dit kwam: "Hier is, hoe het was, hier is, wat ik gewoonlijk deed"; en nogmaals was de Aanwezigheid er. En de hele tijd, dat ik op het balkon stond, was het... het was beter dan eerder, veel helderder --- veel helderder --- de ervaringen zijn veel eenvoudiger en veel absoluter (wanneer ik iets weet, weet ik het beter dan eerst).

²³⁶ Van April 13, 1962.

Maar in het verleden, zie je, ging ik gewoonlijk op de trap vier of vijf keer per dag op en neer; ik ging gewoonlijk naar buiten, ging naar beneden op de trap, het gaf me enige oefening. Heden ten dage krijg ik geen enkele oefening, behalve gedurende een half uur wandelen, twee maal per dag, maar dat is geen substituuat: mijn benen zijn een beetje stijf door gebrek aan oefening. Dus ik voelde er niet voor om op het balkon te lopen als een marionet voor al die mensen, die wachten en zich afvragen... Zie je, meer dan driekwart van hen denkt, dat ik erg ziek was (*Moeder lacht*), praktische stervende (dat is de vorm, die het neemt in hun bewustzijn). Ik kon hen niet iemand laten zien, die "tevoorschijn" leek te komen "uit een serieuze ziekte"! Dus zag ik helder, dat ik mijn lichaam moest vertellen, "Loop nu niet zo! Je moet zo lopen --- dit is, hoe je gewoonlijk liep." En het lichaam luisterde als een klein kind. "Je gaat lopen," moest ik het vertellen, "je gaat zo lopen." En het begon te lopen!... Het was grappig.

(Moeder geeft een doos aan Satprem) F. en R. zijn gekomen en zij bracht me enige gesuikerde kastanjes uit Parijs....

Oh, deze zijn heerlijk... Vond u enig verschil in mensen's atmosfeer?

Zij waren licht meer gewaar van wat het betekende, dat is alles. Maar dat is iets, wat zij leerden, toen ik wegging --- het is altijd noodzakelijk om mensen te laten begrijpen.

Zult u het weer doen?

Later.

Het was... moeilijk.

Het was moeilijk en het trekt veel... aan. Het is als een ander type oefening, alsof mijn lichaam nu een andere soort dingen geleerd werd, een andere manier van zijn, begrijp je, een andere manier. En het probeert een harmonie te vinden, het evenwicht van een constante harmonie. Maar het is erg, erg, erg moeilijk. Het is helemaal niet de gebruikelijke conditie: in het gewone leven zijn de cellen gewend aan een erg rusteloos en onverwacht leven, met pieken en dalen, pieken van intense sensatie, nu verdriet, nu plezier, nu acute pijn, nu iets, dat erg plezierig is --- alles hiervan door elkaar in een soort chaos. En ik heb me gerealiseerd, dat voor de mensen hier, zelfs diegenen dichtbij me, het zelfs erger is dan dat! Dit is niet meer logisch voor me. Op zichzelf is het lichaam natuurlijk in een soort zachte golvende beweging, een erg harmonieuze, erg vredige, erg stille beweging. En wanneer het niet geforceerd wordt in een uiterlijke activiteit, is er zo een wonderbaarlijk besef van de goddelijke Aanwezigheid overal, overal --- erin, eromheen, erboven, in alles, overal... en zo concreet! (*Moeder raakt haar handen aan, haar armen, haar gezicht, alsof zij aan het baden was in de Heer.*) Het is werkelijk niet uit te drukken. En wel, DAT wil het DE HELE TIJD hebben, in alle omstandigheden, zelfs, wanneer het geforceerd wordt om contacten buiten te hebben. Dus het kan

niet te snel gaan; dingen als het balkon veroorzaken een beetje teveel druk, en lichaam begint zich een beetje te onzeker van zichzelf te voelen.

Gisteren, bijvoorbeeld, moest ik F. en R. zien, omdat zij net de dag ervoor gearriveerd waren. Ik bracht driekwart van een uur met hen door, en op de tijd, dat het voorbij was, hadden zij letterlijk de atmosfeer GELEEGD van alle spirituele zin --- het was leeg en hol geworden. Het nam me twee of drie minuten van concentratie (wat niet zo lang is) om het allemaal naar normaal terug te brengen.

Ik heb niet veel van die kamer gezien,²³⁷ ik ben er niet vaak geweest. Ik ben er de eerste keer naartoe gegaan om te zien, hoe het was, op de avond voor de inhuldiging, en het gaf me het gevoel van iets, dat volledig leeg was --- weet je, hol en droog. Het was zo sterk, dat het lichaam het zo voelde (*weifelend gebaar, alsof Moeder fundament verloor*). Zo voelde het LICHAAM, het is niet het bewustzijn; ik praat over het lichaamsbewustzijn. De kamer leek zo hol en leeg, dat het lichaam leeggelopen voelde, alsof al haar kracht en bewustzijn zich overal moesten verspreiden om die leegheid op te vullen.

De volgende dag was het niet meer zo; het werk was een dag eerder gedaan, in een minuut (het wordt erg snel gedaan, maar op een erg intense en gewelddadige manier). Ik was opzettelijk de voorgaande avond naar de kamer gegaan om dingen in orde te maken, en dus was het de volgende dag veel beter, het werk was al gedaan. Toen ging ik zitten bij het orgel... het was veel beter dan ik verwachtte. Het was, alsof een formatie wachtte, en zo gauw als ik ging zitten, daalde het neer. Oh, een wonderbaarlijke muzikale vreugde! Ik hoefde niet te kijken --- en als ik niet keek, zag ik alles van vanbinnen: alle noten, mijn handen, alles, met de ogen gesloten. En dus daalde het neer... ik was erg gelukkig. Ik moet een goede twintig minuten gespeeld hebben.

Na twintig minuten zei iets, "Dat is genoeg." En ik zag, dat het genoeg was voor het lichaam, dat het zich niet verder moest inspannen --- de formatie trok zich terug. Ik zou geen enkele noot meer hebben kunnen spelen!... Het was erg interessant. En ik realiseerde me, dat waarlijk de wil, die het lichaam beweegt, helemaal niet hetzelfde is als eerder. Voorafgaand was de wil van het wezen, dat in dit lichaam geplaatst en gevormd was (het was niet persoonlijk, maar nog erg individueel). Terwijl het dat nu niet is: het is ergens een Wil (ergens, dat overal is en in alles), een Wil ergens, die beslist, en wanneer het "Doe" zegt, doet het lichaam; wanneer het "Nee" zegt, zou niets in de wereld het lichaam kunnen laten bewegen. En dus moet dat bewuste "iets" ergens, dat als een intermediair is tussen de hogere Wil en het lichaam en haar uiterlijke leven, het lichaam vertellen, "Dit is noodzakelijk." Het lichaam protesteert nooit, omdat dat, wat spreekt, het ERG GOED weet. Het zegt, "Dit is noodzakelijk," oké, het lichaam doet het. Maar wanneer het zegt, "Dat is genoeg nu," dan stopt het lichaam. Omdat (hoe kan ik het uitdrukken?)... VOOR HET LICHAAM weet

²³⁷ De muziekkamer, waar Moeder vandaar af mensen zal ontvangen.

het Meest Hoge het beter dat het intermediaire. Met betrekking tot de omstandigheden en de visie van het werk, dat gedaan moet worden, is het allemaal één; maar om voor het lichaam te zorgen en het te onderwijzen, weet Dat (*gebaar omhoog*) het het beste. De intermediair geeft er niet werkelijk om (!), maar wanneer Dat “doe” zegt, wordt het gedaan; “klaar,” en het is klaar. Het is erg interessant.

Natuurlijk bleef de hele menigte en mensen om me heen vragen, “Nu dat alles weer opgezet is, wanneer zullen er weer balkon darshans zijn?” (Want toen ik weer terug naar binnen kwam, zei ik, “Zo! Je hebt weer een balkon gebouwd, is het niet?”). “Wanneer gaan we ze weer hebben?” Dus de intermediair zei, “Ik weet het niet, het is niet aan mij.” Consternatie! Toen bleef ik een tijdje stil, en luisterde op hoogte, en van hoog, hoog daarboven kwam erg langzaam (het komt praktisch druppel voor druppel, omdat je het ERG stil moet doen --- het komt druppel voor druppel), wat Dat zei, dat ik moest antwoorden: “Niets definitiefs.” Er werd mij verteld, “Het hangt ervan af.” Het hangt er allemaal vanaf --- ik zie duidelijk, dat het allemaal afhangt van het speciale werk, dat met mijn lichaam gedaan wordt en van de resultaten van dat werk. En het is niet geformuleerd: er wordt mij niet verteld, er wordt mij niet verteld, wat er gaat gebeuren; er wordt mij verteld, “Hier is, hoe het zou kunnen zijn.” (*Moeder lacht*) Oké. “Dat is fijn,” zei ik.

Maar het was grappig; het was werkelijk een ervaring, omdat, wanneer je mijn indruk vooraf gevraagd zou hebben (“mijn,” ik bedoel, wat gewoonlijk praat), mijn indruk was, dat ik alleen hoefde te beslissen om naar het balkon te gaan en het zou gebeuren (de enige onmogelijkheid, die ik zag, was de tijd ervoor vinden). Maar zo is het niet, dat is het HELEMAAL niet. Het is iets anders, volkomen nieuw, iets, dat ik niet weet; ik heb absoluut geen referentiepunten, en... besluiten worden genomen op het hoogste niveau --- alleen met betrekking tot het lichaam. Ik bedoel voor het werk in het algemeen, voor de aardse visie en dat alles is er geen verschil: het wordt gezien, het is bekend. Maar voor dit speciale iets in het lichaam wordt ik niet geconsulteerd.

Ik was werkelijk geamuseerd.

Wel nu, heb je je boek meegebracht?

Lees.

* * *

Nadat Satprem uit zijn manuscript gelezen heeft:

Het is erg goed, erg goed, excellent.

Het is alleen de indruk, die ik nu heb: wat gebeurt, is iets, dat nooit eerder gebeurd is, en bijgevolg kan NIEMAND het begrijpen.

Diegenen, bijvoorbeeld, die op een dagelijkse basis getuige zijn van het fenomeen (zoals de dokter, bijvoorbeeld), zeggen, "Ik begrijp het niet. Oh, is dat, hoe het is? Ik begrijp het niet. Ja, natuurlijk, er zijn zekere redenen...." Wanneer er iets gebeurt, vraag ik hem, "Hoe geef je hier rekenschap van?" "Ik weet het niet." Maar, wanneer ik hem vertel, "Wel, ik denk, dat ik weet, waar het vanaf hangt," staart hij naar me, alsof om te zeggen, "Vleermuizen in haar klokkentoren!" Dus zeg ik niets. Ik probeerde het twee of drie minuten, alleen om te kijken --- er is geen reactie, niemand begrijpt het, niemand!

Zelfs, wanneer ik met iemand spreek, die intelligenter of beter geïnformeerd is.... Een of twee keer zei ik iets tegen Pavitra om te zien, wat zou gebeuren: hij dogmatiseert onmiddellijk, maakt er een mentaal principe uit (consistent met Sri Aurobindo's leringen, natuurlijk!). En het wordt iets, dat rigide is, als een doos. En hij probeert! Hij probeert, hij WEET, dat hij dat niet zou moeten doen, maar.... Wat betekent, dat men het niet kan begrijpen, tenzij men de ervaring heeft --- je moet ergens de ervaring van dit alles hebben, mon petit, anders zou je er niet over kunnen schrijven!

Maar het is Sri Aurobindo!

En interessant genoeg, zoals ik je de laatste keer vertelde, volgt het mijn lichaam's ervaring nogal nabij en regelmatig. Er zijn zoveel kanten aan het probleem, zie je, zoveel wegen om het probleem te benaderen en de transformatie te proberen, en het [het boek] lijkt erg, erg goed te volgen.... Het is interessant. Je boek, en ook mijn vertaling --- en toch zijn zij zo verschillend! Maar natuurlijk is de ervaring zelf erg, erg divers, veelzijdig, met allerlei soorten zijwegen of vorken, nietige kleine tekenen langs de weg, eenvoudig als clous --- een hele wereld!

En ik zie helder, dat het proberen te formuleren, alles zou bederven. Je kan werkelijk geen curve formuleren, tot je aan het einde ervan komt --- anders bederf je de koers ervan.

Maar het is erg interessant.

Wel.

Au revoir, mon petit; het is goed --- het gaat goed. Dat heeft Sri Aurobindo me enkele dagen geleden verteld (Ik bracht twee uur 's nachts met hem door, terwijl er allerlei interessante dingen gebeurden). Hij vertelde me (op zijn schertsende manier), "Zie je! Ik heb hem het boek laten doen, dat hem vooruit laat gaan." Dus zei ik, "Goed." Omdat hij daar de hele tijd geweest is sinds je je inscheepte op dit boek, en hij lijkt je te begeleiden volgens een plan, dat hij uitgewerkt heeft. Dat heeft hij mij verteld. Ik heb hem erg frequent met je gezien (zoals ik je verteld heb), maar 's anderdaags vertelde hij me dit positief.

Het is goed. Het is erg goed deze keer.

December 22, 1962

Nieuwsjaarsdag en Kerstmis. Waar er gewoonlijk tien brieven per dag waren, zijn er nu vijftientig. Nolini komt en hij gaat gewoon niet weg.... ik ben weer laat.²³⁸

Heb je het boek meegebracht?

Het is niet zo geweldig.

Dat maakt niet uit.

Is het het einde van het hoofdstuk?

Oh, nee, gewoon een ander deel.

Waar gaat het over? De transformatie? Je hebt de "transformatie" afgemaakt --- is het niet? De transformatie is niet klaar!

(Satprem leest een passage van zijn manuscript, dat handelt over de Ashram's "heldere periode" in 1926, toen Moeder een bovenmentale creatie had gemaakt en de goden zich begonnen te manifesteren.)

Uiteindelijk vertelde Sri Aurobindo me, dat het een bovenmentale creatie was, niet de Waarheid. Dit waren juist zijn woorden: "Ja, het is een bovenmentale creatie, maar dat is niet de waarheid, die we zoeken; het is niet de waarheid, *de hoogste waarheid*," zei hij.

Ik maakte geen antwoord, geen woord: in een half uur had ik alles ongedaan gemaakt --- Ik maakte alles ongedaan, werkelijk alles, sneed de verbinding door tussen de goden en de mensen hier, vernietigde werkelijk alles. Omdat, zie je, ik wist, dat het zo aantrekkelijk was voor mensen (zij zagen voortdurend de meest verbazingwekkende dingen), dat de klaarblijkelijke verleiding was om eraan te hangen en te zeggen, "We zullen het verbeteren" --- wat onmogelijk was. Dus zat ik rustig neer gedurende een half uur, en ik maakte alles ongedaan.

²³⁸ Dit is het begin van een fenomeen, dat nogal acuut zal zijn door de jaren, alsof een toenemend onverbiddelijke kracht probeerde om Moeder's conversaties met Satprem te verzwelgen --- het verhaal van de transformatie, met andere woorden --- ten gunste van klein steeds doen en laten.

We moesten weer opnieuw beginnen met iets anders.

Maat ik zei niets, ik vertelde niemand erover, behalve Sri Aurobindo. In die tijd liet ik niemand iets weten, omdat zij volledig ontmoedigd zouden zijn.

* * *

Een beetje later:

Ik heb genoeg werk voor tien mensen....

Als ik de hele nacht schrijvend doorbracht, zoals Sri Aurobindo gewoonlijk deed, zou ik bij kunnen blijven. Maar ik heb geen intentie om dat te doen, omdat mijn nachten erg interessant zijn!

Ik heb... gehad, sommige nogal vreemde dingen zijn gebeurd. Ik weet niet, of je het verschil begrijpt tussen de herinnering van een innerlijke ervaring (van het subtiele fysieke, het onderbewuste, alle innerlijke regionen) en de herinnering van een fysiek feit. Er is een groot verschil in kwaliteit, hetzelfde verschil, dat bestaat tussen innerlijke visie en fysieke visie. Fysieke visie is precies, wel gedefinieerd, en tegelijkertijd vlak --- Ik weet niet, hoe ik het uit moet leggen: het is erg vlak, volledig oppervlakkig, maar erg accuraat, met het soort nauwkeurigheid en precisie, dat dingen definieert, die werkelijk helemaal niet gedefinieerd zijn. Wel, er is hetzelfde verschil in kwaliteit tussen de twee types herinnering als tussen de twee types visie. En in de laatste paar dagen heb ik gerealiseerd, dat ik de herinnering had van naar beneden gaan, van zekere mensen en dingen gezien te hebben, zekere dingen gesproken en georganiseerd te hebben --- verscheidene verschillende scènes... van het FYSIEKE geheugen. Helemaal de dingen niet, die ik zag met de innerlijke visie, toen ik uitgetreden was, maar het MATERIELE geheugen van zekere dingen gedaan te hebben.

Naderhand had ik er een kijk in: het was werkelijk een herinnering. Het raakte me plotseling, en ik vroeg me af, "Ging ik werkelijk fysiek naar beneden?"... Er zijn genoeg mensen hier om te bewijzen, dat ik het niet deed, dat ik me niet van hier verroerde. En toch heb ik de fysieke herinnering van zo gedaan te hebben, en van ook zekere dingen gedaan te hebben; ik herinner me naar buiten gegaan te zijn.

Wel, het confronteert me met een werkelijk probleem. Niet alleen is die herinnering absoluut fysiek, maar de EFFECTEN van wat ik zei en deed zijn er.

De effecten zijn er?

Ja, zij zijn er. Hele kleine dingen, zekere opstellingen in een kamer, lichte veranderingen met betrekking tot de maaltijden, dingen zonder absoluut belang op zichzelf --- de kleine dingen, waar het leven vol van is, de dingen,

die men de hele tijd doet, geen grote gebeurtenissen (ik weet, dat er ook een actie is op aardse gebeurtenissen en dat alles, maar het behoort bij het andere type herinnering).

Bent u in staat om deze veranderingen te verifiëren?

Er is geen kwestie van verificatie --- zij gebeurden!

Oh, zij gebeurden!

“Hier is, hoe het zou moeten zijn,” zou ik zeggen, en het werd zoals dat. Wanneer ik, bijvoorbeeld, iemand vertelde om iets op een bepaalde plaats te zetten, deed hij het. De persoon weet niet, dat ik het hem vertelde, omdat hij niet in hetzelfde bewustzijn is als ik, maar hij deed het.

En ik vond uit over de onmiddellijke effecten ervan, zelfs voor het te herinneren, want het ontvouwde alles achteruit: wanneer een zeker iets gedaan was, dacht ik, “Wat in vredesnaam! Deze persoon is prachtig.” En toen realiseerde ik plotseling, “Maar ik heb hem verteld om dat te doen!” Ik vertelde het hem. Toen kwam het beeld --- “het beeld”... Ik bedoel niet het soort herinnering, die men heeft van een visioen, maar de herinnering van iets, dat men GEDAAN heeft. Met dat soort beeld is het niet, dat je “kijkt”: het komt gewoon nogal natuurlijk bij je naar binnen. Het heeft een bijzondere kwaliteit. Zo werd ik gewaar van deze veranderingen. Ik bemerkte hen zelf.

En zij zijn feiten. Er is niets te discussiëren: zij zijn feiten. En toch, volgens de fysieke verschijningen, dat is, verroerde ik me materieel niet van hier.

Dus WIE was het, wie deed dat alles? Ik weet het niet.

Zou het een of andere uittrekking kunnen zijn in het subtiele fysieke?

Helemaal niet! De herinnering van een uittrekking in het subtiele fysieke is ERG verschillend. Ik heb veel ervaring ervan, weet je! Ik ben familiair met het fenomeen van iets als zestig jaar --- het is volledig verschillend. Maar dit is volledig het type ervaring, dat men heeft in de fysieke Valsheid, wanneer je wilt, in het gewone fysieke bewustzijn.

Ik heb niets gezegd, omdat mensen hier neigen te denken, dat ik van mijn schommelstoel afa, en ik wil niet aan hun... indruk toevoegen! Maar zelfs voor mij, verliet het me... het nam me een tijdje (het gebeurde niet alleen een keer, maar twee of drie keer, voor verschillende dingen), ik bleef erg stil gedurende een tijd om te kijken naar het fenomeen en probeerde het te analyseren.

Maar ik heb de sleutel niet gevonden.

En soort materiële verdubbeling?

Mogelijk. Het zou dat kunnen zijn

Het zou dat kunnen zijn.

Alomtegenwoordigheid, of zoiets.

Wanneer ervaringen gebeuren met andere mensen (zij hebben geen kennis --- onwetendheid is het meest wijdverspreide iets), nemen zij hen allen voor dromen. Dus er is geen punt om te proberen iets aan hen uit te leggen, zij begrijpen het gewoon niet. Alles wordt geclassificeerd als dromen, dromen, dromen.

Dit moet gebeurd zijn in de namiddag, tussen 12:30 en 1:30, wanneer ik hier ben --- in verschijning, hoe dan ook, mijn lichaam ligt hier neer.

(stilte)

In overeenstemming met wat we kennen, ja, zou het kunnen zijn, wat we alomtegenwoordigheid noemen.

Maar wanneer dit bijvoorbeeld gebeurd was met mensen, die niets van mijn uiterlijke leven weten, dan zouden zij gezegd hebben, "Maar Moeder ging naar buiten, ik zag haar." Ik had dergelijke ervaringen in Parijs (het gebeurde met iemand anders, niet met mij persoonlijk). Iemand zwoer, dat een andere persoon (die trouwens de hele tijd bij me was op die tijd) naar hem gekomen was, met hem gesproken had en hem zelfs op de schouder had geklopt --- alle typische fenomenen van alomtegenwoordigheid, wat in dit geval verklaard werd door mentale concentratie. Maar deze persoon had geen idee, dat het onmogelijk was (volgens materiële logica) voor de andere om naar hem toegekomen te zijn, zie je. Dus zei hij nogal eenvoudig en natuurlijk, "Maar kijk, ik zag hem, ik sprak met hem, hij klopte me op de schouder!"

Dus men zegt niets, omdat... Zie je, wanneer mensen in Onwetendheid zijn, is hun onmiddellijke verklaring altijd hetzelfde:

"Hij is gek geworden."

Dus heb ik niets gezegd; ik wacht af. Ik zal het zien.

Het zou interessant zijn, als enige andere mensen bewust waren en dit konden bevestigen.

Ja, maar ik vertel je, ik heb zekere dingen gezien en mensen erover gevraagd en wat zij antwoorden, is, "Een droom; ja, ik had een droom." (*Moeder lacht*) Dus heb ik niets gezegd. We zullen zien. Wel, ik zie je met Kerstmis.

December 25, 1962

Wat heb je meegebracht? Je boek? Heb je je boek?

Een stukje ervan, ja.

Oké, begin daarmee.

Het begint zwaar te worden, weet u.

Oh!

Ik sta onder veel druk... Ik denk aan het "Bulletin," aan alles, wat gedaan moet worden.

Nee.

Maar ik moet!

Laat het gewoon natuurlijk komen, zoals dat. Denk niet vooruit. Plaats gewoon een stuk papier voor je en laat het komen.

Anders geef je je zelf een hoofdpijn.

Oké, ik luister; lees, wat je meegebracht hebt.

Het is nog niet perfect.

Geen probleem.

Ik ben het perfecter aan het maken --- alles, wat ik moet doen, is het horen.

!?

Je gelooft het niet, is het wel? Maar ik kan het je verzekeren!

In feite dienen woorden alleen om mensen in contact te brengen met iets anders, een kennis, een licht, een kracht of een actie, of... wat dan ook.

Dus zolang als je in staat bent om het ene in het andere te zetten,²³⁹ is dat alles, wat noodzakelijk is.

Wanneer je wist.... Je kunt je niet voorstellen, hoe stupide mensen zijn! Zij stoppen exact, wat zij willen, in wat zij lezen of horen, wat dan ook, dat zij in hun hoofden hebben. Alleen, wanneer je het vermogen hebt om dat te doorbreken, dan kan er iets binnen komen --- en dat kan gebeuren door ieder woord, het maakt niet uit.

Dat probeer ik naar binnen te brengen, wanneer ik naar je boek luister.

Dus ga nu verder, ik luister.

* * *

Na het lezen:

Er is alleen een ding... ik weet het niet... het is, wanneer je zegt, dat Sri Aurobindo "bezweken" is op December 5, 1950. Hij is niet "bezweken" Het is niet, dat hij niets anders gedaan zou kunnen hebben. Het is niet de moeilijkheid van het werk, die maakte, dat hij wegging; het is iets anders. Je kunt dit niet in je boek noemen, natuurlijk, het is onmogelijk om er op het moment over te spreken, maar ik zou een ander woord willen gebruiken. Wat was je zin ook weer?

Ik zei: "Sri Aurobindo bezweek onder dit werk op December 5, 1950."

Hij bezweek niet.

We moeten een ander woord gebruiken, niet "bezwijken." Het was waarlijk zijn KEUZE --- hij verkoos om het werk op een andere manier te doen, een manier, waarvan hij voelde, dat het snellere resultaten zou geven. Maar deze verklaring gaat niemand wat aan op het moment. Dus we kunnen niet zeggen, dat hij bezweek. "Bezweek" geeft het idee, dat het tegen zijn wil was, dat het gewoon gebeurde, dat het een ongeluk was --- het KAN NIET "bezweken" zijn."

Ja, ik begrijp het.

Je zou eenvoudig kunnen zeggen, dat hij het werk deed tot dat moment... dat is alles, wat geen reden geeft.

We zouden eenvoudig kunnen zeggen: "Sri Aurobindo verliet zijn leven op December 5, 1950."

Lees het begin van de passage weer.

²³⁹ De kracht of het licht in de woorden van het boek.

“De zoeker van transformatie moet zo alle moeilijkheden het hoofd bieden, niet om hen te overwinnen, maar om hen te veranderen --- men kan dingen niet veranderen zonder ze op zichzelf te nemen. ‘Gij zult alle dingen dragen,’ zegt Savitri, ‘zodat alle dingen zouden kunnen veranderen.’ Sri Aurobindo bezweek onder dit werk...”

Kun je niet alleen “daarom” neerzetten, zonder enige uitleg te geven?... Daarom verliet Sri Aurobindo zijn lichaam. Dat is krachtiger. Je zei “zelfs dood,” dus zet alleen: “Daarom verliet Sri Aurobindo zijn lichaam.”

December 28, 1962

(Satprem leest aan Moeder een laatste passage uit zijn manuscript voor:)

De evolutie gaat niet steeds hoger, in een altijd hemelser hemel, maar steeds dieper; en iedere cyclus of evolutionaire ronde komt een beetje verder naar beneden tot voltooiing, een beetje dichterbij het Centrum, waar het Allerhoogste Hoge en Lage, hemel en aarde, zich uiteindelijk zullen verenigen. Aldus moet de pionier, om de twee polen feitelijk te laten ontmoeten, de mentale, vitale, en materiële midden grond reinigen. Wanneer de verbinding gemaakt wordt, niet hoofdzakelijk mentaal en vitaal, maar materieel, zal de Geest verschijnen in de Materie, in een volledig supramentaal wezen en supramentaal lichaam, en...

De hele aarde zal het Geest's manifestatie huis zijn.²⁴⁰

Deze reiniging van de middelgrond is het hele verhaal van Sri Aurobindo en de Moeder... ” Ik had het slijk van het onbewuste uitgebaggerd, uitgebaggerd, uitgebaggerd.... Het supramentale licht kwam naar beneden voor November,²⁴¹ maar naderhand kwam al de modder naar boven en het stopte.²⁴² Sri Aurobindo verifieerde nogmaals, niet individueel deze keer, maar collectief, dat wanneer men een licht te sterk naar beneden trekt, de geweld aangedane duisternis beneden aan het kreunen gezet wordt. Het is waard om op te merken, dat iedere keer als Sri Aurobindo en de Moeder een of andere nieuwe ervaring hadden, die een vooruitgang markeerde in de transformatie, deze vooruitgang automatisch materialiseerde in het bewustzijn van de leerlingen, zelfs zonder dat zij er iets van wisten, als een periode van toegenomen moeilijkheden, soms zelfs opstanden of ziekten, alsof alles aan het knarsen en schuren was. Maar dan begint men het

²⁴⁰ Savitri, Cent. Ed., XXIX. 707.

²⁴¹ 1934.

²⁴² Dilip K. Roy, *Sri Aurobindo Came to Me*, p. 73.

mechanisme te begrijpen. Wanneer een pygmee abrupt onderworpen zou worden aan het eenvoudige mentale licht van een gecultiveerd mens, dan zouden we waarschijnlijk de arme kerel getraumatiseerd zien en gek geworden door de onderaardse revoluties in hem. Er is nog teveel jungle onder de oppervlakte. De wereld is nog vol van jungle, dat is de crux van de materie in een woord; onze mentale kolonisatie is een minuscule korst, die gepleisterd is over een nauwelijks droge vierde tijdperk.... En de strijd lijkt eindeloos; met "graaft en graaft," zeiden de Rishis, en hoe dieper men graaft, hoe meer de bodem achteruit lijkt te gaan: "Ik heb gegraven, gegraven... Vele herfsten heb ik dag en nacht gezwoegd, de dageraden verouderen me. De leeftijd vermindert de glorie van onze lichamen," Aldus klaagde Lopamudra, de vrouw van Rishi Agastya, die ook zocht naar transformatie... Maar Agastya verliest zijn hart niet en zijn antwoord is magnifiek karakteristiek voor de veroveraars, die de Rishis waren: "Het werk is niet vergeefs, dat de goden beschermen. Laat ons alle bestrijdende krachten genieten, laat ons zelfs hier overwinnen, laat ons deze strijd aangaan van een honderd leidingen." (*Rig-Veda 1.179*)

(Gedurende een lange tijd blijft Moeder in gedachten)

Wel, we hebben een ander jaar van "graven" voor ons.

Gelukkig Nieuwjaar.

